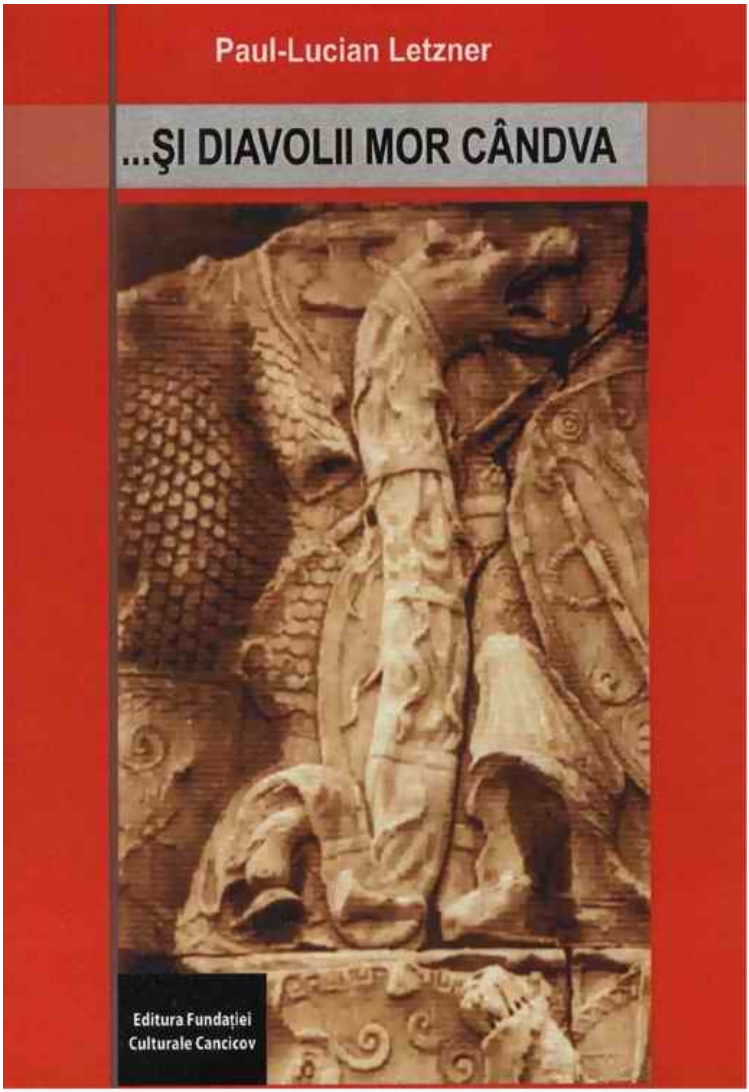

PAUL LUCIAN LETZNER
... şi diavolii mor cândva

... orice asemănare a unor personaje cu realitatea nu este cu totul întâmplătoare

Dedicat tuturor acelora care nu au povestit despre ororile comunismului în România sau dacă au făcut-o,

nimeni nu i-a luat în seamă...

Dacă cititorul va găsi în ele şi unele greşeli – fie în ortografie, fie în alcătuire sau în altfel – îl rugăm cu smerenie să acopere cu duhul blândeţii neştiinţa noastră şi nebăgarea de seamă, căci precum nu este cu putinţă a se afla cerul în toată vremea fără de nori şi trupurile fără de umbre, tot aşa şi celor ce scriu nu le lipsesc unele greşeli făcute cu voie sau fără de voie. (*PREDICILE PĂRINTELUI CLEOPA ILIE*)

Cuprins

Prolog
Copilăria
Sorin Buneanu, zămislirea Diavolului
Întâlnirea de ultimul grad
Diavolul îşi începe dansul
Zămislirea fericirii
Seceratul grâului
Visul şi realitatea
Specializarea
Cererea în căsătorie
Consiliul de familie
Cuibul fericirii, naşterea Mariei
Revenirea lui Sorin Buneanu
Revoluţia din decembrie 1989
... şi diavolii mor cândva I. Pedepsirea diavolilor
Sabia cea sfântă reteză capul balaurului, dar şi florile care-l înconjurară.
Toader Şoimu şi Mihai Cornescu
Paraschiv Şoimu
Dezamăgirea nu trebuie să ducă la deznădejde
... şi diavolii mor cândva II
... şi diavolii trebuie să moară cândva
Fuga spre împlinirea destinului
Întâlnirea din tren
Nunta lui Toader şi a Tamarei

Viaţa în Valea Berii. Grupul de duminică seara
Reîntâlnirea cu Gheorghe Geogescu, 1962
Revolta de la Braşov
Jurământul lui Şoimu. Eroi au fost, eroi sunt încă
... şi diavolii mor cândva III
... chiar şi îngerii sunt pedepsiţi uneori
Zorii noi
... şi îngerul se apucă să zidească ceea ce s-a năruit cât a dormit
Întâlnirea
Moartea Şoimului
... şi viaţa îşi urmă cursul ei
Cumpăna vieţii şi a morţii, Anno Domini 2007
Epilog

Prolog

Razele soarelui se strecurau vesele în rezerva spitalului printre jaluzelele întredeschise. Un vânt puternic plimba norii după bunul plac, schimonosindu-le sau înveselindu-le formele. Soarele se ascundea şi apărea din nou pe după nori luminând totul în jur.

Daniela deschise încet ochii şi văzu pe perete cele două tablouri. Unul avea o vază mare de crizanteme viu colorate şi pe celălalt, se vedea pe un câmp de grâu o combină care treiera grâul şi-l aruncă în remorcă. Doamne, îşi spuse, mie îmi plac atât de mult crizantemele şi Mihai era întotdeauna fascinat de treieratul grâului. Ce coincidenţa!... Mihai al meu, Dumnezeu să-l odihnească.

Pe peretele de la răsărit atârna crucifixul din care un om chinuit de semenii lui, cu peste două mii de ani în urmă, o privea pe Daniela cu ochii plini de speranţă. Pe o masă, alături de un aparat modern de telefon, trona o vază mare de cristal cu nişte crizanteme proaspăt culese, uriaşe şi vesel colorate. Într-un colţ al rezervei, agăţat de perete era un televizor. Telecomanda televizorului era lângă ea la îndemână şi se mai afla un buton agăţat de un cablu, cu care putea chema infirmiera în caz că avea nevoie de ceva.

Tot pe masă se găsea o listă unde erau notate diverse numere de telefon utile, inclusiv numărul de telefon fix de acasă şi numerele mobile, atât de cunoscute, ale Mariei şi al lui Vlad. Aceste numere se puteau apela de la acel telefon prin tastarea unei anume cifre.

Deci sunt la spital, îşi spuse Daniela şi închise iar ochii obosiţi. Îşi amintea că la ziua lui Victoraş, după ce pregătise totul în amănunt pentru petrecerea cu zece adulţi şi tot atâţia copii, i s-a făcut rău tocmai când se aprindeau cele trei lumânări pe tortul de ciocolată. Şi-a văzut pentru scurt timp ginerele iubit, pe Vlad, vădit impresionat de situaţie, aplecat grijuliu deasupra ei, cu stetoscopul, ascultându-i inima cu defibrilatorul pregătit şi pe soţia acestuia, scumpa ei fetiţă, Maria. Se mai trezise brusc în ambulanţa care o transportă cu sunet de sirenă, la spitalul unde lucra Vlad, cunoscut cardiolog în Bucureşti, şi apoi totul a fost negru ca într-un nor de fum.

— Deci trăiesc, îşi spuse, şi se afundă în pernă moale, lăsându-şi părul lung, cândva negru şi lucios, acum parţial grizonat, în voie pe aceasta.

Se auziseră de pe holul spitalului voci cunoscute şi schiţă acel zâmbet în colţul gurii, uneori atât de feminin şi alteori ironic, cu care şi-a încântat soţul, pe Mihai, dar care a făcut-o să pătimească în viaţa-i atât de agitată…

— Dar de ce să nu-i spun bunicii cum m-am jucat eu cu copiii la ziua mea? Spuse Victoraş descumpănit.

— Pentru că Buni a fost bolnavă şi are nevoie de linişte acum, zise Maria şi-i ştergea copilului, cu o batistă de hârtie, pantalonii la genunchi. Îmbrăcase pantalonii noi, primiţi la aniversare, cu jumătate de oră în urmă şi acum erau deja murdari în genunchi. Victor văzuse o pisică pe gazonul din curtea spitalului şi fugi după ea. Se împiedică de o creangă de trandafir şi căzu pe pământul moale îmbibat de ultimele ploi, deschizându-i-se rana de la genunchi care de abia făcuse puţină coajă.

Uşa rezervei Danielei se deschise şi o infirmieră îmbrăcată într-un halat alb imaculat îi invită discret pe mamă şi pe copil înăuntru.

— Doamna Cornescu tocmai s-a trezit, şopti aceasta şi este cam slăbită. Domnul doctor Moroşanu mi-a spus să vă transmit că se scuză că nu este aici, dar să vă anunţ că vine în zece minute. Ne-a venit astăzi dimineaţă un caz grav şi domnul doctor a trebuit să opereze imediat. Acel domn este acum în afară de orice pericol. Doamnă profesoară, dacă vreţi vă trag scaunul lângă mama dumneavoastră şi-i aduc lui Victor ceva să deseneze.

— Ileana, eu nu vreau să desenez, prefer să vorbesc cu Buni, te rog, spuse copilul, cerând cu un zâmbet ştrengar în colţul gurii aprobarea infirmierei şi a mamei. Pot, mami?

— Vă aduc dumneavoastră o cafea şi o ciocolată copilului, dacă are voie, propuse Ileana. Până atunci vine şi soţul dumneavoastră, mai zise infirmieră, uitându-se cu ochi profesionali, dacă aparatele conectate pe Daniela aveau o indicaţie mulţumitoare.

— Buni, la ziua mea mi-ai promis că te joci cu noi şi apoi ai plecat, îi reproşă Victor. Nici măcar nu ai mâncat o felie de tort. Mi-ai spus că dacă promiţi ceva, trebuie să te ţi de promisiune şi tu ai plecat... Ştii ce? Aveţi o pisică frumoasă aici la spital, dar nu stă să pun mâna pe ea.

— Cum îţi merge mamă? Întrebă Maria, încercând fără succes să-şi ascundă vocea tremurândă, luându-l pe Victor de umeri ca să-l mai tempereze puţin.

— Îmi este foarte bine acum şi Iisus Hristos, cel de pe perete îmi dă bucurie în suflet. Mulţumesc că aţi venit şi îmi cer iertare că i-am stricat petrecerea lui Victoraş. A fost frumos?

— Am primit o grămadă de cadouri, Buni, însă bicicleta de la tine este cel mai grozav dintre toate. Mama a fost ieri cu mine şi pot deja să merg cu ea. Nu ştiu încă să întorc, dar până mă fac mare am să pot şi asta. Tata l-a rugat pe nea Mitica să-mi dea jos roţile de sprijin. El zice că dacă merg cu roţile de sprijin am să mă fac puturos şi n-am să învăţ niciodată să merg ca adulţii. Dar să ştii că eu nu-s puturos, Buni. De două zile eu îi dau să mănânce lui Rex, ca să te scutesc pe tine de unele treburi.

Uşa se deschise şi Vlad apăru cu o figură obosită, dar cu faţa plină de zâmbet. Victor îi sări în braţe şi Maria îi îmbrăţişă pe amândoi.

Cardiologul se duse apoi la Daniela, o sărută pe obraz, îi sărută mâna, apoi i-o aşeză uşor pe pat, uitându-se dacă furtunelul cu perfuzie este bine aşezat. Îi făcu din cap Mariei a încuviinţare că mama ei se recuperează bine şi că este în afară de orice pericol. Degetele Danielei, cu unghiile mereu îngrijite însă ridate acum, aidoma unei femei bătrâne, trădau suferinţele prin care trecuse femeia, şi nu vârsta ei, pentru că nu depăşise cincizeci de ani, rămaseră uşor crispate, pe cearceaful alb imaculat. Pe gâtul lung al Danielei se vedeau riduri adânci săpate de viaţa nemiloasă, care a smuls-o atât de brutal din paradisul copilăriei şi al adolescenţei fericite. Zâmbetul ştrengăresc nu îi dispăruse încă, cu toate că nu se potrivea acum pe figura-i obosită.

— Cum îţi merge Daniela, o întrebă ginerele cu o voce caldă.

— Îmi este foarte bine acum, îmi pare rău că v-am stricat petrecerea de aniversare. Tu aveai liber şi a trebuit să te ocupi de mine, în loc să-ţi răsfeţi familia.

— Nu a fost aşa de rău, asta este meseria mea şi o fac cu plăcere, răspunse Vlad.

— Buni, când vii acasă, spuse Victor, am o grămadă de lucruri să-ţi arăt. Să mă vezi cum merg pe bicicleta de la tine.

— Victoraş, ai răbdare, te rog, şi las-o pe Buni în pace că acum este puţin bolnavă, îl rugă Vlad.

— Ai avut o zi grea Vlad, zise Maria aşezând o mână pe umărul lui Victoraş, arăţi foarte obosit. Ce-a mai fost?

— A venit un bărbat cu probleme mari la inimă şi puţin a lipsit să nu-l pierd. Acum este bine, doarme, însă n-a fost simplu. Familia îl aştepta afară şi când m-au văzut că ies din sala de operaţie au izbucnit în plâns. Când însă le-am spus că va trăi, nevastă-sa a căzut în genunchi şi a vrut să-mi sărute mâna. N-am lăsat-o, fiindcă eu sunt medic, nu popă. Nu mi-am făcut decât meseria...

Maria lăsă să-i alunece o lacrimă pe obraz, o şterse rapid şi se uită cu mândrie la Vlad, soţul ei şi la Victoraş, copilul drag pe care Dumnezeu i l-a dăruit de la acesta. Nici nu-şi putea dori mai mult de la viaţă. Un soţ minunat şi un înger de copil...

Pagerul lui Vlad ţârâi şi medicul se duse la telefon că să sune la numărul indicat. Un alt caz tocmai venise în spital şi trebuia să meargă acolo să mai salveze un om.

— Trebuie să plec, spuse jenat celor două femei, care se priveau fericite în ochi, spunându-şi astfel multe, fără a rosti însă un cuvânt.

— Te aştept acasă, ca să mâncăm împreună peste o oră-două? Întrebă Maria.

— Nu, mâncaţi voi doi, nu mă aşteptaţi că nu ştiu cât de grav este cazul care mi-a venit acum. După cum mi s-a spus nu este ceva obişnuit. Nu mai staţi mult la Daniela pentru că este obosită. Mai bine veniţi iar mâine, că-i va fi mult mai bine. Am plecat, zise Vlad, aruncând încă o privire pe indicatoarele aparatelor Danielei şi deschise uşa masivă a salonului. Vă iubesc pe toţi trei, mai spuse din prag, după ce a sărutat-o pe Maria, care veni spre el ca să-l petreacă la ieşire. Vlad îl luă uşor de barbă pe Victor, sărutându-l apoi pe păr şi dispăru în grabă pe culoarul spitalului.

Maria şi Victor au mai stat vreo zece minute, apoi au sărutat-o pe Daniela şi au plecat, promiţând că vin iar a două zi. Daniela îşi rugă fata, înainte de a ieşi din salon, să-i ridice puţin perna, să stea cu capul mai comod pe pat ca să se poată uita la televizor, după ce vor pleca.

— Buni, să te faci bine şi să vii acasă repede ca să-ţi arăt tot ce am primit la ziua mea. Sărut mâna!

— Sigur că da, mor de nerăbdare să-mi arăţi cadourile, Victoraş. Acum mergi acasă cu mama şi să fii cuminte!

— La revedere mamă şi ne vedem mâine. Odihneşte-te, mai spuse Maria, şi închise uşa după ei.

— Au revoir, Buni, salută Victor, în timp ce Maria îl

scotea încet, dar sigur, din salon. Daniela aprinse televizorul şi îl comută pe un program de la Naţional Geografic. Era tocmai o emisiune cu lupii din Canada, viaţa lor de sălbăticiuni mereu puse pe jaf, cum aleargau după pradă. Lupii urmăreau prada în haită, kilometri întregi şi când prada-caprioară sau altă vietate, epuizate de fugă şi rămase prea în urmă, o încercuiau şi o sfârtecau de vie, curmând viaţa aceea, care cu minute în urmă se mai luptase pentru existenţa sa până în ultima clipă.

— Aşa este în natură, se gândi Daniela, dar la oameni este şi mai rău, unii dintre ei terorizează doar pentru plăcerea de a face rău, de a-şi ascunde propriile slăbiciuni, de a-şi răzbuna uneori trecutul.

Daniela privi din nou spre ecranul televizorului. Era exact momentul când bătrânul lup-şef se lupta cu un lup mai tânăr ce voia să-i ia locul... Sfâşiat de lupul cel tânăr, învinsul se târî într-un tufiş, unde zăcu singur şi nemângâiat, până ce moartea se îndură de el.

— Ah, îşi spuse Daniela, şi diavolii mor cândva...

Vântul încă puternic gonise norii şi soarele se arăta în pragul dupa-amiezei în toată splendoarea lui. Câţiva nori mici fugeau încă pe cerul albastru, alungaţi de vântul din înaltul cerului. Emisiunea cu lupii continuase cu noul şef de clan şi cândva se terminase, începând un alt serial. Daniela, după ce văzu moartea lupului în agonie, începu să-şi deruleze în faţa ochilor, viaţa pe care a trăit-o.

Copilăria

— Daniela, te-am îmbrăcat cu ce era mai frumos. Ai grijă să nu te murdăreşti chiar înainte de a ajunge la biserică, năzdrăvano.

— Nu mami, eu sunt cuminte, ştii doar, şi n-am să mă murdăresc...

Nu apucase Ana să termine bine propoziţia, că Daniela se împiedică şi căzu în genunchi, julindu-se şi rupându-şi ciorapii cei noi...

Mama Danielei, Ana Georgescu, bombăni pentru sine, dând din cap, o ridică de jos şi o aşează pe banca din

curte, îi dezbrăcă ciorapii rupţi, îi şterse rana de la genunchi şi-i lipi un plasture. Deşi o ustura rana de la genunchi, Daniela nu plânse şi nu se văită. Întră în casă şi luă o altă pereche de ciorapei, îi aranjă fundiţele roze din părul negru, o privi în ochii căprui-verzui, o sărută pe amândoi obrajii şi-i spuse că acum trebuie să stea cuminte încă zece minute până se bărbiereşte tată-su, ca să plece împreună la slujba de la Biserica Bazilescu.

Daniela se uită spăşită la mama ei şi, arătându-şi zâmbetul ştrengăresc în colţul gurii şi gropiţele în obraji, o întrebă:

— Ai să mă ierţi, mami?

— Te-am iertat deja, dar să-mi promiţi că nu mai faci.

Daniela dădu din cap că nu va mai face niciodată şi sări imediat de pe bancă. Luă iute hoţoaica de la locul ei şi se duse să culeagă o prună din pom, aşa cum o învăţase tatăl ei, nea Gică, cum îi spunea lumea. Tatăl ei o povăţuise să ia din pom numai atâtea fructe câte crede că poate mânca odată, ca să nu rămână nemâncate şi să se strice. La urmă să lase câteva fructe în pom ca să aibă şi păsările cerului ce mânca, o mai învăţase Gheorghe Georgescu, tatăl ei.

Îşi amintea Daniela cum o sfătuiseră părinţii să dea bună ziua la vecini şi cunoscuţilor de câte ori îi vede pe stradă, chiar şi dacă o face de mai multe ori pe zi. O învăţaseră cum să mănânce frumos şi cum să se poarte în lume, o duceau periodic la cinematograf, la filmele pe care le putea înţelege ea, la circ, la piaţă, unde făceau cumpărăturile împreună cu ea. Era foarte mândră când cineva o lăuda la nea Gică sau la Ana că se poartă frumos, că este respectuoasă etc.

La şcoala generală Daniela fusese printre primii din clasă şi activă în corul şcolii. Părinţii o îmbrăcau ca pe o prinţesă, nea Gică era maistru croitor. O trimiteau în fiecare vacanţă de vară în tabere, chiar dacă trebuia să facă un efort financiar pentru asta. Şi ea îi ajuta puţin la treaba din curte, la curăţenie în casă, dădea de mâncare găinilor, cumpăra pâinea, se ducea să umple sifoanele,

aşezate în căruţul de butelii şi mergea să schimbe butelia de gaz atunci când se golea. Nea Gică îi dădea de fiecare dată ceva mai mulţi bani şi-i spunea apoi să păstreze restul. Banii de dulciuri sau ca să-şi ia ceva de la brutărie în pauza dintre orele de clasă nu i-au lipsit niciodată, fără însă să se fi exagerat. În anii de liceu, se făcuse o domnişoară înaltă şi frumoasă şi tot prima din clasă era, motiv pentru care o iubeau şi profesorii şi colegii de an. Era mereu bine şi cu gust îmbrăcată. Avea multe prietene şi chiar prieteni şi atunci când era ziua ei de naştere, era casa plină de copii.

În clasa a noua, prin luna ianuarie, se afla într-o pauză la bufetul liceului, ca să-şi ia un corn. Un băiat din clasa a zecea, pe care o repeta şi care avea faima de bătăuş, încerca să evite coada şi să se bage în faţă, tocmai când venise rândul Danielei. Mihai Cornescu, un băiat din clasa a unsprezecea, care de mult se uita cu interes după ea, strigă la intrus, fostul coleg de an, să se aşeze ca toată lumea la rând şi să fie politicos cu fetele. Bătăuşul se duse direct la Mihai şi, fără vreun avertisment îl lovi brutal în figură. Lui Mihai i se spărsese buza şi o dâra mică de sânge i se prelingea acum din nas. Mihai nu era un bătăuş, dar ştia să se apere la nevoie. Se năpusti asupra agresorului şi începu o bătaie în toată regula. Amândoi, în holul liceului, cădeau pe jos şi se ridicau imediat într-o luptă stupidă, însă egală, în care disperarea pe de o parte şi pierderea mândriei de bătăuş de cealaltă parte, nu lăsau să se vadă un sfârşit apropiat. Portarul liceului, un zdrahon de om, interveni însă prompt, îi adună pe amândoi de pe jos cu câte o mâna şi-i duse, fără multe explicaţii, la director. S-au ales amândoi cu câte o admonestare pe măsură şi cu ameninţarea că, la proxima ocazie, vor fi exmatriculaţi din liceu.

La ora două după-amiază, după terminarea cursurilor, Mihai ieşi pe uşa liceului în curte. Era un băiat brunet, cu ochi căprui, bine legat, înalt şi cu o faţă, de obicei, veselă. Acum însă faţa plină de vânătăi şi hainele încă pline de praf aminteau de bătălia din pauza. Avea

mulţi prieteni în clasă însă nimeni nu a sărit ca să-l scape de bătăuş, deşi mulţi dintre ei erau chiar acolo pe holul liceului. Tuturor le era frică de bătăuş şi teama i-a ţinut deoparte. Mulţumi lui Dumnezeu că l-a salvat portarul, chiar dacă acela i-a dus apoi la director. În pauza de la douăsprezece s-a dus la portar să-i mulţumească. Mihai Cornescu era un elev foarte bun, activ în cercul de geografie-biologie al liceului şi practică orice fel de sport, fără însă să fie înscris la vreun club. Era foarte abătut şi de-abia aştepta să ajungă acasă să se spele şi să-şi dea jos hainele murdare de pe el...

O fată înaltă, o domnişoară cu părul negru şi lung şi cu ochi căprui-verzui, stătea lângă poarta liceului. Mâinile frumoase, cu degetele subţiri, bine îngrijite le ţinea încrucişate pe piept. Era puţin neliniştită acum fiindcă trebuia să aştepte un băiat. Se interesase cum îl cheamă pe cavalerul care îi salvase astăzi „viaţa" şi voia să-i mulţumească. Când îl văzu pe Mihai, cu un zâmbet strengăresc în colţul gurii, îi tăie calea. Abstras din gândurile sale sumbre, Mihai tresări brusc. Crezu iniţial că bătăuşul îl aştepta acum la ieşire, ca să-şi ia revanşa. Când o zări însă pe Daniela, se lumină la faţa şi schiţă la rândul său un zâmbet. Cută de pe frunte se transformă, când zâmbi, de aşa natură, încât aveai impresia că râde cu două guri. Daniela îi observă cuta şi începu să râdă în hohote, arătând-o cu degetul, deşi ştia că nu este frumos. Stânjenit, băiatul începu şi el încet, încet, să râdă în hohote, mai mult de râsul molipsitor şi plin de viaţă al fetei. Fata veni la el şi-l sărută pe obraz în văzul tuturor. Mihai pe cât de abătut fusese, pe atât de fericit era acum şi i se înroşiseră urechile.

— Mulţumesc pentru gestul tău, însă nu îmi plac bătăuşii, chiar dacă aceştia se bat pentru mine, zise fata.

— Era prea obraznic şi nu puteam să-l las aşa, să-ţi taie rândul. Pe de altă parte, el m-a lovit primul şi i-am arătat doar că ştiu să mă apăr.

— Dar şi aşa te-ai ales cu faţa asta umflată, constată Daniela, izbucnind iar într-un râs molipsitor. În secunda

următoare îl sărută din nou pe Mihai, de astă dată pe buze, un sărut fugar, însă suficient ca să-l tulbure profund pe băiat.

— Sunt murdar acum şi am faţa desfigurată, spuse Mihai, doar ca să rostească ceva şi să-şi acopere cumva tulburarea.

— Nu-i nimic, zise ea teatral, eşti cavalerul meu, care m-a apărat astăzi, cu forţa braţelor lui puternice.

— Chiar nu contează că acum sunt murdar şi cu faţa făcută franjuri?

— Nu, încuviinţă Daniela, făcând o mişcare sugestivă din ochi şi gesticulând elegant, prilej să-şi afişeze din nou zâmbetul din colţul gurii cu gropiţe în obraji.

Fără altă introducere, Mihai o sărută pe buze. Toţi cei din curtea şcolii se uitau la ei, unii cu admiraţie, alţi cu invidie.

— Mihai, astăzi n-am mai cumpărat nimic după incidentul din pauză, aşa că am destui bani pentru amândoi ca să mergem la o cofetărie. Fac eu cinste. Accepţi invitaţia de la o fată sau trebuie s-o întrebi pe mama ta? Zise Daniela ironic.

— Da, zise Mihai vesel, dacă mă aştepţi aici pe loc până mâine, am s-o întreb pe mama dacă pot să merg cu tine la cofetărie. Pe de altă parte, cred că, dacă i se povesteşte tatălui tău cum te-am sărutat în curtea liceului în văzul tuturor, are să-mi frângă oasele, dacă trec pe la tine pe strada Retortei.

În drum spre cofetărie, continuară discuţia, şicanânându-se reciproc.

— Da, cu siguranţă, tata este unul care mănâncă la micul dejun copii cruzi şi noaptea face de tură cu Dracula, îl ironiză Daniela, râzând. Ştii şi unde stau, să înţeleg?

— Da, eu stau pe Mitropolitul Andrei Şaguna, trei străzi mai încolo, zise Mihai.

— Dar nu staţi de mult acolo, pentru că eu nu te-am văzut prin cartier.

— Nu, de puţin timp, numai de când s-a născut bunică-mea, răspunse Mihai râzând superior. Eu te-am

văzut şi înainte prin cartier dar nu m-ai interesat până acum deoarece eşti mai mică decât mine cu doi ani. Acum, după ce am văzut cum săruţi, n-am să te mai las din ochi, ca să nu mi te fure un altul. Trebuie să mă bage cineva ori în mormânt ori în puşcărie ca să mi te ia, adăugă Mihai Cornescu profetic.

*

Daniela avu o tresărire de groază, amintindu-şi cuvânt cu cuvânt vorbele lui Mihai. Se trezi în salonul spitalului, udă de transpiraţie şi sună infirmiera cu o apăsare pe butonul de la pat, ca s-o roage să-i dea altă cămaşă de noapte. Venise o altă infirmieră acum în salon şi Daniela se uită la ceasul de pe masă şi văzu că este trecut de ora şase seara. Pe ecusonul infirmierei văzu că aceasta se numeşte Sofia.

— Sofia, scuză-mă că te-am chemat, am transpirat tare rău şi aş vrea să-mi pun altă cămaşa de noapte. Ajută-mă, te rog!

— Doamna Cornescu, vă rog să nu vă mai scuzaţi. Mi-ar părea rău dacă aţi dori ceva şi nu mi-aţi spune. Infirmiera luă o altă cămaşa de noapte din dulap şi o ajută să se schimbe.

— Sunaţi-mă, vă rog la orice oră dacă doriţi ceva, chiar şi dacă vreţi numai să vorbiţi cu mine. Acum nu sunt mulţi pacienţi şi timp am destul.

— Îţi mulţumesc mult Sofia, acum aş vrea să rămân singură cu gândurile mele. Promit să te chem dacă am nevoie de ceva.

Sofia verifică aparatele conectate pe Daniela, apoi închise uşa cu grijă şi părăsi rezerva.

Emisiunea despre lupi se terminase de mult, se pare, şi acum era o alta cu peştii piranha. Daniela nu voia să se uite, dar nici nu opri televizorul.

Vântul adusese între timp nori negri şi ploaia se dezlănţui după vreo zece minute. O ploaie densă, monotonă, întunecată, chinuitoare, devoratoare de suflet chiar, fără fulgere şi fără tunete, care părea că nu se va

termina niciodată...

*

La cofetărie au mâncat câte o prăjitură şi au băut pepsi. Au avut noroc că nu se găsea pepsi cola în fiecare zi la cofetării. Au mers apoi cu tramvaiul până la parcul Nicolae Bălcescu, au mai stat pe o bancă din faţa teatrului de vară vreo trei ore de vorbă, timp în care au constatat cu plăcuta surpriză că au multe puncte de vedere şi interese comune.

Mihai mergea cu plăcere pe munte, cu rucsacul în spate şi nu-şi găsea întotdeauna colegi care să-l însoţească acolo unde el ar fi vrut, în timp ce Daniela dorea tare mult să meargă în drumeţie, însă nimeni n-o invitase până atunci. Majoritatea prietenilor ei erau fete şi acestea nu erau prea fascinate de asemenea excursii. Nea Gică nici n-ar fi acceptat de altfel, s-o lase pe munte numai cu prietenele ei.

Au hotărât ca sâmbătă, peste trei săptămâni, să meargă după şcoală la munte. Era un tren spre Buşteni pe la ora patru după-amiaza. Stabiliseră ca Daniela să-i aducă de vineri, acasă la el, ceea ce vroia să ia cu ea, iar el va lua numai un rucsac, pe al lui, punând în el şi ceea ce mai trebuia: hărţi, mâncare, cana de tablă pentru băut apă, două lanterne, binoclu, toporaş, cuţit, sfori, o sticlă de brandy Calipso, cărţi de joc etc.

— Vineri seara nu voi fi acasă când vii, pentru că mă duc la un vecin să-l ajut să sudeze un gard la cimitir, îi spuse Mihai în săptămâna plecării. Mama însă este acasă şi-i laşi ei lucrurile, te rog. Seara când vin am să le aranjez eu în rucsac. Mama are să se bucure să te cunoască.

— Tata mi-a zis să-ţi spun, să te uiţi bine la mine, aşa cum sunt acum şi tot aşa vrea să mă aduci înapoi de la munte, râse Daniela.

Mihai o luă de umeri şi o întoarse cu spatele, se uită la ea de sus până jos ca şi cum inspecta caliatea „mărfii" pe care o va lua cu el la munte. O întoarse pe Daniela din nou cu faţa înspre el şi o sărută.

— Este în ordine, am memorat stadiul în care te afli

acum şi promit să te aduc intactă lui nea Gică înapoi.

Amândoi râseră cu poftă.

În sâmbăta hotărâtă, au mers până la Buşteni cu trenul şi au urcat cu telecabina la Cabana Babele. De acolo, trecând de vârful Costila au ajuns la Cabana Omu pe drumul de vară. Au luat-o prin Hornurile Mari spre Cabană Mălăieşti. Noaptea se lăsase înainte de a ajunge în Căldarea Mălăieştilor pe povârniş, însă Mihai ştia drumul pe care fusese de atâtea ori. Au mâncat o ciorbă la Mălăieşti şi ce-au mai adus cu ei şi au primit două paturi într-una dintre camerele comune ale cabanei.

Mihai a venit în patul Danielei, a luat-o în braţe, a sărutat-o şi a încercat s-o dezbrace. Daniela ia răspuns la sărutări însă l-a rugat să fie răbdător că este prea timpuriu ca să aibă o viaţă sexuală.

— Va veni curând şi această vreme, lasă-mă, te rog, pe mine să decid. Acum nu sunt pregătită încă pentru asta. Şi mie îmi place de tine, dar vreau să hotărăsc eu când am s-o fac.

Mihai a acceptat fără prea mult chef, a luat-o în braţe şi au dormit aşa îmbrăţişaţi până dimineaţa. A două zi, au părăsit Mălăieştiul, au trecut pe lângă Cabană Diham şi au coborât în Valea Prahovei, înainte de Predeal. S-au urcat în tren şi acolo au dat câte cinci lei ca „obolul Naşului”, ca să meargă la Bucureşti. Mihai a condus-o pe Daniela până în faţa porţii, s-au sărutat îndelung şi apoi a plecat acasă la el.

În fiecare dimineaţă se aşteptau reciproc la capătul tramvaiului şase şi mergeau împreună la şcoală.

După alte trei săptămâni au mers de la Cabana Babele, pe lângă Peştera, Padina şi prin Cheile Tătarului pe la Bolboci, ajungând la Cabana Zănoaga, unde au şi înnoptat. La Bolboci se construia un baraj pe vremea aceea. Daniela l-a refuzat şi de această dată pe Mihai, când acesta i-a propus să facă dragoste, dar au dormit singuri într-o cameră, îmbrăţişaţi aşa cum au fost aduşi pe lume.

Dacă aveau acelaşi număr de ore plecau şi de la liceu împreună acasă. Când însă era vreo cuvântare de-a lui

Ceauşescu şi elevii erau blocaţi în holul liceului, obligaţi s-o urmărească, Daniela intra împreună cu Mihai în toaleta băieţilor, de unde se putea evada pe geam afară şi apoi plecau acasă sau mai întotdeauna, dacă nu plouă, la plimbare.

Mihai mergea deseori să ajute pe cineva la muncă sau lucra împreună cu tatăl lui. Au instalat, el şi tatăl lui, încălzire centrală în casă, canalizare în curte, au modificat instalaţia electrică, au costruit garduri de beton, au sudat grilaje la ferestre. Băiatul îşi ajută întotdeauna cu plăcere tatăl.

Ferestrele caselor din cartier erau pe zi ce trece tot mai zăbrelite, ca protecţie împotriva borfaşilor de rând, graţiaţi cu scop precis de către Ceauşescu, ca acesta să şi-i câştige ca adepţi şi turnători.

După vreo nouă luni, prin luna octombrie, şi-au făcut rost de scutiri medicale şi au plecat, oarecum, cu acordul părinţilor, de vineri seară pe munte. Voiau să serbeze în doi cele nouă luni din ziua în care s-au cunoscut. Au mers cu trenul, cu naşul, până la Sinaia, au urcat la cota două mii şi de acolo au pornit către Cabana Bolboci. Au trecut după trei ore de Bolboci, apoi de Zănoaga şi au închiriat la frumoasa şi curata Cabana Scropoasa, una dintre cele două camere mici de lângă uşa de la intrare.

În acea seară au stat mai mult de vorbă ca de obicei, amândoi fiind tare vorbăreţi de fel, mereu îşi găseau multe lucruri noi să-şi spună. Fiecare îl asculta pe celălalt cu atenţie, lăsând impresia că ascultă lucruri interesante. Dacă aveau puncte de vedere diferite îşi respectau opinia, dar aduceau totodată argumente, de multe ori convingătoare, ca să şi-o impună. Când şi când, Mihai mergea în cameră şi mai băga câte un lemn în soba de teracotă. Au stat afară îmbrăţişaţi pe un trunchi culcat de copac şi au băut bere şi vin, împreună cu alte grupuri care ajunseseră şi ele de vineri la cabană. Şi-au mai pus haine groase pe ei, dar într-un târziu s-au înţeles din priviri ca să meargă în cameră. O singură privire a fost de ajuns ca să-şi dea seama reciproc, că s-au gândit amândoi în acelaşi

timp, la acelaşi lucru.

Au intrat în cameră, au închis uşa cu cheia, s-au aruncat reciproc unul în braţele celuilalt şi s-au sărutat îndelung. Mihai a început să o dezbrace pe Daniela şi s-a dezbrăcat şi el. Amândoi rămăseseră doar sumar îmbrăcaţi şi s-au băgat în pat sub pătură. Au continuat să se sărute şi încet, încet s-au dezbrăcat complet. Mihai, cu ochii arzând i de dorinţă, se uita direct în ochii Danielei, o mângâia cu dragoste pe faţă. Corpul fetei începuse deja să prindă contururi le pătimii ardente. Daniela a mai încercat să se împotrivească, dar până la urmă şi-a învins teama feciorelnică.

În acea noapte au devenit amândoi bărbat şi femeie…

*

Zilele treceau şi pentru Mihai se apropiau examenele de bacalaureat şi cel de admitere la facultate, iar pentru Daniela, examenul de treaptă. Nu se mai puteau întâlni în fiecare seară pentru că fiecare avea mult de învăţat. Vinerea, la fiecare două săptămâni, mergeau la teatru, mama lui Mihai putând să le facă rost de bilete prin responsabilul cultural de la serviciu. Duminică seara mergeau la o cofetărie şi-şi mai povesteau una-alta, fie că era vorba de vreun profesor comun, pe care-l simpatizau, sau dimpotrivă, ori de vreo carte pe care o citiseră. Mihai mergea în cursul săptămânii la câte un vecin să-l mai ajute la treabă şi mai primea de la acela ceva bani. Examenele care se apropiau aveau însă prioritate şi până pe la începutul lui mai 1979 nu au mai mers la munte. Învăţau amândoi pe brânci, erau sârguincioşi şi metodici. Erau conştienţi că sunt buni la carte însă nu puteau rămâne numai cu ceea ce se învăţau la şcoală. Îşi dădeau seama că părinţii nu le pot pune la dispoziţie meditatori, neavând resursele materiale necesare.

La începutul lui mai au fost iar la munte, au urcat până la Cabana Babele şi au luat-o pe drumul de vară spre Vârful Omu. Zăpada era încă mare şi Cabana Omu se deschisese de câteva zile. De acolo au vrut să coboare la Mălăieşti prin Brâna Caprelor, unde Mihai mai fusese de

câteva ori, însă numai vara. Trebuiau să urmeze drumul peste Bucşoiul Mic, dar nu au mai putut vedea bine traseul, marcajul fiind acoperit de zăpadă. Au ajuns pe Bucşoiul Mare şi, fiindcă peretele a devenit deodată abrupt, au fost nevoiţi să coboare în Valea Morarului. Colţii Morarului se vedeau în dreapta tot mai ameninţători în noaptea care se apropia. Câte o capră neagră le arunca priviri mirate, poate pentru că li se încălcase teritoriul. Mihai avea un simţ înnăscut de a se orienta în situaţii critice şi a hotărât să meargă pe Valea Morarului, pe urmele caprelor, care simt instinctiv dacă zăpada este compactă până jos sau este numai un strat subţire de suprafaţă. Exista marele pericol ca zăpada să se prăbuşească împreună cu ei şi apoi peste ei şi să cadă amândoi înăuntru şi să fie găsiţi abia la vară când se va topi omătul. Când şi când câte o mică lavină se prăvălea în vale pe lângă ei. Nu erau lavine foarte mari însă făceau un zgomot teribil, obligându-i să fugă cât puteau de repede pe celălalt versant al Văii Morarului.

Noaptea se lăsase de mult în vale şi luna de-abia se vedea. Drumul, desigur nebătătorit, nefiind o potecă marcată, era grozav de anevoios, se afundau deseori în zăpadă până peste genunchi şi trebuia să depună un efort mare ca să iasă şi să pornească mai departe. Frigul începea să se lase, însă nu-l mai simţeau din cauza încordării. Erau amândoi uzi până la piele, dar ce mai conta. Trebuia să meargă mai departe cu orice preţ. Cel puţin lavinele încetaseră, odată cu gerul nopţii. Amândoi erau epuizaţi, se legaseră de brâu cu coarda pe care o adusese Mihai în rucsac şi mergeau la distanţă de cel puţin zece metri unul de celălalt ca, în caz că unul va cădea într-o groapă, să poată fi tras de celălalt. Lanterna avea încă baterii bune şi asta era liniştitor. Era însă epuizant şi grozav de periculos. Mihai era conştient de situaţia în care se aflau şi încerca să facă pe bărbatul stăpân pe sine. El fusese cel care a ales acel traseu şi purta acum toată vina celor ce s-ar fi putut întâmpla.

Daniela se aşează deodată pe o piatră.

— Eu nu mă mai pot mişca, mergi singur mai departe, eu voi rămâne aici până mâine dimineaţă, spuse fata.

— Ce tot spui, cum să rămâi aici, vom îngheţa, cine crezi că se gândeşte să ne caute tocmai aici? Mihai văzu că şi Daniela avea pantalonii complet uzi pe şolduri, înclusiv hanoracul în partea de jos.

— Mihai, sunt epuizată, nu mai pot, am şi ciclul menstrual şi sunt terminată fizic. Eu am să rămân aici să ştii, indiferent ce argument mi-ai aduce.

— Am să te iau în braţe până la cabană şi tot nu te las aici. De ce nu mi-ai spus dinainte de a pleca că eşti la ciclu, că amânam plecarea?

— Mi-a venit chiar astăzi dimineaţă ciclul şi eu aş fi vrut să vin cu tine. De luni de zile învăţ pentru examene şi meritǎm o ieşire, desigur nu că asta, dar aşa a fost să fie. Mihai şi tu eşti terminat fizic însă ceea ce te apasă este faptul că tu ai propus acest drum, nu-i aşa? Nu este însă aşa, că şi eu aş fi putut propune foarte bine să nu venim. Şi eu am vrut să facem acest traseu însă a ieşit rău. Pleacă singur şi adu, te rog, pe cineva, eu te aştept aici.

Mihai căută în rucsac şi scoase o ciocolată mare, arătându-i-o Danielei. Pe vremea „epocii de aur” asemenea lucruri erau greu de găsit pe piaţa românească. Mama lui primise ciocolată de la o colegă de serviciu şi i-o dăduse lui ca s-o mănânce împreună cu Daniela pe munte.

— Uite ce am aici, spuse Mihai, stăm amândoi aici pe piatră un sfert de oră, dacă îmi faci loc lângă tine, mâncăm ciocolata toată şi apoi pornim mai departe, ok?

— Mihai, am pantalonii complet uzi şi cred că am să leşin.

— Nu ai să leşini şi chiar dacă va fi aşa, ştii că sunt aici cu tine. Rămânem amândoi şi îngheţăm aici, sau mergem împreună mai departe. Altă variantă nu există, înţelegi?

— Da, îţi mulţumesc Mihai eşti un om bun şi hotărât.

Mihai se aşează pe piatră şi pe fată o luă pe genunchi, ţinând-o strâns în braţe, ca s-o încălzească. Au stat vreo

douăzeci de minute, au mâncat toată ciocolată şi apoi au continuat drumul. Într-un târziu au zărit la lumina lanternei o cărare care intra în pădurea de brazi din Valea Morarului. Au luat-o pe această cărare, fără să ştie unde ar putea duce, împinşi numai de instinct. Era târziu în noapte, oră nu mai conta...

Peste o oră, poate două, au zărit lumina Cabanei Poiana Izvoarelor. Erau salvaţi, Doamne prin ce trecuseră!... Au bătut la uşa cabanei şi li s-a deschis. Cabanierul, simpatic de obicei, era acum morocănos, pentru că a fost trezit din somn. S-a închinat văzând în ce hal arătau cei doi, le-a spus să se aşeze mai întâi la masă, le-a adus câte o ciorbă caldă şi i-a cazat într-o cameră din anexa cabanei. După ce au adormit instantaneu, epuizaţi de periculoasă aventură prin care trecuseră, cei doi s-au trezit a doua zi unul în braţele celuilalt.

Vară a reprezentat pentru amândoi un succes, Daniela a luat treapta a doua cu o notă foarte bună iar Mihai, ca rezultat al mediilor foarte bune obţinute la bacalaureat, a fost admis printre primii la Facultatea de Tehnologia Construcţiilor de Maşini de la Politechnica din Bucureşti.

După examene au plecat din nou împreună la munte. De data asta au făcut Munţii Ciucaşului. Au mers cu trenul până la Mâneciu-Ungureni şi cu o ocazie până la Cheia. De acolo au trecut peste Muntele Balabanului până la Cabana Muntele Roşu. Traversând o pădure sălbatică pe firul Văii Berii, pe la Fântâna Niculaie Ioan, au lăsat în urmă Tigăile Mari şi au ajuns la Cabana Ciucaş, unde au şi rămas două nopţi, dormind la priciuri. A două zi au fost prin Culmea Stâncoasă, pe lângă vechiul drum grăniceresc, peste Muntele Gropşoarele, ajungând apoi pe Masivul Zăganul. Au adunat câteva flori de colţ, cu toate că ştiau că nu este voie şi le-au pus cu grijă la presat în cartea Mersul Trenurilor. De sus, de pe Muntele Gropşoarele se vedeau Munţii Siriului, Penteleului şi Vrancei.

La plecare au coborât prin Valea Berii pe la Fântâna

Niculaie Ioan înspre Pasul Bratocei. Cu un autobuz, care tocmai trecea pe drumul naţional, au ajuns până la Cheia, la unchiul Danielei după tată, Constantin Georgescu, nea Titi, după cum îl ştiau toţi. Au stat la el numai câteva ore, au mâncat şi au plecat înapoi la Bucureşti. Nea Titi ar fi vrut să-i mai ţină pe copii la el, măcar o zi sau două.

Nea Titi nu avusese copii cu Tănţica, nevasta lui, şi amândurora le plăceau mult de Daniela. Erau foarte primitori şi cumsecade. O cunoşteau pe fată de când se născuse şi se vedeau cu părinţii Danielei cel puţin o dată pe an. Daniela devenise o domnişoară frumoasă. Acum avea şi un prieten şi venise cu el la ei, ca să li-l prezinte. Nea Titi i-a făcut fetei cu ochiul în semn că îi place de băiat. Daniela roşi mai întâi la faţă, apoi îşi afişă scurt, zâmbetul ironic din colţul gurii, pentru ca la urmă să răsune râsul ei molipsitor, întrebând:

— Uite Mihai, nea Titi mi-a făcut acum cu ochiul, în semn că-i place de tine, ce zici? Fu rândul unchiului să se ruşineze, însă mai întrebă:

— Şi tu Mihai ce faci, ai terminat şcoala?

— Am intrat în această vară la facultate, la TCM, în octombrie am să plec în armată la termen redus şi de la anul, în toamnă sunt student.

— Frumos, măi copii, sunteţi amândoi copii de ispravă, să vă ajute Dumnezeu în viaţă. Mihai, sper să te mai văd pe aici, că într-adevăr îmi place de tine, mai spuse nea Titi.

— Vă mulţumesc, domnule Georgescu, zise Mihai, nu se ştie niciodată cum ne poartă viaţa. Dacă fetei acesteia, spuse arătând spre Daniela, îi va plăcea şi mai târziu de mine, cu siguranţă că ne vom vedea mai des.

— Mihai, o să-mi placă de tine şi astăzi, cu condiţia să plecăm de aici la timp şi să reuşim să prindem trenul de Bucureşti. Haide să plecăm acum, te rog.

Mihai zâmbi şi cicatricea de pe frunte se transformă din nou ca şi cum ar fi râs cu două guri...

*

O linişte ciudată puse stăpânire pe Daniela. Îşi amintea totul după atâţia ani, fiecare dialog, fiecare gest al unor persoane dragi, care erau deja în lumea celor drepţi. Nea Titi şi Tănţica, scumpii de ei, câte au făcut ei pentru mine, îşi spuse. Apoi părinţii mei, care cu atâta dragoste m-au crescut. Nu am auzit niciodată vreo ceartă între ei, cu toate că banii nu le-au prisosit în viaţă. Şi-au drămuit întotdeauna bine banii, ca să le ajungă de cele trebuincioase; să mă îmbrace bine, să mâncăm bine, să mă trimită în tabere, să-mi dea un bănuţ de buzunar, m-au întreţinut în anii de facultate până când...

Se făcuse întuneric afară şi numai lumina de veghe din salon era aprinsă. Afară fulgera puternic prin apropiere, urmând imediat şi tunetul. În lumina fulgerului văzu pe perete tabloul cu treieratul grâului.

— Bietul Mihai, ce soartă a avut, şi totul din vina mea, îşi spuse... Câte fiinţe nobile au suferit din cauza mea, fără voia mea sau fără să fi putut face ceva, ca să împiedic acestea şi, eu continui să trăiesc!... Desigur că trebuie să trăiesc, o am pe Maria fetiţa mea şi a lui Mihai, îi am pe Victoraş şi pe Vlad!

Afară era beznă şi când şi când fulgera auzindu-se apoi un tunet corespunzător undeva în depărtare. Ploaia se înteţise şi se auzea cum bate în pervazul dinafară al ferestrei. Ceasul arăta zece minute după miezul nopţii.

O altă infirmieră foarte tânără, pe care n-o cunoştea, întră discret în rezervă, îşi opri ochii asupra aparatelor şi dacă a văzu că totul este în ordine şi că Daniela este trează a întrebat-o dacă ar vrea ceva.

— Bună seara, Doamna Cornescu, mă numesc Elena, spuse tânăra care nu trecea de 22-23 de ani. Vă simţiţi bine? Am înţeles de la Sofia, colega pe care am schimbat-o în tură, că astă-seară nici nu v-aţi atins de mâncare. Vreţi să mâncaţi sau să beţi ceva? Avem pe cineva de serviciu la bucătărie şi vă poate pregăti ceva. Un ceai, o supă uşoară sau măcar apă, vreţi? Sofia mi-a spus la predarea schimbului că vă refaceţi foarte repede după înfarctul avut.

Elena tăcu brusc, dându-şi seama de gafa făcută. Era una dintre primele lecţii primite la liceul sanitar: „nu-i spune tu pacientului de ce suferă, medicul face asta... „. Îi scăpase acum, ce mai putea să facă?

— Vă rog să mă scuzaţi, Doamna Cornescu, cred că am făcut o gafă. Pot să vă aduc ceva?

— Da, mulţumesc Elena, te-aş mai ruga să-mi aduci un pahar cu apă plată. Îţi mulţumesc, eşti foarte amabilă. Nu ai de ce să te scuzi, n-ai spus nimic rău.

*

Mihai termină serviciul militar şi în septembrie 1980 începu cursurile facultăţii TCM. În armată nu a dus-o prea bine. Unii şefi de acolo, fiind se pare oameni complexaţi, ştiind că recruţii vor fi cândva ingineri, se bucurau să le facă rău gratuit, să-i scoată la instrucţie fără rost, la diferite ore din zi şi din noapte, să le vorbeaca urât. În armată erau duşi deseori la muncile agricole, la recoltatul porumbului, a sfeclei de zahăr şi a strugurilor sau la reparatul lădiţelor de lemn, în care aveau să se pună struguri sau cartofi. Erau trimişi să repare utilajele agricole, de fapt mai mult să măture în garajele în care acestea se reparau, sau să presteze lucrări de zidărie la diverse construcţii industriale. Mâncarea proastă şi puţină, la care se adăuga lipsa de educaţie a şefilor, îngreuna şi mai mult serviciul militarilor cu termen redus.

— O să ajungeţi ingineri bă, le mai spunea câte unul, şi o să ne regulaţi cum vreţi voi, însă deocamdată suntem noi la rând să vă călărim!

Armata trecuse şi Mihai era din nou în Bucureşti.

Daniela şi Mihai erau mai departe foarte buni prieteni, însă bărbatul era acum în primul an de facultate şi avea mult de învăţat după anul de pauză petrecut la oaste. Ea trebuia să-şi pregătească examenul de bacalaureat şi apoi examenul de admitere la ASE, unde voia să studieze.

Mihai se maturizase, rămăsese un om vorbăreţ, dar cântărea cu grijă ceea ce spunea. Era un om ponderat în orice făcea, pe de altă parte era hotărât şi vrednic. Îşi

ajută mai departe părinţii în casă şi mai suda câte un grilaj sau vreun gard pe la cineva, ca să-şi mai facă un ban de cheltuială. Purta haine sobre, dar de calitate şi mereu cu bun gust, atâta cât îi permiteau fondurile şi oferta de pe piaţa comunistă.

În timpul facultăţii, tot ca să mai câştige un ban, mergea la garajul ONT, unde seara, uneori până noaptea târziu, spăla autocarele care fuseseră peste zi cu turişti. Primea astfel în afară de banii promişi, câte un mic cadou în bani sau obiecte de la şoferi. În vacanţe, şi uneori duminică, mergea el însuşi, alături de turişti şi seara, acolo unde ajungeau, spăla autocarele pe dinăuntru şi pe dinafară. Deseori mai primea câte un cadou de la vreun turist străin, parfumuri, ţigări de provenienţă vestică precum brichete sau ce le prisosea turiştilor. Rareori primea chiar şi bani, uneori mărci germane, franci francezi sau belgieni, dolari, pe care îi ascundea cu grijă, ştiind că este interzis de lege să deţină valută.

Toţi oamenii de la ONT îl plăceau, era prietenos şi nu refuza niciodată vreo muncă. Atunci când ştiau că Mihai are de învăţat pentru examenele de la facultate, îl chemau în birou şi îi spuneau să-şi aducă cursurile şi materialul pentru examen. Îl doseau într-o cameră, bine încălzită, ceea ce era de apreciat în acele vremuri triste pentru România, în care apa caldă sau chiar cea curentă şi căldura erau pe sponci, sau lipseau cu desăvârşire. Pe motiv că i s-ar putea întâmpla vreunui şofer de autocar vreun accident în timpul excursiilor, ONT-ul l-a trimis pe Mihai să-şi ia carnet de conducere pentru autoturism, camion şi autobuz, finanţându-i şcoala şi examinarea.

Părinţii nu-i puteau da mulţi bani, deşi era unicul copil la părinţi, băiatul era conştient de aceasta şi nici nu le pretindea mai mult. Mihai câştiga bani bunicei de la ONT şi din câte o muncă făcută pe la vecini sau cunoscuţi. Nu s-ar spune că nu a avut ce mânca în timpul copilăriei, însă nici nu i-a prisosit nimic. Părinţii lui, oameni simpli, munceau amândoi, ca să poată supravieţui, tatăl lui, Tudor Cornescu, era maistru la Întreprinderea de Utilaj Chimic

„Griviţa Roşie”, iar mama era învăţătoare. Iau oferit lui Mihai o educaţie sănătoasă, bazată pe logică bunului simţ. Familia Cornescu nu a reuşit niciodată să pună prea mulţi bani deoparte, pentru că aceştia se duceau pe mâncarea cumpărată la suprapreţ. Nu aveau rude la ţară, ca să mai primească alimente de acolo şi nici alte surse de a le procura, aşa că banii se duceau în marea lor majoritate pe mâncarea zilnică. Mihai ajuta în casă, la căratul şi depozitarea cărbunilor, la crăpatul lemnelor de foc, la grădină, mergea la cumpărături, stând la câte o coadă la alimentară, dădea zăpada din faţa casei lor şi ale vecinilor, etc.

La 6 ianuarie 1981 şi-a sărbătorit aniversarea de douăzeci de ani la Hotelul Flora. A invitat trei perechi de prieteni şi, desigur, el cu Daniela lui, îmbrăcată ca o prinţesă, aşezată în capul mesei. A fost un chef pe cinste, băieţii au băut vin roşu i cu pepsi cola, fiind la modă pe atunci, fetele au băut Florio şi s-au fumat ţigări Kent, primite de Mihai de la ONT. La urmă totul a fost plătit cu banii câştigaţi de Mihai.

Mersul la muncile agricole în timpul armatei i-a schimbat lui Mihai optică în ceea ce priveşte munca de la câmp. Era băiat crescut la oraş, dar văzuse acum şi începuse să respecte truda zilnică a ţăranului. Tânărul era fascinat de câmpurile cu grâu şi spunea că vede în treieratul grâului, începutul drumului pe care-l parcurge pâinea, pe care o avem zilnic pe masă. De la grâul în formă de spic, care se îmbăta toată vara în lumina soarelui, legănat de vânt, la bobul adunat cu sudoare de vrednicul ţăran, bob care, în condiţii prielnice, poate să dea viaţă altei plante, sau să fie măcinat şi transformat în făină. Boabele de grâu trecând prin mâinile măiestre ale morarului, sunt apoi transportate sub formă de făină, de către şoferi în maşinile lor, la fabricile de pâine. Făina amestecată cu apă şi cu drojdie, după ce a fost plămădita de mâinile puternice ale brutarului, dospeşte şi ajunge în cuptorul, unde se coace pâinea. Calea pâinii se termină pe

masa omului, care a trudit la rândul său ca să poată plăti preţul drumului parcurs. Acesta îi mulţumeşte bunului Dumnezeu că i-a dat posibilitatea să cumpere pâinea şi o mănâncă cu poftă cu familia lui la masă.

Mihai era un tradiţionalist convins, iubea muzica populară şi uşoară românească, cea de calitate însă şi fără imixtiunile comuniste, menite a strangula orice în România, inclusiv cultura şi tradiţiile. Avea o colecţie frumoasă de discuri cu Maria Tănase, Ioana Radu, Maria Sărăroiu, Sofia Vicoveanca, Marcel Budală, Gabi Luncă, Romica Puceanu, şi alţii. Poseda multe casete cu Boney M, Abba, Bee Gees, etc. Şi primise cadou de la părinţii lui un magnetofon Mayhak. Când şi când mergea cu Daniela la un restaurant unde chelnerii serveau bine şi nu erau aroganţi cu clienţii. Prefera restaurantele unde se afla şi un taraf de lăutari sau o orchestră. Ar fi mers cu plăcere la restaurantele de pe Lacul Herăstrău, însă acestora li se interzisese muzica interpretată live de muzicanţi, pentru că Nicolae Ceauşescu avea casa pe malul celălalt al lacului şi n-ar fi acceptat să audă că şi omul de rând se distrează şi ascultă muzică. Mergea cu Daniela de câte ori aveau timp la Muzeul Satului, admirând casele româneşti de acolo.

Tânărul era înalt de un metru optzeci, suplu însă bine legat. De sub sprâncenele stufoase, negre ca şi părul tuns mereu scurt, se zăreau doi ochi adânciţi în orbite, care te priveau profund, direct, atunci când vorbea cu tine. Cicatricea de pe frunte se accentuase puţin, odată cu maturizarea, însă tot se modifica atunci când zâmbea, şi aceasta nu se întâmpla rareori, de părea că Mihai râde cu două guri. Umerii laţi, erau flancaţi de două mâini puternice, pline de vinişoare pe dosul palmelor. Degetele le avea însă scurte şi boante, iar unghiile erau mici, pentru că în copilărie şi le rosese. Fuma destul de mult, cam două pachete pe zi, Carpaţi fără filtru, pentru că erau mai ieftine. Prietenilor le oferea ţigări bune primite de la ONT. Hainele însă, nici măcar cele cu care lucra, nu-i miroseau a tutun şi se purta mereu bărbierit şi îngrijit, deşi barba îi

creştea foarte deasă. Se îngrijea şi folosea deodorant şi parfumuri, chiar şi dacă trebuia să meragă să sudeze sau să toarne beton la cineva. Era un om, în general, ordonat, nu accepta ca părinţii sau altcineva să-i facă patul în care a dormit şi hainele şi le aranja meticulos când mergea la culcare. Mihai avea însă un mers ciudat, de parcă arunca picioarele, călca pe pantofi într-o parte şi talpă acestora se uza mai mult pe lateral. Aşa cum era Mihai cu calităţile şi cu defectele lui, Daniela îl iubea foarte mult şi amândoi se gândeau cu plăcere la momentul când vor termina fiecare facultatea, se vor căsători, vor avea copii şi îşi vor construi o casă cu grădină.

Daniela nu-i arata însă întotdeauna deschis bărbatului dragostea ce i-o purta, ceea ce-l nemulţumea uneori pe Mihai, dar o acceptă aşa cum era, „ţâfnoasă, dar frumoasă”.

*

Vântul se înteţise şi spulbera ploaia în toate părţile, uneori auzindu-se cum stropii bat în geam. Ceasul arăta acum ora trei şi jumătate a nopţii. Deşi nu putuse să lipească pleoapă de pleoapă, Daniela nu se simţea obosită. Simţise chiar o căldură plăcută, amintindu-şi de copilăria ei, de părinţi şi rude, de anii de liceu, în care l-a cunoscut pe dragul de Mihai, de anii de facultate, de... Mihai Cornescu.

— Doamne ce frumos începuse viaţa, îşi spuse, nimic nu mi-a lipsit în acei ani tineri, dragostea tuturor celor din jur, distracţia, drumeţiile pe munte cu Mihai, traiul bun, bani de buzunar, hăinuţe frumoase, şi câte şi mai câte...

Elena, asistenta medicală, întră în rezervă, dechise uşa fără să facă zgomot şi se uită mai întâi la aparate. Desigur că aparatele aveau terminale şi alarme care se puteau observa şi auzi şi din camera de gardă, dar tânăra infirmieră îşi făcea acum conştiincioasă runda prin saloane. Pulsul doamnei Cornescu era în ordine, aparatul EKG avea indicaţia liniştitoare şi flaconul cu perfuzie agăţat pe suportul lui, avea încă lichid în ea. Televizorul era deschis, dar cu sonorul dat la minimum. Elena luă

telecomandă şi o îndreptă spre televizor, ca să-l stingă, când Daniela deschise ochii mari şi o rugă să nu-l închidă, să-l lase aşa să meargă.

— Vai, mă scuzaţi Doamnă Cornescu, am crezut că dormiţi şi că vă deranjează, de aceea voiam să-l opresc. Nu puteţi dormi? Dacă vreţi vă pot da un somnifer uşor pe bază de plante?

— Nu mulţumesc Elena, nu-mi este somn, mă gândesc şi eu la ale mele, acum că trăiesc după ce am avut acest infarct. Lasă, te rog, totul aşa cum este şi aş mai vrea un pahar cu apă plată.

Lumina de veghe a plafonierelor era slabă, reglată cu dimerul de lângă pat, aşa cum a vrut Daniela. Elena îi spuse că se anunţase furtună şi se scuză că trebuie să lase în jos jaluzelele de la geamuri şi va face puţin zgomot în cameră. Pacienta încuviinţă cu acel zâmbet din colţul gurii.

Asistenta lăsă jaluzelele, îi aduse apoi paharul cu apă, îi spuse noapte bună şi ieşi din cameră.

— Ce fată frumuşică şi bine educată îşi spuse Daniela, când infirmiera părăsi salonul, şi-şi aruncă ochii pe ecranul televizorului.

Pe canalul cultural, pe banda de jos a ecranului, era tocmai prezentată Simfonia a V-a în do minor, op. 67 de Ludwig van Beethoven, „Simfonia destinului”, sub bagheta lui Sergiu Celibidache de la Filarmonica din München. Daniela luă telecomandă şi dădu sonorul puţin mai tare...

*

Mihai şi Daniela erau cât puteau de des împreună. Scoală, studiul universitar acum, aveau prioritate şi aceasta o ştiau amândoi prea bine. Prin aprilie 1981 au fost din nou la munte împreună şi au înnoptat la Cabana Padina. Mergeau la sfârşitul de săptămână la câte o discotecă însă ceaiurile dansante la prieteni le plăceau mai mult.

Ana, mama Danielei, se tot plângea de dureri intestinale şi se simţea deseori foarte obosită, nu mai avea pofta de mâncare şi slăbise mult. Pe la sfârşitul lunii iunie 1981 i se făcu Anei o biopsie şi se constată un cancer de

colon care trebuie cât mai rapid operat. La operaţie i s-a îndepărtat doamnei Georgescu partea afectată a intestinului. Operaţia nu a fost un succes complet şi mamei Danielei i s-a prescris chimioterapia. Daniela era distrusă psihic şi slăbise foarte mult. Mihai şi nea Gică erau însă alături de ea şi de Ana şi le susţineau moral pe amândouă, cât puteau. Mergeau toţi trei împreună la spital la doamna Georgescu. La examenul de bacalaureat Daniela a obţinut o medie mediocră şi a picat apoi examenul de admitere la Academia de Studii Economice, cu toate că fata se pregătise foarte bine tot anul.

Faptul că Ana Georgescu se îmbolnăvise şi o lungă perioadă n-a mai putut lucra, s-a simţit la bugetul casei. Daniela trebuia să muncească undeva şi să compenseze cumva talerul financiar al familiei. Printr-o relaţie, Daniela s-a angajat în octombrie la o firmă pe un post de contabilă şi continua să se pregătească după programul de lucru, pentru următorul examen de admitere la ASE, din vara lui 1982.

Prin luna ianuarie, Daniela a făcut hepatită, dar s-a făcut apoi bine. Ana Georgescu avea să scape definitiv de cancer în urma tratamentului cu substanţe chimice. Daniela a intrat cu o medie foarte bună în vara lui 1982 la ASE, la secţia Finanţe şi Contabilitate, la cursuri serale. Facultatea avea să dureze cinci ani, în caz că totul decurgea bine.

— În caz că ar fi fost bine... spuse Daniela cu voce tare.

*

Elena întră alertată în rezervă. Era ora patru dimineaţa. Aparatul din sala de gardă îi indicase alarma venită din camera Danielei, pentru că pulsul pacientei, precum şi ceilalţi parametri cardiaci erau peste valorile normale. Nu era vorba de o stare critică, dar infirmiera trebuia să vadă ce este. Era mai întâi de toate o obligaţie profesională, dar îi şi plăcea de această femeie, de doamna Cornescu. Daniela Cornescu îi putea fi mamă şi, în pofida evidenţei bunăstării actuale, se vedea că suferise mult în

viaţă. Elenei îi plăcea de pacientă, pur şi simplu, şi nu pentru faptul că era soacra şefului secţiei de cardiologie în care era angajată.

Valorile înregistrate de electrocardiogramă tocmai reintraseră în normal şi Daniela o întrebă pe infirmieră, văzând-o intrând, de ce este atât de agitată.

— Doamna Cornescu, am văzut că v-a crescut pulsul şi am venit să văd ce este, vă rog să mă scuzaţi. Aţi dori ceva?

—

— Mulţumesc Elena, momentan nu mai vreau nimic.

*

Viaţa începuse să-şi reia cursul normal, Daniela mergea ziua la serviciu şi seara la facultate. Colegii de serviciu şi şeful ei erau îngăduitori şi o lăsau deseori ca să înveţe la birou. Erau şi perioade în care trebuiau predate la timp bilanţuri sau alte lucrări şi atunci muncea pe brânci alături de ei.

La facultate Daniela era o studentă foarte bună, era iubită de colegi şi apreciată de către profesori. Mulţi băieţi o curtau, dar ea avea ochi numai pentru Mihai. Acesta, la rândul lui, deşi îşi continuă munca la ONT, lua note foarte mari la fiecare sesiune de examen, stimulat fiind şi de dragostea ardentă pentru Daniela. Trăia fascinaţia primei experienţe erotice autentice cu o femeie.

Daniela începuse să se maturizeze, era acum o fată care înflorea pe zi ce trece, avea picioarele lungi şi armonioase, mâinile frumoase cu degete lungi şi unghiile mereu îngrijite. Şoldurile i se rotunjiseră, în timp ce sânii de mărime potrivită îi completau ideal aspectul feminin. Ochii caprui-verzui erau acoperiţi de gene frumoase şi sprâncenele îi erau mereu frumos pensate. Ce mai, era o femeie frumoasă şi inteligentă pe deasupra. Când mergeau împreună la ştrand toţi bărbaţii se uitau după ea, însă ea îl iubea pe bărbatul ei dintâi, chiar dacă nu voia să îi arate cu toată inima dragostea ei.

În vacanţe făceau rost de bani şi îşi găseau timp să mai facă şi câte o drumeţie la munte. Au mers la Penteleu,

luând-o prin Comună Lopătari-Plaiul Nucului, Vârful Ivaneţu, au fost în Munţii Cibinului/Cindrel, vizitând la întoarcere casa lui Octavian Goga, au făcut Retezatul, înnoptând la cort şi pe malul Lacului Bucura, cel mai impunător lac alpin din Carpaţii româneşti, la 204 Om sub Vârful Peleaga. A două zi au trecut pe lângă Lacul Ana şi Lacul Lia, alimentat din Lacul Bucura. Au ieşit spre Munţii Cernei, la Izvorul Cernei, unde au şi înnoptat, plecând a două zi cu un camion mai departe, până la Băile Herculane. Puţin le-a lipsit să fie muşcaţi de către viperele din Munţii Cernei, lângă acel uriaş izvor, de sub Ciuceava Chicerii, cu debitul între zece şi patruzeci de mii de litri de apă, numit Izvorul Cernei. Au admirat acolo pădurile de fag, precum şi pinul negru de Banat.

De la Băile Herculane, odată ajunşi acolo, au pornit-o, intrând prin Şopotu Nou, pe Drumul lui Emilian Cristea prin rezervaţia naturală a Cheilor Nerei dintre Munţii Aninei şi Munţii Locvei. Optspreze kilometri de încântare a ochiului le-a fost dat acolo să trăiască. Au ieşit în Sasca Română, ajungând apoi în Oraviţa. Seara, când au ajuns în oraş, au căutat un loc unde să înnopteze, o pensiune sau un hotel mai ieftin însă nu au găsit. Aşa că Mihai, spontan cum era, a propus să-şi întindă cortul între două blocuri de locuinţe, ceea ce au şi făcut, nefiind nevoie s-o convingă pe Daniela prea mult.

Au cutreierat Munţii Făgăraşului din Plaiul Foii-Zărneşti, peste Coasta Berevoiescu, pe la Bălea Lac, Lacul Capra, Vânătoarea lui Buteanu, până la refugiul Călţun, Strunga Ciobanului şi au coborât până la Porumbacu de jos, de unde au luat trenul spre Bucureşti.

*

Pe ecranul televizorul din salonul Danielei, Sergiu Celibidache continua să dirijeze sub bagheta lui magică „Simfonia destinului”, de Beethoven.

Sub altă baghetă, cea crudă şi nemiloasă a dictaturii comuniste din România, destinul Danielei şi al lui Mihai au fost pentru foarte mulţi ani separate, fără să mai ştie nimic unul de celălalt. Anii grei de suferinţă care au urmat

pentru Mihai şi Daniela le-au ciuntit sufletele, le-au brăzdat feţele şi numai cu ajutorul unor minunaţi oameni aveau să se regăsească mulţi ani mai târziu. Abia atunci s-au căsătorit şi au putut vieţui împreună. Sănătatea lui Mihai fusese însă mult prea zdruncinată de încercările prin care a trecut şi nu a mai avut multe zile ca să se bucure alături de familia lui, de bunăstarea materială dobândită...

*

Daniela cumpărase douăzeci de lumânări ca să pomenească toţi morţii. Era o zi de sfârşit de toamnă, o toamnă uscată cu un vânt care agita praful şi împrăştia frunzele căzute din pomi. Intră pe poarta cimitirului Străuleşti 1 şi împărţi mâncarea şi sticluţele de vin aduse pentru dat de pomană săracilor, care se înghesuiau la intrare.

Femeia îmbrăcată în doliu se duse mai întâi la crucea de marmură neagră, terminată în urmă cu două zile şi îşi citi pe aceasta numele, văzând că după „decedat" nu era pusă încă o dată. Mai sus erau sculptate mâinile împreunate din picturile lui Albrecht Dürrer. La baza crucii erau implementate într-o scobitură frumos dăltuită, un buchet de spice de grâu şi o floare de colţ, stilizat făcute. Sub propriul nume era scris Mihai Cornescu, „născut 6. Ianuarie 1961, decedat 27 noiembrie 2007".

Duse mâna la gât şi-şi pipăi lănţişorul cu „floare de colţ cu un mic diamant", pe care i-l dăruise Mihai când s-a întors prima oară din Portugalia.

Vântul plimba de colo, colo particule de praf, făcând mici vârtejuri, atingându-i dureros cu ele, obrajii arşi de aciditatea lacrimilor. Ochii roşii, secaţi de lacrimi, priviră salcâmii goi de frunze în care corbii croncăneau sumbru. Un corb mare, negru trăsese afară din gunoi o pungă murdară de plastic şi cu ciocul lui puternic, ciugulea încercând să spargă ceva acolo. Un fior o scutură pe Daniela, dar se îndreptă de spate şi începu să aprindă lumânările care ardeau în cămăruţă de lângă cruce, făcută special pentru acestea.

— Mihai drag, ce ţi-a fost dat să trăieşti în viaţă... şi

totul numai din cauza mea. Cum să pot eu vreodată să mi-o iert? Dă-mi şansa să repar totul, dă-mi această şansă te rog, măcar într-o altă viaţa! Vreau această şansa, vreau să fiu mereu alături de tine şi să te fac fericit în fiecare clipă, am acest drept...

Daniela adăstă mai bine de jumătate de oră, contemplând mormântul, lasă lumânările arzând şi se îndreptă spre mormântul familiei Tudor Cornescu, părinţii lui Mihai. Aprinse şi acolo câteva lumânări şi porni apoi la locul unde erau înmormântaţi părinţii ei...

— Dumnezeu să vă odihnească în pace, spuse Daniela în faţa crucii şi aprinse alte lumânări. Nici lacrimi nu mai am ca să plâng. Vă mulţumesc din inimă, părinţi buni, pentru tot ce aţi făcut pentru mine. Dă-mi Doamne putere şi zile, ca să pot face şi eu măcar atât pentru copilul meu şi pentru familia ei, cât aţi făcut şi voi pentru mine!

Îşi făcu semnul Crucii şi se îndreptă încet cu paşi bătrâneşti, cu toate că nu împlinise cincizeci de ani, spre poarta cimitirului. La ieşire, doi câini tineri se hârjoneau, se muşcau căţeleşte şi alergau printre morminte. Ieşi din cimitir fără să se uite înapoi. Se urcă în Volkswagenul Golf albastru şi demară. Se opri la Restaurantul Doina pe Kisseleff, parcă maşina, intră în salon şi comandă o porţie de clătite cu ciocolată, o coca-cola şi o cafea mare.

Trebuia să mai zăbovească puţin undeva, să nu plece cu ochii aşa de înroşiţi de plâns la Maria şi la Vlad acasă. Voia să pregătească aniversarea de trei ani a lui Victoraş. Înainte de a pleca din restaurant, se duse la toaletă, se spălă pe ochi şi se fardă puţin...

*

Elena întră iar în rezerva Danielei, pentru că observase din nou accelerarea pulsului pacientei. Afară furtuna era în toi. La televizor se derula acum o înregistrare din concert a lui Pink Floyd, „Wish you were here”. Se făcuse dimineaţă şi zorii încercau în mijlocul furtunii să îndepărteze negurile nopţii.

— Îmi este bine Elena, îi transmise Daniela, anticipând întrebarea infirmierei. Acum sunt obosită şi

cred că am să dorm puţin.

Sorin Buneanu, zămislirea Diavolului

„Şi voi pune lor domni tineri şi cei batjocoritori îi vor stăpâni pe ei. Şi în popor se va porni om asupra omului şi asupra vecinului său şi se va scula cu sfadă pruncul asupra celui bătrân şi cel necinstit asupra celui de cinste „(*Isaia 3, 4-5*).

Sorin-Shmul Buneanu, s-a născut în Dolhasca, la 3 noiembrie 1954, ca fiu al lui Ilie Buneanu (fost Ilya Gutman). Ilya Gutman fugise cu familia de pe undeva din Ucraina, scăpând astfel de Holodomorul impus de Stalin, dar mai ales de pedeapsa vecinilor pe care îi înşelase. O vreme au locuit în Chişinău. Fiind evrei, nu erau direct vizaţi, de acel macabru Holodomor. Ilie Buneanu nu reuşise să se căpătuiască în viaţă, nici în satul natal, şi cu atât mai puţin în Chişinău. Buneanu a hotărât să emigreze în România împreună cu familia, urmând calea aleasă de mulţi oameni. Cel mai tânăr dintre cei trei copii ai lui Ilie Buneanu a fost botezat Shmul. Ajunşi în România, ciuntită de către ruşi după Tratatul de la Ialta, şi-au schimbat, după o vreme, cu toţii numele şi prenumele, românizându-le.

Ilie Buneanu, alias Ilya Gutman, trăia din cumpărarea şi vânzarea hainelor vechi şi din diverse afaceri mărunte, rareori oneste. Cumpăra şi cereale sau alte produse agricole direct de la producători, le ducea şi le vindea la oraş. Împrumuta câte o căruţă de la vreun ţăran, ca să meargă cu produsele şi de multe ori îi aducea calul înapoi, sleit de puteri şi flămând. Nu se dădea în lături de la a mijloci vinderea animalelor sau a altor lucruri care fuseseră furate.

Illya era un om slab atât fizic cât şi psihic. Era foarte înalt şi cu o faţă duşmănoasă, brăzdată de cute şi cicatrice. Capul aproape chilug, cu faţa ovală şi un nas mare coroiat îi era flancat de două urechi clăpăuge. Mâinile neobişnuit de lungi şi puţin dedate cu munca fizică, se continuau cu

nişte degete subţiri, cu unghii lungi, neîngrijite, îngălbenite de la mahorca pe care o fuma. Fuma mult şi din puţinii bani pe care-i aducea pentru familie îşi găsea întotdeauna rezerve să meargă la băutură sau să practice jocuri de noroc.

Nevasta lui Ilie, Didina, o femeie brunetă, drăguţă, mult mai tânără ca el însă îmbătrânită de griji, nemaiştiind cum să mai astâmpere foamea copiilor şi, nu numai de aceea, recurgea şi la metoda traiului câştigat din patimile bărbaţilor. Sorin şi sora lui mai în vârstă cu opt ani ca el, nu erau copii făcuţi cu Ilie şi bărbatul ştia asta. Cel mai mare frate, cu unsprezece ani mai în vârstă ca Sorin, îi semăna leit lui Ilie.

Ilie venea deseori beat acasă, după ce mai făcuse o mică afacere, îşi bătea nevasta şi copiii şi, uneori, îi dădea noaptea afară din casă. Câte un creştin îi mai lua să doarmă la el în casă, dându-le şi ceva de mâncare, cu toată foametea care bântuia Moldova acelor vremuri. Didina îşi ţinea familia şi pe sine din ce-i mai dădea câte o vecină de pomană, de milă, nu se dădea însă în lături, ca mai apoi să se culce cu bărbatul aceleia. Din cauza acestui comportament al Didinei, au fost deseori nevoiţi să-şi schimbe satul său oraşul în care locuiau. Mizeria lucie în care trăiau, casele prost încălzite în care au locuit, cu pereţi igrasioşi, crăpaţi, prin care iarna sufla vântul, continua foame, rareori astâmpărată, fără haine şi pantofi în picioare, aceasta a fost copilăria care i-a marcat viaţa lui Sorin Buneanu.

Sorin nu fusese un elev prea bun la şcoală, însă oricum mai bun decât fratele lui care trăise din fel de fel de afaceri necurate şi înşelăciuni, sau decât sora lor care trăia şi ea, întocmai ca mama ei, din patimile oamenilor, nereuşind să înveţe vreo meserie.

*

Fratele lui Sorin a participat apoi activ la colectivizarea forţată a agriculturii. Pe acesta l-a bătut un ţăran în aşa fel, încât a rămas olog pe viaţă şi a trăit apoi

dintr-o pensie modestă, dată de comunişti.

Deşi nu s-a dovedit că el l-ar fi schilodit pe fratele lui Sorin, acela împreună cu fraţii şi familiile lor au sfârşit apoi împrăştiaţi prin închisorile comuniste. Niciunul dintre aceştia nu au mai trăit şansa oferită de anul 1958 pentru a fi amnistiaţi, când Ion Gheorghe Maurer, un lider comunist, considerat totuşi mai liberal, a reactualizat cuvânt cu cuvânt hotărârea Securităţii din 1950, ca „cei care primejduiesc orânduirea socialistă sau o defaimează" pot fi arestaţi fără mandat său proces.

*

Sora lor fugise cândva de acasă cu un mecanic de locomotivă care a dus-o până la Bucureşti şi după aceea Sorin nu a mai vrut să ştie de ea. Femeia trăia de azi pe mâine şi nu mai avea niciun contact cu familia. A trimis odată o scrisoare, scrisă de altcineva, că ea nu ştia să scrie, şi le-a comunicat că lucrează la ITB, la cea de-a două firmă ca mărime din ţară, pe atunci. Lucra ca femeie de serviciu la Interprinderea de Transport Bucureşti.

Colegii de serviciu şi vecinii, cunoscând-o, îl trimiteau la ea, pe fiecare tânăr care nu mai avusese contact sexual cu o femeie. Sora lui Sorin accepta bucuroasă „reorientarea" tinerilor bărbaţi, în schimbul unei sume minime de bani.

Fratele lui Sorin, olog fiind, trebuia să fie transportat la masă, la pat, la closetul din curte şi unde mai era nevoie. În timp ce Sorin, copil mic fiind, îl târa cu greu de colo-colo, acela îi şoptea la ureche că este un bastard, un blestemat copil din flori, făcut cu ţiganii. Mizeria generală în care trăiau, i-a umplut deseori de păduchi şi astfel oamenii îi evitau şi îi ţineau la distanţă. Sorin fiind de mai multe ori plin de păduchi, nu a fost lăsat să intre în şcoală şi l-au trimis acasă ca să-l spele Didina, să-l radă în cap şi să-l dea cu gaz. Deseori, atunci când venea trist şi murdar pe drumul spre casă, aflată, de regulă, la marginea localităţii, o vedea pe Didina, mama lui, ieşind din vreo casă străină în timp ce îşi aranja în grabă fusta şi părul. Într-un ţol, pe care de multe ori îl purta apoi, învelea

mama lui o sticlă de rachiu sau ce mai primise în acea casă.

Vecinii şi colegii de şcoală ieşeau pe stradă cu câte o bucată de pâine în mână pe care Sorin nu o primea prea des de la părinţi, şi-i strigau ceea ce auzeau în casă şi anume că este „un copil din flori”. Un copil de unguri, vecin de-al lor, îl poreclea bitang. Îi alergă pe acei copii, îi bătea şi le luă bucata de pâine sau de cozonac, chiar dacă în furia bătăii, pâinea sau cozonacul cădea deja în ţărână, mâncând-o apoi în faţa lor şi rânjindu-le victorios. Odată a primit şi el o bătaie de la fratele mai mare al unui coleg de clasă şi s-a ales cu o tăietură pe lobul urechii drepte şi o rană urâtă pe obrazul drept. Venind acasă plin de sânge, Ilie era plecat, ca de obicei, iar Didina a venit noaptea târziu, tot ca de obicei, cu pachetul pe care îl primise, ţinut bine sub braţ. Sorin s-a culcat aşa plin de sânge cum venise şi nemâncat pe deasupra.

Sorin nu ştiuse la început cum de poate ieşi un copil din flori, că Didina niciodată nu a sădit, ca şi ceilalţi vecini vreo floare în grădină lor, plină de altfel toată vara cu bălării. Tot la fel nu a văzut că în casa lor să se vopsească ouă roşii sau să se coacă cozonaci la Paşte, tot aşa cum nu-şi aminteşte să-i fi mirosit în casă a sarmale şi a cârnaţi prăjiţi în untură, la Crăciun.

În biserică nu era primit ca toţi ceilalţi copii, pentru că era evreu.

Sorin crescuse înalt şi osos, slab la corp, din cauza copilăriei pline de lipsuri şi căpătase cu timpul o uitătură duşmănoasă şi vicleană. Ochii lui verzi păreau mai curând ai unei sălbăticiuni.

*

Ilie avea un cumnat la Bucureşti, Sandu Poenaru, fost Solomon Licht care avea o funcţie importantă în capitală, la Ministerul de Interne. Înainte de a ajunge la minister fusese înrolat în unităţile de securitate antipartizani care au înăbuşit în sânge rezistenţa patrioţilor români ascunşi în munţi, oficial numiţi „bandiţi”. Luase parte activ la colectivizarea forţată a agriculturii, avându-l o perioadă

alături şi pe fratele lui Sorin. Poenaru a fost acela care s-a îngrijit că fratele lui Sorin, după ce a rămas infirm, să primească o pensie de fost activist de partid. În acei ani, Poenaru activase aproape de Dolhasca şi ajuta familia lui Ilie Buneanu cu bani şi cu mâncare. Se pare că ajutorul lui Poenaru nu a fost cu totul dezinteresat, Sandu având relaţii cu Didina Buneanu, femeie încă frumuşică şi generoasă cu trupul ei. Atunci când Didina rămase gravidă, Poenaru a fost chemat la Bucureşti şi instalat într-o funcţie importantă la Ministerul de Interne, drept răsplată pentru activitatea lui în sprijinul cauzei Partidului Comunist Român.

*

Când Sorin Buneanu împlini vârsta de treisprezece ani, Poenaru l-a luat la Bucureşti, la el acasă şi l-a înscris la o Şcoală profesională ca să înveţe o meserie. Pe măsură ce Sorin creştea, se asemăna tot mai mult cu Sandu. Asemănarea era izbitoare şi astfel Poenaru a preferat să-l ţină mai departe de casa lui ca să nu aibă probleme cu nevastă-sa. Cu toate acestea unchiul Sandu nu a încetat niciodată să-i stea lui Sorin în umbră şi cât a trăit l-a ajutat.

Sorin a terminat cu chiu, cu vai şcoala profesională, luându-şi certificatul de meseriaş. Teoria îi plăcea, dar pentru practică nu avea niciun fel de veleităţi. De câte ori era admonestat de către profesorii şi maiştrii de acolo, ameninţa că-l va chema pe unchiul lui. Au fost suficiente numai câteva intervenţii din partea lui Poenaru la şcoala profesională, pentru ca profesorii şi maiştrii de acolo să-şi revizuiască radical atitudinea faţă de Buneanu. Sorin primea acum note foarte bune şi maiştrii îi construiau ei înşişi lucrările practice prevăzute de programa şcolară.

Certificatul de absolvire a şcolii profesionale a fost transformat apoi de unchiul Sandu, în anul 1972, într-o diplomă de bacalaureat, primită de la un liceu din ţară. Sandu îl scăpase prin anul 1953 pe directorul acelui liceu de deportarea la primul canal Dunare-Marea Neagră.

Simţindu-se dator, directorul liceului i-a dat, fără prea multe rugăminţi, o diplomă de bacalaureat falsă lui Buneanu. Între timp, directorul devenise un informator macabru al zonei şi când nu mai putu rămâne acolo, fiind ameninţat de familiile persoanelor celor pârâţi, a fost adus de Sandu Poenaru la Bucureşti, ca inspector la Ministerul Învăţământului.

Pe perioada şcolii profesionale Poenaru îi găsise lui Sorin o cameră cu chirie pe strada Retortei din cartierul Bucureştii Noi, la o familie de oameni mai în vârstă, a căror fată se măritase cu un cetăţean străin şi plecase în occident cu el. De fapt Poenaru îşi adusese cu forţa nepotul în casa acelor oameni, după ce i-a ameninţat.

Sorin a fost vreo doi ani angajat într-o firmă din Bucureşti, fără ca să-şi fi câştigat pâinea, prin propria muncă. A fost pus acolo, direct ca secretar al tineretului comunist pe întreprindere. Principala lui activitate, propusă de fapt de Poenaru însuşi şi care îi făcea plăcere lui Buneanu, era să-şi spioneze colegii, eventual pentru activitate anticomunistă. Oamenii din instituţie îl ocoleau cu teamă. Dacă vreo fată, colegă de serviciu, nu ceda propunerii de a se culca cu el, aceasta era chemată în zilele ce urmau, cu intervenţia lui Poenaru, la cârcă de miliţie pentru vreun delict imaginar, de regulă unul referitor la vreo acţiune anticomunistă, pentru rele moravuri, ori sub pretextul că ar umbla, de exemplu, cu cetăţeni străini...

Tot Sandu l-a înscris pe Sorin Buneanu la Şcoala de Ofiţeri de Miliţie de la Băneasa pe care acesta a absolvit-o în 1977. De multe ori trebuia să intervină Poenaru şi acolo ca să-l scoată curat din vreun bucluc, ori dintr-o încăierare, sau ca să-l scape de corijenţe, ori restanţe, intervenind, uneori în mod brutal la profesorul respectiv. Sorin nu era nici pe departe un coleg iubit. La început colegii de la Şcoala de Ofiţeri îl mai luau cu ei atunci când aveau învoiri şi mergeau împreună în oraş. Unii dintre colegi se întâlneau cu vreo fată şi dacă aceasta era frumuşică, Sorin punea ochii pe ea. Buneanu, care

devenise între timp arătos la trup, făcea rost prin diverse tertipuri de adresa sau telefonul fetei, apoi se întâlnea cu ea. Cu timpul, aproape niciun coleg nu l-a mai invitat să iasă împreună în oraş. După ce umbla câteva săptămâni cu fosta prietenă a colegului şi o convingea de cele mai multe ori, ca să se culce cu el, îşi pierdea interesul pentru ea şi-şi caută o altă victimă. Dacă vreo fată rămânea gravidă, tot Poenaru îl ajută, prin intermediul vreunui medic pe care-l avea la mână. Deşi legea interzicerii avorturilor, dată de Nicolae Ceauşescu în 1966, era foarte categorică şi, în special, foarte sever controlată, înalţii funcţionari de partid sau cei din Ministerul de Interne o ignorau atunci când aceasta se suprapunea cu propriile lor interese.

După absolvirea şcolii de ofiţeri MAI de la Băneasa, Inspectoratul Miliţiei din Bucureşti îi puses la dispoziţie lui Buneanu un apartament cu două camere, în cartierul Pajură. Sorin a preferat să locuiască mai departe pe strada Retortei, la acei bătrâni, inclusiv pentru a-i putea eventual furniza lui Sandu Poenaru anumite informaţii despre fata bătrânilor. Locuind la o casă puteai vedea mai bine ce fac vecinii, decât dacă ai fi locuit într-un apartament.

La Şcoala Profesionala din Bucureşti avusese Sorin un profesor de studiul materialelor. Acesta ia spus odată, nemulţumit fiind de rezulatele elevului:

— Mai Buneanule, mama proştilor este mereu gravidă şi eu cred că aia este mă-ta şi că te-a pus după ce te-a născut într-o paporniţă în faţa bordeiului lui tata-tu.

Bietul profesor a fost una dintre primele victime ale lui Sorin Buneanu. I-a făcut o percheziţie acasă pe motiv că este ultranaţionalist, ascultă posturi de radio interzise de către lege şi face propagandă anticomunistă. Nu a fost greu să-i strecoare în casă, în timpul percheziţiei, câteva ziare şi reviste străine cu articole împotriva lui Ceauşescu, care au stat ca mărturie la acuzaţiile aduse împotriva acestuia. Profesorul a scăpat „numai” cu o detaşare pe aceeaşi funcţie la o şcoală profesională în judeţul Tulcea, unde a trebuit să facă navetă cu trenul, trei ani de zile.

Tânărul ofiţer de miliţie Sorin Buneanu era un bărbat

înalt de un metru optzeci şi cinci, negricios la faţă şi la păr, cu un trup musculos, crescut fără pic de graţie, care aducea mai mult a brută decât a fiinţă umană. Avea o privire sălbatică, fioroasă cu ochii verzi, ca de husky. Tăietura de la lobul urechii drepte ca şi cicatricea de pe obrazul drept se urâţiseră şi erau mai evidente. Braţele lui puternice se terminau cu palme late şi degete lungi şi musculoase. Umerii îi avea laţi, pentru că în timpul şcolii de ofiţeri practicase boxul şi polo pe apă, la Clubul Dinamo. Chiar şi atunci când practică diferite sporuri, era agresiv la meciuri, atrăgându-şi deseori oprobriul arbitrilor şi al adversarilor. Era invidios pe succesele colegilor, deseori purtându-le ranchiună.

Sorin Buneanu devenea pe zi ce trece o bestie, bătea oamenii şi tortură arestaţii cu scopul de a le smulge declaraţii mincinoase incriminatorii, ca să primească apoi avansări în funcţie sau un grad. Inclusiv colegii şi subalterni îl cunoşteau drept un om pătimaş şi preferau să fugă din calea lui. Sorin ajunge rapid la gradul de căpitan de miliţie şi este mutat la diverse sedii ale miliţiei din Bucureşti, ca să câştige experienţă, desigur susţinut constant de Sandu Poenaru şi de relaţile din neamul lui tată-su de la Ministerul de Interne, care între timp se înmulţiseră. Participă la aproape orice anchetă care urmărea excluderea oricărui concurent al rudelor lui din minister, ca să le netezească acelora calea. El se ocupa de adunarea probelor încriminatorii necesare, împotriva acelora şi de prelucrarea mărturiilor, ca acelea să pară cât mai plauzibile. Pe cei care depuneau mărturii false îi avea Sorin la mână, aşa că greu ar fi putut „răsufla” vreuna dintre maşinăriile înscenate. La rândul lor, rudele lui Sorin îi acordau tot mai multe avantaje şi închideau ochii la desele lui abuzuri, la reclamaţiile cetăţenilor sau ale colegilor împotriva lui. De regulă, acele reclamaţii ajungeau tot pe biroul lui Buneanu şi acesta se răzbuna înzecit pe reclamanţi, ca astfel să le piară gustul să mai facă iar aşa ceva.

Buneanu îşi luă cu succes examenele de la cursul de

limba engleză şi multe alte cursuri de specializare organizate de Ministerul de Interne. Fără să fie servil faţa de şefi, era foarte apreciat de către aceştia, pentru abnegaţia şi lipsa de scrupule cu care-şi îndeplinea misiunile. Încăierările pe care le mai stârnea prin Bucureşti, îi erau de fiecare dată trecute cu vederea.

Trecând pe la diversele secţii de miliţie din capitală, reuşise pe acolo să-şi facă doi prieteni, de aceeaşi speţă şi poziţie cu el, şi aceia torţionari cu trist renume. Se întâlneau deseori şi mai jucau un poker sau mai făceau o orgie pe la vreo cârciumă din Bucureşti, Braşov, sau Poiana Braşov.

*

Fata bătrânilor, la care locuia Sorin pe strada Retortei, studiase chimia în Bucureşti şi se măritase cu un cetăţean străin, plecând legal din ţară cu ani în urmă şi acum trăia în Occident. Bătrânii, oameni cumsecade, iubiţi printre vecini, aveau fiecare câte o pensie bunicică, pentru că lucraseră amândoi în viaţa activă şi faţa lor le mai trimitea din când când ceva bani şi pachete, aşa că trăiau binişor. Nu aveau aşadar de gând să închirieze vreo cameră şi cu atât mai puţin voiau să-şi aducă vreun străin în casă. La intervenţia lui Poenaru acceptaseră, de voie de nevoie, să-l aibă pe Buneanu chiriaş.

Lui Poenaru îi plăcu tare mult casa din Strada Retortei şi pentru că Sorin nu putea locui în propria-i casă, aşa cum Sandu ar fi dorit, acesta şi-a propus să-i facă un cadou lui Buneanu. Acest cadou era tocmai casa bătrânilor...

Poenaru veni într-o bună zi în casa bătrânilor şi începu să-i ameninţe cu represalii, pentru motivul că faţa lor trădează interesele României în Occident şi că face acolo publicitate negativă ţării în care s-a născut şi care i-a pus cândva învăţământul gratuit la dispoziţie.

— Noi o urmărim acolo şi suntem oricum cu ochii pe voi toţi, îi tutuia Poenaru, aşezat revărsat pe un jilţ din sufragerie, în timp ce bătrânii înfricoşaţi stăteau în picioare în propria lor casă şi i se adresau reverenţios cu

dumneavoastră. Ca să vă observăm mai bine, are să vină să mai locuiască la voi în casă un alt om de-al nostru, le-a spus bătrânilor deja speriaţi. Purtaţi-vă bine cu el, aţi auzit, bă! Şi dacă aud că suflaţi o vorbă despre ce-am vorbit acum... şi Poenaru arată înspre un tablou al fiicei bătrânilor şi făcu semnul că i-ar tăia gâtul feţei lor.

— ... dar noi nu avem spaţiu excedentar, tovarăşe Poenaru. De câţiva ani locuieşte aici Sorin Buneanu, nepotul dumneavoastră. Unde să mai cazăm încă un om?

— Nu ştiu, nu este treaba mea, voi trebuie să-l găzduiţi. Ar mai fi o soluţie, spuse Poenaru... să vindeţi casa.

—

— Este casă unde trăim de o viaţă, aici s-a născut fata noastră, aici...

— Fata voastră unelteşte împotriva statului român! Tună Poenaru.

Bătrânii nu l-au dorit nici pe Sorin cu ani în urmă, dar s-au restrâns în propria casă, ca să-i pună lui Sorin la dispoziţie camera cea mai bună. De foarte multe ori îi duceau la început şi de mâncare, prăjituri, fructe, cozonaci şi altele. Erau oameni cu frică de Dumnezeu, aveau şi ei un copil plecat de mult timp de la casa lor. Buneanu, aşa de rău cum se comporta, era până la urmă tot un copil. Părinţi, fraţi sau alte rude în afară de Poenaru, se pare că nu avea, că nu-şi aminteau bătrânii, să fi primit Buneanu vreo scrisoare sau vreo vizită de la aceia. Se înţeleseseră iniţial, pentru că Sorin le promisese că le va da lunar o sută cincizeci de lei pe chirie, bani pe care bătrânii nu i-ar fi luat niciodată. Sorin, de ani de zile, nici măcar nu se mai obosea ca să le ofere banii. Erau speriaţi de ceea ce li s-ar fi putut întâmpla feţei în Occident, aşa că voiau să nu se pună rău cu securitatea şi cu miliţia, cu toate că nu ştiau ei aşa de bine să facă diferenţa între acestea.

Venind să locuiască la ei în Strada Retortei, tânărul Sorin s-a ţinut numai de rele, deseori aducea tot felul de femei în casă, ca apoi să le alunge cu scandal. Tânărul Buneanu îi urmărea pe cei care construiau ceva în propria

curte fără aprobare, îşi nota numărul de înmatriculare al camioanelor care mai descărcau vreo remorcă de nisip sau pietriş, iar a doua zi erau chemaţi de Poenaru la secţia de miliţie. De cele mai multe ori pârâţii recunoşteau imediat şi deveneau, de regulă, turnători cu nume de cod. Dacă nu recunoşteau imediat îi aştepta bătaia cruntă până când dădeau declaraţia aşa cum li se dicta. La urmă, aproape toţi promiteau să colaboreze cu miliţia. Era metoda cea mai folosită de a se recruta colaboratorii voluntari. Buneanu se făcuse de-a lungul anilor urât şi temut de cei la care se mutase „cu chirie”, de către vecini şi de către cei de pe străzile alăturate.

Era ciudat că, deşi toată lumea construia câte ceva unde se foloseau printre altele nisip sau pietriş, acestea nu se puteau cumpăra de niciunde în mod oficial în Bucureşti…

Între timp Buneanu devenise ofiţer de miliţie şi avea mult mai multă putere decât fostul ucenic turnător de-al lui Poenaru. Puterea îi dădea acum iluzia fericirii pentru că putea face mai mult rău oamenilor, în general, şi unor cetăţeni care şi-ar fi bătut joc de el în copilărie. Acum venise rândul lui să-i chinuie pe oameni. Pe de altă parte, ca să-i tortureze pe semenii lui, primea o retribuţie substanţială de la stat, bani care atât de mult i-au lipsit în copilărie.

Pe un vecin, mecanic auto de meserie, care mai făcea câte un ciubuc acasă, reparând maşinile altora, îl chemă Buneanu odată la cârcă de miliţie. După teroarea de rigoare şi promisiunea făcută la urmă că-l lasă în pace, şi-l făcu „mecanicul şi informatorul casei”. La el mergea acum Sorin să-şi repare Dacia fără să-i plătească nici măcar pentru piesele de schimb. Mecanicul auto era şi el astfel liniştit că măcar îl lăsa în pace să mai facă un ban, chiar dacă era greu muncit.

Abuzul de putere se practică pe acea stradă, se practică în capitala ţării, ca de altfel şi în cel mai îndepărtat colţ al ei, se practica până la Strâmtoarea Bering şi în Cuba şi nu era de întrevăzut un sfârşit.

Pe bieţii bătrâni Sorin continua să îi terorizeze psihic, îi ameninţa periodic cu diverse lucruri mizerabile, în special că securitatea îi va face greutăţi feţei lor din Occident. Faţa lor, singură la părinţi, era ceea ce aveau bătrânii cel mai de preţ pe această lume şi Sorin, în setea lui de a face rău semenilor, indiferent cui şi cum, a folosit această cale şi până la urmă i-a convins să-i vândă casa pe un preţ de nimic. Putea să le fi dat mai mulţi bani pe casă, că avea destui şi casa era frumoasă şi îngrijită, însă n-a făcut-o. Bătrâni l-au rugat să-i lase să mai stea în casă până când vor cumpăra un apartament.

Buneanu era un om inteligent, însă inteligenţa şi-o folosea exclusiv în folosul propriu, pentru aşi atinge scopurile şi în special pentru a face rău oamenilor. Era invidios pe oameni pentru că iubesc, că sunt iubiţi, că se distrează, că sunt respectaţi, sau numai pentru faptul că există. Pe Sorin Buneanu nimeni nu-l iubea, nimeni nu se interesa de el, dacă îi este bine sau nu, era ca o fiară între oameni, nimeni nu se bucura că există şi cu atât mai puţin îi păsa cuiva dacă mâine va pieri. Da, era o fiară, va deveni şi mai fiară, va fi un diavol nemuritor...

Banii primiţi pe casa din Strada Retortei nu le ajungea bătrânilor să-şi cumpere nici măcar un apartament cu două camere. Faţa lor a venit în ţară şi le-a dat părinţilor banii necesari pentru aceasta. Ca şi cum nu a fost de ajuns că i-a terorizat ani de zile părinţii, Sorin a încercat să le violeze şi faţa, atunci când aceasta a venit la bătrâni, pe Strada Retortei. Femeia, posesoare a centurii negre la karate în stilul Kyokushin Kay, a ştiut să se apere şi aceasta l-a costat pe Sorin cartilajul nasului rupt şi şapte zile de spitalizare. Ba mai mult, femeia i-a amintit că este cetăţean străin, că este în joc clauza naţiunii celei mai favorizate, şi că trebuie respectată Carta drepturilor omului, semnată şi de România la Helsinki, etc. Şi, că dacă le mai face necazuri, ştie ea unde să îl găsească, chiar şi în gaură de şarpe dacă se va ascunde. Buneanu nu a mai avut de ales, decât să renunţe la răzbunare.

— Am rămas cel puţin cu casa voastră, i se se adresă

femeii răutăcios...

—

După ce a cumpărat un apartament în Cartierul Pajura fata şi-a mutat părinţii acolo. Bătrâna mamă, fosta proprietăreasa din Strada Retortei, trăitoare mai mult de şaizeci de ani în acea casă a fost nevoită să locuiască la bloc din cauza teroarei instituite de Sorin. Neadaptarea la condiţiile de bloc, smulsă din rădăcinile copilăriei, izolată de vecinii cu care s-a înţeles foarte bine, a murit la numai câteva luni după aceea. Pe Sorin nu l-a sensibilizat câtuşi de puţin moartea bătrânei, cu toate că îşi dădea seama că el însuşi era cauza acesteia. Văzuse atâţia morţi, în parte „ajutaţi" de el să dispară, că devenise imun la tristeţea altora. Singura lui satisfacţie era atunci când venea cu câte o femeie acasă, mereu altă şi de regula vreuna „cu bube-n cap", care „călcase pe bec", mama sau soţia vreunuia dintre „clienţii" lui de la secţia de miliţie. Toţi vecinii îl urau, dar de teamă se eschivau să-i spună ceva făţiş şi se fereau din calea lui.

Întâlnirea de ultimul grad

Era prin toamna anului 1986, într-o seară cu o ploaie măruntă şi rece de sfârşit de noiembrie. Daniela venea de la facultate. Ajunsese în anul patru, luându-şi toate examenele avute până atunci cu note bune şi foarte bune.

Avusese o zi grea, la serviciu, întreprinderea în care lucra la serviciul financiar, îşi muta sediul într-un cartier mai îndepărtat al Bucureştiului şi trebuia toată arhiva firmei împachetată şi din nou etichetată. Pe deasupra trebuia îndeplinite şi obligaţiile curente de serviciu. Era frig în întreprinderea unde lucra, stăteau toţi cu hainele sau cojoacele pe ei şi era, spre deosebire de alte perioade, foarte mult de lucru. Orice atingea era rece, scaunul ei, masa de lucru, caloriferele, geamurile şi pereţii murdari ai holurilor. Avea, după terminarea programului de serviciu, un examen parţial la facultate şi sperase să se mai poată

uita puţin pe notiţele de curs. Colegii şi şeful erau de regulă foarte înţelegători şi o lasau să-şi vadă de învăţat, deoarece aproape fiecare dintre ei fusese cândva în aceeaşi situaţie. Era însă acum mult de lucru şi trebuia şi ea în această perioadă să se implice mai mult.

Cu toată munca istovitoare de peste zi, la examen s-a prezentat foarte bine ceea ce dovedise încă odată că era o studentă studioasă. Radia de bucurie când a ieşit din clădirea ASE, dar după aceea a trebuit să stea cam mult la Piaţa Romană ca să aştepte autobuzul 377, în ploaie. Uitase să-şi ia umbrelă cu ea şi era acum cu hainele umede şi, mai ales, frântă de oboseală. Pentru că luase acel examen era foarte bucuroasă, restul nu mai conta deocamdată. Mai avea numai câţiva zeci de metri până să ajungă acasă, unde focul pregătit de mama ei, ardea în soba de teracotă. Trecuse de cârciuma poreclită „Şapte păcate” şi văzu, ca de obicei, prin geamurile murdare aceleaşi figuri înăuntru, oameni cu feţele ca de altfel şi sufletul, înnegrite de alcoolul de proastă calitate care se găsea în bodegile şi prin alimentarele accesibile românilor de rând şi de viaţă amară. Îşi propusese să evite să treacă pe acolo noaptea pe la ora zece, atunci când oamenii erau daţi afară din restaurante, respectându-se legea stupidă decretată de „cel mai bun fiu al patriei”. La fel de aberantă era şi hotărârea ca autoturismele să circule duminica alternativ, în funcţie de numărul de înmatriculare cu soţ, sau fără soţ, invocându-se motivul economisirii combustibilului. De o maximă stupizenie era şi limitarea programului TV la două ore pe zi. În cele două ore de emisiune se vorbea preponderent de „Aventurile lui Nicuşor”, de „academiciana analfabetă” şi, desigur, de „cel mai iubit fiu al poporului”.

Mergea pe trotuarul opus cârciumii, atentă, în lumina mizerabilă, uneori inexistentă a străzii, că să nu-şi frângă vreo gleznă pe trotuarul pavat prost, cu piatră de râu. Deseori gropile făcute în stradă pentru diverse reparaţii se astupau superficial, după multă vreme, sau niciodată. Se gândi cu plăcere că sâmbăta viitoare, seara, aveau bilete la

teatru şi mergea cu Mihai să vadă o piesă nouă. Duminică avea să fie iar cu el ca să se plimbe eventual printr-un parc, dacă nu va ploua şi apoi vor mânca ceva la prânz în oraş la vreun restaurant mai modest. Daniela îl iubea pe Mihai însă era prea mândră că să-i spună ceea ce simţea pentru el şi uneori cu atât mai puţin i-o arăta. Ştia că Mihai suferă pentru asta însă ea avea mereu în cap vorbele bunicii din Balş, mama lui nea Gică: „bărbat bun şi usturoi dulce nu se poate”, aşa că să nu le cauţi mult în coarne că ţi se vor urca în cap. Fetiţo, mai spunea bunică-sa: „pe bărbat şi pe cal să nu-i crezi; când îţi pare că merge mai bine, tocmai atunci te trânteşte”. Râdea şi Daniela de bunică-sa şi de vorbele ei de duh şi mai ştia că aceea îngropase în viaţa ei doi bărbaţi cu toate că nu fusese din vina ei. Bunică-sa era o femeie măruntă la trup însă tare vrednică, rămăsese a două oară văduvă la patruzeci şi doi de ani cu trei copii de la ultimul bărbat. Bătrâna zicea cu mândrie despre ea, ca, de altfel, şi despre femeile de statură mică în general că: „Muierea poate să fie la trup scurtă, însă-n cap cu minte multă”. Vara, în vacanţe, pe vremea când încă mai era copil, Daniela mergea la ţară la bunica ei, lângă Balş, şi-şi petrecea timpul cu multă plăcere acolo. Bătrâna murise însă de câţiva ani buni, casa de acolo şi grădina se vânduseră şi totul rămase numai amintire. Bunica îi spunea mereu să se ţină de şcoală „precum beţivul de gard” şi să înveţe bine că numai aşa va răzbate cu bine în viaţă. Îi spunea, pe bună dreptate, că banii nu aduc învăţătură, dar învăţătura aduce banii. Daniela era conştientă că nu a făcut-o de râs pe bunică-sa până la această vârsta, era un copil bun, mereu învăţase bine şi şi-a bucurat părinţii. Cândva se va mărita cu Mihai şi vor fi amândoi o familie şi vor avea unul sau doi copii. Şi părinţii ei, în special tatăl ei drag, îl iubeau mult pe Mihai, că era vrednic, inteligent şi bine crescut, om cu frica lui Dumnezeu ca şi ei înşişi.

Ah, îşi spuse şi îşi ridică mâna cu pumnul strâns în semn de victorie, cu gândul la acel examen. De-abia aştepta să ajungă acasă şi la gura sobei, după ce s-o încălzi

şi vor mânca, să le spună şi părinţilor despre examen şi să-l sune pe Mihai ca să-i dea vestea.

*

Tot mergând şi străduindu-se să se gândească la lucruri frumoase ca să mai uite de oboseală şi de foame, Daniela auzi că din spate vine o maşină, apropiindu-se cu fază mare aprinsă, pe stradă pavată cu piatră de râu, însă îşi văzu mai departe de drum.

Deodată văzu că Dacia opreşte brusc câţiva metri înaintea ei. Un bărbat înalt se dădu jos din maşină, trânti uşa şi-şi aşează piciorul şmechereşte pe roata de la maşină, sprijinindu-se cu un cot pe genunchi în timp ce-şi aprindea o ţigară. La lumina flăcării brichetei, Daniela văzu, neplăcut surprinsă, figura arogantă a vecinului ei, căpitanul de miliţie Sorin Buneanu. Nu voia să aibă de-a face cu acest om, despre care nu auzise nimic frumos şi nu pricepea acum, la acea oră, ce vroia de la ea. Genunchii începură uşor să-i tremure, fără să-şi dea seama dacă era din cauza lui Buneanu, din cauza oboselii sau pentru că avea hainele ude de ploaie. Oricum, trebuia să se abţină şi să nu arate că-i este teamă.

— Ce faci păpuşă, cam târzior pentru o fată singură, nu crezi?, îi strigă Sorin, Danielei aşa cum era obişnuit să le acosteze şi pe celelalte fete, ştiind că de cele mai multe ori funcţionează.

Cu o privire expertă, flegmatică, o măsură încet din cap până în picioare, fixându-şi ochii verzi de husky direct în ochii Danielei.

— Am să te însoţesc până acasă, dacă vrei, că să nu ai probleme.

— Bună seara, tovarăşe Buneanu, vă mulţumesc pentru amabilitate însă nu am nevoie să fiu condusă până acasă, pentru că locuiesc la câţiva metri mai încolo. În altă ordine de idei nu sunt „păpuşa” dumneavoastră. Este într-adevăr târziu, aşa cum bine aţi remarcat şi ca atare, nu am dispoziţia necesară ca să conversez cu cineva, deci nici cu dumneavoastră. Vă rog, să mă lăsaţi aşadar să trec mai departe.

Sorin îi bară drumul pe trotuarul îngust.

— Şi dacă nu te las să treci?

— Vă rog, să mă lăsaţi să plec!

Vocea Danielei începea să tremure de încordare şi voia să plece cât mai repede de acolo. Se gândi să se întoarcă şi să facă nişte paşi înapoi, să ocolească maşina miliţianului, trecând pe partea carosabilă şi să-şi urmeze drumul spre casă. Nu mai avea destulă putere să mai aducă argumente şi genunchii începură să-i tremure şi mai tare. Lui Sorin, trecut de multe ori prin situaţia de a intimida oamenii, şi desigur bine pregătit profesional pentru aceasta, nu-i scăpă tremuratul femeii. Continua să-şi asedieze victima deja înfricoşată, aşa cum o făcea zilnic şi la miliţie.

— Aşa, nu mai spune, nu ai dispoziţia necesară, spuse Sorin şi suflă fumul ţigării pe lângă Daniela. De regulă eu sunt acela care spune ce se va face, indiferent de dispoziţia celuilalt, spuse Sorin cu o grimasă ipocrită, contrariat.

Fumul ţigării se ridica, învăluind-o pe fată. Daniela mai avusese de-a face cu diverşi bărbaţi care încercau s-o asedieze, în fel şi chip, acesta însă era evident unul cu o rea educaţie şi-i dădea o senzaţie teribilă de disconfort.

— Vă cred, tovarăşe Buneanu, aprobă fata, stăpânindu-se pe cât îi era posibil, însă mai cred că vă referiţi la serviciul dumneavoastră şi conştientizaţi că aceasta nu se poate aplica aici, acum, pe stradă, eu fiind un simplu trecător şi nu un răufăcător. Nu sunt precum cei cu care aveţi, fără doar şi poate zilnic, de-a face... Daniela îşi dădu seama că făcuse o gafă şi căzuse în cursa căpitanului.

— Aha, deci ai auzit de mine, te-ai informat în ceea ce mă priveşte, nu-i aşa?

— Nu, vă înşelaţi tovarăşe Buneanu, nu am avut şi nu am nici cel mai mic interes să mă informez de dumneavoastră. Locuiţi însă pe această stradă de câţiva ani şi sunteţi cunoscut în cartier, datorită serviciului pe care-l aveţi. Asta este tot, puţinele informaţii pe care le

am, sunt de la părinţii mei care şi ei au auzit de dumneavoastră, ca despre oricare alt vecin, de la alţi vecini sau cunoscuţi din cartier. Vă rog, acum să mă lăsaţi să trec mai departe, să mă duc acasă. Dacă însă nu vreţi, am să vă ocolesc maşina şi tot am să trec mai departe. Nu mai am nimic de adăugat şi conversţia cu dumneavoastră numi face plăcere, şi cu atât mai puţin la această oră. Bună seara, tovarăşe Buneanu! Daniela se întoarse, ocoli maşina şi-şi văzu de drum.

— Mie nimeni nu-mi vorbeşte aşa, auzi, ai cam mult tupeu. Sâmbăta viitoare te aştept la Piaţa romană la ora opt seara, la coloane.

Daniela îl ignoră şi trecu mai departe. Buneanu o măsură din spate, din cap până-n picioare, apoi se urcă în maşină, porni motorul şi demară în trombă. Fata scoase un oftat după ce auzi că maşina se îndepărtează şi simţi în secunda următoare că i se înmoaie de tot picioarele. Merse, numai ea ştie cum, până la poartă, o descuie şi întră în curte. Înainte de a intra în casă se rezemă de peretele de afară, să-şi tragă sufletul, pentru că părinţii ei să n-o vadă aşa de speriată. Avu o senzaţie de ameţeală şi se aşeză pe banca umedă pe care o aveau în curte, şi-şi aprinse o ţigară. Ţigara o calmă puţin şi-şi aminti cu plăcere că pe acea bancă stătuse nopţi de-a rândul cu Mihai. Îşi reveni puţin şi-şi aprinse şi a două ţigară. Din casă Ana Georgescu, care se uită neliniştita la ceas, văzând că Daniela nu venise încă, zări licărirea brichetei în curte şi deschise uşa de la intrare.

— Daniela, fetiţa mamei, de ce stai afară şi nu intri în casă?

— Mami, ştii doar că nu fumez în casă şi vreau să mă liniştesc puţin după ziua de astăzi.

— Haide înăuntru faţa mamei, că se răceşte mâncarea, arunc-o încolo de ţigară!

Fata se reculese, aruncă ţigarea şi o stinse cu piciorul, o luă apoi şi o aruncă la gunoi şi intră cu o faţă radioasă în casă. Căldura şi atmosferă plăcută dinăuntru o făcură curând să uite neplăcutul incident cu Buneanu. Gică

o privea în ochi, întrebător, vrând să ştie rezultatul examenului.

— Bună seara, salută fata aparent indiferentă, în timp ce-şi scotea tacticoasă haina umedă şi o lăsă în braţele mamei.

— Bună seara, bună seara, asta-i tot ce vrei să ne spui? Haide spune-ne odată, şi nu ne mai fierbe atâta! Ce-ai făcut la examen?

— Da, veni, vidi, vici! Răspunse Daniela, ridicând pumnul victorioasă şi cu zâmbetul ei ironic în colţul gurii, în semn de victorie.

— Aha, ştiam că nu poate fi altfel, spuse Gică, forţându-şi o grimasă plictisită în timp ce se apropia radios ca să-şi îmbrăţişeze fiica. Felicitări, draga tatei, haide treci la masă, că se răceşte mâncarea.

Gică scoase sticla de vin din frigider şi umplu trei pahare.

— Să fie într-un ceas bun spuse, şi ciocni cu fetele lui, dând paharul pe gât.

— Dacă mai întârziai mult, opreau ăştia curentul de la reţea şi se încălzea vinul în frigider, spuse râzând.

— Dacă ţi-era poftă de un pahar cu vin, de ce m-ai aşteptat pe mine, replică Daniela, ştiind deja răspunsul.

— Crezi că-mi intra vinul în mine, dacă nu te vedeam în casă, pe vremea şi la ora asta?

— Şi ce-ai să faci când am să mă mărit şi n-o să mai vin în fiecare zi acasă? Întrebă Daniela.

— Atunci am să beau cu Ana, dacă ştiu că tu eşti cu bărbatul tău şi bei cu el, răspunse Gică, încheind dialogul de fiecare seară când ajungea Daniela acasă, arătând cu bărbia înspre telefon.

— Nu-l suni pe Mihai, îţi place să laşi oamenii să fiarbă după tine, nu-i aşa?

— Dacă fierbe, să iasă puţin afară şi se răcoreşte, răspunse Daniela cinic, pentru a retracta apoi imediat: Desigur că-l sun acum pe Mihai şi Daniela formă numărul lui Cornescu, dându-i vestea cea mare...

— Felicitări Daniela, se auzi de la celălalt capăt al

firului vocea calmă, liniştitoare a lui Mihai. Nai uitat de spectacolul de teatru de sâmbătă seara, nu-i aşa, şi duminică eşti tot a mea! Îi transmise Mihai teatral.

— Ah, bine că mi-ai amintit, că tocmai voiam să-mi rezerv un bilet de avion ca să plec la Paris să-mi cumpăr o pălărie, răspunse fata glumind, ca să-l mai necăjească puţin. N-am să mai plec, am să vin cu tine şi pălăria o să mi-o cumperi tu săptămână viitoare din Madrid.

— Lasă băiatul în pace, spuse Gică mai mult pentru sine, şi nu-l mai supăra! Spune-i că ţi se răceşte mâncarea.

— Daniela, te iubesc, şi ne auzim mâine seară, mergi şi mănâncă ceva! O înedemnă Mihai, auzind pe fir vorbele lui Gică. Poftă bună şi apoi somn uşor!

— Noapte bună, Mihai, ştii că şi eu am aceleaşi simţăminte pentru tine! Problema este că mi-e foame acum şi mi s-au cam atrofiat simţurile şi simţămintele.

Maliţioasă ca întotdeauna, haide du-te şi mănâncă ceva, poftă bună!

*

Sorin Buneanu plecă, îmbufnat de refuzul Danielei. Era ceva nou pentru el, o fată care nu îi cade imediat la picioare. Frumos educată, frumoasă şi nici pe departe toantă, gândi, ca cele pe care le avea aproape în fiecare seară.

— Se ţine băţoasă, dar pun eu şaua pe ea, îşi spuse şi opri maşina în Mogoşoaia la nevasta unuia care era încă în arest la miliţie...

*

Într-o altă seară când Daniela venea acasă de la facultate, observă că o maşină cu motorul pornit şi cu luminile aprinse, aştepta pe strada ei. Recunoscu maşina şi trecu pe celălalt trotuar ca să evite o nouă discuţie cu miliţianul Buneanu. Sorin demară, se opri lângă ea şi se dădu jos din maşină.

— Uite ce este, nu-mi place să te aştept ca un prost atunci când ne-am dat o întâlnire. Unde pot să te aştept mâine, cu maşina, pentru ca apoi să mergem undeva să

bem ceva şi să discutăm? La ce oră ieşi mâine de la ASE, întrebă Buneanu răspicat, citindu-i fetei surpriza de pe chip, pentru că se interesase despre ea şi ştia că este la ASE. Dacă vrei, intru în clădirea ASE-ului şi te iau direct din sală.

— Nu ne vom întâlni nici mâine şi nici cu altă ocazie, tovarase Buneanu. Pe de altă parte nu puteţi intra în clădirea ASE-ului fără autorizaţie, replică Daniela, fără să-şi dea seama că astfel iar îi făcea jocul lui Buneanu.

— Mi-ar plăcea să-mi spui Sorin, să ne tutuim şi crede-mă că pot intra în multe locuri dacă vreau şi când vreau! De data asta aş vrea însă numai să fim împreună.

— Dumneavoastră m-aţi tutuit oricum de la început, fără să mă fi întrebat dacă sunt de acord sau măcar dacă-mi place. Pe de altă parte trebuie să ştiţi că am un prieten şi la anul, după ce termin facultatea, mă voi mărita cu el. Este de la sine înţeles în cazul de faţa că alţi bărbaţi nu mă interesează, deci nici dumneavoastră. Vă rog să mă înţelegeţi, insistă Daniela conciliator, nu că v-aş găsi vreun cusur, ci pur şi simplu nu mă interesează prietenia unui alt bărbat. Acestea fiind spuse, vă rog să mă lăsaţi în pace, tovarăşe Buneanu, să-mi văd de drum. Ştiu că nu pot să chem miliţia pentru că dumneavoastră sunteţi chiar de acolo. Apelez însă la înţelegerea dumneavoastră în a pricepe o dată pentru totdeauna, că nu am nevoie de un alt prieten.

— Mihai Cornescu al tău, spuse Buneanu, bucurându-se iarăşi de surpriza creată pe figura fetei, prin faptul că era atât de bine informat, umblă cu prostii, face schimb de valută la negru şi vinde străinilor, pe dolari, romănce de-ale noastre, ca acelea să se culce cu ei. De regulă îşi primeşte şi plata în natură de la acele fete. Tu însă îi oferi o atenţie pe care el n-o merită, tu eşti la facultate seara şi el îşi face de cap cu alte femei.

Daniela, cu temperamentul ei de olteancă, se lăsă provocată, scoţând scântei din ochii căprui-verzi. Faţa ei frumoasă se îmbujoră brusc, uitând de frigul umed de afară, mişcându-şi dintr-o parte în cealaltă părul lung,

negru şi lucios.

— Sunt minciuni sfruntate, Mihai nu va face niciodată aşa ceva. Şi... oricum nu consider necesar să mă justific în faţa dumitale în ceea ce priveşte sentimentele pe care i le port lui Mihai.

Îi păru rău după aceea fetei de ieşirea pe care a avut-o, ar fi trebuit să ignore provocarea, să n-o onoreze cu un răspuns.

În ciuda acestei ieşiri lui Sorin i se păru grozav de frumoasă Daniela şi-şi jură pentru sine, că şi-o va face nevastă cu orice orice preţ şi va trece peste orice obstacol ca s-o aibă. Îi reaminti însă Danielei:

— Ai să vezi că eu nu te mint, spuse calm Buneanu, Mihai este cel care te minte. Daniela, ruşinată de ieşirea avută în faţa miliţianului, trecu, fără alt cuvânt, mai departe pe stradă şi dispăru pe poarta casei părinţilor ei.

*

Sorin îşi savură prima victorie, se minună de sine însuşi, de abilitatea cu care condusese discuţia, şi-şi propuse să elaboreze un plan minuţios, menit a o cuceri pe Daniela pentru totdeauna. Nu se punea problema numai să-l înlăture pe Mihai Cornescu din viaţa Danielei, trebuia ca fata să fie cumva convinsă să se mărite cu el. Trebuia să acţioneze pe mai multe planuri deodată. Cel mai greu cuvânt de spus, îl avea cu siguranţă, tatăl Danielei şi deci şi acesta trebuia constrâns să-şi convingă fata. Înlăturarea lui Mihai din scenă nu constituia o problemă, în acei ani, la fel ca şi în peroada stalinistă, erau suficiente câteva mărturii ale unor oameni care „călcaseră pe bec”. Aceştia din urmă îi vindeau pe alţii ca să-şi apere pielea proprie, chiar dacă aceia erau nevinovaţi. Un joc de copil pentru el, marele Căpitan Buneanu, un joc pe care-l practicase de atâtea ori cu succes, îşi înlăturase astfel proprii adversari, îi înlăturase pe duşmani rudelor lui care-l susţineau şi la urmă mai primise şi o funcţie mai mare sau chiar un grad superior.

— Hai Shmul, arată din nou ce poţi, nu uita că faci parte din naţunea aleasă de Dumnezeu, îşi spuse Sorin, şi

se duse acasă, începând să urzească în minte planul de acţiune.

*

Gheorghe Georgescu ar fi putut să iasă la pensie, dar lucra mai departe cu conştiinciozitate în croitoria lui, aşa cum a făcut-o toată viaţa. Îşi propusese să mai lucreze cât mai este Daniela în facultate şi apoi încă doi-trei ani. Gică venise pe lume în 1922 într-o localitate de lângă Balş, într-o familie de oameni destul de săraci, ca prim născut, urmându-i apoi alţi doi fraţi. La doisprezece ani, după ce a rămas orfan de tată, a venit la Bucureşti ca să înveţe o meserie. Un unchi de-al lui, frate de-al tatălui decedat, avea în Bucureşti un atelier de croitorie bărbătească şi l-a luat pe lângă el ca să înveţe această meserie. A fost un băiat sârguincios şi şi-a luat repede certificatul de croitor. Curând după aceea a fost mobilizat şi trimis în linia întâi pe frontul antisovietic. Luat prizonier de către ruşi şi condamnat la muncă silnică, a îndurat viaţa grea din lagărul de muncă Azanka, raionul Tavda, regiunea Sverdlovsk-Ural. Faptul că era croitor l-a salvat poate de la moarte, căci în lagăr şi-a făcut mai departe meseria şi nu a trebuit să lucreze la pădure ca ceilalţi. Gică nu era de felul lui dotat cu o constituţie fizică foarte solidă şi munca brută, ţânţarii vără şi frigul iernii de acolo l-ar fi doborât fără îndoială, ca pe atâţia alţii care mureau zilnic, pe capete.

Era un om potrivit de înalt, devenise corpolent şi se îngrăşase acum la bătrâneţe. Avea încă părul negru, atât cât mai avea pe cap, nealbit, ochii căprui şi un nas acvilin, oltenesc. Vorbea puţin de felul lui, poate şi pentru că anii din lagărul rusesc îl marcaseră, dar atunci când era nevoie o făcea pe un ton aspru, răspicat. Era din cale afară de vrednic, venea de la serviciu, avea grijă de grădina de legume, ţinea păsări de curte şi îndeplinea bucuros celelalte treburi de pe lângă casă. Era un om credincios şi mergea din când în când la biserică, fără însă să exagereze.

Avea clienţi la croitorie care veneau la el de peste

douăzeci de ani, cu toate că lumea sărăcise mult iar acum se găseau şi în comerţ pantaloni şi costume de gata, chiar dacă nu aveau calitatea croielii pe care o oferea el. Avusese clienţi de tot felul şi toate categoriile sociale, chiar foşti activişti de partid care intraseră cu timpul în dizgraţie însă care avuseseră grijă să-şi pună bani la ciorap, foşti chiaburi, acum sărăciţi însă nu chiar de tot, granguri mari de la partid, unii proşti şi aroganţi, care vorbeau româneşte cu accent rusesc şi ale căror nume păreau nemţeşti, străini trimişi de la vreo ambasadă, pentru că nea Gică vorbea binişor germană şi încă foarte bine ruseşte. Avea muşterii din toate categoriile sociale: oameni săraci, profesori de liceu sau de facultate, ingineri, învăţători etc. Aceştia din urmă veneau cu câte un costum primit de la cineva să li-l modifice, cu vreun palton căruia să-i întoarcă feţele sau vreun pantalon pentru scurtat. Îi servea pe toţi, cu acelaşi ton prietenos, însă demn, şi ceea ce era important pentru principiile lui, le oferea tuturor aceeaşi calitate a muncii. De multe ori mai lua de lucru şi acasă ca să mai facă un bănuţ peste salariu, dar numai de la persoane cunoscute sau recomandate de către aceia.

Pe Daniela, fata lui, o iubea aşa cum nu şi-a iubit nici nevasta şi o vedea cum creşte, frumoasă, înaltuşă, feminină, bine proporţionată. Mai ştia că în curând ea va absolvi facultatea şi va fi pe banii ei, se va mărita cu Mihai, un băiat născut în cartier şi el om dintr-o bucată, inteligent, vrednic şi cumsecade, cu frică de Dumnezeu. După căsătoria Danielei, Gică urma să se pensioneze. Devenise tată la o vârsta destul de înaintată şi anume la patruzeci şi cinci de ani. Nevasta lui Gică, Ana, era cu zece ani mai tânără ca el. Daniela, Ana, casa, serviciul care-i asigura întreţinerea familiei erau tot rostul vieţii lui şi se afla acum la apogeul mulţumirii, din ziua în care s-a întors după prizonierat acasă. Nu avea mulţi prieteni, însă toţi erau oameni de nădejde.

Un frate mai tânăr, cel mijlociu, fusese şofer în Bucureşti, şi murise în urmă cu vreo zece ani într-un accident de maşină. Cu cumnata lui, văduva fratelui mort

în accident, nu avuseseră niciodată prea bune relaţii, şi, fiindcă după moartea fratelui, ea se recăsătorise la numai o jumătate de an, Gică a întrerupt orice relaţie cu ea. Băiatul lor îi vizita, uneori, fără să se anunţe, însă era un pierde-vară, un fel de „hoţ al zilei date de la Dumnezeu”, după părerea lui nea Gică, pentru că nu fusese în stare nici măcar să înveţe o meserie cumsecade în viaţă. Celălalt frate, mai tânăr cu zece ani decât Gică, Constantin, zis Titi, era un om bun, vrednic şi dintr-o bucată şi-şi telefonau des, văzându-se de câteva ori pe an, de regulă la sărbători. Titi locuia la Cheia de Mâneciu-Ungureni şi-l cunoştea şi pe prietenul lui Gică cu care fusese în lagărul rusesc, Toader Şoimu, fără însă să aibă o relaţie foarte strânsă cu acesta. Când voiau să plece la Cheia trebuia să rămână cineva acasă pe strada Retortei ca să dea mâncare la găini şi să nu lase casă singură, de frica hoţilor. De câţiva ani, de când se făcuse mare, rămânea Daniela acasă. De câte ori mergeau la Cheia, Gică trebuia să doarmă o noapte şi la Toader, în Valea Berii, căci altfel acela pe bună dreptate s-ar fi supărat.

Pe stradă era în bune relaţii cu toţi vecinii, mai puţin cu căpitanul de miliţie Buneanu, evreu pripăşit de prin Moldova, cu care, în afară de „bună ziua”, nu avea niciun alt contact. Nea Gică nu putea să-i ierte lui Buneanu că-i aruncase afară din casă pe bieţii lui prieteni, cei doi bătrânei la care adeseori mergea duminică pentru a mai juca o tablă şi, uneori în schimbul unui mic serviciu, primea o sticlă de ţuică sau de vin de la ei. După ce Buneanu i-a dat afară din propria lor casă, ca de altfel şi înainte, miliţianul transformase casa în bordel. Deseori se auzeau de acolo ţipete de femei şi le vedea apoi pe acelea ieşind în stradă plângând, bătute şi uneori dezbrăcate, chiar şi în toiul iernii. Nu aveai ce să-i faci, Buneanu era de la miliţie şi ei împărţeau „ordinea” după bunul lor plac. Nu-l salută pe Buneanu decât dacă acesta o făcea primul, dar se întâmpla rar. Nu dădea doi bani pe acest om, despre care se ştia în cartier că bate oamenii la miliţie, pune pe arestaţi să măsoare camera cu beţe de chibrit, şi atâtea

altele. Avea o scârbă căpătată în lagărul sovietic faţa de uneltele statului, lachei ai opresiunii, cozi de topor care făceau mult mai mult rău semenilor lor decât li se cerea.

Pe de altă parte, Gică era şi mult mai în vârstă decât el şi nu trebuia să-i dea el primul bună ziua. Nu-i mai puţin adevărat că dacă trecea prin faţa curţii lui şi el era în grădină şi fuma, grădina rămăsese neîngrijită şi plină de bălării, după plecarea bătrânilor, Gică întorcea capul şi se făcea că se uită în altă parte şi că nu l-a observat.

Diavolul îşi începe dansul

„Şi aceasta să ştii că, în zilele cele de apoi, vor veni vremi cumplite. Că vor fi oamenii iubitori de sine, iubitori de argint, măreţi, trufaşi, hulitori, neascultători de părinţi, nemulţumitori, necuraţi. Fără de dragoste, neprimitori de pace, clevetitori, neînfrânaţi, cruzi, neiubitori de bine, trădători, obraznici, îngâmfaţi, iubitori de desfătări mai mult decât iubitori de Dumnezeu, având chipul bunei credinţe, dar tăgăduind puterea ei;

Şi de aceştia să te fereşti. „Sfântul Apostol Pavel (*II Timotei 3, 1*):

Într-o dimineaţă, pe la mijlocul lui decembrie 1986, veni la Gică la atelierul de croitorie un client pe care nu-l cunoştea. Acesta vorbea o românească stricată şi venise cu o maşină, o Dacia neagră, cu număr de înmatriculare specific corpului diplomatic. Clientul puse un mic balot de material pe masă. Era o lâna englezească, frumoasă şi plăcută la pipăit, cum Gică nu mai văzuse multe în ultimii ani.

Clientul îi întinse mâna lui Gică şi îi spuse că lucrează la Ambasada germană şi că vrea un costum cu vestă. Îi aşeză pe masă un catalog Otto din Germania, arătându-i croitorului pe o pagină, cam cum ar vrea să-i facă hainele. Îi dădu lui Gică un nume al unei persoane de la ambasadă, care îi era deja client. Gică se uită la catalog, se uită la client şi îi spuse politicos:

— Domnule, acum în preajma sărbătorilor de iarnă,

am foarte mult de lucru, ajutorul meu de maistru este bolnav şi trebuie să fac şi munca lui. Ca atare costumul dumneavoastră nu poate fi gata decât după Anul Nou. Dacă vreţi...

Clientul îl întrerupse pe un ton ferm:

— Ş tiţi, am auzit numai lucruri bune despre această croitorie şi în special despre dumneavoastră. Nu aş vrea să fiu dezamăgit tocmai la prima noastră întrevedere. Vă rog aşadar, domnule Georgescu să fixaţi preţul costumului, ori cât de mare ar fi. Vreau ca acesta să fie gata înainte de 23 decembrie. Pentru probele preliminare am să vă trimit o maşină cu un şofer care să vă aducă la vila mea. Sunt convins că la data menţionată îmi veţi face costumul.

Gică dădu din cap afirmativ, fără să ştie el însuşi cum o va scoate la capăt, fără a-i defavoriza pe ceilalţi clienţi.

— Domnule, preţurile la noi sunt standard şi nu vă pot pretinde mai mult decât este prevăzut de tarif.

— V-am spus deja că probele pentru costum le voi face la vila mea. Nefiind deci aici în atelierul dumneavoastră de croitorie, ci în vila mea, dumneavoastră stabiliţi preţul şi eu îl achit.

Gică îl pofti pe client să-şi dea haina jos şi apoi pantalonii ca să-i poată lua măsurile, ceea ce şi făcu. Clientul scoase din buzunar o carte de vizită, cu un număr de telefon la care să-l sune Gică pentru probe, părăsi croitoria şi se urcă în maşina cu care venise, spunându-i şoferului să pornească.

Georgescu luă materialul şi-şi petrecu mâna cu plăcere peste acesta, spunându-şi că de dragul materialului merită să facă ore suplimentare. O asemenea lână făcea ceva parale, îşi spuse, şi-şi propuse ca din bacşişul pe care, cu siguranţă, îl va primi de la străin şi cu ce mai avea pus deoparte, îi va cumpăra Danielei un cojoc de miel de Orăştie.

Pe douăzeci decembrie dimineaţa, după ce lucră la atelier toată ziua, iar seara acasă, continuă la maşina de cusut cu pedală, la lumina care adesea se întrerupea în cartier, ca de altfel în toată ţara, costumul de lână

englezească era gata pentru prima probă. Îl sună de la telefonul din atelier pe străin şi-i comunică faptul că totul este pregătit pentru prima probă Peste o oră şi jumătate, aşa cum se înţeleseseră, şoferul întră în croitorie, salută, şi-l pofti pe Gică să vină cu el, aşa cum stabilise cu străinul. Costumul îl croise atât de bine, că nu mai era nevoie de mari retuşuri şi nici de o a două probă. Stabiliseră că peste două zile va fi gata. Clientul îl rugă încă o dată să vină la el acasă, tot adus de şofer, ca Gică să îi dea personal costumul şi propuse un preţ triplu în raport cu tariful obişnuit, întrebându-l dacă este suficient. Gică surâse, semn că era mai mult decât mulţumit şi-l rugă pe client să-i trimită maşina pe douăzecişidoi decembrie, cam pe la ora zece şi jumătate la croitorie pentru a-i aduce costumul cel nou. Clientul se învoi bucuros.

Costumul arăta împecabil, clientul evident obişnuit cu croială de calitate, încercă haina ca să vadă cum îi vine, îndoindu-şi braţele rând pe rând. Cântări apoi din ochi calitatea finisajului pantalonilor, se aşeză pe un scaun, se ridică în picioare şi se lăsă apoi pe vine de câteva ori, arătându-şi în final satisfacţia.

— Mi-aţi făcut un costum aşa cum mi-am dorit, spuse clientul cu oarecare remuşcare în glas. Nu vă veţi supăra, dacă vă plătesc preţul în mărci germane, nu mai am destui lei în casă, pentru că voi pleca mâine acasă în Germania şi nu am mai scos bani româneşti de la bancă. Vă rog să mă înţelegeţi că nu am altă soluţie şi am să vă dau cât cereţi. Cât am să vă datorez, domnule Georgescu?

— Daţi-mi cât socotiţi dumneavoastră de cuviinţă! Într-adevăr, am muncit mult la acest costum, pentru că stofa mi-a plăcut foarte mult. Mă bucur că vă vine bine şi să-l purtaţi sănătos! Aş prefera însă să-mi plătiţi în bani româneşti, dacă se poate…

— V-am spus că nu am lei.

Străinul scoase un portofel şi-i oferi croitorului două hărţi albastre de câte o sută de mărci. Vă mulţumesc mult şi-mi pare nespus de rău de inconveniente. Regret că nu vă pot face şi eu o bucurie tot „pe măsură”, pentru că am de

îndeplinit o misiune, mai adaugă răspândind un aer bizar în jur. În orice caz, lumea merge mai departe...

Primele cuvinte ale clientului îl puseseră puţin pe gânduri pe Gică însă tema cu primirea plăţii în valută i se părea acum mai importantă de discutat.

— Domnule, ştiţi bine că noi în ţară nu avem voie să primim plata în valută. Aş prefera să-mi plătiţi suma stabilită în lei şi cu aceasta să evităm orice problemă. Şi dumneavoastră, cu siguranţa, ştiţi că nu aveţi voie să plătiţi aici în ţară, în monedă străină. Nu vreau să avem necazuri, nici eu şi nici dumneavoastră.

— Eu nu voi avea necazuri, spuse străinul cu subînţeles. Clientul mai puse încă o bancnotă maro de cincizeci de mărci deasupra, ca gest irevocabil, şi i le oferi croitorului fără să mai adauge ceva şi fără să-i lase lui Gică posibilitatea vreunui comentariu.

— Fie cum doriţi, domnule, vă mulţumesc şi vă urez sărbători fericite! Să-l purtaţi sănătos! Gică luă banii, înclinând demn din cap. Numai un prost ar refuza atâţia bani, îşi zise şi bagă banii în buzunarul drept de la pantaloni, cu mâna totuşi uşor tremurând. Se bucura de bani, ştiind totuşi că face un lucru interzis de legea stupidă din România. Se urcă în maşina cu care fusese adus şi şoferul porni.

Pe Bulevardul Ana Ipătescu era o barieră de miliţie care opri vreo douăzeci de autoturisme, în majoritate cu numere străine, printre care şi maşina în care era Gică Georgescu. Autoturismele au fost percheziţionate în portbagaj, iar cei aflaţi în ele fură daţi jos, legitimaţi şi apoi percheziţionaţi corporal. La două maşini se găsiră în portbagaj produse din carne, evident cumpărate de pe piaţa neagră, o altă maşină avea o cutie de douăsprezece sticle de wisky, ţigări străine şi câteva pachete de cafea. Lui Gică îi găsiră la controlul corporal cele două sute cincizeci de mărci germane în buzunarul pantalonilor. Fu controlat direct şi exclusiv în buzunarul drept de la pantaloni. Celor care nu fuseseră găsiţi în regulă li se înregistrară datele personale din acte şi apoi fură lăsaţi să

plece fără alte comentarii. Gică era persoana căutată…

— Treci, bă, şi iscăleşte aici, îi spuse plutonierul care-l percheziţiona, că boii se leagă de coarne şi omul de semnătură.

— Tovarăşe plutonier, eu nu am nici-o vină, eu…

— Ascultă bă la mine, nu te înfige la vorbă ca raţa la muci, că nu te-am întrebat nimic. Tu iscăleşte-mi mie aici şi apoi te las în pace.

Gheorghe Georgescu fu pus să semneze procesul-verbal pentru constatarea găsirii valutei, banii i se confiscară şi fu îmbrâncit într-o maşină a miliţiei şi dus la secţie.

Ş oferului maşinii, în care se afla nea Gică, i se spuse respectuos de către acelaşi plutonier că poate pleca. Ancheta a fost scurtă, Gică a mărturisit la cârcă de miliţie tot ceea ce ştia şi a semnat declaraţia. Acuzaţia suna: „posesie ilegală de valută”. După anchetă un alt subofiţer i s-a adresat răstit lui Gică să aştepte acolo unde îi indică, împingându-l într-o cameră fără ferestre. Camera era neîncălzită, cu beton pe jos, prost luminată şi fără niciun scaun sau vreo bancă pe care să se aşeze. Peste aproximativ două ore de aşteptare în picioare, într-a un plutonier în jur de treizeci de ani, aducându-şi un scaun cu el, pe care el însuşi se aşează, într-un colţ al camerei. Fără să spună o vorbă, îl fixă pe croitor cu o privire plictisită, aşteptând ca Georgescu să deschidă discuţia.

— Tovarăşe plutonier, ştiţi, eu trebuie să merg la serviciu, spuse Gică fără vlagă, poate doar ca să spună ceva.

— Bă, la noi se dă mai întâi „bună-ziua”, că nu suntem aici pe maidan. Aici este miliţia capitalei, bă!… Vorbeşti cu plutonierul Urban, dar să deschizi gura numai când te întreb eu ceva.

— Bună ziua, tovarăşe plutonier Urban!

— Deocamdată avem de vorbit cu tine, apoi vom mergem la croitorie ca să facem o percheziţie. Acolo îi vom anunţa noi pe subalternii tăi că eşti la miliţie în cercetare, spuse subofiţerul.

Gheorghe Georgescu, se învolbură în sine şi-şi derulă imaginile din tinereţe în care se revăzu în Azanka, în lagărul de muncă. Un fior de groază îl scutură din tot corpul. Îşi făcu sfânta cruce şi se resemnă, rămânând în picioare, mutându-şi greutatea considerabilă a corpului de pe un picior pe altul.

— Bine mă Gheorghe, eşti om aproape de pensionare şi faci trafic cu valută la vârsta ta, întrebă plutonierul? Nu ţi-a ajuns cât ai pătimit că te-ai ridicat cu arma în mână împotriva Uniunii Sovietice? Cum o să te vadă, mă, acum borfaşii ăia tineri de la Poarta Albă? Ăia o să-ţi spună că au ajuns acolo pentru că au încălecat pe femei, bătându-şi joc de ele sau că au tâlhărit la drumul mare şi tu o să spui că făceai trafic cu bani capitalişti... La vârsta ta mă, nu ţi-e ruşine să faci aşa ceva? Cine ştie de când o faci şi de-abia acum te-am prins? Tu le vei spune celorlalţi bandiţi că fii-ta se mărită la anu' şi că de-abia aştepţi să te joci cu nepoţii? N-o să-ţi fie bă ruşine? Ce vroiai, mă, să faci cu banii ăştia capitalişti? Uite că te-am prins, bă, până la urmă şi acum o să vină fii-ta la puşcărie ca să-ţi arunce chiftele cu praştia printre zăbrele şi o s-o fluiere bandiţii de după gratii. Frumos îţi şade, om bătrân, nu-i vorbă!

Gică îşi muşca limba de necaz, şi-şi stăpânea cu greu lacrimile. Se revedea cu aproape patruzeci de ani în urmă în Gulagul rusesc, încarcerat nevinovat, fiind la cheremul prostimii, ajunse la putere.

— O să aibă fii-ta timp să vie la tine, continuă plutonierul, că o s-o dăm afară din facultate pentru prostia ta. Ia acum şi scrie frumuşel pe hârtia asta tot ce-ai făcut, spuse, şi-i întinse un creion şi un bloc-notes. Te aşezi pe scaunul ăsta şi scrii. Vezi să nu uiţi ceva, că noi ştim să-ţi amintim. Eu plec acum şi vin peste o jumătate de oră.

— Tovarăşe plutonier, am scris deja totul în procesul-verbal şi în declaraţie şi am semnat.

— Ce bă, tu te tocmeşti cu mine? Când vorbeşti cu mine te poftesc să taci şi să execuţi ce-ţi spun eu! Mai scrie o dată, că poate ai uitat ceva!

Urban ieşi fără alte cuvinte din cameră şi-i arătă din

cap croitorului, că poate să se aşeze pe scaun. După vreo două ore, Urban reintră în cameră. Gică mai scrisese încă o dată, cuvânt cu cuvânt ce declarase şi în procesul-verbal şi se gândea ce îl mai aşteaptă acum...

— Cred că am să te las să pleci acum, spuse plutonierul, dar să ştii că o să ne mai vedem curând. Să cugeţi bine la ce ai făcut şi să te gândeşti cum ai putea să ne ajuţi ca să-ţi speli greşeala. Deocamdată nu-i spunem nimic lui fii-ta şi nici pe stradă la vecini, dar să ştii că stăm cu ochii pe tine. Dosarul tău rămâne deschis, desigur.

Urban îi făcu scârbit semn cu capul să părăsească încăperea. Gică întră în sala de aşteptare şi se aşeză pe o bancă. Aici, cel puţin, funcţiona încălzirea centrală. Se bucura că nu mai era nimeni acolo ca să-l vadă...

Un sergent major cu cascheta lăsată că plugarii, pe ceafă, strigă „şini-i bă Jorjescu Gheorghi?" cu toate ca Gică era singurul om din sala de aşteptare. Tânărul moldovean îi aruncă la picioare, cu scârbă, buletinul de identitate, spunându-i:

— Să nu-ţi mai văz paşii p-aişi, Jorjescule, că... mama voastră de...!

Gică se aplecă şi-şi culese buletinul de pe jos, şi se ridică să plece, moment în care îşi ştergea cu batista lacrimile, şiroindu-i pe obraji. Nu credea să i se întâmple tocmai lui aşa ceva. Nu-şi găsea nicio vină. Ciudat este că, ieşind din secţia de miliţie, îl revăzu în timp ce traversa sala de aşteptare, pe fostul „şofer" care l-a dus la client şi înapoi, până la percheziţia de pe bulevardul Ana Ipătescu. „Şoferul" era îmbrăcat acum în uniformă de locotenent de miliţie. Deodată lui Gică îi fu totul clar: cineva i-a întins o cursă, a regizat totul, ca să-l îngenuncheze pe el, ca să-l aibă la mâna, cu ceva. Dar de ce? Ce vor de la mine? Ce urmăresc? Ieşi din curtea secţiei de miliţie, uitându-se în jur şi sperând să nu-l recunoască vreo cunoştinţă şi să-l vadă că iese de acolo. Se urcă abătut într-un autobuz şi se duse la croitorie. Şi-a întrebat cu precauţie subalternii dacă l-a vizitat cineva cât a fost plecat şi i-a mulţumit lui Dumnezeu, auzind că nu. Gică le spuse lucrătorilor că pot

pleca acasă, încuie atelierul şi se duse şi el acasă, epuizat fizic după ceea ce pătimise. A aprins focul deja pregătit în sobă, bău un pahar mare de vinars Unirea şi se lungi în pat, adormind buştean.

Daniela şi Ana se mirară când îl văzură pe Gică că este deja acasă, mai devreme ca de obicei şi că doarme la acea oră. În ultima vreme lucra şi acasă până noaptea târziu şi dacă se oprea curentul electric în cartier, continua uneori la lumina lămpii de petrol sau a lumânării. Sticla de coniac şi paharul erau încă pe masă. De obicei Gică nu bea de unul singur. Daniela mai puse fără să facă zgomot nişte cărbuni pe foc şi-l lăsară în pace, păstrând liniştea pentru ca Gică să-şi isprăvească somnul.

*

Mihai terminase facultatea în 1985 şi pentru că a avut o medie mare la absolvire a primit o slujbă bună prin repartiţie guvernamentală, în Bucureşti. Nu erau mulţi bucureşteni care să fi primit o repartiţie în Capitală. Mihai însă a meritat această răsplată, obţinuse o notă foarte bună la examenul de diplomă, iar notele din anii facultăţii n-au fost mai prejos.

Angajat ca inginer, Mihai trebuia să se scoale foarte devreme, să traverseze Bucureştiul, folosind mai multe mijloace de transport până în Cartierul Berceni, unde se afla întreprinderea. Mai bine de un an de zile a continuat să lucreze şi la ONT câte o sâmbătă seară sau o dumnică, însă îşi dădea seama că, dacă nu va renunţa, nu va mai avea destulă putere de muncă pentru noua poziţie de inginer. Era evident că acolo, în acea fabrică, putea să se afirme, erau multe lucruri în întreprindere care puteau fi îmbunătăţite şi ştia că era în stare s-o facă. Avea multe idei, ca orice proaspăt absolvent de facultate şi atunci când i le-a prezentat şefului, acesta l-a felicitat şi i-a garantat sprijinul.

Vorbise cu şeful de la garajul ONT, prin octombrie 1986, şi-i spusese că va mai lucra acolo dacă este posibil până la sfârşitul anului, sau mai bine zis până după Revelionul lui 1987. Mihai ştia că de Revelion vin mulţi

turişti şi că autobuzele trebuie să fie curate. Orice persoană care ajuta conta. Domnul Constantinescu l-a înţeles pentru ce voia să plece şi s-a bucurat că mai stă până după Revelion.

Începând din ianuarie 1986, Mihai se putea dedica integral muncii lui şi duminică seara, nemafiind la ONT, putea fi cu Daniela, fata visurilor lui. Îi plăcea de Daniela, chiar dacă era cam „înţepată”, ba uneori chiar ţâfnoasă, însă faţa asta ştia ce vroia, era inteligentă, foarte frumoasă şi, mai presus de toate, îl voia pe el. „Ţâfnoasă dar frumoasă”, îi spunea deseori Danielei. Uneori fata îl mai necăjea cu toanele ei. Ar fi vrut ca ea să-i arate mai multă afecţiune, sau mai bine zis ar fi vrut ca Daniela să-i arate dragostea pe care simţea că o are pentru el. Însa chiar şi aşa o iubea şi-i accepta capriciile.

Erau de mulţi ani împreună şi în vacanţe se văzuseră aproape în fiecare zi. Chiar dacă unul dintre ei avea ceva de făcut acasă, să-şi ajute părinţii sau pe altcineva, seara, de regulă, oricât de târziu era, se întâlneau chiar şi pentru o oră. Dacă Daniela venea seara uneori mai târziu de la facultate, se vedeau a două zi. Cu toate prejudecăţile vremii, nea Gică, tatăl ei nu se opunea, chiar dacă Daniela ieşea la miezul nopţii să se vadă cu Mihai. Nea Gică îşi ştia fata în siguranţă alături de Mihai. Cei doi îşi petreceau serile de vară în curtea părinţilor Danielei şi, uneori îi apuca dimineaţa, povestindu-şi ce le veneau prin cap şi sfârşind prin a se îmbrăţişa şi a se săruta până la ivirea zorilor.

Desigur, că după trecerea anilor, nu se mai limitau doar la atât, însă o făceau cu grijă, pentru că nu voiau şi nici nu se cuvenea să aibă un copil înainte de căsătorie.

Zămislirea fericirii

Pe la sfârşitul lui noiembrie 1986 Mihai şi Daniela au plecat la munte. El îşi luase liber o sâmbăta de la şeful lui şi spusese şi la ONT că nu va veni la acest sfârşit de săptămână să lucreze. Daniela nu avea chef să se ducă

sâmbăta la facultate că nu avea cursuri prea importante. Şi-au făcut bagajele, au luat şi ceva de mâncare şi dis de dimineaţă au plecat cu primul tren personal din Bucureşti. Până la Sinaia au mers ca de obicei cu naşul şi Mihai îi spuse Danielei că va fi ultima oară când nu-şi cumpără bilet de tren. Au urcat până la Cota 1400 cu telecabina şi apoi până la 2000 m pe jos şi au început coborârea spre Cabană Bolboci. Voiau să înnopteze în Scropoasa şi apoi să iasă peste Muntele Păduchiosul până în Bezdead. Vor găsi, cu siguranţă, o ocazie şi se vor întoarce în Sinaia, apoi cu trenul acasă.

Au trecut de Bolboci şi apoi de Cabana Zănoaga, urmând drumul prin splendidul defileu. La Scropoasa erau camere libere şi au primit, în urma unei mici atenţii, una din camerele duble de la intrare.

Au mers în sala de mese şi au comandat ceva de mâncare şi câte o bere. Între timp li se făcuse focul în soba de teracotă din cameră şi la cazanul din baia destul de primitivă, însă curată, a cabanei. După masă au mai pus ceva lemne pe foc în cameră şi au ieşit cam o oră să se mai plimbe, până la mica hidrocentrală, pentru că era încă lumină afară şi un ger uscat, sănătos. Mihai era fericit până în vârful urechilor de ce realizase în viaţă până atunci. Era sănătos, terminase studiile, avea un serviciu bun, o femeie frumoasă lângă el... Era ea cam capricioasă însă ştia că-l iubeşte. Se simţea pe drept cuvânt răsfăţat de viaţă. Peste un an se va însura cu ea şi vor avea copii, cândva îşi vor construi şi o căsuţă drăguţă, vor face concedii frumoase, poate şi în străinătate. Se uita cu drag la femeia de lângă el şi Daniela îi răspundea din priviri, sentimentelor lui.

Au intrat în cameră, au închis uşa cu cheia şi s-au aruncat fără alte cuvinte, unul în braţele celuilalt, s-au sărutat îndelung, s-au dezbrăcat reciproc la repezeală şi s-au aruncat în pat într-o contopire pătimaşă când sălbatică, când plină de candoare, schimbându-se pe rând sus şi jos, o trăire nemaiîntâlnită până atunci. Aveau sentimentul că e ceva descoperit de ei pentru prima dată în această lume şi

trebuia profitat din plin de ceea ce tocmai aveau, dar putea să fie oricând ultima dată... Într-un târziu s-au aşezat istoviţi însă fericiţi, unul lângă celălalt. S-au îmbrăţişat din nou, s-au învelit cu pătura şi au dormit câteva ore, după care au reexperimentat ceea ce cu o seară înainte aflaseră. Corpurile li se contopeau şi arcuirii fetei îi corespundea o mişcare de cedare din partea lui, pentru ca apoi înverşunării lui să-i corespundă predarea totală fetei, o continuă ofrandă adusă alternativ, până la atingerea plăcerii supreme în care deja trăiau. Mihai îi acoperea cu sărutările lui gemetele ei de plăcere şi ea îl muşca de gât cu tandreţe, simţind amândoi contopirea sfârşitului şi a începutului lumii într-un singur Tot, corpurile lor împreunate.

Înainte de zorii zilei s-au îmbrăcat bine după baie şi au ieşit afară ca să fumeze o ţigară. Până la ora prânzului, s-au tot iubit ca şi cum ar fi fost ultima zi fericită din viaţă şi şi-au jurat apoi credinţă veşnică...

Seceratul grâului

Într-o zi de sâmbătă, pe 20 decembrie 1986, Mihai veni ca de obicei la ONT şi se duse la dispecer, la domnul Constantinescu să-l întrebe ce are de făcut. Lucra de câţiva ani la ONT şi-i cunoştea pe toţi şoferii şi ghizii de acolo şi marea majoritate dintre aceştia erau oameni foarte cumsecade.

— Mihai, am un job pentru tine, spuse Constantinescu, trebuie să mergi cu un autocar la Sinaia cu nişte turişti străini. Şofer este nea Mitică şi ghid este unul nou, pe care ni l-au trimis de la centrala ONT, nu-l cunosc încă... La Sinaia trebuie să speli neapărat autocarul şi pe dinăuntru şi pe dinafară ca sunt turişti d-ăia care au plătit mult şi sunt pretenţioşi.

— S-a făcut, încuviinţă Mihai ca de obicei.

Mihai s-a dus la şofer şi l-a întrebat când pleacă. Acesta i-a răspuns că merge peste două ore să-i ia pe turişti de la Hotelul Intercontinental şi apoi să îi ducă la

Sinaia.

— Avem un ghid nou, zise nea Mitică, nu-l cunosc, pare cam milităros şi-şi poartă frizura ca un plutonier de companie.

Plecară înspre centrul Bucureştiului şi parcară în faţa Hotelului Intercontinental. Noul ghid se duse la recepţie că să fie anunţaţi turiştii că autocarul este pregătit şi îi aşteaptă în faţa hotelului. Deja pregătiţi, aceştia urcară şi autocarul porni spre Sinaia. Nea Mitică ştia fiecare groapă de pe drum şi astfel le evita cu măiestrie, în aşa fel încât turiştii să călătorească cât mai confortabil. Drumul era însă murdar, ca de obicei, în acest anotimp, şi amestecul de noroi şi zăpadă topită făcea ferestrele autocarului tot mai pătate.

Mihai îşi găsi un loc liber pe ultima bancă, şi-şi propusese să doarmă puţin, sau măcar să se odihnească, pentru că odată ajunşi în Sinaia, începea treaba lui. Trebuia să spele autocarul, să-l facă „lună” aşa cum îi spusese domnul Constantinescu, pentru că avea turişti cu „dare de mână” şi cu „nas subţire” care trebuiau trataţi ca atare.

Încercă să se întindă pe banca din spate, când un bărbat de vreo patruzeci şi cinci de ani veni la el şi i se prezentă în limba engleză. Mihai, care şi el vorbea binişor engleza, îi răspunse şi se prezentă la rândul său. Turistul încercă să înfiripe o conversaţie cu Mihai şi până la urmă ajunse la subiectul preferat.

— Am auzit că voi românii aveţi fete frumoase şi tare aş fi curios să le cunosc.

— Avem fete care, ca şi ţara, sunt frumoase şi bine ar fi, răspunse Mihai, să începeţi a ne cunoaşte mai întâi ţara, ca să ne înţelegeţi tradiţiile şi apoi, cu siguranţă că veţi cunoaşte şi o fată frumoasă de pe la noi.

— Uite ce este, îi spuse străinul pe şleau, nu voi sta mult timp în România şi deci nu am acum prea mult timp de investigaţii şi cercetări, chiar dacă mi-ar plăcea. Vreau să mi se prezinte diseară o fată drăguţă şi sunt dispus să plătesc pentru aceasta!

Mihai nu crezu de cuviinţă să-i dea un răspuns, cu atât mai mult cu cât el era cea mai neînsemnată persoană din tot autocarul. Se duse la ghid, după ce-l rugă pe turist să-l scuze un moment, şi-i relată cele spuse de la turist. După cum îi descrisese domnul Constantinescu pe străini, Mihai nu voia să ofenseze în vreun fel vreun turist şi prefera ca această problemă s-o rezolve, sau cel puţin să-i dea un răspuns plauzibil. Ghidul, fără să schiţeze vreun gest de surpriză, ca şi cum numai această făcuse în ultimii douăzeci de ani, îi spuse să-i transmită străinului că îi poate oferi o soluţie, desigur contra cost.

— Dacă turistul este curios să afle cât îl costă o noapte cu vreo curvuliţă în Sinaia, zise ghidul, să-i spui să socotească cam vreo sută de mărci germane, plus consumaţia fetei. Deci, cam o sută cincizeci de mărci şi mai spune-i, că şi tu vrei să ai partea ta, deci să-ţi rămână şi ţie „de-o ciorbă”. Deci două sute de mărci, aş spune în locul tău.

Mihai îi transmise toate acestea turistului care se învoi, cu menţiunea că şi alţi trei colegi de călătorie vor acelaşi lucru şi, cu siguranţă, că se vor achita onorabil de obligaţii.

Pe de o parte Mihai se bucura că va primi ceva bani, pe de altă parte ştia că această „atenţie” în valută putea să aibe grave repercusiuni, dacă ar fi fost prins cu bani străini asupra lui.

Ajunşi în Sinaia, Mihai se pregătea „sufleteşte” să spele autocarul. Afară se înserase, era frig şi avea să spele autocarul cam vreo oră. Se mulţumea însă cu gândul că nu va mai lucra mult la ONT şi că se va dedica după Anul Nou 1987 numai muncii lui celei noi care îi aducea atâta satisfacţie.

Turiştii coborâră din autobuz, intrară în hotel şi aflară că peste o oră vor lua cina.

Mihai termină treaba repede şi se duse să se schimbe de hainele de lucru ude, cu altele uscate pe care şi le adusese cu el, ca să meargă şi el la masa de seară. Întotdeauna i se rezerva şi lui o cameră, chiar dacă nu era

cea mai luxoasă şi era invitat la masă, alături de turişti, şofer şi ghid.

După ce a terminat de mâncat, turistul care-l contactase în autocar veni din nou lângă el.

— Cum rămâne cu ce am vorbit mai devreme? Întrebă acesta.

— Am să-l întreb pe ghid şi vă dau imediat un răspuns, îl asigură Mihai pe străin.

Se duse la ghid şi acesta îi dădu pe ascuns cinci sute de mărci germane în bilete maro de câte cincizeci şi-i spuse să aştepte cât vă da un telefon. Mihai ascunse repede banii în buzunar.

— Ia banii ăştia, spuse ghidul, şi dai câte o sută fiecărei fete înainte de a intra în camera turiştilor. O sută este pentru fata care rămâne cu tine şi-i dai cât vrei. Aşteaptă-mă puţin, să-ţi spun unde şi când să le aduci aici la hotel pe fete.

Ghidul se întoarse după aproximativ zece minute şi-i spuse lui Mihai că s-a rezolvat, are cinci fete frumoase, patru pentru turişti şi, desigur una pentru el, „că este băiat bun”. Îi dădu o adresă în Buşteni de unde să le aducă pe fete. Îi spuse lui Mihai să meargă la recepţie că să-i cheme două taxiuri, unul care să-l ia pe Mihai de la hotel şi să-l ducă la acea adresă şi al doilea să meargă după ei până la adresa indicată şi apoi să vină cu fetele înapoi în Sinaia, la hotel. Ghidul îi mai dădu lui Mihai nişte bani, lei de astă dată, ca să plătească taxiurile, inclusiv un bacşiş pentru şoferii acestora.

Mihai ajunse la adresa indicata şi sună la uşa unei vile frumoase. Cele cinci fete, într-adevăr una mai frumoasă ca alta, aşteptau pregătite înăuntru, aranjate şi dichisite de plecare. Ieşiră din vilă afară şi urcară în taxiuri, râzând zgomotos. Una se şi lipi imediat de Mihai şi începu să-l mângâie. Mihai o iubea mult pe Daniela însă nu considera că dacă va petrece o noapte cu fata de lângă el, va veni sfârşitul lumii, aşa că nu refuză avansurile fetei.

După un scurt drum, două echipaje de miliţie opriră cele două taxiuri, îi legitimă pe călători şi-i întrebă unde se

duc. Fetele au spus în cor că nu ştiu exact unde vor merge şi au dat de înţeles, arătând înspre Mihai că el este cel care ştia unde le duce. Fără multe alte discuţii, Mihai fu chestionat şi percheziţionat. Banii germani găsiţi asupra lui, declaraţiile fetelor că el le „angajaseră” să meargă în Sinaia la nişte „prieteni”, în schimbul a cincizeci de mărci pentru fiecare şi depoziţia taximetriştilor cum că au fost chemaţi de la recepţie în numele lui Mihai, cu confirmarea recepţionerei de la hotelul turiştilor, au fost suficiente ca Mihai să ajungă sub arest la miliţie în Sinaia.

După anchetă corespunzătoare şi după ce a fost bătut şi a scris aceeaşi declaraţie de zeci de ori până în zori, atunci când anchetatorii, deşi se schimbau între ei, obosiseră, a fost trimis la miliţia din Bucureşti pentru o altă anchetă. Mihai, extenuat de bătaia primită la miliţia din Sinaia, stătea acum cu cătuşe la mâini în trenul de Bucureşti...

*

— Trafic ilegal de valută şi proxenetism, trafic cu carne vie, va să zică. Unde p... mă-tii aţi învăţat voi asta, mă bandiţilor, în epoca noastră comunistă? Se răsti subofiţerul care-l luase în primire. I-ai spus mă lui gagică-ta aia, Daniela Georgescu, sau cum o mai cheamă, că vinzi curve la străini pe valută? Lasă că o vom informa noi, nu-ţi face griji.

Mihai, cu toată starea tensionată în care se afla, rămase consternat de faptul de a fi atât de bine informaţi şi ştiau deja de Daniela.

Cazul a fost anchetat de către căpitanul Sorin Buneanu însuşi. În timpul anchetei în care palmele lui Buneanu alternau cu cizmele primite de la un subofiţer care-l asista pe căpitan, Mihai a semnat fără să se mai uite, tot ceea ce i s-a pus dinainte, inclusiv acuzaţia că o parte din bani îi avea de la tatăl Danielei. Extenuat de anchetă care a durat douăzeci şi patru de ore fără pauze, cu ochii tumefiaţi, plini de sânge pe faţă, ud de propria urină, Mihai nu a văzut ce semnează, voia numai să se sfârşească totul cât mai repede.

Procesul a fost scurt şi condamnarea lui Mihai la trei ani cu executarea pedepsei a venit la fel de prompt, cum a decurs şi ancheta. Probele erau evidente, toate erau împotriva lui. Martorii, taximetriştii şi cei de la recepţia din Sinaia nu au făcut prin declaraţia lor decât să susţină învinuirile. După procesul de rigoare, Mihai a ajuns la închisoarea Văcăreşti.

Ceea ce a pătimit Mihai în închisoare trei ani de zile este aproape imposibil de descris, însă ceea ce l-a durut cel mai tare a fost faptul că Daniela nu l-a vizitat niciodată. Daniela aflase de la căpitanul Buneanu că Mihai voia să o înşele cu o târfă, plătindu-i în valută şi fiind prins în flagrant delict. Aflase tot de la acesta că Mihai avusese ani de zile la ONT activitate de proxenet. Cel mai mult a durut-o, fără doar şi poate, când Buneanu i-a spus, că cel pe care l-a iubit sau cel puţin a crezut că este aşa, l-a băgat pe tatăl ei la apă cu speranţa că-şi va scăpa propria piele.

— Doamne, îşi spuse Mihai aproape zilnic, în cei trei ani de închisoare, ce am putut să semnez?... şi cât ţinea nea Gică la mine...

*

Sorin era acum „marele strateg al noii lumii moderne şi teleghidate din România”. Îşi atinsese ţelul, cele cinci fete au scăpat „basma curată” în ceea ce priveşte acuzaţiile de prostituţie, pentru că au participat cu succes la prinderea unui important delincvent, Mihai Cornescu, şi apoi au depus mărturie împotriva acestuia. Dosarul fetelor a fost desigur radiat, dar numai după ce au mai trecut o dată prin patul lui Sorin, regizorul întregii acţiuni.

Astfel, Mihai fusese îndepărtat din scenă, ieşise din centrul atenţiei Danielei cu „tinicheaua de coadă” pentru că a înşelat-o şi a dat o declaraţie falsă împotriva tatălui ei. Mai rămânea să-l strângă mai departe cu uşa pe nea Gică, tatăl Danielei, ca el însuşi s-o convingă pe fata lui, să se mărite cu marele Sorin Buneanu. Îl avea deja la mână pe bătrân, inclusiv cu declaraţia lui Cornescu, deci nu era nimic mai simplu. Dacă acesta se va opune căsătoriei lui cu Daniela, atunci reactualizează faptul că Gheoghe

Georgescu a fost prins cu trafic de valută şi atunci Daniela îi va cădea la picioare cu preţul libertăţii tatălui ei.

— Planul meu va funcţiona ca un ceas elveţian, se gândi Buneanu, uitându-se la ceasul marca „Atlantic” pe care-l avea la mână.

*

Mihai dispăruse fără urmă de o săptămână. Nimeni nu ştia ceva despre el. Cei de la garajul ONT aflaseră că dispăruse în seara de 20 decembrie, după ce a comandat două taxiuri la recepţie. Ghidul cu care vorbise Mihai îşi dăduse deja demisia de la ONT şi părăsise poate Bucureştiul. Şoferul autocarului nu mai avea nicio informaţie despre el. Când Tudor Cornescu îl căutase pe şofer, acela îi spusese că Mihai vorbise ceva cu ghidul însă nu ştia ce anume. Îi mai spusese şi că ghidul avea un accent ciudat în vorbire, fiind greu de precizat din ce zonă a României ar fi. Tudor Cornescu, tatăl lui Mihai, s-a dus la miliţie să anunţe dispariţia lui Mihai şi a spus acolo ce aflase de la şofer. Şoferului i s-a recomandat „prieteneşte” la miliţie, să nu mai dea relaţii despre ceea ce s-a întâmplat la Sinaia, în caz contrar vor urma repercusiuni.

De la serviciu, şeful lui Mihai suna mereu la familia Cornescu acasă ca să afle noutăţi. Şeful lui Mihai îl avea tare drag pe Cornescu şi începuse câteva proiecte cu el. Acum acesta nu ştia cum s-o scoată la capăt fără el.

Toată lumea întreba de Mihai, Daniela, vecinii, prietenii, noii colegi de serviciu ai tânărului, părinţii Danielei, toţi erau contrariaţi. Desigur că dispăruseră şi dispăreau continuu oameni în România, uneori se mai auzea ceva la Radio Europa Liberă sau la Vocea Americii, însă Mihai nu fusese disident, nu participase la vreo revoltă sau la altele identice, el nu iubea guvernul totalitarist ceauşist, dar nici nu se ridicase făţiş împotriva acestuia. Famila Cornescu ajunsese la marginea disperării.

După trei săptămâni Tudor Cornescu şi nevasta lui au fost chemaţi la Miliţie, în Calea Victoriei, de către căpitanul Sorin Buneanu în persoană. Li s-a pus dosarul lui Mihai în faţă şi li s-a spus că este închis la Văcăreşti pentru

următorii trei ani.

— Dacă suflaţi o vorbă despre discuţia noastră de acum, nu o să-l mai vedeţi pe băiatul vostru viu, îi ameninţă Sorin. Mihai al vostru trebuie să dispară o perioadă de timp... vă este clar? Fiul vostru s-a băgat în afaceri murdare, interzise de orânduirea noastră comunistă. Dacă vă ţineţi gurile, îl veţi putea vedea pe cetăţeanul Mihai Cornescu o dată pe lună aici în Bucureşti, la Văcăreşti, şi-i puteţi duce pachete şi ţigări. Dacă nu vă ţineţi gura, vi-l iau din Văcăreşti şi vi-l duc din puşcărie în puşcărie prin ţară, până îi veţi primi bocancii, zeghea şi cureaua, împreună cu o scrisoare de „a fost” în cutia de poştă de la voi de acasă. Ne-am înţeles?... acum puteţi pleca!

Bătrânii Cornescu au rostit un „da”, îngroziţi, şi au ieşit copleşiţi din birou sub influenţa celor ce aflaseră. S-au înfundat apoi ani de zile într-o tăcere dureroasă, plină de ruşine şi obidă, în casă, pe stradă, la serviciu, cu Daniela, cu vecinii şi cu rudele. Puteau să spună numai că Mihai este arestat pentru proxenetism. Mihai al lor era învinuit că a fost „peşte”... Ce ruşine! Cum să mai dea ochii cu lumea?

Planul a funcţionat în detaliu, aşa cum Sorin l-a alcătuit, întocmai unui ceas elveţian, dragostea Danielei nu a reuşit însă niciodată să i-o câştige. De fapt o voia pe ea ca să aibă statutul de „căsătorit” în cadrul instituţiei, unde activa, şi nu dragostea ei. Nici el nu era în stare să ofere dragoste cuiva pe această lume, aşa cum nici el nu o primise de la nimeni, vreodată.

*

Mihai dispăruse fără urmă şi Daniela încerca să-şi ducă viaţa mai departe, lingându-şi rănile sufleteşti, după decepţia avută cu iubitul ei.

Tudor Cornescu merse la vorbitor la băiat şi acesta îi spuse că totul a fost o înscenare, dar nu poate să priceapă încă rostul ei. Părinţii lui Mihai au încercat în repetate rânduri să vorbească cu Daniela şi să-i spună cumva ceea ce aflaseră, însă faptele vorbiseră deja şi fata i-a rugat,

până la urmă, într-un mod civilizat, s-o lase în pace, cu supărarea ei.

Fata devenise tăcută, singuratică, mergea ziua la serviciu, seara la facultate şi apoi acasă, se limita la discuţii scurte şi prefera să rămână singură. Mânca foarte puţin, slăbise mult iniţial şi cui o întreba de ce slăbise aşa, îi răspundea că învăţa pentru facultate. Începuse să aibă stări de ameţeală, dar le punea pe seama frigului din luna ianuarie a anului 1987. La facultate roiau băieţii în jurul ei, băieţi chipeşi, de familie bună, studioşi, numai că pe Daniela n-o interesa deocamdată vreun alt băiat. Planurile ei, ca Mihai să o conducă în biserică într-o rochie de mireasă, de culoarea şampaniei, erau de domeniul trecutului. Îşi închipuise o nuntă fără mulţi invitaţi, într-o rochie de mireasă cu dantele şi fundiţe. Acum rămăseseră numai franjurii viselor ei...

Stările tot mai dese de ameţeală au făcut-o să renunţe la fumat şi pentru că nu au încetat, s-a dus la jumătatea lui ianuarie la doctor. Examenul medical a stabilit că este gravidă în săptămâna a şaptea. Femeia a fost avertizată de către medic că, şi încercarea întreruperii sarcinii se pedepseşte aspru în Republica Socialistă România, aşa că nu e bine să încerce aşa ceva. Daniela oricum se hotărâse să păstreze copilul cu orice preţ. Pentru că orice ar fi făcut iubitul ei după aceea, nu putea uita că iubirea lor a fost pură şi fructul ei trebuie să rodească şi să trăiască. Stările de rău şi depresie din timpul sarcinii au determinat-o să întrerupă ultimul an de facultate, urmând să-l continue anul următor.

Faptul că era gravidă, şi în special cu copilul lui Mihai, voia deocamdată, până în momentul în care transformarea corpului n-o mai putea ascunde, să-l păstreze în secret, chiar şi faţă de părinţii ei.

*

Iarna era încă în toi şi dacă era o zi mai caldă, zăpada murdară, topită lângă bordurile diforme ale străzilor Bucureştiului, lăsa în locul ei noroiul purtat mai departe de roţile maşinilor şi de către pantofii stâlciţi ai

trecătorilor. Florăresele îşi strigau marfa în pieţe, de astă dată numai nişte ghiocei, mai făcând câte o glumă nesărată pe seama clientului tocmai pierdut, care i-a criticat preţul pretins, ca fiind exagerat.

Gheorghe Georgescu era, ca de obicei, în atelierul lui şi-i luă măsurile unui client pentru un pantalon. Un bărbat tânăr, cu părul tuns scurt şi cu faţa milităroasă îl întrebă, cu un ton obişnuit, să comande, dacă el este tovarăşul Georgescu. Gică dădu din cap afirmativ şi, cu o presimţire rea, îl întrebă pe străin ce doreşte. Acesta îl luă deoparte şi îi comunică fără să se mai prezinte, că vrea să-i vorbească în numele şefului lui, căpitanul Buneanu, într-o problemă personală.

— Luaţi-vă răgaz, tovarăşe Georgescu, şi terminaţi ceea ce aţi început cu clientul. Vorbim după aceea.

Gică termină luatul măsurilor şi-l expedie apoi pe client. Îl luă pe bărbatul cu faţa aspră deoparte, într-o cameră alăturată, şi-l întrebă ce pofteşte.

— Uite ce este Georgescule, îl tutui acesta fără ocol, sunt locotenentul major Macovei. Ştii că ai călcat pe bec în ultima vreme şi că ai un dosar la noi. Pe de altă parte ai văzut cu cine se înhăitase fii-ta. Cornescu este acum la „mititica” ca să aibă timp să se gândească la ce a făcut. Avem de la el o declaraţie că tu îi schimbai valută în lei. Facem deocamdată abstracţie că ai fost ani de zile deportat în Uniunea Sovietică, ca duşman al poporului sovietic şi al comunismului. Hai să zicem că atunci erai tânăr şi prost!... Restul acuzaţiilor sunt însă de dată recentă. Avem şi două declaraţii de la persoane cărora fii-ta le-a vândut valută, cafea şi alte mărfuri capitaliste de contrabandă. Dosarul tău este gros şi-i scris, aşa cum am spus şi cu creion chimic, dar şi cu cerneală care încă nu s-a uscat. Dosarul Danielei este încă subţire însă scris în negru. Uite ce-i, dacă noi vrem, vă ascundem şi pe fii-ta şi pe tine şi o să vă scrieţi şi voi AMR-ul pe cănile şi farfuriile de aluminiu din pârnaie. Şeful meu vrea să te roage, nu, nu... să-ţi propună ceva, sau mai bine zis intenţionează să uite tot, să-ţi şteargă tot trecutul tău negru. Desigur că nu

te roagă, că el nu trebuie să roage pe nimeni, el vrea să-ţi propună ceva, să vă mai dea o şansă. Fii aşadar, măcar în ceasul al nouălea om cu scaun la cap şi gândeşte-te bine înainte de a lua o hotărâre pripită. Ce mai încolo şi încoace, şeful meu este bărbat bine şi cu funcţie mare şi este îndrăgostit lulea de fii-ta. Tovarăşul Buneanu îi oferă Danielei o viaţă sigură, liniştită, îmbelşugată, maşină mică, o slujbă pe măsura studiilor ei când le-o termina, şi aşa mai departe... Ce mai bă, ţi-o face cucoană pe fii-ta, vă scoate din mizerie. Ei ce zici?

Gică nu era foarte înalt de statură însă acum, ascultând vorbele miliţianului, se făcuse parcă mai mărunt. Orice ar fi crezut, la orice s-ar fi aşteptat să i se ceară, era dispus să accepte unele lucruri, ca să fie lăsat în pace, dar nu, de exemplu, să toarne pe cineva şi cu atât mai puţin să-şi vândă fata, ceea ce avea el cel mai drag pe această lume. S-o vândă pe Daniela lui Buneanu, unui curvar, unui nemernic? Se înroşi la faţă şi tocmai se pregătea să-i dea lacheului, trimis de Buneanu, răspunsul cuvenit, dar ofiţerul de miliţie i-o luă înainte şi-i tăie vorba.

— Dacă tu crezi că glumesc, Georgescule, haidem afară ca să vezi că sunt cu o maşină în care mă aşteaptă doi băieţi. Cu cei doi „băieţi”, pot să te iau acum de aici cu cătuşe la mâini, de faţă cu toţi subalternii tăi şi în văzul tuturor vecinilor de lângă atelierul vostru. Mâine îţi vei citi numele în ziar din spatele gratiilor, la lumina chioară din celulă. Haide bă, fii rezonabil, lasă-mă să-ţi povestesc mai întâi şi restul! După ce terminăm cu tine şi te ascundem, o luăm la rând pe fiică-ta. Îşi ia adio de la facultate şi o să-i găsim şi ei un loc de muncă la canal, de-o să-şi băşice palmele pe coada târnăcopului, văzând cum fug şerpii, când sparge la piatră. O să se mărite cândva cu vreun mitocan de provincie, poate din Cogealac, care o să-i înmoaie toată viaţa coastele. O să-şi umfle degetele spălându-i şi cârpindu-i ciorapii ăluia cu săpun de casă. Bă Georgescule, Buneanu are maşină de spălat, ţi-o face cucoană pe Daniela ta. Nici n-aţi visat voi aşa ceva... Hai bă, nu mă face să-ţi mai dau multe explicaţii că astăzi mai

am şi altele de făcut! Faci cum îţi spun eu, Georgescule! Mâine te îmbraci frumos, la patru ace, şi, pe la ora douăsprezece vine tovarăşul căpitan Buneanu cu maşina, te ia de aici de unde suntem şi mergeţi numai voi doi la masă, la şosea, ca să-ţi peţească fata. La aşa onoare n-ai sperat nici tu, nici fii-ta, v-aţi dat drumul în scăldătoare bă, ce mai! Aşa că, urmează-mi sfatul prietenesc şi-ţi urez numai bine!

Ofiţerul îl salută milităreşte, îl bătu „cordial” pe umăr şi ieşi din atelier. Gică, tăcut tot timpul, îl urmări pe miliţian pe fereastră şi văzu că într-adevăr urcă într-o Dacie, unde erau alţi doi bărbaţi înăuntru. Maşina porni şi Gică Georgescu căzu abătut pe un scaun din atelier.

— Buneanu, Buneanu, ah, era vecinul lor cel care i-a aruncat pe bieţii bătrâni din propria casă. Era cel care schimba femeile, cu siguranţă, mai des decât ciorapii şi cămăşile şi apoi le alunga în bătaie din casă. Acela vrea să-i fie lui ginere şi bărbatul unicei lui fete? Buneanu. Soţul Danielei mele...

Gică s-a dus la subalterni şi le-a spus că astăzi pleacă acasă mai devreme, deoarece nu se simte prea bine.

— Măi nea Gică arăţi de parcă ai fi mâncat prune verzi, du-te acasă fă-ţi o ţuică fiartă şi pune-te cu roţile în sus în pat, până mâine dimineaţă. Vom încuia noi atelierul când vom pleca.

Gheorghe Georgescu a plecat acasă, a luat o sticlă de zaibăr oltenesc şi a dat pahar după pahar pe gât, până a golit sticla şi apoi s-a lungit în pat. S-a trezit pe la opt seara cu ochii roşii ca de peşte, scos proaspăt din baltă.

*

Daniela venise deja acasă. Gică a chemat-o la el şi i-a spus că regretă că a avut o asemenea dezamăgire în viaţă, în ceea ce-l priveşte pe Mihai. Viaţa însă merge înainte, a mai zis el, şi, timpul le va tămădui pe toate. A mai întrebat-o dacă are acum vreun prieten şi i-a spus că ar fi bine să-şi caute unul.

— Omul este o fiinţa socială şi nu poate să zacă

singur, şi cu atât mai puţin la o vârstă ca a ta, singură cuc. Am văzut că vecinul nostru, Sorin Buneanu, se cam uită după tine şi-ţi face ochi dulci, spuse Gică, pregătind terenul.

— Da am văzut tată! Mă aştepta pe stradă la noi cu maşina, îmi vorbea ca târfelor pe care le alunga dezbrăcate din casa luată cu japca de la cei ce ţi-au fost prieteni, şi îmi sufla fumul de ţigară în ochi, întocmai ca la arestaţii anchetaţi.

Daniela se încruntă, se scutură cu silă ca de o năpârcă şi-i tăie astfel apetitul lui Gică, de a mai continua discuţia pe această temă.

— De ce nu mi-ai povestit toate acestea până acum? Întrebă Gică.

— Şi la ce-ţi folosea?

— Aş fi înţeles multe...

— Tată, îmi este silă de acest om şi te rog să nu mai vorbeşti de el în prezenţa mea!

Nea Gică se ruşină de ceea ce tocmai voia să-i spună Danielei şi încetă discuţia. Mâine îi va spune, negreşit, lui Buneanu, ceea ce crede despre el şi despre propunerea lui, întâmplă-se ce s-o întâmpla.

*

La ora douăsprezece punct Sorin a oprit maşina în faţa atelierului de croitorie al lui Gheorghe Georgescu. S-a dat jos din maşină, s-a dus la Gică Georgescu în atelier şi l-a salutat cât putea el de prieteneşte. Buneanu s-a bucurat în sinea lui că l-a văzut pe bătrân îmbrăcat frumos şi a considerat-o ca pe-o victorie parţială, în ceea ce şi-a propus. L-a poftit în maşină şi au ajuns la Restaurantul „Mărul de aur”, fără să-şi fi adresat reciproc vreo vorbă pe drum. Aici, aşteptând la intrare, îi salută pe Buneanu şi pe invitatul lui, un şef de salon cu privirea şi gesturile servile care-i conduse la o masă deja rezervată unde, un chelner şi un picolo aşteptau deja în poziţie de drepţi.

Sorin foarte prietenos s-a oferit să-i recomande lui nea Gică un menu şi a primit încuviinţarea acestuia din cap. Ofiţerul a cerut cotlete de miel, cârnăciori olteneşti şi

mititei şi a comandat o sticlă de vin „din acelea”, şi i-a făcut chelnerului cu ochiul, pe care le ştie el.

Un coş de chifle aburinde, învelite într-un ştergar tradiţional românesc şi o sticlă de vin de Ostrov au fost aduse pe masa celor doi.

Mâncarea a fost excelentă, aproape pe măsura calităţii vinului, pe care nu orice român de rând îl vedea pe propria masă şi cu atât mai puţin în restaurante. Lui nea Gică, ţinând seama de situaţia dată, nu i-au priit mâncărurile şi de-abia dacă s-a atins de de ele. Gică a băut un pahar de vin. Sorin a mâncat cu poftă şi a băut şi restul vinului.

Buneanu ştia că poate să bea cât pofteşte, chiar dacă apoi va fi la volan. Cine l-ar fi controlat dacă a băut. Ce sergent de stradă şi-ar fi riscat postul din Bucureşti ca să-l pună să sufle în fiolă alcoolmetrului? Numărul matricol al autoturismului, 1-B-... urmat de numai trei cifre, excludea riscul de a fi oprit undeva pe întreg teritoriul României. Odată era beat la volan cu o femeie de moravuri uşoare lângă el. I s-a părut că femeia i-a răspuns cam obraznic la o întrebare şi a vrut s-o lovească peste gură ca să-i arate el cine este şeful. Până la urmă a pierdut controlul volanului şi a intrat într-un picior de pod. Fata de lângă el a intrat cu capul în parbriz şi avea toată faţa plină de sânge. Pe fată au dus-o cu salvarea la spital şi i-au pus câteva copci la rănile deschise. Buneanu a declarat pentru procesul-verbal al accidentului că era în misiune şi că urmărea un infractor. Caracterul „secret” al misiunii excludea, desigur, divulgarea amănuntelor, a numelui conducătorului şi a numărului matricol al autovehiculului pe care acela îl conducea. Fetei a ştiut Buneanu să-i închidă gura...

Gică Georgescu, cuviincios, l-a lăsat să termine de mâncat, a dat apoi farfuria de o parte, mulţumind pentru invitaţie.

— Tovarăşe Georgescu, sau... pot să-ţi spun Gică? Spuse Buneanu şi continuă fără să aştepte vreo încuviinţare. Mulţumesc întâi de toate că ai acceptat invitaţia mea. Eu vreau să mă căsătoresc cu Daniela, fata

ta. Am o meserie, am o poziţie, am destui bani şi am puterea cu care m-a învestit statul român. Nu sunt aici ca să-ţi cer mâna fiicei tale, că aceasta pot s-o fac şi singur, vorbind direct cu ea. Vreau numai să te informez care-mi sunt intenţiile. Ştim fără doar şi poate amândoi că Daniela este o fată impulsivă şi capricioasă care, uneori, acţionează, întocmai majorităţii femeilor, sub impulsul toanelor şi nu al minţii. Dar să trecem la subiect... În această privinţă vreau să-ţi cer sprijinul, ca să discuţi tu cu Daniela, pentru că discreţia despre căsătoria mea cu ea, să decurgă în mod firesc şi fără probleme...

— Daniela mea are un prieten, sunt împreună de mulţi ani de zile şi se vor căsători curând. Eu nu vreau să...

— Dacă te referi la banditul de Cornescu, îl întrerupse brutal Buneanu, află că, în sfârşit, este în siguranţă, la închisoare pentru următorii trei ani. Umbla cu Daniela ta şi în acelaşi timp făcea pe peştele, făcând trafic de carne vie, pe bani grei, pe valută. Făcea pe galantul la voi aici şi de fapt sărea din pat în pat cu târfele. Cornescu a declarat, şi aceasta numai cu titlu informativ pentru tine, că tu îi dădeai şi îi schimbai valută în lei.

Gică Georgescu tresări la cele auzite, rămase însă calm, aşa cum îşi propusese.

— Daniela nu este de vânzare, tovarăşe căpitan Buneanu. Trăim din acest punct de vedere alte timpuri. Este exclusiv problema ei dacă hotărăşte să se căsătorească cu dumneata sau nu. Eu dacă voi fi întrebat şi mi se va cere părerea, voi fi împotriva acestei căsătorii. Dumneata ţi-ai creat o faimă rea la noi pe stradă şi în cartier, ca atare nu te consider nici pe departe un soţ potrivit pentru fiica mea. Asta este tot ce am avut de spus în privinţa căsătoriei Danielei cu dumneata.

Gică se ridică şi scoase o sută de lei din buzunar pe care o aşează pe masă, ca să-şi achite consumaţia, îşi luă în mod civilizat rămas bun de la Buneanu şi a părăsit restaurantul, lăsându-l pe Buneanu înghiţind în sec.

*

Gică Georgescu a ieşit a doua zi dimineaţă pe poartă,

să meargă, ca de obicei, la serviciu. Era o vreme care promitea să aducă o zi frumoasă, uscată, de iarnă. Bătrânul se felicita în sinea lui pentru faptul că îi spusese lui Buneanu pe şleau ceea ce gândeşte. Îşi făcea acum socoteala cum să-şi împartă mai bine timpul de lucru la serviciu, să facă tot ce-şi propusese pentru astăzi. În ultimele două zile nu a putut lucra aşa cum şi-ar fi dorit, gândurile rele l-au sustras de la muncă, aşa că avea astăzi multe de rezolvat. Trebuia neapărat să realizeze ceea ce-şi propusese, ca să nu-şi dezamăgească clienţii, oricât de mult va trebui să rămână astăzi la serviciu.

Până să ajungă la bodega „Şapte păcate" observă că o maşină îl prinde din urmă şi opreşte brusc în dreptul lui. Un plutonier de miliţie, se prezentă şi-i ordonă să urce în maşină. Gică făcu aşa cum i se spuse şi, pătruns din nou de gânduri sumbre, urcă pe banca din spate aşa cum i se ordonă. Trecuse doar prin lagărul sovietic şi ştia că actuala guvernare comunistă, utiliza încă metodele de teroare stalinistă şi nu era bine să i te împotriveşti.

— Ce aveţi de gând cu mine? Întrebă Gică.

— Stai, bă, acolo liniştit că ai să afli tu la timpul potrivit! Spuse plutonierul. Aici nu pui tu întrebările.

Dacia porni şi opri în curtea miliţiei de pe Bulevardul Bucureştii Noi, circa numărul 5 fostă 18.

Coborî din maşină şi intră, cum i se ordonă, într-o sală. După trei ore de aşteptare fu scos de acolo şi împins într-o cameră de anchetă.

Pe culoarele secţiei de miliţie, Gică recunoscu, trecând pe lângă el, figura „clientului de la ambasadă" cel căruia îi făcuse costumul şi care i-a plătit în valută. Şi clientul a avut mai întâi o ezitare, ca şi cum ar fi vrut să se scuze, dar trecu mai departe. Atunci a înţeles Gică cum totul fusese o înscenare şi că trofeul râvnit era tocmai fiica lui, Daniela. Tot atunci a bănuit că şi bietul Mihai a fost victima unei identice înscenări şi că se afla în beciurile ceauşiste, din cauză că trebuia să dispară din viaţa fiicei lui, ca să-i facă loc în scenă căpitanului Buneanu.

— Bietul băiat, îşi spuse şi-şi ceru iertare în faţa lui

Dumnezeu că l-a crezut vinovat pe Mihai şi că nu i-a creditat pe părinţii acestuia, atunci când i-au spus cumva cifrat, că totul este o minciună şi o maşinaţiune. Cu prima ocazie se va duce la părinţii lui Mihai şi-şi vă cere iertare. Cum însă să-l scoată acum pe Mihai din ocnă? La ce să-i mai folosească familiei Cornescu părerile lui de rău. Era totul prea târziu... Cu cine să te lupţi? Stalin şi cu metodele lui erau prezente în biata România...

Ancheta banală, bazată pe minciuni şi supoziţii neîntemeiate îşi urmă neabătut cursul stupid. Declaraţii date în scris, hârtia iar şi iar ruptă de către anchetatori, rescrierea la infinit a aceleiaşi declaraţii, „că poate-şi mai amintea între timp de vreun amănunt, atât de important pentru stabilirea adevărului”, care trebuia să fie oricum cel dinainte hotărât, de către torţionari. Era aceeaşi teroare stalinistă, binecunoscută de Gică încă din lagărul Azanka.

Un pix murdar cu pastă albastră de proastă calitate, cu coada roasă de alţii şi alţii care au fost înaintea lui în aceeaşi situaţie, punându-şi terorizaţi întrebarea ce să scrie ca să placă anchetatorilor şi să scape de acolo, cu cât mai puţină bătaie, îi tremura acum croitorului involuntar între degete. Un teanc de hârtie maronie de proastă calitate, cu urme lemnoase presate, stătea aşezat meticulos, pe masa murdară de pete de sudoare şi de stropi uscaţi de sânge.

Desigur că binecunoscuta ameninţare nu întârzie să se facă auzită:

— Bă, scrie tot ce ştii din capul locului, nu-ţi bate joc de hârtie că este din pădurile statului! Este avutul obştesc bă, pricepi, nu mai este ca pe vremea chiaburilor, mai spuse cu un accent moldovenesc, un sergent major mare cât un bivol, cu uniformă nou-nouţă, poate de-abia scăpat de la Breaza, cu cerneală încă proaspătă pe diploma şcolii de subofiţeri de miliţie. Gică se întreba de unde ştie acel copil cu vocea arogantă, cum era pe vremea chiaburilor.

— Ce să scriu, măi copile? Îl întrebă Gică aproape părinteşte, ce ţi s-a spus că trebuie să scriu?

— Scrie, Dumnez... dumnecaţii tăi de bandit! Strigă

tânărul subofiţer şi se repezi la Gică, în timp ce şapca nouă-nouţă, încă netranspirată, îi alunecă de pe părul unsuros şi căzu pe jos...

Un dos de palmă l-a ras pe Gică de pe banca murdară, făcută la repezeală din scândură negeluită. Aflat lungit pe betonul rece al camerei de anchetă, a mai simţit câteva cizme în coaste şi apoi totul i s-a făcut negru în faţa ochilor...

Visul şi realitatea

... O tinereţe distrusă de război şi apoi anii terorii comuniste ai „epocii de aur”, teama zilnică de a nu spune ceva care să lezeze vreun potentat comunist sau vreun „colaborator voluntar” al securităţii, amurgul vieţii călcat în picioare de lacheii comunişti, o viaţă trăită la început fără tată, în sărăcie, apoi în teamă şi suferinţă... Acesta era bilanţul vieţii lui şi ale atâtor alte milioane de români. Gică a avut impresia că l-a văzut pe Dumnezeu, într-o lumină pe care nu suporta s-o vadă cu ochii şi, Acesta privindu-l îndelung, i-a zis:

— Fii pe pace Gheorghe, i-a spus Sfântul pe numele de botez, Daniela va suferi mult încă o bună perioadă de timp, dar până la urmă va fi fericită, alături de bărbatul iubit cu care deja este gravidă... Vor avea un copil frumos şi o casă înfloritoare. Vor locui mai întâi undeva la munte, într-o zonă creată ca să le fac oamenilor de acolo şi celor care vin în vizită, o bucurie. Este o zonă pe care muritorii localnici o numesc Valea Berii. Acolo va trăi Daniela cu bărbatul ei o perioadă, şi apoi...

— Cine va fi Doamne, bărbatul ei, vru să întrebe Gică, vocea însă i se pierdu într-un gângăvit, stins de durerea maxilarului tumefiat.

*

Nea Gică se trezi la spital înconjurat de Daniela şi de Ana, nevasta lui. Visul pe care tocmai l-a avut, i s-a părut, când s-a trezit, ca fiind ceva ireal şi s-a abţinut să facă vreun comentariu pe baza lui. Nu a crezut niciodată în vise

şi dacă ar fi făcut-o acum la vârsta lui, lumea l-ar fi luat poate în râs.

Vârsta şi, în special teroarea stalinistă, reînviată în mod brutal în viaţa lui, în ultimele zile, lăsase urme adânci pe figura lui Gică. Pe placa de la picioare a patului pe care stătea lungit, Daniela citi diagnosticul oficial dat tatălui ei: „Infarct miocardic, cauzat de activitate intensă la serviciu". Despre numeroasele vânătăi de pe faţă şi trup nu era făcută nicio menţiune. În afară de Daniela şi de Ana Georgescu nu erau acceptaţi alţi vizitatori, „datorită stării încă instabile a pacientului", cum se menţiona în raportul medicului. Oricine ar fi remarcat desigur, cu uşurinţă, vânătăile şi poate, apoi, lear fi comentat cu alţii.

Daniela şi mama ei intrară în Spitalul Militar timp de trei săptămâni, cât stătu Gică acolo, numai cu un însoţitor şi numai la orele stabilite de medic dinainte. Un soldat, mereu acelaşi şi care părea cam prea bătrân ca să mai fie militar în termen şi numai cu gradul de soldat, le întâmpina la poartă, le supraveghea tot timpul şi apoi la plecare le conducea până la poartă, ca să fie sigur că într-adevăr părăsesc spitalul. „Soldatul" îşi luă de fiecare dată politicos bun rămas, mereu cu ochii lungiţi după silueta Danielei. Femeile au fost sfătuite „prieteneşte" de către un căpitan-medic să nu comenteze cu alte persoane starea bolnavului, ca să nu complice şi mai mult situaţia.

Specializarea

Sorin Buneanu fu chemat în birou la şeful lui şi generalul îi înmână un plic mare, spunându-i că Ministerul de Interne are gânduri mari cu el, fără să facă alt comentariu.

Căpitanul se duse în propriul birou şi desfăcu nerăbdător plicul. Acolo era o invitaţie nesemnată unde se indica o adresă la care să se prezinte în acea zi, la ora două după-amiază, îmbrăcat în haine civile. Reţinu adresa şi distruse documentul în tăietorul de hârtie, aşa cum era menţionat în invitaţie.

La două fără cinci Sorin parcă maşina la adresa indicată şi coborî în faţa unei case mari cu faţadă neîngrijită. Casa părea părăsită, Sorin observă însă că în faţa porţii erau montate două camere video acţionate cu motor. Se duse la poartă şi sună la sonerie. Interfonul şi o altă cameră minusculă integrată în acesta, contrastau cu imaginea exterioară a casei. O voce bărbătească, autoritară, nu întârzie să-i răspundă:

— Cine sunteţi şi ce doriţi?

— Sunt căpitanul Sorin Buneanu şi am o invitaţie la această adresă, răspunse.

— Aşteptaţi vă rog. Aşezaţi buletinul de identitate şi legitimaţia de serviciu în faţa camerei de la interfon, i se ordonă. Când vi se va indica, uitaţi-vă fix cu privirea la aceeaşi cameră video.

Sorin se execută, fără alte comentarii.

Poartă mare se deschise şi apăru un bărbat cu plete negre, un pachet de muşchi, de circa doi metri înălţime, îmbrăcat într-un costum bleumarin impecabil.

— Intraţi, îi ordonă acesta pe un ton autoritar.

Miliţianul întră într-o anticameră şi poarta se închise în spatele lui. Poarta avea pe exterior un lemn de proastă calitate, pe interior era însă ranforsată cu metal. Bărbatul îi ceru actele, le studie cu atenţie şi le aşeză într-o nişă, într-un un mic ascensor şi apăsă apoi pe un buton. Ascensorul porni, luând cu el actele lui Sorin.

Bărbatul cu plete începu să-l percheziţioneze pe Sorin, fără să-i fi cerut în prealabil aprobarea acestuia. După ce se convinse că miliţianul nu are arme, sau altceva care să fi putut fi folosit ca armă şi nici aparate de înregistrat, se duse la o altă cameră video şi spuse că „totul este în ordine”.

— Intraţi, şi, vă rog, fără întrebări! Vi se va spune despre ce este vorba şi întrebările le puneţi la urmă, dacă mai aveţi.

O poartă masivă de metal se deschise şi Sorin pătrunse înăuntru, urmându-l pe pletos. Aici pereţii erau îmbrăcaţi într-o marmură neagră, gresia albă şi mobilierul

contrastau izbitor cu imaginea exterioară a casei. Pe unul dintre pereţi era o roată dinţată pe care se afla inscripţia „Rotary Internaţional” şi în mijlocul ace steia era numărul 2241. Pe partea de jos a roţii dinţate scria „fundat la 8 April 1929”. Alături tronau afişate steagurile Statelor Unite ale Americii, al Israelului şi al României fără stemă.

— Ce înseamnă asta, unde suntem aici, întrebă Buneanu.

— V-am avertizat să nu puneţi întrebări! i se răspunse rece.

Buneanu fu condus într-o încăpere foarte luxoasă unde, la un birou din lemn masiv de nuc, îl aştepta cineva, aşezat pe un fotoliu. Observă că biroul nu are nicio fereastră în exterior. Pletosul închise uşa şi dispăru.

— Vă rog, să ocupaţi loc, îl rugă omul de la birou, indicându-i căpitanului un fotoliu din piele vişinie.

— Ce înseamnă aceasta, întrebă Sorin puţin intimidat, de ce mi s-au reţinut actele, cine sunteţi dumneavoastră, unde suntem aici.

— Suntem într-un imobil care aparţine SUA. De regulă, noi punem întrebări aici şi vă rog să ascultaţi mai întâi cu atenţie ceea ce am să vă spun. Nu contează deocamdată cine sunt eu. Discuţia noastră de acum va rămâne pur confidenţială şi nu aveţi voie să relataţi nimănui ceea ce aţi auzit aici. Nimănui, aţi înţeles? Nici măcar superiorilor dumneavoastră nu trebuie să le raportaţi cele auzite şi văzute aici. Este suficient de clar?

Buneanu încuviinţă, dând din cap.

— Vreau să aud un „da”, pentru că discuţia noastră se înregistrează, se filmează şi, deci este protocolară.

— Da, am înţeles, este totul foarte clar, încuviinţă Sorin puţin nedumerit.

— Una dintre condiţiile necesare, pentru a lua parte la planul pe care am să vi-l descriu în cele ce urmează, este să fiţi membru în asociaţia noastră numărul 2241 „Rotary International-Bucharest”. Aici este formularul cererii de intrare a dumneavoastră în „clubul” nostru, spuse interlocutorul lui Buneanu şi-i întinse un formular de

mai multe pagini. Acceptaţi acest lucru?

— Desigur, răspunse căpitanul.

— Este în ordine, aprobă omul din spatele biroului. Destindeţi-vă, vă rog! Trebuie să completaţi corect toate rubricile formularului şi să mi-l daţi după aceea înapoi semnat. Doriţi o cafea, vreţi să fumaţi, vreţi ceva dulce?

— Aş dori o cafea, un pahar cu apă minerală şi aş vrea să fumez dacă se poate, vă rog, zise Sorin dându-şi seama că discuţia se va prelungi.

Personajul misterios apăsă nişte taste numerotate şi „pletosul" intră după cinci minute cu o tavă cu cafea, cu apă minerală, un pachet de ţigări Marlboro şi o scrumieră, dispărând apoi. Sorin sorbi zgomotos din cafea, fără să observe grimasa necunoscutului, faţă de lipsa de maniere a lui Buneanu, şi-şi aprinse o ţigară.

— Aţi fost ales, începu bărbatul de la birou, după ce văzu că Buneanu s-a mai relaxat, să înfiinţaţi un serviciu la Ministerul de Interne care se va ocupa cu lupta antidroguri şi cu paza de frontieră. Este vorba de o acţiune pe un plan mult superior celor la care aţi luat parte până acum. Dumneavoastră veţi fi organizatorul şi şeful acestui serviciu. România este prevăzută să între într-un viitor apropiat în Piaţa Comună Europeană şi va fi, pentru oarecare timp, la graniţa acestei uniuni. În România se vor petrece în curând mari schimbări. Organizaţia noastră, deşi este subvenţionata de Statele Unite ale Americii, are relaţii şi cu serviciile ministerelor de interne sovietic şi ale altor ţări. Este inutil, cred, să vă explic cât de necesară va fi această activitate, în care dumneavoastră veţi fi personajul principal că organizator al ei.

Sorin făcu o figură mirată înspre interlocutor. Acesta îi reaminti, cu un gest al mâinii, că întrebările se vor pune la urmă.

— Dumneavoastră veţi fi trimis pentru un an la o specializare în Statele Unite ale Americii. Peste aproximativ o lună veţi pleca acolo. Veţi fi antrenat pentru acest plan şi veţi învăţa şi engleza americană. Ştiu că deja vorbiţi Limba engleză, deocamdată nu foarte bine iar

Limba rusă o ştiţi deja din copilărie. În UŞA veţi intra în contact cu persoanele cu care veţi conlucra şi cărora le veţi fi de acum înainte direct subordonat. Veţi păstra o legătură continuă cu aceştia, raportându-le periodic, prin mijloacele pe care ei vi le vor indica şi pune la dispoziţie. Actualii superiori cărora le veţi rămâne numai în mod formal subordonat, vor fi informaţi şi nu vă vor face greutăţi în această privinţă. După discuţia noastră, care va rămâne, desigur după cum am mai spus, confidenţială, va veni adjunctul meu aici şi vă va da amănuntele necesare despre misiune, actele dumneavoastră şi restul documentelor, bilet de avion, etc. Aveţi întrebări?

— Nu domnule, nu am întrebări.

— Ştiam eu, spuse străinul, după care se ridică, îi strânse mâna lui Sorin, îi ură succes şi părăsi cameră.

Un alt bărbat foarte elegant îmbrăcat, întră în cameră şi fără să se prezinte, continuă discuţia cu Buneanu...

Cererea în căsătorie

— Şi acum s-o lămurim între noi, Daniela Georgescu, preciză Sorin, trântind în urmă uşa propriului birou şi îi arătă cu mâna femeii să se aşeze pe un fotoliu.

Curentul făcut de uşa trântită făcu un vârtej care izgoni o hârtie de pe masă şi balansă calendarul de perete care arata marţi, 20 ianuarie 1987.

— Nu vei părăsi zidurile acestui edificiu al miliţiei, dacă nu-mi promiţi că vei fi nevasta mea! zise Buneanu fără altă introducere!

Daniela se aşează pe fotoliu, vădit încordată de discuţia care urma. Era frumoasă, elegant îmbrăcată, discret fardată şi emana un parfum plăcut în acea încăpere austeră. Arăta însă cam albă la faţă, trădând o nelinişte internă.

— Eşti rupt de realitate, spuse la fel de brusc Daniela. Trebuie cumva să te şi iubesc? Îmi ordoni aceasta? Trebuie să mă dezbrac acum, aici, în faţa ta, căci altfel îi pui pe bătăuşii tăi de tablagii să-mi rupă hainele de

pe mine şi să mă facă apoi „poştă”. Ori poate că mă vrei numai pentru tine? Ce mă aşteaptă dacă n-o fac, îl mai trimiţi pe tata în spital sau poate pe uşa din dos, direct la crematoriu, ca să nu i se mai vadă urmele de bătaie?

— Te vreau numai pentru mine Daniela, pentru toată viaţa, am să te fac fericită, am să te fac doamnă într-o vilă într-un cartier frumos, poţi să-ţi practici meseria dacă doreşti şi unde doreşti sau pur şi simplu să stai acasă, să-ţi înviţi prietenele la o cafea naturală şi seara să mă aştepţi surâzătoare când vin obosit de la munca mea.

— Munca ta! Să schingiuieşti oameni nevinovaţi şi să-i arunci în ocnă, să le smulgi declaraţii cu forţa, ca lacheu al/şi în numele acestui guvern stalinist-terorist, asta numeşti tu „munca ta”?... şi să mă baţi serile aşa cum îţi baţi târfele şi le alungi apoi dezbrăcate în stradă!

— Nu sunt nevinovaţi toţi cei care ajung la noi, spuse Sorin, ocolind cu grijă insulta adusă guvernului român. Sunt în majoritatea lor oameni, care vor să facă rău ţării noastre şi oamenilor ei, indiferent dacă orânduirea este una comunista sau o alta. Sunt oameni care au interese meschine, vor să ne fure bunurile şi oamenii pregătiţi de această ţară prin truda altora şi să-i ducă în ţările lor împreună cu descoperirile şi ştiinţa lor. Aceşti oameni se pregătesc în şcolile româneşti pe banii ţării şi când ajung specialişti, uită cine i-a plămădit şi cine a plătit pentru ca ei să ajungă acolo unde sunt. Pleacă în Occident pentru o simbrie mai bună... Acolo în vest, în schimbul a ceva mai mulţi bani şi o maşină mai bună ca Dacia, li se stoarce tot ceea ce ştiu şi, dacă ulterior nu mai dau randament, trăiesc acolo mai departe din ajutor social, în timp ce aici au fost oameni de vază, respectaţi. Niciodată nu vor fi acolo la fel de consideraţi pe scara socială ca aici în ţara lor. Au ceva mai mulţi bani, haine, o casă mai mare şi maşini frumoase, dar vecinii lor nu le calcă locuinţa, pentru că nu-i consideră ca fiind de-ai lor... Nu se mai întorc în România de ruşine şi trăiesc acolo căzuţi în dizgraţie...

Căpitanul făcu o pauză şi apoi continuă.

— În ceea ce le priveşte pe târfele de care ai amintit, majoritatea merită să fie bătute, multora le place chiar să fie bruscate şi unele chiar o pretind bărbatului. Majoritatea sunt masochiste, chiar dacă puţine dintre ele o recunosc deschis. Voi femeile credeţi că dacă un bărbat este delicat cu voi, nu este bărbat adevărat şi atunci începeţi să-l dezapreciaţi şi să vă urcaţi în capul lui. Vă treziţi să-l apreciaţi pe bietul om bun, de-abea atunci când s-a săturat deja de voi şi-şi ia lumea în cap, dacă mai are curajul şi vârsta s-o mai facă. Este mai bine ca bărbatul să fie dur încă de la început cu femeile, altfel nu este respectat.

— Este părerea ta...

— Însă nu de aceasta te-am adus aici, te-am chemat să-ţi pun la picioare ceea ce am eu mai bun, viaţa şi sufletul meu. Şi noi cei de la miliţie suntem oameni şi avem sentimente. Daniela, te iubesc şi vreau să fii nevasta mea!

—

— Tu nu ai nimic bun în tine şi calci totul în picioare. Eşti o fiară, o canalie, te foloseşti de oricine şi de orice ca să-ţi câştigi trofeul. Nu am să-ţi fiu niciodată nevastă! Bagă-ţi asta bine în capul ăla îmbâcsit de stalinism pe care-l ţi sub şapcă!

Sorin Buneanu se ridică de la masă de scris, sângele urcându-i-se cu repeziciune în cap, în timp ce ochii i se congestionau. Încercă totuşi să se calmeze şi luă de pe raft un dosar şi i-l aruncă Danielei la picioare, fără însă s-o atingă.

— Răsfoieşte acest dosar, ia-ţi timp destul că-i foarte gros! Tac-tu a fost prins cu trafic de valută. Mihai Cornescu a declarat că Gheorghe Georgescu îi schimba banii în lei, iar tu vindeai cafea, băuturi străine, ţigări şi ce mai aducea el de pe la turiştii străini, toate vândute apoi la preţ de speculă, inclusiv informatorilor mei. În acest dosar sunt toate mărturiile în scris. Radiocasetofonul şi aparatul de telefon din casa voastră sunt cumpărate pe valută. Mihai i-a dat dolari unui turist ca să le cumpere din shop şi a două zi acela le-a cumpărat şi vi le-a adus acasă. Vrei

numele aceluia, data, fotografiile şi ora exactă? Le găseşti pe toate în acest dosar. Totul este scris şi în amănunt consemnat, pentru că precum bine ştii, boul se leagă de coarne şi oamenii prin cele scrise. „Turistul” este fotograful nostru de la miliţie şi astăzi este aici. Vrei să-ţi confirme el cu gura lui ceea ce tocmai ţi-am spus? „Turistul” vorbeşte perfect franceza şi engleza şi-mi este coleg. Eu am să ies dacă vrei, două ore din acest birou şi ai timp destul ca să răsfoieşti dosarul şi să vezi că nu te mint. Nu încerca să distrugi ceva din dosar, pentru că originalul este în arhiva noastră. Nici să nu încerci să iei acte din el, că n-ai voie să ieşi cu documente din această clădire.

Buneanu o privea pe Daniela şi vedea că fata, la fel ca şi toţi anchetaţii care trecuseră prin mâna lui, începea să cedeze. După o scurtă pauză, Sorin continuă, aruncându-şi asul de treflă:

— Am găsit în casa voastră cocoşei nedeclaraţi, două sute de dolari şi trei sute de mărci germane, toate ascunse în gaura de după soba de teracotă din camera ta. Cocoşeii i-a primit mă-ta de zestre şi voia să ţi-i dea ţie când te măriţi, bănuiesc. Nici măcar nu ştiai de aceştia, nu-i aşa?

Daniela roşi, deşi la venire părea palidă, tremura, podeaua se învârtea cu ea, lăsă mâinile atârnând pe lângă trup şi afirmă printr-o mişcare a capului.

— Da, da, ştiam de aceşti cocoşei. Eşti un monstru, asta eşti! Când ne-ai răscolit casa?

— Am fost foarte discreţi şi nu aţi observat că v-am percheziţionat casa. Miliţia noastră s-a modernizat... bănuiesc că încă nu vrei să-ţi schimbi hotărârea în ceea ce priveşte căsătoria noastră?

Buneanu o fixă pe Daniela cu ochi întrebători. Fata răspunse, clătinând capul cu ceva mai puţină convingere.

— Să continuăm atunci, zise Sorin fără alt comentariu: Bojin şi Vâlcu, colegii şi prietenii tăi de facultate au declarat şi ei împotriva ta. Şi ei se numără printre colaboratorii noştri...

Sorin observă din nou surprinderea Danielei.

— Când tatăl tău va ieşi din spital va ateriza de astă

dată direct la mine şi vom continua cu investigaţiile. Pe monezile de la voi din casă sunt amprentele tale şi ale mamei tale. Am vrut numai să verific dacă mă vei minţi şi în privinţa cocoşeilor. Ancheta ţine de meseria mea. Dacă rămâi la hotărârea ta în ceea ce mă priveşte o vom chema şi pe Ana Georgescu curând la noi ca să ne povestească despre cocoşei. Să vedem şi dacă te exmatriculăm din facultate sau nu, mai spuse miliţianul, ca un argument final, citindu-i Danielei satisfăcut pe figură, reacţia de descurajare.

— Da, adăugă Daniela epuizată, sunt convinsă acum că o poţi face!

Lui Buneanu, Daniela i se părea tot mai frumoasă şi, deşi satisfăcut de victoria pe care o avea „în buzunar”, îi vorbi pe un ton cât putu de tandru.

— Există numai o soluţie Daniela şi anume cea propusă anterior, cununia noastră civilă. Eu am să plec din ţară şi mă întorc cam prin februarie-martie 1988. Când vin ne căsătorim, vor urmă „masa şi dansurile”, apoi plecăm două sau mai multe săptămâni amândoi, de exemplu, la Poiana Braşov sau unde vei pofti, în voiaj de nuntă. Până atunci nu mă ating de tine, dacă nu mă vrei. Eu încep să caut de mâine o casă mare şi frumoasă, în care să trăim amândoi. Tu îţi dai examenul de stat şi apoi îmi spui ce slujbă vrei şi unde! Nu mă interesează dacă la nuntă vei fi fată mare, vremurile acelea au trecut...

— Nu este treaba ta dacă sunt încă domnişoară sau nu!

— Desigur că nu pun preţ pe asta, aş vrea numai să nu-ţi cadă bila de pe clădirea ASE-ului în cap, atunci când vei termina facultatea, spuse Sorin, încercând printr-o glumă, să destindă atmosfera.

— Eşti întotdeauna aşa de grijuliu sau vrei să te amesteci deja în problemele mele private?

— Nu, nu sunt cu oricine aşa de grijuliu, răspunse Sorin de astă dată serios, acum este vorba de viitoarea mea soţie. Dacă accepţi căsătoria cu mine, este normal să mă interesez de tine şi de unele dintre problemele tale

private. Am sau nu dreptate? Accepţi să te măriţi cu mine?

Daniela lăsă ochii în jos, ştiind ce va urma, dacă nu acceptă şi răspunse, după o lungă tăcere, învinsa:

— Şi îi laşi pe tata şi pe mama în pace!

— Da, definitiv şi irevocabil. Ai cuvântul meu de onoare! După cununie în noaptea nunţii vom face un foc şi amândoi vom arunca în flăcări, pagină cu pagină, originalul dosarului Gheorghe Georgescu şi toate anexele privitoare la acesta. Îţi promit că o vom face şi am să mă ţin de cuvânt. Până la căsătoria noastră nu se va întreprinde nicio acţiune în legătură cu acest dosar.

— Când vrei să ne căsătorim?

— Eu voi pleca peste aproximativ o lună în SUA. Voi rămâne acolo, aşa cum ţi-am spus, aproximativ un an. În primăvara lui 1988 vreau să ne căsătorim. Accepţi să te măriţi cu mine? Este ultima oară când îţi pun această întrebare...

Daniela încuviinţă, dând din cap epuizată şi Sorin se apropie de ea, se aplecă înspre fotoliul femeii, vrând s-o sărute.

— Să nu te atingi acum de mine!

— În ordine, ţi-o promit.

*

Pe la mijlocul lui februarie 1987 Sorin Buneanu decola de pe Aeroportul Internaţional Otopeni în direcţia Statele Unite ale Americii.

Timp de un an de zile Sorin a încercat de multe ori să o caute la telefon pe Daniela, la părinţii ei acasă, dar aceştia invocau mereu un motiv ca să-i spună lui Buneanu că Daniela nu este acasă.

Consiliul de familie

Gică Georgescu revenise deja din spital, părul îi era complet albit şi se gârbovise. Au mâncat toţi trei şi la urmă Daniela le-a spus părinţilor că merge mai întâi afară să fumeze o ţigară şi apoi vrea să vorbească cu ei ceva important...

— Ştiţi foarte bine cât l-am iubit pe Mihai, spuse Daniela. M-a scârbit însă ceea ce a făcut, şi...

— Înainte de a continua fata mea, şi de a vorbi poate cu păcat, replică Gică, vreau să-ţi spun că eu nu cred că Mihai Cornescu a dispărut pur şi simplu. Cred mai curând, sau mai bine zis sunt sigur, că băiatul a fost victima unei înscenări şi că vecinul nostru, miliţianul Buneanu nu este tocmai străin de aceasta, îi spuse tatăl cu ochii umezi.

— Poate că ai dreptate, tată, însă eu am două lucruri să vă comunic şi am să vă cer apoi părerea. Primul pe care aş vrea să vi-l comunic este că înainte de a dispărea Mihai, am fost cu el la munte în noiembrie anul trecut, şi... şi s-a întâmplat. Acum sunt gravidă, cu un copil de la el. Da, acesta este adevărul. Daniela roşi şi lasă ochii în jos ruşinată, aşteptând ca paralizată reacţia părinţilor ei.

Ana Georgescu rămase fără cuvinte, duse mâna la gură şi se uită la soţul ei, aşteptând ca el să spună primul ceva. Gheorghe Georgescu auzi cuvintele fetei că iluminat... visul avut la interogatoriu la miliţie... a fost deci adevărat.

— Doamne Dumnezeule, exclamă bătrânul, luminându-se la faţă, deci este adevărat!... gândi cu voce tare. În loc să se mânie, ochii i se umplură de lacrimi şi-i surâse Danielei care nu mai ştia ce să creadă.

— Ce vrei să spui cu ăsta tată? Ce este adevărat?

— A... nimic mi-a scăpat aşa din gură. Îl mai iubeşti pe Mihai? întrebă Gică

— Da tată, îl iubesc din toată inima mea, chiar dacă a făcut ce a făcut. Nu mai dorm nopţile pentru că nu ştiu ce s-a întâmplat de fapt cu el. Atâta ştiu că Mihai este în închisoare...

— Şi eu am aflat despre asta. Vrei să păstrezi acest copil? O întrebă Gică. S-ar putea să fie şi să rămână un copil fără tată, mai spuse. Situaţia noastră materială este destul de precară acum. Eu nu voi mai putea lucra mult timp de acum înainte sau poate niciodată, după ceea ce mi s-a întâmplat la miliţie.

— Da tată, vreau acest copil de la Mihai. Este rodul

dragostei mele cu Mihai şi vreau să-l păstrez indiferent de urmări. Aş vrea să vă spun acum şi al doilea lucru. După aceea, vă rog să mă ajutaţi să găsim o soluţie ca acest copil să se nască, să trăiască fericit şi în siguranţă.

— Te înţeleg, fata tatei. O vom scoate noi cumva la capăt şi n-o să murim de foame. Vom avea deci un nepot de la tine şi de la Mihai care ne va bucura, cu siguranţă, viaţa. Dumnezeu să ne ajute! Ce mai vrei să ne spui?

— Al doilea lucru este faptul că am hotărât să mă căsătoresc cu Sorin Buneanu, spuse Daniela cu un tremur în voce. Acum va pleca la o specializare în străinătate şi va reveni anul viitor cam prin februarie. Imediat după aceea vom face cununia civilă.

Faţa mărturisi toate acestea repede, ca să evite să i se vadă încordarea din glas. Nea Gică îşi cunoştea fată mult prea bine ca să-şi dea seama că, ceea ce Daniela afirmase nu corespunde cu ceea ce într-adevăr simte.

Dacă Gheorghe Georgescu s-a bucurat sincer de hotărârea Danielei de a avea un copil, care-i va face bunici, la auzul veştii despre căsătorie, s-a înnegrit la faţă. Fără să scoată o vorbă se ridică de la masă, se duse la frigider şi scoase o sticlă de vin de acolo. Destupă sticla chiar lângă frigider şi-şi umplu un pahar cu vin roşu pe care-l dădu dintr-o dată pe gât.

— Vrea cineva un pahar de vin? Întrebă de-abia după ce dădu primul pahar pe gât.

Fără să aştepte un răspuns din partea femeilor, umplu alte două pahare şi pe al său şi le aduse la masă, să ciocnească de această dată împreună.

— Tăticu, doctorul a spus că nu trebuie să bei o perioadă...

Gică făcu un semn din mână, cum că, nu mai contează. De regulă obişnuia să ciocnească paharul înaintea fiecărei înghiţituri de vin, urându-le celorlalţi „noroc şi Doamne ajută!” De data aceasta ridică numai paharul, fără să ciocnească, ură „sănătate” şi mai luă o gură bună de vin. Femeile închinară şi ele tot la fel şi luară câte o gură de vin.

O pauză lungă, interminabilă, apăsătoare se aşternu în casă. Nimeni nu încerca să rupă tăcerea. Bărbatul luă o scobitoare şi o ţinea între degete, uitându-se la ea cu gândurile pierdute. Ana Georgescu schimbă priviri cu Daniela. Gică frânse scobitoarea între degete şi o aşeză pe marginea unei farfurii, apoi, cu o figură pe care nu se putea citi nimic, întrebă calm:

— Cine a zugrăvit casa, de unde aţi avut bani?

Gică învăţase, când a fost în lagărul de muncă forţată de la gardienii cu feţe asiatice, să afişeze o figură pe care nu se putea bănui ce gândeşte omul în acel moment. După atâţia ani, tocmai când era vorba de căsătoria fiicei lui, şi-a adus aminte de asta şi a folosit-o.

— Sorin Buneanu ne-a trimis pe cineva s-o zugrăvească, răspunse Ana. El a plătit oamenii şi materialele, spunând că este un cadou în vederea logodnei cu Daniela.

Aceasta i-a fost prea mult lui Gică, a lovit cu putere cu pumnul în masă şi s-a ridicat de pe scaun. Vinul din paharul lui, cât mai rămăsese, se vărsă pe faţa de masă albă. Cuţitul sări de asemenea din farfurie şi vinul vărsat făcu o pată mare roşie în formă de inimă. Ca o ironie a soartei, pe acea pată în formă de inimă, de-a curmezişul se aşează cuţitul cu câţiva stropi de vin pe el. Toţi trei au observat această ciudăţenie, fără să o fi comentat în vreun fel.

— Ticălosul ăla cu mâinile pătate de sânge creştin care a băgat zeci, poate chiar sute de oameni în mormânt, îmi trimite borfaşii pe care îi scapă de pârnaie cu acest preţ, să-mi zugrăvească mie casa?

Daniela nu-şi amintea să-şi fi văzut tatăl în această situaţie vreodată. O lacrimă de durere i se scurse pe obraz însă o şterse repede. Gestul nu-i scăpă tatălui.

— Fata mea se va căsători, deci, cu Buneanu ca să-şi scape părinţii de samavolniciile căpitanului. Mă scuzaţi pentru ieşirea mea, spuse Gică, plimbându-se prin cameră ca să se liniştească.

— Este mai bine aşa tată, replică Daniela.

Câtă experienţă de viaţă ascundea acest om, tatăl ei iubit! Gândi pentru sine Daniela.

— Îl iubeşti pe acest om? Întrebă tatăl. Daniela dădu din cap că nu.

— Nici nu aşteptam să-mi spui o minciună, nu ai avut de la cine să înveţi a minţi. De ce te măriţi atunci cu Buneanu?

— Poate că voi reuşi să-l îndrăgesc cândva, pe deasupra Sorin are o situaţie materială bună, zise fata deodată pe un ton pozitv, forţând chiar un făcut cu ochiul, îndelung studiate pentru această ocazie.

Gică rămase perplex la auzul explicaţiei, alb la faţă o mai întrebă cu vocea sugrumată:

— Te-ai gândit bine, Daniela, ce implicaţii va avea căsătoria ta cu Buneanu?

— Cred că sunt destul de mare acum ca să hotărăsc cu cine mă mărit, răspunse Daniela pe un ton autoritar şi ceva mai stăpână pe situaţie, totuşi o spusese repede că nu cumva s-o podidească plânsul până termină ceea ce şi-a propus să spună. Hotărârea mea este deja luată şi te rog, tată, să nu încerci să mă faci s-o schimb.

— Nu vei avea linişte niciodată cu această fiară de om, o avertiză Gică dezamăgit. Daniela se bucura că tatăl ei pusese astfel primul problema. Cum reuşea acest om, tăticul ei drag, să-i citească în suflet ca dintr-o carte!

— Tocmai asta este problema tăticu, şi anume, vreau să nasc acest copil al lui Mihai, dar nu vreau ca Buneanu să afle că am fost gravidă sau cel puţin să nu ştie el că am născut un copil. Acesta trebuie să trăiască şi, ceea ce este mai important este să trăiască sănătos şi fericit, departe, cel puţin la început, de Sorin Buneanu. Trebuie să plec undeva în afara Bucureştiului, să trăiesc cât voi avea burtă mare acolo şi apoi să nasc fără să ştie cineva ceva aici pe strada noastră. Eu am fost la doctor şi sunt deja înregistrată ca fiind însărcinată. Cineva trebuie să spună apoi că este copilul lui, pentru ca Buneanu să nu afle de el. Voi întrerupe acest an universitar şi voi continua la toamnă. După ce am să nasc voi veni şi mă voi reînscrie

pentru ultimul an. Acesta este planul meu, am însă nevoie de sfatul vostru, cum să procedez mai bine.

După o pauză, Daniela oftă şi continuă:

— Dragii mei, trăim aici în România într-o orânduire în care omul nu mai are valoare şi nu mai poate hotărî singur ceea vrea să facă. Trebuie să facem ceea ce ni se spune să facem, trebuie să acceptăm viaţa aşa cum este, ca să putem avea cât de cât linişte. Ştiu, dragă tată, că ţi s-au dat bani străini în schimbul unui costum de haine, făcut unui colaborator de-al miliţiei şi, apoi s-a organizat o

—

Percheziţie într-o razie de trafic rutier, ca să se găsească aceşti bani asupra ta. Aici la noi acasă s-a răscolit casa fără să fi ştiut noi, şi ni s-a găsit ascunzătoarea cu valută şi cu cocoşeii de aur. Preţul acestei macabre piese de teatru sunt eu, ca să devin nevastă unui torţionar comunist. El nu mă iubeşte, cum nu cred să fi iubit pe nimeni în viaţă şi am convingerea că nu a avut parte de o viaţă frumoasă în copilărie, că altfel nu s-ar comporta aşa. Acest om mă vrea, numai pentru că doctrina comunistă şi funcţia pe care o are îi cer să aibă statut de bărbat însurat, eventual cu o femeie atrăgătoare iar eu sunt cea pe care Buneanu vrea s-o aibă trecută pe certificatul de căsătorie. Tu ai fost bătut ca să te determine să mă convingi să mă căsătoresc cu acest ticălos şi n-ai făcut-o, în consecinţă ai păţit ce-ai păţit la miliţie. Mihai, bărbatul pe care-l iubesc din tot sufletul, a fost eliminat din scenă pentru ca Buneanu să aibă cale liberă spre mine. Nu-l pot vizita la penitenciar, deoarece Sorin ar afla şi l-ar distruge complet. Am vorbit şi cu părinţii lui Mihai... Mama ar fi şi ea chemată la miliţie ca să povestească despre cocoşeii nedeclaraţi şi pe care se află amprentele noastre digitale, dacă nu mă mărit cu Buneanu. Am s-o fac, deci am să mă mărit cu căpitanul Buneanu, pentru preţul liniştii noastre, inclusiv al copilului meu. În plus, prin asta, pot să-l protejez şi pe bărbatul iubit, pe Mihai, atât cât îmi stă în putere, şi-l voi aştepta până va fi eliberat sau toată viaţa dacă va fi nevoie. Până atunci trebuie să am grijă de

copilul nostru, de copilul dragostei mele cu Mihai. Este datoria mea să-l protejez de nemernicia lui Buneanu şi am nevoie de sprijinul vostru. Atât am avut de spus...

Tatăl fetei, cutremurat de tristul adevăr al situaţiei, expus cu atâta clarviziune şi, mişcat de maturitatea gândirii fiicei lui, lăsă să-i scape mai multe lacrimi pe obraz. Georgescu deşertă în pahar restul de vin din sticlă şi se duse gânditor cu scaunul lângă sobă. Fără un cuvânt, Daniela şi mama ei se apucară să strângă masa, luând cu grijă faţa de masă pătată de vin. După aproximativ o jumătate de oră de tăcere, tatăl se duse în camera alăturată şi îşi sună la telefon fratele de la Cheia şi apoi pe Toader Şoimu. Reveni în sufragerie radios, îşi chemă fiica la el şi-i spuse:

— Daniela, haide să ne facem bagajele, peste trei zile plecăm la Cheia. Să-ţi iei haine groase şi de vară şi în special bocancii de munte, că acum este foarte frig acolo, La vară va fi cald şi frumos. Vei rămâne la ei până la toamnă...

Daniela schiţă mai întâi un zâmbet în colţul gurii şi apoi râse în hohote, acel râset al ei care umplea casa şi pe cei din jurul ei de veselie. Se aruncă în braţele tatălui, uitând pentru moment că Gică tocmai ieşise din spital şi că era încă în convalescenţă. Când îl slăbi din îmbrăţişare, Gică îşi văzu copila cu faţa scăldată în lacrimi, lacrimi de bucurie, de recunoştinţă, care tocmai învinseseră o durere mută. Mai văzuse el lacrimi pe faţa Danielei, atunci când îşi julise genunchii, copil fiind, sau căzuse de pe bicicletă, însă acestea pe care le vedea acum, erau ale unei femei adulte, fata lui. Îşi scoase batista din buzunar şi-i tamponă obrajii, până când aceasta a începu din nou să râdă.

— Întotdeauna se găseşte cel puţin o soluţie pentru orice lucru. Vom avea un nepoţel sau o nepoţică, femeie, îi zise Georgescu fericit Anei. Va trăi şi va fi fericit sau fericită, mai adaugă. Îi veni iar în minte visul avut şi-şi spuse: „Doamne, cum le potriveşti Tu pe toate!”

— Daniela, mâine sau poimâine va trebui să renunţi la anul acesta de studii şi să-ţi dai şi demisia de la serviciu.

— Da, desigur că am s-o fac, aşa mă gândisem şi eu.

*

Casa era complet zugrăvita şi curată. Daniela şi mama ei chemaseră pe perioada spitalizării lui Gică, la propunerea lui Sorin, un meseriaş care zugrăvise toată casa în interior. Nu a trebuit să plătească niciun ban din buzunar, a fost un cadou din partea căpitanului, pentru viitorii socrii, a spus Buneanu.

Zugravul, domnul Orban, era un bărbat care locuia pe lângă Cimitirul Străuleşti şi avea un frate mai tânăr care era, spre ruşinea familiei, un client frecvent al miliţiei. Tânărul Orban tocmai fusese prins că furase ciment şi vopsea de pe un şantier şi era din nou la miliţie. Furase materialele de construcţie împreună cu alţi doi paznici. Cei doi paznici au pierdut în seara următoare furtului mulţi bani la pocker pe Strada Podului, unde jucau. Paznicii, lacomi fiind, nu s-au mulţumit cu plata egală în trei a mărfii furate şi apoi vândute, ci voiau mai mult. Cei doi s-au înţeles între ei şi l-au băgat pe Orban cel tânăr la apă. Loviturile primite în noaptea când au jucat pocker, fiindcă nu au mai avut bani să plătească, le-au pus pe seama lui Orban, care i-ar fi bătut în timp ce se aflau la postul de lucru şi astfel, după ce i-a răpus, Orban a furat materialele singur de pe şantier şi, duş a fost.

Jocurile de noroc erau strict interzise în orânduirea comunistă românească, aşa-zisă „multilateral dezvoltată” însă cuibul de pockerişti şi barbugii din Strada Podului funcţiona, pentru că veneau acolo şi câţiva subofiţeri de miliţie care „trebuiau neapărat să câştige”, cu preţul că mai închideau ochii la unele infracţiuni de-ale colegilor de la jocurile de noroc.

Buneanu, după discuţia cu Daniela, începuse să se pregătească de plecare în America. Deşi nu-i stătea în caracter şi nu-şi amintea s-o fi făcut de multe ori în viaţă, voia să facă un gest frumos pentru familia Danielei şi cazul Orban, cel cu materialele de construcţii, îi picase cum nu se putea mai bine.

Sorin l-a chemat pe Orban cel tânăr la el şi i-a spus

fără prea multe introduceri, că-l scoate basma curată dacă se duce cu frate-său în următoarele zile, să zugrăvească o casă de pe Strada Retortei. La atâta noroc nici nu se aşteptau cei doi fraţi, aşa că au zugrăvit casa lui nea Gică cu multă conştiinciozitate. Scăpă Orban cel tânăr de puşcărie şi avea de acum şi o „pilă bună" la temutul căpitan. Au terminat zugrăvitul, lăsând la urmă totul curat în casă, fără să ceară niciun ban doamnei Georgescu.

Ana Georgescu şi cu Daniela le-au oferit zugravilor vin şi bere, dar numai cu greu au acceptat să bea, fără însă să se lăcomească, aşa cum mai obişnuiau uneori.

Cei doi paznici oricum nu aveau dosarele prea curate, aşa că au fost chemaţi la secţia de miliţie. Sorin le-a recomandat subofiţerilor să scoată „adevărul" de la cei doi paznici şi să nu-l încrimineze pe Orban. După „procedură de rigoare" cei doi au recunoscut cele făcute, ca fiind singurii făptaşi şi au fost detaşaţi pentru un an în Dobrogea, la Canalul Dunăre-Marea Neagră, pe şantierele patriei.

Cuibul fericirii, naşterea Mariei

Constantin Georgescu, fratele lui Gică Georgescu, se căsătorise în urmă cu peste douăzeci de ani la Cheia de Mâneciu-Ungureni, cu Constanţa. Constanţa era cheiancă prin naştere. Titi şi Tanţa s-au căsătorit din dragoste, n-au putut avea copii şi aceasta era ceea ce le-a lipsit toată viaţa. Tanţa era cea care nu putea avea copii şi s-a simţit vinovată pentru asta, considerând că nu este o femeie completă. Titi, soţul ei, o iubea şi acum după atâţia ani şi dacă nu aveau copii, se răsfăţaseră toată viaţa reciproc, ca doi adolescenţi.

Erau amândoi oameni muncitori, el lucra de ani de zile ca şofer pe cursa de autobuz Cheia-Mâneciu-Ploieşti iar ea era educatoare la grădiniţa de copii din Cheia. Femeia, care nu atinsese încă vârsta de patruzeci de ani, era frumoasă şi la suflet şi la trup, vrednică din cale afară şi o foarte bună bucătăreasă. Aveau o gospodărie mare, la

marginea localităţii, având Muntele Zăganu în spate, cumpărată în rate, de-a lungul anilor, din banii comuni câştigaţi din muncă cinstită. În preajma casei se afla o frumoasă grădină de zarzavaturi, o grămadă de păsări de curte de toate felurile, tăiau trei porci pe an şi aveau şi zece oi, pe care le dădeau vara la cioban, să le ducă pe munte, la păşune. Mâncarea o aveau asigurată aproape integral din producţia proprie. Vara, în timpul sezonului turistic, ca să mai câştige un ban, mergea Tănţica, după cum o alinta Titi, la hotel sau la vilele turistice şi făcea curăţenie acolo.

*

Vestea că Gică Georgescu şi cu Daniela vin la ei peste trei zile, le-a umplut inima de bucurie. Aveau mulţi prieteni în Cheia şi în împrejurimi, Gică însă, era oricând binevenit la ei în casă, ca un oaspete deosebit, ca să nu mai vorbim de Daniela, pe care o cunoşteau şi o îndrăgiseră de când era mică. Tănţica începu, de când Titi termină discuţia cu Gică, fratele lui, ca să întoarcă toată casa cu fundul în sus, făcând curăţenie generală, cu toate că nu vedeai la ei în casă niciodată vreun fir de praf. A făcut multe feluri de prăjituri şi a gătit două zile pentru dragii musafiri care aveau să vină. Gică şi cu Titi au aranjat de aşa natură sosirea cu trenul, încât cei doi musafiri să vină de la Măneciu, chiar cu autobuzul condus de Titi şi astfel nu a mai trebuit să scoată bilete de călătorie. Tănţica ştia când ajunge soţul ei şi, cu casa minuţios pregătită, cu masa pusă, cu foc făcut în sufragerie şi în dormitoare, stătea acum cu ochii pe fereastră ca să-i poată întâmpina pe toţi aşa cum se cuvine. Tănţica i-a îmbrăţişat pe musafiri, şi în special pe Daniela care crescuse mult de la ultimă întrevedere şi se făcuse acum o femeie în toată regula…

Au mâncat şi au depănat amintiri, după care Daniela s-a dus la culcare. Gică, Titi şi Tănţica au rămas singuri şi au vorbit cum să facă mai bine în ceea ce priveşte pe Daniela şi copilul care va veni. A doua zi Gică îl va suna pe Toader Şoimu ca să-l întrebe dacă poate să vină până la Cheia la Titi, ca să discute ceva important. Toader era un

om cu bunăstare şi cu relaţii în toată zona Cheia. Gaterul îi mergea foarte bine, aproape fiecare familie din zonă, trecea pe la el, să cumpere scândură, popi de lemn, cruci sau cosciuge, scaune, mese, uşi, porţi etc. Toader putea să le fie cu siguranţă de mare ajutor acum, pentru Daniela. Gică ştia foarte bine că Toader, prietenul lui, de mulţi ani aştepta să se poată revanşa pentru ajutorul primit în urmă cu zeci de ani.

Daniela se trezi pe la ora zece, bine odihnită, se ridică din pat şi deschise fereastra camerei. De la ferastra casei, Muntele Zăganu se arăta în toată splendoarea lui. Se uită în oglindă, apoi îşi ridică bluză de pijama şi se mângâie pe burtă. Purta acum o viaţă în pântece, ajunsese la o vârstă potrivită ca să poată plămădi o viaţă de om şi va fi în curând mămică. Va avea un copil şi acesta va fi fructul dragostei ei cu Mihai, bărbatul iubit.

— Unde oare o fi Mihai în acest moment. Ce-o pătimi el acum? Ce preţ trebuie să plătească el nevinovat?…

Gică şi Toader vorbiseră la telefon şi Şoimu avea să ajungă peste o jumătate de oră la Cheia. Tănţica era la bucătărie şi pregătea micul dejun pentru oaspeţi. Se trezise de dimineaţă cu Titi odată şi-i pregătise soţului ceva ca să mănânce la micul dejun şi pachetul pentru la prânz, înainte ca să fi plecat cu autobuzul la Ploieşti. Tănţica anunţase la serviciu ca va veni mai târziu, pentru că are oaspeţi.

Toader întră pe uşă, se îmbrăţişă cu Gică, o salută călduros pe Tănţica şi o sărută pe frunte pe Daniela, minunându-se cât de mult această se schimbase, de când n-o mai văzuse. Daniela devenise o femeie frumoasă, înaltă, dar cu figura puţin cam preocupată pentru vârsta ei, găsise să-i spună nea Toader. Înţelese din privirile celorlalţi, că ceva plutea în aer, că ar putea ajuta cu ceva şi se bucura în sinea lui dacă, după atâţia ani îl poate ajuta şi el, în sfârşit, pe prietenul lui Gică.

Tanţa le pregăti ouă prăjite, lapte fiert, brânză şi şunca şi oaspeţii mâncară cu poftă. Tanţa se scuza că

trebuie să plece şi să-i lase singuri pe oaspeţi, pe de altă parte voia să-i lase pe Gică şi pe Toader ca să-şi vorbească între patru ochi.

— Toadere, începu Gică, vremurile în care ne-am cunoscut au revenit sau mai bine spus n-au apus niciodată şi nu ştim dacă apucăm să mai vedem, că nouă românilor ne va fi bine. Lacheii statului împart şi acum legea, după mai bine de patruzeci de ani, după bunul lor plac. De data asta eu şi familia mea suntem loviţi şi avem nevoie de ajutorul tău, al lui Titi şi, în special, de al Tântei.

Georgescu începu să-i povestească de-a fir a păr ceea ce ştia şi ceea ce păţiseră el şi familia lui şi, un băiat minunat, fără să-i fi amintit numele lui Mihai, alesul inimii Danielei, zace acum în puşcărie tocmai din acest motiv.

— Acest copil al Danielei trebuie să se nască, să trăiască şi, să sperăm că va fi martorul unor timpuri mai bune în România! Spuse Gică.

Toader dădea din cap gânditor, afirmativ, la spusele prietenului, aşteptând cu nerăbdare vădită, momentul în care i se va spune rolul pe care-l va avea el, în acest plan.

— Draga Toadere, am vorbit toată noaptea cu Tănţica şi cu Titi, ca Daniela să rămână aici la ei până va naşte şi, eventual, încă puţin după aceea. Daniela şi Tănţica vor sta cât mai ascunse în casă în acest timp, ca să nu le vadă prea multă lume. Casa lor este la marginea Cheii şi nu va trece multă lume pe la ei, în afara persoanelor de încredere. Ştim cu toţii că nu va fi simplu. Tanţa şi Titi sunt de acord că pe acest copil să-l declare ca fiind propriul copil, atunci când se va naşte. Tanţa îşi va lăsa în acest răstimp serviciul la grădiniţă şi la curăţenia caselor de turişti. Eu şi cu nevastă-mea îi vom susţine pe cât putem financiar, am nişte bani puşi deoparte, mărci germane pe care am să le schimb cumva şi am să le dau lor. În această perioadă Tanţa trebuie să aibă contact cu un medic de încredere care va veni mereu acasă la ei şi va „constata” că ea şi nu Daniela este însărcinată. Doctorul trebuie să ţină o fişă medicală în care să fie înregistrată evoluţia sarcinii, toate pe numele Tanţa Georgescu. Desigur că el

va veni aici, pentru Daniela mea şi sperăm, cu ajutorul lui Dumnezeu că nu va fi o sarcină cu complicaţii care să necesite spitalizarea. Daniela este înregistrată în Bucureşti ca fiind însărcinată şi, ulterior va trebui să avem un certificat medical de pierdere a sarcinii. M-am gândit la un accident, desigur simulat, ce ar putea fi invocat ca motiv al pierderii sarcinii Danielei. Aici Toadere trebuie să vii tu cu un plan cum să procedăm mai bine. Avem deci nevoie de un medic bun şi de încredere care s-o îngrijească pe Daniela până şi după naştere şi care să confirme, cu probe, că în urma accidentului, a pierdut sarcina, născând un copil mort- Doamne, iartă-mă! La naştere, când i-o veni sorocul, avem nevoie de o moaşă de încredere, care s-o asiste. Ne mai trebuie şi un miliţian din zonă, care să facă un procesverbal de constatare a accidentului, eventual de maşină, act care să pară cât mai verosimil şi deci, incontestabil din toate punctele de vedere. Cam asta ar fi în linii mari, ceea ce aş vrea de la tine, dragă Toadere!

Toader, care pe măsură ce prietenul lui vorbea se lumină la faţă, oftă satisfăcut, făcu o pauză lungă şi vorbi, în sfârşit.

— Aproape patruzeci de ani am aşteptat Gicăă să-mi ceri ajutorul. Crezi că pot uita vreodată ceea ce ai făcut pentru mine în Azanka? Ceea ce-mi ceri tu acum este o nimica toată pentru posibilităţile mele şi cred că tot nu mă voi răsplăti niciodată pe măsura a ceea ce am primit eu de la tine atunci. Am aici în Cheia un medic profesionist, care îmi este şi bun prieten, cunoscut desigur şi de Tanţa. Am relaţii şi la miliţie, că toţi vin la mine să le dau mereu câte ceva din ceea ce produc eu la gater. Dacă sar putea după vrerea lor, ar trebui să le dau marfă pe nimica toată, sau pe degeaba. Aşa sunt miliţienii noştri. Am să-i ajut pe Titi şi pe Tanţa, desigur pe Daniela şi pe voi, cu bani şi cu alimente, dacă îmi daţi voie. Aşa cum ştii, am un băiat în Germania şi pot să-i cer şi medicamente sau alte lucruri din străinătate, dacă este nevoie. Mă bucur să te ajut şi lasă-mă s-o fac, aşa cum îmi spune sufletul!

—

Gică se ridică de pe scaun şi se duse înspre Toader, care la rândul lui, se ridică şi el emoţionat, să-i vină în întâmpinare. Bărbaţii, foştii camarazi de arme, se îmbrăţişară.

— Îţi mulţumesc din inima Paraschive, îi spuse Georgescu la ureche ca să audă numai el, şi rămaseră multă vreme aşa îmbrăţişaţi.

— Te aşteptai cumva să primeşti un alt răspuns de la mine? Întrebă Toader, fără să aştepte un răspuns.

*

Timpul se scurgea încet şi burtica Danielei se făcea tot mai evidentă, în timp ce sarcina evolua normal. Din dragoste pentru copil, renunţase la fumat, Titi şi Tanţa se îngrijeau de ea de parcă ar fi fost propriul copil. Nu mai ştiau ce să-i mai facă ca să-i fie bine, să o hrănească sănătos. Titi nu avea zilnic curse la Ploieşti dar când era cazul şi când venea de acolo, aducea legumele cele mai bune pe care le putea cumpăra şi nu erau întotdeauna de găsit în Cheia, pe piaţă. Toader le dădea bani, le aducea duminică, atunci când venea la biserică, câte o raţă, o găină, carne de porc, de vită, sau de oaie, mălai, fasole sau brânza etc. Mulţi clienţi, dacă nu aveau bani ca să-şi plătească scândura cumpărata, plăteau deseori în produse. Erau toate din belşug la el în casă, era destul pentru el şi Tamara şi avea de unde să-i dea şi lui Nechifor când pleca acasă la Braşov.

Toader profită de ocazie când, la începutul lui iunie, veni la el şeful de post din Cheia ca să cumpere căpriori de lemn şi scândură, pentru casa pe care o începuse cu un an în urmă să o construiască. Toader nu-i luă niciun ban şefului de post şi strânse astfel relaţia de amiciţie pe care o avea cu acesta. Bătrânul nu agreea de fapt miliţienii, nu neapărat pentru meseria lor în sine, pentru că era conştient că această instituţie este necesară ca să mai sperie bandiţii, ci îi ura pe aceia care profitau în folosul propriu, de puterea pe care le-o dăduse statul. Acel şef de post era şi el un profitor fără ruşine şi venea deseori neanunţat pe la Toader, fiind mereu poftit la un rachiu sau

chiar la masă în Valea Berii, fără ca acesta să ofere vreodată o atenţie.

Întâmplarea a făcut că pe la sfârşitul lui iunie, Şoimu lovi o căprioară cu maşina. Animalul muri pe loc şi Toader a îndepărtat cadavrul. A mers acasă şi a spălat cu grijă maşina ca să nu se vadă urmele părului de animal. L-a sunat pe doctorul Danielei, ca să pregătească, aşa cum era de fapt stabilit, certificatul de constatare a accidentului.

Raportul medical înregistrase următoarele: „în urma accidentului nu s-au constatat leziuni corporale grave, însă persoana accidentată, numită Daniela Georgescu, domiciliată pe strada Retortei în sectorul 1 din Bucureşti, aflată în vizită la Cheia în Valea Berii, a pierdut sarcina. Femeia a căzut pe carosabil şi în urma şocului, s-a produs ulterior o întrerupere de sarcină şi fătul nu a mai putut fi salvat”.

Toader a făcut în aşa fel ca, în acea seară să termine o parte din comandă lui Petre, şeful de post, şi-l chemă la el în Valea Berii, ca să vină cât poate de repede să-şi ia marfa. Toader şi-a încărcat remorca ARO-ului şi a aranjat cu un băiat să ducă scândura până la Petre acasă. Petre veni cu maşina şi în acea seară a făcut cu Toader o beţie de pomină.

— Uite Petre, zise Toader, nu ştiam că dau de băiatul ăsta, să-ţi ducă scândura acasă, că nu te mai chemăm până aici. Dacă tot ai venit, lasă-l s-o ducă şi să ţi-o descarce acasă şi tu stai aici să ne cinstim cu un păhărel. Sun-o, dacă vrei, la telefon pe nevastă-ta, ca să-i spună băiatului unde să descarce.

Petre nu se lăsă mult timp poftit, pentru că era cam lacom de felul lui şi, mai ales la băutură... şi dacă tot era pe degeaba, de ce nu?

— Toadere, mâine trebuie să fiu la serviciu, aşa că nu pot sta mult, zise Petre, fără convingere. Puţin după miezul nopţii, Petre a plecat cu maşina acasă, cu toate că de-abia se mai ţinea pe picioare de beat ce era.

Pe lângă casa lui Titi era o stivă mare de lemne de foc şi acolo a hotărât Toader să spună că a lovit-o pe

Daniela cu maşina.

„Daniela Georgescu, în vârstă de 24 ani, de sex feminin, se plimba pe drumul forestier, însoţită de martorii Constantin, unchi după tată al victimei şi soţia acestuia, Constanţa Georgescu, cei din urmă domiciliaţi în Cheia, şi a ieşit în faţa maşinii de după stiva de lemne şi accidentul nu a mai putut fi evitat, suna varianta oficială pe care Petre cu ochii roşii de la cheful din seara trecută, o trecuse în constatarea accidentului. Se menţionse în procesulverbal al miliţiei că victima fusese de urgenţă transportată, însoţită de medic, la casa familiei Constantin Georgescu din comună Cheia. Locul unde căzuse victimă, ca de altfel şi poziţia maşinii, erau marcate minuţios cu creta, detaliile au fost fotografiate de către agentul constatator şi anexate la procesul-verbal. Medicul localităţii a fost chemat la locul accidentului şi a sosit imediat, locuind în apropiere. După o analiză medicală la faţa locului, sa considerat că victima nu necesită îngrijire specială într-un spital şi s-a dispus transportarea accidentatei cu autovehiculul lui Toader Şoimu, la adresa unde aceasta se afla în vizită. Examenul medical, făcut ulterior la adresa menţionată, a confirmat lipsa rănilor corporale grave şi absenţa oricăror leziuni craniene. Naşterea prematură a fătului mort a survenit însă la circa o oră după ce victima a ajuns în casa familiei Georgescu, în prezenţa aceluiaşi medic. O copie a certificatului medical a depus-o medicul ca anexă la procesulverbal de constatare, întocmit, personal, de către şeful miliţiei din Localitatea Cheia. Declaraţia martorilor Constantin şi Constanţa Georgescu şi a victimei Daniela Georgescu, rudă apropiată a primilor doi, înlătură învinovăţirea conducătorului auto Toader Şoimu, în vârstă de 70 de ani, de sex masculin, domiciliat în Valea Berii, zona Cheia. Toader Şoimu nu are la rândul lui pretenţii, ca victima să-i plătească daunele suferite de autovehiculul său, în urma accidentului”.

*

La data de 19 august 1987, Daniela o născu pe Maria Georgescu, o fetiţă sănătoasă de 3, 3 kg, trecută în acte ca,

fata lui Constantin şi a Constanţei Georgescu. Naşterea s-a făcut în casa familei, cu asistenţa moaşei şi al medicului localităţii Cheia. Naşterea a fost naturală şi din fericire, fără complicaţii. La sfârşitul lui noiembrie fetiţa a fost botezată şi naşi de botez i-au fost Toader şi Tamara Şoimu.

*

Daniela s-a înscris la facultate pentru ultimul an universitar şi în septembrie 1987 a reînceput cursurile. Nu i-a fost deloc simplu, pentru că născuse de numai câteva săptămâni şi încă se resimţea. Nu-i era simplu Danielei să-şi ascundă semnele maternităţii. Dar iarna se putea acoperi cu haine groase. În aulele facultăţii, oricum era frig, din cauza economiei de energie, dictate de Ceauşescu. Studenţii, ca şi profesorii, stăteau îmbrăcaţi în timpul cursurilor, cu haine groase pe ei. Ca să poată îmbunătăţi bugetul familiei, Daniela a început din nou seviciul şi a avut noroc că putuse fi reîncadrată, tot acolo unde lucrase înainte. Daniela şi părinţii ei nu mai avuseseră de mulţi ani o masă atât de îmbelşugata cum o aveau acum, de când Toader îi ajută. Nu era nevoie ca Daniela să lucreze, serviciul ei nu-i cerea activitate fizică, dar femeia voia cu tot dinadinsul s-o facă, să contribuie la bugetul familial.

Tanţa, mămica oficială a Mariei, se stabili pentru câteva luni la Bucureşti, lăsându-l astfel pe Titi singur la Cheia, ca „să fie fetiţa alături de mamă şi ca să poată fi alăptată”. Titi şi soţia lui aveau să se sacrifice în continuare pentru Daniela, dar o făceau cu multă dragoste pentru că tânăra mămică li se făcuse şi mai dragă de când locuise împreună cu ei la Cheia. Toader i-a ajutat foarte mult şi pe Georgeştii din Bucureşti şi pe cei din Cheia, cu bani, şi în special cu produse alimentare greu de găsit în acea vreme în comerţul public şi se vindeau la preţuri foarte mari pe piaţa neagră. Şoimu încerca să găsească mereu motive ca să-i poată ajuta, dar avea grijă ca aceştia să nu se simtă umiliţi sau jigniţi din cauza evidentelor lipsuri financiare. Pe perioada cât Tanţa a stat în Bucureşti, Titi venea seara de la serviciu şi găsea casa

goală şi rece, fiind în toiul iernii. Le spusese vecinilor din Cheia, ca „fetiţa lor Maria” avea oarecare probleme cu sănătatea şi că Tanţa trebuia să stea cu ea o perioadă la Bucureşti, unde sunt medicii de care copilul are nevoie. La îngrijirea animalelor şi a păsărilor, pe care le aveau în ogradă şi, deseori la gătit, îi ajuta o soră de-a Tântei din Cheia.

Daniela a alăptat copilul acasă vreo patru-cinci luni, dar grijile şcolii şi, mai ales, gândul că vine lună martie şi va trebui să se ţină de promisiune în ceea ce priveşte căsătoria cu Sorin Buneanu, au inhibat-o şi nu a mai putut alăpta copilul la sân. Maria avea să fie hrănită cu Maternă, lapte concentrat pentru copii.

Concentratul de lapte marca Maternă, sau alte mărci identice se găseau cu greu la farmacii şi chiar şi acolo, trebuia să oferi bacşiş, şi nu era puţin, să poţi cumpăra cantitatatea necesară alimentaţiei copilului.

Pe de o parte, prin sumbrul decret de interzicere a avorturilor din octombrie1966, regimul ceauşist voia să aibă cât mai mulţi copii în România, pe de altă parte cu greu se găseau de cumpărat în comerţul public haine şi alimente pentru copii. Multe familii au preferat să renunţe a mai aduce pe lume copii, conştientizând că, nu vor avea cu ce să-i întreţină. În perioada 1966-1989, în jur de 10. 000 de femei au murit, în Romania, din cauza avorturilor autoprovocate sau făcute clandestin de către diferite persoane fără o atare calificare.

*

Afacerile gaterului din Valea Berii, mergeau strălucit, nu întotdeauna legale, îngăduite de către silvicultorii zonei şi de către miliţienii pe care Toader, din interes, şi-i apropiase. Şoimu era un om de peste şaptezeci de ani, dar încă în putere. Îi trimitea periodic lui Gică, la Bucureşti, carne de porc sau păsări vii, brânză, ouă, băuturi şi alte produse alimentare. Pentru acestea românii stăteau la cozi interminabile la alimentare, în speranţa deseori deşartă, că vor putea cumpăra ceva. Toader avea prieteni şoferi, şi ei

cândva clienţi de-ai lui de la gater, care transportau animale vii şi alte bunuri alimentare de la Cheia sau de la Măneciu, la generoasele cantine şi restaurante ale potentaţilor comunişti din capitală.

Toader era la rândul lui foarte fericit că după atâţia ani s-a putut recompensa faţă de Gică, pentru binele făcut în lagărul Azanka. Acestea au fost printre puţinele bucurii pe care Toader Şoimu le-a avut în anul 1987... Tamara Şoimu, scumpa lui soţie, era bolnavă de cancer, Niculae, mezinul lor, fugise de câţiva ani în Germania şi nu aveau să-l mai vadă timp de zece ani, până când acesta va primi cetăţenie germană. Nechifor, băiatul lor cel mai mare... Nechifor Şoimu a fost unul din capii Revoltei de la Braşov, din noiembrie 1987.

*

Daniela a absolvit sesiunea de iarnă din 1988 la ASE cu note foarte bune, nu putea însă uita că în curând trebuia să-şi ţină promisiunea de a se căsători cu Buneanu. Era preţul pe care trebuia să-l plătească pentru liniştea ei, a Mariei şi a părinţilor ei, şi nu în ultimul rând, a lui Mihai.

La începutul lui martie 1988, Tanţa Georgescu a luat-o pe Maria şi au plecat acasă la Cheia, la soţul ei.

Revenirea lui Sorin Buneanu

Viaţa asta-i bun pierdut Când n-o trăieşti cum ai fi vrut!

Murmurul, azi şi orişicând, E plânset în zadar! (*Decebal către popor, G. Coşbuc*)

Revenirea lui Sorin Buneanu nu s-a lăsat mult aşteptată. La începutul lui martie a sunat la telefon, în Bucureşti fiind şi şi-a anunţat venirea la părinţii Danielei, ca s-o ceară oficial în căsătorie.

Sorin, îmbrăcat cu un costum de o calitate impecabilă, veni în vizit în strada Retortei şi se aşeză în capul mesei, fără să ia în seamă că acela era locul lui Gică. Familia Georgescu l-a primit cu răceală. Buneanu le-a

spus, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, cu un ton autoritar care excludea orice intervenţie, că se va căsători cu Daniela, fără să ceară măcar de formă, încuviinţarea părinţilor ei.

Sorin îi anunţă, agitând continuu, când furculiţa, când cuţitul, că vânduse casa din Strada Retortei şi că se va muta cu Daniela în cartierul Băneasa, într-un apartament cu patru camere. Avea o mare poftă de mâncare, fără să observe că ceilalţi lăsară bucatele să se sleiască în farfurie. După ce termină de mâncat, Buneanu lăudă, de formă, bucăţele, mulţumi pentru masă şi apoi se ridică în picioare, spunând că trebuie să plece înapoi la serviciu. Sorin fixă nunta sâmbătă, pe 26 martie.

Daniela îl petrecu pe Buneanu, aşa cum se cuvenea, până la poarta casei. Vrând să facă o glumă, Buneanu îi spuse:

— Daniela, am să aduc dosarul tatălui tău cu mine, aşa cum am promis. Trebuie să ne grăbim cu arsul documentelor ca în noaptea de 26 spre 27 martie avem o oră mai puţin la dispoziţie, pentru că se va trece la ora de vară. După ce ardem tot dosarul, vei fi a mea!

Daniela resemnată, se rezumă la o mişcare afirmativă din cap.

Vestea că Buneanu vinde casa din strada Retortei şi că Daniela nu va mai locui lângă părinţii ei, căzu ca un trăsnet. Gică şi cu Ana sperau ca Daniela să rămână cât mai aproape de ei, dar şi această posibilitate li se luase.

*

Se făcuse ora patru dimineaţa în noaptea de 25 spre 26 martie 1988 şi Daniela nu pusese geană pe geană. Luna era în ultimul pătrar şi se vedea ciuntită pe cer, când şi când printre norii goniţi de vânt. Femeia se zvârcolea în pat, în cămaşa de noapte transpirată, cu gândul la Mihai. De mult nu se mai gândise atât de intens la el. O va ierta vreodată Mihai pentru că se va căsători a doua zi cu un alt bărbat? O va ierta vreodată Mihai pentru faptul că nu l-a vizitat niciodată la penitenciar? De ce trebuie să se căsătorească ea cu un bărbat pentru care nu are decât

repulsie?

Pe la ora şase dimineaţa a adormit şi pe la şapte a fost trezită pentru că veniseră coafeza şi manichiurista s-o aranjeze pentru cununia civilă. Pe la ora nouă era gata îmbrăcată. Daniela arăta ca o prinţesă, deşi figura ei trăda noaptea nedormită. În casă domnea o atmosferă mai curând de înmormântare decât de nuntă. Gică băuse deja două păharele de coniac. Daniela şi Ana Georgescu nu-şi aminteau vreodată să-l fi văzut pe Gică bând alcool dimineaţa.

Sorin, îmbrăcat într-un costum maro închis, din lână englezească, îşi făcu apariţia în casă cu un zâmbet, arătând mai curând diavolesc, decât sincer. Îi saluă scurt pe viitorii socri şi întră fără să bată la uşă, direct în camera Danielei, parcă să se asigure că prada îi stă deja la dispoziţie.

— Bună dimineaţă, păpuşel, eşti gata? Maşinile aşteaptă deja afară. La ora zece trebuie să fim la ofiţerul stării civile.

—

— Bună dimineaţa, tovarăşe Buneanu, sunt pregătită, putem merge deja.

— Ţi-am spus doar că-mi poţi zice pe nume. Peste o oră vom fi soţ şi soţie şi nu mai trebuie să ne formalizăm. Hai păpuşel, nu mă plictisi acum cu toanele tale!

— Oricum ne vom formaliza, tu vrei o soţie numai ca să intri în şabloanele voastre de la serviciu în ceea ce priveşte starea ta civilă şi eu vreau să-mi menajez părinţii. Cum rămâne cu promisiunea făcută, în ceea ce priveşte a două zi după cununie?

— Am fost ieri în arhivă, am luat dosarul şi acum îl am în portbagajul maşinii. Ceea ce am comis a fost o excepţie absolută şi am făcut-o numai pentru tine. Aceasta ar putea să mă coste libertatea, dacă s-ar afla. Sper să-mi înţelegi sacrificiul. Depinde acum numai de tine, cum te vei comporta astăzi la cununia civilă, diseară la restaurant şi la noapte cu mine...

— De ce nu-ţi aduci la noapte o târfă, pentru tine este

totuna? Ce garanţie am eu că vom arde dosarul original şi nu mai continui cu teroarea asupra părinţilor mei?

— Îţi jur pe cuvântul meu de ofiţer al României socialiste, că vom arde dosarul, deşi nu merititaţi tu şi cu familia ta asemenea onoare!

— Jurământul tău este pe măsura orânduirii!...

— Pe o alta, aş fi pus s-o bată cu saci de nisip şi aş fi ţinut-o patru zile fără apă şi fără mâncare, cu tine însă voi face o a două excepţie... Haide acum odată să plecăm, că sunt deja sătul de mofturile tale!

— Nu mă îndoiesc că spui adevărul, în ceea ce priveşte bătutul cu saci de nisip. Să mergem!

— ... şi aşa să ştii, jurământul, în privinţa dosarului, este sincer.

*

În Piaţa Amzei o pereche de tineri recent căsătoriţi tocmai cobora treptele de la ieşirea din clădirea Ofiţerului stării civile. Aceia iradiau de fericire şi pozau celor doi fotografi, în timp ce invitaţii le aruncau grâu şi le ofereau flori...

... Daniela scoase cu un oftat acel „da” şi se forţa să-l sărute pe Sorin, gest care nu scăpă nimănui neobservat. Nu i-a fost simplu să se uite în ochii colegilor de facultate, atunci când aceia o felicitară. Toţi ştiau că Daniela fusese ani de zile împreună cu Mihai Cornescu şi acum recunoştea în privirea lor întrebarea neformulată, cum de făcuse totuşi o altă alegere. Desigur că toţi o acuzau în sinea lor că se măritase numai din interes... dar ce mai conta!

*

După cununia civilă, invitaţii se urcară în maşinile pe care Buneanu le pusese la dispoziţie şi porniră încolonate spre Snagov, unde urmau „felicitările, masa şi dânsul”. Lacul Snagov se închisese de mult accesului public şi la acel restaurant nu puteau intra decât membrii cu poziţie mare în partid precum şi protipendada ministerului de interne, din care şi Sorin făcea acum parte. Coloana de mai mult de treizeci de automobile Dacia, albe, negre şi

albastre, toate cu matricola l-B... şi încă trei cifre, opriră în faţa restaurantului de pe lacul Snagov. Oaspeţii erau în majoritate colegi de-ai lui Sorin, câţiva subalterni şi mai ales şefi. Din partea Danielei erau părinţii, Titi şi Tanţa, câţiva actuali şi foşti colegi de-ai ei de la facultate. Mulţi dintre cei din urmă, invocaseră un motiv ca să nu vină la restaurant, unii ca oprobriu pentru alegerea făcută de Daniela, alţii din cauza posibilităţilor financiare limitate.

Afară era o ploaie rece, monotonă cu vânt puternic. Şoferii săreau din maşini, odată ajunşi în faţa restaurantului şi le deschideau slugarnici uşile colegilor lui Sorin şi ale soţiilor acestora, închizându-le repede şi ducând maşinile apoi în parcare. Colegii lui Buneanu, toţi îmbrăcaţi în haine civile, cu figuri autoritare, obişnuiţi să comande şi să fie serviţi, coborau din maşini şi fugeau repede în restaurant ca să se ferească de ploaie. Din uşa restaurantului strigau, apoi, după soţiile care rămăseseră în urmă, acestea călcând cu grijă ca să nu-şi ude toaletele.

Părinţii Danielei coborâră demni din maşină şi se adăpostiră sub umbrelă ţinută de Gică, mergând împreună până la intrarea în restaurant. Ana şi Gică au fost aşezaţi la masa principală, de partea Danielei, în timp ce de partea lui Sorin se aşezaseră Sandu Poenaru şi soţia. Altcineva din familia lui Buneanu nu-şi făcu apariţia, nici la cununia civilă, nici la restaurant.

Spre deosebire de colegii de facultate ai Danielei şi de Titi şi Tanţa care erau îmbrăcaţi modest însă decent, costumele celorlalţi ca şi toaletele doamnelor erau împecabile din punct de vedere al calităţii şi croielii. Vestimentaţia femeilor nu părea să fi fost cumpărată de pe piaţa românească. Gică se uita la stofele din care erau făcute acele costume şi putea să jure că de cel puţin zece ani nu-i trecuseră prin mâini asemenea calitate. Ba da, îşi aminti Gică, a mai avut acea lâna englezească pentru costumul celui care l-a plătit în valută...

Daniela primise o rochie de mireasă făcută la comandă, deşi nu se cununase în biserică, pe care a îmbrăcat-o după cununia civilă, pentru masa de la

restaurant. Pentru rochia Danielei plătise Buneanu nouă mii cinci sute de lei şi croitorii au lucrat poate zi şi noapte, ca s-o termine la timp. Arăta minunat în acea rochie, deşi pe faţa ei tristă nu i se citea vreo urmă de bucurie. Desigur că lumea interpreta figura obosită a miresei, ca fiind cauzată de stresul avut cu pregătirile dinaintea căsătoriei.

*

Atunci când Daniela coborî din maşină, lăsă pe banca din spate, unde stătuse, buchetul de flori pe care-l avusese la cununia civilă. Şoferul parcă maşina şi se grăbi, aşa cum i se spusese să meargă în restaurant şi să se aşeze la masa rezervată şoferilor. Văzu pe banchetă buchetul de flori uitat de Daniela, îl luă şi se grăbi să i-l dea căpitanului Buneanu. Se prezentă căpitanului la masa mirilor, şi-l înmână acestuia în văzul tuturor invitaţilor, spunând că l-a găsit în maşină. Căpitanul îl luă de braţ deoparte pe şofer, uitându-se cu ură, cu coada ochiului, la Daniela. Aceasta, văzând scena, schiţă în semn de victorie, acel zâmbet al ei în colţul gurii. Sorin ieşi cu şoferul afară din restaurant şi, asigurându-se că nu-i vede nimeni, îl pocni pe şofer direct în figură. Şoferul căzu pe caldarâmul ud de ploaie.

— Idiotule, trebuia să-mi aduci florile în văzul lumii? Dacă nevastă-mea a fost toantă şi l-a uitat, trebuia să-l fi dat unui ospătar care să-l aşeze discret, pe masă, în faţa ei.

— Vă rog, să mă scuzaţi tovarăşe căpitan, am vrut numai...

— Destul, dute-n p... mă-ti de-aici. Într-o săptămână vei fi detaşat la Canal, îi spuse apoi tot la fel de brutal. Dispari din ochii mei, pleacă acasă şi începe să-ţi faci bagajele. Ţara are nevoie de toate braţele pe şantierele patriei.

— Am înţeles, să trăiţi tovarăşe căpitan... pe şantierele patriei...

Sorin îi întoarse spatele şoferului şi aruncă buchetul de flori, în coşul de gunoi din faţa restaurantului. Şoferul năucit se ridică cu greu de pe caldarâm, unde căzuse, şi-şi blestema gestul necugetat cu florile. Pe drumul spre Bucureşti, nervos, gonind ca un nebun cu maşina, a intrat

cu ea într-un pom. Acesta a fost motivul oficial al detaşării acestuia pentru un an, la canal, distrugerea avutului public.

Daniela se uită pe fereastră şi văzu ce i-a făcut Sorin şoferului.

Buneanu se duse direct la Daniela şi schiţând zâmbetul cel mai cald pe care-l putea expune, o trase deoparte şi îi spuse printre dinţi:

— Ai grijă Daniela, ai mare grijă, nu-mi face scene, că ai să regreţi şi laptele pe care l-ai supt de la mă-ta.

O luă apoi de braţ cu toată eleganţa de care putea da dovadă şi o aşeză la masă, la locul ei, punându-i-i scaunul sub şezut. Sorin se aşeză şi el lângă Daniela, afişând un zâmbet larg, profesional, circular, tuturor invitaţilor.

*

Ospătarii, îmbrăcaţi în costume de pinguin, roiau în jurul oaspeţilor. Pe mese fuseseră aşezate ca aperitive, platouri cu mezeluri şi brânzeturi alese, roşii, ceapă verde şi ridichi de lună, figurine din morcovi şi din ridichi albe, măsline uriaşe verzi şi negre, aduse probabil din Italia sau Grecia care erau total diferite de cele zbârcite care, cu puţin mai mult noroc, se puteau cumpăra din comerţul socialist. Icre negre şi roşii abundau pe mese în platouri de porţelan. Ca băuturi ospătarii serviră votcă rusească, Brandy Napoleon, Wisky Balantines sau Johnie Walker şi tradiţională ţuică de Piteşti. Pe mese au fost aduse ţigări Marlboro şi Kent.

Ţigările aduse fuseseră confiscate cu o săptămână în urmă, de la un clan de ţigani bişniţari din Ferentari. Anchetatorii, Buneanu cu oamenii lui, şi le-au împărţit apoi discret între ei. Gică vedea stupefiat, cum „doamnele” bine îmbrăcate stăteau acum „revărsate” pe scaune ori cu coatele pe masă, sprijinindu-şi falca ori jucându-se cu vreun tacâm şi strecurând discret în poşete, mai toate de provenienţă străina şi toate din piele naturală, câte un pachet de ţigări, iar din celălalt rămas pe masă, se serveau cu un aer elegant cu câte o ţigaretă.

Se serviră apoi supele şi felul doi, după ce mesenii au

fost întrebaţi dacă mănâncă friptură de porc, de vită sau de vânat. Dopurile vinurilor de Jidvei, Murfatlar, Ostrov şi Busuioacă de Bohotin, se desfăceau necontenit. Unii preferau să bea vinul făcut şpriţ, alţii în pahare separate. Îngheţată din diverse tipuri de fructe, marca Schöller şi Lagnese veni pe un cărucior cu rotile şi mesenii erau serviţi în cupe de cristal pe care se înfigea o umbreluţă sau o scobitoare cu paiete.

Pe scenă cântau pe rând, când un taraf de muzică populară cu diverşi solişti şi cu dansatori îmbrăcaţi în costume naţionale, când o formaţie de muzică uşoară, care intonă ritmuri internaţionale.

Au fost aduse, apoi, pe platouri de argint, mere şi pere mari, frumoase, struguri, kiwi, portocale, ananas şi banane. Alte şi alte platouri cu nuci şi alune, cu arahide, cu prune şi caise uscate veneau pe masă şi se goleau tot atât de repede.

Gică, Daniela, doamna Georgescu, Titi, Tanţa şi studenţii nu cunoşteau fructele kiwi aduse pe mese, decât din poze. Până la urmă studenţii, încălziţi de băutură şi mai ales datorită vârsta lor, au lăsat ruşinea la o parte şi s-au înfruptat din toate bunătăţile de pe masă. Când muzica făcea câte o scurtă pauză, erau studenţii aceia care asigurau antrenul, cântând împreună ori ieşind câte unul pe scenă, cu o pantomimă sau cu un cântec la modă.

Pe ringul de dans erau tot studenţii aceia care dansau, invitând câte o colegă, pe soţia sau pe fiica vreunui potentat al regimului.

Doi dintre tovarăşii cu haine scumpe şi cu faţa severă fuseseră ajutaţi să părăsească restaurantul, Gică observând că până la plecare, nu s-au mai întors la masă. După un timp, Gică simţi nevoia să iasă puţin afară. Nu băuse decât un păhărel de ţuică şi a mâncat numai supa şi acum i se făcu rău, mai mult de greaţa belşugului pe care-l văzu acolo. Ana merse cu el afară, ca să-l supravegheze. Afară se auzea grupul diesel-generator de curent la care erau cuplate restaurantul şi anexele acestuia, nefiind astfel dependente de curentul reţelei naţionale care se

întrerupea, după voie, şi pe perioade diferite de timp. Georgescu se uită la ceasul de la mână şi văzu că este mult peste ora zece seara şi ospătarii încă aduceau bunătăţi pe mese, în timp ce restaurantele din ţară erau deja închise la acea oră.

Era trecut de miezul nopţii când lumina din restaurant se stinse până la un minim necesar şi apăru un cărucior rulant mare, împins de doi ospătari tineri, îmbrăcaţi în frac. În interiorul unui cerc de flăcări se afla tortul mireseicu patru etaje, ca în poveşti. Deasupra tortului erau două figurine mari din zahăr ars, artistic făcute care reprezentau mirele şi mireasă. Căruciorul se opinti şi sări peste un cablu electric care traversa, neglijent lăsat pe pardoseală, de la scenă la boxele muzicale. Mirele, dintre cele două figurine, se rostogoli peste tort, deranjându-i suprafaţa artistic ornată şi căzu pe pardoseală, făcâdu-se ţăndări. Ospătarii, care împingeau căruciorul cu tortul, au rămas paralizaţi de ceea ce tocmai făcuseră, uitându-se disperaţi împrejur să vadă dacă observase cineva, deşi conştientizau că toţi erau cu ochii pe ei...

Un om gras, cu sprâncenele stufoase, căruia între timp i se boţise haina pe el, se ridică şi se duse, clătinându-se pe picioare, la cei doi ospătari care-l priveau îngroziţi cum se apropie. Fără alte introduceri, tinerii l-au „păgubit” pe grăsun, de câte un picior în fund, în văzul şi apoi în hazul tuturor. Grasul, râzând în hohote, a ridicat figurina spartă de jos, adresându-se mesenilor:

— Uitaţi-vă, măi tovarăşi, ce te aşteaptă când te însori. Bă Buneanule, ţi-am spus eu că dacă te însori, ai să cazi în freză!

Râsetele s-au înteţit, mai puţin al lui Buneanu, ale studenţilor şi ale familiilor Georgescu care priveau muţi spectacolul.

... după servirea tortului, au fost completate platourile cu fructe şi au fost aduse cafelele.

La urmă, spre ruşinea Danielei, cântăreţul tarafului, împreună cu un acordeonist, strigară la microfon darul.

Cei care nu ştiuseră până atunci, aflară că cel care, cu atâta generozitate, împărţise şuturile neatenţilor ospătari, este colonel de miliţie. Acesta aşeză opt mii de lei pe tava de argint a cântăreţului şi oferi un set de cafea din porţelan de Rosenthal, pentru tânăra pereche. Aplauzele nu mai conteneau la fiecare strigare şi darurile erau pe măsură.

La urmă, cam pe la ora trei şi jumătate dimineaţa, Sorin Buneanu ieşi pe scenă şi mulţumi oaspeţilor care i-au onorat masa şi, în special, pentru daruri. Mesenii au ieşit rând pe rând din restaurant, urcându-se în maşinile trase la ieşire, în mare parte ajutaţi de către şoferi s-o facă fără probleme, alcoolul ingerat, făcându-şi efectul. Ploaia contenise.

Oaspeţii au fost conduşi fiecare la adresele indicate, iar Daniela cu Sorin au mers la noul apartament din Băneasa.

*

Daniela se duse şi-şi făcu un duş, ieşi apoi din baie cu o faţă resemnată, îmbrăcată într-o pijama de iarnă, voind să se aşeze în pat. Sorin stinse în scrumieră ţigara fumată pe jumătate, aşa cum mai făcuse cu jumătate de pachet, cât a stat femeia în baie.

— Dezbracă-te Daniela, îi comandă Buneanu. Bănuiesc că nu trebuie să chem mâine dimineaţă lăutarii aici, să-ţi agaţe cearceaful pătat de sânge pe arcuşul viorii?

Fără un cuvânt, cu ochii speriaţi, Daniela stinse toate luminile, se dezbrăcă de pijama şi se strecură cu groază, pentru ceea ce o aştepta, în aşternuturile de satin. Îndată după aceea îl simţi pe Sorin că se aşează lângă ea şi-i desparte picioarele, pătrunzând-o cu furie...

Buneanu se dădu după un scurt timp jos din pat, aprinse veioză, se aşeză aşa gol cum era pe un fotoliu şi-şi aprinse o ţigară. Daniela se acoperi cu pijamaua şi se duse direct în baie, încuind uşa după ea. Stătu mult sub apă caldă de la duş ca să lepede parcă, orice urmă a bărbatului

care tocmai o posedase.

A două zi au ars dosarul „Gică Georgescu” şi apoi au plecat în voiajul de nuntă la Poiana Braşov, pentru o săptămână.

*

Au pornit după-amiază spre Poiana Braşov, şi au ajuns seara la hotel. Până să apuce să se legitimeze Sorin, recepţionerul l-a salutat vădit deferent, spunându-i gradul şi numele şi le-a dat una dintre cele mai frumoase camere. Au lăsat bagajele în cameră, s-au schimbat şi au plecat pe jos înspre Coliba Haiducilor, unde se rezervase deja o masă pentru ei. Au comandat mâncare şi băutură în funcţie de gustul fiecăruia. Servirea, ca de altfel şi calitatea mâncărurilor şi a băuturilor la Coliba Haiducilor, au fost ireproşabile. Lăutarii şi-au început programul şi treceau, cântând cu instrumentele lor, printre mese. Câte un client mai scotea câte o bancnotă de douăzeci şi cinci sau cincizeci de lei şi i-o punea acordeonistului sub breteaua instrumentului, exprimându-şi apoi o dorinţă muzicală care îi era, după terminarea cântecului în desfăşurare, satisfăcută.

Sorin şi Daniela erau la masă, femeia era tăcută, în timp ce bărbatul, ca de obicei, cu privirea arogantă, îi sfida pe cei din jur, considerându-i parcă potenţiali nelegiuiţi.

Daniela mâncă puţin, cât o vrabie, ciugulind de ici de colo şi lăsa mai mult de jumătate din mâncare în farfurie. Vinul de Ostrov, comandat special de Sorin, pentru că nu se afla pe lista menu pentru orice muritor de rând, i se urcă bărbatului încet încet la tâmple. Se uita la Daniela, gândindu-se la ce minune de fată are în faţă. A avut el foarte multe femei, însă niciuna nu era ca ea. Era nevasta lui însă pe acte, dar nu era femeia lui, o avea aproape şi totuşi erau parcă la mii de kilometri unul de celălalt. Cum s-o câştige, îşi punea uneori întrebarea, cum să procedeze ca s-o aibă de partea lui…

La urma urmei, puţin îl interesa dacă o va câştiga de partea lui sau nu. Avea statutul de bărbat căsătorit, aşa cum i se cerea la serviciu, Daniela era o femeie cu care nu

trebuia să se ruşineze în societate, şi-i ajungea deocamdată.

*

Puţini erau aceia care obţinuseră în România poziţia şi avantajele lui Buneanu. Era unul dintre aceia care făcea parte din clasa avută a societăţii, avea bani, avea putere, era ascultat pentru că era temut… Da, asta era, oamenii se temeau de el, inclusiv subalternii şi colegii, dar nu vedea nimic rău în asta. A suferit destul, copil fiind. Toţi se tem acum de el, nu are niciun prieten adevărat. Cei câţiva prieteni pe care i-a avut în tinereţe l-au părăsit. Unora le-a luat prietenele, altuia chiar nevasta, pentru plăcerea lui sexuală de o zi, două. Nici măcar nu se simţise bine în pat, cu acea femeie. Fostul prieten a divorţat de nevasta care-l înşelase cu Sorin iar ceilalţi foşti prieteni au rupt relaţia cu fetele, care au trecut prin aşternuturile lui Buneanu. Niciunul nu a mai vrut să aibă de-a face cu el. Ştiau că Buneanu a ajuns mare, departe, că are relaţii sus-puse, că era o persoană influentă. După atâţia ani îi vedea încă pe foştii prieteni şi cunoscuţi, cum îl ocolesc pe stradă şi poate că ar fi avut nevoie de ajutorul lui, dar nu i l-au cerut.

Pe alt fost prieten, mai tânăr ca el, l-a băgat în închisoare pentru trafic de valută şi trecere ilegală de frontieră. Fusese prins, cu valută asupra lui, pe unul din vapoarele libaneze de transportat animale, tipul „Rabunion”. Încercase să plece din România, unde va vedea cu ochii, numai să scape de „dezvoltarea multilaterală” a lui Ceauşescu. Fostul prieten era un profesionist cu înaltă calificare, terminase Institutul de Marină la Constanţa. Pe vremea când erau încă prieteni, îi povestise că pe perioada facultăţii, studenţii militari de la secţiile de transport măritim şi pescuit oceanic erau scoşi de la orele de curs, cazaţi în condiţii mizerabile şi duşi să muncească în agricultură, pe câmpurile cultivate cu porumb, sfeclă de zahăr, morcovi, mazăre, la recoltarea strugurilor etc. Studenţii militari erau ţinuţi la muncă în agricultură, cel puţin câte două luni în fiecare toamnă. De

multe ori erau trimişi să recolteze porumbul peste care deja ninsese. Pentru că ţăranii nu voiau pe puţinii bani oferiţi, să-l recolteze, şeful IAS-ului a dispus ca lanul de porumb să fie călcat de roţile tractoarelor şi să ningă peste el, ca să nu se mai vadă de sub zăpadă. Nu ninsese însă destul peste lanurile de porumb, atât cât să nu-l mai vadă Ceauşescu, care era transportat aproape zilnic, cu elicopterul de la Bucureşti la casa din Neptun. Văzând porumbul, „cel mai iubit fiu al poporului" ordonă să fie imediat recoltat şi astfel au fost trimişi acolo militarii, studenţii şi elevii care erau obligaţi să muncească fără bani, spunându-li-se că întreprind o activitate patriotică. Multor cadeţi de la Mircea cel Bătrân, trimişi la recoltat porumbul de sub zăpadă, de pe ogoarele comunei Crucea şi Stupina din Dobrogea, le-au degerat degetele de la picioare, în ghetele cazone sparte, improprii pentru munca în asemenea condiţii.

Ţăranii din România primeau mult prea puţin pe ziua de muncă pentru a merita să strângă recoltă şi astfel boicotau muncile agricole pe toată perioada anului. Combinele de producţie românească pentru recoltarea porumbului, uneori copii nereuşite ale mărcilor străine, nu erau eficiente şi timpul în care se repara la ele era mai lung decât cel în care recoltau efectiv. Seara, când studenţii sau elevii plecau acolo unde erau cazaţi, deseori în fostele grajduri la repezeală zugrăvite, ţăranii mergeau pe câmp unde se adunase provizoriu porumbul, furau din recoltă şi apoi îl ascundeau cât mai bine acasă în pătule şi pivniţe, ferite de ochii vecinilor iscoditori. Fostul prieten, băiat de oraş, nu era obişnuit cu munca de la câmp şi, cu toate că-şi dădea osteneala, nu reuşea să îndeplinească norma impusă. Norma era „umflată" generos, mai întâi de către şeful unităţii agricole, apoi şi de comandantul de companie, ca acesta din urmă să poată primi calificative bune pentru avansarea în grad. Când fostul prieten a terminat Institutul de Marină „Mircea cel Bătrân", cu toate că obţinuse o notă foarte bună la examenul de stat şi o medie generală peste opt, nu a primit avizul internaţional

de navigaţie, pe motiv că „a boicotat economia naţională timp de patru ani”, atunci când mergea la „muncile patriotice” impuse. I se găsise ulterior şi o rudă, plecată cu douăzeci de ani în urmă în Germania Federala pe care n-o declarase în acte, ca ruda aflată în ţările necomuniste. Ajunsese astfel să lucreze pe una dintre şalupele care duceau marinarii la vapoare, şi trăia din bacşişul pe care aceia i-l dădeau şi-l împărţea apoi cu conducătorul ambarcaţiunii. Nemaiavând prea multe de pierdut, s-a strecurat într-o noapte, urcând pe parâme, fără să-l observe soldatul de la scara vaporului, pe unul dintre animalierele libaneze tip „Rabunion”. Cu o zi înainte de a ajunge în Alexandria de Egipt, pentru descărcarea vitelor, a fost descoperit în cala animalelor, aproape mort de foame şi numai vânătăi de la animalele speriate şi agitate de transportul pe mare. De sete nu suferise că băuse din apa dată vitelor. Fusese adus înapoi la bordul aceleiaşi nave, în portul Constanţa, legat şi închis într-o cabină, predat ulterior autorităţilor române. Acele vânătăi n-au fost nimic, în comparaţie cu cele pe care i le-au pricinuit oamenii lui Buneanu din ordinul său, în timpul anchetelor. Bietul nenorocit, în speranţa că va scăpa, a pomenit numele prietenului său Buneanu. Faptul că fugarul, trădătorul, i-a pomenit numele, l-a enervat teribil pe Buneanu. Sorin însuşi şi cu alţi doi subofiţeri, l-au preluat de la comandantul vaporului libanez, în luna februarie pe un ger teribil, încătuşat şi cu hainele rupte pe el, mirosind încă a vite. „Fugarul” nu ia cerut nicio favoare lui Buneanu, se uita profund dezamăgit în ochii brutei torţionare pe care cândva o considerase prieten. La urmă, lungit pe jos în sala de anchetă, cu corpul şi faţa tumefiate de bătaie, mort de foame şi de frig, i-a spus:

— Acum ştiu Sorine, pui de jidan, de ce ai ajuns aşa de repede căpitan!

Greu s-a abţinut Buneanu atunci să nu-i mai administreze personal, o porţie de bătaie drept răzbunare...

*

De ce se gândea Sorin tocmai acum la acel mizerabil trădător de ţară. Era acum cu Daniela şi avea de gând să aibă o seară frumoasă cu ea. El şi cu ea...

La o altă masă din restaurant, se afla o pereche de oameni, nu foarte în vârstă care luaseră masa şi acum se întreţineau decent. Comandaseră încă o sticlă de vin Murfatlar. După calitatea vestimentaţiei se vedea că nu mai locuiesc în România, cu toate că vorbeau româneşte. Pe figura puternic ridată a bărbatului, cu toate că se vedea că este o persoană înstărită, se citea suferinţa prin care trecuse în viaţă, probabil cu mult timp în urmă. Pe mână, la baza degetului mare şi arătător, se vedeau tatuate cinci puncte ca acelea de pe un zar, făcute cândva cu creion chimic. Aha, deci acesta a fost cândva la închisoare, îşi spuse pentru sine Sorin...

Lăutarii ajunseseră în dreptul bătrânilor şi bărbatul scoase din portofel, o bancnotă de o sută de lei şi i-o dădu acordeonistului.

— Să trăiţi ani mulţi şi vă mulţumim, ce vreţi să vă cântăm?

— Vreau să-mi cântaţi „La Chilia-n port” băieţi, vă rog mult, le spuse încet bătrânul.

—

Lăutarii se uitară speriaţi în jur la ceilalţi meseni, ştiind că nu pot interpreta în public, acel cântec. Erau cântece de puşcărie şi acesta se referea în special la închisoarea Chilia, unde căpitanul Moromete bătuse deţinuţii cu părul. Nimeni în uniformă nu se afla în acel moment în restaurant şi nici nu era nimeni tuns scurt la spate, ca un „plutonier de companie”, care să semene a securist sau miliţian. L-au privit puţin suspicios pe Buneanu, însă acela nu-şi purta de regulă părul prea scurt. Sorin părea mai curând un măcelar, procopsit la vândutul mărfi pe sub tejghea, decât securist, îşi ziseră lăutarii. Părerea că Buneanu ar fi un măcelar, nu era departe de adevăr...

Nu puteau refuza clientul, pentru o bancnotă de o sută de lei. Bătrânul mai aşează încă o bancnotă de o sută la

baierele acordeonului şi hotărârea lăutarilor de a interpreta cântecul cerut a fost pe dată luată. Lăutarii cântau minunat, era unul dintre cântecele lor preferate, chiar dacă nu aveau voie să-l interpreteze în public. Îl învăţaseră de la o rudă, ţigan de-al lor, care fusese „clientul” căpitanului Moromete de la Chilia. Ţiganul fusese arestat şi după şase ani venise de la penitenciarul Tulcea, secţia Chilia, cu un picior degerat din cauza gerurilor îndurate în timpul cât a lucrat în Deltă, la tăiat stuf.

Sorin, auzind cântecul se făcu roşu de mânie, timp în care se ridică de pe scaun şi-l trânti cât colo, fără să-i pese că a lovit pe cineva de la masa alăturată. Ochii roşii, ieşiţi din orbite, îi scăpărau în timp ce se apropia cu paşi mari spre lăutari. Tabări cu pumnii ca o brută pe cei trei lăutari, le distruse instrumentele şi-i doborî la pământ, luându-i în şuturi, lovindu-i unde nimerea, împingându-i spre uşa de la ieşire. Ospătarii rămăseseră înmărmuriţi pe locurile unde-i prinsese, în timp ce mesenii asistau scârbiţi, fără să-şi poată închipui că ar fi fost posibil spectacolul care li se derula acum în faţa ochilor.

După ce i-a azvârlit pe lăutari afară, Sorin s-a întors la masă cu faţa încă congestionată şi-şi aranjă hainele dezordonate de pe el. O apucă brutal pe Daniela de mână şi o ridică de la masă, îi trânti pardesiul în braţe, şi-l îmbrăcă şi el pe-al său şi fără să-i dea cuiva vreo explicaţie sau să plătească măcar consumaţia, părăsi restaurantul.

Pe drum parcă alerga şi o ţinea pe Daniela de mână, fără să-şi dea seama cât de tare o strânge şi că i-o învineţise. La hotel, recepţionerul îl văzu că vine şi-i alergă cu cheia în întâmpinare, râzându-i slugarnic căpitanului cu privirea sălbatică.

— Dezbracă-te, îi ordonă Danielei deîndată ce au ajuns în cameră, cu ochii încă roşii. Acum ai să-mi arăţi că mă iubeşti, şi ai să mă iubeşti cât vreau eu. Am să-ţi arăt acum cine este bărbatul tău.

— Am văzut acum o jumătate de oră cine este bărbatul meu şi o văd încă de pe când alergai cu maşina

după mine pe Strada Retortei, îi aminti Daniela cu un curaj pe care nu şi-l crezuse. Am văzut şi cât te ţine bărbăţia atunci când mă violezi în pat şi am văzut ce i-ai făcut şoferului cu buchetul de flori, la Snagov în restaurant.

— Pentru ca tu ai fost de vină, provocându-mă, lăsând buchetul miresei în maşină.

— Şi dacă am fost eu de vină, de ce te-ai răzbunat pe bietul om? A vrut să facă un gest frumos şi tu, ca o brută, l-ai bătut. Da, bărbatul meu este o brută nemil...

Sorin o plezni în faţă şi o azvârli pe pat, apoi se duse la ea şi-i puse o mâna la gură ca să nu ţipe. Îi propti cotul peste piept ca s-o ţină bine şi cu cealaltă îi rupea hainele, sub ochii îngroziţi ai femeii. Apoi s-a dezbrăcat şi el şi cu o dorinţă pe care de mult nu o mai simţise pentru o femeie, a penetrat-o brutal. Daniela stătea nemişcată pe pat iar actul sexual şi brutalitatea lui nu au tulburat-o. Sorin, cu o faţă crudă şi mândru de potenţa sa, a posedat-o şi pe la spate. O luă apoi pe femeie de păr, încercând şo determine a face sex oral. Daniela stătuse aproape fără reacţie tot timpul, însă scârba pentru ceea ce o obligă bestia de lângă ea acum, a învins, şi cu un pumn zdravăn l-a lovit pe Sorin direct în bărbăţia lui. Buneanu a îngenunchiat de durere pe podea, blestemând şi ameninţând-o. Daniela a rămas în acest timp pe marginea patului năucita, tremura de frică şi obidă, încercând să-şi acopere goliciunea cu cearceaful. Într-un târziu Buneanu s-a ridicat, s-a dus la ea, a pălmuit-o şi a aruncat-o de pe pat.

— O târfă nerecunoscătoare, asta eşti! I-a strigat şi a intrat în baie să se spele.

Peste o jumătate de ora Sorin a părăsit camera hotelului, după ce s-a îmbrăcat frumos şi s-a parfumat. A scos cheia şi a băgat-o în buzunar, a trântit uşa în urmă lui fără o vorbă. Daniela era încă în stare de şoc, învelită la repezeală cu cearşaful, lângă pat, acolo unde o trântise Sorin. Daniela s-a ridicat, s-a dus la uşă ca să se asigure că este încuiată şi că Sorin într-adevăr a plecat. A blocat uşa cu un scaun şi apoi a intrat în baie ca, să se spele de toată mizeria. Pe policioara din baie văzu aparatul de bărbierit

lăsat neglijent de Buneanu şi primul impuls a fost acela de a-şi tăia venele cu lama.

Cada se umplea încet. Daniela luase aparatul de bărbierit şi se gândea cum să-i scoată lama. Se privi scurt în oglinda mare din baie şi văzu în aceasta, o figură palidă, tristă, acoperită de cearcăne şi de vânătăi.

— Doamne ce-am ajuns, îşi spuse. Câţi bărbaţi mă curtau cândva, îşi mai aminti tristă şi începu să se gândească la câţiva foşti colegi de facultate, care multă vreme „îi trăseseră clopotele”. Ea îl voia numai pe Mihai al ei şi acum nu era cu el, ci cu o bestie de om pe post de soţ. Unde o fi, oare Mihai? Se întrebă deodată. Oare chiar a făcut el atâta rău, încât să ajungă îla închisoare, a vrut el oare să mă înşele? Poate că eu am fost aceea care nu i-am dat şi, mai ales, nu i-am arătat destulă dragoste? Eu l-am împins să-şi caute o târfă... Cum-necum, el voia să mă înşele sau... poate că nici nu a fost aşa? Nici măcar nu i-am cerut vreodată o explicaţie despre ceea ce-a fost. Am părăsit scenă ca o laşă şi nici măcar nu i-am lăsat posibilitatea să se justifice. De unde ştia oare Buneanu totul despre Mihai? O sfredeli deodată această întrebare. Cum de ştia el atât de multe lucruri despre Mihai? Nu cumva tot această bestie care-mi este acum soţ, a regizat şi această scenă şi l-a băgat pe Mihai în ocnă, ca să-l scoată din rol? Buneanu este în stare de orice, orice, orice. Trebuie să vorbesc cu părinţii lui Mihai, îşi propuse Daniela. Am să-i oblig cumva să-mi spună adevărul despre el. Trebuie să trăiesc şi am să scap cândva de acest nemernic de miliţian. Unde este firea mea veselă, unde au rămas toate acestea? Voi mai fi cândva ceea ce am fost? Da, trebuie să redevin ceea ce am fost! Buneanu îmi va întrista doar câţiva ani din viaţă, însă nu mă va schimba complet, nu, niciodată.

Se spălă îndelung, frecându-şi cu grijă vânătăile nou căpătate, se îmbrăcă în pijama şi-şi puse pe deasupra un halat de baie. Se aşeză ghemuită în pat, aprinse televizorul şi-i dădu sonorul la minim. Aceleaşi cuvântări ale lui Ceauşescu, aceleaşi vizite „neanunţate” de lucru prin ţară

la care oamenii cu stomacul ghiorăind de foame, îl aşteptau ore în şir pe străzile îngheţate, în ploaie sau în arşiţa soarelui. Oamenii erau scoşi din producţie şi trimişi cu autobuzele, la locurile stabilite cu mult timp înainte, ca să-l întâmpine, pe cel mai „iubit fiu al poporului”, cu ovaţii. Ajuns în întreprindere, muncitorii îl întâmpinau în costume noi de lucru, date cu o zi înainte, cu urale şi aplauze fluturând steguleţele partidului şi ale ţării. Lucrătorii întrerupeau cu trei zile înainte producţia şi făceau curăţenie în vederea vizitei „neanunţate”. O armată de miliţienii în civil, aşa-numiţii „băieţi din Calea Victoriei”, cunoscuţi după tunsoarea scurtă şi costumele de prost gust, îl flancau pe Ceauşescu, pentru a evita un posibil atentat ori încercare de-a cuiva de a-i strecura vreo scrisoare... La ora zece seara, a stins televizorul şi s-a întins în pat să doarmă.

*

Puţin după miezul nopţii, Daniela a auzit cheia răsucindu-se în uşa de la intrare şi un fior i-a străbătut fiinţa. Scaunul pe care îl pusese pentru a bloca uşa, se frânse sub forţa lui Sorin. Cu o voce alterată de băutură Buneanu întră în cameră şi aprinse toate luminile.

— Haideţi scumpelor, spuse miliţianul, ca să v-o arăt pe toanta de care v-am povestit, iar voi să-mi arătaţi, cu ea de faţă, cum ştim noi să facem dragoste.

Sorin era însoţit de două femei, una brunetă şi cealaltă blondă, ambele, îmbrăcate sumar, cu haine de prost-gust. Cea brunetă era drăguţă însă părea mai în vârstă decât era. Cea blondă avea o faţă lungă, vulgară, neprietenoasă şi un nas de boxeur. Amândouă lăsau să se vadă în râsul lor fals, profesional, lipsa mai multor dinţi. Femeile aveau cicatrici pe faţă, pesemne de la multele bătăi îndurate şi multe cicatrici pe pielea interioară a braţelor, cauzate de mucurile de ţigări. Mâinile lor neîngrijite, cu unghiile peticite cu ojă, le ţineau pe braţele bărbatului, mândru nevoie mare, de aceasta.

Femeile au început să se dezbrace complet, râzându-i ademenitor, profesional, lui Sorin. El începu la rându-i să

se dezbrace, uitându-se satisfăcut la Daniela care, dezgustată şi înfricoşată de ce vedea, se lipise de unul din colţurile camerei. Privindu-l pe Sorin văzu că, în pofida satisfacţiei diabolice pe care o afişa, n-avea cum să facă faţă actului sexual din lipsă de erecţie. Aceasta n-o mai pot regiza, îşi spuse Sorin, care surprinse privirea dispreţuitoare a Danielei şi-şi dădu seama că în tot circul, el de fapt devenise bufonul şi acum nu mai era actorul, ci măscăriciul. Cuvintele ironice ale Danielei, cu toată vocea ei tremurătoare şi privirea scârbită, nu s-au lăsat mult aşteptate:

— Nu s-ar spune că eşti prea pregătit să-ţi începi spectacolul, şi cu atât mai puţin să-l mai duci şi la bun sfârşit, îi spuse Daniela batjocoritor. Suntem trei femei şi tu nu ai prea multe de oferit, nici măcar pentru una singură. Nu-ţi ajunge, după cum se vede, nici ca să te masturbezi.

Daniela se sperie şi ea de cât de natural i-au ieşit asemenea cuvinte din gură, însă nu-i păru rău că le-a spus, orice ar fi urmat. Aşadar continuă:

— Sau poate că-ţi plac mai mult bărbaţii, aceia pe care-i torturezi la miliţie, împreună cu bătăuşii tăi. Să torturezi oameni eşti bun, însă ca bărbat arăţi acum dezgustător şi eşti chiar vrednic de milă, crede-mă!

Sorin nu-şi credea urechilor cele auzite şi surprinse figura celor două prostituate, care cu siguranţă gândeau aidoma Danielei. Cu faţa ca de rac fiert, explodă. O luă pe Daniela brutal de braţ şi o îmbrânci afară din apartament, aşa cum era, desculţă şi cu un halat pe ea. Daniela căzu pe podeaua holului, şi-şi julise un genunchi care începu să sângereze. Se ridică cu grijă, masându-şi genunchiul rănit. Deodată expresia de teamă îi dispăru ca prin farmec, lăsând locul unui râs molipsitor, care-i învingea groaza, un râs tare, curat, copilăresc, râsul ei de odinioară...

Râsul Danielei auzit din holul hotelului, nu i-a scăpat lui Buneanu. Prostituatele, văzând că bărbatul nu mai are chef de sex, obişnuite şi cu astfel de situaţii, s-au îmbrăcat la loc, bucuroase chiar că nu împărtăşesc soarta celei date

afară pe hol. Au mai rămas vreo două ore acolo, nefiind lăsate să plece imediat din apartament. Buneanu îi dăduse destule motive nevestei ca să-şi bată joc de el. Nu voia ca Daniela să le vadă pe cele două târfe, plecând prea repede de la el.

Daniela s-a dus jos la bar aşa în halat şi desculţă cum era. Recepţionerul îi spuse că barul este de fapt închis, dar pentru tovarăşul Buneanu şi pentru soţia acestuia, se face oricând o excepţie.

— Perfect spuse Daniela, vă rog să-mi daţi mai întâi cel mai bun coniac pe care-l aveţi. Chitanţa pentru consumaţia de la bar, vă rog să i-o daţi mâine dimineaţă soţului meu.

— Desigur, Doamnă.

Daniela Buneanu, după numele pe care îl purta de mai bine de o zi, a gustat din cele mai bune băuturi pe care barul le oferea. După aproximativ două ore, le-a văzut şi pe cele două femei aduse de Sorin, vrând să părăsească hotelul. Le-a chemat şi pe ele la bar şi împreună cu recepţionerul au băut toţi patru, pe cheltuiala lui Buneanu.

Într-un târziu, femeia s-a dus într-o cameră de serviciu, unde era lenjeria de pat curată şi învinsă de oboseală şi de alcool, s-a culcat pe unul dintre saci, învelindu-se cu o pătură. Dimineaţa a fost trezită de Sorin care o căuta cu cineva din personalul hotelului.

Sorin şi Daniela au mers în camera hotelului, s-au schimbat şi au plecat înapoi la Bucureşti, fără să schimbe o vorbă pe drum.

*

Frunză verde mărăcine Uite-un bou, spre mine vine Şi zilnic mi-l simt aşa, Că durerea de măsea.

Şi la vatră când mi-l lasă Ţine Doamne frig în casă Să nu-mi pută pacostea Şi să-mi ceară dragostea. (*Simţăminte şi dorinţe*, *P. Letzner*)

— ... Cu acest om va trebui de acum înainte să împart patul, trebuie să-i spăl hainele murdare cu urme de ruj de la alte femei şi cu miros străin de parfumuri sau de propria transpiraţie... trebuie să-l însoţesc în vizite, trebuie să-i

port numele, şi,... trebuie să-i nasc copii. Nu, asta nu, voi face avort după avort, cu toate că legea ceauşistă interzice. Copii cu Buneanu nu voi avea. Nu pot să accept ca din pântecele mele să iasă copii care să-i semene lui, la faţă, la trup şi cu atât mai puţin la caracter. Eu am deja un copil, copilul dragostei mele cu Mihai. Nu voi mai avea alţi copii, chiar dacă mă va costa viaţa.

Desigur că lui Buneanu nu-i trecea neobservat comportamentul rece al Danielei, de fapt, nici nu prea îl deranja. Era acum un bărbat realizat profesional, căsătorit cu o femeie frumoasă cu care să meargă la întâlnirile de protocol, aşa că se încadrase perfect cerinţelor impuse de instituţia la care lucra...

După trei săptămâni Buneanu a continuat să-şi găsească satisfacţia sexuală cu femei de câte o noapte-două, care îi aterizau în pat ca şi înainte de căsătorie, din obligaţie, spre a-şi salva vreun cunoscut sau pe sine, din mâinile brutale ale oamenilor lui Buneanu. Uneori se culca Sorin cu câte una pe care tocmai o cunoscuse într-o discotecă sau în vreun bar în timpul raziilor făcute.

După două luni, Sorin nici nu mai venea nopţile acasă, invocând, uneori, un motiv pe care Daniela nici măcar nu i-l cerea, ba dimpotrivă, se bucura să doarmă liniştită cu propriile gânduri. Alteori însă, ajungea acasă la ore mereu diferite şi-i pretindea Danielei fără prea multe introduceri, să se dezbrace imediat în faţa lui şi să facă dragoste cu el. De fiecare dată actul sexual era mai curând un viol, decât dragoste. Nu întotdeauna îşi amintea Sorin că trebuie să facă înainte şi un duş... Aceasta se întâmpla, de regulă, atunci când tocmai fusese ignorat de vreo femeie într-o discotecă sau în urma unei aventuri cu o femeie care îi arătase în vreun fel că nu se ridicase la înălţimea aşteptărilor ei. Înfuriat o bătea şi pleca acasă, cu gândul de a o obliga pe Daniela să-i facă pe plac, deşi ştia că va avea şi mai puţin succes. Daniela simţea că vine de la o altă femeie şi îi spunea că se va culca cu el, numai dacă va folosi prezervativ ceea ce Sorin accepta rar.

Nu i-a trebuit mult lui Buneanu, aşadar, ca să

redevină cel ce fusese din totdeauna. Nimeni nu poate sări peste propria umbra... Rămase acelaşi ticălos la serviciu, sărea din pat în pat în viaţa particulară, cu toate că de cele mai multe ori nu reuşea nici măcar să aibă o erecţie, nemeipunându-se măcar problema să facă fericită o femeie. Îşi răzbuna insuccesul în clipa următoare pe femeia respectivă şi tot mai des pe Daniela, bătând-o şi înjurând-o. Răzbunarea cea mai mare venea însă a două zi la serviciu, cu arestaţii care, numai când îl vedeau, binecunoscându-i ferocitatea, declarau şi semnau imediat ceea ce li se spunea să afirme. Desigur că bieţii arestaţi îşi primeau oricum bătaia dinainte plănuită, chiar dacă aceştia declaraseră deja ceea ce li se ceruse. Teroarea comunistă a „Epocii de aur" funcţiona „eficient" aflată pe mâna unor asemenea bestii torţionare.

Daniela era pe zi ce trece tot mai tristă şi încerca pe cât posibil să-şi ascundă cearcănele de nesomn de la ochi, precum şi vânătăile pricinuite de soţul ei, inclusiv pe faţă. Mergea tot mai rar la părinţi, în Bucureştii Noi ca să nu le îndurereze şi lor inima, văzând-o cum arăta.

De două ori a rămas Daniela gravidă cu Sorin şi de fiecare dată a reuşit cu mare greutate să-şi provoace întreruperea sarcinii, fiind obligată să se ascundă de legea ceauşistă a interzicerii avorturilor şi, mai ales de Buneanu care îşi dorea un copil. Buneanu nu ar fi pregetat să-l bată până la neînsufleţire pe cel, sau pe cea care i-ar fi provocat avortul nevestei sale. Nici Daniela nu ar fi avut cu, siguranţă, altă soartă, dacă Sorin ar fi aflat vreodată că ea a avortat copilul lui, şi asta pentru că, nu-şi dorea un copil cu el.

Sorin devenea tot mai despotic şi vecinii, ca de altfel şi cunoscuţii, o ocoleau chiar şi pe Daniela, într-un mod cât mai evident posibil. Daniela a văzut odată în Dacia cu care mergea Sorin, pe banca din spate, un smoc de păr terminat cu o bucată de piele uscată, păr lung care aparţinuse cu siguranţa unei biete nenorocite, cu care Sorin făcuse poate sex, sau nici nu s-a ajuns aşa de departe, ci fusese doar bătută. Avea oroare să se urce cu el

în maşină, ştiind că pe acolo au trecut zeci de târfe, sau mai bine spus, zeci de deznădăjduite. Daniela avea impresia că în acea Dacie fiecare centimetru cub este încărcat cu ură, sânge şi deznădejde umană. Odată îi povestise Buneanu, venind pentru a nu se ştie câta oară beat cu maşina acasă, cu ton de mândrie, că la anchete arestaţii vinovaţi sau nu, erau bătuţi în ture de câte două ore. Sorin argumenta astfel faptele:

— Daniela, nu le pot pretinde aceloraşi subalterni să-i bată pe „bandiţi" mai mult de două ore. E greu. Îţi poţi închipui cum arată bieţii subofiţeri după o anchetă de două ore? Au şi ei familie şi copii. După orele de program, nu pot să-i trimit atât de epuizaţi acasă...

Cu greu mai găsea Daniela lacrimi să plângă pentru bieţii nenorociţi încăpuţi pe mâna lui Buneanu şi pentru propria soartă.

*

În urma unei răzmeriţe, la o cuvântare de-a lui Ceauşescu în Constanţa, la care bieţii oameni nu ceruseră decât să se pună la vânzare mâncare şi băutură în alimentare, contestatarii amărâţi au fost aduşi pentru anchetă la Bucureşti. Unul dintre ei, maistru mecanic de treizeci şi doi de ani, s-a revoltat chiar şi la anchetă şi a fost omorât în bătaie. I s-a întocmit apoi un certificat de deces în care se stipula că după eliberarea din anchetă, maistrul a avut un accidentat mortal în Bucureşti, cauzat de un autoturism neidentificat, dispărut de la locul accidentului. Ceilalţi arestaţi, dintre care unul era chiar rudă cu maistrul, au declarat ceea ce li s-a cerut, inclusiv că pe tovarăşul care murise în accidentul rutier, l-au văzut ieşind „viu şi nevătămat" pe poarta sediului miliţiei. După ce şi-au încasat bătaia de rigoare şi după încă alte două săptămâni de detenţie la Rahova, au fost trimişi acasă, cu condiţia să devină informatori ai Ministerului de Interne. Aveau de ales între a deveni turnători care să aducă cât mai grabnic şi cât mai multe dovezi evidente de loialitate faţa de regimul comunist, sau să fie aduşi periodic la „clarificări de probleme" la Bucureşti, desigur cu

implicaţiile de rigoare. Bieţii oameni n-au stat mult pe gânduri şi au acceptat condiţiile impuse, achitându-se de obligaţii...

Daniela îşi aminteşte că într-o seară soţul ei a venit cu pielea pumnilor spartă acasă şi, după ce a băut dintr-o înghiţitură jumătate de sticlă de votcă, fără să se mai fi ostenit s-o bea din pahar, i-a spus:

— Astăzi mi-am rupt pumnii în dinţii unui bandit însă i-am venit eu de hac. L-am trimis apoi la morga noastră ca să „cadă” de pe o macara.

Femeia, cuprinsă de oroare, nu avea niciun dubiu că Buneanu spune adevărul.

— Ce mai contează, spuse Daniela, încă un biet nenorocit, un bandit, aşa cum le spui tu. Şi acela poate că nu avea de mâncare acasă şi n-a pierdut prea mult odată cu propria-i viaţă.

—

Ştia Daniela că în urma răspunsului ei ironic urmează accesul de violenţă şi aceasta nu s-a lăsat mult aşteptată. Sorin i-a rupt hainele de pe ea şi a violat-o apoi brutal...

*

După o săptămână, căpitanul Buneanu a fost avansat la gradul de maior, pentru merite deosebite. I s-a oferit o excursie, împreună cu soţia, la Poiana Braşov, cu cazarea la Hotelul Ciucaş.

— Astăzi am fost avansat la gradul de maior, spuse Sorin, te bucuri?

— Ştii bine cât mă bucur de succesele tale, răspunse Daniela sec... Şi aceasta cu deosebire, pentru că-mi este cunosut modul în care le obţii!

— Am primit cadou, un concediu de o săptămână, pentru două persoane, la Poiana Braşov, o anunţă Buneanu, ignorând ironia bine cunocută a femeii.

— Foarte frumos, înseamnă că eşti apreciat de şefii tăi pentru ceea ce faci, zise Daniela. Cu cine ai de gând să te duci în concediu?

— Mâine mergi cu mine la Poiana Braşov şi să nu-mi spui că nu vii, că n-am chef să mă enervez acum. Este totul

rezervat acolo.

— Săptămâna viitoare, mă întâlnesc cu nişte prietene şi nu vreau să amân vizita. Te rog, Sorine, să pleci singur la Poiana Braşov. Sunt convinsă că ai să te simţi bine acolo. Meriţi un concediu...

— Bine, dacă aşa vrei. Ai nevoie de bani cât voi fi plecat?

— Da, lasă-mi, te rog, ceva bani. După ce vii de la Poiana Braşov vreau să mă înscriu la şcoala de şoferi. Am să te rog să-mi recomanzi un maistru bun care să mă înveţe să merg cu maşina.

— Desigur, Daniela

Săptămâna cât Sorin a fost plecat, Daniela a stat la părinţii ei în Bucureştii Noi, alături de Maria.

Revoluţia din decembrie 1989

9

Evenimentul din decembrie 1989, pe care românii de bun simţ continuă să-l numească nostalgic şi „revoluţie”, nu a adus prea multe lucruri bune în România, în afară de faptul că au fost eliminaţi dictatorii ceuşişti şi mare parte din clanul acestora, „comuniştii din linia întâi”. Revoluţia i-a adus la putere pe comuniştii din „linia a doua”, care căzuseră în dizgraţia cuplului dictatorial, unii dintre aceştia se pregătiseră recent pentru „revoluţie” la Moscova. Noua conducere a ţării a adus în prim-plan zeci de mii de noi oportunişti, fără multă pregătire politică sau profesională şi pe lacheii acestora, precum şi pe cei foşti din „prima linie”, care şi-au schimbat peste noapte culoarea opinilor exprimate anterior, radiindu-şi din dosarerele fostei securităţi, dovezile de colaborare procomunistă.

Mulţi tineri, văzând că părinţii nu mai aveau prin muncă cinstită fondurile necesare ca să-i ţină în şcoli, s-au văzut nevoiţi sau chiar au preferat să recurgă la orice mijloace, inclusiv ilegale, ca să supravieţuiască. Deznădăjduiţi, au căutat repede, renunţând la şcoala, o

activitate producătoare de bani sau au ales drumul bejeniei în ţările vestice, unde au aflat, stupefiaţi, că nimeni nu-i aştepta nici acolo, cu braţele deschise sau „cu flori în gară”.

Au apărut meserii noi, unele oficial recunocute, precum cea de târfă, foarte apreciată de către noii patroni, veniţi sau reveniţi în România, ca să se îmbogăţească peste noapte, cu orice preţ. Profesionalismul oamenilor capabili, nu mai avea valoare decât vreo şase luni, timp în care firma nou înfiinţată se punea pe picioare, după care expertul era înlocuit de o tânără sau un tânăr arătos, în funcţie de preferinţele sexuale ale conducerii întreprinderii.

Autoturisme de producţie străină, împrăştiau acum circular, ca şi zâmbetul conducătorilor guvernului, noroiul gropilor de pe străzi, după ce ruginiseră ani de zile în cimitirele de maşini din vest. Acestea erau „cârpite” la repezeală, atât cât să ajungă până în România şi apoi să fie acolo vândute. Oamenii, care strânseseră ani de zile cu greu, pe ascuns, la saltea, ceva valută forte, o prăpădeau acum pe droaga cu nume vestic şi apăsau, încrezători pe garanţia dată de marca automobilului, pedala de acceleraţie până la fund, cu credinţa că maşina merge de una singură. La volanul acestor ciurucuri, unii au sfârşit în accidente groaznice, iar alţii s-au sinucis din deznădejde, înglodaţi în datorii, imposibil de returnat.

Mulţi dintre cei aflaţi în jurul vârstei de şaizeci de ani, pensionaţi mult prea repede şi pe costurile enorme ale unei ţări epuizate, cu scopul vădit al noului guvern de a-şi câştiga adepţi la alegeri, au înjghebat la repezeală o afacere mai mult sau mai puţin onestă. Prăvăliile erau aprovizionate, inclusiv de către „pelerinii bişniţari” ai drumurilor Turciei, înflorind era „marii dughenizări” a României. Dacă „buticul”, în care se vindeau de la prezervative şi cremă de ghete, la „bunurile” de producţie din orientul nu prea îndepărtat, nu mai funcţiona bine din cauza propriului comportament, a lipsei de experienţă şi de tradiţie în vânzarea produselor, se închidea peste

noapte. Garanţiile promise pentru produsele electrice vândute se evaporau odată cu umiditatea pereţilor din lemn ieftin ai fostei prăvălii, când aceasta ajungea pe foc.

A două zi, fostul patron de dugheană, deschidea un al doilea „butic”, în care se vindeau haine la mâna a doua, primite gratuit, ca ajutor din vest, de la persoanele sufletiste de acolo şi casete video cu filme, inclusiv cu conţinut pornografic. Hainele donate din vestul Europei, erau de cele mai multe ori spălate, călcate şi împachetate cu dragoste şi, în general, încă foarte bune pentru purtat. Acestea trebuia să fie donate persoanelor nevoiaşe. Mulţi şarlatani s-au interpus drumului acestor haine, ori spărgând camioanele care le aduceau, ori mituindu-i în România, pe cei care erau obligaţi să dovedească în Vest, ajungerea donaţiilor la destinatarii nevoiaşi, întocmind apoi acte fictive.

Dacă până la urmă şi această afacere s-a dovedit nerentabilă, au rămas bieţii pensionari, între timp mai îmbătrâniţi, numai cu invidia faţă de cei aflaţi în putere, oropsiţi la rândul lor de capitalismul de cumetrie, ajuns mult prea târziu şi deja nedorit, în România.

Nu este mai puţin adevărat că din vest veneau şi gunoaie în România, care nu se mai puteau arunca acolo din cauza controalelor prea severe. Au fost aduse în ţară şi gunoaie foarte toxice, „greu digerabile” de către pământ. Afacerea a fost iniţial foarte rentabilă, în ea fiind implicate importante personalităţi politice vestice ca şi demnitari români din aparatul de stat. Ulterior, asemenea afaceri au fost demascate, mai ales când foştii parteneri nu s-au mai înţeles la împărţirea beneficiilor realizate sau când prea mulţi oameni, locuitori ai zonei s-au îmbolnăvit ori chiar au murit, din cauza efectelor toxice ale deşeurilor importate.

*

Întocmai târfelor, însă nu tot atât de oficial, au apărut drogurile pe piaţa românească. Veneau pe calea apei, pe roţi, pe şine, cu avionul sau pur şi simplu aduse din Afganistan până la graniţele româneşti şi strecurate în ţară

cu sacoşele trecătorilor, prin vămile deschise după evenimentele din decembrie 1989.

Copiii străzilor şi amărâţii se drogau din pungile de plastic cu vopsea nitro înăuntru, însă cei cu mai mulţi bani cumpărau şi vindeau acum mai departe drogurile de care, cu numai câţiva ani în urmă, citiseră doar în ziare. Apăruse o nouă mare problemă în România, care desigur că nu prelua întâietatea corupţiei, şi anume drogurile. Acestea reprezentau o calamitate pentru România, în special pentru faptul că, vestul promitea ajutoare financiare şi economice ţării din Carpaţi, numai cu preţul eliminării sau măcar al diminuării traficului acestora.

Atunci, în perioada post-pucisto/-ceauşistă, a apărut din nou pe cer, după numai câteva luni de stat în umbră, steaua ocrotitoare a maiorului Sorin Buneanu. Buneanu stătuse primele luni de zile din 1990, mai mult ascuns în casă, de teama răzbunărilor fostelor victime sau îşi omora timpul şi, uneori, banii în cazinourile apărute în Bucureşti ca ciupercile după ploaie.

La serviciu, care se numea acum poliţie, cu noile lor uniforme schimbate prea repede, pe costurile enorme ale contribuabililor, era Buneanu expert în probleme de droguri, instruit în Statele Unite ale Americii şi fiind şi acum plătit regeşte. În viaţa privată Sorin devenise un mare amator de jocuri de noroc, la care câştiga şi pierdea, uneori, mari sume de bani. Cu ajutorul vechilor relaţii părea mai puternic acum, i s-au găsit chiar şi merite deosebite lui Buneanu în sprijinul revoluţiei şi, desigur, ulterior, şi în campania anti-droguri. La sfârşitul lui 1990, Buneanu a fost avansat „la excepţional” la gradul de locotenent-colonel de poliţie. Avea un Audi aproape nou care fusese furat din Germania şi ulterior confiscat de la hoţi. Acum autoturismul era însemnat cu parafa poliţiei, „păstrat în România” şi se afla în posesia proaspătului locotenent-colonel, drept cadou de la poliţie, tot pentru merite deosebite. Sorin nu putea ieşi din România cu acel Audi, fiind căutat de poliţia germană. Buneanu nu avea însă niciun motiv şi nici intenţia de a ieşi din ţară, nici cu

maşina şi nici fără aceasta.

În urma bolilor venerice, avute de-a lungul anilor şi a tratamentelor care le-au urmat, potenţa sexuală i s-a diminuat drastic. Lezându-i apetitul pentru femei, din lipsă de „mijloace”, Buneanu a devenit un împătimit al jocului de cărţi. În ultimul timp se îngrăşase cu aproape cincisprezece kilograme. Brutalitatea şi-o manifesta acum numai la serviciu cu arestaţii, în timp ce acasă, Daniela aproape că nici nu mai exista pentru el. Uneori îi mai adresă, când venea, câte un salut, însă nu făcea o regulă din aceasta. Acasă venea aproape întotdeauna beat, conducând el însuşi AUDI-ul târziu în noapte. Alteori era adus de vreun şofer de la poliţie, chemat de către colegii de poker, în mod expres pentru aceasta.

Deseori, atunci când venea acasă, lăsa pe mese sau pe scaune, sume de bani, de cele mai multe ori valută, bani de care a două zi nu-şi mai amintea. Daniela, deşi nu-i stătuse în fire aşa ceva, a început să strângă acei bani şi să-i depună într-un cont pe numele Mariei, cu drepturi depline însă de administratoare a contului fetiţei. Buneanu nu era un om pentru care să ai remuşcări şi aceasta i-o dovedise Danielei de prea multe ori. Reuşise chiar să-i stoarcă lui Sorin promisiunea de a angaja o femeie de serviciu care acum gătea şi făcea zilnic curăţenie în casă.

Daniela începuse, după atâţia ani de suferinţă, să se gândească din nou la sine însăşi. Se aranja, mergea periodic la coafor. Pedichiurista şi manichiurista îi veneau acasă şi, chiar dacă ridurile venite prea timpuriu erau acum vizibile şi greu de ascuns, încerca să redevină, uneori cu succes şi numai atunci când nu era Sorin de faţă, femeia veselă care fusese cândva. La Mihai se gândea Daniela tot mai des, sperând că-l va mai vedea cândva, fără însă să mai creadă că va mai fi cândva cu el împreună. Sorin îi punea la dispoziţie şoferul privat, care o ducea periodic de două ori pe lună, la sfârşit de săptămână, la Cheia, ca s-o vadă pe Maria, pe unchiul Titi şi pe mătuşa Tanţa. Din banii pe care îi strângea, şi care nu erau puţini, îşi ajută generos părinţii şi rudele din Cheia. Sorin bănuia

că Daniela pune bani deoparte fără ştirea lui, dar bani avea el destui. Câştiga aproape întotdeauna la jocurile de noroc şi astfel închidea ochii la ceea ce făcea Daniela. Pe de altă parte, Daniela îi devenise practic indiferentă. Se mulţumea dacă soţia lui îl acompania, când şi când, la întrunirile de protocol, unde trebuia să vină însoţit. Daniela venea frumos aranjată la aceste întruniri, şi-i era suficient.

La 8 septembrie 1991 atunci când, duminică seara, Daniela s-a întors acasă, a adus-o şi pe Maria la Bucureşti. A lăsat-o la nea Gică şi la Ana. Pregătise cu multă grijă aducerea copilului în Capitală şi în ultimele luni, atunci când pleca la Cheia, îi luă şi pe părinţii ei în maşină, pentru ca Maria să se obişnuiască cu ei. Fusese tot timpul atentă cu şoferul şi cu familia lui, şi-şi asigurase astfel discreţia acestuia faţă de Buneanu. Şoferul era un băiat sărac de la ţară şi avea trei copii. Daniela îi făcea mereu cadouri, chiar şi în bani, îi dădea îmbrăcăminte pentru cei mici sau pentru nevastă, ştiut fiind că, hainele şi pantofii ei i se potriveau de minune.

La câteva zile după venirea Mariei la Bucureşti, fetiţa a fost înscrisă la o grădiniţă de limbă franceză. Daniela îi dădea Tântei suficienţi bani ca să renunţe din când în când la serviciul ei şi astfel, timp de vreo şase luni, şi-a adus mătuşa la Bucureşti, ca să locuiască la Gică şi la Ana, câte două săptămâni. Daniela nu voia ca Maria să se despartă prea brusc de cei pe care copilul îi considera părinţii ei. Bunicii o duceau şi o aduceau zilnic pe Maria de la grădiniţă şi copilul se adaptase foarte repede. Următorul pas pe care îl pregătea Daniela era să îl convingă pe Sorin de necesitatea de a adopta un copil, şi anume pe Maria, fără intenţia de a-i schimba numele de familie al fetiţei. Maria semăna tot mai mult cu Mihai, însă lui Sorin, în indiferenţa lui faţă de nevastă şi de problemele ei, îi scăpă acest amănunt. Pe la jumătatea anului 1992, atunci când Daniela consideră că ataşamentul copilului faţa de ea exclude prezenţa periodică a Tântei, Maria veni ca să locuiască definitiv în casa lui Buneanu...

La începutul anului 1993, Daniela înfiinţase o firmă de contabilitate. Pentru că firma a funcţionat de la început bine, Daniela a angajat încă trei persoane care lucrau pentru ea.

... şi diavolii mor cândva I. Pedepsirea diavolilor

Sorin tocmai plecase mai devreme de la un joc de cărţi. Era duminică, 25 decembrie 1994, în seara Crăciunului. Pierduse cam mulţi bani, cum se tot întâmpla în ultima vreme, era cam abătut şi şi-a spus că poate i-ar prinde bine să meargă la vreo femeie, ca să se mai destindă puţin. Ştia că acasă nu-l aştepta nimeni, pentru că Daniela era cu Maria la socrii lui, să sărbătorească ziua de Crăciun. Această sărbătoare oricum nu avea pentru Buneanu nicio semnificaţie. Se gândise mai întâi să ia un taxi şi să meargă în Bucureştii Noi să le aducă pe nevastă-sa şi pe Maria acasă. Nu pentru că ar fi iubit-o pe Daniela şi nu mai putea trăi fără ea, sau ar fi dus lipsă de femei. Dragoste ocazională avea destulă, dacă i-ar fi trebuit. Problema era că acum Buneanu nu mai putea face faţă ofertei. Se simţea cumva rănit în orgoliu, pentru că în ultima vreme soţia lui, nu numai că nu se mai temea de el, dar îl şi ignora chiar, făcându-şi o viaţă proprie. Dacă le-ar aduce acasă cu forţa şi ar vedea-o iar pe Daniela îmbufnată şi pe Maria că se ascunde de el prin casă, ce-ar avea de câştigat? Aşa că renunţă la ideea cu Daniela...

Cu o zi în urmă, îl trimisese pe un subaltern, locotenetul-major Munteanu, în misiune la graniţă şi-şi aminti acum satisfăcut figura aceluia, când a aflat că este obligat să plece de acasă chiar pe perioada Crăciunului. Cu o săptămână în urmă fuseseră la o întrevedere cu specialişti străini în domeniul luptei antidroguri şi seara au mers cu toţii la restaurant. Locotenetul-major Munteanu venise, ca de altfel şi restul participanţilor, inclusiv Buneanu, cu soţiile. În acea seară Sorin o fixase de câteva ori cu privirea pe doamna Munteanu, şi de fiecare dată, a primit un surâs încurajator din partea acesteia. Şi-a făcut

atunci socoteala că n-ar fi rău să-şi încerce norocul cu acea femeie. Sună la telefon acasă la Munteanu şi vocea cunoscută din acea seară îi spuse că soţul ei este plecat. Fără prea multe întroduceri, Sorin se prezentă la telefon şi-i spuse că ar vrea să-i aducă ceva pentru soţul ei şi o întrebă dacă poate să o vadă peste o jumătate de oră. Femeia, singură în casă în zilele Crăciunului, evident, plăcut surprinsă, acceptă imediat vizita, auzind despre cine este vorba. Buneanu se prezentă o jumătate de oră mai târziu la ea, cu o cutie de bomboane fine de ciocolată. Nu era pentru prima dată când Buneanu nu avea mustrări de conştiinţă că încalcă o normă de etică, culcându-se cu nevasta colegului. Problema surveni ulterior în pat, atunci când, aşezat lângă soţia colegului, i s-a dus gândul din nou la Daniela, şi astfel i-a pierit cheful de sex. S-a ridicat din pat, s-a îmbrăcat fără vorbă şi când a vrut să iasă din casă, femeia i-a strigat batjocoritor:

— Să nu mai vii pe-aici, chiar dacă oi fi tu mare şef, că nu vreau să creadă vecinii că-mi înşel bărbatul!

Replica femeii îl lovise parcă în moalele capului şi ieşi din casă cu „coada între picioare”, fără să zică o vorbă, trântind uşa în urma lui şi lăsând poarta de la stradă deschisă. A luat-o pe stradă în direcţia Uzinelor Laromet, cu ochii după un taxi. Era pe lângă Cimitirul Străuleşti şi, la acea oră, în acea zonă şi mai ales în seara Crăciunului, era aproape imposibil să găseşti un taxi. Mergea nervos, afectat de ghinionul pe care îl avusese în acea zi şi la cărţi şi la femei. În plus, şi pentru că acum nu vedea niciun taxi sau măcar o maşină de poliţie, care să-l ducă până acasă. Tot mergând aşa şi bombănind în sinea lui, văzu un om cântând pe stradă. Pe acel om Buneanu îl băgase pentru opt ani „aproape nevinovat” în puşcărie.

Vasile cânta ca să se încălzească. Tocmai scăpase din închisoare de două zile şi-i fusese ruşine de lume, de fapt de părinţi şi de vecini, să se ducă acasă în ajunul Crăciunului. Voia să ajungă totuşi astăzi, însă târziu de tot, ca să-l vadă cât mai puţini vecini. După opt ani petrecuţi în penitenciare, nu mai avea nimic şi părinţii lui erau acum

bătrâni şi cu mult mai săraci ca înainte de decembrie 1989.

Bătrânii părinţi ştiau că Vasile este deja liber, însă nu ştiau de ce fiul lor nu venise încă acasă. Îl aşteptau cu mâncarea pregătită, sperând că până la urmă va sosi. Nici măcar bani nu au avut părinţii lui Vasile, ca să-l ia cu un taxi de la Gara de Nord, unde sosie cu trenul din penitenciarul unde ispăşise ultimii ani de pedeapsă.

*

Într-o noapte de noiembrie, în 1986, Vasile se afla în staţia Chitila Triaj. Acolo în gara de triere a vagoanelor, împreună cu un prieten, voia să fure lemne de foc din vagoanele staţionate. Nu mai aveau nici lemne, nici cărbuni acasă şi nici bani ca să cumpere nu mai aveau. Părinţii lui trăiau amândoi dintr-o pensie de boală a tatălui. Mama lucrase ani de zile, dar se îmbolnăvi şi fu pensionată şi ea, tot pe caz de boală, primind o pensie care nu-i ajungea nici de mâncare. Vasile trebuia să facă în aşa fel ca să aducă lemne de foc acasă, pentru că măcar căldură să fie în casa lor.

Venise în gara Chitila Triaj cu un prieten şofer ce conducea un camion „Zil” în care aveau de gând să încarce lemnele şi să le transporte acasă. Camionul îl lăsaseră pe o stradă lăturalnică, nu departe de locul unde erau staţionate vagoanele cu lemne. Deschiseseră puţin uşile mari ale vagonului şi lăsau să cadă lemnele, pe cât posibil unul câte unul, ca să nu facă mult zgomot şi să nu-i lovească. Duceau lemnele pe rând, în timp ce unul dintre ei rămânea să ţină uşile vagonului, ca să nu se deschidă complet şi să cadă toată grămada. Duceau cât puteau lua în braţe şi le aşezau într-un loc grămada, pentru ca apoi să tragă camionul aproape şi să le încarce. Prietenul lui Vasile tocmai plecase cu un braţ mare de lemne. Deodată apărură doi miliţieni şi unul strigă:

— Stai, stai că te împuşc! Ce faci mă acolo? Ce faci, mă banditule aici, băgate-aş în p... mă-ti? Miliţienii s-au apropiat şi unul dintre aceştia a venit direct lângă Vasile,

voind să-l aresteze şi săi pună cătuşele. Acesta speriat, s-a dat deoparte cu intenţia de a fugi şi a lăsat uşile vagonului libere. Uşile s-au deschis brusc sub povara greutăţii şi lemnele s-au prăvălit peste subofiţerul care venise să-l aresteze, strivindu-l sub greutatea lor. Celălalt miliţian a sărit în lături şi a scăpat numai cu un picior rănit, însă reuşise deja la lumina lanternei, să-i vadă figura lui Vasile. Prietenul, cel cu camionul, a văzut de departe, îngrozit, toată scena, fără să fi putut face ceva. Vasile a fugit, dar fiind recunoscut de către subofiţer, a fost chemat a două zi la cârcă de miliţie şi anchetat de către locotenentul major Sorin Buneanu. A mâncat o bătaie soră cu moartea şi a fost ţinut trei zile fără apă şi fără mâncare. A semnat declaraţia aşa cum i-o ceruse Buneanu, şi anume că Vasile făcuse totul cu premeditare, cauzând astfel moartea unui miliţian.

— Bă ucigaşule, te ajut eu să-ţi aduci aminte! Îi spunea mereu Buneanu. Vasile a fost judecat şi condamnat la douăzeci de ani de închisoare şi transportat imediat la Brăila, în penitenciarul oraşului. Nu i s-au acordat niciun fel de circumstanţe atenuante, după ce semnase declaraţia pe care i-a pus-o Buneanu dinainte. Despre prietenul lui nu a suflat o vorbă la anchetă, deşi locotenentul major Buneanu era convins că Vasile nu fusese singur la furat. Cu toată bătaia şi suferinţa îndurate, Vasile nu şi-a trădat prietenul. A fost totuşi eliberat, înainte de ispăşirea completă a condamnării, datorită comportării lui ireproşabile în penitenciar. Acum era de două zile din nou liber...

*

Vasile primise mai devreme de la un trecător, de pomană, un salam şi o pâine. Pâinea era caldă, când o primise.

— Ia măi creştine şi mănâncă ceva că bănuiesc că ţi-e foame, spuse omul, scoţând dintr-o geantă mare alimentele şi i le oferi. Îţi doresc un Crăciun bun! Poftă bună şi să te ajute Dumnezeu!

— Bogdaproste, domnule! De asemenea, şi eu vă doresc dumneavoastră un Crăciun fericit! Omul milostiv, se

îndepărtă de Vasile câţiva paşi şi, gândindu-se că acel amărât, poate nu are nici cu ce tăia pâinea şi salamul, se întoarse şi îi spuse cu o voce blândă:

— Măi creştine, ia şi un briceag, că bănuiesc că nu ai cu ce le tăia.

— Vă mulţumesc, domnule, numai bine să vă dea Dumnezeu! Un Crăciun fericit alături de familia dumneavoastră, vă doresc.

Vasile mâncase pe săturate şi stătea acum trist în noaptea rece de Crăciun, rezemat de un gard, lângă un şantier părăsit pe perioada iernii. Eşafodajul fusese pe jumătate montat şi lăsat aşa, pesemne până după Anul Nou, sau poate până în primăvară. Ţevi de la eşafodaj rămaseră aruncate împrejur. Vasile mâncase o jumătate din salamul şi pâinea primite şi acum cânta cu voce joasă, cântecul lui Ionel Tudorache, „La Chilia-n port”:

„Bate-un vânt rece pe baltă la Chilia-n port
Să vezi stufu cum se-nalţă şi să-l tai nu poţi
Căpitanul strigă tare, „dă-i hoţule, dăi!”
Nu pot, nu pot, căpitane, of ce dureros!

Fraţilor de la Chilia, să muncim cu spor
Ne mănâncă şerpăria la Chilia-n port
Când văd păsări călătoare, tare-aş vrea să zbor
Să trec Dunărea albastră, la Chilia-n port.”

Sorin era nervos de toate neplăcerile din acea zi. Îi tot revenea în minte scena cu femeia care îl gonise şi acum nici nu găsea un taxi. Recunoscu, desigur, cântecul cel mai auzise, când fusese cu Daniela la Poiana Braşov, deşi era interzis. Se repezi arogant la vagabond, strigându-i:

— Bă beţivule, tacă-ţi botul că e târziu, nu mai face gălăgie! Ce n-ai casă? Mişcă-te mai repede până nu mă înfurii!

Ajuns lângă el, Buneanu îl împinse cu latul piciorului şi-i spuse tot pe un ton răstit:

— Haide, haimana, mişcă-te acasă, dacă nu ştii unde

ţi-e unde ţi-e domociliul, te ajut eu să-ţi aduci aminte!

— Ajut-o mai bine pe mă-ta, măi boule! Du-te la dracu de aici, că dacă nu...

Vasile nu apucă să termine cu ameninţările şi îl recunoscu, ca trăsnit, pe Buneanu, fostul locotenent major de miliţie care l-a bătut şi l-a băgat cu ani în urmă la închisoare. Aceeaşi voce şi acelaşi ton aparţineau aceluiaşi bătăuş care îl mai „ajutase" cândva „să-şi aducă aminte". Într-o clipă şi Sorin reuşi să identifice vocea fostului anchetat, continuând totuşi să i se adreseze arogant. Sorin avea o memorie auditivă şi vizuală foarte bună şi se lauda cu aceasta.

— Tot găinar şi hoţ de lemne ai rămas bă, şi iar te legi de poliţişti, nu ţi-au ajuns, se pare, anii de stat la ocnă, dar te aranjez eu!..." Să te prezinţi mâine la secţia de poliţie de lângă Pajura că de nu, trimit eu să te aducă la noi, desculţ şi cu lanţuri la picioare!

Buneanu îi întoarse spatele şi porni mai departe. Vasile se ridică în picioare, sângele i se urcase la cap, injectându-i ochii. Puse mâna pe o ţeavă de la eşafodaj şi-l trăsni pe Sorin în moalele capului, acesta cazând pe trotuar, ca un sac. Bărbatul i-a mai aplicat pe unde a mai nimerit câte o lovitură, pentru fiecare an pe care l-a stat în puşcărie.

— Ascultă bestie jidovească: tu eşti primul poliţist şi totodată prima fiinţa pe care am bătut-o în aşa hal în viaţa mea. Nici măcar porci sau găini, n-am omorât niciodată, că mi-a fost milă. Pe tine însă am să te omor cu plăcere, nemernicule, dacă aud că mă va chema mâine cineva la poliţie. Te voi omorî cu gândul că va fi o bestie mai puţin pe pământul ăsta. Voi avea conştiinţa curată că scap ţara de tine, ticălosule. Am să te omor chiar dacă ştiu că mă vor condamna iar. Eu nu mai am nimic de pierdut, tu poate... Am să te trimit în iad şi ai să le povesteşti acolo ce-ai păţit de la mine. Spune-le acolo la toţi dracii să nu mai trimită pe lume diavoli d-ăştia ca tine, că tot aşa vor păţi! Sper să nu aud de vreo invitaţie la poliţie, că te voi găsi şi-n gaură de şarpe, auzi?

Toate acestea i le-a spus Vasile răspicat, cu sânge rece ca să fie parcă sigur că-l înţelege, apoi plecă. În urma lui, Buneanu plin de sânge şi lungit pe trotuarul noroios, de-abia mai respira. El auzise şi înţelesese ameninţarea lui Vasile.

Vasile a pornit înspre Uzinele Laromet. A luat-o pe Bulevardul Laminorului înspre capătul tramvaiului zece, cu gândul să se ducă, în sfârşit, la casa părintească. Era mulţumit că s-a răzbunat pe cel care i-a distrus viaţa. A luat ţeava cu el şi a lăsat-o din mână, undeva pe linia trenului. La o cişmea, la care se lăsase apa să curgă ca să nu îngheţe, s-a spălat pe faţă şi pe hainele sărăcăcioase, pentru a înlătura urmele sângelui sărit de la Buneanu.

Pe stradă se retrăgea acum poate ultima grupă de copii care fusese la colindat. Duceau cu ei o stea mare şi-i uraseră lui Vasile „La mulţi ani cu bucurie!”, cu speranţa că le va da ceva bănuţi. Când lau văzut pe Vasile aşa de amărât îmbrăcat au renunţat să-i mai ceară ceva şi l-au ocolit, trecând repede mai departe.

*

Vasile a ajuns într-un târziu în Cartierul Chitila, lângă sanatoriul „La Maiorul”, unde locuiau părinţii. Deschise poarta casei părinteşti cu cheia luată de la locul dintotdeauna ştiut, bătu la uşa casei şi intră în înăuntru. Acasă, părinţii neliniştiţi îl aşteptau cu masa pregătită. Tatăl îi deschise uşa şi-i vorbi de parcă de câteva ore nu-şi mai vorbiseră.

— Haide în casă, băiatul tatei, că este frig afară. Spală-te pe mâini şi aşează-te cu noi la masă. Nici noi n-am mâncat încă.

— Iertaţi-mă mama şi dumneata tată, azi m-am îmbătat cu un prieten pe care l-am întâlnit şi aşa beat venind spre casă, am căzut într-o baltă.

— Este apă caldă, spală-te dacă vrei, eu îţi aduc haine curate ca să te schimbi.

Ciudat era că părinţii ştiau că el înainte nu bea şi nici acum Vasile nu mirosea a alcool, dar n-au mai insistat cu

întrebările. Important era că venise acasă şi stăteau acum după opt ani cu toţii la masă.

— Iertaţi-mă, continuă el, de acum înainte nu voi mai bea şi am să-mi organizez viaţa altfel. V-o promit acum la Sfânta masă de Crăciun!

Ş i-a dezbrăcat hainele îngheţate şi le-a băgat în sobă pe foc, s-a spălat pe tot corpul, s-a primenit cu haine calde şi curate şi s-au aşezat la masă. Hainele, care cândva îi veneau bine pe corp, atârnau acum pe el, ca pe un gard. Şi-au făcut Sfânta Cruce şi au început cu toţi să mănânce. Alături, în vârful bradului de Crăciun, ardea o lumânare...

Vasile avea să facă o carieră frumoasă într-un taraf de lăutari, ca gurist. În taraf l-a adus acordeonistul, şoferul cu care Vasile fusese la furat de lemne în gara Chitila Triaj. În anii care au urmat, Vasile nu a mai fost chemat la poliţie.

*

Nişte tineri care se retrăgeau spre casele lor, îl găsiră pe Buneanu plin de sânge, zăcând încă lungit pe jos, pe trotuar, aproape îngheţat. Au chemat o ambulanţă care, cu greu a sosit de l-a dus pe rănit la Spitalul Militar Central. Sorin de-abia mai putea articula câte ceva. A reuşit însă să spună cine este şi la ce spital vrea să fie dus.

Bătaia primită de la Vasile l-a costat pe Buneanu mai mult de două săptămâni de spitalizare. Joi, 12 ianuarie, a fost adus acasă. Faţa suptă de pe urma suferinţei, îi era încă plină de vânătăi, dar ochii lui sălbatici îşi mai pierdură parcă din asprime. Buneanu nu l-a uitat pe Vasile. Îşi propusese să-l caute după ce-şi va recăpăta condiţia fizică şi să-l ucidă cu mâinile lui, simulând însă un accident. Dacă-l înfunda iar în puşcărie, Vasile ar fi ieşit cândva şi, cu siguranţa, că şi-ar fi ţinut promisiunea. Dacă Vasile pur şi simplu dispărea, era cu mult mai simplu.

În declaraţia oficială, făcută după bătaia primită, Buneanu a scris că nu a putut identifica făptaşul, fără să poată da niciun fel de alte detalii.

Daniela a fost sunată la telefon de îndată ce Buneanu a ajuns la spital. Nu s-a obosit să-şi viziteze soţul la spital

în zilele următoare şi nici măcar nu i-a telefonat acolo. A fost anunţată de medicul lui Sorin unde este şi motivul pentru care a fost internat şi aceasta i-a fost suficient.

*

Sâmbătă, pe 29 ianuarie, Buneanu s-a dus din nou la un joc de cărţi. Urmele bătăii din seara Crăciunului erau încă prezente pe figura lui, iar corpul şi-l mişca cu eforturi evidente.

Erau patru bărbaţi la o partidă de poker. Pe unul dintre ei nu-l cunoştea. Acesta era un bărbat tânăr, mic de statură şi cu o privire arogantă. Faptul că noul venit le vorbea pe un ton superior, îl agasa pe Sorin. Ceilalţi doi nu păreau indignaţi de aceasta, sau încercau să ignore comportamentul tânărului bărbat. Necunoscutul se prezentase cu prenumele Radu.

Jocul a început. Buneanu pierdea joc după joc, în timp ce Radu câştiga. Cu o săptămână în urmă pierduse la poker apartamentul în care locuia cu Daniela şi pe 27 ianuarie transcrisese proprietatea, în faţa notarului, pe numele câştigătorului. Buneanu nu a considerat necesar s-o înştiinţeze pe Daniela că apartamentul în care încă mai locuiau, nu-i mai aparţine. Îşi propusese ca în acea seară să câştige suficient ca să-şi poată recupera banii şi să răscumpere locuinţa. Destinul hotărâse însă cu totul altceva...

După vreo cinci ore de joc Sorin pierduse mai bine de cinci mii de dolari şi broboanele de sudoare începuseră să i se vadă pe frunte. Mai jucă o perioadă pe datorie, împrumutându-se periodic de la tânăr. La un moment dat Radu a anunţat că nu mai are chef de joc şi că vrea să plece.

— Sorine, am să plec acum, îl tutui Radu, trebuie să ajung undeva. Aş vrea să-mi primesc acum banii pe care mi-i datorezi. Cum propui să facem, unde ai banii?

Sorin, căruia sângele i se urcă încet, încet la cap, îi spuse că nu are atâţia bani, nici asupra lui şi nici acasă.

— Uite ce este, Sorine, nu mă lua de idiot, îi spuse

tânărul. Ştii regulile jocului. Tu ai pierdut şi eu am câştigat. Aşa că-mi vreau banii, şi asta trebuie să se petreacă acum, imediat sau în cel mult o oră, că nu am timp de pierdut.

Buneanu, roşu de mânie, ştergându-şi cu palma transpiraţia care acum nu mai contenea, îi spuse, înfiripându-i-se un gând:

— Banii am să-i scot de pe contul meu, de la o bancă, haide cu mine, dacă vrei, şi ai să-ţi primeşti banii! Spuse Sorin.

— La ora asta nu este deschisă nicio bancă, ţi-am spus doar să nu mă mai iei drept idiot.

— Uite ce este Radule, se pare că nu-mi laşi altă alternativă şi mă sileşti să te iau de idiot. Există automate la bănci şi pe străzi de unde poţi scoate bani lichizi la orice oră din zi şi din noapte.

— ... Dar nu poţi ridica de la un bancomat toată suma pe care mi-o datorezi...

— Eu pot. Vino cu mine şi ai să-ţi primeşti banii!

Tânărul se învoi şi după ce se despărţiră de ceilalţi, urcă în maşina lui Sorin şi plecară. Sorin conduse maşina într-un cartier mărginaş, pe o stradă pustie, unde opri la acea oră târzie.

— Unde vezi tu, Sorine, aici vreo bancă sau vreun bancomat, unde mergem de fapt, am impresia că...

Buneanu tăbărî pe Radu cu pumnii şi apoi îl azvârli jos din maşină, coborând după el şi continuând să-l bată. Tânărul nu opuse nicio rezistenţă, fiindcă oricum în faţa lui Buneanu nu ar fi avut nicio şansă. Chiar dacă, după bătaia primită de la Vasile, se mişca mai greoi, Sorin îi era de departe superior corporal tânărului. Radu era lungit pe jos. Sorin îl ridică de guler şi îi aplică încă un pumn în maxilar, lăsându-l apoi liber să se prăvălească pe jos. Radu căzu inconştient şi în cădere se lovi cu ceafa de bordura trotuarului. Sorin îi mai dădu încă două picioare în coaste şi-l împinse cu piciorul. Se urcă apoi în maşină şi plecă spre casă, asigurându-se încă o dată, că nimeni nu l-a văzut. Pe stradă erau însă doi ţigani care văzură toată

scenă. După ce-l buzunăriră pe Radu, alegându-se cu o sumă frumuşică de bani şi cu telefonul celular, se duseră la o cabină telefonică şi anunţară poliţia.

*

Daniela dormea, sau se făcea că doarme când Sorin ajunse acasă. Unul dintre cei doi parteneri de poker din acea seară îl sună pe Buneanu ca să întrebe ce este cu Radu.

— Sorine, unde este Radu? Trebuia să mă întâlnesc cu el şi nu a venit. Nici la telefonul celular nu răspunde. Ştii că este băiatul lui Croitoru? Spuse vocea de la celălalt capăt al firului, în timp ce Sorin simţi un fior rece de groază pe şira spinării.

— Nu ştiu unde este, i-am dat banii, s-a urcat într-un taxi şi apoi ne-am despărţit. Nu, desigur că n-am ştiut că este băiatul generalului Croitoru, spuse Buneanu cu tremur în glas şi aşeză îngrozit receptorul în furcă.

Generalul Croitoru era unul dintre şefii lui şi încă unul care, în ultima vreme, îl susţinuse pe Buneanu în cariera profesională. Ştirea că Radu este fiul generalului Croitoru îi parveni lui Sorin ca o lovitură de trăsnet. Îşi dăduă seama că ceea ce a făcut însemna sfârşitul carierei lui. Dacă tânărul moare, el va ajunge cu siguranţă la închisoare. Croitoru desigur că se va răzbuna şi va face totul ca să-l înfunde. În orice penitenciar ar fi ajuns, va întâlni acolo vechi „cunoştinţe” care cu siguranţă că nu-l vor ierta, fiind aruncaţi tocmai de el în temniţă. Buneanu coborî din bloc şi se repezi la maşină, pornind spre locul unde-l lăsase zăcând pe Radu. Voia să-l ducă el însuşi pe tânăr la spital ca să mai repare ceea ce se mai putea repara. Spera ca Radu să mai fie încă în viaţă. Îşi propusese pe drum să-şi compună un scenariu care să-l scoată în afară oricărei învinuiri. Ajuns acolo unde-l bătuse pe Radu Croitoru, zări o maşină de poliţie şi o ambulanţă. Doi ofiţeri îl salutară deferent, recunoscându-l imediat, deşi Buneanu era îmbrăcat în haine civile, şi-i raportară cazul. Sorin văzu deodată doi bărbaţi solizi, îmbrăcaţi în haine negre, care transportau pe o targă un sac închis cu

fermoar. După formă, lesne se putea intui că este vorba de un cadavru uman. Văzuse Sorin mulţi asemenea saci în care se transportau cadavre, deseori în urma propriilor anchete. Buneanu înţelese că acesta este sfârşitul carierei lui sau poate şi mai rău...

Se îndepărtă de la locul faptei, clătinându-se pe picioare, până la maşină. Se sui la volanul Audi-ului şi demară, conducând fără un ţel precis. Poate că a trecut aşa o oră şi Sorin se mai linişti. Trebuia să conceapă un plan care să-l scoată basma curată în faţa lui Croitoru, sau să plece, să fugă...

— Da, fuga era o ideee. Croitoru nu era un idiot şi avea să afle cine i-a omorât odrasla. Nu putea chema pe nimeni ca să-i asigure un alibi. În faţa lui Croitoru, miliţian de pe vremea lui Ceauşescu, cu metode de anchetare identice cu ale lui, nici-un martor n-ar fi avut curajul să spună o minciună. Da, este mai bine să plec, să fug, dar unde? În afară graniţelor României, în America. Da, America este o ideee. Am acolo cunoştinţe cărora le-am mijlocit nişte vânzări de terenuri în România, şi-a spus.

De fapt Buneanu îi băgase pe foştii proprietari în închisoare, condamnaţi cu confiscarea totală a averii, aşa că terenurile au fost vândute ulterior celor din America. La ei se gândise acum. Partea de bani care i-a revenit lui Buneanu nu a fost chiar de neluat în seamă. Păcat că şi acei bani au fost pierduţi la cărţi.

Sorin se mai linişti. Nu era pentru prima oară când se găsea într-o situaţie critică. Continuă să conducă maşina fără un ţel precis. Pe o stradă dosnică văzu o femeie care, după mers, vestimentaţie şi după ora acea, nu putea fi decât una de moravuri uşoare. Opri lângă ea şi încercă să o acosteze, sperând în disperarea lui, că o târfă este exact cea de care are nevoie într-un moment ca acesta. Femeia, văzând marca maşinii, nu se lăsă mult timp convinsă şi urcă lângă Sorin, după ce se învoiră la preţ. Sorin opri pe partea stângă a unei străzi cu sens unic, la o tonetă care mai era deschisă şi cumpără o sticlă de votcă. Duse apoi sticla la gură şi o dădu jumătate pe gât, sub ochii stupefiaţi

ai femeii de lângă el. Demară şi continuă să conducă fără rost, mărind continuu viteza. Femeia se întreba în gând unde vrea s-o ducă acel bărbat ursuz, care nu scosese o vorbă de când se suise în maşină şi goli sub ochii ei, o jumătate de sticlă de votcă.

Sorin începu în timpul mersului maşinii să se desfacă la şliţul pantalonilor. De o erecţie nici nu putea fi vorba, după cele prin care trecuse în acea zi. Femeia nu avea de unde să ştie prin ce trecuse bărbatul de lângă ea. Voia numai să-şi termine cât mai repede treaba şi să-şi primească la urmă banii. Târfa înţelese ceea ce i se cerea, aşa că-şi desfăcu centura de siguranţă cu care era legată şi începu să-l ajute pe bărbat să-şi deschidă pantalonii.

La o intersecţie, un taxi îi tăie imprudent calea. Stresul avut în acea zi, viteză foarte mare a maşinii şi, în special, efectul alcoolului băut, a făcut ca accidentul să nu mai poată fi evitat şi maşina a intrat într-un stâlp de beton, sărind pe trotuar apoi şi frângându-se de colţul unei case. Femeia de lângă Sorin fu proiectată în afară prin parbriz şi se lovi de zidul casei, rupându-şi coloana, prăvălindu-se apoi fără cunoştinţă jos pe trotuar. Sorin ieşi cu greu din maşina diformă, se duse la femeie şi-i pipăi profesional venele, constatând că a murit. Se uită stânga-dreapta, văzu câţiva trecători târzii pe stradă, însă o rupse la fugă, până la prima staţie de taxi. Urcă şi-i spuse şoferului să-l ducă la o adresă la câteva străzi de unde locuia. Coborî din taxi, şi o luă pe jos, umblând fără un ţel precis pe străzi.

Buneanu ajunse acasă cu o oră înainte de a se lumina. Avea faţa desfigurată şi ochii ieşiţi din orbite. Daniela, care de obicei dormea la acea oră, era acum trează, foarte agitată, în sufragerie. Îi spuse cu o voce care nu trăda niciun sentiment, în pofida presimţirilor rele pe care le avea:

— De câteva ore nu mai conteneşte telefonul. Generalul Croitoru te caută şi mi-a spus că-ţi ordonă să te prezinţi urgent la birou. El te aşteaptă acolo.

Sorin rămase perplex.

— Deci aflaseră totul!... Nici nu era greu să afle, îşi

spuse. Se prăvăli deznădăjduit pe un fotoliu. După un timp se duse la telefonul din dormitor şi apelă un număr.

— ... aţi auzit, domnule Buneanu? Veniţi cu zece mii de dolari la aeroport peste două ore, şi se rezolvă. Peste două ore precis decolează un avion privat cu direcţia Agadir-Maroc. Să nu întârziaţi, vă rog. Eu vă aştept la avion. Banii, să ştiţi că nu sunt pentru mine, ci sunt pentru proprietarul avionului. Eu nu vă iau niciun comision, deoarece şi dumneavoastră m-aţi ajutat de atâtea ori.

— Mulţumesc, Hassan. Atunci peste două ore ne vedem.

Discuţia îi dădu ceva speranţe lui Sorin. Se duse la Daniela care aştepta încă în sufragerie cu halatul de baie îmbrăcat peste cămaşa de noapte.

Sabia cea sfântă reteză capul balaurului, dar şi florile care-l înconjurară

„În ziua aceea aduce-va Dumnezeu sabia cea sfântă şi mare şi tare asupra balaurului, şarpele ce fuge, şi asupra balaurului celui încolăcit şi va ucide balaurul cel din mare „(*Isaia 27, 1*).

— Ce bine, îşi spuse Daniela în gând, că ieri a lăsat-o pe Maria la părinţii ei ca să poată scuti copilul de toată această scenă oribilă.

Sorin reveni în sufragerie şi se lăsă moale pe fotoliu, rugând-o pe Daniela să se aşeze şi ea pe fotoliul alăturat că vrea să-i vorbească. Începu să-i povestească de-a fir a păr ceea ce se întâmplase, de la jocul de cărţi şi până la venirea lui acasă. O anunţă şi că apartamentul în care se aflau acum nu mai era în posesia lui.

— Daniela, am fost un copil foarte amărât. Tatăl, care m-a crescut, un evreu venit în România cu speranţa de a se procopsi, trăia din găinării şi înşela oamenii. Era un beţiv şi-şi cheltuia puţinii bani pe băutură şi pe jocurile de noroc. Noi, mama. Un frate şi încă o soră, nici măcar nu aveam bani de mâncare sau să ne încălzim iarna. Mama era o târfă şi o făcea cu oricine îi dădea bani, haine sau

ceva de mâncare. Mama m-a făcut cu soţul unei surori mai mari, tot evreu şi el. Sora mea are şi ea un alt tată şi cândva a luat-o pe urmele mamei mele. Tatăl, care m-a crescut până la 13 ani, ştia că eram un copil din flori şi mă trata în consecinţă. Tatăl meu adevărat m-a luat la Bucureşti, m-a făcut om şi m-a ajutat foarte mult cât a trăit. Am vrut să-i fiu recunoscător şi să fiu ca el, să pot realiza ceva în viaţa mea, să ajung „Cineva". De când am plecat din Dolhasca nu mai ştiu nimic de familia în care m-am născut şi nici nu mă interesează de ei. Tatăl meu adevărat a participat activ la colectivizare şi la alte acţiuni organizate de către comunişti. Eu am vrut...

— ... să fii o canalie, la fel ca şi tatăl tău! I-o tăie Daniela.

— Da, am fost o canalie şi acum vreau să încep o viaţă nouă...

— Ce, Dumnezeu crezi că o să te ierte vreodată pentru câte ai făcut? Ai crescut şi trăit fără Dumnezeu, tu însuţi trebuie să te ierţi!

Era pentru prima oară când Buneanu vorbea cu Daniela mai mult de cincisprezece minute. Era pentru prima oară când el îi destăinuia ceva din viaţa lui şi Sorin o făcea acum fără aroganţa-i cunoscută...

*

Daniela, deşi îngrozită de ceea ce auzea, ascultă toată povestea fără să lase să i se vadă niciun sentiment pe faţă.

— Am luat la cunoştinţă despre ce ai făcut. De ce îmi povesteşti mie toate acestea? Ce vrei, Sorin Buneanu, acum de la mine?

— Trebuie să îi dau acum unui prieten zece mii de dolari pentru a mă scoate în două ore cu un avion particular din ţară. Îmi mai trebuie încă cinci mii de dolari ca să am ceva bani la mine pe drum până ajung în Statele Unite. Acum, în acest moment, îmi trebuie aceşti bani că altfel sunt un om mort. Peste două-trei luni am să te iau la mine în SUA. Am câţiva prieteni acolo.

Sorin făcu o pauză lungă, aşteptând zadarnic o

reacţie a Danielei. Într-un târziu continuă:

— Sunt convins că mă poţi ajuta cu aceşti bani. Ştiu că de ani de zile pui bani deoparte. Nu sunt idiot, am ştiut tot timpul că ascunzi bani însă n-am zis nimic, atâta timp cât erau destui în casă. Ştiu că-mi poţi împrumuta aceşti bani. La urma urmei sunt bani pe care îi ai tot de la mine, mai adaugă Sorin, ridicând tonul, dacă văzu că Daniela nu are nici-o reacţie.

— Nu am bani, replică Daniela sec.

— Ah, nu? Dacă aş vrea să ţi-i găsesc aş face-o. Chiar astăzi până la ora prânzului aş avea numărul tău de cont şi chiar şi parola.

— Problema ta este că nu mai ai atâta timp la dispoziţie, spuse Daniela sarcastic şi observă reacţia vorbelor ei pe figura deznădăjduită a bărbatului.

— Trebuie să mă ajuţi, o imploră Sorin. Numai tu o mai poţi face, te rog...

— Trebuie? Numai să murim trebuie. Celelalte lucruri le facem numai dacă vrem sau dacă suntem constrânşi.

— Te rog, Daniela, nu te-am rugat niciodată ceva...

— Aşa este, m-ai constrâns de fiecare dată. Tu nu ştii să rogi pe cineva, ceva.

— Acum te rog însă. Trebuie să mă ajuţi!

— Ţi-am mai spus că doar să murim trebuie... Da, trebuie... Numai tu poţi să te scoţi acum din bucluc. Am o idee...

— Da? Îţi mulţumesc Daniela, spuse Buneanu cu o urmă de speranţă în glas.

— Nici măcar nu pot să spun „cu plăcere”, spuse femeia şi se îndreptă spre dormitor.

Daniela îşi aminti în timpul discuţiei că Buneanu îşi curăţa periodic pistoalele pe care le depunea apoi în seif. De multe ori scotea şi reîncărca apoi cartuşele în încărcător. Odată, fiind beat Sorin îi puse pistolul încărcat la tâmplă şi o întrebă „ce-ar fi dacă aş descărca acum arma?”. Daniela îngrozită, avu totuşi puterea să-i

răspundă: „- Dacă ai face-o, voi scăpa de viaţa searbădă pe care mi-o oferi. Tu vei fi condamnat şi încarcerat, şi îi vei întâlni în puşcărie pe aceia pe care tu însuţi i-ai trimis acolo”.

— Da, îşi spuse Daniela, oftând. Ştiu acum ce am de făcut. Luă dintr-un sertar o pereche de mănuşi noi din bumbac. Şi le trase pe mâini. Ajungând în dreptul seifului, îi strigă de acolo lui Buneanu, să-i spună unde ţine cheia de la seif.

— Pentru ce ai nevoie să deschizi seiful? Întrebă Sorin, dar îi spuse imediat unde ţine cheia, considerând că şi aşa nu mai contează...

Buneanu nu mai avea putere să gândească şi nici nu-l mai interesa pentru ce vrea tocmai acum această femeie, după atâţia ani, să deschidă seiful. Înainte ţinea acolo, nu numai cele două pistoale, ci şi banii, mulţi bani româneşti şi valută, documente secrete pe care nu le putea lăsa la serviciu, monezi de aur, bijuterii şi alte obiecte de valoare pe care le furase din casele în care făcea percheziţii. Toate lucrurile de preţ care fuseseră cândva ascunse acolo, le pierduse unul după altul, în ultima vreme, ca de altfel şi apartamentul, la jocurile de noroc. În seif rămăseseră acum numai pistoalele, dar Sorin nu s-a mai gândit în acel moment la ele... Daniela a fost însă aceea care a făcut-o. A deschis sertarul noptierei lui Sorin cum i se indicase şi văzu două chei mici de bronz, agăţate pe un inel. Niciodată nu deschisese acel sertar. Învârti una dintre chei în broască seifului, dar uşa nu se deschise.

— Aici mai sunt zece butoane, ce trebuie să apăs ca să deschid seiful şi în ce ordine?

— 2611918

Daniela tastă butoanele în ordinea indicată şi uşa se deschise. A luat dinăuntru unul dintre pistoale. I-a tras încărcătorul, aşa cum văzuse că făcea Buneanu. A scos cartuşele din încărcător, lăsând numai unul. Restul de cartuşe le-a pus în seif. A încuiat apoi uşa şi cu un cleşte de unghii a rupt dinţii cheilor. Cheile de la seif împreună cu resturile de dinţi le-a pus în poşetă. S-a îmbrăcat rapid

de plecare, aşezându-şi cămaşa de noapte şi halatul cu grijă pe un scaun. A pus încărcătorul la loc în armă, împingându-l cu forţă înăuntru, după care a pus-o în poşetă.

— Am găsit soluţia, strigă Daniela, intrând cu picioarele tremurânde în sufragerie.

— Da, îţi mulţumesc, te duci să-mi aduci banii? În cât timp vii înapoi? Ce mă sfătuieşti să fac, Daniela? O întrebă Sorin cu o urmă de speranţă în glas, văzând-o că se îmbrăcase ca să iasă din casă.

— Eu, să te sfătuiesc pe tine?!

Daniela, cu o privire scârbită, scoase pistolul din poşetă şi îl aşează pe spătarul fotoliului unde stătea Sorin. Îşi scoase mănuşile şi le puse apoi în geantă.

— Ce faci cu pistolul? Îngăimă Buneanu stupefiat.

— Găseşte singur acum soluţia! Nu uita însă că ai numai un glonţ la dispoziţie şi dacă îl vei folosi pentru mine te vei întâlni cu foştii cunoscuţi acolo unde i-ai trimis ani de-a rândul, după ce le-ai rupt mai întâi oasele în bătaie. Cheile de la seif sunt distruse şi nu-l mai poţi deschide ca să iei alte gloanţe.

—

Acum mă voi întoarce cu spatele şi voi ieşi pe casa scărilor. Poţi să mă împuşti, dacă vrei! Dumnezeu să te ierte, Sorin Buneanu, că are pentru ce!

Daniela ieşi din apartament fără să-i mai arunce vreo privire. Coborî din bloc pe scări în timp ce strecura cheile distruse ale seifului şi resturile de dinţi, într-una dintre mănuşi, cu grijă ca să nu-şi lase amprentele pe ele. Ieşind din bloc aruncă mănuşile sub o pungă cu resturi, într-unul dintre cazanele de gunoi şi se grăbi, deşi picioarele îi tremurau, ca să se urce în automobil.

Afară se luminase între timp şi soarele îşi făcea încet apariţia, vestind o zi frumoasă de iarnă...

*

Mihai fusese eliberat de la Văcăreşti la 25 decembrie 1989. Slăbise îngrozitor, numai ochii îi mai străluceau inteligent în cap. Cută de pe frunte i se adâncise şi mai

mult iar ridurile de pe faţă îl făceau mult mai în vârstă decât era. Îşi căpătase un tic nervos în închisoare şi acum tot timpul se uita brusc în dreapta şi în stânga, de parcă l-ar fi urmărit cineva.

Tudor Cornescu, tatăl lui, s-a zbătut mult timp pentru comutarea sentinţei lui Mihai şi mai ales împotriva lui Sorin Buneanu. Aflase de la cunoscuţii din cartierul unde el însuşi se născuse şi crescuse, ca cel care trăsese sforile în acuzarea lui Mihai fusese căpitanul Buneanu. De-abea după căsătoria lui Buneanu cu Daniela Georgescu, i-a fost clar, care a fost scopul înscenării căreia Mihai îi căzuse victimă. La început nu a înţeles de ce Daniela s-a căsătorit cu Buneanu după condamnarea lui Mihai. Cu timpul, Tudor aflând din cartier ca Daniela era nefericită, îşi dădu seama că acea căsătorie nu fusese sinceră, nu avusese un temei firesc. Multă vreme nu reuşise Tudor să priceapă motivul care a stat la baza încheierii unei asemenea căsătorii. Aflase apoi de la vecini de toată înscenarea regizată de căpitan şi că pe Daniela şi pe părinţii ei îi avea la mâna Buneanu cu dosare la miliţie.

Ştia ca a-l salva pe Mihai, este o luptă cu morile de vânt, însă nu a renunţat la ea. A făcut diverse petiţii la minister şi a cerut repetate audienţe la căpitanul Buneanu. La miliţie îl primeau şi-i spuneau ipocrit, că dovezile evidente nu făcuseră decât să-l încrimineze pe Mihai Cornescu. Nu avea nicio şansă, soarta lui Mihai era pecetluită, trebuia să-şi ispăşească sentinţa judecătorească. Dovezile şi mărturiile fără echivoc ale multor martori, chiar dacă erau dubioase, nu puteau fi contestate, sau mai bine zis, el Tudor, nu avea mijloacele şi puterea necesare să le combată.

În noiembrie 1987, Tudor Cornescu mai ceru o nouă audienţă la locotenentul Vâlcu adjunctul lui Buneanu. Vâlcu era vădit prost dispus în acea zi. Se bucura că Buneanu este de un an plecat şi are linişte la serviciu, dar din teamă faţă de şeful lui nu voia să se amestece în hotărârile acestuia. De ce-ar fi făcut-o? De ce să se lege la cap dacă nu-l durea?

Tudor îşi propusese, conducând discuţia cu cea mai mare diplomaţie de care era capabil, să-l convingă pe ofiţerul de miliţie să pună o vorbă bună pentru Mihai ca să aibă posibilitatea unui recurs al revizuirii sentinţei date. Vâlcu l-a lăsat pe Cornescu, tatăl, să vorbească aproximativ cincisprezece minute şi apoi i-a răspuns plictisit că au dezbătut de atâtea ori această temă şi că nu mai este nimic de revizuit.

— Bă Cornescule, dacă fii-tu este un bandit, este şi vina ta, pentru că l-ai educat prost. Acum vii la mine să mă rogi să scot de la închisoare un delincvent. Lasă-l acolo să-şi ispăşească pedeapsa, că săi vină mintea la cap. Tovarăşul Buneanu a făcut bine ceea ce a făcut şi tu mă pui acum să-l dezmint tocmai pe şeful meu.

Lui Cornescu i se înroşiseră urechile de ură şi de neputinţă, însă se abţinu. Vâlcu continuă:

— Fiul tău se ţinea de curve şi era lacom de bani şi încă de aceia străini, de valută. Este un bandit, un curvar, un peşte care face parale de pe fundul muierilor, aşa să ştii, bă, de la mine! Şi tu vrei să fie liber unul ca ăsta? Ar trebui să te iau şi pe tine la întrebări pentru educaţia anticomunistă pe care i-aţi dat-o. Te văd însă bătrân şi cred că este mai bine să te duci acum acasă, până nu mă înfurii. Peste trei ani îl ai iar acasă, dar cu mintea coaptă. Haide, du-te Cornescule, de bună voie, până nu-i chem pe băieţii mei ca să te arunce în stradă.

— Dumneata spui despre Mihai al meu că este un curvar, explodă deodată bătrânul de mânie, fără să se mai poată abţine. Voi vă chemaţi muieri acasă să vi se aştearnă în pat, să le scăpaţi de pedepse pe ele, pe fraţii, sau pe bărbaţii lor. Dumneata spui de Mihai că este un curvar? Ticăloşi blestemaţi ce sunteţi, voi împărţiţi legea după cum vă convine! Buneanu, şeful tău, l-a dat la o parte pentru ca s-o ia el pe fata care îl iubea pe Mihai. L-aţi băgat pe Mihai în închisoare, aţi şantajat-o pe Daniela Georgescu, ca să-l ia de soţ pe Buneanu, prin ceea ce i-aţi înscenat tatălui ei. Ce aţi realizat? Sunteţi toţi nişte nefericiţi, urâţi de toată lumea şi pentru asta faceţi tot mai mult rău în jurul vostru.

Orice atingeţi murdăriţi şi împuţiţi cu sufletele voastre putrede...

—

Venise rândul lui Vâlcu să se congestioneze. Apăsă pe butonul de sub masă şi imediat intrară doi subofiţeri în biroul lui. Cei doi îl apucară de braţe pe Tudor şi-l ţintuiră de scaun. Vâlcu se îndreptă spre Cornescu şi cu un dos de palmă îl azvârli pe bătrân jos de pe scaun. Sângele îi ţâşni din obrazul pleznit. Căzu cu capul pe podea, scuipând cei doi dinţi care îi săriră rupţi din maxilar. Bătaia au definitivat-o cei doi subofiţeri. Nu prea au înţeles aceia de ce trebuiau să-l bată pe bătrân, însă şi-au dat seama că asta este voinţa lui Vâlcu şi nu voiau să-i iasă acestuia din vorbă.

— Haide, gata bă cu asta, că-mi faceţi biroul numai sânge, i-a oprit cândva Vâlcu pe zeloşii subofiţeri. Daţi-l afară de aici, să nu-l mai văd înaintea ochilor! Bă, ăştia sunt că boii lui tata, trebuie să le dai numai „apă, paie şi bătaie”.

Cei doi s-au supus. Şi-au adunat şepcile de pe jos, îndesându-şi-le pe capetele asudate. Şi-au îndreaptat cravata şi uniforma, salutându-l milităreşte pe locotenent la ieşire. Târându-l afară din birou pe bătrânul Cornescu, subofiţerii au chemat o salvare în spatele sediului miliţiei în care l-au încărcat pe Cornescu pe o targă, plin de sânge, în stare de comă. S-a întocmit un procesverbal despre accidentul pe care l-a suferit Tudor Cornescu atunci când s-a dezechilibrat şi a căzut de pe treptele umede de la intrarea în clădirea miliţiei. Un bărbat, un borfaş, care era acolo şi spărsese în urmă cu trei zile un autovehicul, furând de acolo un aparat de radio, a semnat şi el ca martor al accidentului şi astfel a scăpat de pedeapsă, desigur după ce a spălat toate maşinile din parcul sediului miliţiei. După ce martorul a făcut lună şi biroul lui Vâlcu, i s-a dat drumul să plece, cu condiţia să o trimită pe soră-sa, şi ea clientă a miliţiei, în acea seară la locotenent. Bărbatul acceptă bucuros, mulţumi şi plecă.

Acea zi, până la întrevederea cu Vâlcu, a fost ultima

dată în care Tudor Cornescu s-a mai putut deplasa pe propriile picioare. În biroul locotenentului, în timpul bătăii primite, i s-a atins coloana vertebrală şi a paralizat. Cu greu a putut să-i procure nevasta lui, din rezervele de bani avute în casă, un scaun uzat cu rotile. Greu mai putea Tudor Cornescu articula cuvintele, curgându-i continuu un fir de salivă din gură. Era conştient că nu-şi mai poate coordona mişcările gurii şi nu-şi putea controla nici măcar mâna ca să se şteargă, sau să mănânce. Bătrânul, rămas totuşi cu mintea limpede, era copleşit de ură, de durere sufletească şi, mai ales, de neputinţă...

Părinţii lui Mihai au trăit de atunci într-o sărăcie lucie. Tudor Cornescu închise ochii pentru totdeauna, în braţele fiului său, la 31 decembrie 1989. Apucase să-l vadă pe Mihai liber şi pe blestemaţii de comunişti izgoniţi de la putere. Comuniştii căzuseră, fostele lor cozi de topor câştigaseră însă şi mai multă putere. Ultima dorinţă a lui Tudor Cornescu, de când paralizase, era să mai trăiască atât cât să-şi vadă băiatul eliberat din închisoare. La câteva zile după ce Mihai ajunse acasă, bătrânul Cornescu îşi adună toate puterile, ca-ntr-un ultim efort şi îi spuse într-o limbă gângăvită:

— Mihai, caut-o pe Daniela! Ea nu are nicio vină că s-a măritat cu miliţianul. Sorin Buneanu a regizat totul, el este ticălosul, acum este şi mai puternic decât era înainte şi mult mai ticălos. Buneanu a obligat-o pe Daniela să se mărite cu el. Altfel îl băga pe Gică Georgescu la închisoare. Daniela este foarte nefericită acum şi, cu siguranţă, că tot pe tine te iubeşte. Dacă o găseşti, vorbeşte cu ea şi încearcă să te însori cu ea! Cu siguranţă că te-a iertat demult pentru ce i s-a spus că ai fi făcut, pentru că ştie că totul a fost o înscenare. Eu am vorbit mai demult cu ea şi i-am povestit tot ce ştiu. Nu mi-a dat direct dreptate dar a încuviinţat din cap.

— Tată, Daniela nu mi-a trimis niciodată vreo scrisoare în închisoare şi niciodată nu m-a căutat acolo.

— Cred, Mihai, că Danielei îi este ruşine de tine, pentru că s-a măritat cu un altul şi de aceea nu te-a căutat

şi nu are să te caute vreodată. Tu trebuie s-o faci, băiatule!

— Şi dacă am s-o găsesc, ce pot eu să-i mai ofer acum, un biet nenorocit scăpat din puşcărie. Ce să-i spun?

Tudor mai făcu un ultim efort.

— Mama ta a văzut-o de curând pe Daniela cu o fetiţă... Fetiţa îţi seamănă... mai spuse bătrânul Cornescu şi a închis ochii.

Pe 3 ianuarie 1990 l-au îngropat pe bătrân şi două zile mai târziu, doamna Cornescu făcu un stop cardiac şi muri. Mihai a găsit-o dimineaţa moartă în pat. Bătrâna lui mamă, avea încă trupul cald. O expresie de tristeţe adâncă îi rămăsese întipărită pe faţă. Mihai, copleşit de durere, i-a închis ochii şi a sărutat-o. Amândoi părinţii au apucat să-l vadă pe Mihai eliberat din închisoare.

Medicul, chemat să constate moartea, a ajuns după multe ore cu certificatul de deces completat pe jumătate în tramvai. Cine se mai sinchisea în acele timpuri de restrişte că încă un bătrân murise? Muriseră deja mult prea mulţi tineri în ultimele două săptămâni în Timişoara, Bucureşti şi-n restul ţării...

Tânărul îşi înmormântă mama într-o groapă, nu departe de locul de veci al familiei, luată cu împrumut pentru şapte ani. Mihai, de-abia ieşit din închisoare, era deja plin de datorii după ce a plătit înhumarea celor doi părinţi, la nicio săptămână unul după celălalt.

Serviciu nu avea şi cine l-ar mai fi angajat după ce făcuse puşcărie. Casa era rece. Lemne şi petrol nu avea, de la părinţi nu-i mai rămăsese niciun ban. A vândut casa pe nimic, a plătit datoriile şi... ajunse cerşetor în stradă. Mai spărgea lemne, mai făcea curăţenie pe la cineva, dar nu-i ajungea ca să trăiască. La rude nu voia să apeleze şi nici aceia nu au dat buzna să-i ofere vreun ajutor, în pofida celor promise în timpul înmormântării părinţilor. În ochii lor, Mihai era doar un fost puşcăriaş de drept comun.

În acele vremuri grele de după decembrie 89, cine mai avea timp să-şi întrebe aproapele, dacă are un acoperiş deasupra capului său ceva să ducă la gură...

*

Daniela deschise uşa maşinii, voind să urce la volan, când un vecin de bloc o strigă.

— Doamna Buneanu, aşteptaţi vă rog numai puţin. Se organizează o excursie cu copiii la Cheia de Mâneciu-Ungureni. Este o zonă minunată. Aţi vrea să mergeţi şi dumneavoastră cu Maria acolo?

— Vă mulţumesc mult de întrebare, domnule Panait. Eu cu Maria am fost de multe ori la Cheia şi oricum vom mai merge, pentru că am un unchi care locuieşte acolo. Cu mare plăcere vom merge altă dată, în altă parte, dacă se mai iveşte ocazia. Vă rog, să mă anunţaţi şi pe mine dacă se mai organizează ceva.

Din blocul lor de locuinţe se auzi în acel moment un foc de armă. Daniela tresări şi apoi o apucă un acces de tremurat. Vecinul o ajută să se aşeze pe o bancă şi să-şi revină. Banca era rece şi avea un spătar rupt.

— Ce-a fost asta? Întrebă Panait ca pentru sine.

— Nu ştiu domnule Panait, s-a auzit, ca şi cum ar fi fost un foc de armă. Lăsaţi-mă, vă rog, să-mi revin puţin şi apoi am să telefonez la poliţie. Am un telefon celular la mine.

— Desigur, doamnă Buneanu.

Trecură aproximativ cinci minute, timp în care Daniela îşi mai reveni, scoase un oftat şi luă telefonul din geantă şi formă numărul secţiei de poliţie. Cineva se prezentă la telefon, spunându-şi gradul, numele şi secţia unde lucrează. Daniela se prezentă şi ea. Şi spuse poliţistului adresa blocului în faţa căruia se afla şi de unde se auzise focul de armă, adăugând că aceasta este şi adresa la care locuieşte.

— Vă rog să veniţi cât de repede puteţi. Am auzit un foc de armă din interior şi cred că s-a întâmplat ceva oribil aici înăuntru.

Daniela auzi un „venim imediat doamnă” şi apoi închise complet telefonul mobil.

Peste puţin timp, două maşini de poliţie şi o ambulanţă sosiră în sunet de sirenă la adresa indicată.

Daniela aştepta la intrarea în bloc şi le spuse, prezentându-se, că ea a anunţat poliţia. Vecinii de scară, alertaţi de zgomotul armei, ieşiră afară pe hol. La vederea poliţiştilor le-au indicat acestora apartamentul de unde presupuneau că s-a auzit împuşcătura. Daniela se aşează din nou pe banca îngheţată. Un poliţist veni după scurt timp la femeie, se prezentă şi o rugă să-i dea cheile de la apartament.

— Se presupune, spuse poliţistul, că zgomotul de armă a venit din apartamentul unde locuiţi dumneavoastră, doamnă Buneanu. De aceea cred că nu este bine să intraţi cu noi în apartament. Am să vă rog să rămâneţi afară până veţi fi chemată.

Daniela nici nu voia să mai intre în acel apartament. Aflase de la Sorin că, oricum, nu-i mai aparţinea.

Procurorul şi doi fotografi sosiră şi ei la faţa locului. Poliţia o informă pe Daniela că soţul ei îşi pusese capăt zilelor şi le cerură, ei şi vecinului Panait, declaraţii scrise. Poliţiştii le mulţumiră apoi şi le spuseră că pot pleca dacă doresc. Daniela rămase mai departe aşezată pe banca din faţa blocului. După expertiza făcută şi declaraţiile de rigoare luate de la alţi vecini, Daniela văzu doi bărbaţi solizi care transportă pe o targă un sac negru, închis complet. Cu mişcări sigure băgară targa într-o maşină neagră.

Un bărbat îmbrăcat într-un costum închis la culoare îşi ridică pălăria în faţa Danielei şi spuse:

— Doamna Buneanu, permiteţi-mi să mă prezint. Mă numesc Constantinescu şi vă rog să mă scuzaţi, dacă am să vă pun o întrebare neplăcută, ţinând seama de situaţia de faţa. Vă rog să mă înţelegeţi. Îmi fac doar datoria.

—

— Puneţi-o vă rog, domnule Constantinescu, nu vă faceţi probleme.

— Doamna Buneanu, vom transporta corpul neînsufleţit al fostului dumneavoastră soţ la Institutul de Medicină Legală, pentru stabilirea definitivă a cauzei morţii. După aceea, conform legii, cadavrul stă la

dispoziţia familiei. Ce vreţi să facem cu cadavrul. Unde să îl transportăm, la ce adresă?

— La crematoriu, răspunse Daniela cu o ură nemărginită în privire, la crematoriu cu el!

— Bărbatul nu se arătă şocat de spusele Danielei. Nu era prima oară când auzea asta în ultimii douăzeci de ani de când avea acest job şi, cu atât mai des acum, de când căzuse regimul ceauşist.

— Vă mulţumesc, doamnă, vom face întocmai cum spuneţi. Vă rog numai să-mi semnaţi acest document. Dacă însă vă răzgândiţi vă dau cartea mea de vizită şi mă puteţi apela la numărul de telefon trecut pe aceasta. Mai vreau să vă informez că statul poate prelua, ţinând seama de funcţia avută a răposatului, costurile incinerării.

— Da, e în regulă, măcar atâta bine să facă statul pentru mine.

— Vă mulţumesc, doamnă, şi vă doresc numai bine. Am să mă ocup eu de toate şi n-am să vă mai deranjez.

— La revedere, domnule Constantinescu, şi eu vă mulţumesc, sunteţi foarte amabil.

Toader Şoimu şi Mihai Cornescu

Toader Şoimu tocmai coborâse din tren, în Gara de Nord. Era prin martie 1993 şi Toader avea să împlinească în curând 76 de ani. Era de pe lângă Cheia de Mâneciu-Ungureni. Se născuse şi copilărise pe Valea Berii, la poalele Munţilor Ciucaş. În Al Doilea Război Mondial a fost încorporat şi trimis pe frontul sovietic, ca atâţia alţii din generaţia lui şi, întocmai multora, a fost luat acolo prizonier, judecat, condamnat la muncă silnică şi deportat în lagărele sovietice. A reuşit să fugă de acolo şi, ceea ce puţini au reuşit, a izbutit să ajungă teafăr înapoi acasă. A trăit anii comunismului în România şi, tot ca mulţi alţii, a crezut în zadar, că, după răsturnarea lui Ceauşescu, va veni soarele în mult osândita ţară din Carpaţi.

Venise acum la Bucureşti ca să umble pe la ministere şi pe unde va fi nevoie, ca să-şi primească înapoi pădurea

care-i aparţinea de drept. Fusese pe vremea comuniştilor ţăran individual în zona necooperativizată din Valea Berii, comună Cheia. Gaterul, terenul şi pădurea pe care le primise de la tatăl lui, le avusese cu drept de administrator chiar şi pe vremea lui Ceauşescu. Îşi plătise întotdeauna dările la timp şi fusese lăsat în pace. De când se ştia, familia lui a fost proprietara acelor pământuri. Toţi oamenii din zonă ştiau aceasta, chiar dacă orânduirea comunistă, nu-l considera proprietar de drept al pământului.

Aproape tot terenul şi pădurea i le luase de curând o persoană venită din Moldova, de pe la Huşi, fără vreo aprobare scrisă sau să existe vreo factură doveditoare de plată. Se făcuse peste noapte stăpân pe toate. Se instalase pur şi simplu acolo. Îşi construise deja o casă, tot fără aprobare, şi se lăuda tuturor, că are prieteni sus-puşi la guvern şi, mai ales, în străinătate, prietenii care-l susţin, inclusiv financiar. Începuseră să-i ademenească cu bani pe toţi cei de la primărie, pentru a-i determina să nu scoată un cuvând în această privinţă. Adusese oameni din Moldova, căci pesemne aceia acceptau să lucreze pe o plată mai mică şi începuse să defrişeze, fără milă, pădurea. Tocmise maşini şi utilaje cu care să lucreze lemnul. Cel venit din Moldova spunea la toată lumea că va face pe Valea Berii un parc de agrement, o fabrică de îmbuteliere a apei minerale şi un hotel, cu faţa înspre vârful Ciucaş. Tăia pom după pom şi Toader vedea cu inima plânsă cum dispare, de la o zi la alta, pădurea pe care tatăl, bunicul lui şi el însuşi au îngrijit-o cu dragoste, o viaţă întreagă. Desigur că şi el a tăiat pomi însă a respectat regulile naturii, plantând alţii pentru generaţiile următoare. Acum când ţara se eliberase de comunişti şi de tirania de tip stalinist, venise un străin de acel loc, pusese stăpânire fără niciun drept şi fără plată pe ceea ce Toader moştenise de la tatăl lui şi, ceea ce era mai rău, consta în faptul că îşi bătea joc fără ruşine de natură. Îi era peste putinţă să priceapă această situaţie.

A rămas Toader aproximativ o săptămână la

Bucureşti. A mers din minister în minister, din birou în birou şi a reuşit până la urmă să obţină documentele necesare prin care îşi putea revendica dreptul la posesia terenului în cauză. Mai rămânea numai să-l înlăture pe acel om de pe pământul lui, dar şi pentru asta va găsi Toader o soluţie. A împărţit Şoimu mulţi bani, ţuică, brânză şi cârnaţi de casă, în stânga şi-n dreapta, numai ca să obţină ceea ce i se cuvenea după lege. Vremurile se schimbaseră în România, nu însă şi năravurile funcţionarilor care respectau legea numai în schimbul atenţiilor făcute şi acestea, pe măsura bunăstării solicitantului. Moştenirea lăsată de turci, printre altele, servilismul şi luarea de bacşiş, vor dăinui, indiferent de numărul schimbărilor de regim din România, ori de culoarea lui politică. Bătrânul ştia că, în comparaţie cu arabii, ocupanţi ai Iberiei până în secolul al XV-lea care au adus acolo cu ei arta, construcţiiile, cultura, medicina şi ştiinţele, printre altele, bunuri de care şi astăzi profită Spania şi Portugalia, turcii au făcut, din nefericire, numai jaf şi distrugere pe plaiurile româneşti. Dacă totuşi au construit ceva, cândva, au fost doar câteva fântâni din care trebuia să-şi adape caii şi câteva geamii unde să se roage.

*

Toader, fericit că a reuşit să-şi clarifice situaţia la Bucureşti, se îndrepta voios spre Gara de Nord să-şi ia bilet de tren şi să meargă înapoi acasă. Pe drum vedea oameni preocupaţi, îmbrăcaţi frumos, trecând rapid pe lângă el, autoturisme şi autobuze care se strecurau gălăgioase şi agresive unele pe lângă altele, dar vedea şi oameni nevoiaşi, îmbrăcaţi sărăcăcios sau chiar cu hainele rupte pe ei. Observa copii ţinuţi de mână de către părinţii lor, preocupaţi de problemele zilnice, aproape alergând pe lângă aceştia pentru a se manţine în ritmul adulţilor. În jurul său erau însă şi copii mizerabil îmbrăcaţi, singuri, murdari, umblând fără rost, unii cu câte o pungă în mână, din care aspirau vaporii de solvent, sau cerşind bani trecătorilor. Bătrânul ştia că acei copii ai străzii dormeau

pe unde apucau, neavând pe nimeni alături, iar de sprijinul statului românesc, nici nu putea fi vorba. Pe măsură ce se apropia de Gara de Nord, zâmbetul de pe faţă îi dispăru. Lumea pestriţă din jurul gării, nu dădea nimănui motive de veselie.

Deodată văzu un bărbat amărât, arătând într-un hal fără de hal. Stătea rezemat de una dintre coloanele de la intrarea în gară şi cerşea. Omul, căruia o barbă mare, neîngrijită îi acoperea faţa, ţinea o căciulă ponosită în mână, întinzând-o fiecărui trecător şi rugându-l din privire, să-i dea câţiva bănuţi, să-şi cumpere ceva de mâncare. Cu toată aparenţa deplorabilă, cerşetorului îi sclipeau inteligent ochii şi chiar când cerşea, avea parcă ceva demn, în felul în care o făcea. Toader se întristă brusc şi zâmbetul îi încremenii pe faţă. Acum când ţara era din nou liberă, îşi spuse, şi are nevoie de orice om tânăr şi bun de muncă, îi era greu să creadă că unul dintre aceştia nu avea bani nici să mănânce şi nimeni nu-i oferea de muncă. Toader duse mai întâi mâna la portofel, să-i dea un ban, dar renunţă imediat. Cugetă că un bărbat ca acela i-ar putea fi sprijin acum la bătrâneţe, să-l ajute la muncă, la gater, la cherestea şi la ceea ce mai era de făcut pe la el acasă. Hotărî să-l ia la el în Valea Berii, asta dacă tânărul ar fi acceptat. Îi va oferi o cameră sub propriul acoperiş, îl va învăţa ce este de făcut. Astfel vor trăi şi vor mânca împreună. Are să-l înveţe mai întâi meşteşugul de la gater şi cum se conduce o firmă mică de cherestea ca a lui. După ce acest om se va întrema, şi-a făcut bătrânul planul în gând, după câteva luni sau după un an, va hotărî singur dacă vrea să rămână mai departe la gater sau dacă doreşte să se întoarcă la Bucureşti. El însă era hotărât să-l convingă să rămână. În orice caz, acel băiat îi căzuse bătrânului drag la inimă, fără să ştie de ce, şi se hotărî să-i vorbească. Cerşetorul întinse, mai întâi, instinctiv, căciula şi apoi o retrase, privindu-l pe bătrân direct în ochi, fără urmă de umilinţă, intuind parcă ceva.

Toader se aplecă încet, bătrâneşte, pe vine, şi-i vorbi cerşetorului:

— Ce este măi copile cu tine aici, cum de ai ajuns aşa, cum te cheamă?

— Mihai îmi spune domnule, Mihai Cornescu. Vedeţi, aşa este soarta uneori, crudă şi nemiloasă. Este, sper numai, o situaţie temporară, deşi îmi spun aceasta de câţiva ani. Va răsări cândva soarele şi pe strada mea. Acum nu mai am casă, nu mai am pe nimeni, nici părinţi nu mai am. Fraţi oricum n-am avut, iar rudele, de când au auzit că am fost la închisoare, nu au mai poftit să ştie nimic de mine... Au uitat de mine chiar şi cei pe care i-am ajutat eu sau părinţii mei cândva. Acum sunt aici şi cer de pomană, dar va veni vremea când îmi voi găsi ceva de lucru şi voi avea din nou pâine albă pe masa mea şi un acoperiş deasupra capului. De ce vă interesează pe dumneavoastră domnule... de soarta unui cerşetor?

— Mie îmi zice lumea Toader, Toader Şoimu, spuse bătrânul, evitând întrebarea. De ce ai fost la închisoare Mihai? Ce rău ai făcut?

— Ştiţi... nea Toadere, pot să vă zic aşa?... toţi cei care au fost la închisoare spun că sunt nevinovaţi. Eu însă m-am făcut vinovat că am iubit pe fata de care se îndrăgostise un căpitan de miliţie şi am muşcat ca un prost din momeală pe care acesta mi-a întins-o, ca să mă scoată apoi din joc. Am vrut să ajut pe cineva, care de fapt era tocmit chiar de acea bestie de om, ca să mă inculpe şi am căzut în capcană, precum musca în lapte. Trebuia să ies atâta timp din joc, ca el să se poată însura cu fata pe care eu o iubeam. Veţi spune poate că vorbesc ca din filme, sau că am citit prea multe romane, însă aşa a fost. Există oameni care reprezintă, din fericire majoritatea, care-şi pun mintea la contribuţie ca să-şi ajute semenii. Există alţi câţiva care îşi folosesc ştiinţa ca să le facă rău celorlalţi. Şi unii şi ceilalţi sunt fiinţe create de Dumnezeu, ca să trăiască laolaltă şi ca să se pună la probe reciproc în viaţa pământeană. Cândva îşi va primi fiecare plată de la El, după cum s-a comportat pe acest pământ cât a trăit.

— Măi Mihai, vremurile s-au schimbat acum, miliţia nu mai există, îl poţi denunţa pe cel care ţi-a făcut atâta

rău!

—

— Nea Toadere, acea fiară de om este acum, după ce şi-a schimbat numai culoarea uniformei, mult mai sus în grad şi are şi mai mare putere la instituţia numită acum poliţie. Poliţia foloseşte aceleaşi metode ca şi miliţia dinainte. Sunt doar aceleaşi personaje ca şi înainte, cum să fie altfel? Este greu să-l denunţi şi este oricum lipsit de şansă pentru că tot aceiaşi au rămas la putere. Se ţin toţi împreună de putere, precum beţivul de gard, ca şi înainte de ceea ce noi românii zicem că ar fi fost „revoluţie”. Cu toţii ştim acum că nu a fost revoluţie, ci o lovitură de stat organizată. Nouă românilor ne mai place, uneori, să ne îmbătăm cu apă rece. Cei aflaţi la putere ştiu bine că, dacă unul cade, cad apoi rând pe rând cu toţii şi li se vor dezvălui ulterior nelegiuirile făcute. Cei care vor veni după aceştia, se vor prăbuşi şi ei cândva, vor face alte abuzuri şi mai şi, iar istoria se va repeta aşa la nesfârşit. Astăzi când ţara asta sleită se târăşte ca să refacă ce s-a distrus sau să facă ceea ce nu s-a făcut timp de aproape cincizeci de ani, vin la noi faliţi din toată lumea pe care, vorbă lui Eminescu, „lumea nu poate să-i mai încapă”, cu bani murdari, şi cumpără pe nimica toată ceea ce are ţara mai bun şi valoros. „Spală astfel la noi acei bani agonisiţi în mod fraudulos. Aceste scursuri ale lumii, magnaţi de bani murdari, îşi cumpără, cu câteva zeci de mii de mărci germane sau de dolari, acoliţi şi lachei de pe la noi, oameni fără conştiinţă şi lacomi de înavuţire grabnică, pregătiţi pentru acestea încă din era comunistă. Ei, aceşti lachei, slugi şi cozi de topor, trebuie să treacă în schimbul banilor peste cadavre şi nu magnaţii înşisi, care poate nici nu se arată la faţă. Li se dă o sută, două de mii de dolari lacheilor şi aceia semnează acorduri prin care ţara pierde pentru totdeauna valori inestimabile. Dacă aceste cozi de topor mai cârtesc, ori li se mai dă vreun autoturism de lux ori, dacă se obrăznicesc prea tare, li se răpesc copiii sau alţi membrii ai familiei lor şi sunt apoi şantajaţi să joace până la urmă, aşa cum li se cântă. Dacă au înşelat şi

fraudat odată, nu se mai pot da înapoi, mai ales că cei care îi împing la înşelăciune au mare experientă în aşa ceva, au probat-o mai întâi în alte zone ale pământului, până când acolo n-a mai fost nimic de stors...

— Măi Mihai, dar tu eşti într-adevăr un băiat deştept, de unde ai tu aceste informaţii? Nu vreau să zic că nu ai dreptate prin ceea ce spui, ba dimpotrivă, însă mă întreb că, dacă stai toată ziua la cerşit, cu ce bani şi când ai timp să te informezi?

— Nea Toadere, niciun ziar care apare zilnic acum în Bucureşti, nu-mi scapă necitit, cel târziu a două zi. Multe ziare sund editate în principal, pentru manipularea maselor. Altele însă mai spun şi adevărul... Şi mai am şi cap să gândesc şi să citesc printre rânduri. Capul nu este numai ca să ne despartă urechile, ci ca să înţeleagă cele auzite, văzute sau citite. Bieţii oameni de la ziar nici ei nu pot scrie tot adevărul pe care-l cunosc. Ziarele, la care-şi câştigă pâinea, au încăput chiar pe mâna acelor şarlatani fără scrupule. Ziariştii îşi pun mintea la contribuţie ca să găsească modalitatea de a aduce la lumină, într-un fel sau altul, adevărul, punându-şi astfel deseori slujba sau chiar viaţa în joc. Noi cititorii suntem datori să le înţelegem arta şi jertfă şi să-i cinstim pe măsură, cât sunt în viaţă şi nu după aceea.

— Aşa este Mihai, gândeşti ca şi mine. Eu aparţin generaţiei care s-a opus comuniştilor, inclusiv prin luptă de rezistenţa în munţi. Toţi fraţii mei şi-au lăsat în zadar vieţile acolo. Dar ca să revenim la temă. Nu înţeleg totuşi, cumperi ziare în loc să-ţi iei de mâncare din banii pe care îi primeşti din cerşit?

— Nu, domnule, unii oameni, care trec în grabă pe lângă mine, în drumul lor spre unde au de mers, îmi aruncă ziarul pe care tocmai l-au frunzărit în autobuz. Pe unele mi le aruncă neatinse. Mulţi le cumpără ca să fie văzuţi de către ceilalţi şi să arate prin aceasta că se informează. Aceia mi-l aruncă mie, apoi, ca să-mi arate că mă sfidează, ca pe un cerşetor ce sunt, un gunoi de om. Îmi este greu să cred că mi-l azvârle cu gândul că fac o

faptă bună, gândindu-se la informarea mea periodică. Sunt oameni care s-au ridicat prea repede acolo unde sunt, foşti copii de bani-gata, şi aruncă ziarul pe mine, că altfel i-ar da drumul pur şi simplu pe stradă, lângă coşul de gunoi, chiar dacă acela este gol şi ar mai fi loc înăuntru. Cu siguranţă că-i pretind, în sinea lui, măturătorului de stradă să le fie recunoscător că face gunoi, că altfel ar rămâne acela fără slujbă, dacă strada ar fi curată. Fără să ştie, şi cu atât mai puţin să voiască, aceşti oameni îmi fac totuşi un mare bine cu ziarele, căci după ce le citesc, noaptea îmi găsesc un loc la vreo aerisire de la vreun magazin de unde iese aer cald şi, dacă locul nu este încă ocupat de un alt amărât, mă culc pe acele ziare sau mi le bag iarna pe sub haine ca să mă apere de frig...

— Toader se cutremură şi-i mai puse lui Mihai o întrebare, înainte de a-şi pune planul în aplicare şi a-i propune să meargă acasă la el.

— Măi Mihai, după cum vorbeşti, tu eşti băiat purtat prin şcoli. Ce meserie ai, ce-ai învăţat măi copile?

— Am absolvit în 1986, cu o medie mare, TCM-ul în Bucureşti, răspunse Mihai, ca şi când s-ar fi desprins o stâncă uriaşă de pe creasta inimii sale.

—

Bătrânul se ridică în capul oaselor, cu faţa împietrită de cele auzite.

*

— Ai absolvit o facultate technică şi acum cerşeşti?

Mihai dădu aprobator din cap. Amândoi, tânăr şi bătrân aveau acum ochii umeziţi de lacrimi... Toader mai avea de înfăptuit un lucru în viaţă şi anume acela de a-l pune pe acest flăcău din nou pe picioare, de a-l aduce iar în rând cu lumea, acolo unde îi era, de fapt, locul. Nu... nu era atât de bătrân, încât să nu-i mai poată netezi calea acestui om. Tânărul acesta are potenţial, îşi spuse. Sunt convins că Mihai nu va mai trebui să cerşească, aşa cum sunt sigur că „amin”, care încheie orice rugăciune, se traduce prin „aşa să fie”.

Bătrânul îi promisese preotului Damian, din Cheia, că

va face fapte bune pentru a-şi mai spăla păcatele săvârşite până la această vârstă. Dumnezeu i-l aduse pe Mihai în cale. Toader îl rugă pe tânăr să se ridice în picioare şi-i propuse, fără ocolişuri, să vină cu el că-i va da de lucru.

— Mai întâi mergem la un hotel că să faci o baie, apoi am să-ţi cumpăr câteva haine şi după aceea, dacă eşti de acord, vom merge amândoi la mine acasă, la Cheia, în Valea Berii.

Mihai, fără să stea mult pe gânduri, se înclină în semn de respect şi-i mulţumi bătrânului pentru mărinimia sa. Aceasta este o şansă unică, reflectă Mihai în sinea sa.

Au mers la Hotelul Nord, preţ de cinci minute de mers pe jos de la Gara de Nord. Toader a plătit o cameră de două persoane, pentru o noapte. Recepţionerul a cam strâmbat din nas, văzându-l pe Mihai aşa de zdrenţăros şi murdar şi era cât pe ce să refuze închirierea camerei. Toader a observat toată scena, a mai scos ceva bani în plus faţa de preţul camerei şi i-a strigat autoritar tânărului de la recepţie:

— Vezi, măi copile, să-mi dai o cameră bună şi nu te mai codi atâta, că tocmai vin de la minister şi mi-am luat din spinare cârcotaşi mai mari ca tine. Ia banii pentru cameră, iar restul este pentru tine!

Mihai s-a îmbăiat, s-a bărbierit şi, îmbrăcat cu ceva haine de la Toader, au plecat în oraş la cumpărături. Toader i-a cumpărat destule haine lui Mihai ca să-i ajungă până trece vara. I-a mai luat şi câteva articole de uz personal şi au mers apoi la un restaurant unde au mâncat pe săturate. De multă vreme nu se mai simţise Mihai Cornescu atât de bine. Se gândea în fel şi chip, cu speranţe îndreptăţite, ca acum va reuşi să reajungă pe linia de plutire. Era aproape convins că va avea un loc de muncă şi un pat curat pe care să-şi odihnească trupul. Acum ştia că Dumnezeu îi ascultase ruga şi-i mulţumea în gând.

Revenind la hotel, Toader i-a cerut recepţionerului „Mersul trenurilor” pentru a stabili cu ce cursă vor pleca a doua zi dimineaţa din Ploieşti-Sud către Măneciu. Băiatul

de la recepţie, acelaşi care a ezitat să-i dea o cameră lui Toader, se minună de cum arăta acum Mihai. Desigur că pe figura lui Mihai se citeau încă suferinţele îndurate în ultima vreme, însă era cu totul alt om acum.

— Cine zice că haina nu-l face pe om, nu are dreptate, filosofă recepţionerul, şi-i dădu lui Toader zâmbitor „mersul trenurilor”.

A două zi au coborât din tren, în gara Măneciu şi s-au urcat în autoturismul lui Toader, parcat lângă gară, pentru a porni în mare grabă spre Cheia.

Paraschiv Şoimu

„Şi voi pune lor domni tineri şi cei batjocoritori îi vor stăpâni pe ei. Şi în popor se va porni om asupra omului şi asupra vecinului său şi se va scula cu sfadă pruncul asupra celui bătrân şi cel necinstit asupra celui de cinste „(*Isaia 3, 4-5*).

Paraschiv Şoimu fusese făcut, ca atâtea alte mii de români, prizonier de război la ruşi, împreună cu Gheorghe Georgescu. Fuseseră amândoi încorporaţi în acelaşi regiment, dar nu se cunoscuseră decât din vedere. Gheorghe Georgescu era de lângă Balş, de pe Valea Olteţului şi Paraschiv Şoimu era de pe lângă Cheia de Măneciu. Tineri subofiţeri fiind în armata româna, au fost condamnaţi de către autorităţile militare sovietice la câte 25 de ani de muncă silnică. Pentru că în timpul prizonieratului refuzaseră să se înroleze în diviziile „Tudor Vladimirescu” şi „Horea, Cloşca şi Crişan” pentru a se întoarce apoi ca trădători comnişti în ţară, a trebuit să-şi ispăşească pedeapsa.

S-au cunoscut mai bine pe drumul înspre lagărul de muncă de lângă localitatea Azanka raionul Tavda, regiunea Sverdlovsk din Urali. Fuseseră transportaţi în vagoane de tip „Stolâpin” care erau special amenajate ca să nu se poată evada din ele. La Azanka au fost descărcaţi şi repartizaţi în barăci. Ziua se prelucra acolo lemnul adus din taiga. Au avut mai multe şanse de supravieţuire decât

alţi prizonieri, pentru că la Azanka era o climă mai dulce decât cea de Polul Nord, unde ar fi putut fi deportaţi. Paraschiv Şoimu era obişnuit cu munca la pădure şi cu prelucrarea lemnului, fiind născut şi crescut el însuşi la munte. Acolo, la Cheia aveau, tatăl lui, trei fraţi şi o soră, un gater, animale de povară, câteva vite, purcei, păsări de curte şi o bucată măricică de pădure. Gheorghe Georgescu, zis Gică, fusese înainte, în viaţa civilă, croitor. Aceasta a fost şansa lui, pentru că a avut în lagăr un regim mult mai bun. Pentru că era un croitor bun, le făcea în lagăr haine paznicilor ruşi şi familiilor acestora. Ceea ce mai primea din când în când de la ei, fie ţigări, fie băutură sau alimente, împărţea frăţeşte cu Paraschiv.

*

Fraţii lui Paraschiv Şoimu, trei la număr, dintre care unul geamăn cu el, Toader, au fost şi ei în război. Toţi încorporaţi la diferite regimente ale Diviziei a 9-a. Toader a fost la Regimentul 3 Dorobanţi. După pierderile masive de efective ale Armatei române din toamnă anului 1944, în zona Oarbă de Mureş, mulţi soldaţi români au rămas izolaţi. Cei trei fraţi s-au întâlnit, ca prin minune, în timp ce-şi căutau regimentele cărora le aparţineau. Două zile au mers fără să-şi fi regăsit trupă în care fuseseră înregimentaţi. Între timp s-au întâlnit cu alţi soldaţi care erau în aceeaşi situaţie. Aceia povesteau că ruşii, care oficial trebuia să-i sprijine, trăgeau în ei pe la spate, dacă li se părea că românii nu atacau trupele germane cu suficient elan. Au hotărât să renunţe la luptă împotriva nemţilor şi să meargă mai departe contra ruşilor, ce constituiau un iminent pericol de a aduce în România plaga comunistă. Grupele, astfel formate, s-au ascuns în pădurile din Munţii Cibinului, Retezatului şi în Făgăraş iar altele în Munţii Dobrogei. Au continuat lupta şi după terminarea războiului, ca partizani, împotriva înrobirii ţării de către comunişti. Oamenii de prin satele de acolo le aduceau de mâncare, haine şi, uneori, veşti din ţară şi chiar de acasă. Atacurile repetate ale trădătorilor şi asasinilor securităţii i-au slăbit. Izolaţi şi fără muniţie, au

fost masacraţi unul câte unul.

Tatăl lor, bătrânul Nechifor Şoimu, rămăsese acasă cu Ana, fata lui şi sora celor patru fraţi. Lupta celor doi, rămaşi acasă în Valea Berii, începe de-abia după sfârşitul războiului. S-au luptat din răsputeri să nu li se ia la colectivizare gaterul, pădurea, căruţa, caii şi boii. Veneau activişti de partid, lepădături de oameni, veniţi Dumnezeu ştie de unde, veneau tot mai des, tot alţii şi tot mai lacomi ca să-l convingă să semneze că preda „de bună voie” la CAP tot ceea ce are. Mulţi dintre aceştia vorbeau stâlcit româneşte şi se întreţineau între ei, de regulă, în limba romanes sau în ruseşte. Unii veneau, aşezau pistoalele ameninţător pe masă, alţii alergau după vreo orătanie prin curte, o tăiau primitiv cu baionetele, sau cu toporul, făceau focul în curte şi-o frigeau la repezeală încât carnea rămânea aproape crudă. Ana, de voie, de nevoie trebuia să le pună masa în casă. Răscoleau peste tot după alimente şi rachiu şi luau cu ei obiecte din casă, fără să ceară măcar permisiunea proprietarului. Plecau sătui şi beţi, uitând deseori pentru ce veniseră, iar uneori încercau s-o forţeze pe Ana să se culce cu ei, spunându-i acesteia vorbe murdare. De fiecare dată ameninţau că vor reveni.

Prin martie 1950 a venit vestea, printr-un vecin, că toţi fraţii Anei, cei ascunşi în munţi, precum şi Paraschiv, cel care era prizonier la ruşi, au fost ucişi. Bătrânul Nechifor Şoimu a căzut la pat paralizat. După o lună, prin aprilie, au venit din nou cei de la colectivizare, erau acum alţii, patru la număr, şi li s-a pus, ca de obicei, masa. Unul singur, mai negricios la faţă şi cu o cicatrice urâtă pe obraz, vorbea stricat româneşte, însă cu tovarăşii lui se întreţinea în ruseşte.

— De data asta nu ne mai prosteşti pe noi, bă chiaburule, cu un blid de mâncare, aşa cum ai făcut-o cu alţii! Ameninţă cel cu cicatricea. Ori semnezi că dai totul la cooperativă, ori la Piteşti, la pârnaie. Acolo or să vă putrezească oasele, împreună cu toţi duşmanii clasei muncitoare!

Nechifor, paralizat, lungit neputincios în pat, cu gura

strâmbată de paralizie, a încercat, fără succes, să spună ceva. Unul dintre ei i-a zis ceva în ruseşte, pesemne să tacă. Nechifor a continuat însă să gângăvească cu gura-i neputincioasă. Rusul a ridicat deodată arma şi l-a lovit pe Nechifor de câteva ori cu patul puştii în cap, până a obosit. Sângele bătrânului a ţâşnit, stropindu-l pe ucigaş pe faţă. Acesta, scârbit, a luat o pernă de pe pat, s-a şters pe faţă şi pe haine de sângele bătrânului şi a zvârlit-o, apoi, pe jos, călcând-o furios cu cizmele. Bătrânul căzuse plin de sânge, cu capul zdrobit, lângă pat.

— Ţi-ai pus copiii să ne împuşte, să ne saboteze revoluţia, mama voastră de bandiţi! Ai văzut acu' ce ştim noi să facem cu tâlharii de chiaburi de-alde voi!...

Ana tocmai intră în cameră cu un coş de ouă proaspete, voind să le facă de mâncare şi a asistat mută de durere la toată scenă. Văzându-şi tatăl plin de sânge, căzut inert din pat şi cu craniul zdrobit, a încercat să ţipe, însă a căzut leşinată pe duşumea...

— Taci, târfă sabotoare, că şi pentru tine avem ceva!

Asasinii au lovit-o mai întâi cu cizmele ca să se trezească. Ana şi-a revenit în fire şi a început să ţipe. Activiştii i-ai pus mâna la gură şi au început să-i rupă hainele de pe ea. Au posedat-o pe rând de mai multe ori, au bătut-o cu centurile, au urinat pe ea şi au părăsit veseli casa, luând cu ei coşul cu ouă şi, din beci, ultima damigeană cu rachiu.

— Mai venim noi după ce-l îngropi pe tac-tu, că doar n-o să semnezi cererea de intrare în CAP în mirosul ăsta de hoit. Doi fraţi ţi i-am împuşcat deja, Paraschiv o să putrezească în Siberia. A fugit din lagăr, deoarece nici munca nu-i plăcea şi putrezeşte acum pe undeva prin Uniunea Sovietică, sau poate a fost deja mâncat de lupi pe undeva prin Urali. Pe hoţul ăla de Toader, frate-tău, o să-l prindem şi pe el, să-i punem pielea la sărat. De la Piteşti o să-i aduni, după aceea, leşul!

În curte au împuşcat un câine care lătra fioros, celălalt, Haiduc, a reuşit să-şi rupă lanţul şi, aşa cu o bucată de lanţ, atârnându-i de gât, s-a repezit la unul

dintre ruşi şi i-a sfâşiat pulpa piciorului, fugind apoi înspre pădure. În zadar au încercat camarazii lui să-l împuşte. Câinele fugea în zig-zag şi gloanţele nu l-au nimerit.

Ana a rămas aşa dezbrăcată, plină de sânge, cu sperma şi urina asasinilor pe ea, ascunsă într-un dulap timp de patru zile, strângând o icoană în braţe. Ceea ce îndurase fusese mult peste puterea ei de înţelegere. Cu toate acestea, în starea de şoc în care rămăsese, a reţinut că Paraschiv, probabil, mai trăia şi că fugise de la ruşi. De Toader nu ştiau, aşadar, acele brute criminale, că fusese deja împuşcat...

*

Paraschiv Şoimu a fugit din lagărul de muncă Azanka-Sverdlovsk din Urali. A fugit chiar în noaptea Crăciunului ortodox rus, când paznicii prăznuiau sărbătoarea, fiecare pe ascuns, ca să nu-i vadă comisarii politici. Gheorghe Georgescu ştia că Paraschiv vroia să plece şi cunoştea data când acesta avea de gând s-o facă. Nu a avut tăria necesară ca să plece cu el, cu atât mai mult cu cât nu o ducea atât de rău în lagăr, fiind acolo pus, în special, de către ofiţerii ruşi, să le facă haine. Desigur că s-ar fi dus şi el acasă, dar nu avea conformaţia fizică a lui Paraschiv şi, cu siguranţă, ar fi pierit pe drum, fiindu-i acestuia chiar o povară.

Gheorghe i-a pregătit din timp lui Paraschiv haine călduroase, ochelari fumurii ca să nu-l orbească zăpada, pâslari, rachete de zăpadă, o busolă, un pistol cu cincizeci de cartuşe şi o pungă de tutun.

— De mahorcă să nu te atingi, Paraschive!, i-a spus Gheorghe, păstrează tutunul ca să faci schimb cu el pe mâncare, sau pe libertate. Dumnezeu să te ajute şi să te îndrume. Când am să mă întorc şi eu, dacă-mi va ajuta bunul Dumnnezeu, ştiu unde să te găsesc. Şi acum, pleacă odată!

— Îţi mulţumesc din inimă Gică pentru ceea ce faci pentru mine. N-am să te uit niciodată şi sper să am ocazia să te pot ajuta cândva.

Gheorghe strânsese o mare raţie de rachiu şi le-a dat-o paznicilor să-l bea în acea seară. Abia după trei zile au descoperit ruşii, după ce s-au trezit din beţie, că Paraschiv Şoimu fugise din lagăr. Lau căutat cu sănii şi câini multe zile după aceea, însă fără succes. Soarta l-a salvat, pe de o parte, pe Paraschiv, deoarece a nins în acele zile şi nu i s-au mai putut vedea urmele. Ninsese aşa de mult, încât, dacă Şoimu s-ar fi oprit să se odihnească, ar fi fost acoperit de zăpadă.

Cum a trecut Uralii iarna, numai el şi bunul Dumnezeu ştie. Faptul că învăţase ruseşte în lagăr la ajutat foarte mult. Efortul depus, aproape supraomenesc, îşi spusese cuvântul, şi, mort de foame, extenuat şi cu degetele de la picioare aproape degerate, s-a împiedicat şi a căzut într-o râpă de la marginea unei păduri. A încercat să se ridice şi să-şi continue drumul, însă picioarele nu-l mai ascultau. Începuse să aibă vedenii şi a priceput că i se apropie moartea.

Ajunsese într-o pădure de foioase de lângă orăşelul Revda, aflat în sud-vestul oraşului Swerdlowsk (astăzi Ekaterinenburg). Era pe jumătate mort şi, dacă rămânea acolo peste noapte, ar fi fost mâncat de lupi încă înainte de a-i îngheţa corpul. Gândul îi zbură la casa lor din Valea Berii, la Muntele Ciucaş, la potecile de pe creasta Zăganului pe care le străbătuse în copilărie, la pădurea prin care mergeau el cu fraţii lui şi cu Ana ca să adune zmeură, mure sau ciuperci. În timpul acestor nostalgice amintiri, i-a revenit în memoria afectivă imaginea unei iarni când, împreună cu fraţii lui, făcuseră un mic baraj pe un pârâu ca să-şi facă patinoar când apa va fi îngheţată. Îşi confecţionaseră patine dintr-o placă de lemn, prinsă cu cureluşe de ghete, pe care montaseră o lamă de fier, luată de la cosele vechi, aruncate prin podul casei. S-au jucat pe patinoar toată iarna. Pe la începutul primăverii, când zăpada începea să se topească, s-a dus iară pe acel patinoar şi gheaţa s-a rupt sub el, cazând în apă. Lacul format nu era adânc, însă a căzut cât era de lung şi s-a udat tot în apa rece ca gheaţa, după care a leşinat. Fraţii

au intrat în apă după el, l-au tras afară, l-au dezbrăcat de hainele îngheţate, l-au învelit cu o pătură şi cu propriile haine şi l-au dus repede acasă, pe sanie.

S-a trezit, după un timp, în camera lor de zi, acasă la căldura sobei, pe când Ana, sora lor, îl spăla cu rachiu ca să-i pună sângele în mişcare...

*

Acum Parashiv se trezi într-o cameră străină, având în faţa ochilor o femeie care îi sprijinea capul, ca să poată bea un lichid cald, bun la gust. A închis din nou ochii şi a mai dormit câteva ore, lăsându-se în voia soartei, încă lipsit de orice putere. Şi-a revenit în fire în momentul când o durere ascuţită i-a străbătut trupul vlăguit. Femeia, pe care o zărise prima oară, îi oblojea degerăturile de la degetele picioarelor.

— Unde sunt? Bâigui Paraschiv în ruseşte, văzând pereţii de lemn ai camerei. De teamă îşi închipuia, ceea ce putea fi mai rău, că fusese totuşi prins, după atâta trudă şi suferinţă.

Ridică cu greu capul de pe pernă şi văzu că era îmbrăcat cu alte haine. Încercă să se ridice din patul pe care stătea lungit, însă nu-l ţineau puterile. Îşi mişcă mâinile şi picioarele şi-şi dădu seama că nu era legat. În această situaţie se mai linişti puţin. În casă plutea un miros aţâţător de mâncare bună, bine gătită, miros pe care de ani de zile nu-l mai simţise.

— Eşti în siguranţă aici la mine, cel puţin deocamdată, îl asigură femeia în ruseşte, intuind întrebarea lui Paraschiv. Mă numesc Tamara Obreja, stai liniştit, îţi vreau numai binele. Am plecat aseară la vânătoare şi am văzut lupii şi m-am uitat după ei încotro alergau. Veneau la tine în râpa în care ai căzut, pentru că te adulmecaseră deja. Am împuşcat unul dintre ei şi ceilalţi au fugit. Ai avut noroc, lupii nici nu te-ar fi lăsat să îngheţi măcar. Te-am adus aici pe sanie. Tare mai eşti greu, cu toate că prea gras nu eşti. Nu prea arăţi bine hrănit ca activiştii noştri de partid, spuse Tamara ironic. Degerăturile tale arată rău şi vor avea nevoie de ceva timp

să se vindece. Am să-ţi dau ceva de mâncare acum şi apoi trebuie să plec la muncă. Vin mâine dimineaţă. Ai încredere în mine. Rămâi în pat ca să te odihneşti, deoarece bănuiesc că în ultima vreme nu ai prea făcut-o.

—

Vocea feminină, dar hotărâtă a femeii, îi inspira încredere lui Paraschiv. Nu ştia de ce, însă intuiţia îi spunea că Tamara nu-l va denunţa.

Paraschiv a mâncat lacom mâncarea caldă, bine gătită cu toate că buzele arse îl dureau cumplit. Apoi a adormit din nou. Tamara a înfundat bine soba cu lemne, ca să rămână cât mai mult timp cald în casă şi a mai adus altele. Şi-a luat şuba şi pantalonii vătuiţi pe ea, pâslarii în picioare şi a plecat la serviciu, închizând uşa casei în urma ei, fără s-o încuie.

Cât s-a îmbrăcat femeia, Paraschiv s-a trezit, dar, îmbiat de căldura camerei, a adormit instantaneu. Peste noapte, s-a ridicat cu greu şi a mai băgat restul de lemne pe foc. S-a trezit speriat abia atunci când femeia a revenit de la serviciu a doua zi dimineaţă şi a deschis uşa. Tamara i-a dat bineţe şi i-a zâmbit.

— Cum îţi merge, ai dormit bine?

— Cine eşti, de ce mă ajuţi, ce vrei să faci cu mine? Întrebă Paraschiv în ruseşte. Femeia nu catadicsea să-i răspundă la întrebări.

Necunoscută îi puse mâna pe frunte ca să vadă dacă are febră şi apoi îi puse cu blândeţe mâna pe gură, spunându-i:

— Taci şi odihneşte-te! Că vom avea şi timp să vorbim.

Tamara a luat o alifie de pe o policioară şi i-a uns cu ea buzele încă sângerânde. A adus lemne de afară, a aprins focul şi apoi a tăiat din ladă de afară, care ţinea loc de frigider, o bucată de carne de căprioară şi s-a apucat să gătească. De sub duşumea, din locul unde puţini ar fi bănuit că este o ascunzătoare, a scos o sticlă de votcă şi au băut câte o cană fiecare. De mult timp Paraschiv nu mai avusese plăcerea să se desfete cu asemenea bunătate de

băutură. Bărbatul, întins în pat cum era, o mai privi puţin pe Tamara după ce bău votcă, cum face mâncarea, cum deretică prin casă şi cum îi oblojeşte degerăturile şi apoi adormi din nou, epuizat.

Tamara l-a trezit când a fost gata mâncarea şi l-a ajutat să se dea jos din pat. Au mâncat amândoi cu pofta, fără să-şi spună prea multe cuvinte.

— Înţelegi ruseşte?

— Da, înţeleg foarte bine. De vorbit, vorbesc cam stâlcit. Am fugit din lagărul de muncă Azanka şi vreau să ajung acasă...

Tamara începu să vorbească ca şi cum nici nu ar fi luat în seamă ceea ce auzise de la Paraschiv. Bănuia că este fugar şi acum i se adeverea.

— M-am măritat cu şase ani în urmă pe când aveam numai şaptesprezce ani. Un comisar din Revda mi-a spus că trebuie să mă mărit şi mi-a prezentat un văr de-al lui. Pentru că am încercat să mă opun căsătoriei, comisarul m-a avertzat că voi fi văzută rău de către Partidul Comunist al Uniunii Sovietice. Ne-am căsătorit şi după zece luni mi-au trimis bărbatul pe front. După alte trei luni, mi-au spus că a murit eroic în linia întâi, apărând cu arma Uniunea Sovietică. Mi-au adus apoi o hârtie de confirmare a decesului şi o decoraţie, primită post-mortem. Am aflat de la cineva care a fost în regiment cu el şi care s-a întors fără un picior acasă, că erau foarte prost echipaţi şi nu primeau nici cartuşe. Atacau la baioneta în timp ce nemţii veneau cu tancurile peste ei...

Tamara oftă şi apoi continuă.

— N-am plâns prea mult după el, era un beţiv şi un neisprăvit. Mă bătea de fiecare dată când se îmbăta şi mă trimitea noaptea la vânătoare ca să aduc de mâncare acasă. A două zi, când se trezea din beţie şi vedea ce vânătăi mi-a făcut, îşi cerea scuze. Părerea de rău îl ţinea până se îmbăta din nou şi asta o făcea aproape zilnic. Vindea la lume carnea adusă de mine de la vânătoare şi-şi cumpăra vodcă şi mahorcă. Nu-i doream moartea, n-am dorit nici unui om moartea, dar acum mă gândesc că este

mai bine că s-a întâmplat aşa. Am de la părinţii mei, care au murit, o icoană ascunsă în casă şi mă rog la ea în fiecare seară şi-i mulţumesc Fecioarei Maria, că nu m-a lăsat să fiu chinuită mai departe de acel om.

— De ce ţi-au murit părinţii? O întrerupse Paraschiv.

— Nu crezi că ar fi cazul să-mi spui odată cum te cheamă. Zi-mi măcar un nume cu care să te chem, chiar dacă nu vrei să ţi-l dai pe cel adevărat.

— Iartă-mă, ai dreptate Tamara, trebuia să o fac înainte de a-mi spune tu. Mă numesc Paraschiv Şoimu şi sunt din România. Am fost încercuiţi, luat prizonier şi dus la Azanka, la prelucrarea lemnului. M-au condamnat la 25 de ani de muncă silnică pentru că am îndreptat armă contra Uniunii Sovietice. Aşa a fost, este adevărat, numai că în război hotărăsc alţii pentru tine, împotriva cui să lupţi, pe cine să ucizi. Nici măcar nu eşti întrebat dacă vrei să lupţi împotriva cuiva. Ţi se pune în mâna arma, o raniţă de cartuşe şi dacă este, şi ceva de mâncare, şi-ţi spun în cine să tragi. Dacă nu tragi în cei care ţi-au fost indicaţi, trag aceia în taine, sau o fac proprii camarazi de arme pentru a arăta cât sunt de patrioţi. Mulţi oameni frustraţi de implicarea în război, îşi bat joc de bieţii civili din zonele cucerite, de femeile lor rămase acasă, de bătrâni, de copii, de feţele lor. Alţii, mai cu frică de Dumnezeu, îşi trag un glonţ în propriul corp ca să se automutileze şi să fie trimişi acasă, sperând astfel să scape de obligaţia de a omorî pe alţii. Unii îşi trag un glonţ direct în cap, ca să-şi ia viaţa... Paraschiv oftă adânc şi continuă.

— Ăsta e războiul... Am fugit de la Azanka şi vreau să ajung la mine acasă, în România unde îmi este rostul. Mă poţi ajuta, sau îmi poţi promite că nu mă vei denunţa?

— Eşti căsătorit, te aşteaptă vreo femeie acolo la tine?

— Nu sunt căsătorit şi nu mă aşteaptă nici-o nevastă în ţară la mine, răspunse Paraschiv. Mintea i s-a luminat deodată şi a înţeles de ce femeia l-a salvat de la moarte, fiind totodată convins că Tamara nu-l va denunţa. Se uită fix în ochii femeii şi instinctul îi spuse că nu se înşela.

Singura femeie care mă aşteaptă este sora mea, Ana.

Paraschiv făcu o pauză, o măsură din cap până în picioare pe salvatoarea lui. Tamara era o femeie energică, obişnuită să-şi poarte singură de grijă. Avea o faţă aspră, era înaltă, cu părul lung, blond şi cu ochii mari căprui. Chiar şi aşa simplu îmbrăcată cu haine groase de iarnă pe ea, i se ghiceau formele armonioase, feminine ale trupului. În concluzie, era o femeie frumoasă care îl ispitea pe Paraschiv.

— Noi suntem din Ucraina, spuse Tamara, dându-şi cu mâna prin păr şi lăsând ochii în jos. Cu instinctul ei de femeie, observă că Paraschiv o analiza din priviri, cu minuţiozitate. Nici noi n-am vrut război şi nu-l avem prea drag pe tovarăşul Stalin, cu toate că zilnic trebuie să-i cântăm osanale la serviciu. Bunicii şi părinţii mei au fost oameni înstăriţi în satul nostru din Ucraina. Aveau pământ destul, cai, căruţă, vite, câteva oi şi curtea plină de găini, curcani, raţe şi gâşte. Bunicii mei din partea ambilor părinţi au fost expropriaţi forţat şi au murit în timpul Holod-omorului, organizat de Stalin, în Ucraina. Părinţii mei şi cu mine, împreună cu alţi vecini şi rude din sat, am fost deportaţi aici şi obligaţi să muncim la topitoria de cupru SUMZ. Mama mă născuse pe mine şi în timpul deportării era din nou gravidă. Pe drum a născut fătul prematur, mort şi, apoi, nu a mai putut avea copii. Tata a fost trimis de aici pe front şi s-a prăpădit la un an după aceea. A avut grijă încă din timpul vieţii să mă înveţe să vânez şi multe alte lucruri. Mama s-a prăpădit de cancer, la un an după moartea tatălui meu. Am rămas, aşadar, singură pe lume. Aici în Revda, noi toţi deportaţii din zona noastră formăm o aşa-zisă colonie. Când ne vedem, ne spunem oful deschis, fără să ne temem unul de celălalt şi ne ajutăm reciproc, aşa cum putem.

Femeia oftă adânc şi începu să se plimbe prin odaie.

— Nu am să te trădez Paraschive, dacă te temi cumva de asta şi chiar am să încerc să te ajut să poţi pleca mai departe, dacă asta ţi-e dorinţa. Mi-ar fi plăcut însă, să... să mai rămâi.

Tamara îşi drese vocea tulburată şi apoi, ca să-şi mai tempereze sentimentele, ieşi afară să mai aducă un braţ de lemne. Când intră, observă că Paraschiv adormise din nou, epuizat încă de drumul parcurs.

— Multe trebuie să mai fi pătimit omul acesta până să ajungă aici, gândi Tamara, şi-l înveli cu ţolul de lână de pe pat. Bărbatul acesta trebuie să aibă o constituţie şi o voinţa de fier, dacă a răzbit până aici, trecând Munţii Urali, pe timp de iarnă. Acesta este un adevărat bărbat, ce frumos ar fi...

După câteva ore, femeia îl trezi că să mănânce împreună şi să-i bandajeze rănile, produse de degerături, înainte de a pleca la serviciu. Aduse multe lemne de foc în casă şi le puse lângă sobă. Înainte de a ieşi pe uşă, ca să plece la lucru, îi spuse:

— Acum, pe timp de iarnă, nu prea vin străini pe aici, că eu stau destul de departe de centrul Revdei. Ar fi bine totuşi să nu aprinzi felinarul ca să nu se vadă în întunericul de afară lumină în odaie. Lemne să bagi pe foc tot aşa, câte puţine odată, ca să nu iasă fum mult pe coş. Dacă lumea ştie că nu sunt acasă şi dacă iese fum mult pe coş, intră la bănuieli. Dacă vine, totuşi, cineva pe vremea asta, sunt numai prieteni şi nu ai de ce să te temi de ei. Am să le spun la noapte, la noi la topitoria de cupru, că eşti aici la mine şi poate le vine lor vreo idee cum am putea să te ajutăm ca să-ţi urmezi drumul. O să găsim noi o soluţie. Întotdeauna există cel puţin o cale pentru orice problemă, spunea tata mereu. Va trebui să mai rămâi o vreme aici ca să te întremezi, să ţi se vindece rănile, să capeţi putere. Dacă pleci, aşa cum eşti acum, nu vei ajunge prea departe. Te vor mânca lupii, sau vei degera pe undeva, înainte de a te prinde poterele. Pe de altă parte, zilele la noi sunt scurte pe timpul iernii şi, dacă nu cunoşti bine zona, te poţi rătăci uşor.

Tamara plecă la serviciu şi se întoarse a doua zi dimineaţă. Era încă întuneric şi numai când se apropie mult de casă văzu că pe coş ieşea un fuior de fum. Intui că Paraschiv nu plecase şi zâmbi în sinea ei. Paraschiv era un

bărbat bine clădit, cu o voinţă şi o dorinţă de viaţă, teribile, se gândi. De fapt, toată noaptea, cât a fost la serviciu, s-a gândit la Paraschiv. Tamara avea o muncă grea la topitorie, muncea mult fizic, cot la cot cu bărbaţii. Dar, spre deosebire de majoritatea celorlalţi muncitori de la SUMZ, ştia să scrie şi să citească şi era bună la matematică. Pentru faptul că se trăgea dintr-o familie bogată, nu i s-a permis să ocupe o funcţie mai bună în întreprindere, cum ar fi în administraţie sau la controlul calităţii. În aşa-numitul program de reeducare stalinist, cei care proveneau din familii înstărite, aşa numiţii culaci, trebuia să muncească pe poziţiile cele mai de jos, mult inferioare calificării lor. Numai aşa, aceştia îşi puteau arăta, spunea versiunea oficială, ataşamentul faţă de Uniunea Sovietică.

Când Tamara intră în casă, bărbatul se trezi. Paraschiv arăta mult mai bine, dormise foarte profund, dar se ridicase din pat numai ca să mai bage lemne în sobă. Femeia îi desfăcu bandajele de la răni şi văzu că arătau şi ele ceva mai bine. I le unse cu o pomadă pe care o adusese de la serviciu de la un coleg de muncă şi i le bandajă la loc. Apoi fripse nişte carne de căprioară şi mâncară împreună.

Trudită de muncă, se aşeză în pat lângă Paraschiv şi adormi. Când se trezi observă că Paraschiv o studia cu interes. Îi zâmbi şi ea la rândul-i, fără să fi schimbat vreun cuvânt. După ce au băut câte o bârdacă de votcă, Tamara şi-a luat puşca veche şi un cuţit la brâu şi a plecat la vânătoare. Învăţase încă de mică meşteşugul vânătorii de la tatăl ei şi, rareori, se întorcea acasă cu desaga goală. Tatăl ei râdea la gândul că o fată ca ea merge la vânătoare, dar se bucura în sinea lui că îşi va purta singură de grijă, în viaţă.

După aproximativ o săptămână, Paraschiv a început să se învioreze. Căldura, mâncarea caldă şi bună l-au pus repede pe picioare. El era de la natură foarte rezistent. Tamara mergea, cam la fiecare două zile, la vânătoare. Carnea care îi prisosea, o ducea la colegii de serviciu şi o schimbă pe băutură sau pe cereale. Când venea dimineaţa

de la lucru, îşi dăea hainele groase jos de pe ea şi se aşează, în pat, lângă Paraschiv.

Femeii îi plăcea românul acesta care-i vorbea tandru. Chiar şi aşa în rusă lui stâlcită, îi vorbea frumos, părea a fi un om cumpătat şi echilibrat şi era sigură că nu ar lovi-o niciodată, aşa cum făcea fostul ei soţ. Paraschiv i-a povestit, între timp, că ştie să scrie, ce-i drept în limba lui, şi că a absolvit o şcoală profesională unde s-a calificat ca tâmplar... parcă ar fi fost, îşi spunea Tamara, Sfântul Iosif, tâmplarul, logodnicul Mariei, din povestirile biblice pe care i le spunea mama ei. Ar fi vrut foarte mult să-l ţină la ea, dar cum să-l convingă? Ar fi găsit ea, poate, o soluţie, în faţa autorităţilor sovietice, ca să-l păstreze lângă ea pentru restul vieţii. Auzise că ar fi posibil. În Revda mai era un italian care fusese găsit, de actuala nevastă, aproape mort pe câmp după retragerea trupelor. Se punea problema dacă un fugar din lagăr, ar fi fost iertat de condamnarea la muncă silnică, ca să poată rămâne în Revda sau... dacă Paraschiv ar fi fost de acord să rămână acolo. Erau cam multe întrebări pentru o femeie tânără ca ea, medită în sinea ei.

Într-o sâmbătă seara stăteau la gura sobei şi priveau limbile roşietice ale focului. Afară vântul se mai domolise şi se mai auzea din când în când, urletul nu prea îndepărtat al vreunui lup. Paraschiv ştia că Tamara voia să-i spună ceva şi intuia şi despre ce era vorba, dar voia să întârzie acest moment cât mai mult. Nu putea să-i dea decât un răspuns negativ, celei care i-a salvat viaţa. El trebuia să ajungă acasă, în România, lângă munţii lui, acolo unde trăiaă din străbuni. Dorea, cu orice preţ, să ajungă acasă la ai lui. Pe de altă parte, începea s-o placă pe Tamara şi se gândea cum s-o aducă el pe femeie la Cheia, în Valea Berii şi acolo să trăiască împreună. Paraschiv avea pe atunci 33 de ani, mai cunoscuse el câteva fete prin Cheia, dar parcă nu erau ca această rusoaică. Cu siguranţa că acelea se măritaseră cât a fost el plecat, că doar nu era să-l aştepte pe el să vină, în speranţa că se va întoarce teafăr din război. Poate că ar

trebui să-i spună el mai întâi planul lui, dar se temea de un eventual refuz al Tamarei. Ea nu era din acea zonă şi nu părea să fie prea legată de acele locuri, pe de altă parte, îşi făcea el socoteala, trăia de mică aici, în Revda şi poate că nu ar accepta să vină în România. Va ajunge el mai întâi acasă, îşi făcuse deja Paraschiv planul în gând, şi, abia când urgia războiului se va potoli, o va chema la el, sau va veni el după ea ca s-o aducă în Valea Berii. Permanent îşi propuneau amândoi, fiecare pentru sine, ca a două zi să-şi vorbească şi, totuşi, mereu amânau o discuţie serioasă, fiindu-le teamă de un răspuns negativ din partea celuilalt.

Tamara stătea pe un scaun mic, alături de el, şi părul ei auriu, despletit se revărsa peste umerii acoperiţi de vesta cusută stângaci, din blănuri de iepure. Profilul frumos al femeii, înăsprit de viaţa pe care trebuia s-o ducă, i se vedea în licăritul flăcărilor. Paraschiv s-a ridicat în picioare, a venit în spatele Tamarei, i-a dat părul blond de o parte, sărutând-o pe gât. Femeia s-a înfiorat de plăcere şi l-a privit pe Şoimu direct în ochii din care se citea dorinţa trupească. S-a ridicat, la rândul ei în picioare, şi s-au sărutat. S-au iubit, apoi, intens, de parcă ar fi fost nu prima, ci ultima oară. Au rămas mult timp aşa împreună, vorbindu-şi din priviri, având impresia că se cunosc de o veşnicie. În zilele următoare, după ce Tamara venea de la muncă şi se odihnea câteva ore, plecau împreună la vânătoare. Au urmat multe seri de taină în care se iubeau cu tandreţe la lumina focului vesel din sobă.

Amândoi ştiau că se apropie ziua despărţirii când Paraschiv va părăsi Revda ca să-şi continue drumul încă lung şi plin de pericole. Tamara întrebase precaută colegii de serviciu dacă ar fi fost posibil să-l oprească pe bărbat la ea. Aflase că, dacă s-ar fi descoperit existenţa fugarului la ea acasă, ar fi fost amândoi arestaţi şi trimişi în Siberia. Într-o noapte, la serviciu, Tamara află, de la o rudă din Revda, că fusese pârâtă că ţine în casă un bărbat străin. Când a venit acasă a două zi dimineaţă, era abătută şi nu s-a mai lipit somnul de ea, aşa cum se întâmpla de obicei. Paraschiv a bănuit că ceva intervenise şi a preferat să n-o

întrebe nimic şi să aştepte până îi va spune ea ce are pe suflet.

— Mergem să vânăm ceva? A întrebat-o el iscoditor, văzând că se luminase de mult afară. Era deja trecut de ora prânzului şi încă nu aflase motivul tristeţii ei.

— Paraschive, trebuie să pleci de la mine, spuse ea după câteva minute de tăcere. Cineva m-a pârât la autorităţi că te ţin la mine şi nu te-am denunţat. Trebuie să pleci chiar astăzi, că altfel ne arestează pe amândoi. Pe tine te vor trimite cu siguranţa de acolo de unde ai venit, în lagărul de muncă, sau poate te vor împuşca. Pe mine mă vor împuşca sau, în cel mai fericit caz, mă vor condamna şi trimite cu siguranţa într-un lagăr de muncă. Ăştia nu au niciun Dumnezeu şi nu ne vor lăsa liberi.

— Bănuiam că ai ceva pe inimă, replică el, plin de înţelegere. Îţi mulţumesc pentru tot ce ai făcut pentru mine. Ştiam amândoi că va veni, mai devreme, sau mai târziu, această clipă.

— Ai să-ţi mai aminteşti de mine, Paraschive, dacă vei ajunge cu bine acasă?

— Aş vrea să-mi fi nevastă, îi răspunse Paraschiv, fără ocolişuri, de altfel nici timp prea mult nu mai era pentru introduceri şi nici felul lui de-a fi şi de a vorbi. Am să te chem în România când se vor linişti vremurile, am să te iau la mine acasă ca să mi te fac mireasă. Dacă vrei, am să mă întorc aici ca să te iau în România. Vrei să mă aştepţi până atunci?

— Da, răspunse Tamara la fel de direct. Am să te aştept toată viaţa, dacă este nevoie. Cred însă şi eu, că este spre binele nostru, să ajungi sănătos acasă. Ai să vezi care este situaţia în ţară la tine, şi apoi, dacă nu mă vei uita şi doreşti în continuare să fiu soţia ta, abia atunci să mă chemi. Să nu te întorci înapoi ca, dacă vei fi prins, te vor împuşca. Vremurile s-au schimbat, cu siguranţă, şi la voi în ţară. Tu n-ai mai fost de un amar de ani în România ta, peste care a trecut tăvălugul războiului. Nu-mi promite încă nimic. Nu-mi eşti cu nimic dator, dacă te-am ajutat, am făcut-o din omenie şi, de altfel, mi-a plăcut şi mie în

compania ta. Vreau să fiu nevasta ta, Paraschive, şi-mi place foarte mult de tine ca bărbat, aşa să ştii.

— Am să te chem la mine în Valea Berii şi doresc să fim împreună până la moarte şi mai vreau să-mi faci şi copii. Vreau să umplem Valea Berii cu râsetele copiilor noştri, Tamara dragă.

Paraschiv o îmbrăţişă, îi şterse ochii plini de lacrimi, apoi o dezbrăcă şi făcură dragoste.

Tamara s-a dus să vorbească cu un văr de-al ei, din oraş, despre plecarea lui Paraschiv. Acesta, pe nume Vladimir, avea să-l ducă pe Paraschiv cu sania la un frate de-al lui, care se însurase departe de Revda, înspre vest. Acela avea să-l ducă pe Paraschiv, la rândul lui, mai departe, cât mai aproape de România. Femeia s-a întors, împreună cu vărul ei, cu sania pregătită pentru drum lung. Deşi nu era prea mare, a încăput în sanie mâncare pentru cal şi pături ca să se învelească pe drum. Tamara a pus repede într-un sac toate hainele de iarnă ale fostului ei bărbat şi i le-a dăruit lui Paraschiv. Într-o raniţă, a avut grijă să pună mâncare şi băutură pentru cei doi bărbaţi, ca să le ajungă pentru multe zile. La miezul nopţii era totul pregătit de drum. Paraschiv va pleca spre ţara lui şi ea se va duce, ca de obicei, la muncă fără să dea de bănuit ceva. Paraschiv îi scrisese adresa lui din Cheia şi-i dăduse indicaţii cum să ajungă până acolo. De teamă, Tamara a ascuns-o cu grijă în casă. Bănuia că, dacă a fost pârâtă, o vor percheziţiona mai devreme sau mai târziu şi-i vor întoarce casa cu dosul în sus.

Paraschiv a sărutat-o pe ochi şi pe gură, după care s-a urcat în sania trasă de cal, alături de vărul Tamarei. Pe măsură ce sania se îndepărta, ochii lui Paraschiv, aţintiţi spre femeia de care se despărţise, erau inundaţi în lacrimi. O iubea pe Tamara, femeia care l-a salvat de la îngheţ şi de la posibilitatea de a muri sfârtecat de lupi.

*

Dacă vezi că propria forţă Uneori nu-ţi mai ajunge,
Rămâne doar disperarea Care la liman te-aduce.

La început, drumul n-a fost prea greu, n-a nins prea mult, dar destul pentru ca zăpada să le acopere urmele. Nopţile lungi de iarnă le erau de folos acum, pentru că era de preferat să meargă pe întuneric, deşi uneori de-abia vedeau pe unde trec. În zonele de şes, când nu ningea, ceaţa îi ascundea pe timpul zilei de ochii eventualilor urmăritori. Paraschiv s-a lăsat dus pe sanie de vărul Tamarei şi apoi de către fratele acestuia. Gândul nu i se mai dezlipea de la femeia pe care tocmai o lăsase cu ochii în lacrimi. Aceea îmi va fi femeia, îşi spunea în continuu, şi se legase în gând, în faţa lui Dumnezeu, că nu-şi va lua altă nevastă. „Ajută-mă, Doamne, se ruga în gând, s-o pot aduce la casa mea şi să ne înjghebăm o familie”.

Deseori, Paraschiv îşi consultă busola ca să se convingă că-i pe drumul cel bun. Nu a înţeles niciodată cum de acei oameni pot urma aşa de bine drumul fără să se abată de la el, fără să folosească nici-o busolă, fără să vadă soarele, sau stelele noaptea, pe timp noros. Au trecut prin ceaţă, prin zăpada care cădea necontenit şi astupa drumul, fără ca el să aibă vreun punct de reper. Vladimir oprea scurt sania, îi mai dădea calului ceva să mănânce şi continua drumul. Pe o asemenea vreme, nici nu s-ar fi putut opri să doarmă undeva, că i-ar fi acoperit zăpada. Vladimir şi Paraschiv mâncau din mers şi mai luau câte o gură de votcă pentru a se încălzi. Când pătura aşezată pe cal se umplea de zăpadă, o schimbau cu alta pe care o aveau pentru ei în căruţă.

Cel de-al doilea văr al Tamarei, Oleg nu vorbea prea mult, părea însă un om cumsecade şi era tot timpul cu zâmbetul pe faţă.

— Ce oameni cumsecade, constată Paraschiv, oameni buni la suflet ca şi cei de pe la noi. De ce oare a trebuit să mergem cu armate peste ei? Noi i-am împuşcat pe ei şi ei ne-au împuşcat pe noi. Trebuie să stârpim comunismul, ne spuneau propagandiştii noştri, dar noi trăgeam în nişte oameni care şi ei sufereau din cauza comunismului. Am tras cu tunurile în bietele fiinţe umane care, deşi la ei se instalase deja comunismul îl urau mai mult ca noi. Această

ciumă roşie le apăsa de mai bine de douăzeci de ani grumazul cu cizma lui şi noi trăgeam cu puşca şi tunurile în ei. Le-au fost luate averile celor care au trudit pentru ele de-a lungul generaţiilor şi le-a împărţit puturoşilor care nu au ştiut cum să le folosească. Averea este ca o căruţă la care, dacă nu-i ungi osiile şi nu-i mai schimbi una sau alta la timp, se dărapănă. Dacă-i dai averea puturosului, nu ştie cum s-o folosească, se va duce s-o bea, sau o va lăsa de izbelişte. Omul vrednic şi cinstit nu se poate bucura de comunism. Cel care este harnic şi are pătulul plin, vrea să-şi spună oful şi celorlalţi şi să discute cu ei, atunci când stă la bufet duminică, după ce au ieşit de la Sfânta Slujbă. În Uniunea Sovietică nu mai existau oameni cinstiţi, care să fie şi înstăriţi şi nici Sfânta Biserică, pentru a-i ţine pe oameni împreună din convingere. Comuniştii nu te lasă să spui ce-ai pe suflet, ei îţi dictează ce să zici şi te împing să minţi şi să furi şi chiar te răsplătesc, dacă-ţi pârăşti vecinul. Ei îţi spun când să-ţi tai porcul sau viţelul, dacă nu ţi l-au luat mai înainte la colhoz, ei îţi spun ce trebuie să gândeşti, cu cine să te căsătoreşti şi ce să-ţi iasă din gură. Ce fiinţe au mai inventat şi comunismul ăsta?

Vărul Tamarei, Oleg, după ce ajuns până la Ulyanovsk, acolo unde-şi propusese să-l ducă pe Paraschiv, l-a îmbrăţişat, i-a urât noroc şi i-a dat o sticlă de vodcă şi restul de mâncare pe care-l mai avea în raniţă. Paraschiv a vrut să-i dea lui Oleg jumătate din tutunul pe care-l mai avea. Oleg şi-a oprit tutun numai pentru o ţigară şi i-a dat restul înapoi.

— Păstrează-l, Paraschive, că vei avea încă mare nevoie de el. Ai grijă de tine, omule, şi foloseşte pistolul pe care-l ai la tine, ori ca să te aperi, ori ca să vânezi. Ocoleşte oraşele mari, aşa cum am făcut-o şi eu, şi Vladimir, iar în sate intra numai seara şi numai dacă este musai şi nu le poţi ocoli. Să nu intri în casele unde vezi mulţi copii, pentru că familiile acestea sunt foarte sărace şi te pot denunţa oricui, pentru un pumn de făină sau o bucată de carne.

Oleg i-a pus în mână o hartă militară germană şi l-a

lăsat pe malul estic al Volgăi, în dreptul oraşului Ulyanovsk, fostul oraş Simbirsk. Podul din Ulyanovsk, peste Volga, construit între 19121916, stătea măreţ înaintea lui Paraschiv. L-a traversat, aşa cum l-a sfătuit Oleg, noaptea, urcându-se din mers într-unul din trenurile de marfă care încetinea, înainte de trecerea podului.

*

Dumnezeu l-a ajutat pe Paraschiv şi i-a purtat paşii mai departe prin Ucraina şi apoi prin Moldova. De la Ulyanovsk mai erau aproape 1400 kilometri până în ţară. O bună parte de drum l-a parcurs cu trenurile de marfă. Din când în când trebuia să coboare, ori ca să mai vâneze ceva, ori pentru că trenul lua altă direcţie. Prin sate, trecea numai pe întuneric şi o făcea cu mare grijă. A văzut numai jale şi sărăcie pe unde a fost, case joase, amărâte, fără garduri sau cu gardurile rupte. A văzut biserici dărâmate sau transformate în grajduri, sau în crescătorii de găini. Numai sinagogile păreau să şi mai îndeplinească, deocamdată, rostul lor. Era deci adevărat ceea ce spuneau preoţii români, pe care îi cunoscuse în lagăr, că ruşii îşi bat joc de biserici, de valorile lor şi de religie.

Braconierii l-au ajutat să treacă apele. I-a plătit cu tutunul pe care-l mai avea sau cu ceva carne, rămasă din ceea ce vânase pe drum.

Pe la sfârşitul lui martie 1950, a reuşit să treacă Prutul, lăsând în urmă, cu o zi înaine, Chişinăul. A trecut într-o barcă mare cu vâsle pe la Ungheni, împreună cu două familii de evrei ruşi care voiau să intre clandestin în România. S-a tocmit cu contrabandiştii la preţ, dar aceştia nu i-au cerut nici-o plată, cu condiţia să-i ajute la vâslit.

— Ajută-ne, omule, la vâslit, i-au spus contrabandiştii, că te văd în putere. Prutul este mare şi năvalnic la vremea asta. Jidanii au bani ca să plătească, însă nu-s buni de pus la vâsle, că sunt prea firavi.

Paraschiv s-a învoit bucuros. Transportul, şi aşa era mijlocit şi apoi plătit regeşte de către comunitatea evreiască din Ungheni. O bună parte din drumul până acasă, l-a făcut pe trenurile de marfă în care sărea când

acestea ieşeau din gări şi încă mai mergeau încet.

*

Paraschiv dădu să intre în curte pe poarta rezemată de gard, dar câinele Haiduc, încă pui când plecase la oaste, se repezi la el, mai, mai să-l muşte.

— Da ce ai, mă Haiducule nu mă mai cunoşti?

Câinele, recunoscându-i vocea, i se lungi umil dinainte, cu picioarele în sus, în semn de supunere. Dacă Haiduc văzu că Paraschiv râde, se ridică, dând din coadă, şi alergă bucuros în jurul lui. Toată curtea era plină de oase de animale sălbatice şi resturi de piei sfâşiate de la porcii mistreţi.

— Mă Haiducule, cătai namilă de câine te-ai făcut! Hoţul ăsta de câine, iar a fost singur la vânătoare în pădure, îşi zise, dar nu s-a găsit nimeni, atâta amar de vreme, să măture bătătura?

Într-un alt colţ al curţii era leşul îngheţat al unui câine mai tânăr pe care el nu-l cunoştea. Paraschiv îi desfăcu lui Haiduc restul de lanţ rupt care-i atârna încă de gât şi se uită înmărmurit la casa părăginită, la curtea neîngrijită, la poarta ruptă, de la coteţul porcilor, la uşile deschise de la coteţul păsărilor. Nu mai erau nici porci, nici păsări prin curte.

Un fior îi scutură întreg corpul, având o presimţire rea. Uşa casei era şi ea dată de perete cu tot frigul de afară. Când intră în casa părintească, Paraschiv văzu trupul vineţiu al tatălui său, trântit lângă pat. Speriat parcă să vadă ceea ce a presimţit, începu s-o strige încet pe soră-sa:

— Ană, Ană, unde eşti, ce s-a întâmplat aici, Ană, sunt eu Paraschiv.

Nimeni nu-i răspunse.

Paraschiv căută, cu grijă, prin casă şi, până la urmă o găsi pe Ana, în dulapul unde se ascundeau, copii fiind, când se jucau de-a v-aţi ascunselea. Ana, murdară, învineţită de frig, cu hainele de pe ea rupte, aşa cum o lăsasăra activiştii de partid, tremura încă, marcată profund de drama trăită. Ochii îi erau roşii, încercănaţi, cu pungi

mari, vineţii. Degetele ei strângeau, cu puţina putere pe care o mai avea, o icoană. Geamul icoanei se spărsese sub presiunea degetelor ei şi sângele închegat de la degetele tăiate se vedea pe cioburile care-i căzuseră în poală.

Ana, văzându-şi fratele pe care îl credea mort, avu, mai întâi, o tresărire, apoi căzu iar în letargie. Paraschiv i-a dat bineţe, a mângâiat-o şi i-a luat cu grijă icoana din mâini. Ana, cu privirea fixă, fără să scoată o vorbă, începu a-şi veni în fire şi a întins mâinile ca să atingă chipul fratelui. Se credea deja moartă cu trupul, dar cu sufletul se afla în rai, unde îşi întâlneşte fratele, pe care-l crezuse mort. Paraschiv a adus, apoi, la repezeală, haine şi pături găsite prin casă şi a dus-o pe Ana pe braţe, aşa învelită, aşezând-o pe un pat într-o altă cameră, ca să nu-l mai vadă pe tatăl lor, aşa cum sfârşise de mâna călăilor. A adunat lemne din curte, câte a mai găsit crăpate şi a făcut focul în sobă. A pregătit o fiertură de plante, din ce-a mai găsit în dulapul de alimente, şi au băut-o amândoi. A mai scos din beci – de acolo de unde numai cei ai casei ştiau – o sticlă de rachiu ca să se încălzească.

După ce văzu că Ana îşi vine cât de cât în fire, o rugă să rămână în pat şi să mai doarmă puţin şi abia după ce se va trezi, să-i povestească ce s-a întâmplat în casa lor.

— Până atunci, i-a spus Paraschiv, am să deretic puţin prin casă şi am să merg la Niculae, la Cheia.

— Paraschive, tata este..., pe tata l-au...

— Ş tiu Ană, stai aici şi dormi puţin.

— Paraschive, se vor întoarce şi...

— Fii pe pace Ană, dacă se vor întoarce am să vorbesc eu cu ei...

A lăsat-o pe Ana dormind şi s-a dus să-l spele şi să-l aşeze pe tată-su cum se cuvine, creştineşte, pe o masă, cu creştetul spre răsărit, cu mâinile încrucişate pe piept, atât cât i le mai putu apropia, înţepenite fiind, dreapta peste stânga şi i-a aprins o lumânare la căpătâi. Paraschiv rosti, apoi, o rugăciune, aşa cum a învăţat el în lagăr de la un preot militar român din Chişinău. S-a dus în grajd, unde caii şi boii nemâncaţi de multe zile, arătau ca vai de ei. Le-

a dat din puţinul fân ce mai era în fânar şi ceva porumb, pe care nu-l furaseră comuniştii încă. Vroia să îi mai pună cât de cât pe picioare. Când şi când mai intra în casă ca să vadă ce face Ana şi să mai bage lemne în sobă. S-a dus la gater şi, din scândurile rămase, a confecţionat un coşciug pentru tată-su. A făcut şi o cruce mare din scânduri de brad, scriind cu creionul numele celui decedat şi inscripţia I.N.R.I.. A luat hârleţul şi a săpat o groapă de doi metri adâncime, lângă bradul din fundul curţii. Acolo avea să-l îngroape pe tată-su, în curtea lui. S-a dus iar în grajd să vadă dacă au mâncat animalele şi a înhămat caii la căruţă. S-a mai dus o dată în casă să vadă ce face Ana, dacă doarme şi dacă este învelită bine. De la căldura din casă, faţa Anei se mai înseninase şi prinsese un pic de culoare. A mai băgat câteva lemne pe foc şi a aprins candela la capul tatălui său. Drumurile erau deja accesibile, mare parte din zăpadă se topise şi se putea merge cu căruţa. S-a urcat în căruţă şi a plecat la Cheia pentru a aduce femeile care trebuia să-l spele creştineşte pe mort, după tradiţie. În acelaşi timp i-a înştiinţat pe cunoscuţi – câţi mai erau în localitate, sau care mai trăiau după atâţia ani de război – despre moartea tatălui şi să-l poftească pe preot la ei acasă, a doua zi ca să-i facă slujba de îngropăciune. Avea de gând să tragă mai întâi la Niculae, vărul său, ca să se sfătuiască cum şi ce să facă. Dar, înainte de toate, să pună la cale împreună, întreg programul de îngropăciune a tatălui.

Dezamăgirea nu trebuie să ducă la deznădejde...

M-ai adus acasă Doamne, După mii de încercări, Să văd jalea şi amarul Aduse de cotropitori.

Pe drum, Paraschiv parcă întreba munţii să-i spună ce s-a întâmplat cu familia lor. Mama murise în urmă cu doisprezece ani de cancer şi Ana îi luase locul. Ea ne spăla hainele, avea grijă de casă, de orătăniile din curte, gătea pentru toată familia şi ne punea mâncarea în străchini dinainte la masă. El şi fraţii lui a trebuit să meargem la

oaste ca să stârpească bolşevismul sau, mai bine zis, să împiedice ca acesta să îngenuncheze şi România. Paraschiv însuşi a fost luat prizonier şi a îndurat acolo, câte a îndurat. Au urmat apoi drumul după ce a fugit din Azanka şi suferinţele îndurate... Spune, Zagane, muntele meu drag, cine ne-a blestemat familia, cine ne-a blestemat ţara noastră românească? De când a intrat pe teritoriul României nu a văzut decât oameni amaraţi, tremurând de frig şi de frică. Tuturor le era teamă să vorbească cu el. Doamne, de ce ne-ai blestemat? Acum avea să-l întâlnească pe Niculae. Cine ştie câte năpăznicii avea să-i mai povestească şi vărul său. În Cheia ajunse pe înserat la Niculae.

Niculae era învăţător la şcoala din Cheia. Fusese ani de-a rândul primar, şi încă unul iubit de toţi, pe vremea când lumea era aşezată încă în matca ei. Pentru că înainte de război avusese această funcţie, comunişti au vrut, mai întâi, să-l dea afară din învăţământ, şi chiar au făcut-o. După o lună, şi-au dat seama că nu aveau cu cine să-l înlocuiască. L-au chemat la nou înfiinţatul raion de partid şi l-au ameninţat, mai întâi, că-i vor lua casa şi ce mai are şi că-l vor deporta cu familie cu tot. Niculae era pregătit pentru orice. Ceea ce comuniştii îi spuneau răcnit, într-o românească stricată, agramată, îl speria, dar ştia că era stupid să încerce să se opună. Până la urmă, după ce i-au cotrobăit casa şi şi-au luat fără să întrebe măcar, alimente şi băutură cât au putut să care cu ei, i-au spus că-l vor lăsa deocamdată ca învăţător, la scoală, dar va fi continuu sub supraveghere. A fost percheziţionat periodic şi jefuit de bunuri materiale şi de alimente.

*

Paraschiv deschise porţile curţii şi trase căruţa până în faţa casei lui Niculae, aşa cum făcuse dintotdeauna. Câinele, care îl însoţise tot drumul pe Paraschiv, a rămas cuminte lângă căruţă, chiar dacă dulăii lui Niculae lătrau, ameninţând să rupă lanţul. Când Niculae ieşi în pragul casei, auzindu-şi câinii lătrând, îşi recunoscu imediat vărul, cu toate că arăta mult mai slab şi mai îmbătrânit. Mai întâi

se albi la faţă, ca la vederea unei năluci, crezându-l mort pe Paraschiv, şi apoi, imediat, cu un zâmbet de bucurie pe chip, îl îmbrăţişă şi-l trase repede în casă.

— Paraschive, trăieşti? Doamne, slavă ţie! Ileano, vino repede, strigă Niculae la nevastă-sa, vino să vezi cine a venit!

Ileana ieşi în grabă din bucătărie, îşi şterse mâinile pe sorţ şi, văzându-l pe Paraschiv, se închină, după care îl îmbrăţişă. Plângea de bucurie că-l vede viu pe acel om cunoscut încă din copilărie. Ileana se aşează pe un scaun, ştergându-şi lacrimile cu colţul şorţului, şi-i mulţumi lui Dumnezeu că-l vede din nou pe Paraschiv.

— Paraschive, slavă Domnului că trăieşti! Aşează-te, măi omule, îi spuse Ileana, arătându-i un scaun, că aduc o ţuică să vă cinstiţi. Eu sunt curând gata cu mâncarea.

—

Ileana veni cu ţuica şi-şi puse şi ei o jumătate de pahar ca să dea noroc cu bărbaţii. Închinară toţi trei şi femeia se duse la bucătărie ca să continue cu gătitul mâncării.

— Niculae, ce se întâmplă aici în ţara noastră?, întrebă Paraschiv cu ochii umezi şi cu glasul înecat de durere.

— Au venit comuniştii la putere, sunt adunături de peste tot, dar mai ales din Rusia. Aceştia s-au înhăitat cu toţi puturoşii şi ţiganii din Cheia pe care, înainte, îi adunau mamele sau nevestele, beţi de prin şanţuri şi-i duceau acasă. Nici acum nu-s mai breji, au rămas aceleaşi lichele, însă au puterea în mână. Paraschive, s-a întors ţara cu susul în jos în adevăratul sens al cuvântului. Au ajuns puturoşii la putere şi-i urgisesc pe cei vrednici, dacă nu le predau de bună voie averea, sau nu le cântă în strună. Se folosesc de turnători ca să-şi atingă scopurile mârşave şi apoi îi mazilesc şi pe aceia. Ne aduc jidani nepricopsiţi din Rusia sau ţigani şi ni-i bagă forţat în case, pe motiv că avem spaţiu excedentar. Trebuie să-i găzduim, să le dăm haine, pentru că nu au decât zdrenţe pe ei. Le dăm şi de mâncare şi ei, drept răsplată, ne fură, ne necinstesc

femeile şi feţele şi ne spionează. Cei care umblă să colectivizeze satul, merg pe ici, pe colo, iau ceea ce le trebuie din casele creştinilor, fără să ceară măcar, ameninţă şi-i terorizează pe bieţii ţărani gospodari. Nu ştiu a vorbi bine româneşte şi vor să înfiinţeze colhozuri, ca în Rusia lor, unde de treizeci de ani nimeni nu mai vrea să muncească pentru laude deşarte, pentru decoraţii, într-un cuvânt, de pomană. Vin cu pistoale, Paraschive, ne aşează la perete pe noi şi pe copii şi ne violează nevestele şi fetele sub ochii noştri ca să ne convingă, zic ei, să semnăm de predarea bunurilor la cooperativă. Ne fură tot ceea ce avem prin ogradă – prăvălis-ar „Zăganul” pe ei – ne iau rachiul din pivniţe şi ne sparg mobilele şi pereţii crezând că avem ascunşi cocoşei de aur. De unde să fi învăţat cum să se comporte, Paraschive, de la Stalin care înfometează milioane de ucraineni?

Niculae oftă adânc, luă o gură de rachiu şi apoi continuă.

— Pe Constantin Spânu, morarul, l-au bătut măr ca să-şi dea moară la colectiv. Acesta i-a înjurat şi a pus mâna pe topor să-i lovească. Fiind patru la număr, l-au legat cu sârmă ghimpată de un scaun, în bucătărie, şi i-au necinstit nevasta şi copilă de şaisprezece ani, pe masă, pe duşumea, şi pe unde ucigă-l-toaca i-a mânat, sub ochii lui. A doua zi am fost la Spânu acasă, ştiam că au fost comuniştii la el, dar nu-mi credeam urechilor că au făcut, ce i-au făcut. Toţi patru, mi-a spus cu lacrimi în ochi Constantin Spânu, erau tăiaţi împrejur la mădular şi numai unul vorbea cât de cât româneşte. De atunci Spânu n-a mai ieşit, de ruşine, din casă, nici măcar duminica la biserică, nu mai voia să vină. După ce i-au violat nevasta şi copilă, i-au luat şuncile, băutura şi ce mai avea prin casă de mâncare, animalele şi păsările din bătătură. L-au ameninţat că, dacă nu vine de unul singur la sediul partidului pentru a semna că donează moară şi acareturile, data viitoare o va păţi şi mai rău. Carne de porc nu prea mâncau cei patru, dar o furau ca să le-o dea acoliţilor lor, ţigani sau scursuri de români nepricopsiţi. Alteori o vindeau pe bani sau pe informaţi. A

doua zi, Spânu s-a prezentat la sediul partidului. L-au ţinut trei ore afară, culcat în zăpadă, în timp ce un individ, care tot bea din damigeana furată cu o zi în urmă de la Spânu, îi îndrepta pistolul spre tâmplă. Când beţivul căzu şi el în zăpadă, doborât de băutură, l-au lăsat să intre... A semnat săracul Spânu, apoi l-au pus să menţioneze că o face pentru popor. L-au angajat apoi pe el însuşi să lucreze ca muncitor la propria-i moară care, veche fiind, s-a dărăpănat şi după o lună n-a mai funcţionat. Moară, deşi destul de uzată, înainte de confiscare continua să funcţioneze numai datorită trudei şi inteligenţei lui Spânu. Acesta, dacă a văzut că i-au confiscat-o, şi pe deasupra, i-au terorizat şi familia, nu s-a mai interesat de funcţionarea morii. Fiind batjocorită în continuare de către bandiţii activişti, copila a înebunit. Mergea zăluda pe câmp şi cânta „Internaţionala”. O obligase unul dintre tâlhari să înveţe cântecul pe ruseşte, în timp ce o necinsteau, şi iar, şi iar... Comuniştii i-au scos până la urmă şi din casa lor şi s-au instalat ei înşişi acolo trimiţându-i să doarmă într-o magazie a morii. Costică Spânu slăbise douăzeci de kilograme. Acum zece zile, Spânu a scos pistolul din ascunzătoare şi a împuşcat-o, mai întâi pe nevastă-sa, apoi pe fiică-sa şi, la urmă, şi-a tras şi el un glonţ în cap. De atunci, tâlharii comunişti parcă au înebunit. Au început să facă percheziţii în toată Cheia şi în împrejurimi, căutând arme şi cocoşei de aur. Dacă nu găseau ceea ce căutau, luau din casele oamenilor ceea ce le trebuia, pentru ei ori ca să le vândă. Şi la Mânăstirea Suzana au cerut să li se deschidă şi au făcut percheziţie. Ăştia nu au nimic sfânt, Paraschive, ascultă la mine! Cine nu are credinţă pe lumea asta, nu poate fi om şi nu merită să fie numit astfel. Nu sunt mai presus de turcii care ne-au jecmănit sute de ani. Şi aceia au venit numai să fure, nu au adus cu ei nimic, nu au lăsat în urma lor nici-o realizare, cu excepţia unor fântâni, săpate ca să-şi adape caii şi vitele furate de la români.

După o tăcere prelungită, Niculae îşi reluă povestirea.

— Dar să continui cu bietul Spânu şi cu ai lui... I-am înmormântat pe bieţii oameni în groapa familiei şi preotul Damian le-a făcut o frumoasă slujbă, înduplecat de noi toţi şi ţinând seama de ceea ce au pătimit decedaţii. Părintele Damian nu voia să-i facă lui Spânu slujba în biserică, ci numai pe marginea gropii, pentru că acesta îşi luase singur viaţa. Pe marginea gropii, preotul îmbrăcă patrafirul şi săvârşi slujbă după ritualul redus, conform hotărârii Bisericii Ortodoxe Române nr. 506, din 1949, privind înmormântarea sinucigaşilor. Clopotele bisericii nu fură nici ele trase.

Niculae îşi goli încă o dată paharul de rachiu şi lăsă capul în jos, întristat fiind, că a trebuit să-i povestească unui prieten foarte de drag, atâta amărăciune. Paraschiv îşi goli şi el paharul, îl aşează cu grijă pe masă şi continuă discuţia.

— Tare greu îmi cad la suflet, Niculae, cele ce aud. România a pierdut două războaie într-unul, şi cu nemţii şi cu ruşii şi acum vom plăti cu vârf şi îndesat pentru nesăbuinţa conducătorilor noştri de atunci, şi noi şi copiii copiilor noştri. Am pornit la război, spunându-ne că o să stârpim, atât la noi în ţară cât şi în Rusia, jugul pe care încearcau jidanii să ni-l atârne de gât. Odată ajunşi în linia întâi, ne pierdusem speranţa în îndeplinirea obiectivului propus, dar trăgeam în ruşi pentru că altfel ne împuşcau ofiţerii noştri pe motiv că nu ne facem datoria faţă de ţară. Nici ei nu mai credeau în ceea ce clama propagandă de război, însă trebuia să lupte, de teamă că îi vor fi spânzura ca pe trădători. Cu tristeţe observ că ceea ce se spunea că fac ruşii la ei, se întâmplă şi în ţara noastră. Trăgeam în ruşi, deşi sufereau şi ei de ceea ce suferim noi acum, şi încă de mai bine de treizeci de ani.

Cu sufletul înecat în tristeţe, Paraschiv îşi derulă, mai departe, întâmplările dramatice prin care a trecut.

— Pe drumul din lagărul de muncă şi până în ţară am văzut şi auzit multe Niculae. Nici nu-ţi poţi închipui cât i-au urgisit evreii pe români la Chişinău, după ce ruşii au ocupat Moldova de răsărit, în 1940. Acolo am dormit odată

la un român care mi-a povestit cât rău le-au pricinuit evreii românilor. Au venit acolo din est, spunea omul cu necaz, au pustiit cât au putut şi, când nu a mai fost nimic de pradă, au plecat mai departe să jefuiască şi România. Apoi au plecat mai departe înspre vestul Europei. Deci, este adevărat ce spunea acel om... Acum năvălesc precum lăcustele din relatarea biblică şi pe la noi, să ne prade şi să ne distrugă rosturile avute din moşi-strămoşi.

— Aşa este. La voi acasă, Paraschive, zise Niculae, au tot fost ba unii, ba alţii cu colectivizarea, dar Nechifor, tată-tău, n-a semnat. I-a mai amăgit ba cu o damigeană de ţuică, ba cu un miel, ba cu un curcan, ba le-a spus că-i roagă să-l lase să se mai gândească. Dacă vine colectivizareaa, mi-a spus nea Nechifor ultima oară când am fost la voi acasă, îmi iau tâlharii totul, cum au făcut-o şi la ruşi, şi se alege praful de tot ce-am agonisit o viaţă întreagă. Până acum a reuşit să-i mai amâne, n-a dat nimic la CAP, însă cu ăştia patru din ultima vreme, mulţi din zonă, neavând încotro, au semnat. Că veni vorba, Paraschive, ce-a zis nea Nechifor când te-a văzut, că n-ai apucat încă să-mi spui? Nouă ni s-a spus că fraţii tăi au fost împuşcaţi şi că tu au fugit din lagărul de muncă şi că ai sfârşit pe drum, prin Urali. Toader a fost şi el împuscat dar aşa grav rănit fiind, a reuşit să scape din încercuire. Toader a murit câteva zile mai târziu. Nea Nechifor auzind acestea a paralizat...

— Niculae, ce tot zici, cum de spui că tata ştia că nu mai are niciun băiat? Spune-mi tot ce ştii Niculae şi nu mă mai fierbe! Ce s-a întâmplat cu fraţii mei? Se pare că aici infernul este mai negru decât cel pe care l-am trăit eu în Rusia! Apoi, oftă Paraschiv, am să-ţi spun şi eu ce i-au făcut tatălui meu şi Anei.

— Paraschive, am să vorbesc fără ocolişuri cu tine. Tu, de-acum înainte, vei fi Toader, fraţii tăi au fost împuşcaţi, rând pe rând, de ucigaşi comunişti, cozi de topor, conduşi de către ruşi. Fraţii tăi s-au ascuns împreună cu alţii, mult timp în munţi ca să împiedice bolşevizarea ţării. Românii de pe acolo iau ajutat mult, le-

au dus mâncare, haine, arme şi muniţie. Ulterior nu au mai făcut faţă atacurilor comuniştilor. Au fost încercuiţi, nu au mai avut muniţie şi, din străinătate, nu au primit niciun ajutor, aşa cum li se promisese. Toader, fratele tău geamăn, este şi el mort, însă nu a fost înregistrat decât ca dispărut, nefiind oficial declarat că decedat. Unchiul Nechifor a aflat acum câteva săptămâni că toţi cei trei copii, ascunşi în munţi, i-au fost ucişi. Ştia că tu eşti deja prizonier la ruşi, că ai fi fugit şi că te-au împuşcat, după cum suna versiunea oficială. Aşadar, nu spera să te mai vadă nici pe tine şi, cotropit de atâta suferinţă, a paralizat. Ana îi dădea să mănânce cu linguriţa, însă el refuza să se hrănească... Fii tare, Toadere, că ai multe de rezolvat în casa ta şi pe valea noastră! Ştiu că eşti dezamăgit însă nu dispera! Dezamăgirea nu trebuie să ducă la deznădejde.

Toader goli paharul de ţuică, îşi şterse lacrimile cu mâneca, se ridică de pe scaunul pe care stătea şi-l mută la perete, ca să să se poată rezema mai bine de zid. Începu, apoi, să-şi descarce sufletul...

— Uite ce s-a întâmplat acasă la noi în Valea Berii... şi-i povesti tot ce-a văzut acasă, revenind după nouă ani. De la Ana n-am putut afla prea multe. Am venit la tine să mă îndrumi şi să-mi spui ce-am de făcut acum. Nu mai pot să stau mult la voi că Ana este suferindă acasă şi trebuie să plec pe întuneric, pentru ca lumea să nu mă vadă, c-am venit acasă. Cei ce mi-au năpăstuit casa, se pare că sunt cei patru despre care mi-ai vorbit. Fără doar şi poate că vor reveni. Am să-i aştept eu însumi de data asta, am să le vorbesc pe limba lor şi am să le dau plata cuvenită pentru ceea ce ne-au făcut nouă şi altora.

— Fii cu grijă, Toadere! Fii cu mare băgare de seamă! Ăştia, care sunt veniţi din răsărit şi care se numesc comunişti, sunt cruzi, Paraschive, nu au inimă ca noi, sunt ca şerpii, le dai să mănânce, îi încălzeşti la sân şi ei te muşca şi te-nvenineză pe vecie.

— Aşa este Niculae, dar nu toţi de acolo sunt nişte ticăloşi. Aceşti necredincioşi, care au venit la noi, sunt scursorile societăţii, indivizi pe care lumea nu mai poate

să-i încapă, după cum spunea marele poet Eminescu, înainte de a fi răpus tot de cei din sământa jidovească. Cei care au rămas acolo sunt oameni ca şi noi şi îndură greutăţi şi mai mari ca noi. Sunt alungaţi de pe glia lor, de acolo de unde său născut şi aveau datoria sacră de a cinsti mormintele străbunilor. După ce li s-a luat totul, sunt deportaţi la sute şi mii de kilometri depărtare. Milioane de ucraineni au fost dezrădăcinaţi şi împrăştiaţi prin Siberia, unde li se fac câte şi mai câte grozăvii. Cei care sunt la putere, în zonele unde ajung, sunt şi ei străini de acele locuri, trimişi acolo cu forţa, drept pedeapsă, pentru relele săvârşite în locurile de unde vin.

— Aşa este Toadere, şi la noi se fac deportări deja şi asta este, cu siguranţă, numai începutul. Elita românească este dusă în Siberia, la stuf, în Delta Dunării, sau la muncă forţată în Bărăgan şi-n Dobrogea. Ascultă cu atenţie ce am să-ţi spun acum pentru că trebuie să ştim cum şi ce să facem. Apoi te vei duce la Ana s-o îngrijeşti, iar pe nea Nechifor să-l priveghezi, aşa cum se cuvine, după datina noastră creştina! Ileana îţi va aduce ceva de-ale gurii că să iei acum cu tine.

— Spune, vărule, cum este mai bine şi întocmai am să fac. Mai ciocniră un pahar de rachiu şi se ridicară de pe scaune.

— Du-te acasă cu Dumnezeu şi să fii cu mare băgare de seamă! Mâine, dis-de-dimineaţă, îţi trimit femeile din Cheia ca să-l pregătească pe unchiul Nechifor de îngropăciune şi să gătească mâncarea pentru parastas. De mâncare şi de băutură ne ocupăm noi, Toadere, tu fă puţină rânduială în casă. Popa Damian o să vină la voi pe la două ceasuri, după-amiază. Cei patru comunişti trebuie evitaţi. Am să improvizez ceva şi am să-i chem la şcoală ca să nu te trezeşti cu ei la înmormântare. Nu uita, n-ai să scapi nici tu de cei patru ticăloşi. Toată lumea va observa că nu eşti Toader, însă nu-ţi face griji că te vă trăda cineva de aici, din Cheia! Trăim de veacuri în bună înţelegere şi familia ta a fost dintotdeauna îndrăgita la noi. Am să-ţi aduc mâine două damigene de rachiu, şunci, brânză şi un

oval de jumări ca să puneţi mâine, la oameni, pe masa de pomenire. Tot mâine se vor face şi sarmalele pentru parastas. Mâncarea o ţinem cu toţii ascunsă de comunişti, că altfel ne-o fură. Trebuie s-o ascundem cu grijă, în căruţă, până ajungem la voi acasă. Dumnezeu să-l odihnească pe unchiul Nechifor! Ai grijă de Ana, să nu i se întâmple ceva la înmormântare.

Toader tocmai voia să iasă afară. Niculae îl luă de braţ ca să mai stea câteva minute.

— Noua ne-au zis, continuă Niculae, că, după ce te-au dus în lagăr, ai fugit de acolo. Ruşii ar fi pus un premiu pe capul tău pentru cel care te va descoperi şi te va preda. După mai multe săptămâni, în care bietul de tine erai, probabil, pe drum, o femeie, o turnătoare bolşevică, te-ar fi împuşcat lângă o pădure şi apoi a cheamat miliţia care, ar fi recunoscut leşul, ca fiind al lui Paraschiv Şoimu, cel care a fugit din lagăr. După ce te-a împuşcat, rusoaica s-a grăbit la postul de miliţie din sat ca să anunţe că tea descoperit şi te-a omorât. Îşi ceru apoi recompensa promisă. Faptul că te împuşcase, în loc să te predea viu, ar fost motiv ca să nu-i dea recompensa şi, zice-se, ar fi certat-o activistul de partid, că pretinde, pe deasupra, şi bani pentru aşa ceva. I s-a confiscat chiar şi puşca. Asta este tot ce ni s-a spus despre tine.

Niculae se prăbuşi în el şi căzu în tăcere. Liniştea profundă, care se aşează între cei doi bărbaţi, fu întreruptă de un zgomot de motor şi de oameni care cântau, venind de pe uliţă. Niculae îi făcu semn să nu iasă chiar acum afară şi coborâră puţin lumina lămpii de petrol din odaie. Amândoi se uitară pe stradă să vadă de unde vine larma. Era un camion, marca ZIS, Zavod Imeni Stalina, încărcat cu oameni, ţinând felinare de vânt în mâini, care cântau „hai la lupta cea mare” şi agitau arme, steaguri româneşti şi ruseşti. După cum li se auzea vocea celor care cântau, era evident că sunt beţi. La lumina unui felinar din camion, Paraschiv observă, că pe steagul românesc nu se mai afla emblema cu coroana regală, ci o legătură de spice de grâu cu un soare la mijloc. Celelalte detalii de pe stemă nu le

putea descifra.

— Ne-au schimbat şi drapelul Niculae, zise Paraschiv, au pus soarele pe steag, dacă şi ăsta este „soarele”...

— Soarele mamei ei de viaţă! Înjură cu năduf Niculae. Uite-aşa se plimbă beţi ziua şi noaptea, cântându-şi cântecele lor. Ajung pe la casele gospodarilor şi le pun pistoalele la tâmplă ca să semneze pentru colectivizare. Dacă românul nu acceptă, îi răscolesc casa şi-şi iau ce le trebuie, amenințând că revin. Când ajung pe la vreunul mai înstărit şi-l fură, o ţin tot într-un chef până consumă ce-au furat. Am impresia că ăştia nici nu vor, într-adevăr, ca oamenii să semneze imediat, că altfel nici nu ar mai avea motiv să vină şi data viitoare că să-i mai fure de prin casă. Jumătate dintre ăştia din camion sunt foştii netrebnici de prin Cheia, ceilalţi, adunături de prin Rusia sau Moldova, care spun că vin aici ca să-şi şcolească tovarăşii de partid.

„... rob cu rob să ne unim”, strigau în gura mare cei din camion.

— Asta aşa este, din păcate, s-au adunat numai robii şi au ajuns acum la putere. Ce dracului ştiu să facă robii dacă se adună?

— O adunătură, Niculae. Vor face ce au făcut şi în Rusia deja, îşi aminti Toader cu obidă... Toader îşi reluă firul povestirii.

— Femeia, de care ai vorbit, nu este o trădătoare şi nici turnătoare bolşevică, Niculae, oftă Paraschiv. O cheamă Tamara şi vreau să mi-o aduc aici să mi-o fac nevastă. Ea mi-a salvat viaţa, adunându-mă din pădure, pe jumătate degerat. Lupii aşteptau doar să se mai întunece pentru a mă sfâşia în voie. Tamara m-a adus la ea acasă, m-a îngrijit, mi-a gătit mâncare caldă, m-a readus astfel la viaţă. Altfel eram de mult trecut prin burţile lupilor. Îi murise bărbatul pe front şi era singură. Desigur că-şi dorea un bărbat, însă nu unul care nu era rus, şi pe deasupra şi fugit din lagărele staliniste. Şi-a pus viaţa ei şi a neamurilor ei în joc pentru mine. Când am plecat de la ea, tocmai o denunţase un vecin şi aştepta în orice clipă

să-i vină cineva în control. Dacă mă găseau la ea în casa, ori o împuşcau pe loc, fără vreo judecată, ori o trimiteau şi pe ea în lagărele de muncă. Pe mine mă băteau, mai întâi, bine, că le-am pricinuit atâta caznă ca să mă caute şi apoi mă trimiteau într-un lagăr de muncă, cât mai departe, în estul Siberiei. Tamara a vorbit cu un văr de-al ei, care m-a dus cu sania înspre vest, până la un frate de-al lui. Acela, şi el, m-a dus mai departe până la malul estic al Volgăi. Sunt nişte oameni mununaţi. Ruşii nu sunt toţi răi, aşa cum ni descriau în cursul propagandei de război. Sunt ceva mai primitivi ca noi, iar sărăcia i-a asprit. Desigur că şi acolo sunt ticăloşi destui, că nu poţi merge pe cărarea pădurii fără să te împiedici de uscături...

— Poate că ai dreptate, Toadere, i-o tăie Niculae, însă cei care au ajuns pe la noi sunt numai lichele...

— Sper din toată inima, continuă Toader, fără să facă vreun comentariu, că acei oameni care m-au ajutat, au ajuns cu bine acasă şi că Tamarei nu i s-a întâmplat nimic rău. Acum Niculae, că mi-ai dat vestea că am fost declarat mort în Revda, sunt aproape sigur căTamara a făcut în aşa fel ca să fiu declarat mort. Bănuiesc că au declarat un cadavru, ca fiind al meu. Mă întreb ce cadavru a fost identificat ca fiind al meu?

— Toadere, dacă Tamara este aşa cum o descrii, a găsit ea, împreună cu rudele ei, o soluţie ca să te scape de urmăritori.

— Este o femeie dintr-o bucată, plină de viaţă, vrednică, şi pe deasupra, frumoasă. Nu voi avea linişte până când n-am şo văd aici, lângă mine.

— Să-ţi ajute Dumnezeu, Toadere, să-ţi împlineşti visul! Eşti îndrăgostit de femeia aceea. Până atunci sunt încă multe de aranjat şi trebuie să fii cu mare băgare de seamă pe aici. Doamne, cum arăţi, scuză-mă Toadere, cred că ai suferit mult?

Toader ieşi din casă, se urcă în căruţă şi porni spre Valea Berii. Prea mult timp nu mai putea sta, oricât de mult ar fi vrut. Ştia că acasă, în Valea Berii, o lăsase pe Ana în starea în care era şi că lumânarea de la căpătâiul

tatălui se stinsese de mult. Trebuia să fi venit la Cheia ca să vorbească cu Niculae şi se bucura acum, cu toată năpasta pe care o găsise acasă în Valea Berii, că vărul lui şi familia erau bine.

Bărbaţii îşi strânseră mâinile şi se despărţiră. Niculae închise porţile în urma căruţei şi intră în casă, bucuros că-şi revăzuse vărul.

Haiduc, câinele lui Toader, alerga voios în urma căruţei. După ce oamenii mâncaseră, îi dădură şi lui resturile şi acum era sătul. Astăzi nu mai trebuia să alerge prin pădure ca să vâneze ceva.

... şi diavolii mor cândva II

A două zi, după ce Paraschiv a plecat din Revda, avea să-i vină acasă Tamarei, în urma denunţului unui vecin, un comisar moscovit care zicea că vine din localitatea Azanka, raionul Tavda, regiunea Sverdlovsk din Urali, ca să „cerceteze” cazul.

Vecinul, care o denunţase, Andrej, era un frate vitreg al fostului ei soţ mort pe front. Acest om, un neisprăvit, cunoscut în oraş ca muieratic şi ca beţiv notoriu, a încercat în repetate rânduri, fără succes, s-o convingă pe Tamara să se culce cu el. Nu putea să-i ierte femeii refuzurile repetate şi s-a bucurat nespus că poate să-i facă un rău. Se bucura, din principiu, ca să le facă rău celor din jurul lui. Tamara nu era nici prima şi nu avea să fie nici ultima lui victimă. Pentru o sticlă de votcă ar fi denunţat-o Andrej şi pe mă-sa. Avea să piară, un an mai târziu, într-un accident de muncă, la topitoria de cupru SUMZ, de lângă Revda, căzând de pe o schelă. Se pare că accidentul nici nu a fost unul cu totul întâmplător. Cazul s-a anchetat, însă nimeni de pe acolo nu voia să piardă prea mult timp cu acest om. Aşadar dosarul anchetei s-a închis cu concluzia că decedatul a fost de vină, căzând din proprie neatenţie.

*

Afară era un vifor grozav. Ninsoarea spulberată de vânt în toate direcţiile, nu mai contenea. Comisarul, pe

nume Pavlov, a venit de la postul de miliţie pe jos până la casa Tamarei. Nu i-a fost simplu să vină pe o asemenea vreme. Localitatea Revda era tăiată în două de un râu, iari casa Tamarei era în cealaltă jumătate a oraşului, la margine. Ninsese mult în ultima vreme, aşa că albia râului şi podul de peste acesta de-abia se mai distingeau. Cu o seară înainte, în ziua plecării lui Paraschiv, ninsese numai atât cât să acopere urmele paşilor. Dincolo de casa Tamarei, era pădurea. Comisarul, un bărbat voinic, cam de statura fugarului, a venit la casa Tamarei Obreja fără maşină, pentru că drumurile nu erau curăţate, dar şi ca să nu facă zgomot, convins fiind că o să-l prindă astfel pe Paraschiv în casa femeii. În odaie se vedea lampa arzând şi, din spatele casei, se auzeau loviturile de topor ale cuiva care crăpa lemne pentru foc. Pavlov intră în curte şi scoase pistolul din portarmă, ca să-l aibă la îndemână. Păşea cu grijă, ocolind casa, lipindu-se de perete, atent la orice zgomot. Îşi dorea mult să-l prindă acolo pe fugar. Cunoştea figura lui Paraschiv încă din lagărul Azanka, unde fusese şi el cu un an în urmă detaşat forţat. Ştia că este ca un om osos la trup, vrednic, însă cumva rebel de felul lui, atât cât putea să fie de rebel într-un asemenea lagăr de muncă.

Pavlov se născuse, crescuse şi lucrase câţiva ani în Moscova, era apreciat din punct de vedere profesional şi avansase relativ repede în funcţie, în capitala Uniunii Sovietice. Fusese însă prins împreună cu nevasta unui şef de-al lui, în casa aceluia. Fapta aceasta i-a pecetluit viaţa. Într-o săptămână a fost detaşat la Azanka, fără alte comentarii. Pavlov era un om pătimaş de fel, arogant şi duşmănos la suflet. Acum voia, cu orice preţ, să-l prindă pe Paraschiv ca să se evidenţieze astfel în munca lui şi să poată reveni iar la Moscova. Desigur că avea încă bune relaţii în Moscova, care l-ar fi ajutat să revină acolo, dar nici aceia nu puteau trece peste hotărârea şefului miliţiei din Moscova. Aşadar, îi trebuia un motiv deosebit ca să scape de Azanka. Prinderea fugarului avea să fie şansa vieţii lui. Nu putea să piardă această ocazie…

*

În spatele casei, odată ajuns, a văzut, după forma corpului, că era o femeie cea care crăpa lemnele. Cu siguranţă că aceea era Tamara Obreja, după cum i se spusese de la raion că se numeşte. A luat-o înapoi, pe lângă peretele casei, până la uşa de la intrare. A intrat fără zgomot înăuntru şi, convingându-se că nu este nimeni acolo, a început imediat să percheziţioneze casa, aruncând, la repezeală, lucrurile din dulap şi din sertare direct pe duşumea, în miljocul camerei...

Tamara întră în casă cu un braţ uriaş de lemne şi se trezi cu comisarul Pavlov, pur şi simplu, în odaie. Văzu podeaua casei plină de haine şi toate câte avea, aruncate grămadă pe duşumea. Desigur că s-a speriat foarte tare, cu toate că prietenii îi spuseseră că fusese denunţată şi că va veni cineva la ea, ca să-l caute pe fugarul de la Azanka. Scăpă lemnele din braţe. Ştia că denunţurile, pe motiv de colaborare cu imperialiştii din vest, ori sub pretext că ar fi subminat autoritatea statului, sau că ar fi sabotat cauza comunismului, se pedepseau cu deportarea în Siberia, sau cu împuşcarea pe loc, fără judecată. Denunţul în sine era suficient, chiar dacă nu putea fi dovedit. Nu mai avea, aşadar, nimic de pierdut.

Pavlov avea o privire suptă şi nişte ochi negri care, parcă, aruncau scântei. Dacă, nu a găsit nicio urmă şi niciun alt indiciu că Paraschiv ar fi acolo, a început s-o interogheze pe femeie.

— Unde sunt hainele bărbatului tău care a murit, că nu le-am găsit prin casă? Unde este Paraschiv Şoimu? Mai întrebă.

— Hainele le-am dat la săraci, că doar ce era să mai fac cu ele, iar de omul de care spuneţi nu ştiu nimic şi nici n-am auzit de el vreodată. Vedeţi bine că nu este nimeni aici, în afară de mine, îi răspunse Tamara. Sunt singură de cinci ani.

— Se dă o recompensă pentru cel care-l va preda viu pe prizonierul român, fugar, spuse Pavlov, încercând o altă metodă.

— Ar fi bună recompensa, ceva bani nu strică

niciodată, însă de unde vreţi să vi-l scot eu pe acel om. Nu ştiu despre cine vorbiţi!, replică Tamara cu o voce aspră, recăpătându-şi cât de cât stăpânirea de sine.

Bărbatul, văzând că nu poate stoarce nimic de la Tamara, a început s-o înjure, s-o ameninţe cu pistolul şi i-a ordonat apoi să se dezbrace. Femeia nu schiţă niciun gest că ar avea de gând să se dezbrace şi se uita direct în ochii comisarului.

— Târfă reacţionara şi mincinoasă, ascunzi oameni în casa ta şi crezi că mă poţi minţi pe mine. Eu am avut de-a face cu multe ca tine, nu mă păcăleşti tu!

Bărbatul se duse spre ea şi începu s-o lovească cu turbare. Femeia, deşi năucită de duritatea loviturilor, continua să se uite direct, aspru în ochii lui, dispreţuindu-l din priviri. Sângele începuse să-i curgă din nasul lovit.

— Aşa, ştiu eu ceea ce vrei, târfă împuţită. Îţi cauţi bărbat, am să-ţi dau eu ceea ce vrei, ameninţă Pavlov şi începu să rupă hainele de pe ea ca s-o dezbrace.

Cu toate că Tamara era o femeie puternică, nu se putea împotrivi acelui om. Acesta o trânti pe podea şi o lovi cu pumnii şi cu picioarele, smulgându-i sălbatic hainele de pe ea. Pavlov, văzând-o întinsă pe jos dezbrăcată, se minună de frumuseţea corpului femeii şi începu şi el să se dezbrace.

— Desigur, şi-a spus bărbatul în gând, este tânără, frumoasă, bărbată-su a murit pe front şi este şi ea dornică să facă dragoste. Poate că fugarul nici n-a ajuns până aici, ci stă acum, dacă nu l-au mâncat deja lupii, în patul altei văduve, căci văduve sunt destule acum în Uniunea Sovietică.

Aşează pistolul pe pervazul ferestrei şi continuă să se dezbrace. Rămăsese acum numai cu izmenele pe el şi se apropie de femeie.

Tamara ştia acum ce o aştepta şi, ca să mai câştige timp, i-a spus comisarului, cu o voce blândă de astă dată, să mai aştepte puţin ca să mai pună lemne pe foc ca să fie mai cald, că de-abea a venit de afară şi-i este frig. Pavlov a încuviinţat, bucuros că o poate avea până la urmă aşa de

uşor la pat. Dacă tot nu-l putea prinde pe Şoimu, măcar să se aleagă şi el cu ceva seara asta. Astăzi, oricum nu mai avea niciun chef să se întoarcă înapoi, la sediul miliţiei, pe o aşa viforniţă. Acolo, oricum nu-l aştepta nimeni cu braţele deschise, ba, dimpotrivă, i s-au părut chiar ostili acei ţărănoi.

După ce a aţâţat focul, Tamara a început să îşi aşeze hainele aruncate grămadă pe jos, punându-le pe un scaun lângă pat. Aşa dezbrăcată, se duse să adune lemnele care-i căzuseră din braţe, văzându-l pe Pavlov atunci când a intrat în casă. Încet-încet, femeia îşi căpăta stăpânirea de sine, conştientă de ceea ce avea de făcut. Cu toate că sângele i se uscase pe faţă şi tot corpul o durea din cauza loviturilor primite, încerca, mişcându-se prin casă, să pară cât mai feminină.

Comisarul se minună de frumuseţea trupului ei şi se pregătea să-şi savureze victoria. În timp ce se apropia de ea, Tamara apucă, în acel moment, două lemne şi le azvârli unul după altul, cu forţa pe care ţi-o dă groaza, în fruntea bărbatului, în timp ce acesta, cu zâmbetul pe faţă, tocmai îşi dezbrăca izmenele. Niciunul dintre cele două lemne nu-şi ocoliră ţinta. Comisarul, cu izmenele în vine, se dezechilibră şi căzu, lovindu-se la cap de piciorul patului. Rămase aşa lungit nemişcat pe duşumea. În acel moment, Tamara luă pistolul de pe pervazul ferestrei, îl armă şi ţinti capul lui Pavlov, slobozind un glonţ şi apoi încă unul. Bărbatul, trăsnit de glonţ direct în frunte şi apoi în umăr, a rămas pe duşumea ca un sac, cu nedumerirea-i întipărită pe faţă. Viforul de afară acoperise zgomotul focurilor de armă, care nu se auzise şi datorită faptului că, locuinţa Tamarei, era departe de celelalte case.

Tamara luă unul dintre lemnele cu care îl lovise şi-l împinse pe comisar că să vadă dacă mai trăieşte, aşa cum făcea şi cu sălbăticiunile pădurii, vânate de ea. Îi pipăi venele de la gât să se convingă că-i mort şi apoi se duse într-un colţ al camerei, cât mai departe de mort, căzu în genunchi, izbucnind într-un plâns isteric, amar.

Să fi plâns aşa, mai bine de vreo două ore, când de

afară se auzi hăulitul unui lup, nu foarte departe de casa ei. Trezită brusc din starea în care se afla, se ridică în picioare, hotărâtă să isprăvească ceea ce începuse, şi îşi şterse ochii înroşiţi.

— Şi diavolii mor cândva, îşi spuse.

Se îmbrăcă sumar şi ieşi afară ca să se spele cu zăpadă pe mâini şi pe faţă, frecându-şi energic locurile unde Pavlov o lovise ca să nu se vadă a două zi vânătăile. Intră iar în casă, şi cu zăpada adusă de afară şi cu zdrenţe din hainele ei rupte, şterse propriile urme de sânge şi pe cele lăsate de Pavlov şi le aruncă pe foc, împreună cu lemnele cu care îl lovise pe comisar. Spălă duşumeaua cu votcă. Tamara scoase cu grijă, cu un cuţit, cele două gloanţe care l-au răpus pe Pavlov şi slobozi în capul cadavrului un glonţ din arma cu care mergea la vânătoare. Glonţul tras din apropiere îi desfigură faţa mortului. Aranjă apoi camera, să nu existe vreun indiciu că ar fi fost înainte vreo luptă aici. L-a îmbrăcat şi l-încălţat pe mort cu zdrenţele de haine şi cu bocancii rămaşi de la Paraschiv. Le ţinuse bine ascunse în podul casei şi nu apucase încă să le ardă. Greşeala, că nu aruncase încă hainele lui Paraschiv, putea şo coste viaţa, dar acum se bucura că a avut inspiraţia să le păstreze. A târât leşul comisarului până afară şi l-a urcat cu greu pe sanie, legându-l cu curele, ca să nu cadă în timpul mersului.

Hainele lui Pavlov le-a făcut ferfeniţă şi le-a mânjit cu seu de capră de pădure, ca să-i aţâţe şi săi ademenească pe lupi să le sfâşie mai departe, ca să se creadă că aceştia i-au venit de hac. Nu le-a uns însă prea mult pentru că le-ar fi mâncat lupii complet şi nu mai rămânea urmă de cadavru. Ghetele lui Pavlov le-a lăsat aşa cum erau, neunse cu seu, ca să nu-i atragă pe lupi. A luat pistolul de pe fereastră, l-a şters cu o cârpă şi l-a pus în grămada de haine, date cu seu. A aerisit casa cu grijă ca să iasă mirosul de praf de puşcă, de alcool şi de seu.

Hainele, ghetele comisarului şi pistolul, ascuns în ele, le-a aruncat lângă albia râului, mai departe de casa ei, ca să se creadă că s-a rătăcit pe drum şi l-au mâncat lupii.

Întunericul iernii şi furtuna de zăpadă i-au înlesnit femeii transportul, acoperindu-i urmele saniei şi eventualii ochi iscoditori. Cine se uita, de altfel, pe geam afară pe o asemenea vreme? Cine era în casă era bucuros că era înăuntru la căldură.

Afară ningea. Tamara a ajuns, trăgând de sania pe care se afla cadavrul, în cealaltă parte a Revdei, la postul de miliţie. Ajunsă în faţa şefului de post, a bătut în obloanele ferestrei şi le-a arătat miliţienilor cadavrul, întrebându-i dacă acesta este fugarul pe care îl caută. Aceia, treziţi din somnul beţiei, ieşiră afară, frecându-şi ochii, morocănoşi.

— L-am împuşcat, a declarat ea ieşind cu miliţienii afară, pentru că voia să-mi intre în casă şi să mă fure.

Statură şi hainele mortului, îngheţat între timp bocnă, coincideau într-adevăr cu semnalmentele fugarului care trebuia căutat. La ordin, miliţianul, cu gradul inferior, aduse un metru cu care măsură lungimea cadavrului şi lăsă uşa postului deschisă ca să poată analiza mortul la lumină venită dinăuntru. De greutate nu se spunea nimic în nota venită de la miliţia generală centrală şi, oricum, nu s-ar fi pus ei să cântărească cadavrul. Unde să-l fi cântărit acolo la post?

Tamara văzu pe uşa lăsată deschisă a postul de miliţie, un anunţ cu semnalmentele fugarului din Azanka şi citi dedesupt numele complet al bărbatului. Se spunea acolo că fugarul din Azanka ar putea să-şi dea nume false, că vorbeşte stricat ruseşte şi că este „foarte periculos”, deşi nu se menţiona concret că ar fi omorât pe cineva sau că ar fi făcut alte răutăţi. Citind pe uşa şi dându-şi seama că Paraschiv nu o minţise cu nimic, o ameţeala caldă o cuprinse în tot corpul, cu tot frigul tăios de afară. Paraschiv îi dăduse toate datele personale, îi povestise istoria vieţii lui, îi dădu adresa din România şi o mică schiţă cum să ajungă la casa lui. Unde este acea România, unde se afla acea Valea Berii, nume care tradus direct în ruseşte îi păru hazliu? Se întreba, dacă va ajunge să-l mai vadă vreodată în viaţă, dacă vor deveni cândva soţ şi soţie.

Îşi reveni însă repede, ştiind că acum trebuie să fie lucidă şi nu este timp pentru melancolie. Îi dori, în gând, lui Paraschiv să ajungă cu bine acasă şi-şi făcu în gură, cu vârful limbii, Sfânta Cruce.

Subofiţerii se tot învârteau pe lângă cadavru încercând fără prea multă convingere, să nu piardă vreun amănunt, aşa cum învăţaseră cândva în şcoala de miliţie, să nu facă vreo greşeală în cercetarea cazului, pentru care să fie ulteriori traşi la răspundere. O făceau însă evident cu tot mai puţin chef, din cauza concentraţiei de alcool ingerate, a frigului şi până la urmă începură să dea semne de plictiseală.

Tamara văzu în anunţul despre dispariţia lui Paraschiv că se oferea un premiu în bani şi chiar o decoraţie celui sau celei care va ajuta la prinderea fugarului. Fără să se arate surprinsă şi, ca să pară totul cât mai verosimil, îşi ceru, cu sânge rece, recompensa cuvenită. Cu toată teama avută în suflet, se minuna şi ea de câtă stăpânire de sine poate da dovadă.

— Măi tovarăşilor, cum rămâne cu recompensa şi cu decoraţia promise în anunţul de aici?, întrebă femeia, arătând cu mâna înspre foaia de hârtie lipită pe uşa postului.

Amândoi miliţienii săriră ca arşi. Nu era destul că femeia asta le adusese mortul plocon şi că trebuie să facă expertize pe o aşa vreme, mai venea acum şi cu obrăznicii şi pretenţii.

— Ai s-o primeşti, din trei pe aia mai lungă, i-a spus batjocoritor unul dintre ei, trimiţând-o, totodată, cu lux de amănunte, la origine. Du-te acasă femeie şi mâine să te înfăţişezi la noi aici şi să aduci puşca pentru că ţi se va confisca.

— Mama voastră de culaci, înjură celălalt miliţian cu gradul cel mai mare, aveţi puşcă, sunteţi bogaţi, bă bandiţilor, mai spuse şi scuipă cu năduf peste cadavru. Tovarăşul Stalin v-a adus aici în Revda ca să vă băgaţi minţile în cap, dar se vede că nu sunteţi în stare! Se lipeşte comunismul de voi, precum cocoşatul de gard, sau ca nucă

de perete, mai spuse, şi râse cu gura până la urechi, de glumă spusă.

Subalternul lui se grăbi şi el să râdă, slugarnic, uitându-se cu coada ochiului la şef, pentru a şti când trebuie să se oprească.

— Şi dumneavoastră aţi fost aduşi în Revda din alte părţi, că doar nu aici v-aţi născut şi nici n-aţi venit de bună voie, răspunse Tamara tăios.

— Taci muiere! Noi am venit aici ca să servim Uniunea Sovietică şi pe tovarăşul Stalin. Dar să nu schimbăm vorba! Trebuia să-l aduci viu la noi şi nu mort, continuă. Ce să fac cu el aşa mort? Mai trebuie acum, pe o asemenea vreme şi pe un frig ca ăsta, să-i mai săpăm şi o groapă. Mai bine-l duceai în pădure şi-l lăsai acolo să-l mănânce lupii.

— Cum vroiai tovarăşe să mă lupt cu el, să-l leg şi să-l aduc la voi viu, nu vedeţi cata-i matahala este? Dacă-mi dădea o palmă, mă ascultă cu urechea.

— Bine, bine, du-te acasă acum, muiere! Nu uita, mâine să vii cu puşca!

— Băăăă, se adresa subalternului, adu-i pe ăia doi pe care i-am prins ieri la furat de cărbuni, ca să dea mortul jos, să-şi ia femeia asta sania şi să plece. Lasă-i leşul aici afară până mâine, şi când s-o mai lumina cât de cât, să-i pui să-i sape groapa! Să laşi lampa aprinsă ca să nu vină câinii să tragă de el! După ce sunt gata cu groapa banditii ăia, de-abia atunci să le dai de mâncare, dar nu prea mult, că nu sunt aici la şcoala moscovita de cadeţi!

— Ia spune femeie, nu te-a căutat nimeni pe acasă? Întrebă iscoditor milităianul cu gradul cel mai mare.

— Nu tovarăşe, cine trebuia să mă caute, cine umblă pe afară pe o aşa viforniţă?

— Haide... du-te acasă şi mâine să vii cu puşca aici la post. Dacă nu vii tu, vin eu la tine şi te aduc aici cu mâinile legate şi cu puşca cu tot!

Tamara plecă fără alte comentarii, bucuroasă că a scăpat numai cu atât. Le va aduce mâine o puşcă, dar mai avea încă una cu care să mai vâneze şi să-şi asigure hrană

zilnică. După cele pătimite în acea zi, frigul începea să-i intre în oase. Mări puţin flacăra felinarului şi apucă funia din piele împletită a saniei, îndreptându-se spre casă.

— Ce bine că la noapte sunt liberă şi nu trebuie să merg la lucru, îşi spuse.

Acasă, reaprinse focul şi se lungi în pat. Până să adoarmă, şi aceasta nu fu prea curând, i se perindară prin minte toate evenimentele zilei. Apoi se gândi la Paraschiv...

*

Miliţienii au intrat repede în clădirea sediului şi au făcut la repezeală un procesverbal de constatare. Nimeni nu şi-a dat osteneala să vadă ce glonţ l-a ucis pe Pavlov. Cadavrul a fost îngropat a două zi în cimitirul oraşului. Cei doi hoţi, care au săpat groapa în pământul îngheţat, nu au avut o treabă uşoară de făcut. La urmă li s-a dat ceva de mâncare.

Cazul Paraschiv Şoimu a fost declarat închis la postul de miliţie din Revda şi raportul a fost telegrafiat la Miliţia centrală şi la postul din Azanka. Până la urmă, toţi au respirat uşuraţi, chiar şi cei din Azanka. Nimeni nu avea chef să mai caute un fugar la sute de kilometri de lagăr, şi cu atât mai puţin pe acea vreme. Oamenii aveau alte probleme acolo în Revda şi în Azanka... Procurarea hranei zilnice, lemne şi cărbuni pentru foc, erau cele mai importante. Dacă fugarul ar fi fost prins viu, în Revda, trebuia să-i mai dea şi de mâncare cât stătea la ei în arest, să stea treji şi să-l ancheteze până veneau cei de la forurile superioare ca să-l ia în primire.

Problema cea mare a miliţiei din Revda era că acum nu-l mai găseau pe comisar. Acesta fusese trimis de către forurile superioare, apăruse în secret la ei şi parcase maşina direct în curtea interioară a sediului miliţiei. Nimeni din Revda nu trebuia să ştie că cineva de la centru venise în oraş, în misiune, şi astfel să se pericliteze succesul operaţiei referitoare la prinderea fugarului, Paraschiv Şoimu. De cum venise şi intrase în sediul miliţiei, comisarul Pavlov începuse să dea ordine în stânga şi-n dreapta, pe un ton superior şi arogant. Desigur că

Pavlov nu şi-a asigurat nici acolo, în Revda, precum nicăieri pe unde trecuse în viaţă, multă simpatie. Cei din Revda s-au limitatat la a-i pune la dispoziţie informaţiile pe care le ceru, îi dădură un blid de mâncare, fără însă să-i ofere şi altceva din proprie iniţiativă. Pavlov le spuse că doreşte să se ducă pe jos la Tamara, femeia bănuită că ascunde pe cineva, ca să-l prindă pe fugar. Sobofiţerii de miliţie, i-au interpretat dorinţa ca pe un ordin, fără să-i atragă atenţia despre eventualele pericole la care se expunea la acea vreme de iarnă. Şi lor, celor care locuiau acolo, le era greu, uneori, să se orienteze pe zăpadă, iarna când era furtună. Era evident, că un străin, un moscovit după accent, om de la oraş, nu putea răzbate prin zăpada afânată şi, mai ales, pe un asemenea vânt.

Comisarul, pe de altă parte, voia să ducă de unul singur acţiunea la bun sfârşit, pentru că nu fie nevoit să împartă, la urmă, laurii victoriei cu altcineva. L-au lăsat, aşadar, să se ducă singur şi cu atât mai rău, pe jos, n-au făcut nici cel mai mic gest ca să-l oprească, în pofida furtunii de zăpadă care era în toi. O asemenea aventură nu putea duce decât la pierzanie, mai ales, pe cineva care nu era din acele locuri.

*

Desigur că, într-un orăşel ca Revda, nici-o noutate nu scapa neobservată, mai ales că Tamara avea destui prieteni adevăraţi care o ajutau. Familia Tamarei, împreună cu multe alte familii din Revda, fuseseră aduse acolo din sudul Ucrainei, cu domiciliu forţat, încă de la sfârşitul anilor douăzeci. Exista între aceşti oameni, aduşi aici cu de-a sila, o prietenie sfântă care-i unea şi se ajutau reciproc în cele mai diferite situaţii. Ştia, deci, femeia că va veni un miliţian la ea acasă ca să-l caute pe Paraschiv, şi mai aflase chiar şi cum se numeşte acesta. Ştia, aproximativ, după descrierea făcută, cum arăta bărbatul. Şi mai ştia că-i un om extrem de periculos. De aceea ascunsese în acea zi flinta, încărcată, sub rama patului şi nu o lăsase, ca de obicei, neîncărcata în peretele dublu al dulapului de haine. Toată ziua stătuse femeia la pândă,

aşteptându-l pe comisar să vină. Se învârtise ca un leu în cuşcă şi, atunci când a văzut că se înteţeşte ninsoarea, şi-a zis că nu mai vine. Tamara era un om activ şi voia, neapărat, să iasă afară ca să-şi mai răcească sângele care îi clocotea, şi astfel, şi-a făcut de treabă ca să spargă lemne de foc, la lumina felinarului. Nu avea, de fapt, nevoie de lemne, pentru că avea destule rezerve, însă trebuia să-şi consume adrenalina produsă, tot aşteptându-l pe Pavlov... şi tocmai atunci, în timp ce crăpa lemne, a apărut, până la urmă, Comisarul.

Situaţia a fost însă de aşa natură, încât Tamara l-a împuşcat pe Pavlov cu propria lui armă. Ea nu trăsese niciodată, până atunci, cu armă într-un om, împuşca numai animale şi numai atât cât să se hrănească. Ura ideea de a lua fără rost viaţa altei fiinţe, dar o făcea de nevoie, în scopul asigurării propriei hrane. Pe Pavlov l-a împuscat însă din două motive: primul, pentru că o bătuse şi o atacase ca s-o violeze şi al doilea, o făcuse ca să întârzie căutarea lui Paraschiv care, în acest timp, să se poată îndepărta mai mult de acel loc.

Ceva în inima ei îi spunea că Paraschiv o va chema în ţara lui şi se vor căsători, vor avea copii...

*

Peste două zile, după ce vântul se domoli, avea să se descopere în zăpadă, lângă pădure, hainele sfâşiate de lupi şi pistolul comisarului. Ninsoarea se potolise şi urmele lupilor încă se vedeau clar pe câmp. Desigur că unii şi-au pus problema, de ce la faţa locului nu s-au găsit resturi din oasele comisarului, însă şi aici frigul şi-a spus cuvântul, astfel că, grupa stabilită pentru cercetarea cazului, a trecut degrabă la clasarea lui. Astfel capitolul „Pavlov” a fost încheiat, comisarul primind post-mortem o decoraţie, pentru meritul de a fi „căzut la datorie, în slujba Uniunii Sovietice”. Sicriul acestuia, în care se aflau, de fapt, pietre îmbrăcate în cârpe şi decoraţia primită, lipită pe capacul coşciugului, a fost trimis la Moscova familiei lui Pavlov.

Fără doar şi poate că Tamara a grăbit cumva

încheierea „dosarului Pavlov”, prin faptul că în ziua descoperirii şi a cercetării resturilor lui Pavlov, i-a chemat la ea acasă pe câţiva prieteni şi pe cei de la miliţie care au anchetat cazul, ca să prăznuiască împreună cei cinci ani de la moartea, pe front, a fostului soţ. Data, la care a fost anunţată moartea fostului soţ, căzut pe front, coincidea, oarecum, cu data la care i-a venit fericită idee să-i facă un praznic. Tamara împuşcase în urmă cu o lună, când Paraschiv încă era la ea, două căprioare şi a primit, în schimbul cărnii, cinci sticle de vodcă de la o familie de evrei. Niciunul dintre învitaţi nu a întrebat gazda de unde găsise votca pe acele vremuri grele. Au băut bucuroşi şi n-au pus întrebări suplimentare. Au mulţumit de invitaţie femeii, fiecare exprimându-şi condoleanţele pentru soţul căzut pe front, pentru cauza Uniunii Sovietice. În timp ce se ospătau, majoritatea bărbaţilor invitaţi se gândeau, poate, cum s-o aibă pe Tamara, mai curând, la pat. La urmă, după ce limbile miliţienilor invitaţi se dezlegaseră, au recunoscut că niciunul nu prea a avut chef de anchetă, pentru acel înfumurat şi arogant comisar cu accent moscovit, care, de cum venise acolo la ei în oraş, a început să le dea ordine.

Fără să o ştie încă Paraschiv, Tamara îi salvase a două oară viaţa... Paraschiv Şoimu încetase în acte, în Uniunea Sovietică, să mai existe, fusese îngropat în cimitirul din Revda, raportul despre moartea lui a fot primit la Azanka şi, cu aceasta, căutarea lui fusese definitiv încheiată.

... şi diavolii trebuie să moară cândva...

Dumnezeu să odihnească victimele celor fără de instrucţie şi fără respect faţă de cele sfinte şi tradiţii! *Dumnezeu să-i pedepsească pe călăii lor*!

Toader nu ajunsese, încă, acasă, în Valea Berii, la Ana, că Niculae îşi îmbrăcă cojocul şi se duse la Părintele Damian, apoi la toate neamurile şi la prieteni, ca să le spună că Paraschiv trăieşte şi că s-a întors acasă. Le-a

indicat tuturor, ca, de acum înainte, să-l numească Toader, apoi le-a spus ce s-a întâmplat cu Ana şi cu Nechifor Şoimu. Au plănuit împreună cum să-l ajute fiecare pe Toader, ca să pregătească înmormântarea lui nea Nechifor.

Bătrânul Nechifor şi familia lui erau foarte iubiţi în toată zona. Erau ştiuţi drept români vrednici şi cinstiţi. Fiecare venise la gaterul lui Nechifor, când şi-a făcut casa, ca să cumpere cherestea sau şindrila pentru acoperiş. Nechifor şi băieţii lui făceau mese, scaune, paturi, rame de tablouri şi oglinzi, porţi, uşi şi chiar coşciuge. Bătrânul le făcea mereu un preţ bun şi tot el dădea şi de băut. Cei cinci copii erau respectuoşi şi vrednici ca şi părinţii lor. Păcat că biata mamă a copiilor s-a prăpădit de tânără şi acum l-au ucis cei patru comunişti şi pe nea Nechifor şi şi-au bătut joc de Ana...

*

Părintele Damian i-a făcut lui Nechifor Şoimu o slujbă de îngropăciune foarte frumoasă. Damian şi Nechifor fuseseră buni prieteni, chiar dacă cel din urmă era mult mai în vârstă.

În timpul slujbei, după binecuvântări, canon, tropare şi fericiri, Părintele Damian citi Apostolul şi atrase atenţia celor prezenţi să nu fie ca cei ce n-au nădejde, că toţi cei morţi vor învia, după ce îl vor întâlni pe Hristos, spre bucurie, sau spre osândă.

— Evanghelia, ridică glasul Părintele Damian, vorbeşte despre cele două morţi, cea sufletească şi cea fizică şi de Judecata finală, sau de obşte, când fiecare îşi va primi răsplata faptelor. Pe de altă parte, cinstiţi creştini, Dumnezeu să-i odihnească pe cei care le-au căzut victime celor fără instrucţie, fără educaţie, fără respect faţa de cele sfinte şi celor care ne terfelesc tradiţiile cu cizmele lor mânjite cu sânge nevinovat! Dumnezeu să-i pedepsească pe călăi! Amin!

După cele două rugăciuni de dezlegare, cerându-i lui Dumnezeu să facă veşnică pomenirea celui plecat, cei dragi dădură mortului sărutarea de rămas bun. Părintele Damian sfinţi apoi coliva.

— Coliva sau grâul fiert, ridică din nou glasul Părintele Damian, înseamnă că omul este că sămânţa de grâu care se seamănă, ca, mai întâi să moară şi apoi să să răsară şi să rodească. Aşa va învia şi omul, prin puterea lui Dumnezeu, la ziua de apoi, la învierea de obşte.

Toată lumea plângea, toţi îl cunoscuseră pe nea Nechifor şi familia lui, români vrednici şi cumsecade. Toader o ţinea pe Ana de umeri. Ana, încă în stare de şoc după ceea ce suferise în ultimele zile, stătea pe un scaun şi plângea încet, lacrimile curgându-i şiroaie în poală. Când au început să lase sicriul, câinele Haiduc s-a strecurat, cât era de mare, printre picioarele oamenilor până la marginea gropii şi a început să hăulească precum lupii. Doi copii au fost trimişi să ia câinele şi să-l lege în lanţ, undeva mai departe, ca să nu-l mai deranjeze pe Sfinţia Sa, Paintele Damian, la slujbă.

Cei patru bărbaţi din Cheia au continuat să coboare sicriul în groapă şi apoi au prăvălit pământ peste răposatul Nechifor. La urmă au înfipt crucea pe mormânt, după datină, şi-au făcut ei înşişi semnul Sfintei Cruci şi au primit, de la femeile care pregătiseră mesele, pâine proaspătă, făcută în acea dimineaţă, jumări de porc şi câte un ulcior mare de vin, după care s-au aşezat la masă.

Toader o lăsă pe Ana pe scaunul de pe care nu se mişcase în tot timpul înmormântării, rugându-l pe Niculae să aibă grijă de ea, şi se duse la crucea tatălui său. Îngenunche lângă cruce şi-şi lipi fruntea de ea.

— N-am să am linişte, tată, până nu te voi răzbuna pe dumneata şi pe Ana. Dacă am să-i aflu vreodată pe cei ce mi-au ucis fraţii, am să-i răzbun şi pe ei. Celor care îi vor nedreptăţi din acest moment pe cei dragi mie, îşi vor primi de la mine bimeritata răzbunare. Aşa să-mi ajute Dumnezeu, mie Toader Şoimu, născut Parachiv, şi jur acum, aici, pe crucea dumitale!

Oamenii au văzut toată scena, însă nu au auzit nimic din cele ce Toader spusese la crucea lui nea Nechifor Şoimu…

Părintele Damian a binecuvântat masa parastasului şi s-a aşezat şi dumnealui la masă. După ce mesenii au terminat de mâncat, au lăudat bucăţele şi băutura din care s-au omenit, aşa cum se cuvine. Coliva a fost şi ea foarte bună.

Părintele Damian mulţumi lui Dumnezeu că le-a dat aşa o masă îmbelşugată pe acele vremuri grele şi, după aceea, spuse „Dumnezeu să-l odihnească!, şi dădu să plece.

Ana, văzând că Părintele Damian vrea să plece, îi căzu în genunchi şi-l rugă, cu lacrimi în ochi, s-o ia cu el şi s-o ducă la Mânăstirea Suzana, pentru că ea nu mai poate trăi decât în slujba lui Dumnezeu. Degeaba au încercat Toader şi celelalte rude şi prieteni s-o îndepărteze de la acest gând, Ana a rămas neînduplecată. Şi-a luat rămas bun de la frate-său Toader, cerându-i iertare pentru hotărârea luată, şi a plecat cu familia Părintelui Damian înspre Cheia.

*

Pe firul Teleajenului, între Mâneciu-Ungureni şi Cheia, într-o culme de la poalele Bobului Mare, se adăposteşte, din anul 1740, Mânăstirea de maici Suzana. Apele Teleajenului, Stancei şi Iepuraşului, care se unesc în faţa mânăstirii, alcătuiesc aici o cruce, de unde pornesc la vale într-un singur curs. Biserica poartă hramul Sfântului Ierarh Nicolae. De sus, aşezământul se vede ca un sătuc, un pâlc de case una lângă cealaltă, toate case frumoase şi cu dragoste îngrijite. Maica Singlitichia Marin, care era de zece ani acolo, a primit-o pe Ana Şoimu, i-a dat o cameră şi s-a îngrijit mult timp, după aceea, de ea.

*

Toader a rămas singur în casă. Voia ca în această noapte să doarmă fără vise, să uite măcar pentru o vreme cele câte a pătimit în ultimii zece ani. Şi-a umplut un pahar mare cu rachiu, propunându-şi să-l bea în linişte, la crucea tatălui său Nechifor şi să-i povestească prin câte a trecut, de când a plecat la oaste şi până acum şi de-abia, după aceea, să doarmă.

— Mâine va fi o altă zi, îşi spuse, de mâine încolo îi va dă fiecăruia ceea ce merită. De mâine voi fi Toader. Astăzi însă trebuie să-i spun tatei prin ce-am trecut.

Cu o zi în urmă ajunsese, în sfârşit, acasă, după ce a mers mii de kilometrii, şi ce-a găsit în casa din Valea Berii? Şi-a găsit tatăl mort, cu ţeasta zdrobită de nişte criminali, a aflat că fraţilor lui le putrezesc ciolanele prin Carpaţi, sora lui după ce a fost pângărită de ucigaşii tatălui său va fi acum la mânăstire... Toader a luat lampa într-o mâna şi paharul cu rachiu în cealaltă şi s-a dus la crucea de la căpătâiul tatălui, aşezându-se în genunchi. Afară era demult întuneric, cerul era uşor înnourat. Razele lunii străbăteau printre nori, luminând difuz Valea Berii.

— De când am plecat de acasă, dragă tată şi m-am despărţit de dumneata, de Ana şi de fraţii mei iubiţi, ne-au dus, mai întâi, până la Ploieşti, unde am făcut instrucţia de bază. Apoi ne-au urcat în trenuri şi direct pe frontul rusesc ne-au dus. După două săptămâni, după ce am ajuns acolo, ne-au trimis direct în linia întâi să luptăm, până ce ruşii ne-au încercuit şi ne-au luat prizonieri. Mâncarea era rea, puţină şi, aflându-ne în linia întâi, cu greu ajungea la noi, şi atunci era deja sleită în marmite. La urmă, după ce ruşii ne-au încercuit, n-am mai primit nici măcar acea mâncare. Hainele erau numai zdrenţe pe noi şi bocancii sparţi. După ce ne-au luat prizonieri, ruşii i-au împuşcat pe mulţi dintre ai noştri, mai întâi pe cei care erau răniţi şi nu puteau merge pe picioare. Ne-au împuşcat maiorul, pentru că şchiopăta, un căpitan şi, la urmă, pe locotenentul nostru l-au spintecat cu baionetele. Locotenentul, văzând că-i împuşca pe ofiţeri, îşi rupsese la repezeală galoanele. Ruşii au observat aceasta şi l-au spintecat în faţa noastră. Ruşii erau...

*

„Şi va trimite Fiul Omului pe îngerii Săi şi vor aduna din toată lumea smintelile şi pe cei care fac fărădelege şi îi vor arunca pe ei în cuptorul cel de foc. Acolo va fi plânsul şi scrâşnirea dinţilor. „

Evanghelistul Matei (*24*, *3*)

Să-i împarţi în două cete: *în smintiţi şi în mişei*, *Şi în două temniţi large cu de-a sila să-i aduni*...

(*Scrisoarea III*, *Mihai Eminescu*)

Haiduc, pe care îl sloboziseră din lanţ, după ce s-a terminat înmormântarea lui Nechifor Şoimu, tocmai venise lângă Toader. Câinele a început deodată să latre neobişnuit de agresiv.

— Măi, ce să mai fie, acum se cade să vină şi ursul, îşi spuse. Nu mai am picior de orătanie în bătătură, ce-o vrea ursul să fure?

Printre lătrăturile câinelui auzi râsetele unor cheflii, apropiindu-se de casă, râsete de bărbaţi beţi. Toader bănuia cine putea veni la acea oră. Dădu paharul de rachiu pe gât, apoi fugi în şopron şi înşfăcă trei toporaşe de cioplit şindrila şi le înfipse la cingătoare. Luă cu el un colac de sârmă cu care legau cheresteaua în stive şi o teslă. Intră repede în casă şi luă cu el şi câinele, ţinându-l de cureaua de la gât şi de bot ca să nu latre. Înţelesese cine sunt cei care acum îi veneau în casă. Deşi ostenit după toate prin câte trecuse, era pregătit sufleteşte pentru întâlnirea cu comuniştii.

Toader mângâie câinele ca să-l liniştească, făcu flacăra lămpii mică de tot şi se puse după perdea să-i aştepte ca să intre toţi în casă. Aşezase lampa în aşa fel ca să lumineze zidul din spate al camerei, rezemând un tocător din lemn de ea, ca el însuşi să rămână în umbră. Haiduc parcă înţelese ceea ce i se cerea şi stătea încordat, dar cuminte, lângă stăpân. Pe câine, Toader îl ţinea mai departe de bot, că nu cumva să-i dea de gol. Dacă ar fi lătrat, comniştii ar fi luat armele şi l-ar fi căutat, să-l împuşte. Cei care se apropiau vorbeau ruseşte cu voce tare între ei. Povesteau despre o femeie şi, intrând în curte, unul dintre ei a început să strige pe româneşte:

— Femeie, păsărico, am venit iar, aşa cum ţi-am promis, hai să ne jucăm puţin! Haide să ne dai ceva de băut şi să ne simţim bine! Acum, că nu mai este tac-tu, putem să ne facem de cap!

Lui Toader i se întunecă sufletul de ruşine şi, în acelaşi timp, de ură. Acum îi era clar ca lumina zilei cu cine avea de-a face.

Cheflii s-au dat jos din căruţa cu care veniseră şi păşiră cu pasul sigur către casă. Au deschis uşa, lovind-o cu piciorul, şi au pătruns înăuntru. Erau atât de siguri pe ei, că şi-au lăsat armele în căruţă. Haiduc avu o tresărire, atunci când uşa fu lovită cu piciorul, dar Toader îl ţinea mai departe strâns de curea şi de bot.

Când Toader văzu că toţi patru intraseră în cameră a slobozit câinele pe ei. Haiduc sări în gâtul unuia, alţi doi s-au ales cu câte un toporaş în moalele capului, căzând ca nişte saci inerţi pe duşumea. Cel de-al patrulea rămase îngrozit, lipit de peretele stropit de sângele care sărise din ţestele crăpate ale celor doi. Toader făcu flacăra lămpii mai mare ca să-i vadă mai bine la feţe. Cel de-al treilea toporaş îl ţinea Şoimu în mână, pregătit să-l arunce în capul celui de-al patrulea comunist. Câinele îşi făcea mai departe de lucru cu victimă lui, sfâşiindu-i gâtul. Toader nu avea de gând să-l oprească şi nici nu s-a ostenit s-o facă. Haiduc îl ucisese tocmai pe acela, pe care îl mai muşcase de picior, atunci când veniseră să-l omoare pe Nechifor.

— Nu vorbeşte la româneşte, articula rusul într-o românească stricată, acestea fiind probabil singurele cuvinte în Limba română învăţate de el. Rusului i se udaseră pantalonii de propriul ud şi o baltă de urină se adunase la picioarele lui.

— În schimb, eu vorbesc ruseşte, replică Toader.

— Ce bine că vorbeşti ruseşte, încercă omul să schiţeze un zâmbet. Cine eşti tu şi ce cauţi aici?

— Aici în casa mea eu sunt acela care pune întrebările şi hotărăşte ce este de făcut. Bagă-ţi minţile în cap, că nu te mai avertizez încă odată. Ai priceput?

Rusul înţelese că Toader nu glumeşte şi dădu afirmativ din cap.

— Cine l-a omorât pe tata, vreau să ştiu mai întâi? Ce căutaţi voi aici, la casele noastre, ne furaţi roadele muncii, ne batjocoriţi femeile, surorile şi feţele şi ne călcaţi ţara în

picioarele voastre mânjite de sânge nevinovat?

Haiduc, văzând că victimă lui nu mai mişcă, se duse la ceilalţi doi care zăceau cu ţestele sparte pe duşumea, îi mirosi pe rând şi apoi se uită duşmănos la cel de-al patrulea comunist, aşteptând parcă un semnal de la stăpân să-i vină de hac. Toader îi făcu un semn din cap şi Haiduc i se aşează cuminte la picioare. Şoimu îl fixă pe rus cu privirea, aştepâtind răspuns la întrebarea formulată.

Rusul arătă cu mâna tremurândă înspre unul dintre cei cu ţestele sparte.

— Cine mi-a badjocorit sora, pe Ana, mai întrebă Toader, ridicându-i-se sângele în ochi?

Rusul, îngrozit, îşi deşertă a două oară conţinutul vezicii în pantaloni, mărind balta de urină de la picioare.

— Lasă că ai timp să răspunzi mai târziu la judecata de apoi. Acum avem treabă. De fapt, tu ai treabă. Ai să sapi o groapă în care să vă încapă hoiturile. Nu încerca să mă tragi pe sfoară, vezi bine că mai am un toporaş şi o teslă la mine şi ştiu să le folosesc după cum ai văzut. Înţelegi?

— Da, te înţeleg omule, spuse, şi în acelaşi timp dădu din cap îngrozit.

— Nu mă face să te omor înainte de a-ţi săpa groapa, că nu vreau să mai muncesc pentru voi. Am făcut-o destul în lagăr, în Azanka-Sverdlovsk.

Deodată rusul pricepu cine este bărbatul necruţător din faţa lui.

— Tu eşti bandi..., tu eşti tovarăşul Paraschiv Şoimu?

— Da, eu sunt în carne şi oase şi nu sunt „tovarăş” cu tine. Acum ştii cu cine ai de-a face. Asta a fost ultima ta întrebare. Acum, lasă-te încet jos şi aşează-te pe fund.

Toader îi aruncă o sârmă şi-i spuse să se lege bine de picioare cu ea. După ce omul îşi înfăşură bine sârma peste picioare, îi mai aruncă o alta şi-i spuse să se lege bine de o mână. Şoimu se duse lângă el, chemând şi câinele alături, şi-i legă bine amândouă mâinile.

— De ce mă legi dacă tot vrei să mă omori?

Toader îi dădu un dos de palmă peste faţă şi sângele ţâşni abundent din obrazul spart.

— Te-am avertizat să nu mai pui întrebări! Şi voi legaţi oamenii cu sârmă ghimpată şi apoi îi schingiuiţi şi omorâţi...

Toader luă lampa, o aprinse mai tare, după care îl apucă pe rus de reverul şubei, târându-l pe scări, afară din casă, până la căruţa cu care veniseră. Îl aşeză culcat lângă căruţă, cu faţa în jos. Haiduc mergea pe lângă ei, mârâind fioros, pregătit la semnalul lui Toader să atace. Din căruţă Toader luă două pistoale. Pe unul îl verifică dacă este încărcat şi-l băgă la cingătoare. Din celălalt pistol scoase încet cartuşele, fără să-l audă rusul, şi-l puse în buzunarul pantalonilor.

Îl dezlegă pe comunist la mâini şi la picioare şi, cu pistolul aţintit spre el, îi spuse să meargă în spatele grajdului. Haiduc stătea ameninţător lângă rus. Paraschiv îi dădu o lopată în mâna, ţinându-se apoi la distanţă cu pistolul în mâna. Alese un loc, în spatele grajdului, unde ţineau bălegarul să se usuce, îl puse să dea, mai întâi, bălegarul la o parte, apoi să sape groapa. Haiduc nu-l pierdea din ochi, mârâind agresiv de câte ori acela îşi încetinea ritmul...

Între timp se luminase afară. Toader îi spuse rusului să arunce cazmaua departe de groapă săpată şi acesta se execută. Şoimu îi ceru să ia cadavrele din casă şi să le arunce în groapă. Comunistul făcea întocmai ceea ce i se cerea, ştiind că i se apropie şi lui sfârşitul. Toader îl urmărea de la mică distanţă cu pistolul aţintit. Şoimu îi aruncă rusului pistolul, din care scosese cartuşele, şi-i spuse să se pună pe marginea gropii şi să se împuşte. Rusul se aşeză pe marginea gropii cu faţa spre aceasta şi se făcu că-şi duce pistolul la tâmplă. Cu o viteză uluitoare se întoarse şi îndreaptă pistolul spre Toader.

— Reacţionar idiot, credeai că sunt prost să mă împuşc? Măi „aliatule”, cu pistolul ăsta ţi-am omorât amândoi fraţii mai mari. Eu i-am omorât bă, m-auzi tu bine, aşa cum o să te împuşc şi pe tine acum. Vrem să-i stârpim

p-ăia cu clonţul mare ca al tău, aşa cum am făcut şi cu ceilalţi bandiţi de fraţi ai tăi. P-ăia tăcuţi vrem să ni-i facem slugi, să muncească pentru noi, aşa cum vroia Adolf Hitler să facă cu noi!

Toader stătea liniştit la doi-trei metri de duşman. Rusul era iritat că Şoimu nu arată nici-o teamă. Cu pistolul aţintit, când înspre Toader, când înspre câinele care mârâia, aşteptând un ordin de la stăpânul lui, continuă să-l ameninţe:

— Nu crezi, nu, dar am să-ţi mai povestesc ceva şi o să mă crezi atunci! Pe Nechifor, fratele tău cel mai mare, l-am pălit cu glonţul exact acolo unde avea cicatricea la sprânceana stângă şi a căzut ca un sac pe râpa, care urcă pe Cindrel, de-a curmezişul Păltinişului. Pe Cozma, celălalt frate, l-am pălit cu toporul dintr-o parte, acolo unde avea lobul urechii despicat, şi ne-a stropit pe toţi cu sângele vostru de sabotori ai revoluţiei. Mă crezi acum, ori nu? Ţi-am dat destule detalii să mă crezi? Dar nu este totul. Pe soră-ta eu am regulat-o primul, săptămâna trecută şi la urmă am bătut-o şi m-am pişat pe ea, pentru că, în timp ce o luam pe la spate, a vrut să mă înjunghie cu un cuţit. I-am fost primul bărbat, mă, auzi bă, reacţionarule? Fusta ei, plină de sângele fecioriei, am legat-o de un băţ şi m-am plimbat cu el prin curte, aşa cum legaţi voi cearceaful de vioară, după noaptea nunţii. Tot eu i-am spart ţeasta lui tac-tu. Eu l-am lovit primul... Dar ţi-ajunge, ţi-am spus destul, acum ai să mori şi tu.

—

Toader continua să stea fără vreo reacţie de teamă, ştiind că rusul nu are cartuşe în pistol. Era mulţumit că aflase cine este ucigaşul fraţilor şi al tatălui lui şi cine o necinstise pe Ana. Duse mâna la cingătoare şi scoase toporaşul.

Comunistul apăsă pe trăgaci, urmând doar un sunet sec de pistol neîncărcat. Faţa dezamăgită ia fost despicată pe linia nasului, de toporaşul lui Toader, şi rusul a căzu cu un zgomot sec, peste ceilalţi din groapă. Câinele se repezi la rus, însă Toader îl opri.

— Lasă-l Haiducule, că acum avem altă treabă! Fii liniştit acum, că şi ăsta şi-a plătit datoriile. Îţi mulţumesc pentru ajutor. Urâtă este viaţa când te împinge să curmi vieţile altora. Bandiţii ăştia au curmat, poate, sute de vieţi şi ar mai fi făcut-o, dacă nu-i omoram noi aici.

Câinele se uită atent, cu urechile ciulite, la stăpân. Acum i se îmblânziseră ochii şi dădea, satisfăcut, din coadă. Toader luă matahala de câine în braţe, în semn de mulţumire, pentru ajutor.

— Şi diavolii trebuie să moară cândva... mai spuse Toader.

*

Un pistol şi muniţie pentru acesta le-a ascuns într-o scorbură de pom, învelite într-o cârpă îmbibată în păcură ca să nu rugineasc㠹 celelalte arme le-a aruncat în „groapa ticăloşilor”. A aruncat apoi var peste cadavre din groapa aflată în curte. Căruţa lor a sfărâmat-o şi a băgat-o pe foc, împreună cu duşumeaua camerei, pe care i-a ucis pe primi trei comunişti. Resturile metalice de la căruţă şi hamurile de piele ale cailor, cu care veniseră cei patru, le-a aruncat şi pe ele în groapă. Toader a acoperit groapa ticăloşilor cu pământ, punând grămada de bălegar deasupra. Pe cai i-a lăsat liberi, gonindu-i înspre pădure. Caii erau de o rară frumuseţe, cine ştie de unde fuseseră furaţi şi aceştia, de la ce om nefericit, obligat să semneze pentru cooperativizare, îşi spuse. Pe spinare bietele animale aveau multe dungi de sânge, recent uscat, de la biciurile primite de la „comunişti”. Îi părea rău de bieţii cai, că vor fi mâncaţi de lupi sau de urşi în pădure, dacă se vor fi trezit din hibernare, însă nu avea de ales. Cu siguranţă că cei patru vor fi căutaţi şi trebuia înlăturate toate urmele.

A curăţat bine pereţii camerei, de sângele închegat, şi i-a văruit. În zilele care au urmat, Toader a tăiat scândură şi a pus duşumea nouă în camera osândei, spălând-o, apoi, cu ceai de flori tei şi de muşeţel. A scos geamurile din rame şi a făcut altele noi la ferestre, a făcut o masă şi scaune noi, cele vechi băgându-le pe foc, împreună cu hainele cu care venise din Rusia. A dres

căruţa şi a mai îndreptat câte unele prin casă. În timp ce era la reparatul căruţei, văzu o căprioară venită să pască lângă casa lor. Luă puşca de vânătoare din casă şi ochi căprioara, asigurându-şi astfel mâncarea pe câteva zile.

*

În duminica următoare, Şoimu s-a îmbrăcat cu ce avea mai frumos şi s-a dus la Cheia, la biserică. După Sfânta Slujbă, l-a luat deoparte pe Părintele Damian şi l-a rugat să-i asculte spovedania. Avea sufletul încărcat cu multe evenimente.

— Fiule, te ascult, îi zis preotul. Vino cu mine!

Se duse lângă altar, în dreapta acestuia. Preotul îi porunci să se aşeze în genunchi.

— Eşti pregătit pentru spovedanie, fiule?

— Sunt pregătit, părinte şi ard de nerăbdare să mă împărtăşesc.

— Să nu aştepţi întrebările mele fiule. Când ai să-ţi începi mărturisirea, să vorbeşti numai la timpul trecut.

— Întocmai am să fac părinte.

— Să iei aminte la eventualul canon pe care ţi-l rânduiesc. Acesta nu este spre pedeapsă, ci spre vindecare. Am să judec, după greutatea faptelor tale, dacă îţi dau dezlegare sau nu pentru a primi Sfânta Împărtăşanie. Pentru păcate grele şi lipsa căinţei, pe măsura faptelor, pot să-ţi amân primirea Sfintelor Taine.

— Întocmai am să fac părinte.

— Fiule a lui Dumnezeu, trebuie să depăşeşti „pragul ruşinii”, nu trebuie să ascunzi niciun păcat sau vreo patimă, oricât de greu ţi-ar fi. Iată, fiule, Hristos stă nevăzut, primind mărturisirea ta, cea cu umilinţă destăinuită. Deci, nu te ruşina, nici nu te teme, nici nu ascunde de mine nimic din cele ce-ai făcut, ci toate mi le spune fără să te îndoieşti şi fără sfială, ca să iei iertare de la Domnul nostru Iisus Hristos.

— Întocmai am să fac părinte. Toader începu să vorbească.

— Părinte, numele meu de botez este, de fapt,

Paraschiv şi nu Toader. Am fugit din lagăr de la ruşi şi nu pot trăi sub numele meu adevărat. Dacă aş face-o, ar veni ruşii şi m-ar trimite înapoi în lagărele sovietice. Fratele meu geamăn, Toader, a fost omorât şi mi-am luat dreptul să-i port numele. Pot să-i port numele fratelui meu, părinte?

— Fiule, toţi din Cheia ştiu că nu eşti Toader, toţi ştiu că şi pe Toader l-au prăpădit securiştii. Ordinul de cercetare şi de lichidare ale corpurilor de partizani din zona montană Sibiu au fost date de către Moldor Lucian şi de către Melnic S., şefii Biroului 1, respectiv Biroului 2, de la Inspectoratul de Siguranţă al judeţului Sibiu. Nu s-a găsit cadavrul fratelui tău, aşa că securiştii nu puteau să-l dea pe Toader Şoimu decât ca dispărut. Toader fusese însă grav rănit, a reuşise să scape din încercuire, dar după câteva zile a murit. Un român a chemat un preot şi l-au îngropat sub un brad şi numai aceia ştiu unde este. Cândva vom merge la mormântul lui, apoi o să încercăm, când se vor mai linişti timpurile, să-i aducem osemintele aici la Cheia, ca să se odihnească unde i se odihnesc şi moşii şi strămoşii. Niculae, vărul tău, te-a povăţuit bine ca de acum să te numeşti Toader Şoimu.

Fie binecuvântat robul lui Dumnezeu, Toader Şoimu, care aici stă îngenuncheat înaintea Ta, Doamne! Intonă părintele.

Popa Damian îl pofti să-şi continue spovedania. Toader i-a spus câte a pătimit în Uniunea Sovietică, i-a povestit de Tamara, i-a relatat ce sărăcie a văzut pe drumul parcurs înspre casă, în toată Moldova, de la Nistru şi până în Carpaţi. La urmă, i-a mărturisit părintelui ce a făcut cu cei patru comunişti şi unde le-a îngropat cadavrele.

— Te căieşti, Toadere, că ai curmat vieţi de oameni?

— Aceste fiinţe umane veniseră la noi ca să-mi necinstească mai departe sora. Dacă mă găseau nepregătit, m-ar fi luat prizonier şi m-ar fi ucis, după ce m-ar fi chinuit. Este greu să-i numeşti oameni pe aceştia. Erau numai cozi de topor puse în slujba Necuratului,

ucigă-i toaca. Cred că am procedat, părinte, aşa cum mi-a dictat El. Am scăpat, astfel, mulţi oameni de la suferinţă. Ştiu că nu am dreptul să iau viaţa altora, însă acei mişei au făcut mult rău oamenilor şi, cu siguranţă, ar fi făcut şi mai mult dacă nu îi opream eu. Cu toate acestea, îmi pare foarte rău că am curmat vieţi omeneşti.

— Dumnezeu le-a aplicat pedeapsa meritată pentru relele săvârşite şi El te-a ales pe tine, ca să-i înfăptuieşti vrerea. Dumnezeu este milostiv şi iertător fiule, fii binecuvântat Toadere, că ne-ai scăpat de ei! Să nu ai alţi învăţători pe pământ, Hristos să fie învăţătorul tău. Păcatele mărturisite la Spovedanie sunt cu adevărat iertate de Hristos, prin mijlocirea preotului duhovnic. Îţi dau binecuvântarea şi-ţi poruncesc să te împărtăşeşti mai des. Să nu-ţi fie teamă că cineva de pe la noi te va trăda. Oamenii de aici te vor cinsti toată viaţa pentru că i-ai scăpat de cei patru ucigaşi.

— Doamne, luminează mintea şi cugetul duhovnicului meu, spuse Toader. Păzeşte-l, miluieşte-l, binecuvântează-l şi pune, Doamne, în gura sa cuvinte mântuitoare pentru sufletul meu ca să fiu încredinţat, că, ascultându-l pe dânsul, pe Tine Te ascult! Am fost sincer, Doamne, în căutările mele, Duhul Sfânt mi-a descoperit duhovnicul potrivit, la momentul potrivit.

— Când conştiinţa este curată în faţa lui Dumnezeu, atunci lumina bucuriei din suflet nu mai încetează să ardă. Ridică-te, Toadere, în picioare, îi porunci Părintele Damian. Pofteşte acum şi mănâncă. A fost astăzi un parastas şi ne-au dăruit oamenii bucatele astea sfinte, să ne bucurăm de ele.

Toader se duse la masă şi mâncă cu poftă. În timp ce mânca, părintele îi mai spuse:

— Mâine dimineaţă, după ce va răsări soarele, să vii aici cu căruţa, că am să te trimit la nişte oameni să-ţi dea porumb şi cartofi de sămânţă. Este totul aranjat cu ei. Niculae şi cu mine am aranjat totul. Nevastă-mea, preoteasa, o să-ţi dea nişte răsad de roşii, să pui în grădină, la loc ferit, când o veni vremea. Are să-ţi dea şi o

faţă de masă, de ea croşetată. Să aduci, mâine când vii, plugul şi topoarele ce le ai pe acasă, ca să mergi cu ele la Mardare, fierarul să ţi le ascută şi să le călească. Te duci apoi repede acasă cu toate şi ari locul cât poţi de mult, că, până se înserează, vine Cozma, fratele preotesei cu o căruţa de fân ca să ai de dat la boi şi la cai, până o creşte iarba la voi, pe Valea Berii.

— Părinte, spuse Toader căzând în genunchi, cum să-i plătesc eu pe oamenii aceştia şi pe dumneata pentru ce-mi daţi?

— Toadere, tu şi familia ta ne-aţi plătit cu vârf şi-ndesat ca să avem tihna pe pământul acesta pe care ne-am născut, acum este rândul nostru să ne răsplătim. Fă bine şi începe să pui din nou gaterul pe picioare, că vine vara şi oamenii îşi vor repara iar casele, sau vor face altele noi, şi au nevoie de scândură. Peste trei ani vreau să-mi repari turla bisericii şi o să vin eu atunci la tine să-ţi cer ajutorul. Toadere, după Înălţarea Domnului, am să plec la Bucureşti unde am un prieten. Să-mi dai pe o hârtie numele complet şi adresa Tamarei Obreja s-o chemăm aici la noi şi să vă cunun. Noi, preoţii, mai păstrăm relaţiile noastre şi o să găsim o cale să ţi-o aducem pe Tamara ta aici. Toadere, toţi vrem să te vedem însurat ca să umpleţi Valea Berii cu copii, cu râsetul lor! Să fii binecuvântat, cu tot neamul Şoimu, care a fost şi care va mai veni. Doamne-ajută!

*

După ce plecă de la biserică, Toader a coborât cu căruţa până la Mânăstirea Suzana ca s-o vadă pe Ana.

— Ana, bună seara Ană, cum îţi merge?

Ana era voioasă şi-i povesti cum au primit-o maicile în mânăstire, de parcă n-o mai văzuseră doar de o săptămână. Avea camera ei, va munci aici, şi-i va sluji Domnului Iisus Hristos până la sfârşitul vieţii.

— Paraschive, spuse Ana, toată lumea din mânăstire zice că tu eşti Toader, însă eu ştiu cine eşti. Crezi că am înnebunit şi nu-mi mai cunosc fratele? Nu Ană, nimeni n-a înnebunit, şi tu cu atât mai puţin, desigur că sunt Paraschiv, însă sunt oameni răi care ne-au năpădit ţara şi

vor să mă piardă dacă află că sunt cine ştii că sunt. De acum înainte voi fi Toader Şoimu pentru toată lumea şi Părintele Damian m-a binecuvântat astăzi cu acest nume.

— Aşa să fie dat de la Dumnezeu, frate. Toadere, oameni răi ne-au năpăstuit casa, l-au răpus pe tata, iar pe mine m-au necinstit. Aceştia vor veni să-ţi facă rău şi ţie, fii cu băgare de seamă!

— Oamenii ăştia s-au dus în iad, de unde au venit, şi n-or să le mai calce piciorul pe la noi. Nici ei n-au să mai vină şi nici alţii ca ei. Fii fără teamă, surioară! Ai grijă de tine aici, am să vin să vorbim în fiecare duminică, după slujbă. Acum trebuie să mă duc acasă să dau de mâncare la animale. Mâine o să am o grămadă de treabă. Rămâi cu bine, surioară!

— Ai păcătuit Toadere, cum de spui aşa de sigur că aceia n-or să ne mai calce casa? Acei oameni au venit şi aici în mânăstire şi au furat.

— Fii pe pace Ană, chiar dacă am păcătuit, am fost la Părintele Damian şi m-a absolvit de vină. Aceia n-au să mai fure din Mânăstirea Suzana. Pentru asta mă pun chezaş.

— Mergi cu Dumnezeu, frate!

*

A două zi, lumea i-a dat tot ceea ce i-a promis popa că-i dau, Mardare, fierarul, i-a dres plugul şi i-a călit topoarele, Cozma, fratele preotesei, i-a dus acasă o căruţă mare cu fân şi fratele acestuia, Ion, i-a dăruit un purcel, găini ouătoare, pui de găină cu cloşca lor, raţe şi o pereche de gâşte, amândouă cu fundă roşie la gât şi... un pui de câine.

— Bă Toadere, să le tai la timp aripile la găini, că-ţi sar gardul şi tare-s „drumeţe” de fel. Câinele ăsta este bun, Toadere, îl cheamă Grivei. Cozma îi căscă fălcile căţelului şi-i arătă că este negru-n ceru' gurii. Tată-su este câine de stână şi se dă la urs. Îi ajunge un boţ de mămăligă şi apă. Pune-l pe lângă Haiduc ca să se dea după acesta. Mâine urc iar la tine cu un sac de făină de mălai şi unul de făină de grâu. Azi n-au mai avut loc în căruţă. Îţi mulţumim cu toţii, Toadere, pentru tot ce ai făcut pentru noi,

Dumnezeu să te aibă în paza lui.

Fuga spre împlinirea destinului

În Revda începuseră să vină ofiţeri de la MGB (Ministerstwo Gossudarstwennoi Besopasnosti Ministerul pentru Securitatea Statului) ca să întrebe de comisarul Pavlov. Erau chemaţi oamenii la postul de miliţie şi erau întrebaţi ce ştiu despre Tamara Obreja. Cercul se strângea şi era numai o chestiune de timp ca femeia să fie arestată, interogată, judecată şi apoi, cu siguranţă, deportată într-un lagăr de muncă pentru femei. Rareori se întâmpla că verdictul judecătorului să nu fie „vinovat", indiferent dacă vina era dovedită sau nu. Dacă vreun comisar politic hotăra că eşti vinovat, fie vorba despre un bărbat sau de o femeie, judecătorul nu putea da alt verdict. Erai urcat în tren la repezeală, de cele mai multe ori fără să mai poţi trece pe acasă ca să-ţi ia ceva haine, bani sau cele trebuitoare, şi trimis în vagoane închise, în direcţia Gulag.

Ştia Tamara ce înseamnă deportarea, de la părinţii ei şi de la Paraschiv. Acum trebuia cât mai rapid posibil să dispară din Revda, să fugă de acolo cu orice preţ, însă unde?

— Unde să te ascunzi în Uniunea Sovietică, se întrebă, cu toate că este un imperiu imens, fără ca cineva să nu te denunţe? Poate doar, îi veni un gând, să stea ascunsă la rudele ei o lună-două, departe de Revda, şi apoi să fugă în România să-l caute pe Paraschiv. Unde era această Românie? Unde erau Valea Berii şi Munţii Ciucaş? Dacă Paraschiv, bărbatul acela puternic şi hotărât, are totuşi familie şi copii şi a minţit c-o va lua la el? Era de fapt numai un fugar care voia să ajungă în ţara lui şi atât. I-a spus verzi şi uscate ca să se poată întrema în casa ei şi să-şi poată apoi continua drumul, îşi spuse. Nu, nu este adevărat, îi răspundea o altă voce interioară, Paraschiv este un om de onoare şi vrea să facem o familie împreună... Nu poate juca teatru un om ca el. Am citit cu

ochi mei anunţul de la miliţie. A trecut printr-un război, a împuşcat oameni, pentru că trebuia să facă aşa, altminteri ar fi fost el împuşcat de proprii camarazi. A suferit, trecând printr-un lagăr de muncă şi a ajuns până la mine, că aşa a vrut Dumnezeu. Paraschiv a plecat, apoi la el acasă şi, cu siguranţă, va ajunge acolo şi mă va chema la el, într-un fel sau altul. După felul cum ne-am iubit aici şi după cum s-a purtat cu mine, nu este un om care să poată minţi. Problema se complică acum, fiindcă trebuie să dispar de urgenţă din Revda. Am s-o scot eu la capăt...

Tamara ridică o scândură din duşumea şi scoase de acolo icoana cu Maica Domnului. Icoanele erau interzise de regimul sovietic şi a ascuns-o acolo unde nimeni n-ar fi bănuit. Puse icoană pe tăblia patului şi se rugă îndelung în faţa ei, aşa cum mama ei o învăţase în copilărie. Ceru ca Dumnezeu şi Maica Domnului să o lumineze în calea pe care o are de urmat.

— Dă-mi, Doamne, un semn ca să ştiu ce să fac şi unde să mă duc. Dacă am să rămân în Revda, voi fi strivită de tăvălugul comunist ca atâţia alţii şi nu vreau să mor. Am dreptul la viaţă şi trebuie să trăiesc. Am cunoscut iubirea, am cunoscut un bărbat pe care-l iubesc şi care mă iubeşte şi trebuie să-l caut. Du-Mă, Doamne, la acel bărbat, deschide-mi calea spre el, se ruga Tamara fierbinte şi apoi se duse să ascundă icoana la locul ei.

Afară era întuneric şi vântul se înteţea. Se auzea când şi când urletul vreunui lup singuratic. Tamara se cutremura de ceea ce bănuia că o aşteaptă, nici ea nu ştia exact ce va fi, dar presimţea că destinul îi pregăteşte ceva neobişnuit. Mai puse câteva lemne pe foc şi se aşeză pe un scaun, încercă să se calmeze, privind flăcările jucăuşe din sobă. Când şi când se uita pe fereastra dinspre apus, parcă aşteptând ceva.

În viforniţa de afară desluşi o umbră, apropiindu-se de casa ei, auzi apoi poarta închizându-se şi zgomot de paşi pe zăpada îngheţată. Un fior de groază îi scutură tot trupul. Cineva bătu încet la uşă.

— Tamara, Tamara, deschide!

Vocea îi era, evident, cunoscută, întrebă însă cuprinsă de teamă, cine este.

— Deschide repede, Tamara, eu sunt Serghei, deschide odată!

—

La lumină, care se strecură afară din casă prin deschizătura uşii, văzu chipul lui Serghei, miliţian în Revda. Era o rudă de-a ei după mamă, dar şi un prieten foarte bun. Ca să ajungă miliţian mituise mulţi şefi din Revda.

— Ce este, ce vrei Serghei la ora asta?

Bărbatul îşi scutură hainele şi şapca de zăpadă în faţa pragului uşii, intră repede în casă şi se aşeză pe un scaun, lăsând alături pe duşumea raniţa pe care o adusese cu sine. Serghei făcu o pauză lungă, măsurând-o pe Tamara din cap până-n picioare cu un aer compătimitor, trase aer în piept şi spuse:

— Tamara, trebuie să fugi acum, imediat, nu mâine, nu poimâine. Mâine dimineaţă vor veni de la miliţie să te aresteze. Astăzi a venit cineva cu trenul de la Raion şi ne-a ordonat să te arestăm mâine dimineaţă. Vor să te judece aşa cum ştiu ei, şi apoi, cu siguranţă, au să te ducă în lagăr, în Siberia, la muncă.

Femeia căzu în genunchi şi-şi făcu semnul crucii. În ochi i se citi disperarea, dar şi o licărire de speranţă. Serghei continuă.

— Andrej şi cu Simion pleacă la noapte la ora patru cu trenul de marfă care se duce să încarce o uzină din România. Ei merg până la Ungheni pe locomotivă şi apoi se întorc de acolo cu alte vagoane pline. Locomotiva nu poate intra în România, din cauza ecartamentului mai mare, altfel te-ar fi dus până peste graniţă. Vor face în aşa fel ca să nu fie schimbaţi pe drum cu alţi mecanici sau cu alţi fochişti. Am aranjat deja totul cu ei. Tu te îmbraci cu haine bărbăteşti, îţi ascunzi părul sub căciulă şi vei fi, alături de Simion, al doilea fochist. Îţi vor spune ei ce să faci acolo, pentru că trebuie, desigur, să-i ajuţi pe drum, la băgat cărbuni pe foc. Ei au fost cândva în România şi-ţi vor spune

până la Ungheni cum să faci mai departe după ce ai ieşit din Uniunea Sovietică şi încotro s-o apuci. La Ungheni cunosc ei pe cineva unde vei sta o perioadă.

— Na, ia raniţa asta! În ea ai haine bărbăteşti de fochist şi este mai bine să te îmbraci de acum cu ele. Cred că ţi se potrivesc, mai mici oricum nu am găsit, spuse râzând tare, ca să mai îndulcească atmosfera şi aşa destul de sumbră.

Andrej şi Simion îi erau şi ei rude, aşa că Tamara nu mai stătu mult pe gânduri şi nici nu-l plictisi cu întrebări. Serghei se întoarse cu faţa la perete, astfel ca femeia să se îmbrace. Tamara luă pe ea hainele aduse şi apoi îşi aranjă, cu grijă, în raniţa adusă şi încă în alta, pe care o avea în casă, îmbrăcămintea ei cea mai bună.

— Ia şi banii ăştia, o îndemnă Serghei, dându-i câteva monezi de aur şi de argint, şi... Dumnezeu să te ajute!

Tamara îşi făcu semnul crucii şi se uită încă o dată în casa în care a locuit atâţia ani şi pe care acum trebuia s-o părăsească pentru totdeauna. Cele mai frumoase momente din acea casă fuseseră cele petrecute cu Paraschiv. Viaţa ei era mai importantă acum şi casa nu mai conta. Dacă Dumnezeu îi va ajuta, îşi va găsi bărbatul iubit la adresa pe care i-o dăduse, îşi va face o nouă casă împreună cu el, sau, dacă o are deja cum îi spusese, o va face să se învârtă după soare. Avea însă de străbătut mii de kilometri... Încotro s-o ia, înspre vest desigur, înspre România. Nu plecase de multe ori din Revda şi, chiar dacă a făcut-o, a fost numai prin apropiere. Acum era nevoită să plece din Uniunea Sovietică. Oricum este mai bine să încerce, decât să se lase bătută de către anchetatori, necinstită şi apoi transportată în lagărele de muncă, unde adevărata suferinţă va începe. Prea multe de ales nu avea, aşa că, dacă va face cum o povăţuise Serghei, nu poate avea decât de câştigat.

*

Tamara ajunse fără prea multe peripeţii la Ungheni. Pe locomotivă a tras la lopată alături de Simion, aidoma unui bărbat. Femeia era obişnuită cu munca fizică de la

topitoria de cupru SUMZ. De multe ori Andrej o mai oprea să mai arunce cărbuni pe foc, spunând că se ridică presiunea în cazan. La început nu pricepuse despre ce este vorba, dar pe drum Andrej i-a explicat cum funcţionează locomotiva.

De la Ungheni, a fost trimisă să locuiască la o familie de oameni cumsecade, la Bălăneşti. Locuiau destul de izolaţi într-o casă aşezată la poalele Dealului Bălăneşti. Capul familiei, Victor, era văr cu Andrej şi cu soţia acestuia.

— Moldoveanca-Aura. Avuseseră un singur copil, o fată. În 1940 fuseseră în vizită la o soră de-a Aurei, la Chişinău. Cutremurul din 10 noiembrie i-a surprins acolo, în casa care s-a dărâmat peste ei. Victor şi Aura au avut câteva răni, dar fata, sub ochii lor, a fost strivită sub dărâmături. Aura n-a mai putut vorbi câteva luni după aceea, din cauza şocului. Deşi, ulterior, şi-a mai revenit, vorbea puţin bâlbâit. A rămas însă cu o profundă tristeţe în suflet, pentru că nu a mai putut avea alţi copii.

Amândoi lucrau la o fermă de animale şi carnea nu le lipsea de pe masă, spre deosebire de ceilalţi locuitori din zonă. Au făcut în aşa fel ca Tamara să iasă ziua din casă cât mai puţin, ca să nu fie văzută nici măcar de către puţinii vecini.

Victor şi Aura mergeau amândoi la muncă, Tamara gătea şi deretica prin casă, dădea de mâncare la animalele şi la păsările din curte. Uneori mergea noaptea în pădure şi punea curse, aducând câte o vulpe, sau câte un porc mistreţ, ale căror piei ştia să le argăsească. Din piei croia câte o căciulă sau câte un cojoc.

Aura începu s-o înveţe româneşte pe Tamara, care se dovedi curând o bună elevă. Venise să stea acolo pentru o lună-două, dar situaţia de la graniţa cu România a obligat-o să întârzie mult mai mult. Aura avea neamuri la Iaşi care, spera ea, îi vor înlesni Tamarei trecerea în România. Comunicarea cu aceia era dificilă şi se făcea numai prin soldaţii ruşi care transportau în România vagoanele goale, aducând altele încărcate cu despăgubirile româneşti de

război pentru Uniunea Sovietică.

Pe la sfârşitul anului 1950, rudele Aurei din Iaşi îi trimiseseră planul de intrare al Tamarei în România. Soldaţii, care tocmai se reîntorseră în Uniunea Sovietică, aduceau cu trenul utilaje, luate ca despăgubiri de război de pe lângă Oraşul Stalin, fost Braşov. Aură a primit de la soldaţi actele necesare Tamarei pentru intrarea în România, documentele de călătorie şi toate cele necesare, inclusiv informaţii pentru drum.

Întâlnirea din tren

Părintele Damian din Cheia mergea la Iaşi, la Mitropolie, de câteva ori pe an unde avea mulţi prieteni, majoritatea acestora, foşti colegi facultate. Le ducea prietenilor produse alimentare din Cheia. Alimentele erau deosebit de apreciate, ţinând cont de lipsa lor, în special în zona Moldovei de nord. Părintele Damian primea de la aceştia biblii şi alte cărţi, în special bisericeşti. Acestea erau tipărite în afara graniţelor României. Locuitorii de naţionalitate germană şi evreii, aflaţi în Bucovina românească, le aduceau în ţară în schimbul unor sume, nu tocmai derizorii de bani, dar mai ales în schimbul alimentelor.

Important era pentru Părintele Damian, în primul rând, schimbul de informaţii cu ceilalţi preoţi, informaţii care circulau foarte anevoios în acele vremuri de cumpănă, atât pentru Sfânta Biserică Ortodoxă Română, cât şi pentru bisericile neoprotestante. Colegii din Iaşi aveau posibilitatea să mai primească informaţii din străinătate. Aflau ştiri despre Biserica Ortodoxă şi despre celelalte biserici creştine, despre foştii conducători români, plecaţi în exil, despre abuzurile conducerii sovietice în general, şi în special, despre modul în care aceasta trata tradiţiile religioase ale ruşilor creştini şi nu în ultimul rând, ignoranţa cu care ţările vestice tratau proaspăt subjugata România.

Părintele Damian se întorcea acasă, de fiecare dată,

cu traista plină de cărţi şi, pe drumul de întoarcere, în tren, medita pe îndelete asupra informaţiilor recent primite.

Aşa era în ziua de vineri, 23 februarie 1951, când preotul se afla în trenul care tocmai plecase din Iaşi spre Ploieşti. În gara din Iaşi, în sala de aşteptare, se aşează lângă el, pe bancă, o femeie care, după modul în care era îmbrăcată, nu părea a fi româncă. Femeia dădu din cap, în semn de salut, şi se aşeză pe bancă. Preotul o salută la rândul lui. Nu erau prea mulţi călători civili la acea oră în sala de aşteptare. Străina era foarte tăcută şi, dacă preotul a văzut această, s-a adâncit mai tare în lectura unei cărţi.

După un timp femeia i se adresă într-o românească stricată, cu puternic accent rusesc. Preotul nu a înţeles şi i s-a adresat femeii în ruseşte.

— Nu v-am înţeles, doamnă, vorbesc însă şi limba rusă şi vă rog să repetaţi întrebarea în limba pe care o vorbiţi dumneavoastră.

Femeia îi adresă un zâmbet cald, bucuroasă că cineva o poate înţelege şi, eventual, ajuta.

— Părinte, ştiţi cumva cum pot ajunge la Plăjeşti?

— Vreţi să spuneţi la Ploieşti, doamnă, nu-i aşa?

— Da, desigur Ploieşti, aşa cum aţi spus.

— Şi eu merg până la Ploieşti, aşa că nu este niciun inconvenient să vă spun. Până la Ploieşti puteţi merge alături de mine, dacă nu vă deranjează.

— Cunoaşteţi zona oraşului Ploieşti, părinte?

— Da doamnă, sunt născut la şaizeci de kilometri, la nord de Ploieşti, la munte.

— La munte spuneţi, cunoaşteţi cumva şi zona Cheia, întrebă femeia precaută, parcă părându-i imediat rău că a destăinuit unui necunoscut, chiar dacă era îmbrăcat în straie preoţeşti, adresa unde voia să ajungă.

La Iaşi, rudele Aurei o povăţuiră să nu aibă încredere în nimeni, că timpurile sunt grele şi mulţi oameni sunt rău intenţionaţi. Se scăpase acum şi nu mai putea întoarce vorba. Ceva, poate intuiţia feminină, o determina cumva să aibă încredere în acest om.

— Eu m-am născut acolo, doamnă, şi sunt, prin voia lui Dumnezeu, preotul bisericii din Cheia, acea minunată aşezare de la poalele Munţilor Ciucaş.

Părintele Damian rămase surprins de coincidenţa de a călători tocmai din Iaşi cu o persoană care merge în acelaşi loc, aflat la sute de kilometri. Deodată preotul se nelinişti. Din cauza vremurilor triste trăite de România, apăruseră mulţi oameni de nimic care, fie pentru a se scăpa pe sine din cine ştie ce bucluc, fie pentru a obţine vreun beneficiu, îi spionau pe ceilalţi, predându-i apoi noilor autorităţi. Căzu în tăcere şi se întristă. Mulţi preoţi români, ortodocşi sau greco-catolici au fost arestaţi, torturaţi şi încarceraţi ori au fost duşi la muncă silnică. Se întreba dacă nu cumva îi venise şi lui ceasul. O parte dintre cărţile, pe care le avea cu sine, erau interzise de autorităţi şi dacă acum îi venise sorocul să fie chestionat de către comunişti, aceştia vor avea, dacă îl vor percheziţiona, destule dovezi să-l aresteze. Într-o situaţie similară se aflase de curând un prieten, preot şi el, în zona Lopătari-Buzău, pe Valea Slănicului. El donase statului, de bună voie, toate pământurile avute şi, cu toate acestea, tot l-au bătut până la urmă la miliţie…

— Asta este voinţa lui Dumnezeu, gândise preotul pe româneşte, cu voce tare.

Femeia, aflând că preotul este din Cheia, devenise curioasă, dar nu observă că preotul se înnegură la faţă.

— Cunoaşteţi oamenii din Cheia, părinte? Îl iscodi mai departe Tamara.

— Cunosc fiecare familie în parte, pe copii, pe părinţii şi bunicii lor şi chiar pe unii străbunici de-ai acestora. I-am botezat, cununat, şi, după vrerea lui Dumnezeu, uneori i-am şi îngropat, de mulţi ani încoace, pe aproape toţi oamenii din Cheia şi din împrejurimi. Vreţi să aflaţi date despre cineva de acolo? Întrebă de astă dată Părintele iscoditor.

— Caut pe cineva acolo, trebuie să-i duc ceva, vreau să stau de vorbă cu el, vreau…

Femeia se hotărî deodată să vorbească. Preotul, prin

comportamentul său, emana în juru-i un aer de speranţă, simţea că poate avea încredere în el. Trebuia să profite de situaţia oferită de providenţă ca să afle ceea ce căuta. Poate însuşi Dumnezeu i-l scosese pe acel om în cale, ca s-o ajute.

— Părinte, vreau să vă destăinui un secret, însă vă rog să vă juraţi că nu veţi povesti nimănui ceea ce am să vă spun.

— Sunt preot, doamnă, şi dacă îmi destăinuiţi ceva şi-mi spuneţi că nu trebuie spus nimănui, atunci numai eu şi bunul Dumnezeu vom ştii de asta. Eu nu mă jurui decât în faţa bunului Dumnezeu. Pot să ascult cele ce-mi destăinuiţi ca o mărturisire a dumneavoastră, numai dacă îmi cereţi să vă spovedesc.

— Nu vreau să mă spovedesc acum, părinte, dar am nevoie de ajutorul dumneavoastră, cu atât mai mult, cu cât locuiţi acolo unde vreau să ajung. Deândată ce voi ajunge în Cheia, am să vă rog să-mi primiţi spovedania completă.

— Doamnă, am să vă primesc spovedania, numai dacă sunteţi încredinţată că Dumnezeu poate ierta orice păcat. Trebuie să fiţi sinceră şi completă în destăinuire, cu căinţă şi cu recunoaşterea vinovăţiei. Spovedania dumneavoastră trebuie să conţină hotărârea de îndreptare, cu constatarea realităţii ei, de la o spovedanie la alta. După aceea, trebuie să luaţi în considerare canonul dat de către duhovnic, adică de către mine, în cazul de faţă, dacă vă hotărâţi că eu să fiu acesta, şi să-l împliniţi. Dacă aveţi numai câteva întrebări de lămurit, vă stau cu plăcere la dispoziţie şi poate vă pot ajuta.

— Deocamdată, părinte, aş vrea să aflu răspuns la întrebările mele, răspunse Tamara precaută.

— Doamnă, aş vrea, mai întâi, să aflu numele dumneavoastră de botez, ca să ştiu cu cine vorbesc. Am înţeles că vreţi să ajungeţi în Cheia. Vă rog, să nu interpretaţi aceasta ca o anchetă specifică timpurilor noastre. Sunteţi botezată în credinţa creştină, doamnă?

— Da, părinte, părinţii mei m-au botezat în credinţa ortodoxă. Numele meu este Tamara Obreja. Am fost

căsătorită şi de atunci mă numesc Vyshnevska.

Trenul opri într-o gară şi vagonul se umplu de călători. Părintele Damian se ridică în picioare şi o pofti pe femeie pe culoar, într-un loc unde puteau vorbi fără să fie auziţi. Scoase Sfânta Biblie, pe care o avea mereu cu sine, şi cu mâna pe ea rosti „Tatăl nostru” în româneşte.

— Eu sunt părintele Damian. Vă ascult întrebările, doamnă Tamara.

— Cunoaşteţi Valea Berii, părinte?

Părintele Damian făcu deodată ochii mari, luminat de Dumnezeu. Ştia acum pe cine are înaintea sa.

— Mare eşti, Sfinte Dumnezeule, şi mare este puterea Ta! Îşi spuse în gând. Doamne, cum le potriveşti Tu pe toate în viaţa noastră!

Trebuia să fie cu băgare de seamă. Dacă femeia din faţa lui era totuşi o spioană sovietică şi îi punea în pericol viaţa lui Toader Şoimu, fost Paraschiv, om cumsecade şi bun prieten. Propriul tată, preot în Cheia şi el, fusese la rândul său bun prieten cu Nechifor Şoimu. Familiile lor erau prietene de când se cunoscuseră în Cheia. Toader Şoimu era cel care le-a salvat zona de cei mai răi comunişti pe care i-a cunoscut zona Teleajen. Trebuia să fie foarte atent cu ceea ce spunea.

— Desigur... Valea Berii este în parohia mea, spuse Damian precaut.

—

De emoţie, femeia tremura toată. Nu era atât de stilată ca să-şi poată ascunde simţămintele. Era plecată de un an din Revda, unde muncise din greu. A dat din greu la lopată, până la epuizare, pe locomotivă care a adus-o până la Ungheni. A aşteptat luni de zile în localitatea-Bălăneşti din Moldova, a aşteptat, apoi, în Iaşi şi acum cunoscuse un om, un preot, pe care, fără doar şi poate, Dumnezeu i l-a scos în cale, şi care-l cunoşte pe Paraschiv. Nu mai avea de ales, trebuia să-l întrebe în mod direct pe acest preot.

— Cunoaşteţi, părinte, un bărbat pe nume Paraschiv Şoimu? Întrebă Tamara cu ochii ficşi, aţintiţi în cei ai preotului.

Damian se uită la rându-i fix în ochii femeii. După un oftat prelung răspunse.

— Am cunoscut un bărbat cu acest nume, a fost luat la oaste pe frontul de est şi apoi a căzut prizonier în Uniunea Sovietică. Am aflat că a fost dus, apoi, într-un lagăr de muncă în ţara dumitale. A fugit de acolo şi l-a împuşcat o femeie în oraşul Revda ca să primească recompensa promisă pe capul lui, răspunse preotul cu un aer prefăcut sever.

Tamara izbucni în lacrimi, auzind cuvintele preotului.

— Nu este adevărat, părinte, spuse Tamara-cu ochii scăldaţi în lacrimi, eu nu l-am împuşcat. L-am găsit aproape îngheţat în pădure şi l-am adus în casă la mine, i-am oblojit rănile, l-am îngrijit... Vocea femeii tremura de încordare.

— Înţeleg, Tamara, vorbeşte mai departe...

— Bărbatul meu murise pe front şi am stat singură de atunci. Paraschiv a stat la mine, în casa mea, am trăit cu el, părinte, ne-am iubit şi, când a fost periculos să mai rămână, l-am ajutat să plece mai departe. Mă jur pe sufletul meu. Aşa să-mi ajute Dumnezeu! Trăieşte Paraschiv, a ajuns acasă? Spuneţi-mi adevărul, părinte! Aici am hârtia de la el, pe care mi-a desenat cum să ajung în Valea Berii.

Tamara îi arătă preotului hârtia primită de la Şoimu. Preotul îi făcu semn să se liniştească şi-i oferi batistă ca să se şteargă la ochi, în timp ce călătorii din tren treceau pe culoar, pe lângă ei. Ca să fie sigur că are în faţa sa pe Tamara, despre care îi povestise Toader, trebuia să afle câteva amănunte pe care numai cei doi puteau să le ştie. Pe de altă parte, dacă ar fi întrebat-o în mod direct, femeia ar fi bănuit că el ştie exact unde se află Toader. Întrebarea îi scăpă:

— Cine l-a adus pe Paraschiv până în România?

— Un văr de-al meu, Vladimir, l-a dus cu sania până la un punct. Oleg, fratele lui, trebuia să-l ducă până la Ulyanovsk, fostul Simbirsk. De acolo trebuia să meargă cu trenul până la graniţa cu România. Spuneţi-mi, vă rog,

părinte, ştiţi ceva despre el, a ajuns în casa lui din Valea Berii, trăieşte? Vin de la mii de kilometri de aici, vreau să ştiu măcar dacă este în viaţă.

Tamara făcu o scurtă pauză şi puse întrebarea care o rodea cel mai mult:

— Este însurat părinte, are familie, are copii?

— Paraschiv nu a ajuns în Valea Berii, spuse Părintele evaziv, după ce făcu o pauză. Trebuie s-o întreb pe sora lui, Ana, sau pe fratele lui, Toader dacă ştiu ceva despre el. Atâta pot să-ţi spun că Paraschiv nu a fost cununat înainte de a pleca la oaste.

Tamara răsuflă uşurată. Chiar şi acest răspuns o liniştea deocamdată.

Ce putea să-i spună femeii? Dacă aceasta nu era totuşi Tamara şi-i periclita viaţa lui Toader? Trebuie să-i spună ceva acestei femei care să fie cât de cât adevărat. Mai întâi trebuia să vorbească cu Toader, să-l descoasă, să i-o descrie în amănunt pe Tamara. Nu trebuia să spună nimănui nimic, până ce el însuşi nu se va convinge că nu este niciun pericol pentru Toader. Era o situaţie delicată şi se cerea multă diplomaţie.

— Paraschiv Şoimu are o soră care s-a călugărit şi este acum maică în mânăstire. Am s-o întreb pe ea dacă ştie ceva despre fratele ei, Paraschiv. Pe fratele lui Toader nu l-am mai văzut de când l-au luat şi pe el la oaste. Am prieteni în Ploieşti şi, dacă vrei, am să-i rog să te lase să locuieşti la ei vreo săptămână, până când mă duc să vorbesc cu sora lui Paraschiv. Mai am de rezolvat şi câteva probleme personale. Are să dureze puţin. Am să te anunţ prin ei, sau poate am să vin eu la Ploieşti ca să-ţi dau de ştire. Trebuie să ai răbdare, Tamara.

Trenul opri iar într-o gară şi se ticsi de călători. Nu mai puteau vorbi fără să fie auziţi.

— Părinte, de un an aştept clipa în care să mă întâlnesc cu Paraschiv, înţelegeţi?

— Tamara, Dumnezeu le rezolvă pe toate. Mai ai răbdare încă o săptămână. Atâta pot să-ţi spun, că Paraschiv nu a fost niciodată însurat şi nici nu ştiu să aibă

vreun copil. Trebuie să-ţi ajungă această ştire deocamdată! Haide să ne aşezăm acum pe băncile noastre că ni le ocupă altcineva! Atâta timp cât ai să stai în Ploieşti, să nu pomeneşti numele lui Paraschiv Şoimu, ori să sufli vreo vorbă despre istoria lui. Dacă cineva te întreabă ce cauţi în România, spune-le că vrei să vizitezi ţara şi, eventual, să te stabileşti aici. Nu uita, nu vorbi prea mult, te las la prieteni, însă niciodată nu se ştie... Majoritatea oamenilor, dacă sunt strânşi cu uşa, spun tot ceea ce ştiu...

În Ploieşti, Părintele Damian o duse pe Tamara la prietenii lui şi-i rugă să o adăpostească şi s-o omenească pe femeie timp de o săptămână, poate două.

Părintelui îi rămânea timp ca să-l descoasă pe Toader despre aspectul fizic al Tamarei, fără însă să-i spună că femeia este deja la Ploieşti. Dacă descrierea lui Toader corespundea cu imaginea lui despre femeie, atunci trebuia să-i întocmească actele Tamarei, ca să poată rămâne în România. Avea încă relaţii destule la Ploieşti şi la Bucureşti, ca să-i obţină permisul de rezidenţă.

*

Toader era acum în culmea fericirii, după câte pătimise în ultimii ani. Toţi oamenii, pe care îi cunoştea şi printre care se născuse, îl respectau, aşa cum o făcuseră şi cu tatăl lui. Pe la mijlocul lunii mai 1950, a venit Părintele Damian şi i-a binecuvântat casa, grădina, gaterul şi toate celelalte acareturi. Toader l-a omenit aşa cum se cuvine şi, la urmă, i-a dat un bilet cu numele complet al Tamarei şi cu adresa ei.

Până la sfârşitul anului a pus casa la punct şi gaterul pe picioare. Mai veneau seara şi, uneori, duminică, doi băieţi să-l ajute la gater pe care-i plătea bine. Grădina fusese destul de roditoare, cu toată seceta anului 1950, a mai cumpărat, cu banii din vânzarea boilor şi de pe cheresteaua vândută, pui de găină şi de curcă, boboci de raţă şi patru purcei. S-au făcut în acel an şi cartofi, şi ceapă şi usturoi, puţin porumb şi altele, mai multe decât putea să mănânce. Avea destul fân ca să-şi ţină caii până în primăvara viitoare. Prunii au dat şi ei rod bun, aşa că avea

destul rachiu să-şi omenească lucrătorii şi pe cei ce-i treceau pragul casei. Nu avea să-l mai deranjeze nimeni cu cooperativizarea. Auzise că, fiind zonă de munte, localitatea Cheia se va declara zonă necooperativizată. Trebuia să-şi achite, în schimb, dările faţa de stat pentru gater.

La Ana, la Mânăstirea Suzana, se ducea în fiecare duminică după slujba părintelui Damian. Un singur lucru îi mai lipsea: Tamara. Toader avea să împlinească curând 34 de ani şi nu avea şi el o familie. Se gândea tot mai des la Tamara.

Pe 25 februarie, după slujba de duminică, Părintele Damian îl chemă la el acasă. Cât au stat la o bărdacă de ţuică, preoteasa a pregătit prânzul şi se aşezară apoi cu toţii la masă. Preotească era instruită de părinte că, după ce i se va dezlega lui Toader limba, ea să-l descoasă despre Tamara. Femeile ştiu să scoată mai multe amănunte de la bărbaţi, îi spuse preotul soţiei. Descrierea Tamarei, făcută de Toader, corespundea, spre satisfacţia preotului, cu femeia pe care o cunoscuse el în tren. După masa de prânz, Toader se duse, ca de obicei, la Ana, la Mânăstirea Suzana şi apoi se întoarse acasă, în Valea Berii.

Părintele se lungi pe pat ca să se odihnească, imediat ce plecă Toader. A doua zi avea de gând să plece la Ploieşti ca să vorbească cu Tamara.

*

Joi seara, pe 1 martie, Toader se trezi la poartă cu Cozma, cumnatul popii. Cozma se dădu jos din sanie cu o raniţă în mână.

— Deschide, măi Toadere, poarta şi leagă-ţi câinii, că mă mănâncă, zise Cozma râzând. Toader tocmai terminase treaba, crăpase lemne de foc pentru următoarele săptămâni şi voia să intre în casă pentru a pune de mămăligă, să mănânce. Lăsă toporul înfipt în buturugă şi fluieră la câini să se ducă fiecare în coteţele lor, noi şi frumoase, ticluite cu dragoste de el.

— Împinge, măi omule, de poartă şi intră, că la mine nu se încuie nici poarta şi nici uşa casei, iar Haiduc şi

Grivei nu-i muşcă decât pe aceia care au gânduri rele. Azi, câinii mei nu mai muşcă pe nimeni, că sunt sătui de ieri, după ce l-au mâncat pe unul care venise să-mi fure fundaţia de la casă, zise Toader, glumind. Pofteşte în bucătărie, domnule Cozma, că iute înteţesc focul şi pun de mămăligă, zise Toader. Este încă frig, mă ierţi, nu ştiam că vii, dar acum repede se încălzeşte.

— Măi Toadere, ţie-ţi trebuie aici o mână de muiere să-ţi ţină casa şi inima caldă şi să-ţi umple bătătura de copii. Cozma se uită împrejur şi văzu că bucătăria era curată, străchinile, paharele, bărdacile de ţuică şi tacâmurile bine rânduite.

— Adevăr grăieşti, măi Cozma, mi-ai băgat cuţitul în rană, dar mi-o aduce şi mie Dumnezeu cândva muierea pe care mi-o doresc.

— Măi Toadere, Dumnezeu îţi dă, numai că trebuie să-ţi bagi singur în traistă... zise Cozma cu subânţeles.

—

— Aşa este, cred că Dumnezeu mă iubeşte.

— Gura păcătosului adevăr grăieşte! Apoi s-o ştii de la mine că Dumnezeu te iubeşte.

— Şi eu cred asta, dar la ce te referi acum concret? Îl iscodi Toader, simţind că domnul Cozma îi ascunde ceva.

— Uită-te şi tu cum îţi arată acum casa, după un an, şi cum ai găsit-o.

— Unde sapă, sapa locul, sare din pământ norocul. Cine-i harnic şi munceşte, are tot ce el pofteşte.

— Ceva tot îţi mai lipseşte... spuse Cozma provocator.

— Ş ţii doar ce-mi lipseşte, femeia mea.

— Măi Toadere, este plină lumea de femei ca dudul de dude.

— Eu vreau o anume muiere. Tamara o cheamă.

— Să vedem ce oferi şi poate că aranjăm ceva...

— Dacă nu-mi spui ce-mi ascunzi, slobod câinii pe tine.

— Atunci chiar că nu-ţi mai spun nimic...

Toader bombăni ceva şi se hotărî să-l lase pe Cozma să-i spună ce are de spus când o vrea. Acum, oricum, îi era

foame. Puse tuciul de mămăligă pe foc, ca să fiarbă apa, trânti o mână de sare şi aduse un ciur să cearnă mălaiul. Aduse cârnaţi, şuncă, ceapă şi pâine şi puse două bărdace de lut pe masă. Sparse cu podul palmei o ceapă pe colţul mesei, o dădu cu sare înăuntru, închizând-o la loc şi se duse să aducă rachiul.

— Rachiul îl pun eu astăzi pe masă!, sări Cozma şi scoase sticlele aduse în raniţă, aşezându-le cu zgomot pe masă.

Merele şi nucile le deşertă pe canapeaua din bucătărie, împingând mai întâi jos, cu dosul palmei, motanul care torcea comod pe pat, fără să-i pese de frământările din jur. Motanul, aterizat brusc pe duşumea, îl privi scurt pe Cozma, duşmănos, îşi întinse apoi resemnat picioarele din spate unul câte unul şi se duse să se aşeze mai aproape de sobă care începea să se încălzească.

— Măi Cozma, de ce tu vii în vizită la mine cu daruri? Nu mai sunt sărac că degetul, cum eram acum un an!

— N-am venit în vizită, Toadere, am venit să stau la taifas cu tine. Dă-mi de mâncare, că mi s-a făcut foame de atâta drum, şi apoi am să-ţi spun la urmă de Tamara ta. Cu stomacul plin vom vorbi altfel, sau cum se spune modern, „cu burta plină, altfel vede proletarul revoluţia...”

Toader era mai, mai să răstoarne tigaia cu untura încinsă în care voia să pună cârnaţii la prăjit. Se linişti însă, trase aer în piept şi aşează cu grijă cârnaţii în untura care sfârâia. Se stăpâni, deşi ardea de nerăbdare să afle de Tamara. Între timp începu să taie şunca pe un tocător de lemn.

— Este de bine sau de rău?, întrebă Toader ca să-l tragă de limbă.

— Era vorba că mâncăm mai întâi!... spuse hotărât Cozma, zâmbindu-i aparent răutăcios. Veştile vor fi în funcţie de mâncarea pe care mi-o dai, spuse să pară şi mai răutăcios... Poţi să mai pui şi un rachiu Toadere, că ştii că broasca nu cântă pe uscat...

Au mâncat din şuncă, rupând bucăţi din pâinea coaptă în urmă cu două zile şi s-au cinstit din ţuica lui

Cozma, în timp ce Toader, în picioare, mesteca încontinuu cu făcăleţul în tuciul cu mămăligă şi, din când în când, întorcea cârnaţii în tigaie. Când mămăliga a fost gata, a pus-o Toader pe un fund de lemn, a luat aţa din cui, a făcut sfânta cruce deasupra ei şi a tăiat-o felii. A luat cu o lingură de lemn cârnaţii din tigaie şi i-a pus în străchini, îmbiindu-şi musafirul să mănânce.

După ce Cozma a înghiţit ultima bucată de cârnat, a mai dat o bărdaca de ţuică pe gât şi a început să vorbească:

— Toadere, în ţară se caută acum profesori. Comuniştii îi dau afară pe cei de şcoală veche, pentru că, zic ei, sunt reacţionari şi pun analfabeţi de-ai lor în locul acestora. Este un lucru groaznic ceea ce fac comuniştii ăştia, dar tu poţi acum să tragi oarece foloase din aceasta. Cumnată-meu, Popa Damian, are un prieten la Bucureşti în minister şi împreună cu acesta au aranjat s-o aducă pe Tamara ta aici la noi, ca să fie profesoară de limba rusă în Cheia. Pe de o parte nu avem profesori de limba rusă şi, pe de alta, Tamara ta arde de nerăbdare să vadă dacă te ţii de promisiunea pe care i-ai făcut-o...

Cozma se opri brusc, ca să vadă reacţia lui Toader. Toader, deşi ardea de nerăbdare să afle veşti, se abţinu şi întrebă cu subânţeles:

— Cred că vrei să-mi mai spui ceva şi ai uitat tocmai esenţialul?

— Ea te ştie de Paraschiv, cum ai să-i explci de ce te cheamă Toader?

— Ş tiu că mai ai să-mi spui ceva, şi dacă nu o faci, râse gazda, intuind că va mai afla ceva foarte frumos, am să chem câinii aici, lângă uşă, şi nu ieşi din casă până nu-mi spui totul.

—

Deoarece Cozma nu se temu de ameninţare, Toader se îndreptă spre uşă şi fluieră câinii. Aceştia se înfăţişară înaintea uşii.

— Este în ordine, Toadere, lasă câinii în pace, spuse Cozma, văzând-i în uşă. Haiduc, mare cât un bivol, ajungea

cu capul până la clanţa uşii.

Toader întinse resturile de mămăligă în untura rămasă în tigaie şi le arunca la câini. Stăpân pe situaţie i se adresă musafirului:

— I-am chemat aici ca să le dau ceva de mâncare. Să ştii că acum câinii nu mai pleacă de aici, dacă nu le spun eu.

— Poimâine, sâmbătă, te urci frumuşel în sanie şi-ţi iei mireasă de la Măneciu din gară şi o aduci acasă, cum i-ai promis. Astea două sticle de ţuică vreau să ţi le beau înapoi, la nuntă, la toamnă, ai înţeles?

Toader îl luă în braţe pe Cozma şi începu să plângă de bucurie şi să-i mulţumească lui şi bunului Dumnezeu.

— Popa Damian, continuă Cozma, o să-ţi trimită două femei aici să te ajute să rânduieşti un pic în casă. Acum să nu mă înţelegi că ar fi murdar, însă se vede că de mult n-a mai fost mână de muiere care să rânduiască zilnic casa.

*

Pe 3 martie 1951, pe la două noaptea, se ridică Toader din pat, că de adormit oricum nu reuşise, şi aprinse două lămpi lângă oglindă. Mai trecu odată briciul peste pielea de ascuţit, se săpunii bine şi începu să se bărbierească. Se îmbrăcă frumos, cu ce avu mai bun, îşi puse cojocul de miel moştenit de la Nechifor şi duse afară, în faţa uşii, desaga cu merinde şi cu rachiu pe care o pregătise cu o zi înainte. Înhămă caii la sanie, după ce le dădu câte un braţ mare de fân şi câte o strachină de vin fiert şi puţin răcit. Vinul avea să le înmoaie simţurile ca să nu se sperie, la drum de noapte prin pădure, de urletul vreunui lup singuratic. Aşează biciul deoparte a saniei, „să fie acolo, măcar că nu-l folosea niciodată”. Aduse din casă o ladă cu pături în ea şi o aşează, împreună cu desaga, pe sanie. Mai puse alături un topor mare şi unul mic „că la vremea asta lupii sunt flămânzi şi devin obraznici”. Aduse mămăliga unsă cu untură şi îndestulă cei doi câini şi pisica, puse mâncare la păsări şi la porci ca să mănânce când s-o lumina de ziuă, ca să nu stea animalele flămânde până s-o întoarce el şi cu stăpâna casei, la vreme de seară. A mai

luat o traistă cu porumb să le dea cailor când o ajunge în Mâneciu-Ungureni, la gară. Deschise porţile mari şi scoase sania din curte, apoi le închise la loc. Când să le închidă, una dintre porţi începu să scârţâie din ţâţâni. Măi să fie, acum o lună am uns balamalele astea cu păcură, dar pesemne că este ger tare că prea scârţâie. Zăpada îngheţată, strălucind sub lumina palidă a lunii, scârţâia sub picioare. Aduse din grajd două pături şi le aşeză cu grijă pe cai, după care îi mângâie pe cap şi pe botul umed. Făcu flacăra felinarului mai mare şi îl aşeză cu grijă de mâna saniei, pe dreapta. Toader se urcă în sanie, îşi făcu trei cruci, spuse „Tatăl nostru” şi porni la drum.

Drumul pe Valea Berii era anevoios, de regulă, dar cu două zile în urmă venise Cozma din Cheia şi se vedeau încă urmele. De atunci nu mai ninsese, acum era ger şi caii nu se afundau-prea mult în zăpadă. Toader plecă din timp, ca să nu zorească prea tare caii pe drum.

Pe Haiduc l-a luat cu el, pe celălalt câine, mai tânăr, l-a lăsat acasă să păzească ograda. Haiduc a alergat o vreme pe lângă sanie şi apoi Toader a strigat la el şi i-a poruncit să sară lângă el, în sanie, ceea ce câinele făcu bucuros şi acum stătea ţanţoş lângă stăpân.

Sania, bine construită de Toader, era nouă, cu rost, aluneca bine pe zăpadă, pentru că avea benzi late de fier peste şinele de lemn, lustruite de curând ca să alunece uşor şi să nu-şi obosească animalele fără rost. Era încântat de rezultatele muncii lui de când s-a întors din Rusia. Repusese casa şi acareturile pe picioare, îşi ştia sora bine la mânăstire, mergea în fiecare duminică, după slujbă, la ea. Ana îi dădea de fiecare dată câte ceva, ştergare, o faţă de masă, o cuvertură de lână de pus pe pat, o icoană care să-i poarte noroc, sau alte lucruri. Şi Toader se bucură când îl ruga Ana să vină la Suzana şi să mai schimbe câte o grindă, să mai repare câte o uşă, duşumeaua, vreun gard sau vreo poartă pe acolo. Nu pleca cu mâna goală de la maici, chiar dacă se ruşina să primească ceva. Maicile îl binecuvântau şi se rugau tot timpul pentru el. Şi uite că acum l-a ajutat Dumnezeu să-şi împlinească visul. Tamara

venea acasă... O să se însoare cu Tamara lui şi o să umple Valea Berii cu copii şi cu râsetele lor.

Tot gândindu-se la proiectele lui de viitor, ajunse în drumul mare dintre Cheia şi Bratocea şi o luă la stânga, înspre Cheia, lăsând în dreapta drumul de Braşov, închis iarna, prin Bratocea, Babarunca şi Podul Teslei. Să fii fost cinci dimineaţa când a trecut prin faţa porţii lui Niculae, în Cheia.

Niculae ieşi în uşa casei cu lampa aprinsă în mână, când auzi câinii lătrând. Acum lătrau şi mai furioşi, pentru că-l simţeau pe Haiduc pe aproape şi n-ar fi vrut ca acesta să le „spurce" domeniul. De altfel, Haiduc nici nu se mai dăduse jos din sanie şi-şi mişca mândru capul, de la dreapta la stânga, fără să se uite la ceilalţi fârtaţi, „domni de la oraş", care nu erau în stare nicio vacă să sperie, darămite un lup, aşa cum era el capabil. Şi o demonstrase de atâtea ori stăpânului.

Toader îl salută şi sări din sanie, ducându-se până la poarta lui Niculae.

— Niculae, dacă întârzii şi nu mă întorc până diseară, du-te te rog mâine dimineaţă şi dă-le la animale să mănânce, să nu sufere de foame!

— Du-te, Toadere, liniştit şi fii pe pace, dacă întârzii. Şi când vei trece înapoi, arată-ne şi nouă fată, că tare mai suntem curioşi cu toţii s-o vedem, mai ales nevastă-mea şi preoteasă!"

— Bă, când voi trece prin faţa caselor voastre, am să fluier numai, însă de văzut o s-o vedeţi mai bine duminică, la Sfânta slujbă. Aşa să ne ajute Sfântu' Dumnezeu!, zise Toader şi îndemnă caii să pornească.

— Măi Toadere, ai grijă şi fă bine căldură în casă, diseară când ajungeţi şi v-oţi băga în pat, nu cumva să se sperie muierea şi să-şi ia tălpăşiţa de la tine.

— Nu-mi purta tu grijă de asta, măi Niculae, că lemne am destule. Copii n-am încă, dar dacă vine Tamara, ne punem pe treabă şi o să umplem Valea Berii cu copii, mai zise Toader şi sări râzând în sanie.

— Dă-i zor, Toadere, că dacă întârzii pe drum, vine altul şi-ţi fură mireasa, mai ales dacă o fi aşa de frumoasă precum ai lăudat-o! Strigă Niculae după el.

De la Cheia până la Măneciu erau vreo optsprezece kilometri, însă la timp de iarnă drumul cerea mai mult timp. Toader a mai luat oameni de pe drum, pentru că nu se cădea ca el să meargă cu sania şi să ducă un câine în ea, iar oamenii cu samare în spate, să meargă pe jos. Aşa că luă oamenii, pe care-i întâlni pe drum, lângă el în sanie şi Haiduc se supuse şi merse pe lângă sanie, sau alergând vesel pe lângă cai.

Odată ajunşi în Mâneciu-Ungureni, oamenii luaţi pe drum, coborâră fiecare unde avea interesul. Timp avea destul până la venirea trenului. Travesând apoi Mâneciul, văzu monumentul Regimentului Mircea Nr. 32, ridicat în memoria unităţilor militare care au luptat în Bătălia de la Mărăşeşti. Pe soclu stătea scris: „Regimentul Mircea Nr. 32, santinela neadormită a ţării sale”. Acolo opri caii şi-şi trase căciula de miel jos de pe cap. Îşi făcu semnul crucii, spuse „Dumnezeu să-i odihnească!”, după care îşi puse căciula în cap şi porni mai departe să parcurgă cei două-trei sute de metri până la gară.

Deşi ştia că mai era o oră bună până la sosirea trenului, îl întrebă totuşi pe un ceferist dacă trenul ajunge la timp. Omul îi spuse că, deşi ninsese puţin, linia ferată era liberă şi nu crede că trenul va întârzia. Toader le mai dădu o porţie bună de porumb cailor şi-i adăpă, aşeză mai bine păturile pe ei, apoi se aşeză pe o bancă să aştepte trenul. Câinele i se aşeză alături cuminte, sprijinindu-i-se de picior.

*

Chiar la ora anunţată, la două şi douăzeci de minute după prânz, văzu că se apropie o locomotivă într-un nor de abur şi fum. Şeful de staţie ieşi pe peron ca să întâmpine trenul şi anunţă oficial numărul acestuia şi de unde venea.

Printre cele douăzeci-treizeci pe persoane, care coborâră din tren, Toader o recunoscu uşor pe Tamara. Femeia avea douăzeci şi patru de ani şi se făcuse mai

frumoasă de cum o ştia el. Toată lumea din gară, bărbaţi şi femei, întorceau capul după ea cu admiraţie. Era învesmântată într-un cojoc alb de miel şi siluetă feminină i se ghicea, cu toate hainele groase cu care era îmbrăcată. Părul auriu i se revărsa peste glugă. Toader, tremurând de emoţie, se duse, alergând la ea, şi o luă în braţe. Amândoi, fără să rostească un cuvânt, se îmbrăţişară şi se sărutară până ce toţi călătorii din gară dispăruseră pe drumurile lor. Numai Haiduc le tot dădea roată, lătrând bucuros. Mecanicul şi fochistul se uitau din locomotivă, amândoi negri de fum ca tăciunele, şi-şi dădeau coate, glumind nesăbuit pe seama celor doi.

Toader o luă în braţe şi o duse aşa până la sanie unde o aşează ca pe o regină. Aduse de pe peronul gării bagajele, pe care Tamara le avea, şi le puse pe sanie, legându-le cu ajutorul unor cureluşe de piele pentru a nu aluna pe drum. Se urcă şi el în sanie alături de Tamara şi porni caii. Haiduc, fără să mai aştepte să fie poftit, sări direct lângă ei şi se aşeză aninat de Tamara. Îşi băgă botul pe sub mâna ei, pretinzându-i astfel noii lui stăpâne să-l mângâie. Amândoi au râs de această ispravă şi câinele, bănuind că despre el e vorba, dădu bucuros din coadă.

— La voi până şi câinii sunt prietenoşi, Paraschive, deschise Tamara vorba. Pe tren toată lumea mi-a vorbit frumos, cu toate că ştiau că sunt rusoaică.

Deşi vorbea stricat româneşte, femeia îşi propusese să nu mai comunice în ruseşte, dacă nu este neapărat necesar.

— Oamenii din România te primesc cu inima bună, dacă vii tu însuţi cu inima bună. Haiduc, căci aşa îl cheamă pe câine, este prietenos numai cu acei pe care-i simte că au inimă curată, altfel îi atacă. Pe urşi şi pe lupi îi sfâşie, dacă se obrăznicesc şi se încumetă să vină prea aproape de casă. Tamara, unde ai învăţat româneşte?

— În Moldova de dincolo de Prut, în Iaşi şi puţin în Ploieşti. Este o poveste lungă şi am să ţi-o spun când ajungem acasă...

Haiduc se gudura mai departe, parcă aprobându-l pe Toader.

— Sunt oameni buni la suflet aici în România, Paraschive. Şi Părintele Damian a fost foarte prietenos atunci când ne-am cunoscut pe tren.

— Dumnezeu le-a potrivit aşa pe toate ca să te întâlneşti cu Părintele Damian pe tren, chiar când dumnealui era pe drumul spre Cheia.

Caii mergeau la trap, fără ca Toader să-i fi zorit, de parcă ştiau că merg înapoi acasă. Trecură de Mânăstirea Suzana unde soră-sa Ana se călugărise, lăsară în urmă Cheia şi ajunseră pe întuneric acasă. Toader îi explică pe drum de ce acum îşi spune aşa şi nu Paraschiv. Pe drum bărbatul o întrebă pe femeie dacă îi este foame, dacă îi este frig, sau dacă îi trebuie ceva până vor ajunge acasă. Ea-i răspunse că nu-i trebuie nimic, mâncase bine când plecase din Ploieşti şi se bucura acum să admire peisajul, alături de el în sanie. Toader scoase totuşi o sticlă de rachiu, luă o gură bună din ea şi-i oferi şi Tamarei să bea. Femeia se ghemuise lângă Toader, luându-l în braţe şi, bărbatul fericit, îi mulţumea lui Dumnezeu în gând că-i ascultase ruga.

*

Au ajuns, în sfârşit, acasă. Toader a deschis poarta şi a tras sania sub şopron. O luă în braţe pe femeie şi trecură aşa pragul casei. Soba era călduţă. Tamara se uită în jur şi-i creştea inima de bucurie la gândul că aceasta va fi în viitor casa ei. Toader luă felinarul, ieşi afară, rândui repede caii în grajd şi le dădu câte o mână de fân. Reaprinse focul în vatra din bucătărie şi în soba din cameră, puse de mămăligă, iar pe vatră aşează cazanul de aramă cu apă la încălzit. Pisica ceru să intre şi ea în bucătărie şi-i sări Tamarei direct în braţe. Cei doi mâncară şi băură cu poftă, privindu-se mai mult în ochi decât să-şi vorbească. În căldura îmbietoare care se făcu în cameră, au pus copaia cu apă călduţă, s-au dezbrăcat, ajutându-se reciproc şi s-au spălat, frecându-se unul pe celălalt pe corp. S-au şters apoi cu ştergarele de în, pe care Toader le

primise de la Ana şi de la călugăriţele de la Suzana, şi s-au aşezat în pat. S-au iubit îndelung şi cu pasiune, încercând parcă să recupereze timpul cât au fost despărţiţi. Acum se priveau cu drag, goi, aşa cum îi adusese Dumnezeu pe lume.

— Vreau să învăţ bine limba ta, Paraschive, să-mi araţi pădurea voastră de aici cu cărările ei, munţii, oamenii, tot, tot. Vreau să învăţ cât mai corect româneşte. Spune-mi ceva frumos pe româneşte, Toadere, îl imploră femeia:

— Valea Berii, să umplem Valea Berii cu copii şi cu râsetele lor! Te iubesc, spuse el. Repetă tu acum!

Femeia se supuse bucuroasă şi, după ce a reuşit, în sfârşit, să rostească cuvintele fără greşeală, Toader i-a tradus sensul lor şi apoi râzând amândoi s-au întins pe pat şi iar s-au iubit cu patimă. Parcă vedeau deja, întocmai narciselor primăvara, crescând copiii în Valea Berii şi umplând-o cu râsetele lor. Luna îi veghea cu razele ei palide, strecurându-se printre perdelele de la fereastră. Afară, în noapte, se mai auzea câte un hăulit îndepărtat de lup şi lătratul duşmănos al celor doi câini, parcă supăraţi pe sălbăticiuni că le tulburau stăpânii în truda lor de a popula Valea Berii cu viitori stăpâni mai mici...

A două zi pe la şapte, după ce hrăni animalele şi dădu la o parte puţina zăpadă ninsă noaptea trecută, Toader intră în dormitor cu un ibric de ţuică fiartă, aburindă, să vadă dacă mai doarme Tamara. În camera mare, impregnată de mirosul parfumului femeii, era bine şi cald.

Păşi cu grijă înspre pat, cu teamă parcă să nu-şi trezească mireasa şi văzând-o pe Tamara, pe jumătate dezvelită, cu plapumă de puf căzută din pat, se înfioră de frumuseţea trupului femeii. Parcă era fecioară din biserici, cu pielea albă, trupul zvelt şi părul lung, blond, răvăşit pe perna albă. Femeia dormea întinsă pe spate ca un prunc. Lăsă ibricul cu ţuică fiartă pe o măsuţă şi încercă să tragă plapuma peste femeie, s-o învelească, nu cumva să răcească. Tamara, care se făcea acum că doarme, a aşteptat ca bărbatul să se apropie de ea, i-a sărit de gât, l-

a dezbrăcat şi iar s-au iubit. Ţuica se răcise demult când au băut-o. S-au îmbrăcat, au mâncat ceva repede şi au plecat la Cheia, la slujbă, ca să-i cunoască lumea nevasta.

*

Primăvara venea încet, încet peste Valea Berii. Au început să răsară ghioceii şi toporaşii pe pajişti, narcisele înfloriră în grădină şi pomii înmugureau. Au însămânţat porumbul, cartofii şi celelalte culturi. Gaterul nu mai reuşea să facă faţă cererii clienţilor din împrejurimi. Oamenii plăteau cu bani, cu rachiu, cu vin, cu făină de grâu sau de mălai, cu miei sau păsări de curte, cu ce aveau şi când aveau. Toţi îi iubeau pe Toader şi pe Tamara pentru hărnicia lor şi, mai ales, pentru felul în care erau primiţi la ei acasă. Toader nu era lacom la preţ, făcea scândură bună care nu crăpa repede, învăţase de la tatăl lui, Nechifor cum să taie cheresteaua din trunchi, în funcţie de miezul lemnului. Fixă preţurile după cum ştia că poate dă fiecare sau, dacă nu avea bani, îl chema să-l ajute o zi sau mai multe, în funcţie de cantitatea de lemn vândut, la munca de la pădure, sau la gater. Avea acum şi câteva oi, toate primite în schimbul cherestelei vândute, pe care le dădea vara la cioban pe munte şi avea, astfel, şi brânza asigurată.

Tot ceea ce făceau, mai puţin munca grea de la pădure, făceau împreună şi casa din Valea Berii înflorea. Tamara făcea mari progrese în însuşirea limbii autohtone şi începuse deja cu Ana, cu Niculae, cu Cozma, cu Părintele Damian, cu clienţii gaterului, şi cu toţi ceilalţi să o „rupă” binişor pe româneşte. Duminica era zi de odihnă şi, după ce dădeau de mâncare la animale, plecau la slujba părintelui Damian, apoi la Ana, la Mânăstirea Suzana şi veneau seara cu căruţa acasă, după ce mai poposeau pe la cunoştinţe. Uneori, sâmbăta, luau câte un câine cu ei şi plecau pe cărările munţilor Gropşoarele, Muntele Roşu, Zăganul, Culmea Stâncoasă, Ciucaş, având grijă să fie acasă până la lăsarea întunericului.

Într-o duminică frumoasă, după slujbă, prin iulie, Popa Damian l-a luat deoparte pe Toader şi i-a spus:

— Măi Toadere, nu se cuvine să stai cu femeia în casă

aşa necununat, vă vorbeşte lumea, nu te gândeşti şi la ea, că doar nu sunteţi păgâni!

— Părinte, mi-aţi luat vorbă din gură, şi eu voiam să vă întreb când să mă cununaţi.

— Peste trei săptămâni, după Sfânta Maria, vii aici cu Tamara şi vă dau Sfânta cununie. Acasă să pregătiţi mesele, să tai un porc şi păsări, că venim cu lume multă. Am să-ţi trimit femei ca să vă ajute la pregătitul bucatelor şi să-i spui Tamarei să ne gătească şi mâncăruri de pe la ea, că suntem toţi curioşi să vedem cum sunt la gust. Să trimiţi din timp vestitori cu rachiu ca să vină lumea la nuntă. Acum plecaţi, dar vă sugerez să daţi o raită pe Muntele Gropşoarele, deoarece am auzit că anul acesta sunt multe „Flori de Colţ” şi arată-i-le Tamarei. Când mai vii prin Cheia, să-mi aduci şi mie puţin „bujor de munte” pentru ceai, dacă aţi adunat anul acesta. Mergeţi acum cu Dumnezeu!

Toader i-a sărutat mâna părintelui şi a plecat râzând voios.

Nunta lui Toader şi a Tamarei

Nunta se fixă pentru 26 august. Miercuri, înainte de nuntă, ca să se respecte tradiţia, Toader îşi trimise nevasta la familia lui Niculae unde avea să stea până în ziua nunţii. Nu se cădea să locuiască cu viitoarea mireasă în aceeaşi casă, înainte de ziua nunţii...

Toader îşi alese trei prieteni, printre care şi Cozma, care să meargă, vinerea dinaintea nunţii, la Niculae acasă şi s-o peţească pe Tamara. Era o zi frumoasă de sfârşit de august. Bărbaţii veniră îmbrăcaţi în straie de port naţional, călare pe cai frumos împodobiţi şi cu ploşti mari de lemn, umplute cu rachiu, din care cinstiră pe toţi trecătorii ce-i întâlniră pe drumul din Valea Berii, de la Toader de acasă până la poarta lui Niculae. Aici, odată ajunşi, Cozma bătu cu o bâtă în poartă, strigând în gura mare la Niculae să iasă afară, că are o vorbă de vorbit cu el. Unul dintre cei trei fârtaţi pleznea cu un harapnic lung în aer, ca să alunge

spiritele rele şi, mai ales, să le arate tuturor că nu glumesc, iar celălalt agita o talangă de oi, ca să facă gălăgia şi mai mare, să-i audă şi să-i vadă toată Cheia.

— Niculae, pofteşte şi ieşi afară ca să vorbim! Fă bine şi deschide-ne poarta şi leagă-ţi câinii!, strigă unul dintre însoţitori. Dacă nu deschizi poarta, ţi-o vom rupe! Ameninţară cei trei cu zâmbetul pe buze.

— Da ce vreţi voi, oameni buni, de la mine? Veniţi cu gânduri bune în casa mea, sau trebuie să-mi pregătesc toporul, ca să vă arăt pe unde a lăsat zidarul gaura în perete?

— Bă, suntem oameni cinstiţi Niculae, am venit să cerem mâna Tamarei pentru fârtatul nostru Toader, flăcău chipeş şi vrednic şi care ne-a zis să nu ne întoarcem fără promisiunea că i-o dai pe Tamara de nevastă!

Niculae legă repede câinii şi le deschise porţile mari ca să intre dumnealor în curte, fără să descalece. Toată Cheia se adunase în faţa casei lui Niculae, ca să vadă petrecerea.

— Poftiţi dumneavoastră în curte ca să ne tocmim mai întâi. Apoi Tamara este de dat, că are vârsta măritişului, zise Niculae, dar vreau să ştiu cine este fârtatul vostru şi ce are de dat. Daţi-vă, cinstiţi oameni, jos de pe cai şi poftiţi în casă.

— Toader este român de-al nostru vrednic, de pe Valea Berii, ziseră peţitorii, a fost la oaste şi a devenit bărbat, are gater şi face scândură, are oi, porci, cai, curtea plină de păsări şi un petic mărişor de pădure. În cămara casei nu mai are loc de butoaie de rachiu şi de şunci afumate pe care a promis să le pună pe masă, dacă i-oţi da-o pe Tamara de nevastă. Noi ne punem chezaşi de promisiunea cu rachiul.

— Da, da, spuse un vecin, o să-şi pună Toader lupul paznic la oi, dacă-i păziţi voi rachiul. O să ne daţi şi nouă să gustăm din rachiul lui!

— Uite, poftiţi de beţi din ploscă asta, ca să vedeţi ce rachiu face Toader al nostru.

Popa Damian şi preoteasa veniră şi ei şi intrară în

curte, pe lângă peţitorii care le făceau loc să treacă, şi se alăturară familiei lui Niculae şi Tamarei. Niculae luă o gură bună şi apoi încă una de rachiu din ploscă.

— Da bea, măi Niculae, mai cu cumpătare, strigă vesel un alt om, să vedem şi noi ce rachiu oferă Toader ca să-şi capete nevastă. Alminterea bei numai tu, te ia băutura de cap şi i-o dai pe Tamara pe cine ştie ce poşircă, dacă nu probăm înainte şi nu cumpănim şi noi dacă Toader este bun de însurătoare, ori ba.

Niculae dădu repede plosca mai departe la cei care priveau peţitul miresei, lăudă ţuica, parcă făcută pentru sine şi nu ca să fie vândută. Mesele, scaunele şi bucatele fuseseră încă de dimineaţă pregătite ca să-i poftească pe peţitori să mănânce, că vin de la „drum lung” şi or fi flămânzi şi obosiţi. Nu ştiau dacă la vremea, când vor ajunge peţitorii, va ploua sau nu, aşa că lăsară mesele în casă. Dar afară strălucea soarele şi toţi erau bucuroşi că pot mânca afară, în curte.

— Dacă mâncare şi băutură este pe săturate, zise Niculae, promit să i-o dăm pe Tamara lui Toader, dar numai în ziua nunţii.

— Măi oameni buni, noi dorim să ne-o daţi mâine la prânz! Se împotriviră de formă peţitorii. Să poftiţi cu toţii acasă la Toader şi s-o luaţi şi pe Tamara cu voi, sus pe Valea Berii ca să cântăm fedeleşul după datină. Toader a tocmit trei ţigani lăutari tocmai de la Văleni, iar a doua zi s-a dus în pădure să taie doi brazi frumoşi pe care să-i împodobească în ziua nunţii. Niculae, pune-ţi nevasta şi pe Tamara să coacă nişte cozonaci buni şi fragezi, să nu vă faceţi de ruşine cu ei şi să rămână nemâncaţi pe masă!

Sâmbăta, veniră cu toţii şi se puseră pe jucat în bătătura casei lui Toader. Căldarea cu rachiu, acoperită cu un capac ca să nu cadă musca înăuntru, o aşezară la vedere şi fiecare îşi luă de acolo cât şi de câte ori poftea cu o lingură mare de lemn, şi-şi turnă în bărdaca lui de lut. Lăutarii cântau frumos, şi melodii mai iuţi, dar şi mai domoale, ca să-şi mai tragă lumea sufletul, să mai bea şi să

mai ia câte o bucată de cozonac.

Părintele Damian îşi urcă sâmbătă dimineaţă nevasta şi copiii în căruţă, coborâră şapte kilometri-până la Mânăstirea Suzana, o luară pe Ana şi pe o altă călugăriţă şi, cu căruţa plină, se duseră în sus, pe Valea Berii, la petrecerea prilejuită de peţitul Tamarei.

Părintele intră cu căruţa până în curtea lui Toader şi acolo se dădu jos, binecuvântă casa şi acareturile, apoi masa pusă, le binecuvântă pe gazde, pe musafiri şi pe lăutari. La urmă închină şi dumnealui un pahar de rachiu în cinstea gazdelor. Un copil deshămă caii popii şi-i duse pe poiană să-i lase să pască, alături de ceilalţi cai cu care veniseră oaspeţii. Tinerii pregătiseră podoabele ce aveau să le pună în dimineaţa nunţii pe brazi.

*

A două, zi dis-de-dimineaţă, ginerele, împreună cu prietenii apropiaţi, împodobiră amândoi brazii cu hârtie colorată, cu conuri de brad, lăsate din timp să se desfacă la căldură, fructe, chifle, nuci şi diferite alte lucruri. Brazii aveau să fie purtaţi de doi chipeşi flăcăi, neînsuraţi. Aceştia duseră brazii împodobiţi până la casa naşului Niculae, iar pe unul îl legară acolo de stâlpul porţii. Existenţa bradului la nuntă este acceptată de biserică, chiar dacă este un obicei păgân, deoarece este practicat din moşi-strămoşi. Împodobirea şi purtarea lui pe drum simbolizează vigoarea, tinereţea şi viaţa îmbelşugată a viitoarei familii.

Lăutarii au cântat şi oamenii au chiuit tot drumul, încât aproape toţi răguşiseră. Apoi, alaiul, care se tot îngroşa, după ce intră în Cheia, îşi continuă drumul „la udat” împreună cu mireasa şi merseră până la cea de-a treia fântână înspre răsărit, după datină, numărată de la casa miresei. Aceasta era chiar cea din curtea lui Niculae. Tamara, împreună cu flăcăul care purta într-o mână cel de-al doilea brad, ţineau amândoi, pe drumul spre fântână, de un ulcior, legat cu un ştergar ţesut în casă. Odată alaiul ajuns la fântâna cu ciutură, flăcăul dădu bradul unui frate mai mic să-l ţină şi scoase apă de trei ori. De fiecare dată,

împreună cu mireasa, stropiră alaiul de nuntă cu un mănunchi de busuioc, înmuiat în căldare, în semn de urare de măritiş la fete, însurătoare la flăcăi şi copii mulţi la familiile nou întemeiate. Din ultima căldare, umplură ulciorul pe care Tamara i-l dărui, după obicei, aşa plin cum era şi împreună cu ştergarul, flăcăului care a ajutat-o să-l ducă şi a purtat şi cel de-al doilea brad.

Întorşi de la fântână, nuntaşii încinseră în centrul Cheii o horă, în care mireasa trecu pe la fiecare şi îi prinse în piept floarea de nuntă. Restul de flori le vor primi nuntaşii mirelui, precum şi ceilalţi invitaţi, la biserică. Naşii, Niculae şi cu nevastă-sa Ileana, precum şi băieţii lor vor primi flori mai mari, brodate din timp de Ana şi de către colegele ei de la Suzana.

Tamara fu dusă din nou cu alaiul, acasă la naşul Niculae unde fetele o ajutară să se îmbrace mireasă. Naşa Ileana, cu mâna ei i-a legat, de părul blond şi frumos împletit, voalul şi coroniţa. Ileana i-a dăruit Tamarei propria-i rochie de mireasă, purtată la cununia cu Niculae, pe de o parte ca să-i poarte noroc, iar pe de alta pentru că naşa avea numai băieţi şi n-ar fi avut cui s-o dăruiască. În bucătăria naşilor, fetele tinere din vecini cântau, în timp ce unele plămădeau pâinea, iar altele frământau cozonacul ce aveau să fie puse pe masă la nuntă.

În acelaşi timp, Toader avea să fie bărbierit. Puseră scaunul în curte, sub un nuc tânăr. Un lăutar negricios la faţă din Vălenii de Munte venise mai aproape cu acordeonul şi-i cânta de zor. Cozma, vătaful, pregăti săpunul şi ascuţi briciul pentru bărbieritul mirelui, punând ştergarul ţesut de Ana pe spătarul scaunului. Cozma, care tocmise de fapt lăutarul, scoase o bancnotă din buzunar şi i-o puse lui Toader sub talpa pantofului, instruindu-l să nu-l lase pe lăutar să-i ia banii. Există pericolul ca acesta, dacă-şi primeşte prea repede plata, să nu mai cânte şi să plece cu banii. Lăutarul cânta şi din acordeon şi din gură şi se tot dădea, şiret, mai aproape de Toader ca să-i tragă banii de sub talpă.

— Mă Pandele, strigă Toader lăutarului, dacă te mai

apropii, îl aduc pe Haiduc aici, şi-i pun lui banii sub labe să-i păzească.

— Ai grijă, Cozma, să nu-l tai cu briciul, că apoi nu-i mai place Tamarei de el şi rămâne Toader neînsurat!, strigă cineva din mulţime, şi se puseră toţi pe un hohot de râs, de se cutremura curtea.

Cozma sfârşi de bărbierit şi-l uscă bine pe Toader cu ştergarul. Mirele îi dărui vătafului, după datină, ştergarul primit de la Ana. Cozma îl îmbrăţişa şi-i mulţumi după care îi aminti că, acum proaspăt bărbierit, se poate numi bărbat bun de însurat. Îl îmbrăţişă din nou şi-i şopti la ureche: „apoi Toadere, dacă nici tu n-oi mai fi bărbat după câte ai pătimit în război, în timpul deportării şi în perioada revenirii acasă, apoi să ştii că pe toată Valea Teleajenului nu este altul mai bun!”. Toader îi mulţumi cu drag şi văzu că i se umeziseră ochii „vătafului”.

— Poftiţi, oameni buni, să ne cinstim cu un rachiu, striga mirele la invitaţi. Haide şi tu, Pandele, lasă mă acordeonul deoparte, ia banii acum că bine ai cântat şi vino să ne cinstim cu o ţuică, că ţi s-o fi uscat gâtul.

— Bucurie şi sănătate să ne dea Dumnezeu, spuseră oaspeţii şi închinară pentru nuntaşi şi pentru toată Valea Teleajenului.

— Toată lumea să trăiască, numai noi să nu murim!, spuse un alt invitat la care efectul rachiului începea să se vadă...

— Acum, haideţi oameni buni, la naşi, că s-a făcut târziu şi nu se cade să ne aştepte prea mult mireasa.

Se urcară cu toţi în căruţe şi porniră spre biserica din Cheia.

*

Părintele Damian făcu o slujbă foarte frumoasă. Biserică din Cheia devenise neîncăpătoare pentru alaiul mirilor.

După ce mirii îşi jurară credinţă veşnică şi li se puseră verighetele pe deget, au ieşit din biserică şi i-a invitat pe toţi cei de faţă să poftească la masă, în Valea Berii. Naşii, Niculae cu Ileana, Popa Damian cu preoteasa

şi cu copiii lor se urcară în prima căruţă, mirii în cea de-a doua, lăutarii după miri şi în urmă alaiul de căruţe cu nuntaşi porniră cu muzică înspre Valea Berii. La casa lui Toader şi a Tamarei mesele îi aşteptau deja pregătite. În faţa porţilor mari, larg deschise, Toader sări de pe capră căruţei, îşi luă nevasta în braţe şi intră triumfal în casă. Îşi lăsă mireasa jos din braţe, o sărută şi ieşiră amândoi în prag, poftindu-şi musafirii să se aşeze la mese, fiecare unde i-o plăcea. Ileana îi scoase Tamarei voalul de mireasă şi-i puse pe cap, conform obiceiului, o basma. Tamara era acum o femeie măritată.

Fetele nemăritate se adunară în faţa prispei ca să prindă buchetul de flori al miresei. Tamara se duse pe marginea prispei, se întoarse cu spatele la grupul de fete şi aruncă peste cap buchetul de flori. Fata, care l-a prins, a primit de la naşa Ileana şi voalul miresii, spunându-i că ar dori să-i fie, în curând, şi ei naşă.

Popa Damian binecuvântă casa şi adunarea, precum şi bucăţele şi fu poftit să se aşeze cu preoteasa şi cu copiii lor la masa naşilor. Tamara puse, aşa cum o sfătui naşa, o mână de grăunţe sub pernuţa de pe scaunul unde se aşează preotul. Dacă preotul nu se aşează pe ele, se spune că nu va spori nici norocul casei şi nici cloştile nu vor şedea pe ouă.

— Trebuie să ai grijă, îi spuse Ileana Tamarei, atunci când Sfinţia sa se va ridica să plece, să dai grăunţele la găini şi să mături locul unde acesta a stat, ca să nu rişti să ai casa plină de purici tot anul.

Din tuciul mare pus pe pirostrii în curte, se scoteau, cu o lingură mare de lemn, sarmalele aburinde şi se puneau în străchini, alături de mămăliga fierbinte. Lângă tuciul cu sarmale, un bărbat învârtea încet de oaia pusă la proţap, ungând-o din când în când cu untură dintr-o strachină.

Lăutarii au cântat, ce-au cântat şi naşul îi pofti şi pe ei la masă.

— Măi, oameni buni, strigă Niculae vesel, să nu vă ridicaţi de la masă până ce nu veţi mânca tot din străchini,

altminterea fuge belşugul din casa mirilor!

— Tamara, i se adresă glumind Cozma, acum poţi să-ţi iei, de la fereastra de pe prispă, strachina pe care ai pus-o în seara Ajunului să-ţi vezi peţitorul atunci când vine să mănânce! Acuma ştii deja cine este?

Tamara nu ştia încă aşa de bine româneşte şi n-a înţeles ceea ce i s-a spus. Toader i-a tradus şi ia explicat obiceiul, spre hazul adunării.

Copiii se sculară de la masă şi încinseră un fotbal cu băşica porcului ce fusese tăiat, stârnind praful din bătătură.

— Măi copii, măi, spuse unul Costea, mergeţi mai încolo şi jucaţi-vă, că ne umpleţi de colb şi Sfinţia sa Părintele Damian n-o să ne mai vadă cât de creştineşte înfulecăm din bucăţele mirilor.

Era rândul Părintelui Damian să zâmbească. Şi dumnealui îi plăcea viaţa şi ştia de glumă, aşa că nu pregetă să-i răspundă:

— Măi Costea, numai luna şi pădurea ştiu cât de creştin eşti tu, d-aia ai trecut de patruzeci de ani şi nu te-ai hotărât pentru o muiere ca să te însori, măcar că prea sărac nu eşti. Şi mai ştim că multe fete ţi-au tras clopotele şi ţi-au făcut zâmbre ca să le faci fericite.

— Aşa mi-a fost sortit în viaţă, părinte, spuse Costea împăciuitor, părându-i rău că l-a provocat-pe Sfinţia să-l ia în tărbacă. Toţi ştiau că Părintele e aprig la vorbă.

După ce lumea şi-a astâmpărat foamea, lăutarii s-au ridicat şi au cântat mai departe. Mai întâi, la porunca naşilor, au cântat Nunească. La Hora miresei s-a ridicat atâta praf în bătătură, încât a fost nevoie s-o stropească din belşug cu apă.

*

Naşa Ileana aduse din casă turta miresei şi se opri în dreptul Tamarei, poruncindu-i să se descalţe de pantofi. Naşul Niculae le făcu semn lăutarilor şi aceştia începură să cânte pentru „ruperea turtei miresei”. Ileana frânse turta deasupra capului Tamarei şi dădu fiecăruia câte un

dumicat de pâine ca să-l mănânce şi să le ureze noroc în viaţă mirilor.

Părintele Damian se ridică în picioare şi se adresă mesenilor.

— Obiceiul ruperii turtei miresei a fost adus pe aceste meleaguri de pe vremea împăratului Traian. Cum părintele văzu că toţi, chiar şi cei care au servit la masă şi lăutarii, terminaseră de mâncat, se ridică în picioare, lăudă bucăţele, mulţumi lui Dumnezeu şi gazdelor pentru aşa ospăţ bogat în aceste timpuri grele, îi binecuvântă pe toţi cei de faţa, îşi luă apoi familia, pe Ana şi pe prietena acesteia ca să le ducă înapoi la Mânăstirea Suzana, şi se urcă în căruţă să plece.

Lăutarii i-au acompaniat până la căruţă şi s-au întors iar lângă nuntaşi ca să-i mai înfierbânte cu muzica lor.

*

Pentru că începea să se întunece, au fost aprinse în curte patru focuri ca să lumineze curtea. Cozma se duse la Tamara s-o întrebe unde ţineau toporul ca să mai crape lemne pentru pus pe foc. Tamara, deşi ştia că sunt destule lemne pe foc, îl conduse totuşi pe Cozma lângă fânar, unde era buturuga pentru spart lemne şi toporul. Acolo, îl aşteptau pe Cozma doi flăcăi cu care furară mireasa şi o duse, punându-i mâna la gură ca să nu ţipe, la o căsuţă din pădure, unde Toader ţinea lanţurile şi ţapinele pentru buşteni. Cozma aprinse mai tare lampa pe care o aduse cu sine şi-i povesti Tamarei că aşa este obiceiul la români, să fure mireasa şi apoi să ceară plata mirelui sau naşului ca să dea mireasa înapoi.

— Ştiam la mine, spuse Tamara, că se fură mireasa, Ileana mi-a spus să mă fereşte să mă furam. Am ştiut că sunt destule lemnele de foc, dar m-am lăsat păcălită de tine, Cozma. Măi, la România sunt multe obiceiuri...

Unul dintre flăcăi se întoarse la masă cu basmaua Tamarei în mână, rânjind şiret şi spunându-i în gura mare mirelui că i-au furat mireasa.

— Toadere, dacă ne dai o damigeană de rachiu, îţi aducem mireasa înapoi.

Lăutarii începură să cânte, la semnalul naşului, cântece satirice, spre hazul mesenilor.

— Mă, se învoi Toader, scărpinându-se la ceafă, vă dau o damigeană cu rachiu cu o condiţie: îl voi pune mai întâi pe Haiduc să-şi caute stăpâna şi dacă el n-o găsi-o, de-abia atunci am să vă dau damigeana.

Mesenii se împotriviră în cor, şi-i spuseră tot râzând, că e treaba mirelui să-şi caute mireasa şi nu a câinelui. Este o ruşine să-l pui pe câine să-ţi caute nevasta în locul tău. Tu singur trebuie să ţi-o recuperezi. Pentru asta, drept pedeapsă, îl vei pupa pe Haiduc pe bot şi-ţi vei cere iertare, cu voce tare, ca să te audă toţi.

— Măi, oameni buni, pe aşa un câine îl pup cu drag, că ăsta mi-e şi prieten bun, nu numai câine! Şi aşa şi făcu Toader, cum i se porunci. Chemă câinele şi-l pupă pe bot, clătindu-şi apoi gura cu ţuică, dar mai abitir îşi clăti gâtul.

—

Toader se învoi să le dea damigeana, o aduse şi o aşează pe masă, legată cu o fundă roşie. Le ură celor care au organizat furtul miresei şi care au ştiut de asta, să-i prindă ploaia pe drumul de întoarcere, ceea ce se şi întâmplă. Toader ştia, după cum bătea vântul şi alergau norii pe cer, că ploaia nu va întârzia să vină.

Cozma şi flăcăii îi aduseră nevasta, purtând-o numai pe braţe, pe rând, pentru că nu aveau dreptul s-o lase jos până în faţa mirelui, după datină. Dansul se încinse din nou, mai aprig. De astă dată Toader nu-şi mai lăsă nevasta din ochi.

Tamara era fermecată de atâta dragoste de viaţă a românilor.

— De atâta prietenie. Era fericită la gândul că va trăi cu bărbatul iubit, într-o ţară frumoasă şi într-un loc aşa de bogat în tradiţii.

Viaţa în Valea Berii.
Grupul de duminică seara

În primăvara lui 1954, Tamara aduse pe lume primul

lor copil, un flăcău voinic, sănătos şi dornic de viaţă, precum părinţii lui. Părintele Damian îl botează în biserica lui cu numele de Nechifor, după cel al tatălui lui Toader. Patru ani mai târziu, în iulie 1958, Tamara născu un al doilea băiat, Niculae. Amândoi-băieţii, sănătoşi, voinici şi vrednici, ca şi părinţii lor, crescură ca doi brazi. După şcoala generală, pentru că le plăcea învăţătura, plecară la liceu, Nechifor în Braşov şi Niculae, patru ani mai târziu, la Bucureşti. În vacanţe veneau amândoi în Valea Berii, de multe ori aducându-şi, pentru o săptămână sau două, colegi de şcoala cu ei. După ce colegii plecau acasă, îşi ajutau tatăl la gater, la cosit, la munca de la pădure etc. Îşi vizitau mătuşa, la Mânăstirea Suzana şi rudele sau prietenii din Cheia. Cei doi copii învăţaseră cu drag meşteşugul tâmplăriei şi al dulgheriei de la tatăl lor.

Casa lui Toader şi a Tamarei prosperă şi înflorea ca un bujor. Toader nu a mai fost silit de către comunişti să-şi dea bunurile la cooperativă, a trebuit însă să crească animale şi păsări „la contract”, pe care trebuia să le dea statului la preţuri foarte mici, stabilite de acesta. Pe deasupra, era obligat să dea la stat lână de la oi şi ouă de la păsări. De aceste obligaţii, ca şi de impozitul pe veniturile de la gater, s-a achitat toată viaţa la timp, şi astfel organele comuniste l-au lăsat în pace. Tamara a învăţat foarte repede româneşte şi până pe la sfârşitul anilor şaizeci a activat ca profesoară de limba rusă la Şcoala Generală din Cheia, clădită în 1934.

După anii 1965-1968, Nicolae Ceauşescu îşi orientează politica sa către vest, iar interesul-prosovietic, respectiv pentru limba rusă scad simţitor. În aceste condiţii, Tamara îşi încetează activitatea la şcoală, dedicându-se în întregime familiei şi gospodăriei lor din Valea Berii. Hotărârea ei de a demisiona a coincis cu cererea şcolii ca Tamara să se înscrie în Partidul Comunist Român. Tamara refuză diplomatic înscrierea în PCR.

În acest răstimp, încă de prin anul 1953 Toader va reuni în casa lor, în fiecare duminică seara, pe Părintele Damian, pe Cozma şi Ion, fraţii preotesei şi, desigur, pe

vărul lui, Niculae împreună cu alţi doi prieteni din Cheia. Scopul acestora era, ca la un păhărel de ţuică, „să pună ţara la cale”. Vorbeau de politica mondială, de răul adus de către comunişti în lume şi în România şi despre ce credeau ei că ar mai putea fi salvat. La început, comentau informaţiile pe care Părintele Damian le primea de la prietenii lui de breaslă, de la Iaşi, sau de la Bucureşti.

Analizau comentariile de la Europa Liberă ale lui Carol Davila, Ghiţă Ionescu, Noel Bernard, Vlad Georgescu, Virgil Ierunca, Paul Goma şi, desigur, ale tuturor acelora care au asigurat neobosiţi, uneori cu o anumită notă de subiectivitate, dar cu pricepere şi cu curaj, informarea românilor din biata ţară, aflată mai întâi sub cizma stalinismului sovietic şi apoi a celui autohton. Radio Europa Liberă începuse să transmită, mai întâi pentru cehi, încă din iulie 1950 şi apoi, în acelaşi an, pentru România. Cu toate că în discuţiile lor din Valea Berii îi încriminau deseori pe ruşi, Tamara, care lua parte la discuţii, nu se supăra, dar voia să se facă precizarea că nu poporul rus este de vină, ci guvernul sovietic şi forţele oculte care au dus la instaurarea comunismului şi acum dictau linia politică în URSS, ca şi pe cea a întregii lumi.

*

Toţi se minunau de vorbele Tamarei, fără însă a le înţelege la început pe de-a-ntregul. Cine putea dicta şi linia politică a URSS şi pe cea a întregii lumi în acelaşi timp? Prea puţin se ştia pe atunci în România despre khazari şi autointitularea lor ca popor evreu...

Bunicul şi întreaga familie a Tamarei avuseseră de suferit din pricina lui Leiba Braunştein, zis Trotski, Vladimir Ulianov, zis Lenin, Litvinov, Rozenfeld, zis Kamenev, Moiseyevich Kaganovici şi Gregori Apfelbaum, zis Zinoviev, toţi khazari pe linie maternă. Din pricina lor şi a acoliţilor acestora, părinţii Tamarei, fraţii acestora şi sute de mii de oameni, apţi de muncă, împreună cu familiile lor, au fost deportaţi din Ucraina în uriaşele centre industriale din afară Ucrainei, create de către comuniştii Uniunii Sovietice. În anul 1926 Trotsky,

Zinoviev şi alţii au fost excluşi din biroul politic şi, mai târziu, condamnaţi la moarte în procesul de la Moscova. Era însă prea târziu pentru Ucraina, cei condamnaţi săvârşiseră deja mult rău şi mult prea mulţi dintre acei apostoli ai răului, rămăseseră încă la conducere.

Membrii familiei bunicului ei fuseseră oameni înstăriţi, însă nu foarte bogaţi, aveau totuşi pământuri, livezi de pomi fructiferi, animale de muncă, vite, oi şi curtea plină de orătănii. Munceau din greu pentru ceea ce aveau, însă nu duceau lipsă de nimic. Deşi era mult de muncă pentru întreţinerea familiilor, copiii au fost daţi, când le-a venit rândul, la şcoli şi toţi ştiau să scrie, să citească şi să socotească, ceea ce nu era puţin lucru pe acea vreme. Le-au fost interzise ucrainenilor, mai întâi tradiţiile, religia, apoi li s-a confiscat totul. Tinerii şi cei apţi de muncă au fost deportaţi din Ucraina spre alte regiuni, de regula înspre Siberia, fără niciun fel de despăgubire şi fără ca în locul unde ajungeau să li se pună măcar la dispoziţie un acoperiş deasupra capului, sau strictul necesar existenţei. Cei bătrâni, consideraţi „culaci”, au fost lăsaţi în satele lor, după ce li s-a confiscat şi li s-a dat totul la colhozuri. Erau obligaţi să muncească pe nimica toată la colhozuri ca să supravieţuiască, pe pământurile şi cu animalele care le aparţinuseră cândva de drept. Unul după altul bătrânii, împreună cu alte milioane de etnici ucraineni, s-au prăpădit în timpul Holodomor-ului organizat de Stalin.

Tamara nu-i avea prea dragi nici pe americani, considerându-i laşi şi cu gura mare. Atunci când comuniştii au preluat puterea în Rusia, nordamericanii, fiind dependenţi financiar de trusturile economice khazare, conducerea SUA a jucat, din 1918 până în prezent, după cum i s-a cântat.

Tot bunicul Tamarei i-a mai povestit că Armata Rosie, cu steaua lui Rothschild în frunte şi pe epoleţi, ca pavăză politică, şi nu în ultimul rând financiară, avea drumul liber în calea bolşevizării Europei. Se încurajase, pana în august 1919, destrămarea şi fărâmiţarea naţiunilor, teorie lansată

chiar de către preşedintele S.U.A. de atunci, Woodrow Wilson, sub conceptul de „autodeterminare naţională”. Astfel au luat fiinţă, iniţial în Uniunea Sovietică, o puzderie de republici bolşevico-khazare. Reuşita bolşevizării Europei ar fi fost definitivă, dacă nu s-ar fi opus Georges Clemenceau, opoziţie pentru care era cât p-aci să plătească cu viaţa. Clemenceau afirmase că „Franţa doreşte o Polonie puternică”, urmărind prin aceasta frânarea bolşevismului în drumul lui spre vestul Europei. Deci „frâna” avea să fie, după părerea lui, cu atât mai eficientă cu cât aceasta se va afla chiar pe teritoriul fostului Imperiu Khazar.

*

Nu pentru-o lopată de rumenă pâine, nu pentru pătule, nu pentru pogoane, ci pentru văzduhul tău liber de mâine, ridică-te, Gheorghe, ridică-te, Ioane! (*Ridică-te*, *Gheorghe*, *ridică-te*, *Ioane*!, *Radu Demetrescu-Gyr*)

Încă din anul 1958 avea să troneze, în camera de zi a familiei Şoimu, poezia pusă în ramă a cărturarului muscelean, Radu Demetrescu-Gyr, „Ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane”.

Cei care se întruneau în casa lui Toader şi a Tamarei în fiecare duminică după-amiază, după ce Tamara şi Toader se întoarceau de la biserică şi de la Ana. Nu unelteau împotriva vreunei conduceri, nu plănuiau atacuri şi nici sabotaje, nu-i ridicau în slăvi, nu-i condamnau nici pe Ion Antonescu, nici pe Adolf Hitler, nici pe Codreanu cu Legiunea lui şi nici pe evrei sau pe americani. Voiau că România să rămână a românilor, o ţară lăsată frumoasă şi rodnică de la Dumnezeu, în care fiecare să fie mulţumit şi să-şi câştige pâinea în funcţie de instrucţie şi de propria-i trudă, în care românii să fie liberi în propria lor ţară. Doreau ca românii să hotărască singuri dacă, în casa lor, vor pune tablouri cu chipurile comuniştilor sau icoanele, să decidă ei înşişi dacă plătesc cotizaţia vreunui partid şi să hotărască liberi şi cărui partid s-o facă. Sau poate preferă, pur şi simplu, ca această cotizaţie să fie donată bisericii unde au fost botezaţi ei, părinţii lor şi părinţii părinţilor lor.

Voiau să-şi pască vitele moştenite sau agonisite prin propria lor trudă, acolo unde le-au păscut şi bunii şi străbunii lor. Nu cereau nimic anormal, nu pretindeau nimic ilegal. Dar bunul simţ le spunea că trebuie să li se restituie ceea ce Dumnezeu le-a lăsat cu aproape două mii de ani în urmă.

Se opuneau, dar o făceau numai verbal şi în cadru restrâns. Erau revoltaţi, de exemplu, că în fruntea Direcţiei Generale de Securitate a României au fost numiţi numai evrei ruşi, persoane cu un trist renume, viitorii torţionari ai României, precum: director Pantelie Bodnarenko (Pantiuşa), director adjunct, generalul Alexandru Nikolski, care aveau în subordine consilieri, experţi şi cadre de execuţie, toţi evrei. La Direcţia a II-a de Cotraspionaj a fost numit director Petre Gonciarov, iar subalterni, Szabo Ştefan, Hollinger Isidor, Zelman Marcu, Hida Tiberiu, Alexei Iaka, Bucicov Mira, Elmer Silvia, Fărcaş Andrei, Sandovici Mişa, Koler Aldof, Năvodaru Luiza, şi alţii. La Direcţia de Anchetă fusese uns director, colonelul Butika Francisc, iar subalterni Antonovici, Dunegher şi alţii. Direcţia Cadre a fost pusă la cheremul generalului Demeter Alexandru, iar Direcţia aV-a, condusă de colonel Szacsko Ş andor, avându-l ca director adjunct pe colonelul Hirsch. La investigaţii: colonelul Leibovici, Cifru: colonelul Smerller.

— La Filaj: generalul Kovaks Plus, Spitalul Militar al Ministerului de Interne: colonelul dr. Herşcovici, Casa de Cultură a Ministerului de Interne: colonelul Fux Beria, DGSP-Ploieşti: colonelul Ştrul Mauriciu.

— Măi oameni buni, îşi spuneau, dar chiar nu era niciun român capabil să ocupe acele posturi?

— Şi când a fost, în anul 1945, ca să-l numească pe Gherghiu- Dej ca secretar general al Partidului Comunist Român, l-au pus numai pentru că era singurul etnic român din tot Comitetul Central al PCR! Zise Niculae... cu toate că până în 1952, Stalin numai cu Ana Pauker discuta. Cu toate acestea, din anul 1952, Gherghiu- Dej începuse, cu succes, să se debaraseze de membrii fracţiunii moscovite a

Partidului Comunist Român.

— Noi tot din cauza străinilor o să suferim, mai zise un altul cu tristeţe. Ţineţi minte când, în 1941, l-au condamnat, la Cluj, pe unul Dăncuş Gheorghe la doi ani şi şase luni de închisoare în Budapesta, pentru că a scris în „Tribună Ardealului" despre «Dacismul în literatură» şi a publicat „Decebal către popor" a lui Coşbuc? Cu intervenţia lui Antonescu i-au dat apoi drumul. Atunci erau ungurii, acum nu mai putem deschide gurile în ţara noastră din cauza ruşilor khazari!

— Staţi, măi fraţilor, zise Toader, că au fost şi bestii de români, cozi de topor, precum Nicolae Moromete care, începând din luna mai 1947, a ucis prin bătaie, înfometare şi teroare psihică, abuzând de funcţiile avute: primgardian, comandant gardă, comandant de penitenciar la Jilava, Caransebeş, Galaţi, Formaţiunea Chilia Veche şi locţiitor de comandant pentru pază şi regim la Văcăreşti. (nota autorului: ultimul grad consemnat al lui Nicolae Moromete a fost cel de locotenent colonel în MAI).

— Nu trebuie uitată nici ziua de 27 iulie 1948, spuse Părintele Damian când, într-o singură noapte, au fost arestaţi 7000 de foşti membri ai poliţiei regale, ca să netezească terenul pentru ceea ce urma să se întâmple, o lună mai târziu, la 30 august 1948, adică crearea odioasei Securităţi comuniste. Voiau, printre altele, ca prin arestarea în masă să se evite în România o acţiune identică celei din Iugoslavia lui Tito. Tito s-a sprijinit, ulterior, pe fosta poliţie regală sârbă în manevra de declarare a independenţei politice faţă de Moscova.

— Seria arestărilor, îşi aminti Părintele Damian, a continuat în vara lui 1948 şi în lunile următoare prin închiderea unui mare număr de preoţi şi episcopi greco-catolici care se opuseseră desfiinţării Bisericii greco-catolice şi includerii ei în cadrul Bisericii Ortodoxe. În acelaşi timp, au fost valuri masive de arestări în rândul prelaţilor romano-catolici, acuzaţi de spionaj în favoarea Vaticanului şi a Statelor Unite.

—" Reeducarea" tinerilor în scopul depersonalizării

lor, începută la puşcăria din Suceava, a continuat cu înverşunare la închisoarea din Piteşti şi, apoi, la Gherla, urmată în paralel de „Epopeea Canalului Dunăre-Marea Neagră”. Canalul, care a început la sfârşitul anului 1949, a fost considerat de conducerea comunistă de atunci, mai precis de către Gheorghiu-Dej şi Ana Pauker, „un mormânt al burgheziei româneşti”. Ana Pauker, cu numele de fată Hanna Rabinsohn, ca să-şi poată atinge scopul s-a sprijinit pe un temei legal. A mijlocit emiterea unei ordonanţe a Ministerului de Interne prin care puteau fi arestaţi toţi cei care „primejduiesc sau încearcă să primejduiască regimul de democraţie populară şi construire a socialismului, sau care defăimează puterea de stat şi organele sale”.

— Măi, oameni buni, spuse Ion cu un surâs amar, asta-i jidanca aia care le-a dat insula, şerpilor.

— Păi, dacă ruşii, din februarie 1917 tot mănâncă din cloşca românească şi din puii ei de aur, trebuia să şi meargă undeva, tot pe teritoriu românesc, să se odihnească la soare şi să le priască, zise Părintele Damian cu năduf.

Toţi râseră de glumele amare, dar pline de adevăr.

Au vorbit şi despre cei peste 40.000 de locuitori din Banat şi Mehedinţi, din zona frontierei cu Iugoslavia, care au fost deportaţi, la 18 iunie 1951, în noaptea de Rusalii, în numita „Siberia românească”. Oamenii au fost urcaţi în trenuri cu ce au putut să ia la repezeală cu ei şi, şi aduşi în Bărăgan, au fost debarcaţi din vagoane şi lăsaţi, pur şi simplu, în mijlocul câmpului. Când au fost daţi jos din tren, a doua zi, n-au văzut la lumina lunii pline din 19 iunie 1951, nici ţipenie de om, nici aşezare de oameni, nici pădure, nimic. Trenurile au plecat goale mai departe, miliţienii stând în vagoane, cu armele pregătite să tragă în cei care s-ar apropia. A fost nevoie să-şi construiască acolo bordeie ca să supravieţuiască, fără să aibă niciun fel de scule sau unelte. Pentru a-şi asigura hrana, a trebuit să cultive pământul pe care s-au aşezat, fără a avea mijloacele necesare. Când acestora li s-a aprobat reîntoarcerea în 1955-1956 au găsit, în satele lor, casele şi

proprietăţile confiscate.

Au vorbit de multe alte fapte care i-a schilodit fizic şi psihic, sau chiar i-a ucis pe români. Vorbeau deseori despre cei care au putrezit în temniţele comuniste, ori au murit, la scurt timp, după ce au fost eliberaţi de acolo. Discutau despre cei care au suportat în tăcere teroarea, ori despre cei ce şi-au hotărât singuri dezrădăcinarea, alegând calea exilului în străinătate.

„Grupul de duminică seara" din Valea Berii, întocmai altor mii de grupuri din România, era numai un adversar pasiv al sistemului comunist. Regimul instalat în România, în umbra protecţionistă stalinistă, a transformat ţara într-o temniţă a terorii generale. Discuţiile lor au rămas între cei patru pereţi, fără acţiuni vizibile. Ce şanse ar fi avut să organizeze, aşa izolaţi, vreo revoltă majoră. Securitatea, prezentă oriunde, înăbuşea din faşă orice acţiune efectivă. Au vorbit numai între ei, iar cei care au luat parte la acestea au păstrat secretul discuţiilor, ducându-le cu ei, rând pe rând în mormânt. „Grupul de duminică seara" compusese chiar şi o poezie emblematică, în acest sens:

Dacă dai, Doamne, puterea
La prostime sau nebuni,
N-o să ai nici pace-n ţară
Şi nici parte de minuni.

Reîntâlnirea cu Gheorghe Geogescu, 1962

Una dintre marile fericiri ale acestei vieţi este prietenia şi una dintre fericirile prieteniei este aceea de a avea cui să încredinţezi un secret...

(*Alessandro Manzoni*)

Gheorghe Georgescu, un bărbat brunet de 40 de ani, cu tenul închis, firav la trup şi nu tocmai înalt, urcă în autobuzul de Cheia şi-şi cumpără bilet. Pe bilet el citi data de 17 iunie 1962.

— Măi să fie, îşi spuse, de treisprezece ani nu l-am

văzut pe Paraschiv. Poate îmi ajută Dumnezeu şi ne revedem, dacă a ajuns, totuşi, cu bine acasă. Şi dacă am să-l reîntâlnesc, o să ne mai recunoştem după atâţia ani? Îşi puse Gică întrebarea.

Plecase de cu noaptea din Bucureşti cu trenul, ca să ajungă cât mai devreme la autobuz, în Măneciu. Spre ghinionul lui, cursa de Măneciu a avut o pană de cauciuc pe drum şi a ajuns cu o întârziere de o oră în satul Cheia. Era într-o frumoasă de duminică a lunii iunie şi pe drum admirase toată Valea Teleajenului. Cheia, satul de la poalele Zăganului, era de departe cel mai frumos loc dintre cele văzute până acum.

Îşi luase o zi de concediu, cu speranţa că-şi va regăsi prietenul, pe Paraschiv Şoimu, din Valea Berii, cu care fusese în prizonierat. Îşi spuse că, dacă nu-l va întâlni, se va întoarce, în aceeaşi seară înapoi cu autobuzul. Venise din prizonieratul din Azanka în urmă cu şapte ani şi a rămas în Bucureşti, făcându-şi meseria de croitor. În anul 1960 absolvise cu succes şcoala de maiştri croitori. Se însurase în urmă cu un an, după ce-şi cumpărase un teren în Bucureştii Noi, dărâmă casa veche şi-şi construise alta. Deocamdată nu aveau copii. Îi spusese odată nevestei că fusese în război luat prizonier şi apoi dus în lagărul din Azanka. Mai mult nu-i spusese soţiei şi evita discuţia pe această temă cu oricine l-ar fi întrebat despre aceasta. Odată îi povestise soţiei că are un bun prieten, la Cheia de Măneciu, dar că nu ştie dacă mai trăieşte. Îi mai spuse altă dată că va merge odată acolo ca să-l viziteze. Acum venise vremea...

Coborâse împreună cu toată lumea în Cheia, pentru că aici era capătul cursei de autobuz. Călătorii se împrăştiară fiecare pe drumul lui. Acum trebuia să întrebe pe cineva cum să ajungă de acolo până în Valea Berii. Se duse la şoferul autobuzului, un bătrânel cu o figură cumsecade, care se aşezase între timp pe o bancă şi-şi fuma liniştit ţigara.

— Spune-mi, tovarăşe, cum se poate ajunge de aici în Valea Berii?

— Se pare că vii dumneata de la oraş, dacă mi te adresezi cu tovarăşe. Aici la noi nu ne spunem tovarăşe. Aici în această frumoasă zonă suntem toţi „domni”, îi spuse şoferul în glumă. Dar ce vrei să faci dumneata în Valea Berii, continuă şoferul iscoditor? Să nu-mi spui că, aşa ferchezuit cum eşti, cu pantofii ăştia în picioare şi îmbrăcat la costum, vrei să urci pe muntele Ciucaş!

— Domnule dragă, în Valea Berii trebuie să fie un gater, nu-i aşa?

— De ce nu spui aşa de la început? Vrei să mergi la gaterul lui Şoimu, nu-i aşa?

— Da, domnule, acolo vreau să merg, răspunse Gică Georgescu, luminându-se la faţă. Cunoşti dumneata gaterul lui Şoimu?

— Dar cine nu-l cunoaşte aici, pe toată valea asta a Teleajenului şi până la Măneciu, pe Toader Şoimu?

— Toader Şoimu, întrebă Gică?

— Da, Toader îl cheamă, este un bărbat cam de vârsta dumitale, dar mai înalt şi mai voinic.

— Mai are vreun frate Toader acesta, de care spusăşi mata?

—

— A avut încă trei fraţi, pe doi dintre ei i-a împuşcat securitatea în munţi, că s-au înhăitat cu partizanii, şi al treilea, geamăn cu el, a fost în prizonierat, a încercat să fugă de acolo şi l-a împuşcat o rusoaică. Au avut viaţă grea oamenii ăştia. Şi eu am fost în război, am fost şofer şi am dus-o mai bine, nu m-au trimis în linia întâi. Ai fost şi dumneata în război?

— Da.

Gică se înnegură la faţă de cele auzite. Şi lor li se spusese, când era încă în Azanka, că fugarul Paraschiv Şoimu fusese prins şi împuşcat, însă nu crezuse. Nu-şi putea imagina că Paraschiv se va lăsa prins. După el, ca să-l prindă, plecase un anume comisar Pavlov. Nu se ştie dacă Pavlov l-a prins pe Paraschiv sau nu, dar toţi din lagăr, inclusiv gardienii lor s-au bucurat, auzind că Pavlov, acea bestie arogantă şi bătăuşă, nu se mai întoarce la Azanka.

Fără să vrea, lui Gică îi dădură lacrimile, aflând că Paraschiv nu a mai ajuns acasă.

— Dar de ce plângi, creştine, am spus ceva rău?

— Nu domnule, este aerul acesta tare de la munte care îmi face ochii să lăcrimeze, spuse Gică, fără a fi convingător.

— Măi creştine, dacă vrei te duc eu până în Valea Berii la gater? Până acolo te duc, dar nu te mai aştept să te întorci înapoi, că am, peste o oră, cursa înapoi de Măneciu. Dar ştii ce, Toader este, cu siguranţă, în biserică şi într-o jumătate de oră se termină slujba. Când iese afară, coboară cu căruţa până la Mânăstirea Suzana, la sora lui, şi apoi merge înapoi în Valea Berii. Când va ieşi lumea din biseică, ţi-l arăt pe Toader şi mergi la el dacă vrei să-l întrebi despre Paraschiv.

— Vă mulţumesc, domnule.

... Lumea începuse să iasă din biserică. După un timp, ieşi şi Toader, cu un cap mai înalt decât majoritatea oamenilor şi şoferul i-l arătă lui Gică.

— Încă odată vă mulţumesc, domnule.

— Umblă cu Dumnezeu, creştine! La revedere! Gică se îndreptă către Toader.

*

Toader îşi luă rămas bun în faţa bisericii de la câţiva oameni şi se îndreptă spre căruţă, fără să-l observe pe Gică. Sări pe şaua căruţei, fluieră la căi să pornească când, deodată simţi că cineva îl trage de mânecă.

— Domnule Toader, aveţi, vă rog, puţin timp să vorbiţi cu mine?

— Da domnule, am timp pentru că astăzi este duminică, spuse Toader, şi întoarse privirea spre cel care-l oprise din drum, vocea străinului sunându-i parcă cunoscută.

Întâlnindu-şi privirile, amândoi se recunoscură, amândoi aveau acum ochii plini de lacrimi, lacrimi de bucuria regăsirii. Toader sări jos din căruţă şi se îmbrăţişă îndelung cu Gică, fără să-şi adreseze o vorbă. Se desfăcură din îmbrăţişare şi foştii camarazi de arme se se priviră

îndelung.

— Gică, slavă Domnului că ne-am reîntâlnit!

— Toader?, îl întrebă Gică cu subânţeles.

— Toader, Gică! Dădu Şoimu din cap, la rândul său cu subînţeles. Urcă în căruţă Gică, deoarece avem multe să ne povestim.

Toader aşează geamantanul lui Gică în căruţă, urcară amândoi şi porniră spre Mânăstirea Suzana. Caii mergeau la pas, ştiau drumul, şi Toader îi lasă în voia lor. La Suzana, Toader îl prezentă Anei pe Gică. Toader îi povestise Anei de atâtea ori de Gică, aşa că acum nu era nevoie de alte întroduceri. Ana îi pofti la masă în chilia ei, aşa cum făcea întotdeauna cu Toader, şi la urmă îi servi cu dulceaţă de cireşe amare şi cu şerbet de trandafiri.

Apoi se despărţiră de Ana şi plecară spre Valea Berii, trecând mai înainte pe la Niculae. Îl prezentă pe Gică şi lui Niculae.

— Niculae, de atâtea ori ţi-am povestit de Gică, uite-l acuma în faţa noastră! Niculae, am să vă rog să nu veniţi astăzi, după prânz, la mine la „Grupul de duminică seara”, că vreau să mai vorbesc şi eu cu Gică. După treispreze ani, avem multe să ne spunem...

— Mergeţi cu Dumnezeu, oameni buni! Îi anunţ eu pe prieteni. Toadere, mâine îţi trimit un om ca să-i faci nişte grinzi de lemn la casa nouă. Ia staţi, fraţilor, niţel, să vă dau ceva!...

Niculae aduse o sticlă de ţuică din casă şi i-o întinse lui Toader.

— Luaţi şi serviţi şi din ţuica mea, nu-i aşa de bună ca a lui Toader, dar nici de lepădat nu este. Doar n-o să mergeţi până acasă pe uscat, adăugă Niculae râzând.

— Mulţumesc Niculae, rămâi cu bine!

—

Pe drum, până în Valea Berii şi apoi acasă îşi depănară, rând pe rând, amintirile şi acasă destupară multe sticle de rachiu. Tamara îi lăsă pe bărbaţi să tăifăsuiască în linişte şi ea îşi făcu de lucru prin casă şi prin grădină, în timp ce copiii se jucau prin curte.

A două zi, Toader îl duse pe Gică cu căruţa până la autobuz, în Cheia. Gică îi dădu adresa din Bucureşti şi stabiliră o dată la care Tamara şi Toader să-l viziteze. Bărbaţii se mai priviră o dată, fericiţi că s-au revăzut sănătoşi, înainte ca Gică să urce în autobuz.

— Măi Gică, ai cam început să cheleşti!

— Bărbaţii chelesc, Toadere, pentru că-şi pun mult capul la contribuţie, spuse Gică cu o figură serioasă. D-aia femeile nu chelesc pe cap, în schimb nu au păr pe fund. Ele îşi pun fundul mai des la contribuţie.

— Tot oltean mucalit ai rămas, măi Gică. Oamenii nu se schimbă.

— Nici tu nu te-ai schimbat Toadere, ai rămas omul dintr-o bucată pe care-l ştiu, vrednic şi de nădejde. Şi familia ta mi-a plăcut foarte mult, trebuie să ne vedem cât de curând la Bucureşti ca să-mi cunoşti nevasta. Copii n-avem încă, dar poate ne-o dă Dumnezeu curând.

Amândoi şi-au zâmbit prieteneşte, se îmbrăţişară şi se despărţiră fericiţi, că s-au revăzut după atâta amar de vreme.

Toader şi Gică, împreună cu familiile, s-au vizitat de atunci reciproc periodic, cam la 2-3 luni. În martie 1963, soţia lui Gică îi dărui-acestuia o fetiţă pe care o numiră Daniela. La botezul Danielei veniră, desigur, şi Toader cu Tamara, împreună cu Nechifor şi Niculae, băieţii lor.

*

Întrunirile „Grupului de duminică seara” continuau în Valea Berii. Părintele Damian era cel care aducea, de regulă, la întruniri, adevăratele informaţii din România şi de peste hotare.

Faptul că Gheoghiu-Dej fusese iradiat în timpul vizitei la ruşi la şi, la scurt timp, a murit nu trecuse „grupului” neobservat. A venit apoi Nicolae Ceauşescu la putere, după ce cu ani în urmă, la 4 decembrie 1957, în funcţia de generalul-locotenent, împuşcase cu mâna lui nouă ţărani din Vadu Roşca, judeţul Vrancea, care se revoltaseră împotriva cooperativizării, ascunzându-se, apoi, în pădure. Acelaşi Ceauşescu s-a opus invadării Cehoslovaciei în 1968

şi şi-a întors faţa înspre vest, aşezându-se cu spatele la ruşi, fapt pentru care în Valea Berii s-a închinat un pahar de vin în sănătatea lui.

Ceauşescu, încurajat de succesul neaşteptat de care s-a bucurat în ţările vestice acţiunea lui, a început imediat campania de derusificare a ţării. Venise vremea soţiei lui Ceauşescu, analfabeta cu titluri academice, cumpărate din toată lumea, inclusiv de la universităţi celebre. Acestea nu se ruşinau să vândă oricui, se pare, titluri academice pentru mulţi bani. A venit, apoi, marele cutremur din martie 1977, urmat de înfometarea României cu scopul oficial al plătirii datoriilor ţării. Au urmat construcţiile fără sens precum: Canalul Dunăre-Marea Neagră, Canalul Bucureşti-Dunăre şi a Casei Republicii. Acolo avea să fie aplicat un model nou de „deportare pentru muncă forţată" a acelora care se deveniseră încomozi în întreprinderile din ţară şi a soldaţilor încorporaţi la unităţile militare de genişti, numite popular „dilibau". Aceşti soldaţi, ca de altfel şi majoritatea cadrelor militare care-i comandau, aveau, de regulă „tinichele pestriţe agăţate de coadă". Mulţi soldaţi în termen de la unităţile militare de genişti erau încorporaţi acolo, doar pentru că ceruseră, sau încercaseră, deja ilegal, să părăsească ţara. Erau timpurile în care, dacă aveai o rudă apropiată în închisoare, indiferent pentru ce delict fusese încarcerată, sau aveai o rudă care trăia în vestul Europei, erai la fel de rău cotat şi tratat, ca „incompatibil cu orânduirea comunistă". Ce om de bun simţ se voia şi dorea sincer să fie compatibil cu orânduirea comunistă în era delirului stalinist ce înrobise Europa de răsărit? Venise vremea oportuniştilor care, fără să-şi fi tocit prea mult coatele pe băncile şcolilor, ajungeau în vârful piramidei sociale cu ajutorul politicii comuniste. Promovarea era posibilă numai dacă dacă erai în stare să calci peste cadavre, după ce, eventual, şi-au vândut sufletul diavolului stalinist. Nicolaie Ceauşescu a recurs în repetate rânduri, la metoda repetatelor amnistieri ale borfaşilor de rând, cu scopul de a-şi crea adepţi care să le inspire teroare potrivnicilor comunismului, adică a marii

majorităţi a populaţiei.

Revolta de la Braşov

Desigur că Nechifor şi Niculae, fiii lui Toader, pe măsură că creşteau, luau şi ei parte duminică seara, când erau acasă în vacanţă, după slujba de la biserică, la discuţii. Nu erau încă la vârsta când puteau înţelege toată încâlceala politică. Li se cerea numai să nu povestească nimic din ceea ce auzeau, nici pe stradă, în oraşele unde învăţau acum şi nici celorlaţi copii la şcoală. Celor doi li se povestise cu titlu de mândrie că unchii lor au fost ucişi de către comunişti în Carpaţi, fiind printre ultimii care s-au opus înrobirii ţării. Nu trebuia să discute cu nimeni cele auzite la întrunirea de duminică după-amiază, în afară de cei cu care se întâlneau acolo. Nu era simplu pentru nişte copii să-şi ţină gura în faţa celor de-o vârstă cu ei, dar o făceau, chiar dacă convingerile lor politice, contrare celei oficiale, li se impregnase irevocabil în minte.

— Să nu uitaţi niciodată, băieţii tatei, că cei care i-au ucis pe fraţii mei şi pe cei aidoma lor, acei ucigaşi, precum şi urmaşii lor, au fost şi vor fi în stare de orice ticăloşie şi nu se vor da în lături de la nimic, pentru ca paginile triste din istoria modernă a României să nu fie date publicităţii niciodată.

*

Nechifor termină liceul în Braşov, îşi luă bacalaureatul în 1973 şi fu angajat în acelaşi an la Întreprinderea de Autocamioane Braşov, fosta „Steagul Roşu”. Şi-a făcut armata la vânătorii de munte, pe lângă Pârâul Rece, lângă Predeal, şi a lucrat, după aceea tot la „Steagul Roşu” câţiva ani ca meseriaş. Şi-a dat seama că poate face mai mult în viaţă şi nedorind să rămână un simplu meseriaş, a început şcoala de maiştri mecanici pe care a absolvit-o în 1980. A devenit un maistru bun, apreciat şi de şefi şi de colegi.

Nechifor Şoimu a fost unul dintre cei care, în noaptea de 14-15 noiembrie 1987, în schimbul de noapte, împreună

cu cei de la secţia 440, au pornit revolta de la Braşov. Revendicările lor au fost iniţial doar de natură financiară şi socială. Caracterul politic s-a conturat în urma refuzului arogant al conducerii întreprinderii de a negocia cu protestatarii şi de a le asculta doleanţele. Coloana de demonstranţi a pornit pe străzile Braşovului după ce, mai întâi, au aruncat cu piuliţe şi cu şuruburi, distrugând în incinta fabricii diferite vitrine cu lozinci comuniste şi spărgând geamurile clădirii administraţiei. O parte dintre protestatari, care au ieşit pe străzile Braşovului, aproximativ 400 dintre cei 4000 care demonstraseră iniţial în interiorul întreprinderii, s-au hotărât, în dimineaţa zilei de 15 noiembrie 1987, pe la ora unsprezece, să meargă la sediul Consiliului Judeţean al PCR pentru a-şi cere drepturile...

Pe drumul către sediul Consiliului Judeţean al PCR, oamenii au început să cânte „Deşteaptă-te, române!”. Demonstranţii nu mai cunoşteau aşa de bine cuvintele cântecului, pe versurile lui Andrei Mureşanu şi muzica lui Anton Pann, acesta fiind cu grijă evitat în societate şi în şcoli, din cauza caracterului său românesc-revoluţionar. Nechifor îl auzise însă de prea multe ori în casa copilăriei sale, ca să fi putut uita vreun cuvânt. Acest cântec îl învăţase, până să meargă la şcoală, de la tatăl lui şi-l cânta cu fratele său mai mic, Niculae, la vreme de coasă, la adusul fânului acasă, la căratul buştenilor de pe munte, la fiertul rachiului, după discuţiile de duminică seara etc. Nechifor Şoimu a fost unul dintre aceia care-l cânta pe stradă în gura mare. Odată ajunşi la sediul Consiliului Judeţean al PCR, au intrat cu forţa înăuntru şi au aruncat mulţimii adunată în piaţă, din interior, prin ferestrele sparte, alimentele aflate din belşug în sediul Consiliului şi, care în orice magazin din biata ţară românească, lipseau de mulţi ani de zile. Era vorba de salam, caşcaval, portocale, banane, alimente considerate „la ordinea zilei”, aflate pe masa oricărui şomer din vestul Europei. Protestatarii au distrus tablourile dictatorului Ceauşescu, au atacat un miliţian, l-au dezbrăcat şi i-au sfârtecat apoi

uniforma.

*

După patruzeci de ani de confuzie generală, oamenii demoralizaţi erau lipsiţi chiar şi de alimentele de baza precum pâine, cartofi, lapte, unt, carne de calitate inferioară etc., nu găseau în magazine încălţăminte şi îmbrăcăminte de calitate. Cu banii primiţi în schimbul muncii depuse, nu găseau aproape nimic să cumpere, nu-şi puteau hrăni, îmbrăca şi încălţa soţia şi copiii. Toate acestea lipseau într-o ţară, a cărei climă generoasă, putea oferi, cu relativ puţin efort fizic şi tehnic, cereale şi o multitudine de legume şi fructe. Era vremea în care portocalele şi bananele se agăţau ca obiecte de consum de lux, în bradul de Crăciun care era, de fapt, un biet molid, pe sfert deja scuturat până în noaptea de Sfântul Crăciun. Era timpul în care gospodinele, femei care lucrau patruzeci şi opt de ore săptămânal, nu-şi permiteau să cumpere nuca vândută la suprapreţ, sau, pur şi simplu, nu găseau pe piaţă banalele stafide, precum şi esenţa de rom, ca să-şi coacă cozonacii şi să-şi bucure cu acestea familia. Era vremea când îndobitocirea politică sugruma perpetuarea milenarei tradiţii româneşti.

*

Nechifor a văzut că, în timp ce se îndreptau spre sediul Consiliului Judeţean al PCR, se alăturau coloanei oameni necunoscuţi pe care niciodată nu-i văzuse la „Steagul Roşu”. Iniţial, protestatarii s-au bucurat, pentru că unii cântau şi ei „Deşteaptă-te, române!” însă majoritatea acestora, tunşi soldăţeşte, cu părul scurt, îmbrăcaţi în haine civile care păreau a fi uniforme, aveau priviri ostile, scrutându-i cu privirea şi căutând să memoreze fiecare figură a revoltaţilor. Toţi protestatarii ştiau din instinct, simţeau în sânge că aceşti oameni erau uneltele regimului şi chiar ei aveau să fie viitorii lor torţionari.

Pentru a nu fi recunoscuţi de cetăţenii braşoveni, au fost aduşi anchetatori de la Bucureşti. Au venit, printre

alţii, peste douăzeci de călăi profesionişti care i-au torturat prin genuflexiuni, înjosindu-i pe foştii demonstranţi, fie să stea într-o mâna, fie să sară că broasca. Unii dintre participanţii la demonstraţie au fost înfăşuraţi în cearceafuri ude şi bătuţi, ori ţinuţi în pielea goală, afară în frig, în curtea securităţii din Braşov. Aşa a fost torturat şi Nechifor Şoimu. Nu erau bătuţi la întâmplare. Erau lovite anumite locuri ale corpului şi anumite organe: pe lângă cap, „unde se născuse revolta", erau lovite ficatul, rinichii şi stomacul. Nechifor, ca şi alţii, a fost mai întâi ţinut dezbrăcat afară, în frigul lui noiembrie şi apoi supus anchetei continue, metode cunoscute şi practicate intens încă din anii stalinismului. Un grup, din care făcea şi el parte, a fost transportat câteva zile mai târziu la Bucureşti, în arestul Securităţii din Calea Rahovei. Avea lanţuri la mâini şi la picioare, ca un tâlhar din secolul trecut şi i s-a spus că, din acel moment, nu mai are nume, ci doar un „număr de bandit" la care trebuie să răspundă când este strigat.

*

În zadar au ieşit pe stradă studenţii de la Facultatea de Silvicultură din Braşov, în duminica următoare, strigând „Muncitorii arestaţi nu trebuie să moară!". Aceştia au fost şi ei transportaţi la sediul Inspectoratului Judeţean de Miliţie din Braşov, unde, anchetaţi separat, auzeau gemetele muncitorilor de la IABv, torturaţi în celule. Au fost aduse din ţară, la Braşov, mase de securişti ca să înăbuşe revolta. Studenţii au fost eliberaţi din arest, după ce în timpul anchetelor au fost supuşi la epuizare psihică şi fizică, controlate. Ulterior au fost exmatriculaţi din facultate şi excluşi din UTC. Excluderea din organizaţia de tineret, în treacăt fie spus, nu i-a durut nici măcar în partea posterioară, rotundă, a corpului.

Asistenta universitară, doamna Doina Cornea, braşoveancă prin naştere, împreună cu fiul ei, Leontin Iuhas, au răspândit manifeste de solidaritate cu muncitorii din Braşov. Drept consecinţă, s-au ales şi ei, iniţial cu o detenţie de cinci săptămâni, urmată de arestul la

domiciliu, care avea să dureze până la sfârşitul terorii comuniste din România.

Bătrânul bolşevic, Silviu Brucan, alias Saul Bruckner, s-a aliat şi el iniţial cauzei muncitorilor, pentru ca, mai târziu, să-şi arate adevărata faţă, dovedindu-se a fi în slujba serviciilor moderne ale KGB.

*

... Nechifor se afla acum la sediul arestului Securităţii din Calea Rahovei, cu lanţuri la picioare, lanţuri prin ale căror zale ruginite şi-ar fi putut trece cu uşurinţă palmele. Cătuşele de la mâini, în schimb, erau strâmte şi-i spărseseră pielea de la încheieturi. Lanţurile de la picioare aveau o bilă mare şi grea de fier care trebuia cărată în timpul mersului de la celula din izolator înspre camera de anchetă şi ţinută, conform ordinului, în mână, pe toată acestă perioadă. Cătuşele şi lanţurile de la picioare îi rupseseră carnea, iar sângele i se scurgea acum pe podeaua rece de beton. Era desculţ şi îmbrăcat numai cu izmenele ude şi murdare pe el. I se ordonase să rămână în picioare pe toată perioada anchetei, lângă peretele camerei, o încăpere mare şi neîncălzită. Anchetatorii, îmbrăcaţi cu mantale şi căciuli de blană în cap, sorbeau cu zgomot din ceştile lor de cafea aburindă. Un miros de cafea naturală, de bună calitate, inundase încăperea. Cafeaua naturală nu se mai găsea de mulţi ani la vânzare pe piaţa românească. În magazinele miliţiei, ale securităţii, ale protipendadei partidului, uneori şi în cele ale armatei, cafeaua se putea cumpăra, în mod firesc, la fel ca şi produsele de mezelărie, unt, carne, etc. Raţionalizate fiind, pe piaţa publică.

O lampă mare cu un bec puternic, cu un abajur murdar de stropi uscaţi de sânge, era deausupra lui Nechifor. Stătea aşa în picioare de câteva ore, în timp ce anchetatorii se schimbau între ei.

— Spune, mă tâlhare, cine v-a instigat la revoltă împotriva comunismului? Întrebau pe rând anchetatorii, de cum intrau în camera de anchetă.

— Nu m-a pus nimeni, tovarăşe plutonier. Eu am

simţit că trebuie să fac aşa ceva, repeta Nechifor. Când am ieşit din hală afară, am văzut că erau şi alţii ca mine. Şi atunci...

— Aşa zici, tu trebuia să faci ceva? Şi ce-ai făcut, mă? Te-ai înfipt ca raţa la muci... şi întrebările continuară cu alte lovituri de baston de cauciuc, aplicate profesional, ca să nu-i lase prea multe vânătăi pe corp.

— Da' cine te crezi tu, mă să trebuiască să faci tu ceva? Te pomeneşti c-oi fi ăla de a băgat pentru prima oară sâmburele în prună? Cine ţi-a cerut, mă, ţie, să faci ceva?

— V-am spus, tovarăşe plutonier, că nimeni nu mi-a cerut...

Loviturile continuau, anchetatorii se schimbau permanent între ei, epuizaţi. Cu toate durerile pricinuite de loviturile primite la rinichi, putea desluşi, prin întuneric, la o masă în colţul îndepărtat al camerei, un căpitan şi doi subofiţeri în uniformă, care tocmai intraseră în cameră, pentru continuarea interogatoriului. Lângă masă era o găleată. Subofiţerii nou veniţi, cu şepcile trase pe spate că plugarii şi cu ţigara în colţul gurii, priveau ameninţători înspre el, aşezându-şi ostentativ pe masă bastoanele de cauciuc.

Nechifor se întrebă cât vor mai avea de gând să-l chinuie. Avea să împlinească peste câteva luni 30 de ani, era un maistru bun la serviciu, îi plăcea ceea ce făcea, cunoscuse o fată drăguţă în urmă cu doi ani şi hotărâseră să se căsătorească în toamna lui '88. Avea de gând, ca peste o lună, când va merge acasă în Valea Berii, să le prezinte faţa părinţilor lui. Unde ajunsese acum? Pătimeşte şi el acum ceea ce pătimiseră atâţia românii, începând din 1945. Era întocmai cum auzea la Radio Europa Liberă şi cum auzise de la tatăl lui, Toader, fost Paraschiv. Îl vor lăsa infirm pe viaţă, sau îl vor ucide în bătaie. Cât oare mai avea de trăit, se întreba Nechifor.

Căpitanul i se adresă lui Nechifor:

— Ia spune, măi Şoimule, de ce vrei tu să te opui cauzei comunismului. Noi vrem să ne plătim datoriile externe, toată ţara participă din convingere la aceasta şi tu

vrei să ne sabotezi? Toţi trebuie să strângem cureaua, iar tu şi alţi câţiva derbedei ca tine vreţi drepturi.

— Eu nu sabotez pe nimeni, domnule căpitan, numai că ni s-au promis banii de salariu şi nu ni se dau. Şi dacă ni se dau, apoi tot nu găsim în prăvălii nimic ca să cumpărăm cu ei!

— Bă banditule, eu nu sunt „domn” cu tine şi nici nu ne tragem de brăcinari ca să-mi ţii tu mie teoria chibritului! Dacă tot zici că ai bani şi nu găseşti nimic de cumpărat, de ce te revolţi pentru bani şi-i mai agiţi şi pe alţi bandiţi de teapa ta? Aşa că nu-mi veni mie cu prostii d-astea, tu sabotezi România, cauza partidului, asta este. Dacă nu-mi spui de bună voie tot ce ştii, am să te conving eu s-o faci! Ia mai spune-ne tu încă odată de la capăt, cum a fost, cine a mai participat etc.!... şi răspunde numai la ceea ce eşti întrebat, că altfel îi pun iar pe băieţi să-ţi gâdile ficatul! O să funcţioneze aşa: eu te întreb, tu-mi răspunzi, îmi semnezi declaraţia asta de pe masă şi-ţi dăm drumul acasă, dacă eşti rezonabil.

Nechifor ştia că nu se poate încrede în vorbele căpitanului şi că nu mai are prea mult de pierdut. Dacă nu-l vor omorî aici unde era, va putrezi încet, într-o închisoare, laolaltă cu toţi borfaşii de rând. Era epuizat după atâtea zile de stat în picioare, în frig, avea dureri în tot corpul. Nu-l lăsaseră nici măcar să meargă la toaletă şi simţea cum urina caldă i se prelingea acum pe picior. Îi vedea pe subofiţeri cum zâmbeau cu satisfacţie, observând balta de urină care-l înconjura pe betonul încăperii. Era mult prea mult, fusese mult prea înjosit de când fusese arestat la Braşov, aşa că explodă:

— Ultimul lucru pe care l-aş face în viaţă, ar fi să sabotez România. Nu au făcut-o nici părinţii mei, nici părinţii părinţilor mei şi n-am s-o fac nici eu, niciodată. Voi însă, cozi de topor ce sunteţi, – strigă Nechifor cu ultimele puteri, o terfeliţi, îi distrugeţi identitatea naţională şi vă bateţi joc de ea, în ignoranţa voastră, lăudându-vă chiar cu aceasta!...

Căpitanul smulse bastonul de cauciuc de pe masă şi

tabări cu el pe arestat. Când torţionarul fu suficient de aproape, Nechifor aruncă, cu toată forţa pe care o mai avea, bila de fier pe picioarele căpitanului, savurând cu satisfacţia omului care nu mai are nimic de pierdut, efectul produs. Vârful pantofului frumos lustruit al căpitanului se aplatiză, sări din cusături, zdrobind-i degetele piciorului. Pentru scurt timp călăul se inversase, Nechifor lăsă să i se întrevadă rânjetul sardonic de satisfacţie, ştiind că va fi şi ultimul. Căpitanul scoase un urlet teribil că de fiară, îşi privi îngrozit degetele piciorului zdrobite, gemu de durere şi căzu leşinat la picioarele lui Nechifor.

În acelaşi timp, subofiţerii bătăuşi de profesie, prieteni şi în viaţa privată încă de pe vremea petrecută împreună, ca elevi, la şcoala de corecţie, tăbărâră cu pumnii pe arestat. Nechifor, în cădere, se prăvăli cu cătuşele pe figura căpitanului, zdrobindu-i nasul.

După ce arestatul căzu la pământ, subofiţerii îl loviră cu cizmele şi cu bastonul de cauciuc unde nimeriră, preţ de mai bine de o oră până ce şi ei, epuizaţi, făcură o pauză şi se aşezară vlăguiţi pe scaunele lor, „să mai respire oleacă...”. În vâltoarea bătăii, unul dintre subofiţeri îl călcă pe faţă, neintenţionat, cu tocul cizmei pe căpitanul aflat încă leşinat la podea, provocându-i acestuia o dublă fractură de maxilar.

Subofiţerul şi-a dat seama îngrozit că şi-a lovit superiorul, însă nu regretă prea mult. Căpitanul îl frâna de ani de zile, de la avansarea în grad, neacordându-i calificativul necesar. Căpitanul şi aşa era fără cunoştinţă pe jos şi nu avea cum să-şi mai amintească ceva, iar colegul îi era prieten şi nu l-ar fi dat în vileag. „Chitanţa generală” avea s-o plătească oricum banditul de Nechifor Şoimu. Bătăuşii aruncară apă peste trupul lui Nechifor Şoimu din găleata dinainte pregătită pentru acest scop pentru a-l trezi dacă va leşina din bătaie. Era însă prea târziu pentru Nechifor, brutele nemailăsându-i nicio şansă. Nechifor încetă din viaţă chiar în timpul acestei anchete...

Stropi de apă săriră însă şi pe faţa tumefiată a căpitanului şi-l treziră, însă acesta nu se putu scula de jos,

doborât de durere.

Subofiţerii deschiseră uşa şi strigară după un doctor pentru căpitan.

— Bă, aduceţi şi o targă pentru tovarăşul căpitan! Strigară subofiţerii. Acuzatul s-a repezit la el şi l-a atacat în timpul anchetei. Ia aduceţi, bă, două tărgi, dacă tot veniţi aici!

Căpitanul fu transportat la infirmeria sediului şi de acolo, cu salvarea, de urgenţă, la Spitalul Militar Central, din strada Ştefan Furtună.

*

Medicul militar, un maior, constată decesul lui Nechifor Şoimu prin „moarte coronariană subită”, numită şi „stop cardiac”. Absenţa pulsului, precum şi constatarea absenţei reflexului cornean, după mai bine de o jumătate de oră, cât a durat examinarea căpitanului, au făcut de prisos aplicarea respiraţiei gură la gură, ca şi a masajului cardiac extern. Capul lui Nechifor era oricum o masă diformă şi însângerată. Cu „rutina” căpătată de-alungul anilor, subofiţerii îl chemară în cameră, ca martor, pe locotenentul major Stolojan, venit de curând în Bucureşti după ce fusese retrogradat la Penitenciarul din Bacău.

Se făcu raportul final al anchetei în care se menţiona că Nechifor Şoimu l-a atacat fizic, în timpul interogatoriului, pe căpitanul Săvescu, şeful comisiei de anchetă, căruia i-a provocat grave leziuni corporale, necesitând o spitalizare de durată. Ceilalţi trei membri din comisia de anchetă au reuşit cu greu să-l imobilizeze pe recalcitrant, în timp ce acesta debita imprecaţii la adresa conducerii Partidului Comunist Român şi a societăţii comuniste multilateral dezvoltate. Şoimu a fost dus într-o celulă de izolare unde, după circa trei ore, a fost găsit fără viaţă. Metodele de reanimare nu au avut efectul scontat şi medicul arestului sediului Securităţtii din Calea Rahovei a stabilit, fără echivoc, drept cauză a decesului „moartea coronariană subită”. S-a presupus că arestatul prezenta o deficienţă cardiacă ereditară, prezumţia fiind adeverită după consultarea fişelor medicale ale acestuia. Fişele

medicale ale decedatului, cea da la IABv „Steagul roşu” şi cea a medicului curant de la circa medicală din cartierul braşovean unde Nechifor a locuit, au fost modificate în consecinţă, a doua zi după decesul lui Nechifor.

Căpitanul Săvescu, deşi a rămas pentru încă multă vreme în spital, a fost avansat la gradul de maior, cu titlul de excepţional, ca de altfel şi cei doi subofiţeri torţionari, la gradele de plutonier major, toţi avansaţi prin ordin de zi pe unitate, pentru merite deosebite în combaterea sabotorilor societăţii comuniste.

Nechifor Şoimu a fost judecat „în contumacie” şi condamnat, printre altele, la confiscarea bunurilor personale. Apartamentul din Braşov, cumpărat de Toader şi de Tamara pe numele lui Nechifor, a fost trecut în posesia primăriei oraşului. Lui Toader şi Tamarei li s-au refuzat predarea corpului neînsufleţit al copilului lor. Cadavrul lui Nechifor Şoimu a fost transportat, în secret, escortat de miliţieni, la Crematoriul uman de lângă Parcul Libertăţii, vizavi de Liceul „Şincai”, şi incinerat.

*

Niculae Şoimu a terminat în 1978 liceul în Bucureşti şi a intrat imediat cu o medie frumoasă de admitere, la politehnică. Fusese admis printre primii la secţia de autovehicule rutiere din cadrul Facultăţii de Transporturi a Politechnicii din Bucureşti. În 1983, înaintea ultimului an de facultate, se căsători cu o colegă de grupă. În vara anului 1984, amândoi au fost repartizaţi ca ingineri la Uzina Tractorul din Braşov. La început, s-au bucurat că au găsit asemenea serviciu, la o uzină cunoscută chiar şi pe plan internaţional. După scurt timp însă, şi-au dat seama că nu vor putea să se acomodeze în Braşov. În special lipsurile de orice fel de pe piaţa comunistă românească şi salariile mici cu care au fost încadraţi ca ingineri stagiari, le-a estompat orice motivaţie de a se afirma pe plan profesional. Retribuţiile primite la sfârşit de lună nu le ajungeau să-şi cumpere de mâncare, să-şi plătească chiria, să-şi mai cumpere, din când în când, îmbrăcăminte,

nemaivorbind de satisfacerea altor nevoi, specifice vârstei şi pregătirii lor intelectuale... După ce petrecuseră ani de zile în Bucureşti unde oferta de spectacole de teatru, de concerte, de operă, de operetă era relaiv generoasă, era mai greu să-ţi adaptezi viaţa la condiţiile unui oraş de provincie. Braşovul nu avea atâtea oferte culturale, precum capitala. Dacă ar fi putut să meargă la schi, era, desigur, mai ieftin, pentru că nu trebuia să plătească şi cazarea, dar schiatul era o plăcere mult prea costisitoare pentru persoanele care trăiau numai din salariu, sau din „retribuţie", cum se spunea în sistem. Erau nemulţumiţi şi de locuinţa pe care o aveau. Apartamentul în care locuiau, la etajul opt, era mic, pătrundea în el orice zgomot, prost încălzit iarna, iar blocul, construit din prefabricate din beton, era murdar, rece, liftul, de cele mai multe ori, nu funcţiona, iar becurile de pe casa scărilor erau deşurubate din motive de economie.

În 1985, împreună cu un grup de alţi tineri, au reuşit să treacă ilegal graniţa pe la Drobeta-Turnu-Severin. După câteva triste experienţe avute cu autorităţile iugoslave, au ajuns, cu ajutorul unor cunoscuţi până la Nürnberg, în Republica Federală Germania.

Cu puţin noroc, Niculae şi-a găsit o slujbă de tehnician pentru „Service motoare termice" la firma M.A.N. Nutzfahrzeuge Nürnberg, unde se asamblau motoarele pentru camioane, yachturi şi pentru diferite autovehicule utilitare. Nu i-a fost uşor la început, din cauza cunoştinţelor limitate de limba germană. Engleza o vorbea destul de bine. După 2-3 ani, a reuşit să ştie, suficient de bine, şi limba germană. După doi ani a fost angajat ca inginer la Departamentul service motoare mici navale.

*

Tamara Şoimu devenea tot mai tristă şi slăbea pe zi ce trece. Nu putea să accepte ca amândoi copiii să-i fie departe. Nechifor era în Braşov şi-l vedea la trei-patru săptămâni şi de sărbători, iar Niculae plecase definitiv în Germania. Ce-i drept îl ştia acolo bine situat profesional, locuia bine în Nürnberg şi câştiga suficienţi-bani ca să

ducă o viaţa normală. Niculae trebuia, mai întâi, să aştepte să primească cetăţenia germană şi abia după aceea putea să vină în vizită în România. Altfel nu avea siguranţa că se poate reîntoarce în Germania, noua lui ţară. Ca să primească cetăţenia germană, trebuia să aştepte zece ani, timp în care Tamara nu-l putea vedea. Vorbeau la telefon o dată la două săptămâni, dar aceasta nu înlocuia posibilitatea a-l avea lângă ea, sau de a-l şti la maximum 2-3 ore distanţă de Valea Berii.

Acceptase, în urmă cu doi-trei ani, cu nodul în gât şi ochii plini de lacrimi, ideea că Niculae şi nevasta lui vor fugi din ţară, o acceptase numai pentru binele lor, nu şi în sufletul ei. Tamarei îi mergea tot mai rău şi presimţea atunci că va muri şi nu-l va mai vedea niciodată pe Niculae. La un an după plecarea lui Niculae şi a nevestei acestuia i s-a pus la spitalul din Ploieşti diagnosticul de „cancer avansat la sân”. După extirparea sânului respectiv, la trei luni după aceea, s-a constatat că şi celălalt sân are acelaşi dignostic. La relativ scurt timp i-a fost extirpat şi al doilea sân. Tamara nu mai voia să trăiască, nu mai avea putere de muncă şi vedea că rodul trudei lor de o viaţă devenise, după plecarea copiilor lor de acasă, fără rost...

Vestea uciderii lui Nechifor de către călăii comunişti, în beciurile Securităţii din Calea Rahovei din Bucureşti, i-au luat complet pofta de viaţă. Aproape că nu a mai putut pune, de atunci, mâncare în gură şi nu a mai putut dormi. Trecuseră astfel patru săptămâni. Toader era distrus, trecuse prin prea multe în viaţă, ca să nu-şi dea seama că va rămâne în curând văduv. În zadar încerca s-o convingă pe Tamara lui să mănânce şi ea cât de puţin, atunci când se aşezau la masă.

Toader a primit, în urma multor rugăminţi şi intervenţii, plătite generos la Bucureşti, numai o urnă cu cenuşa lui Nechifor, pe care, apoi, a îngropat-o în curtea lor, după slujba de înmormântare, lângă bradul din fundul curţii, unde se află mormântul tatălui său, Nechifor.

Nu departe de acel loc, totuşi la o distanţă suficientă cerută de bună cuviinţă, îl îngropase şi pe câinele Haiduc

pe care îl iubise atât de mult, atunci când i s-a împlinit sorocul să moară. De atunci, unul dintre câinii, pe care-i avea acasă, se numea tot Haiduc, toţi câini buni, dar nu pe măsura celui dintâi.

Jurământul lui Şoimu.
Eroi au fost, eroi sunt încă

Numai Hristos a fost în stare, înainte de a muri pe cruce, să-i făgăduiască tâlharului, raiul, pe care ne rugăm să-l moştenească şi morţii noştri.

Eu însă nu sunt Hristos şi le voi da tâlharilor ceea ce merită...

Când a fost Toader la Bucureşti ca să primească urna cu cenuşa lui Nechifor, a aflat tot ce s-a întâmplat, cu ajutorul intervenţiilor plătite generos, inclusiv numele celor doi călăi ai lui fii-su. A intrat în vorbă cu subofiţerul de la poarta sediului miliţiei din Calea Rahovei şi i-a dat o damigeană cu ţuică şi o mie de lei.

A aflat apoi unde locuiau acei torţionari. Amândoi aveau case mari, frumoase, în Cartierul Bucureştii Noi, unul pe strada Mitropolitul Varlaam şi celălalt pe strada Jimboliei. Tot acolo, în preajma caselor lor, a aflat Toader, de pe la vecinii acestora, dându-se drept vânzător ambulant de brânză, că cei doi subofiţeri, avansaţi de curând la gradul de plutonier major, nu erau prea iubiţi în cartier. Cei doi mergeau aproape în fiecare seară la cârciuma, numită de tot cartierul „Şapte păcate”, şi că, apoi, beţi, pe drumul de întoarcere, se luau pe stradă de trecători. Acasă îşi băteau nevestele şi copiii fără motiv şi-şi denunţau vecinii atunci când îşi construiau ceva ilegal. Toader gândi ca pentru sine:

Apoi care-i om hain, Îi hain chiar din născare Şi, când e la munca lui, Şi când s-află-n lumea mare.

*

Ningea peste Valea Berii abundent, cu fulgi mari. Zăpada immaculată încerca, fără succes, să acopere durerea din casa Toader Şoimu.

... Ceremonia funerară a lui Nechifor a fost săvârşită de bătrânul Părinte Damian în curtea lui Toader şi a Tamarei, în Valea Berii. Un tânăr îi ţinea respectus umbrela părintelui pentru ca neaua să nu-i ude veşmintele preoţeşti. Părintele Damian a aprobat ectenia (rugăciunea de pomenire), cu toate că Nechifor fusese incinerat, fără ca aceasta să fie voinţa defunctului. Dascălul pregăti căţuia şi o dădu apoi preotului ca să-i tămâiască cenuşa mortului. Părintele adăugă la ectenie şi cuvintele: „mort nespovedit, neîmpărtăşit şi fără de lumânare". Damian a săvârşit slujbă cu ochii scăldaţi de lacrimi. El îi botezase pe copiii lui Toader şi-i ştia pe toţi din ţâţă-n fiu, ca oameni harnici şi cinstiţi, iubiţi de toţi ceilalţi. Aşa era tot neamul lui Şoimu.

Crucea lui Nechifor a fost cioplită, de bătrânul Toader, din lemn de salcâm. I-a fost foarte greu, pentru că lacrimile de durere îi împăienjeniseră ochii... A sculptat pe cruce numele fiului său, Nechifor Şoimu. Afară ningea tot mai tare.

— Cinstiţi creştini, se adresă Părintele Damian mulţimii, la sfârşitul slujbei, aceasta este una dintre multele crime făcute de comuniştii care încearcă, de ani de zile, să ne distrugă credinţa, personalitatea şi tradiţiile noastre româneşti. Va veni, mai curând decât ne putem închipui, vremea când Dumnezeu îi va trage la răspundere pe mişei şi le va da plata cuvenită. Nechifor a trebuit să moară pentru că a cerut ceea ce vor douăzeci şi trei de milioane de români: „pâine, în schimbul muncii cinstite şi, libertate". Dumnezeu să-i dea fiecăruia după vorbă şi faptă! Dumnezeu să-l odihnească pe Nechifor Şoimu!

Părintele Damian era la vârsta când nu-i mai era teamă de ce i s-ar putea întâmpla, dacă cineva l-ar fi pârât pentru cele spuse. Niciodată nu a fost un laş şi şi-a spus deschis păsul. Acum cu atât mai puţin avea de ce să se teamă. Aşadar continuă:

— Nechifor Şoimu a murit schingiuit şi bătut, pentru că a fost acuzat de instigare iresponsabilă la dezordine socială în timpul revoltei de la Braşov. Niciunul dintre

aceia care s-au revoltat nu era iresponsabil. Problema este că intransigenţa lor a fost confundată de către călăii comunişti, în ignoranţa şi răutatea lor, cu iresponsabilitatea. Au fost acuzaţi şi pentru faptul că au fost instigatori. Da, instigatori au fost, însă nu au instigat la dezordine socială, ci la o ordine socială mai bună, mai dreaptă şi mai liberă, mai prosperă, întemeiată pe o legalitate umană şi democratică. Au instigat, cu inima şi cu gândul curate, cu scopul de a-i elimina pe oportunişti retrograzi şi acaparatori de putere şi bunuri, care nu li se cuvin. Au instigat pentru promovarea unui cadru legal, care să declanşeze energia forţeor vii ale patriei, care să-i susţină pe oamenii cinstiţi, drepţi şi curaţi, talentaţi şi pricepuţi, neînfricaţi şi incoruptibili, asemenea dumneavoastră care sunteţi prezenţi la această ceremonie funerară. Nechifor Şoimu a fost un erou la fel ca şi unchii lui, la fel ca şi tatăl lui, aici prezent. Dumnezeu să-l odihnească pe Nechifor Şoimu!

— Dumnezeu să-l odihnească! Spuseră oamenii în cor, făcându-şi Sfânta Cruce.

Părintele Damian se clătină pe picioare şi Cozma sări să-l sprijine, în timp ce altcineva aduse repede un scaun din casă. Preotul se aşeză pe el şi lacrimile îi curgeau pe anteriu. Oamenii îl luară cu scaun cu tot şi îl duseră în casă, unde era cald. Tamara, epuizată de boală şi de moartea fiului mai mare, a fost tot timpul susţinută de Toader şi de Ion. Niculae Şoimu nu a putut veni în România la înmormântarea fratelui, pentru că nu ar mai fi putut să plece înapoi în Germania, pentru că ar fi fost oprit de către securitate. Niculae ar fi vrut totuşi să rişte şi să vină. Toader, cu acordul Tamarei, a fost acela care l-a rugat să nu vină încă în România. Destul necaz lovise familia Şoimu, boala Tamarei, uciderea lui Nechifor. Nu puteau risca să i se întâmple şi lui Niculae ceva...

După ce au aruncat pământul peste urna cu cenuşa lui Nechifor, Toader a lăsat-o din braţe pe Tamara, încredinţându-i-o lui Cozma. Bătrânul Şoimu a înfipt el însuşi, cu forţa, crucea în pământ, s-a îndreptat apoi de

şale şi s-a întors, cu o iuţeală neaşteptată pentru vârsta lui, spre oamenii veniţi la înmormântare şi le-a spus:

— Oameni buni, vă mulţumesc din inimă că aţi venit să ne staţi alături la o aşa durere. Vă rog acum să mergeţi în casă, la masa parastasului, că vreau să vorbesc, eu şi nevastă-mea, ultimele vorbe cu Nechifor al meu! Toader nu mai era acel om bun cu privirea blajină, bătrânul de şaptezeci de ani, cu vorba domoală, pe care-l ştiau cei mai tineri. Era acum în faţa lor bărbatul necruţător, omul fioros, cu privirea sălbatică, scăpat în urmă cu aproape patruzeci de ani din Gulagul sovietic, Paraschiv Şoimu.

Cei mai bătrâni, Niculae, vărul lui Toader, Cozma şi Ion au murmurat parcă în cor: Paraschive, Dumnezeule mare! Şi s-au tras toţi, cu grijă şi cu respect, înapoi, intrând în casă, precum Toader i-a rugat. Ninsoarea se înteţii.

Toader puse căciula de miel, pe care o frământase tot timpul în mâinile lui aspre, pe crucea lui Nechifor, îngenunche în faţa crucii şi-i ceru lui Cozma s-o aducă pe Tamara mai aproape. Oamenii se supuseră, întrară în casă, copleşiţi de durere, şi-i lăsară pe Toader, pe Tamara şi pe Cozma lângă crucea lui Nechifor.

— Nechifor, băiatul tatei, îţi jur acum pe lumina ochilor mei! Cei care mi te-au schingiuit şi omorât vor zăcea în pământ, în „groapa tâlharilor”, înainte ca să înceapă să se aşeze pământul ăsta cu care te-am acoperit astăzi. Numai Hristos a fost în stare, înainte de a muri pe cruce, să-i făgăduiască tâlharului raiul pe care ne rugam să-l moştenească şi morţii noştri. Eu însă nu sunt Hristos şi le voi da tâlharilor ceea ce merită. Aşa să-mi ajute Dumnezeu!

Toader îşi făcu trei cruci şi se ridică în capul oaselor.

Un bărbat, fost coleg de şcoală şi de facultate cu Niculae, şi bun prieten cu defunctul Nechifor, aştepta pe prispă casei cu pălăria pe piept, albit de neaua care nu mai contenea. Când văzu că Toader sa ridicat de lângă cruce, acesta începu să intoneze cântecul „Deşteaptă-te, române”!, interzis ani de-a rândul de către autorităţile

româneşti. Pe măsură ce cânta cu vocea lui frumoasă, ieşiră alţi oameni din casă, tineri şi bătrâni, femei şi bărbaţi şi i se alăturară. Valea Berii răsuna de cântecul „Deşteaptă-te, române!”.

Toader o cuprinse pe nevastă-sa de mijloc, ajutând-o să nu alunece pe glodul înmuiat. Tamara, ascultând jurământul făcut de bărbatul său, se îngrozi de ceea ce avea să urmeze. Aflase, cu mulţi ani în urmă, cine fuseseră cei îngropaţi lângă grajd, înainte de a li se răci cadavrele şi despre nelegiuirile pe care aceştia le săvârşiseră în regiune. Înainte de a intra în casă unde îi aşteptau oamenii, fixă, pentru scurt timp, locul din spatele grajdului unde ţineau bălegarul, apoi îl privi pe Toader cu aprobare, zicându-i:

— Dumnezeu să ne ierte, Toadere!

— Femeie, îi zise bărbatul, zâmbindu-i în semn de mulţumire, pentru că l-a înţeles şi-i aprobă faptele, am încă nevoie de tine mulţi ani de acum înainte şi nu vreau să mori! Nu uita că mai avem încă un băiat. Viaţa nu trebuie să apună încă pentru noi. Bagă-ţi în cap că vrei să trăieşti şi nu mă lăsa singur în Valea Berii.

— Te voi aştepta, Paraschive, să-ţi îndeplineşti făgăduiala făcută acum lui Nechifor al nostru şi apoi mă voi duce şi eu după părinţii mei. Ştii bine că vreau să rămân alături de tine, dar cancerul mă mănâncă şi-mi ia puterea de viaţă pe zi ce trece.

Toader şi Tamara s-au privit adânc în ochi şi s-au îmbrăţişat. Erau doi bătrâni, care împreună au luptat cu viaţa ca să şi-o facă mai armonioasă şi, acum când era timpul să-şi găsească liniştea, au văzut ca li s-a ucis copilul. Ce poate să fie mai rău şi mai nefiresc pe lume decât să vezi că-ţi moare copilul şi, tu ca părinte, mai trăieşti încă?

Au întrat amândoi în casă după ce şi-au strâns mâinile cu cei care cântau, apoi au poftit oamenii să se aşeze la masa de pomenire şi să se omenească. Ana le turna oamenilor apă deasupra unui lighean şi le dădu săpun ca să se spele pe mâini. Aceştia, conform tradiţiei,

se spălară, dar nu se şterseră pe mâini. Preotul îşi reveni între timp, se ridică în picioare şi binecuvântă masa, apoi se duse la Toader şi-i şopti:

— Paraschive, du la capăt ceea ce nu poţi lăsa neînfăptuit! Dumnezeu să-ţi îndrepte paşii ca să vii teafăr înapoi. Nimeni nu va putea uita că ne-ai scăpat cândva zona de nişte ticăloşi... Ticăloşi au fost pe lume şi mulţi alţi ticăloşi mă sunt încă. Ioan Neniţescu ne-a învăţat că „eroi au fost, eroi sunt încă”. Trist este că ticăloşii mult mai mulţi la număr sunt, decât eroii. Se pare, Paraschive, că Dumnezeu te face spada lui, ca să mai stârpeşti dintre ei, ca să-i scuteşti pe alţii de la nenorocirile pe care aceştia lear suferi. Tu şi fraţii tăi, odihneascâ-se în pace, faceţi parte din neamul eroilor. Voi sunteţi eroii naţiei române, pentru care nimeni n-o să facă statui sau monumente în parcuri. Voi rămâneţi însă în inima oamenilor printre care aţi trăit şi în inimile urmaşilor lor.

Ochii sclipitori de pe faţa adânc brăzdată ai preotului întâlniră ochii fostului Paraschiv, înţelegându-se din priviri. Damian îşi şterse ochii umezi, îşi îmbrăţişă prietenul de-o viaţa şi adăugă:

— Să vii neapărat la biserică când te întorci de la Bucureşti! Îi porunci. Părintele se aşează şi dumnealui la masă.

— Tataie, de ce i-a spus Părintele Damian lui Nenea Toader, Paraschiv? Pe mine mă cheamă Paraschiv? Întrebă nepotul lui Cozma, un copil de trei ani. L-a confundat cu mine?

— Nu l-a confundat, Chivule, am să-ţi povestesc această istorie când te vei face mai mare şi tu, va trebui s-o spui mai departe copiilor şi nepoţilor tăi. Poţi să te mândreşti cât vei trăi că l-ai cunoscut pe Nenea Toader Şoimu. Te rog, să fii cuviincios acum şi să ai răbdare până atunci.

— Doar sunt destul de mare, aşa că poţi să-mi spui deja povestea!

— Trebuie să te faci şi mai mare ca să şi înţelegi ce-ţi voi povesti.

Copilul lăsă ochii în jos nemulţumit, dar apoi începu să mănânce ce i se pusese în farfurie, că-i era foame. Nu a prea înţeles copilul multe din cele spuse de preot, i se făcuse de mult foame, dar a aşteptat răbdător să fie invitat la masă. Dacă bunicul i-a spus că o să-i explice cândva, atunci cu siguranţă c-o va face. Bunicul Cozma este un om care-şi ţine cuvântul...

Oamenii veniţi la înmormântare au rămas la parastas cam până pe la miezul nopţii şi au plecat apoi cu toţii deodată. Câţiva, mai tineri, spuseră „Bogdaproste", alţii „Dumnezeu să primească". De ani de zile, Popa Damian îi povăţuia pe enoriaşii lui să înlocuiască slavul „Bogdaproste!", folosit atunci când primesc ceva de pomană, cu autohtonul „Dumnezeu să-l ierte! Sau „Dumnezeu să primească".

*

Toader l-a rugat la plecare pe Cozma ca să dea zvon, în Cheia şi în împrejurimi, că o săptămână va ţine gaterul închis şi că roagă pe toată lumea să-l înţeleagă. Ana a rămas să doarmă în casa părintească din Valea Berii în acea noapte, pentru prima oară după aproape patruzeci de ani...

Toader se sculă a doua zi dis-de-dimineaţă. Zăpada se aşezase cam de treizeci de centimetri. Se duse la grajd şi dădu grămada de bălegar deoparte, începând apoi să sape o groapă. Afară nu mai ningea, dar era ger. Nu mai avea lacrimi în ochi ci avea acum o privire hotărâtă, dârză. Ceea ce-şi propusese să facă îi dădea puteri şi, în pofida vârstei lui avansate, săpa vârtos în pământ. Dormise bine, ştiind că trebuie să fie odihnit ca să înfăptuiască ceea ce şi-a propus. Ar fi preferat să uite cele petrecute acum 38 de ani.

— Dreptate trebuie să existe pe pământ. Dacă acei oamenii fără credinţă, îşi spuse, care au ajuns să cârmuiască ţara după bunul plac şi nu sunt în stare să facă ordine, ba dimpotrivă, atunci ceilalţi oameni, sunt datori în faţa lui Dumnezeu şi a semenilor lor să facă dreptate pe pământ. Oamenii trebuie să stea rânduiţi printre semenii

lor, porcul în tingire şi tâlharii sub pământ.

Tamara îl văzu pe Toader trudind când se trezi, îşi făcu sfânta cruce şi dădu aprobator din cap. Nevasta arăta acum, mult mai bine decât în ultimile luni. Se duse mult mai sigură pe picioare lângă bărbatul ei şi-i spuse:

— Nu este creştineşte ceea ce faci, Toadere, dar şi eu sunt de părere că trebuie să-i faci dreptate lui Nechifor al nostru, aşa cum i-ai făcut dreptate şi Anei, fraţilor tăi şi lui Nechifor, tatăl tău!

La scurt timp se trezi şi Ana şi rămase înmărmurită când se uită pe fereastră, văzându-l pe Toader săpând groapa. Bănuia ce avea să urmeze, după ce şi-a văzut fratele ieri la înmormântare, redevenit Paraschiv, după ce îngenunchiase în faţa crucii lui Nechifor. Era de o viaţă la mânăstire, crescută în slava lui Dumnezeu. Trebuia să întreprindă ceva, ca să curme hotărârea lui Paraschiv. Se duse afară, lângă Toader, şi căzu în genunchi, implorându-şi fratele să nu păcătuiască înaintea lui Dumnezeu.

— Te conjur, frate drag, vorbeşte ca mai întâi cu Părintele Damian şi cere-i sfatul. El va găsi o soluţie care să te liniştească. Cu ură nu rezolvi nimic în viaţă, frăţioare.

Toader rezemă cazmaua de marginea gropii, îşi îndreptă cuşma, se îndreptă de spinare şi-i dădu bineţe Anei.

— Bună dimineaţă, surioară. Am să mă spovedesc Părintelui Damian, cerând iertarea lui Dumnezeu, spuse, după ce mă voi achita de jurământul făcut celor doi Nechifor Şoimu! Damian ştie ce am de gând să fac şi nu a încercat să mă oprească, căci ştie că oricum nu va putea. Ană, din cauza acelor nemernici, noi familia Şoimu am suferit atâta, pe tata şi pe fraţii noştri i-au ucis, pe tine te-au necinstit şi aminteşte-ţi ce i-au făcut lui bietul Spânu, familiei lui şi altor zeci de oameni cumsecade din Cheia.

— Este numai Dumnezeu cel care are dreptul să pedepsească, noi muritorii nu avem voie să pedepsim, Toadere, frate drag! Dumnezeu le-a văzut faptele şi cândva le va da acestor tâlhari ceea ce li se cuvine.

— Dumnezeu nu mai are ochi pentru România de

când au început să vină popoarele migratoare. Altminterea nu-i lăsa nici pe aceia să ne prade şi nici să fim cotropiţi, atâta amar de ani, de austro-ungari, de turci, de nemţi şi acum de ruşi, cu khazarii lor. Toate viiturile istoriei ne-au prădat glia, ne-au murdărit sufletele, ne-au pângărit tradiţiile şi ne-au călcat în picioare demnitatea. Au venit, au furat şi nu au mai plecat, dacă au văzut că la noi este bine. Noi românii am fost prea paşnici şi ne-am preocupat mai mult de recoltele şi de vitele noastre, decât să-i gonim cu bâtele. Toţi aceşti hoţi nu au adus la noi nimic bun cu ei, n-au construit nimic trainic, n-au adus arta, n-au adus ştiinţa sau cultura, aşa cum au adus arabii în Iberia... Au venit aici numai să jefuiască. Şi ne-au ciuntit şi nouă sufletele.

— Nu vorbi cu păcat, frate, Dumnezeu vede totul şi cântăreşte. Domnul te va pedepsi pentru fapte rele!

— Ană, ce pedepse mai rele să îmi dea? M-a trimis de acasă de la rostul meu la război, ca să împuşc oameni care nu-mi făcuseră, pe vremea aceea, încă nimic. Am pătimit apoi în lagărul de muncă forţată. Am venit acasă şi am aflat că mi-au omorât fraţii, mi-au necinstit sora şi mi-au ucis tatăl, zdrobindu-i ţeasta capului. Noi, familia Şoimu, am fost cinstiţi şi iubiţi de toţi oamenii din jur. Şi-au bătut joc de tine şi apoi ai plecat la mânăstire, în loc să fi avut familia ta aici, alături de noi, unde ţi-era locul. Dumnezeu a acceptat ca alţii să-mi facă viaţa copiilor imposibilă, unul a fugit în altă ţară ca să trăiască omeneşte. Celălalt copil a încercat să lupte aici, în România, pentru o viaţă mai bună, pentru el şi pentru semenii lui. Ce plată a avut, bătaia, teroarea, moartea. Eu trăiesc încă şi copilul meu a fost omorât. Nevasta mea are cancer. Ce pedeapsă mai mare să aştept? Poate că am greşit în viaţă şi de aceea pătimesc, că fiecare este făurarul propriului noroc, precum se spune. „Ce ţi-e scris în frunte ţi-e pus!”, zice românul. Mergi acum, te rog, în casă, Ana, şi lasă-mă să-mi împlinesc destinul.

— Dumnezeu să te ierte şi să te ajute, frate Toader!

— Să ne ajute pe toţi, surioară, şi să Ne îndrepte pe

calea cea bună!

Ana izbucni în lacrimi şi intră îndoită de spate în casă. Toader luă cazmaua în mâini şi săpă vârtos mai departe. Ajuns la fundul gropii, dădu peste resturile celor patru, şi-şi reaminti fiecare clipă pe care a trăit-o atunci... Tatăl, atârnând în pat, plin de sânge şi cu creierii zdrobiţi cu patul puştii, sora să Ana cu icoana în braţe, ascunsă, în stare de şoc, în dulap, după ce a fost necinstită, casa pângărită şi animalele furate, sau împuşcate de dragul plăcerii de a omorî... Toate acestea, comise de acei tâlhari ce se pretindeau a fi români trebuie răzbunate. Aceşti venetici, care vorbeau în numele românilor, i-au ucis şi fraţii, patrioţi adevăraţi, care, într-adevăr, luptau pentru neatârnarea României... Luă un mai şi pisă toate acele rămăşiţe, apoi le adună grămadă cu o lopată. Aduse surcele, le puse în jurul grămezii şi turnă motorină deasupra. Dădu foc şi aruncă de mai multe ori surcele şi motorină deasupra, parcă ar fi vrut să distrugă sămânţa veninoasă a tâlharilor şi să facă loc acolo, altora.

— Tâlharii vechi şi noi, spuse Toader pentru sine, parafrazând titlul romanului „Ciocoii vechi şi noi”, al lui Nicolae Filimon. După ce focul se stinse, acoperi jarul cu pământ.

Când isprăvi, ieşi afară din groapă, îşi turnă rachiu dintr-o damigeană în palmă şi se frecă bine pe mâini şi pe frunte ca să se curăţească. Luă apoi câteva guri bune de rachiu din damigeană. Se duse la ARO, pe care-l cumpărase cu ani în urmă, şi aşeză damigeana cu grijă înăuntru ca să nu se verse cumva în timpul mersului. Mai luă câteva pături din casă şi le aşeză toate acolo în maşină. Puse într-o raniţă mare trei toporaşe, dintre care unul era cel cu care îi ciopli crucea lui Nechifor. Le verifică mai întâi, cu ochi de profesionist, dacă stau aşezate bine în coadă şi dacă sunt bine ascuţite. Pistolul, pe care îl oprise de la bolşevici, îl păstrase ascuns în tot acest răstimp, ungându-l din când în când ca să nu ruginească. Nu l-a folosit niciodată de atunci şi nu credea că o să-l mai folosească vreodată şi cu atât mai puţin acum la vârsta lui.

Luă pistolul din ascunzătoarea lui, îl verifică, îl încărcă şi luă şi alte două încărcătoare pline şi le vârî pe toate în raniţă.

Restul zilei îl petrecu cu cele două femei, fără să deschidă discuţia despre scopul cu care avea să se ducă la Bucureşti.

*

A două zi, se sculă dis-de-dimineaţă din pat şi o sărută pe Tamara, care se prefăcea că doarme. Se duse în camera unde dormise Ana şi, văzând-o că este trează, o sărută pe frunte şi-i şopti să aibă grijă de Tamara cât nu este el acasă.

— Ană, surioară, convinge-o să mănânce, încearcă, te rog, să-i readuci dorinţa de viaţă, promite-i orice, fă tot ce este posibil ca să nu moară!

Ana închise ochii, lasă capul în jos şi îl prinse de mâna, spunându-i:

— Mergi cu Dumnezeu, Toadere, împlineşte-ţi destinul şi lasă-i şi pe ceilalţi cu ale lor! Toader îşi luă pe el hainele bune îşi luă geanta cu schimburi pe care şi-o pregătise din timp. Nu se bărbieri, aşa cum o făcea zilnic, că nu se cuvenea s-o facă timp de patruzeci de zile de la moartea lui Nechifor. Îşi făcu Sfânta Cruce, se urcă în ARO şi porni spre Bucureşti.

Mergea domol, fără grabă, bătrâneşte şi totuşi sigur de ceea ce are de făcut. Coborî cu grijă până la drumul naţional DN 1A, pentru că nu nu voia să rămână înzăpezit pe drum. Încet, încet se crăpa de ziuă. Era încă ceaţa dimineţii care se ridică încet, în condiţiile frigului de afară. Chichiura îmbrăcase crengile pomilor într-o dantelă de cristale minuscule, înrămurate, dându-le arborilor un veşmânt sărbătoresc de iarnă. Toader ştia drumul şi cu ochii închişi, era locul unde se născuse şi unde copilărise, acolo unde revenise după toate câte pătimise în război, în lagărul rusesc şi pe drumul de întoarcere până acasă. Era casa lui aici, aici trăise şi se iubise cu dragă lui Tamara, aici se născuseră bunicii lui şi tot aici, pe Valea Berii, se născuseră băieţii lor, Nechifor şi Niculae. Niculae trăia

printre străini, scârbit de viaţa pe care i-o oferiseră comuniştii în România, iar lui Nechifor tocmai îi aşezase cenuşa în mormânt. Avea să le-o plătească el tâlharilor cu vârf şi îndesat!

*

Ciucaşul nu are întinderea Făgăraşilor unde te poţi uşor pierde, nu are lacuri glaciare, limpezi precum cristalul, amintind de foştii gheţari ai altor munţi. Ciucaşul vieţii lui are crestele armonioase, cu dragoste dăltuite, pe alocuri cu stânci cu capetele rotunjite, stând parcă „la sfat” cu cineva. Este muntele cu multe ape curgătoare, vara mai liniştite, primăvara mai năvalnice, spălând fiecare piatră. În curgerea lor eternă, alunecând printre pădurile de cetină şi fag, ai sentimentul că le adulmecă mirosul şi învaţă cântecul nemuritor al păsărilor. Acum erau în decembrie şi omătul gros acoperea asperităţile reliefului, dându-i forme catifelate, cu sclipiri argintii, întrerupte de verdele intens al brazilor cu ramurile aplecate de povara zăpezii.

Toader întrase deja pe DN 1A şi-şi continuă mersul domol, cu motorul torcând ritmic. Se uită într-o parte şi-n alta, atât cât putea vedea prin ceaţa care, încet, încet, se ridica. Cunoştea fiecare loc existent dincolo de perdeaua de ceaţă şi, cu toate acestea, admira fascinat peisajul de fiecare dată când trecea pe acolo. Pe măsură ce înaintase în vârstă, încerca să-şi întipărească în minte fiecare colţişor din Depresiunea Cheii, mereu aceleaşi locuri şi totuşi descoperind de fiecare dată ceva nou. Voia parcă să-şi memoreze fiecare detaliu, cu teama omului bătrân de a pleca în curând din această viaţă şi de a nu mai putea revedea acest peisaj natural torturant de frumos...

Pe acest drum a mers la şcoală, a plecat apoi, la război, şi-a adus acasă femeia vieţii lui şi s-a însurat cu ea, şi-a însoţit copiii la scoală, l-a condus pe Niculae, mezinul, şi pe soţia lui când au fugit în Germania, pe acest drum a adus acasă urna cu cenuşa lui Nechifor. Acum era din nou pe acest drum care i-a adus bucurii şi necazuri, era drumul vieţii lui, pornind din Valea Berii, cu urcuşuri şi coborâşuri,

când abrupte, când domoale, întocmai Munţilor Ciucaş.

Trecu prin Cheia cât putu de repede, cu viteză mărită, pentru că nu dorea să fie văzut de nimeni. Lăsă în urmă Culmea Zăganu, cu Vârful Gropşoarele, să se odihnească mai departe sub mantia lor de zăpadă. În dreptul Mânăstirii Cheia, văzu o Dacia verde, cu număr matricol cunoscut, dar nu se opri, ci trecu în viteză mai departe. Din Dacie îl salutară doi bărbaţi cu priviri cunoscute încă din copilărie, urându-i noroc prin gestul ţinerii pumnilor apropiaţi. Aceştia nu încercară să-l oprească din drum. Erau Niculae şi Cozma şi, din gesturile lor, înţelese că aceştia ştiau unde se duce şi ce are de gând. Erau prietenii lui de-o viaţă, oameni care l-au ajutat când i-a fost greu şi i-au ascultat oful, oameni care au cântat cu el şi-au chefuit când le-a fost bine. Aceşti oameni cu familile lor i-au oferit întotdeauna generoşi ajutorul, înainte ca el să-i fi rugat măcar.

— Doamne, Dumnezeule, îşi spuse, m-au aşteptat poate toată noaptea în acest loc, numai ca să-mi ureze noroc. Nu m-au aşteptat în Cheia, la casele lor, au ieşit la drumul de Măneciu, deoarece au bănuit că îi voi ocoli în graba mea.

Astfel de oameni, precum Cozma şi Niculae, a întâlnit cu zecile în viaţa lui şi-n Moldova, şi-n Oltenia, şi-n Ardeal, şi-n Dobrogea, şi-n Bucureşti, şi-n Bărăgan, şi-n Banat, şi-n Bucovina. Aşa suntem noi românii, îşi spunea, generoşi la inimă. Tot aşa sunt, de altfel, şi ungurii, sârbii sau nemţii care s-au născut la noi. Mai este câte unul, căci pădure fără uscături nu există, care aleargă după „cai verzi pe pereţi” şi visează la ţările de unde strămoşii lor au venit pe aceste meleaguri, ponegridu-i, uneori, pe români. Acei strămoşi ai lor au plecat tot de nevoie de acolo, de unde s-au născut, n-au venit de bună voie aici. Cui îi este bine pe lumea asta, rămâne să trăiască acolo unde odihnesc oasele străbunilor lui. Chiar dacă nemţii născuţi în România se întorc, după sute de ani, înapoi, acolo de unde le-au venit strămoşii, ei constată, ulerior, că nu nu le este mult mai bine acolo. Vor merge cu mercedesuri şi cu maşini bune pe

străzile fromos asfaltate, dar în cartierul ori în satul unde vor locui, nu vor mai avea aceeaşi atmosferă socială ca aici, la noi, în România. Vor ofta după ce au lăsat aici, chiar dacă vor fi prea mândri să recunoască. Mai dureros va fi, când vor constata, cu tristeţe, că oamenii din acele ţări nu-i vor înapoi, nu-i consideră ca fiind de-ai lor şi nici măcar nu au nevoie de ei. Cei plecaţi acolo nu vor mai fi în largul lor niciodată ca aici, acasă, chiar dacă vor avea poate ceva mai mulţi bani şi case frumoase. Vor rămâne acolo pe veci nişte dezrădăcinaţi. Poate doar copiii lor vor fi mai fericiţi, pentru că vor creşte acolo şi nu ştiu cum este aici, sau mai bine spus, nu ştiu ce bine ar fi în România, dacă ar dispărea de la noi ciuma comunistă, venită din estul Europei.

Toader, văzând că şoseaua era curăţată de zăpadă, mări viteza, ţinând firul Teleajenului până la Măneciu. La nord de Măneciu se construise şi se dăduse în funcţiune, în urmă cu trei ani, barajul de şaptezeci şi cinci de metri înălţime. Lacul de acumulare, de aproape două sute de hectare, atrăgea an de an tot mai mulţi turişti. Pe cine mai interesa acum că, începând cu anul 1978, sute de familii din Plăieţu au fost mutate cu de-a sila în Măneciu Ungureni, ori s-au împrăştiat pe unde i-a mânat destinul? Unii au primit suprafeţe de teren echivalente cu cele pierdute, alţii au primit ceva bani, contravaloarea pământului, în timp ce câţiva nu s-au ales cu nimic, deoarece au refuzat, din mândrie, „recompensa” dată de primărie. Toader încerca să-şi abată gândurile în altă parte, sărind de la una la alta...

Teleajenul adună apele Tâmpei la ieşirea din Cheia şi, după ce iese dintre munţi, cuprinde şi Telejenelul, unul dintre cei mai importanţi afluenţi ai lui, umplând, acum, împreună, lacul de acumulare nou construit, pentru ca, mai apoi, după ce au spălat în total 113 km de maluri să se verse în râul Prahova. Trebuie însă spus că Teleajenul, ce curge şi pe lângă casa lui, numit acolo „Pârâul Berii”, bucură multe suflete pe acolo pe unde trece. Fie că, pur şi simplu, încântă ochiul, fie că ajută la irigarea ogoarelor, fie

că apele lui învârt acum o turbină şi un generator de curent şi luminează casele oamenilor. Toader îşi aminti deodată că el şi-băieţii lui, când erau încă mici, într-o vacanţă, după ce au dus la un client un transport de chereasta, au rămas pe râu şi a prins o grămadă de păstrăvi şi clean. Nechifor alerga după lăcuste prin iarbă, ca să aibă momeală pentru clean.

— Nechifor, feciorul tatei, nici n-ai apucat să faci rău nimănui în viaţă şi ce ţi-au făcut!... Vroiai să te însori..., vroiai să-mi aduci nepoţi, să-i aduci în Valea Berii, să răsune valea de râsetele lor copilăreşti...

De la bunicul lui după mamă, aflase Toader că „Teleajen" însemna, în graiul vechi al oamenilor de pe acolo, „vale cu drum de care te legi". Bunicul îi povestise ceea ce auzise şi el de la străbunii lui, şi anume că pe acolo au trecut şi romanii, peste „drumul de la Teleajen" care străbătea munţii, pornind din Transilvania, pe Valea Buzăului superior, urcând în Poiana Feţii şi Pasul Boncuţa şi coborând, apoi, pe lângă Telejenel. Valea Teleajenului a rămas un important drum comercial între Muntenia şi Transilvania, astfel încât au apărut şi s-au dezvoltat localităţi ca Vălenii de Munte şi Ploieşti. Mihai Viteazul, pornind din Ploieşti, şi-a trecut oastea peste Munţii Carpaţi, pe Valea Teleajenului şi prin pasul Buzăului, în octombrie 1599. De atunci s-au păstrat nume de locuri precum „Stânca lui Mihai", de lângă Cheia, sau „Masă lui Mihai Viteazu", de lângă Tablă Buţii.

Toader trecu de Măneciu şi de acolo, paralel cu calea ferată, trecu de Izvoarele şi ajunse în Vălenii de Munte. De atâta încordare psihică, deschise radioul, deşi ştia că nu se cade, după ce şi-a îngropat de curând feciorul, însă voia cu orice preţ să-şi mai alunge gândurile negre. Aflându-se în Gura Vitioarei, ca un făcut parcă, la radio începu să cânte Irina Loghin, şi ea născută prin acele locuri. Îşi propuse să se gândească la cu totul altceva decât la ceea ce avea de făcut la Bucureşti şi se bucura în sinea lui, că măcar din când în când reuşeşte.

Prin Vălenii de Munte, atestat documentar ca „Târgul săcuienilor” şi vamă în secolul al XV-lea, trecuse cândva şi Ştefan cel Mare care le tăie capetele pârcălabilor lui Radu cel Frumos. Trecu pe aici şi Mihnea Turcitu şi, tot de aici, Nicolae Bălcescu avea să-şi recruteze adepţi pentru cauza revoluţiei de la 1848. Nicolae Iorga avea să deschidă aici Universitatea Populară de vară, o jumătat de secol mai târziu. Acum trecea Toader însuşi prin Văleni. El nu era os regesc, ca Ştefan cel Mare, dar şi el avea de gând să tragă acum pe cineva la judecată. Mai avea de mers 98 km până la Bucureşti.

Cam pe la ora prânzului ajunse Toader în Bucureşti. Trecu de Casa Scânteii şi pe lângă Spitalul CFR, ieşi la Piaţa Chibrit, mergând pe Calea Griviţei până după Gara de Nord, şi se opri la Hotelul Nord unde închirie o cameră pentru o noapte. Toader făcu un duş, se primeni şi apoi se duse să-şi întâlnească prietenul, pe Gică Georgescu cu familia lui.

Toader o cunoştea pe Daniela de când era mică şi ştia că a fost un copil cuminte şi că a învăţat foarte bine la şcoală. După absolvirea-liceului, fata a mers la facultate, la ASE, absolvind-o la Secţia Finanţe şi Contabilitate, în 1986. În anii de liceu, se îndrăgostise de un băiat, al cărui nume nu-l reţinuse Toader, care şi el a devenit inginer mecanic, absolvent al TCM-ului. Au fost mulţi ani împreună, nedespărţiţi şi era sigur că se vor căsători. Copiii fuseseră odată în drumeţie pe Ciucaş, dar nu trecuseră şi pe la el. Au fost numai la fratele lui Gică, pe nume Titi. Frumoasă pereche, îi spusese Titi lui Toader, povestindu-i despre Daniela şi despre prietenul ei. Băiatul şi Daniela îşi propuseseră, ca după ce vor practica meseria câţiva ani, să-şi adune bani de o casă şi apoi să se căsătorească. Cu toate acestea, Daniela se va căsători, cu unul Sorin Buneanu, ofiţer de miliţie. Despre această istorie Gică nu voise să-i povestească lui Toader prea multe şi nici Toader nu insistă cu întrebările.

Toader îl sunase zilele trecute pe Gică şi-i povestise, atât cât se putea vorbi la telefoanele interceptate, ceea ce

se întâmplase cu Nechifor. Îi comunicase prietenului că va veni la Bucureşti. I-a spus că mai fusese în urmă cu câteva zile în capitală ca să ia urna cu cenuşa fiului său, dar că era atât de supărat atunci, încât a preferat să rămână singur cu gândurile lui şi să-şi înghită în sinea sa amarul, fără a-l împărtăşi altora.

Gică şi nevastă-sa îl aşteptau pe Toader cu masa pusă, într-o casă frumoasă, curată şi bine încălzită. Ar fi preferat ca Toader să locuiască la ei şi nu la hotel, dar prietenul i-a rugat să nu insiste şi să încerce să-i înţeleagă dorinţa. A fost primit regeşte ca întotdeauna, aşa cum şi ei erau primiţi în Valea Berii. Toader le-a spus că are de lămurit nişte chestiuni în legătură cu moartea fiului său, fără să dea amănunte. Bărbaţii s-au confesat unul altuia. Toader i-a povestit că Tamarei nu-i mergea de loc bine. Tamara era încă o femeie frumoasă, de cincizeci şi şase de ani, dar cancerul şi, mai ales, dorul de Niculae, aflat în Germania, o punea la pământ. Niculae nu putea reveni în ţară încă foarte mulţi ani, mai bine spus, până la dobândirea cetăţeniei germane, de teama regimului comunist. Acum, de parcă nu erau suficient de nefericiţi, fusese ucis Nechifor. Fusese ucis şi torturat, pentru că se revoltase la Braşov, revendicând drepturi care, în alte ţări civilizate şi neatinse de caria comunistă, sunt firești. Şi Gică i-a povestit că Daniela nu va avea o căsătorie fericită şi ei sunt tare necăjiţi, dar deocamdată preferă să nu mai vorbească de aceasta.

Pe la ora şapte seara, Toader îi îmbrăţişă, le mulţumi pentru ospitalitate şi plecă.

... şi diavolii mor cândva III

Toader parcase maşina, încă de când venise la Gică, pe bulevardul Bucureştii Noi, cam la douăzeci de metri de bodega „Şapte păcate”, în faţa vechiului atelier de ceasornicărie, vis-a-vis de întreprinderea Tehnometal. Parcursese pe jos, de la maşină până la Gică acasă, cei două-trei sute de metri şi acum se duse în faţa bodegii

„Şapte păcate”. Voia să-i aştepte acolo, în cârciuma din capătul străzii Retortei, pe cei doi subofiţeri de miliţie care i-au ucis băiatul în bătaie. Era, desigur, posibil ca cei doi să nu apară deloc în acea seară la bodegă, ori să vină numai unul dintre ei şi aceasta i-ar fi dat peste cap planul.

— Poate, totuşi, vin în seara asta, îşi spuse Toader, ca să isprăvesc odată cu amândoi.

Se mai uită o dată ca să vadă dacă raniţa este la locul său, încuie maşina şi traversă bulevardul în faţa „Tehnometalului”, ca de acolo să poată observa mai bine când vor intra cei doi în bodegă. Îşi aminti că lumea îi spunea firmei, încă,” Tehnometal”, deşi, în ultimii zece-cinsprezece ani, îşi schimbase de multe ori numele din motive necunoscute mulţimii. Nimeni în cartier, nu se mai ostenea să-i reţină numele mereu nou.

Toader îşi făcuse, totuşi, şi un plan, în cazul că cei doi miliţieni nu vor veni la cârciumă în seara aceea. La Gică acasă fiind, îi ceru acestuia cartea de telefon şi-şi notă numerele celor doi.

... Începea să-şi piardă răbdarea aşteptând şi se îndreptă spre cabina telefonică de lângă „Alimentara”, vis-a-vis de Uzina „Laminorul”. Toader stătea în faţa alimentarei şi se uită atent şi pe trotuarul celălalt, că nu cumva să treacă cei doi şi să nu-i observe. Lumina stradală era mizerabilă, ca de altfel în toate oraşele României şi nu era simplu să urmărească fiecare persoană care trecea pe Bulevardul Bucureştii Noi.

Ajunse în dreptul cabinei de telefon şi formă, pe rând, numerele de telefon ale miliţienilor şi, când cei doi răspunseră, puse receptorul în furcă, fără să spună ceva. Unul dintre ei înjură chiar, la telefon. După ce se informase înainte la vecinii miliţienilor despre aceştia şi despre comportamentul lor în familie, era puţin probabil că, dacă sunt în casă, îşi vor lăsa nevestele sau copiii, dacă aveau, să răspundă la telefon.

— Deci erau amândoi acasă, îşi spuse Toader. Cu puţin noroc vor veni la cârciumă chiar astăzi, ca să-mi pot plăti „datoria” faţa de ei.

Afară era frig, un ger umed, o seară tipică de decembrie, însă Toader era învăţat cu frigul şi, oricum, nu-i păsa acum de vreme. Inima îi bătea aşa de tare, de parcă ar fi vrut să iasă afară din piept. Se duse înapoi pe trotuarul din faţa Tehnometalului ca să supravegheze întrarea în cârciuma „Şapte păcate”. Toader se ascunse după un pom şi aşteptă…

*

Trecătorii, venind dinspre „Capătul tramvaiului 6”, erau tot mai rari din cauza frigului pătrunzător. Oamenii aveau toţi sacoşe mai mici sau mai mari în mâini, în funcţie de norocul avut la cumpărături în acea zi, după câteva ore de stat la cozi. Toartele sacoşelor transportate prin tramvaiele sau troleibuzele supraaglomerate, le pătrundeau acum în carnea mâinilor îngheţate. Se bucurau că mai au puţin până acasă şi se vor încălzi, chiar dacă şi căldura era furnizată cu economie. Un bărbat avea date pe după gât şi pe spate suluri de hârtie igienică, înşirate pe o sfoară, întocmai mexicanilor cu cartuşiere din filmele western, şi cu câte o sacoşă în fiecare mână. Hârtia igienică era un articol care se găsea rar în magazine. Unii oameni aveau mereu o bucată de sfoară de circa doi metri în buzunar pentru eventualitatea că vor găsi undeva să cumpere sulurile de hârtie. Rolele de hârtie igienică se vindeau ca atare, nici nu se punea problema să fie vândute împachetate. Aveai dreptul să cumperi 15 – 20 de suluri, dacă aveai norocul să fie aduse la vânzare. Sulurile cumpărate ţi se puneau în braţe de către vânzător şi era problema cumpărătorului cum ajungea cu ele acasă.

Îi vedea pe bieţii oameni ocolind cu grijă movilele de pământ aflate pe trotuarul murdar. Multe lucrări stradale erau începute pe timp de vară şi apoi, pe perioada iernii, părăsite. Rămâneau gropi mari, murdare, unele chiar adânci, de canalizare, deschise încă şi lăsate aşa neacoperite toată iarnă sau, uneori, chiar ani de zile. Semnalizare, pasarele de trecere sau garduri de atenţionare în dreptul gropilor nu existau, dar trecătorii le cunoşteau chiar şi pe întuneric şi le ocoleau la timp.

Deodată văzu în lumina chioară a străzii, venind din aceeaşi direcţie, trecând de strada Cricov, doi bărbaţi, îmbrăcaţi în „civil”, cu cojoace frumoase de miel, cu mâinile cufundate în buzunare şi cu capetele descoperite pe care se vedea tunsura scurtă militărească. Cei doi intrară în „Şapte păcate”. Toader nu mai avea niciun dubiu că ei sunt cei pe care-i caută. Mai stătu afară vreo zece minute, ca să se calmeze, apoi intră şi el după cei doi, în bodegă...

*

Era frig înăuntru şi, pe pardoseala tip „mozaic”, văzu urmele de noroi adus din stradă, lăsat de cei care intraseră, poate de câteva săptămâni, poate chiar de luni, fără să fie spălat de personalul bodegii. Raftul strâmb din spatele barului avea trei feluri de băuturi, dintre care puteai alege între vermut „Mamaia”, „rachiu de drojdie” şi vinars „Ovidiu”. Mai erau ţigări „Mărăşeşti” şi „Carpaţi” şi pachete de chibrituri la duzină. Rafturile largi, amintind de timpurile mai bune în care oferta era ceva mai generoasă, ofereau puţine produse din acelaşi sortiment, puse de câte zece-douăzeci de ori fiecare. Anunţurile pătate de excrementele muştelor, avertizau că nu se servesc băuturi alcoolice minorilor şi nici persoanelor aflate în stare de ebrietate. Se mai anunţa că orarul de funcţionare este până la ora zece seara şi că în acel loc nu se primeşte bacşiş, deoarece lucrătorii localului sunt salariaţi. Deşi de mulţi ani se încercase înlocuirea cuvântului „salariat” cu acela de „retribuit”, anunţul dăinuia acolo, „pecetluit” în cuie de ani de zile, ca să arate, parcă, tăria caracterului celor care lucrau acolo. Cu toate acestea, pe măsură ce muşteriul se „pilea”, se înlocuia, într-o măsură crescândă, „coniacul” cu apă de la robinet. Dacă era pe timpul iernii şi apa de la robinet îngheţa în cârciumile neîncălzite, era întotdeauna pregătită, sub tejghea, o oală mare, plină cu apă din care se completa, cu ajutorul unui ibric, coniacul plătit. Dacă „îndoirea” coniacului asigura câştigul suplimentar al celui de la bar, ospătarul uita deseori să înapoieze restul de bani clienţilor. Dacă, totuşi, clientul îi

cerea restul chelnerului, acesta argumenta că nu are bani mărunţi pentru schimbat şi-l trimitea pe muşteriu să schimbe banii la vreo prăvălie, chiar dacă era trecut de ora nouă seara şi se ştia că toate prăvăliile erau închise. Clientul îşi retrăgea astfel cerinţa, ştiind, la fel ca şi chelnerul, că nu are unde schimba banii. Şi aşa se ajungea că profesorii ajungeau cu tramvaiul sau cu troleibuzul la facultăţile unde predau, inginerii şi medicii se înghesuiau şi ei în mijloacele de transport în comun, în timp ce ospătarii, barmanii sau chiar şi vânzătorii de produse alimentare veneau cu autoturisme proprietate personală, la serviciu.

„Coniacul economisit”, din paharul clientului bine alcoolizat, era revândut, contravaloarea banilor aterizând de astă dată direct în buzunarul barmanului. Mulţi barmani sau chelneri trăiau regeşte din acest gheşeft făcut în dauna clientului. Deoarece aceştia ofereau în mod frecvent cotă parte şefului de restaurant şi pentru că îi serveau gratuit pe miliţienii care treceau pe acolo sau pe funcţionarii de la serviciile de control al restaurantelor, nimeni nu-i trăgea la răspundere, reclamaţiile fiind ignorate şi ajungeau la gunoi. Trebuie spus însă că, cu toată starea jalnică a naţiunii române, văzută din toate punctele de vedere, cârciumilor nu le lipseau muşteriii. Erau, de regulă, mereu aceiaşi, oameni care, cu toată mizeria în care se aflau ei înşişi şi familiile lor, dădeau şi ultimul ban pe băutura de calitate mizerabilă care se vindea în restaurante.

*

Toader îşi roti privirea şi-i văzu pe cei doi miliţieni la o masă de lângă fereastră. Rămăseseră cu cojoacele pe ei din cauza frigului din interior. Amândoi erau tunşi milităreşte, fiind o obligaţie de serviciu şi în acelaşi timp tunsul era gratuit pentru cadrele MAI şi pentru cadrele militare. Unul era brunet la faţă, cu ochii negri, mici, vicleni şi neobişnuit de apropiaţi, umbriţi de sprâncene stufoase care se împreunau deasupra nasului. Celălalt era roşcovan, pistruiat şi cu „buză de iepure”, cu ochii verzi

sticloşi, ca de şopârlă. Amândoi erau scunzi, corpolenţi şi, pe scaunele joase, incomode, păreau şi mai puţin înalţi de statură. Deşi erau relativ tineri, feţele amândurora erau îmbătrânite şi brăzdate de diverse cicatrici care arătau, fără echivoc, trecutul turbulent al acestora. Ospătarul, cu un halat alb murdar, îmbrăcat peste hainele groase, le aduse în grabă două pahare mari, foste borcane de muştar, cu vinars „Ovidiu”. În bodegă, miliţieni erau cunoscuţi, atât de ospătari, cât şi de clienţii permanenţi. Aceştia ştiau şi ce meserie au, cei doi nefăcând un secret din aceasta, ba dimpotrivă, îşi afirmau cu mândrie profesia, ştiind că, de cele mai multe ori, primesc băutură fără să plătească. Ospătarul se îndepărtă, la fel de repede de masă cum veni, făcând temenele, dar preferând să păstreze distanţa. El îşi amintea că, nu o dată, aceşti miliţienii, în prezenţa lui, s-au înfuriat şi le-a căşunat pe cineva.

Mai erau doar două mese libere, una dintre ele chiar lângă cei doi, unde Toader se şi aşează, bucurându-se că a găsit acel loc. Toader îi salută pe cei doi şi se aşează cu faţa înspre ei.

Aceştia, fără să răspundă la bineţe, îl întrebară agresiv:

— ... da tu de unde eşti, moşule, că nu ţi-am mai văzut mutra p-aici?

Bătrânul identifică vocea celui care-l întrebă cu cea care răspunse la telefon, când Toader sună fără să spună nimic. Nu mai putea fi niciun dubiu că cei doi sunt exact aceia pe care-i căuta.

— Sunt de la munte, am venit aici la un prieten ca să-l văd, numai că acela ajunge după miezul nopţii acasă, că lucrează în tură a doua. I-am adus şi ceva carne şi brânză de pe la noi, ca să guste şi el. Bă, chiar am şi ceva brânză bună de vânzare, dacă cineva o vrea să cumpere, zise Toader îmbietor, aşa cum îşi făcuse el planul şi ştiind ce efect producea în acele timpuri grele, afirmaţia că ai alimente de vânzare.

— Bă, poate că şi noi am fi interesaţi, spuse cel brunet, uitându-se la colegul său, amândoi făcându-şi deja

planul cum să-i confişte alimentele, să le împartă între ei şi să-l ducă apoi, prins în flagrant delict, direct la secţia de miliţie. Acolo îl vor pune pe bătrân să declare că face speculă cu alimente şi, dacă refuză să declare, aveau ei mijloace de convingere. Roşcovanul înţelese imediat ideea colegului şi începu şi el să-i facă jocul.

— Dar ce brânză ai, mă rog, şi cu cât o dai?

— Este brânză bună de oaie, o dau cu şaizeci de lei kilogramul. Este de astă toamnă, este bine închegată şi nu mai trage zer.

— ... Şi carnea, ce carne ai şi cu cât o dai? Întrebă brunetul prins în jocul de-a „ancheta pe urmele răufăcătorului”.

— Este carne de porc, nu am multă, doar câteva kilograme. Vreau s-o dau prietenului meu. Dacă mă ajutaţi să vând brânza, vă dau şi dumneavoastră puţină carne, zise Toader, vizibil încântat de mersul propriului plan. Acum, înainte de Crăciun, prinde bine puţină carne de porc.

Între timp, ospătarul îi şterse cu o otreapă murdară masa lui Toader şi-i puse un pahar de vinars, trântindu-l cu zgomot pe masă. Paharul, şi acela un fost borcan de muştar, avea o rămăşiţă de etichetă albastră lipită pe el. Paharul părea că nu văzuse niciodată un „spălat cu apă caldă” sau detergent.

— ... ce mai contează că-i murdar, zise Toader, arătându-le paharul miliţienilor râzând, este alcool şi dezinfectează totul.

Miliţienii râseră zgomotos.

O tablă, aflată pe peretele de lângă el şi înnegrită de fum, menţiona că este interzis fumatul. Văzu că mulţi clienţi fumau totuşi. Bătrânul se aşează până la urmă la masă cu cei doi, la invitaţia subofiţerilor, şi mai băură fiecare câte un pahar de „coniac”. Toader ceru să plătească el toată consumaţia şi subofiţerii acceptară bucuroşi mărinimia bătrânului, deşi rareori lor li se cerea în acel local să plătească.

— Pentru morţii neîmpărtăşiţi şi pentru Ignatul care

se apropie, închină Toader paharul.

Cei doi ar mai fi băut bucuroşi, cu atât mai mult cu cât nu-i costa nimic consumaţia, însă Toader nu mai putea răbda să stea la aceeaşi masă cu cei cere i-au ucis fiul. Bătrânul îi zori, pe motiv că trebuie să plece pentru a lămuri ceva în legătură-cu vânzarea brânzei şi apoi, precum spusese, vrea să-şi întâlnească prietenul.

— Ai spus că brânza ne-o vinzi nouă!

— Vă vând şi vouă din ea, deoarece mai am destulă şi pentru alţii. Tinerilor, spuse, am ARO-ul aici lângă cârciumă şi vă duc acasă cu maşina, dacă poftiţi.

Subofiţerii se împotriviră de formă, pe motiv că bătrânul a băut, însă s-au gândit repede, că aveau un motiv în plus împotriva lui, atunci când îl vor anchetă pentru speculă cu brânză şi carne. Ieşiră de la „Şapte păcate” şi Toader le arată maşina. Descuie uşile, şi-i pofti pe cei doi miliţieni să se aşeze în ea, brunetul în faţă şi celălalt pe bancheta din spate. Bătrânul aşezase dinainte, intenţionat, un vraf de pături pe banca din spate şi damigeana cu ţuică, bine legată, ca să nu se verse, în spatele scaunului şoferului, ca să nu se aşeze nimeni acolo.

Pe stradă, deşi nu era trecut de zece seara, nu mai era ţipenie de om. Toader porni motorul şi le spuse că trebuie să-l lase puţin să meargă în gol ca să se încălzească, înainte de a pleca cu maşina de pe loc. Bătrânul începu să accelereze uşor motorul Diesel. Cei doi nu se sinchisiră, ba chiar brunetul spuse că nu locuiesc departe şi că, atunci când vor ajunge acasă, intră să telefoneze la un vecin care, cu siguranţă, vrea şi el să cumpere brânză. Toader acceptă bucuros, deşi ştia că acesta vrea, de fapt, să telefoneze la miliţie ca să vină un echipaj de la circă. Astfel frauda lui de vânzare pe piaţa neagră, la suprapreţ, avea să fie descoperită.

— Frumos vă pregătiţi clienţii, pe care apoi îi snopiţi în bătaie. Jocul vostru este însă prea transparent, sunteţi novici, voi sunteţi numai cozile de topor ale altora, sunteţi buni numai să bateţi la ordin, îşi spuse Toader în barbă.

Motorul mergea deja de circa cinci munute, fără să fi

mişcat ARO-ul de pe loc. Bătrânul se făcu că-şi aranjează scaunul şi-l dădu mai în spate. De sub scaunul şoferului, din raniţă, pregăti cu grijă un toporaş ca să-l aibă la îndemână şi scoase cu mâna stângă pistolul, strecurându-l pe jumătate în buzunarul hainei. Măi băieţi, le spuse Toader, mai am o damigeană de ţuică în spate, dacă vreţi mai luaţi o duşcă până când se încălzeşte motorul. Eu nu pot, că trebuie să merg cu maşina, dar voi puteţi să beţi pentru mine şi pentru feciorul meu care a murit.

Cei doi nu s-au lăsat mult rugaţi, chiar dacă aluzia cu „feciorul" li s-a părut cam bizară. Cel din spate apucă damigeana, îi scoase dopul, făcut dintr-un ciocălău de purumb învelit în folie de plastic, şi luă o gură mare de ţuică, lăudându-l apoi pe bătrân pentru calitatea ei. Apoi îi dădu şi celuilalt, printre scaunele din faţă, damigeana ca să bea. Trecu mai pe mijlocul băncii din spate în ARO, ca să poată da în faţă damigeana, ţinând încă dopul de cocean în mână.

Celălalt luă lacom damigeana şi o duse la gură, începând să bea. Toader luă cu mâna dreaptă toporaşul din raniţă, se întoarse cu o iuţeală neaşteptată pentru vârsta lui şi-i crăpă, dintr-o lovitură, ţeasta celui din spate. În mâna stângă ţinea acum pistolul aţintit asupra tâmplei celui din faţă. Cel din spate se mai zvârcoli puţin şi căzu grămadă, lăsând să curgă o baltă de sânge pe bancheta din spate.

— Băiete, îi spuse Toader, să nu te pună dracu acum să laşi damigeana din mâini! Dacă ai ridicat un singur deget de pe damigeană, îţi zbor creierii. Nu te gândi să mă păcăleşti, că vezi că nu glumesc şi nu încerca să te ascunzi după damigeană, că nu eşti atât de prost, încât să nu ştii că glonţul trece şi prin ea! Am să pornesc maşina acum, mergem încet şi te sfătuiesc să nu faci prostii, că ai să mori. Tu ai să ţii de volan. La vârsta mea nu am prea multe de pierdut, tu, însă, poate...

— Tovarăşe, nu face prostii, am familie, gândeşte-te la mine. Nu v-am făcut niciun rău. Tova... Domnule...

— Tacă-ţi gura acum! Lasă încet damigeana pe

genunchi, dă mâna dreaptă după ea, apuc-o de toartă şi n-o mişca de acolo! Ai mişcat-o, te aşteaptă ce l-a aşteptat şi pe roşcatul ăla cu buza de iepure din spate. Apucă volanul cu mâna stângă şi vezi să nu mă zgâlţâi, că va fi pentru ultima oară! Apucă volanul bine cu mâna şi nu-l slăbi că... şi Toader agită ameninţător pistolul.

— Da, domnule, spuse cu vădit tremur în glas brunetul. De ce faceţi asta, ce aveţi de gând?

— Se vor clarifica toate la timpul lor. Acum pornim de pe loc.

ARO-ul porni încet pe bulevardul Bucureştii Noi şi apoi o luă la stânga, pe linia ferată din prelungirea Bulevardului Laminorului, mergând înspre cimitir. Singura lumină de pe drum era cea care se strecură prin geamurile murdare ale Tehnometalului. Subofiţerul din dreapta lui Toader simţi, pe măsură ce se făcea cald în maşină, miros de sânge uman. Tremura din tot corpul, fără să se poată controla. Nu era prima oară când identifica acel miros, însă de această dată nu-l mai provocase el. Mirosul venea acum de la acela care murise aproape instantaneu, ca un viţel la abator, cel care fusese cândva prietenul lui. Ştia că nici el nu mai avea mult de trăit. Nu înţelegea însă de ce vrea să-i omoare acest bătrân. Simţi un lichid cald la fund, şi-şi dădu seama că era propria urină. Urinase pe el de frică... De câte ori nu râsese de victimele torturate de el însuşi în timpul anchetelor care, de teamă, epuizare, învinse de neputinţă, se scăpaseră udul pe ei... Acum el era cel „ud” şi nu-i mai venea câtuşi de puţin să râdă...

În lumina slabă venită dinspre Tehnometal, văzu profilul feţei bătrânului şi-şi reaminti deodată, ca trăsnit, de figura lui Nechifor Şoimu de la ancheta din Calea Rahovei. Era cazul banditului de la Braşov, Nechifor Şoimu şi de anchetă în care l-au omorât în bătaie el şi prietenul lui. Camaradul lui zăcea acum fără suflare în spate. El avea să îi urmeze aşadar. În acest moment totul i-a fost clar ca lumina zilei...

— Eşti tatăl banditului de... eşti tatăl lui Nechifor Şoimu, nu-i aşa?

Toader dădu din cap afirmativ, uitându-se când la drum, când la miliţian căruia îi ţinea pistolul lipit de tâmplă. Subofiţerul luă brusc mâna de pe volan, încercând, într-un ultim efort de supravieţuire, să-l dezechilibreze pe Toader şi să azvârle înspre acesta damigeana care-l ţinea pe scaun aproape imobilizat.

— Pui de tâlhari ce sunteţi! Revolu…

… Primul glonţ îi trecu prin ţeastă miliţianului, urmându-i un al doilea. Damigeana rămase intactă, vărsându-se doar puţină ţuică pe trupul acum inert al subofiţerului. Capul miliţianului căzu, rezemându-se într-o poziţie hidoasă pe gâtul damigenei.

Cine se sinchisea de zgomotul unei arme noaptea, pe o linia ferată aproape nemaifolosită, aflată între două uzine care şi aşa făceau destulă gălăgie? Toader îi încercă pulsul subofiţerului ca să vadă dacă este într-adevăr mort, apoi spuse „Amin, Dumnezeu să-l ierte, căci are destule pentru ce…”. Mai merse câţiva zeci de metri înspre cimtirul Străuleşti 2, coborî din maşină şi luă unul câte unul cele două trupuri neînsufleţite, învelite în pături, şi le înghesui în spatele autoturismului ARO, acoperindu-le cu alte pături. Nu era treabă simplă să transporţi cele două cadavre fără să lase urme de sânge pe jos sau pe exteriorul maşinii. Nici Toader nu mai era tânăr şi-l costă acum ceva efort. Şterse, cu cârpele pe care le avea în maşină, sângele care sărise pe geamuri, pe scaune şi pe pereţi, atât cât se putea vedea la lumina lunii. Văzu, cu toată lumina difuză de afară, că unul dintre cele două gloanţe perforase tabla maşinii în dreptul acoperişului.

— Acasă când voi ajunge, îşi spuse, trebuie să vorbesc cu un un tinichigiu să astupe gaura. Trebuie, mai întâi, să le fac mai mari, ca să nu pară că ar fi de glonţ.

*

Toader se schimbă cu haine curate, băgă în viteză şi ieşi iar pe Bulevardul Bucureştii Noi, pe direcţia centru. În faţa Bisericii Bazilescu opri pe partea parcului Nicolae Bălcescu, îşi făcu Sfânta Cruce şi se rugă lui Dumnezeu să-

i ierte gravele păcate săvârşite în acea seară. Porni mai departe, coti la stânga pe Strada Jiului şi acolo opri iar, fiind mai multă lumină şi verifică dacă sunt urme de sânge pe exteriorul maşinii. Strada era pustie, când şi când un taxi alerga pe lângă el. Când isprăvi, se sui iar la volan şi porni ARO-ul. După Casă Scânteii, o luă în direcţia Ploieşti. Nu fu oprit de niciun echipaj de miliţie pe drum. Dacă ar fi fost aşa, avea pistolul pregătit pentru orice eventualitate...

Trecând de Măneciu, în drumul spre casă, începu să ningă. Deândată ce ajunse în curtea lui, pe Valea Berii, îşi ascunse maşina, astfel încât să nu se vadă din afară că este acasă. Bunul Dumnezeu avea să-i acopere, cu zăpada pe care o cernea acum tot mai abundent, urmele făcute de maşina lui pe drum.

Toader se dezbrăcă de haine în curte, în frig, rămânând doar în izmene. Se spălă cu zăpadă pe piept şi pe braţe şi intră în casă cu hainele, de care se dezbrăcase în curte şi cu cele pe care şi le schimbase în Bucureşti, făcute sul. Ana, care îl văzuse venind, aţâţase deja focul şi, când l-a zărit întrând în casă, deschise uşa sobei şi-i făcu semn să arunce hainele, pe care tocmai le dezbrăcase şi pe celelalte de care se schimbase în Bucureşti, înăuntru pe foc.

Apa caldă era deja pregătită şi-i zise lui Toader să intre şi să facă o baie. Toader intră în baie şi apoi Tamara intră după el, îl săpuni şi îl frecă bine pe spate, aşa cum făcea de o viaţă. După baie, bărbatul ieşi într-un halat gros de postav, luă o sticlă mare de ţuică şi turnă în trei pahare. Din fiecare pahar vărsară câte o picătură pe duşumea, dând apoi paharul pe gât.

— Odihnească-l Dumnezeu pe Nechifor! Nechifor, băiatul tatei, dormi acum în pace, mi-am respectat jurământul.

Toader dormi câteva ore şi, pe la patru dimineaţa, se trezi fără deşteptător. Afară ningea tot mai tare. Era încă întuneric, însă aprinse numai un bec în curte, numai atât cât să vadă el ceeea ce are de făcut. Luă cadavrele celor doi foşti miliţieni, târându-le din ARO, şi le aruncă cu

scârbă, dar cu mulţumirea lucrului pe drept înfăptuit, în „groapa ticăloşilor”, pe care o săpase cu două zile în urmă. Îşi făcu Sfânta Cruce şi puse pământ peste cei doi, bătătorindu-l cât se poate de bine, apoi acoperi totul cu grămada de bălegar. Se apucă, după aceea, să spele maşina temeinic pe dinăuntru şi pe dinafară de sângele care se închegase deja. Înlătură orice altă urmă a crimei. Lărgi gaura din caroserie, pe unde trecuse gloanţul, şi lăsă astfel de urme ca să se creadă că a căzut antena de televizor de pe acoperişul casei. Duse apoi maşina în grajd şi o lăsă cu uşile deschise ca să se aerisească.

... chiar şi îngerii sunt pedepsiţi uneori

De îndată ce treaba fu înfăptuită, Toader se spălă şi apoi înhămă caii la sanie cu gândul să plece la Cheia, la Părintele Damian, ca să se spovedească. Ana, văzându-l că înhamă caii, îl rugă s-o ia cu el şi s-o ducă înapoi la Mânăstirea Suzana.

Pe drum, Ana i-a destăinuit că nici ea şi nici Tamara nu mai vor să trăiască şi amândouă se roagă zilnic la Dumnezeu ca să le ducă din această lume în împărăţia Lui. Lui Toader i se rupea inima, auzind aşa ceva. Ştia că Ana spune adevărul. Bătrânul vedea că încet, încet îl părăsesc toţi cei pe care i-a avut dragi în viaţă şi el rămâne singur. Singur în Valea Berii, el şi cu gaterul lui.

A dus-o mai întâi pe sora lui la Mânăstirea Suzana. La despărţire, Ana l-a îmbrăţişat şi au început să plângă amândoi. Presimţeau că se văd atunci pentru ultima oară în această lume.

— Ai grijă de tine, frăţioare, l-a îndemnat Ana, şi Dumnezeu să te ierte şi să te aibă în paza lui. Sunt fericită să am un frate aşa ca tine, cu toate păcatele pe care le-ai făcut. Ai suferit mult, dar ai şi păcătuit în viaţă. Ai adus fericire altora prin faptele tale bune sau rele, luând păcatul asupra ta. Eu am să plec mulţumită din această lume. Toader îşi sărută soră pe frunte şi se despărţiră.

La Cheia s-a spovedit Părintelui Damian...

— Toadere, ai păcătuit greu în viaţă, chiar dacă muritorii consideră că ai acţionat în numele dreptăţii. Noi, oamenii, nu avem dreptul să luăm viaţa altor oameni, chiar dacă cei care ne înconjoară ne-au nedreptăţit. Numai Dumnezeu hotărăşte pe cine şi când Va lua pe cineva în împărăţia Lui.

— Am păcătuit, părinte şi regret că a trebuit să iau viaţa unor oameni. În război am fost trimis cu de-a sila, la fel şi în lagărul de muncă din Azanka. Am venit acasă, mi-am găsit tatăl cu ţeasta zdrobită şi sora necinstită. Aceşti oameni i-au ucis şi pe fraţii mei. Cred că ei nu meritau să mai trăiască. Dacă ar mai fi trăit, ar fi continuat să facă mult prăpăd pe lume. Cei doi, pe care i-am omorât zilele trecute, au ucis, ori au zdrobit în bătaie zeci sau sute de fiinţe nevinovate şi ar fi continuat cu această deşănţată teroare. Cei doi l-au ucis şi pe Nechifor al meu...

— Destul Toadere, Dumnezeu cel iertător hotărăşte dacă ai făcut bine sau nu. În orice caz, trebuie să faci mult bine oamenilor, de acum înainte, pentru ca Dumnezeu să te ierte. Mergi acum acasă şi ai grijă de Tamara.

*

A trecut primul Crăciun, trist, petrecut fără Nechifor, a trecut şi Sfântul Ştefan, Anul Nou şi, în ziua de Sfântul Vasile, într-o vineri, la 1 ianuarie 1988, Ana fu găsită moartă, rezemată în genunchi lângă patul din odaia ei din mânăstire. Corpul ei neînsufleţit a fost aşezat spre odihnă veşnică în cimitirul Mânăstirii Suzana.

Tamara nu a mai avut zile ca să ia parte la pomenirea de patruzeci de zile a lui Nechifor. Toader a găsit-o fără simţire în pat, dimineaţa. Era şi acum cu privirea liniştită, acea privire pe care o cunoştea Toader de o viaţă. Cu o seară înainte au vorbit de copiii lor. Vocea Tamarei era tot mai slabă. Şi-au amintit de copilăria lui Nechifor şi a lui Niculae, s-au uitat pe pozele cu ei. Niculae i-a sunat, în aceeaşi seară, la telefon din Germania şi Tamara i-a vorbit de parcă ştia că i se apropie sfârşitul. Amândoi l-au sfătuit pe Niculae să nu se întoarcă, sub niciun motiv, în România.

— Toader şi cu mine ne vom descurca cumva cu

gaterul, i-a spus Tamara fără prea multă convingere, poate vom mai găsi pe cineva care să ne ajute.

Toader, după ce a vorbit şi el cu Niculae, a făcut un vin fiert, au băut amândoi, au mai vorbit de viaţa lor, cum s-au cunoscut, şi au povestit întâmplări hazlii cu copiii lor. Tamara l-a mângâiat pe Toader al ei pe părul albit, l-a sărutat şi i-a spus că se duce în pat să se culce, că este foarte obosită. Au fost ultimele ei cuvinte...

Tamara Şoimu şi-a găsit şi ea locul lângă cei doi Nechifor. Părintele Damian s-a stins şi el, la scurt timp, din viaţă. Preot a venit apoi la Cheia un nepot de-al lui Damian după nevastă.

*

Toader era cu inima frântă, toată lumea se minună de unde mai găseşte putere să trăiască şi să muncească. Niculae îl sună la telefon tot mai des şi-i dădea mereu veşti bune: că-i merge bine în Germania, că şi-au luat o maşină frumoasă şi că au început să strângă bani ca să-şi construiască o casă.

Toader s-a hotărât să trăiască mai departe, faptul că mai avea un fiu şi că-l va vedea curând, îi dădea putere. Mergea în fiecare duminică la biserică şi îl simpatiza pe tânărul preot, Părintele Haralamb. I-a dat părintelui Haralamb, pentru pomenirea de patruzeci de zile a lui Nechifor, apoi pentru Ana şi Tamara, pentru fiecare câte un sărindar şi acesta i-a pomenit timp de un an, la toate sfintele liturghii săvârşite în Sfânta Biserică din Cheia.

Timpul trecea şi gaterul lui Toader mergea bine. Ca să aibă linişte, trebuia să le dea, periodic, dijmă miliţienilor din zonă, tot mai nesăţioşi. Aceştia trebuia să fie mereu îmbuibaţi cu carne, cu ţuică, cu bani şi cu comenzi de cherestea pe care le pretindeau la jumătate de preţ şi apoi le vindeau ei înşişi la un preţ mai mare. Niculae continua să sune periodic din Germania şi-i dădea veşti bune. Anul 1988 trecuse şi se apropia Crăciunul 1989.

*

Viaţa în România era tot mai grea, oamenii de la la

oraşe nu găseau, cu bani în buzunar, să-şi cumpere de mâncare, multe alimente de bază erau cartelate, dar nici aşa nu le găseau. Cei de la sate lucrau în condiţii mizerabile la CAP-uri sau IAS-uri pe nimica toată. Erau obligaţi să încheie contracte pentru a creşte animale, vândute, ulterior, pe bani puţini la stat. Erau ani grei pentru români. Magazinele erau goale, toate se vindeau la suprapreţ, pe sub mână. Vânzătorii, în special cei care vindeau alimente şi petrol, deveniseră mici regi aroganţi, atotputernici, profitând de situaţia creată de regimul Ceauşescu în aşa-zisa „epocă de aur”. Benzină pentru autoturisme şi petrolul de încălzit erau raţionalizate, îmbrăcămintea şi încălţămintea, care se mai găsea pe piaţă, era sub orice critică. La blocuri, în oraşe, nu se furniza apă suficientă. Apa caldă era pe sponci şi, uneori, se oprea apa sau căldura, chiar şi în mijlocul iernii, fără un aviz prealabil. Curentul electric se întrerupea la orele cele mai diferite în cartiere şi chiar în spitale în timpul vreunei operaţii. Generatoare de curent electric de avarie, funcţionabile, erau numai în spitalele militare sau în cele unde aveau acces numai funcţionarii de partid. Oamenii, demoralizaţi, stăteau ore în şir la cozi fără să fie siguri că vor ajunge să cumpere ceva şi apoi aşteptau îngheţaţi în staţiile de tramvai, troleibuz sau autobuz, cu feţele crispate. Mijloacele de transport în comun erau neîncălzite, murdare, supraaglomerate şi nu respectau niciun orar de circulaţie. Orarul traficului era făcut, mai curând, de toanele şoferului.

Multe femei şi-au găsit sfârşitul, au rămas sterile pe viaţă, ori au ajuns în închisori pentru încercarea lor de a avorta un copil nedorit, fie că era unul din flori, fie că părinţii nu aveau mijloacele necesare ca să se hrănească nici măcar pe ei înşişi.

Vecin pe vecin, coleg de serviciu pe coleg de serviciu şi, uneori, frate pe frate se denunţau reciproc la înfricoşătoarea securitate, pentru activitate subversivă împotriva statului sau împotriva orânduirii comuniste. Sperau să obţină, în schimbul denunţului, vreun drept sau

o făceau pentru a se salva ei însuşi sau pe cineva iubit, dintr-o altă situaţie critică. Alţii denunţau, pur şi simplu, „preventiv” în speranţa de a se pune bine cu autorităţile. Cei de la ţară veneau cu trenul la oraş ca să cumpere zeci de pâini, salam când găseau, hârtie igienică şi altele. Pe drumul de întoarcere îşi târau sacii grei cu cele cumpărate, în trenuri, pe culoarele mizerabile, fără lumină şi fără căldură şi, deseori, având geamurile sparte. Orăşenii îi blamau pe ţărani că vin la oraş să le cumpere pâinea şi mezelurile şi astfel nu mai era de găsit nimic pe piaţă. Ţăranii îi invidiau pe orăşeni că trăiesc bine şi îşi vindeau produsele în oraş la suprapreţ. Deseori amestecau, de dragul câştigului, brânză sau alte produse, cu substanţe chimice ieftine, îmbolnăvindu-şi semenii. Fiecare era împotriva fiecăruia în „epoca de aur”…

A venit Crăciunul anului 1989. După ce soţii Ceauşescu au fost împuşcaţi, după cum au meritat-o, românii au început din nou să spere la o viaţă umană.

Pentru unii, nu prea mulţi la număr, avea să fie într-adevăr mai bine după decembrie 1989. Iarba a crescut nestingherită peste cei care au murit nerăzbunaţi în revoluţia din decembrie 1989.

Vai de biet român, sărman, Că slujeşte-un şarlatan, Şi că-n propria lui ţară, Are-abia cât să nu piară.

Nu a durat însă mult şi speranţele românilor s-au spulberat, după ce speculanţi internaţionali, pe care lumea întreagă „nu putea să-i mai încapă”, şi-au pus mâinile murdare, pe valoarile culturale de patrimoniu şi pe cele economice ale României. I-au mânjit pe cei din ţară, aduşi la putere prin manevre dubioase, pentru a închide ochii şi a le accepte ilegalităţile. Desigur că îndată s-au găsit şi lacheii acestora care, întocmai arendaşilor din vremurile vechi, erau mult mai haini decât stăpânii lor, în dorinţa nesăbuită de a se îmbogăţi cât mai mult şi mai grabnic. Au apărut astfel peste noapte multe maşini de lux, pe care nici măcar cei cu stare din bogatele ţări vestice nu şi le puteau permite. S-a umplut ţara, şi în special Bucureştiul, de

cazinouri, baruri de noapte, dar şi de dughene. Noii îmbogăţiţi făceau filmări cum îşi aruncă banii pe obiecte de gust îndoielnic, copiii orfani sau fugiţi de la casele lor, şi pe care nu-i dorea nimeni, dormeau prin canale. Tot mai mulţi deznădăjduiţi se drogau, îşi luau propriile zile sau pe ale altora.

Bătrânii, cărora nu le ajungeau banii din pensie nici pentru mâncare, alegeau calea cerşitului după ce foamea le învingea mândria, sau după ce vânzarea lucrurilor din casă se încheia. Alţi bătrâni, care aveau totuşi o pensie din care reuşeau să trăiască modest sau chiar bine, deveneau invidioşi şi îi urau pe cei tineri, în putere, pentru că ei nu mai reuşeau să câştige bani din afaceri. Aceştia din urmă îşi alegeau drept victime orice tânăr cu o situaţie mai bună, fie că era vorba despre un străin de pe stradă, fie despre unul văzut la televizor, fie îndreptându-şi ura spre propriile rude mai tinere, sau înverşunându-se chiar împotriva propriilor copii...

Zorii noi

În martie 1993, pe Valea Teleajenului, iarna încă îşi mai arăta colţii. Toader se afla la volanul maşinii în ARO, cu Mihai Cornescu alături, pe drumul care şerpuia spre Valea Berii. Mai aveau foarte puţin până acasă.

Toader îi cumpărase lui Mihai în Bucureşti multe haine frumoase. Era acum îmbrăcat cu ele şi mai avea multe altele într-o geantă mare, pe care o aşezase pe banca din spate a maşinii. Dumnezeu îi dăduse acum un înger păzitor, se găsise, în sfârşit, cineva care are nevoie de el, cineva care îi oferea ceva, fără a-i pretinde nimic în schimb. Nu se cunoşteau de mult timp, însă avea sentimentul că sunt prieteni deo viaţă. Îşi vorbeau atât de direct şi de firesc, fără ascunzişuri şi fără a se formaliza, încât lăsau impresia că sunt tată şi fiu. Amândoi fuseseră închişi pe nedrept, cel mai în etate, într-un lagăr de muncă sovietic, iar celălalt în România, într-o puşcărie comunistă. Mihai îl simţea pe Toader ca pe un tată şi Toader, la rândul

său, îl trata pe Mihai ca pe fiul său, în dorul băiatului care îi dispăruse după revolta de la Braşov. Cornescu ştia că de acum înainte viaţa lui va avea un rost şi de-abia îşi încăpea în piele de bucurie. Tânărul era un om sincer şi pe drum i-a împărtăşit lui Toader ceea ce gândeşte. Toader îi povestise şi el multe evenimente trăite de-a lungul vieţii. Bătrânul îi povestise în tren, pe drumul de la Bucureşti, cum a cunoscut-o pe Tamara, ce a găsit acasă, venind din prizonierat, cum a întâmpinat-o pe nevasta lui în gara din Măneciu, cum s-au născut copiii şi cum i-au educat şi multe, multe altele. Avea să-i mai relateze multe întâmplări, duce ce se vor fi cunoscut mai bine. Dar toate trebuie făcute la timpul lor, îşi spus Toader în gândul său.

Au trecut de Mânăstirea Suzana, în al cărei cimitir era îngropată Ana, au lăsat în urmă comună Cheia, fără să facă vreun popas. Toader simţea o imperioasă nevoie să comunice cu partenerul de drum, să se confeseze. Asfel i-a povestit lui Mihai şi despre noul preot şi, desigur, despre defunctul Părinte Damian, despre întâlnirile lor săptămânale în care, la un păhărel, comentau, pe vremea comuniştilor, situaţia disperată în care se afla Rămânia, precum şi evenimentele internaţionale. Mihai asculta atent cele spuse de Toader, admirând în acelaşi timp fascinantul peisaj al Văii Teleajenului.

— Băiatule, îi spuse Toader, după ce obţinuse încuviinţarea acestuia de a i se adresa aşa, înaintând pe Valea Teleajenului, Ciucaşul nu este mare, dacă-l compari cu alţi munţi din România, însă se poate vedea dinspre toate zările. Dinspre Valea Teleajenului se vede mândru şi puternic ca o fortăreaţă, dinspre nord şi vest, Ciucaşul te îmbie la dânsul, să i te apropii, şi-ţi oferă puţin câte puţin din frumuseţea lui, bucurându-ţi ochiul pe măsură ce te apropii. Este muntele care nu se uită niciodată, este cel care-ţi bucură şi-ţi luminează retina, rămânând acolo mulţi ani încă, după ce te-a tulburat. Se spune că bunul Dumnezeu, într-o zi de duminică, şi-a trimis îngerii să se odihnească pe pământ, în aceste locuri. Le-a poruncit acestora, că începând de a doua zi, să se străduiască să

facă din aceste meleaguri un loc atât de frumos, încât nici îngerii, nici muritorii să nu-l uite niciodată. Îngerii au creat aici o lume de basm, aşa cum le-a poruncit Dumnezeu şi apoi, după ce s-au odihnit, i-au chemat pe oameni să vină aici, să se odihnească, să muncească şi să se înmulţească, umplând văile Ciucaşului cu copii. Se spune că un înger le-ar fi spus la plecare oamenilor:

— V-am creat aici o lume de basm ca să vă gândiţi la vremea copilăriei când vi se spuneau poveşti. Aici veţi vedea că poveştile fantastice pe care le-aţi auzit devin realitate. Aduceţi-vă prietenii aici ca să se bucure şi ei, veniţi aici, bucuraţi-vă, înmulţiţi-vă, dar nu uitaţi să aveţi mereu grijă de aceste locuri ca să se bucure şi copiii copiilor voştri de ele.

— Ş ţii, Mihai, Ciucaşul nu este aşa de mare ca Făgăraşul unde, cu uşurinţă, te poţi rătăci, nu are lacurile de cristal din fostele căldări glaciare ale acestuia. El are crestele cu dragoste dăltuite, rotunjite, parcă să împiedice copiii să se zgârie de ele în joacă lor, are pajişti pline de flori multicolore, are ape curgătoare, când domoale, când repezi, în funcţie de anotimp, care parcă mângâie cu drag fiecare piatră şi alunecă, apoi, voioase la vale în cântul păsărelelor şi zumzetul harnicelor albine. Toamna, pictori răsfăţaţi vin parcă să-şi arunce culorile peste pădurile de fag ale Ciucaşului, trăgând la întâmplare cu penelul. Ai impresia că au adus din câmpie auriul grâului copt, galbenul mălaiului, ori culoarea pâinii coapte. Ajungând cu pensulile lor la pădurile de brad, pictorilor ştrengari ori le piere cheful de joacă, ori li se termină culorile. Nu le mai rămâne decât verdele intens al bradului şi puţin maro pentru conurile acestora. Într-un târziu vine iarna şi-şi impună legile ei. După ce se convinge că urşii, câţi au mai scăpat nevânaţi, se duc să hiberneze în bârlogurile lor, umple totul de alb, cu omătul ei gros, ondulează asperităţile reliefului, împovărează crengile brazilor, pedepsindu-i că nu vor să-şi lepede culoarea verde. Mihai, mulţi au venit pe aici, mulţi s-au îndrăgostit de aceste văi, mulţi au scris cu dragoste despre ele, despre „Munţii

Noştri”. Acasă am să-ţi dau cândva să citeşti descrierea Ciucaşului, făcută de doamna Maria Rodica Niculescu.

Mihai asculta fascinat vorbele bătrânului. Acestea îl făceau încet, încet, să uite întâmplările trecutului, nedreptatea care i se făcuse. Totuşi o întrebare stăruia obsesiv în mintea lui. De ce a fost nevoie să sufere nevinovat atâţia ani de zile? Era încă zăpadă pe marginea drumului. Afară nu era foarte frig, însă bătea vântul şi chiciura se încăpăţâna să rămână agăţată pe crengile pomilor. Era într-adevăr un drum de basm. Toader relatase toate acestea, poate, pentru că el însuşi se născuse şi trăise acolo. Dincolo de subiectivismul lui Toader, peisajul era într-adevăr unul de basm, mirific. Mihai fusese cu mulţi ani în urmă, pe când era licean, împreună cu Daniela, în drumeţie prin munţii Ciucaşului, cu rucsacul în spate, dar atunci nu i-ar fi trecut prin cap că-l va aduce soarta din nou aici.

— Ah, Daniela, am fost împreună pe aici cândva, lăsă să-i scape din gură un gând nostalgic, datorat pierderii paradisului primei iubiri adevărate.

— Ce-ai spus, Mihai?

— Nu, nea Toadere, mi-am amintit de anii de liceu. Am mai fost pe aici prin zonă cândva cu o fată. Nu credeam că am să mai ajung vreodată prin aceste locuri. Am fost prieteni buni, dar soarta ne-a despărţit fără milă. Ea s-a măritat cu miliţianul, de care v-am povestit, şi eu am mers în închisoare. Aşa este viaţa, spuse Mihai oftând.

— Viaţa este, de multe ori, nedreaptă, Mihai. Nu trebuie să aşteptăm ca dreptatea să pice din cer. Trebuie să luptăm ca s-o obţinem. Fără trudă şi fără sacrificii nu se realizează nimic în viaţă. „Dumnezeu ne dă de toate pe pământ, dar nu ni Le pune şi în traistă...”.

— Nea Toadere, de multe ori ne luptăm pentru ca să trăim mai bine şi, fără să vrem, facem greşeli care ne costă ani din viaţă.

— Orice om face greşeli, dar există întotdeauna cel puţin o soluţie ca să le îndreptăm, mai devreme sau mai târziu. Oamenii normali învaţă din greşelile lor, cei

inteligenţi din greşelile altora, proştii nu învaţă nici din propriile greşeli, nici din ale altora. A greşi e omeneşte, dar a persista în greşeală e o nebunie.

— Nea Toadere, vorbeşti ca tatăl meu, Dumnezeu să-l odihnească!

— ... numai noi românii nu învăţăm nimic din greşelile istoriei şi iar ne lăsăm conduşi de nevrednici...

Până când au ajuns acasă nu au mai conversat. Mihai era tare bucuros că este alături de Toader şi-i era recunoscător. De ce oare însă se gândise tocmai acum la Daniela. Fusese iubirea lui din tinereţe. Ce avea să semnifice cuvintele transmise de tatăl lui înainte de a închide ochii: „caut-o pe Daniela”? Daniela lui se măritase cu o bestie de om şi l-a părăsit pe el, ca să-i fie ei bine în viaţă. A preferat bunăstarea în locul iubirii lui sincere pe care i-o pusese la picioare. Nici măcar o singură dată, în anii de închisoare, Daniela nu l-a vizitat şi nici măcar nu i-a scris. Chiar i-a fost atât de greu să-l vadă, măcar o dată, la penitenciar, sau a preferat comoditatea. Încercă să-şi alunge gândurile rele, bucurându-se mai departe de frumuseţea peisajului.

Ajunseră, în sfârşit, pe Valea Berii, la Toader acasă. Aici avea să fie, pentru o perioadă şi casa lui. Pe măsură ce privea fascinat casa şi împrejurimile, creştea în el dorinţa de a rămâne aici pentru totdeauna. Din nou s-a gândit la Daniela şi s-a întrebat pe unde o fi ea acum. Ce ciudat că se gândea aşa de des la Daniela, tocmai acum în acest moment. S-a gândit, de altfel, la ea, în fiecare zi şi noapte petrecute în închisoare şi l-a obsedat fiinţa ei în fiecare zi şi noapte după ce a scăpat de acolo...

— Haide, măi Mihai, să mâncam ceva, l-a trezit Toader din visare, că ne-o fi foame după atâta drum! Mihai dădu afirmativ din cap, bucuros de invitaţie.

Toader aprinse aragazul şi puse ceva carne şi cârnaţi la prăjit.

— Mihai, taie tu, te rog, pâinea. Altădată aş fi făcut o mămăligă, dar acum cred că ne este prea foame şi cu pâinea vom mânca mai repede. Îţi place mămăliga?

—

— Îmi place şi mămăliga, nea Toadere, dar acum îmi este o foame de lup, încât aş mânca orice, numai repede să fie gata.

Râseră amândoi. Pâinea coaptă pe vatră, cumpărată de la Vălenii de Munte, fu tăiată de Mihai cu multă evlavie. Înainte de a o tăia îi făcu semnul crucii cu cuţitul, mulţumindu-i astfel lui Dumnezeu pentru darul oferit.

— Aşa să faci mereu, Mihai, îl încurajă Toader, pentru că un om fără credinţă nu poate fi un om cumsecade. Pâinea este dată de Bunul Dumnezeu şi oamenii trudesc mult pentru ea. Mihai continuă să taie pâinea în felii, cu bucurie în suflet, dar şi cu pioşenie, timp în care îşi aduse aminte de foştii tovarăşi de suferinţă din închisoare. Unii dintre ei se făceau vinovaţi şi erau condamnaţi la ani grei de carceră, numai pentru că nu împărtăşeau ideologia sistemului comunist. Mulţumea lui Dumnezeu de fiecare dată înainte de a începe să mănânce, pentru darurile culinare aflate dinainte. Era permanent cu gândul şi la cei care, în zbuciumata istorie a României comuniste, au adormit foarte tineri întru Domnul, în chinuri groaznice, fiind torturaţi, înfometaţi şi lăsaţi bolnavi, fără a fi trataţi, de către brutele aservite sistemului totalitar. Ştia că mulţi dintre cei morţi nu au avut parte de o înmormântare creştinească. Chiar dacă nu i-a cunoscut vreodată, aceşti eroi anonimi trebuie să rămână adânc îngropaţi în sufletul lui şi al fiecărui bun român. Un fost tovarăş din închisoare îi spusese că, de fiecare dată când va avea mâncare pe masă, să se gândească şi la cei care flămânzesc şi suferă prin închisori. Mihai şi-a propus să-şi amintească de acest omenesc îndemn cât va trăi.

Toader aduse o sticlă de ţuică, umplu două pahare, ciocniră şi le dădură pe gât.

— Bine ai venit, Mihai, în Valea Berii! Îmi doresc să rămâi aici la mine şi apoi să te aduni cu o fată cumsecade, să întemeiaţi o familie şi să umpleţi Valea Berii cu copii, aici în casa asta. Aşa să ne ajute Dumnezeu! Casa mea este de acum înainte şi casa ta. Mai am un băiat în Germania,

fratele lui, primul meu născut, a fost ucis în Bucureşti de către securişti, pentru că a participat la revoltă din Braşov. Îmi doresc să rămâi aici lângă mine şi să le ţii locul fiilor mei. Şi eu sunt bătrân şi nu mai vreau să fiu singur. Promit că am să te fac să nu-ţi pară rău că ai venit la mine.

Mihai încuviinţă din cap. Începură să mănânce amândoi cu poftă, punându-şi din când în când câte un pahar de ţuică.

— De mult n-am mai mâncat atât de bine. Cred că aerul de aici îmi face poftă de mâncare. Parcă aş fi în casa în care m-am născut, la părinţi mei, Dumnezeu să-i odihnească!

— Mihai, îmi place că eşti credincios, că eşti vorbăreţ, şi-mi place şi cum vorbeşti şi cum judeci. Cred, Mihai, că oamenii scumpi la vorbă sunt aşa, ori pentru că au ceva de ascuns, ori că se simt suprasolicitaţi de subiectul discuţiei. Şi acum, haide să mâncăm că ni se răcesc bucatele în strachină!

*

A doua zi, după ce rânduiră puţin prin casă, Toader şi Mihai se apucară de lucru la gater. Mihai era băiat inteligent şi observă dintr-o privire câteva mici defecţiuni pe la maşinile şi instalaţiile din gater. Acestea necesitau câteva reparaţii, iar cablurile şi instalaţia electrică, în general, nu mai corespundeau şi trebuia înlocuite cu altele moderne.

Toată săptămâna şi în zilele care au urmat au muncit amândoi din greu ca să respecte contractele care, mulţumită lui Dumnezeu, nu mai conteneau. În cele câteva zile în care bătrânul a fost la Bucureşti s-au adunat foarte multe comenzi. Desigur că drumul la Bucureşti a fost necesar şi s-a încheiat cu succes, dar acum trebuia să-i dea zor ca să termine toate lucrările la timpul potrivit. Mihai muncea ca o maşină, depunea mult suflet şi avea mult spor în tot ceea ce făcea.

— Mihai, spunea bătrânul, asta-i măcar sigur că munca nu ţi-o fură nimeni şi apoi hoţul să ţi-o mai şi facă pentru tine. Unde-o laşi, tot de acolo o iei, aşa cum ai lăsat-

o, ba uneori chiar multiplicată. Ş ţii ce, Mihai, i se adresă bătrânul ca să schimbe puţin subiectul, am să te rog mai întâi să-mi spui, de acum înainte, Toader, pe nume şi să mă tutuieşti. Vreau şi eu să mă simt mai tânăr. De acum suntem Toader şi Mihai, e bine aşa?

— Este foarte bine!

Mihai avea mâini de aur, pe ce punea mâna se cunoştea, şi umbla printre maşini, de parcă ar fi fost dintotdeauna acolo la gater. Tânărul îşi făcea în timpul liber planuri pe hârtie şi se sfătuia cu bătrânul cum, ce, şi de unde să cumpere cele de trebuinţă pentru modernizarea gaterului.

Duminica următoare, ca de altfel în toate duminicile care s-au scurs, au fost zile de odihnă şi au mers la biserică la Cheia, unde Toader l-a prezentat pe Mihai neamurilor, prietenilor din Cheia şi, desigur, Părintelui Haralamb.

Toader era numai zâmbet de când se sculă şi până adormea, văzând cum vin neîncetat clienţii cu comenzile de cherestea şi pleacă, apoi, cu marfa mulţumiţi, unii chiar mângâindu-şi scândura nouă tocmai cumpărată şi stivuită cu grijă în căruţe sau în camioane. Seara, obosiţi de muncă, se aşezau după masă la o ţuică sau la o bere împreună şi Toader îi povestea viaţa lui, căpătând tot mai multă încredere în Mihai. Îi vorbea despre comoara inestimabilă a folclorului românesc, îi povestea conţinutul unor snoave sau legende, cunoscute în peregrinările sale prin ţară sau străinătate şi multe altele. Discutau politică, religie, geografie şi chestiuni de tehnică, ce-l interesau în mod deosebit.

Odată veni vorba de Delta Dunării cu bogata ei vegetaţie din nord, spre deosebire de restul Dobrogei, cu dealurile ei sterpe, fără copaci, numai cu tufişuri mici. Pentru că discutau despre Deltă şi despre Braţul Sfântul Gheorghe, bătrânul îi povesti că acest braţ al Dunării se cheamă aşa, fiindcă marele mucenic Gheorghe urmărise balaurul care, dorind să scape, s-a ascuns în Marea

Neagră, exact pe acest curs. Balaurul fiind grav rănit, alergă spre mare, mişcându-şi coada uriaşă ca în zvârcolire, ceea ce explică de ce braţul acesta al Dunării face tot felul de meandre şi cotituri. Când a ajuns la malul Mării Negre şi era gata să se ascundă în apele ei adânci, unde nici sfântul nu i-ar mai fi putut face nimic. Atunci s-a înălţat calul alb al mucenicului pe două picioare, a sărit pe balaur, în aşa fel încât suliţa Sfântului Gheorghe a putut să-l străpungă în inimă. Monstrul s-a tot zbătut până la apusul soarelui, asemenea şerpilor răniţi care, chiar cu capul tăiat, nu mor până la apusul soarelui, şi tot mişcându-şi coada, a lărgit şanţul uriaş pe care îl făcuse şi de aceea Dunărea are gura de vărsare aşa de largă.

Toader îi mai povesti, în altă seară, o legendă, şi anume pe cea a munţilor Carpaţi şi a Munţilor Dobrogei:

— Când s-au născut munţii Carpaţi, veniră năvalnic spre Sud ca să cucerească Dobrogea cu dealurile ei de piatră. Munţii aceştia bătrâni, nobili şi adevăraţi, nu se mai uită astăzi peste umăr la neastâmpăraţii Carpaţi, sau, dacă se uită, o fac cu un dispreţ suveran. Pe acele vremuri, Munţii Dobrogei supăraţi s-au uitat o dată la ei cu încruntare şi Carpaţii, cuprinşi de frică s-au retras şi au cotit înspăimântaţi făcând şi ei pe-acolo ce au putut: un lanţ de munţi, vârfuri, pasuri şi chei, izvoare şi ape. Aşa că tinereţea Carpaţilor s-a înclinat în faţa mândriei sălbatice a munţilor Dobrogei. Rămaşi aici, au încercat să facă orice ca să spele de pe suprafaţa pământului Munţii Dobrogei, creând cursuri de ape care să alimenteze Dunărea şi, cu timpul, să facă – în concepţia lor de munţi tineri – să dispară acei munţi bătrâni cu pretenţii de nobili. Carpaţii, ca să nu fie văzuţi de Munţii Dobrogei în vreme ce le trimiteau şuvoaiele năvalnice, s-au ascuns după pădurile de brad şi de fag, continuând să trimită şuvoaie mari de apă ca să termine odată cu Dobrogea. Nu au reuşit nici Carpaţii s-o răpună, şi cu atât mai puţin comuniştii cu „Canalul Morţii”. Pământul Dobrogei a rămas aspru şi neîmblânzit, împotrivindu-se oricărei civilizări artificiale şi forţate. A digerat fără milă toate canalele de irigaţie şi

ţevile acestora şi le-a umplut de mărăcini, proclamându-şi necruţător, cu îndreptăţită mândrie, independenţa şi sălbăticia. Ulterior, în ultimii ani, odată cu vârsta, pământul Dobrogei a mai cedat şi a acceptat un canal de irigaţie ca să-şi mai ude pământurile prea ridate de câte au îndurat de-a lungul anilor.

Carpaţii s-au resemnat şi au hotărât să rămână acolo în bună înţelegere cu fraţii mai bătrâni din Dobrogea. Cele două lanţuri de munţi şi-au unit apoi puterile pentru a le oferi românilor, de-a lungul istoriei lor zbuciumate, o ascunzătoare şi un scut. Românii, la rândul lor, i-au respectat şi, după puterile lor, i-au nemurit şi slăvit în cântecele lor.

Marele român Eminescu, aşezat pe bustul lui de cărţi din bronz, aflat pe malul Lacului Leman, în Vevey, oraşul ciocolatei, le povesteşte acum turiştilor străini care se perindă prin Elveţia, despre pădurile şi munţii României, despre Marea Neagră, despre românii mereu asupriţi de veacuri, de către străini:

„Vai de biet român săracul,
Îndărăt tot dă ca racul,
Nici îi merge, nici se 'ndeamnă,
Nici îi este toamna toamnă,
Nici e vară vara lui
Şi-i străin în ţara lui.
Dela Turnu 'n Dorohoiu
Curg duşmanii în puhoiu
Şi s-aşază pe la noi;
Şi cum vin cu drum de fier,
Toate cântecele pier,
Sboară păserile toate
De neagră străinătate.
Numai umbra spinului
La uşa creştinului.
Îşi dezbracă ţara sânul,
Codrul – frate cu Românul – De secure se tot pleacă
Şi izvoarele îi seacă – Sărac în ţară săracă!”

Străinii, Mihai, ni-i aruncă la groapa de gunoi a istoriei pe Vasile Conta, pe Vasile Alecsandri, pe Bogdan Petriceicu Haşdeu, pe Kogălniceanu, Xenopol, Pârvan, Iorga, Goga şi atâţia alţii. Pe bietul Eminescu l-au omorât şi-i ţin bine ascunse operele, pentru că în ele sunt exprimate idei incomode pentru mai marii zilei, iar aceştia nu vor să fie daţi în vileag.

Mihai asculta cu mare interes poveştile bătrânului, în special pe cele despre viaţa acestuia, şi despre tragicele evenimente prin care a trecut România în anii dictaturii comuniste. Erau atât de interesante şi captivante, încât Mihai le considera pe ale sale, prin comparaţie, prea puţin importante.

*

Anii treceau şi gaterul din Valea Berii se transformase într-o mică, dar modernă fabrică de cherestea unde lucrau, în două schimburi, şase persoane în afară de Toader şi de Mihai. Toader Şoimu împlinise 78 de ani şi puterile începuseră să-l lase. Mihai lua acum comenzile, organiza oamenii la muncă, se ocupa de livrări şi de achiziţii, încasa plăţile, plătea impozitele etc. Dezvoltarea fabricii se datora, în cea mai mare parte, lui Cornescu.

Bătrânul Toader stătea mai mult în casă şi-i lăsa lui Mihai toată treaba fabricii. Seara venea Mihai la el şi-i spunea tot ce s-a realizat în acea zi, ce bani s-au încasat sau ce s-a plătit. Toader îngrijea mormintele, deretica prin casă şi gătea pentru amândoi şi pentru oamenii care lucrau pentru ei. Duminica mergeau împreună la biserică şi Toader îl lăsa pe Mihai să conducă maşina. Când se întorceau, treceau şi pe la Mânăstirea Suzana ca să aprindă o lumânare la mormântul Anei.

Odată cu mărirea producţiei, s-a simţit nevoia unei hale în care să fie depozitate materia primă şi, în special, produsele finite ale fabricii. Pentru că de mulţi ani nu mai aveau cai şi boi, Mihai i-a sugerat bătrânului să dărâme grajdul vechi şi pe acel loc să construiască depozitul. Toader a fost încântat de ideee. În acea seară i-a povestit

lui Mihai pe cine îngropase sub grămada de bălegar din spatele grajdului, în „groapa ticăloşilor”.

— Mihai, şi eu am avut momente grele în viaţă. De multe ori, viaţa te împinge să faci lucruri oribile. M-am întors din lagărul sovietic acasă şi mi-am găsit tatăl cu ţeasta zdrobită, zăcând în pat într-o baltă de sânge. Aceşti tâlhari, ascunşi sub pavăza comunismului, mi-au împuşcat fraţii, mi-au necinstit sora, au maltratat şi ucis mulţi oameni din zona noastră. Dacă nu i-aş fi omorât, ar fi făcut şi mai mult rău în viaţă. Oamenii de la noi din zonă mi-au mulţumit pentru fapta mea. Bunului Dumnezeu va trebui să-I dau socoteală atunci când El va considera de cuviinţă s-o fac.

— Şi eu aş fi procedat întocmai, Toadere.

— Asta nu este totul... În noiembrie 1987, Nechifor, băiatul meu a participat la revoltă de la Braşov. Oamenii nu cereau decât plata lunară a salariilor, să fie alimente şi îmbrăcăminte în magazine şi revendicau unele drepturi legitime ale omului, înscrise şi în Constituţie. Ceauşescu garantase pe plan internaţional aceste drepturi, dar nu ni le-a respectat niciodată, ba dimpotrivă... Protestatarii de la Braşov au fost bătuţi, strămutaţi în alte zone din ţară, iar unii ucişi în bătaie. Nechifor, băiatul meu, a fost unul dintre cei omorâţi în bătaie. Era un maistru bun la Braşov, iubit de oameni şi voia, peste câteva luni, să se însoare cu o fată de acolo. Doi miliţieni l-au ucis în bătaie şi apoi i-au trimis corpul neînsufleţit la crematoriu ca să-l incinereze şi astfel să se piardă orice urmă a faptelor lor. Din băiatul meu, un om mare cât muntele, mi-au dat, după multe intervenţii, numai o urnă cu cenuşă. Am aflat că acei miliţieni torţionari au schilodit mulţi oameni pe viaţă. Cei doi zac şi ei la doi metri sub pământ, putrezind în spatele grajdului.

— Şi eu aş fi procedat la fel, aşa cum am mai spus.

— Dumnezeu mi-a plătit în avans faptele mele: război, lagărul sovietic şi fuga de acolo, uciderea fraţilor mei şi a tatei, necinstirea surorii mele, fuga de comunism a lui Niculae, uciderea lui Nechifor, moartea Tamarei... Cu

siguranţă că atunci când am să mor voi plăti în faţa lui Dumnezeu încă pe atât.

—

Viaţa este o continuă luptă de supravieţuire. Dacă nu te-aş fi întâlnit pe tine, aş fi putrezit aici de unul singur, după atâta amărăciune în viaţă.

Bătrânul începu să plângă. Mihai, mişcat de durerea bătrânului, ieşi din casă vreo jumătate de oră şi se întoarse cu o sticlă de rachiu.

— Toadere, cum rămâne cu anii frumoşi pe care i-ai trăit alături de Tamara, aţi făcut doi copii, lumea v-a venerat în Cheia, casa v-a fost plină de oameni cu inima curată?

— Asta aşa este. Mihai, tu eşti un om minunat. Tu participi la înfrumuseţarea vieţii mele. Aş vrea să te văd însurat, Mihai, şi apoi pot să mor liniştit. Uite ai deja 34 de ani şi nu te-ai adunat până acum cu o femeie. Te rog să faci cât mai repede planurile pentru depozit şi să torni cât mai mult beton peste „groapa ticăloşilor” din spatele grajdului, ca să nu se mai nască alţii ca ei.

Bărbaţii se îmbrăţişară şi mai cinstiră un pahar de rachiu. Seara, târziu, Mihai ieşi afară să se plimbe prin împrejurimi. Toader luă telefonul şi sună în Germania la Niculae, fiul lui.

*

— Bună seara, Niculae!

— Bună seara, tată, mă bucur că te aud. Cum îţi merge?

— Îmi merge bine, Niculae, dar îmbătrânesc şi mă mişc tot mai greu. Noroc că-l am pe Mihai lângă mine care face totul la gater.

— Tată, acum ai o fabrică în toată regulă, tot gater îi mai spui? Râse Niculae.

— Niculae, noi ăştia mai bătrâni rămânem la vorbele noastre. Cum îţi merge?

— Ne merge foarte bine tată, atât mie, cât şi nevestemii Tereza. Din păcate nu ne-a dat Dumnezeu copii, aşa cum ştii. Tereza a mai fost la tot felul de medici ca să poată

avea copii, dar totul a fost în zadar. Ne-am gândit să înfiem unul, dar nu ştii ce aduci în casă. Aşa, trăim amândoi fericiţi, ne-am împăcat cu gândul că n-o să avem copii şi ne răsfăţam acum unul pe altul ca doi adolescenţi. Serviciul merge foarte bine, câştig bani destui, avem o casă frumoasă, mergem cu maşini bune, facem concedii în toată lumea, la ce să mai râvnim?

— Niculae, aş vrea să vorbesc cu tine într-o problemă…

— Da tată, desigur, te ascult.

— Niculae, aşa cum ţi-am spus, îmbătrânesc şi merg tot mai greu. Îmi fac gânduri că în curând nam să mă mai pot mişca şi cândva am să mor. Gaterul merge foarte bine şi asta numai datorită lui Mihai. Niculae, tu eşti unicul moştenitor al meu şi gaterul îţi va rămâne ţie după ce am să mor.

— Tată, eşti încă un om în putere şi nu găsesc oportun să vorbim de moşteniri acum.

— Niculae, toate lucrurile în viaţă trebuie făcute la timpul lor.

— Cum vrei dumneata, tată, continuă te rog.

— Gaterul sau fabrica de cherestea, cum îi zici tu, merge aşa de bine de doi ani, de când este Mihai alături de mine. Niculae, tu nu vrei să te întorci în România şi, dacă mor, se va alege praful de munca mea de o viaţă. Pe de altă parte, Mihai a pus mult suflet în această fabrică. Dacă mor, el nu se va alege cu nimic după doi ani de muncă. El, nici măcar, aşa cum ştii, nu primeşte un salariu de la mine.

— Tată, te rog, eu nu vreau nimic de la gater, am meseria mea, câştig bine şi…

— Niculae, am o propunere. Dacă tu nu vrei gaterul, nişte bani îţi vor prinde, cu siguranţă, bine şi cu aceştia poţi să-ţi cumperi ce vrei.

— Tată, eu nu am nevoie de banii de la gater. Câştig foarte bine.

— Niculae, aşa este normal ca părinţii să le lase copiilor, pe care i-au adus pe lume, ceva. Când Tamara s-a prăpădit, nu ai vrut nimic, acum îmi spui acelaşi lucru.

Trebuie să primeşti ceva de la mine. Eu vreau să-ţi dau cincizeci de mii de mărci germane ca să-ţi cumperi, eventual, o maşină bună, sau ce vrei tu. Niculae, am aceşti bani.

— Tată, dar...

— Eu am să-ţi dau aceşti bani în numerar atunci când veniţi tu şi cu Tereza, de Paşte, aici. Casa şi gaterul, cu tot ce are investit în el, are o valoare de şaptezeci de mii de mărci. Atunci când vei veni în Valea Berii, vom merge la un notar, dacă eşti de acord, şi voi trece gaterul prin testament, pe numele lui Mihai. Mihai va avea grijă şi de gater şi de mine, dacă îmi va merge rău şi, după ce mor, îi vor rămâne toate lui. Vreau să ştiu numai dacă eşti de acord cu propunerea mea. Mă interesează ce gândeşti în această chestiune. Dacă îmi spui că nu accepţi, am să găsesc o soluţie ca să-l despăgubesc pe Mihai pentru ceea ce a făcut până acum şi pentru ce va face pe mai departe.

—

— Tată, sunt absolut de acord cu propunerea dumitale, dar mie nu trebuie să-mi dai aceşti bani. Eu şi cu Tereza avem asigurări foarte generoase de boală, de pensie chiar dacă, Doamne-fereşte, am rămâne infirmi pe viaţă. Casa noastră, în care ai fost acum trei ani, este complet plătită. Bani avem mai mulţi decât tot ceea ce ai dumneata în Valea Berii.

— Trebuie, Niculae, eu vreau să fiu împăcat în faţa lui Dumnezeu. Banii aceştia trebuie să-i iei de la mine. Este dreptul tău să-i primeşti şi obligaţia mea de tată să ţi-i dau. Îţi mulţumesc pentru hotărârea ta!

— Tată, şi eu l-am cunoscut pe Mihai, anul trecut când am venit în Valea Berii, şi-mi place tare mult de el. Găsesc că este corect ceea ce vrei să faci pentru mine şi pentru el. Mă bucur foarte mult că ai pe cineva de încredere lângă tine. Dacă ţi se întâmplă ceva, va fi Mihai lângă dumneata şi aceasta mă linişteşte.

— Eşti un băiat minunat, Niculae.

— Am să te rog să pregăteşti toate actele şi, când venim în România de Paşti, mergem la notar ca să

pecetluim ceea ce am discutat.

— Îţi mulţumesc, Mihai, atunci ne vom vedea peste câteva săptămâni. O seară frumoasă îţi doresc! Pot să vorbesc două vorbe şi cu Tereza?

— Desigur, vine imediat la telefon. Noapte bună, tată şi salută-l, te rog, pe Mihai din partea mea. Toader se mai întreţinu cu Tereza şi, după puţin timp, Mihai întră în casă.

*

— Mihai, bine că ai venit! Tocmai am vorbit cu Niculae la telefon. Niculae mi-a spus să-ţi transmit salutări din partea lui.

— Mulţumesc, ce mai fac ei?

— Niculae şi Tereza o duc foarte bine şi vor veni de Paşti în Valea Berii.

— Mă bucur că vin aici. Poate vor avea chef să mergem puţin pe munte.

— Mergeţi voi trei, Mihai, eu nu mai am putere să urc pe munte. Vreau însă să-ţi spun altceva. Am luat o hotărâre împreună cu Niculae. Este una care te priveşte şi pe tine.

— Ascult cu plăcere, Toadere...

Toader îi povesti în amănunt planul pe care l-a făcut cu Niculae. La auzul celor spuse de Toader, ochii lui Mihai se umeziră.

— Toadere, m-ai adunat de pe stradă acum câţiva ani când eram un biet cerşetor şi dormeam pe unde apucăm. M-ai luat aici la tine, mi-ai dat posibilitatea să arăt ceea ce ştiu şi cu asta m-ai făcut fericit. Acum vrei să-mi oferi munca ta de ani de zile. De ce faci toate astea pentru mine?

— Pentru că aşa îmi spune inima, Mihai. Pe de o parte eşti un băiat minunat, harnic şi inteligent care a pus acest gater pe picioare. Pe de altă parte, am jurat în faţa lui Dumnezeu ca să fac fapte bune pentru oamenii cumsecade ca tine, ca să-mi pot spăla păcatele făcute în viaţă.

... şi îngerul se apucă să zidească ceea ce s-a năruit cât a dormit

Într-o seară, Mihai îi povesti bătrânului de Daniela Georgescu. Îi relată cu de-amănuntul cum sau cunoscut, despre prietenia lor şi despre planurile pe care le urziseră cândva împreună. Apoi îi istorisi despre Sorin Buneanu, ofiţerul de miliţie care locuia pe strada Danielei.

— Era un om rău famat în cartier şi, cu toate acestea, Daniela, fata visurilor mele s-a căsătorit cu acel Sorin, după ce eu am intrat în puşcărie. Nu am înţeles niciodată de ce Daniela l-a preferat pe acel miliţian şi nu am încetat niciodată să mă gândesc ce a determinat-o s-o facă.

Numele feţei i se păru foarte cunoscut lui Toader, cu toate că în România Daniela Georgescu este un nume foarte comun. Tresări la auzul numelui, însă se abţinu să spună ceva. Probabilitatea ca Daniela să fie tocmai fata lui Gică, prietenul lui din Bucureşti, cu care fusese în lagărul de muncă rusesc era foarte mică. Şi totuşi... Era nerăbdător să audă din gura lui Mihai descrierea fetei şi-şi propusese să nu se dea de gol cu nimic deocamdată, chiar dacă presupunerea lui se va adeveri.

— Mihai, vrei să-mi povesteşti de fata asta, te rog?

— Am să-ţi povestesc, Toadere, deşi fiecare amintire şi discuţie despre ea mă tulbură.

— Haide, lasă asta. Cred că fata asta merită să vorbeşti de ea. Povesteşte-mi odată de fată, că sunt foarte curios!

Toader aduse o sticlă de rachiu, turnă în pahare şi se aşezară la masă ca doi vechi prieteni. Mihai dădu paharul de ţuică pe gât, după care luă sticla de pe masă, după ce-i ceru din priviri încuviinţarea bătrânului, ca să-şi mai pună încă un păhărel.

— Bea, băiatule, băutura face bine de multe ori, şi la necaz, şi la bucurie, şi când ţi se naşte un copil şi, de asemenea, când ţi se duce cineva drag. Bei şi atunci când ţi-ai câştigat un prieten, la fel dacă ţi-ai înfrânt un duşman şi bei, de multe ori, şi din cauza unei muieri. Şi mai ales,

dacă aceasta o merită. Cum arată faţa?

Au băut amândoi aproape jumătate de litru de rachiu, pahar după pahar, cu înverşunare şi, la urmă, Mihai, cu lacrimi în ochi, începu s-o descrie pe Daniela.

— Este o fată frumoasă, de un metru şi şaizeci şi cinci de centimetri, şi parcă este toată numai picioare. Are părul lung şi negru ca pana corbului, lăsat peste umeri. Are nişte ochi căprui, puţin parcă spre verde şi are şoldurile puţin rotunjite, aşa cum îi stă bine unei femei. Are mâini frumoase, armonizate cu trupul, fără să aibă degetele foarte lungi. Este foarte feminină şi orice mişcare face, o execută cu graţie neprefăcută, înnăscută şi, evident, nestudiată. Are vocea caldă, este foarte directă în discuţii şi sinceră în tot ceea ce spune, deseori fiind ironică. Are nişte sâni potriviţi şi teribil de ademenitori, mai adăugă Mihai şi dădu ultimul păhărel pe gât. E permanent veselă şi are un râs molipsitor. Când merge, parcă dansează şi-şi mişcă graţios capul, în timp ce părul îi alunecă de o parte şi de alta a feţei de copil. Ne-am cunoscut în liceu, eu eram mai mare ca ea, mi-am făcut armata şi apoi am intrat la facultate, la TCM. Ea a urmat ASE-ul. Hotărâsem, ca atunci când va termina ea facultatea, să ne căsătorim. Nu a fost să fie... Mergeam amândoi cu mare plăcere pe munte. În anii aceia am fost şi pe aici, pe Munţii Ciucaşului, pe culmea Zăganului, am văzut, coborând înapoi spre Cheia, „Babele la sfat”. Daniela are un unchi în Cheia, el este fratele tatălui ei. L-am cunoscut şi eu atunci când am fost pe aici, pentru că am trecut şi pe la el. Un om simplu, nea Titi, foarte cumsecade, om dintr-o bucată, iar nevasta lui, Tanţa, este la fel...

— Măi Mihai, îl întrerupse Toader cu oarecare tremur în glas, fata asta trebuie să fie foarte frumoasă şi cumsecade. Cred că este tocmai fata care-ţi trebuie ţie în viaţă. Cu siguranţă că, după ce au trecut atâţia ani, nu mai are Daniela ta faţa de copil pe care o ştiai tu. Fata este din Bucureşti, bănuiesc, dacă aţi fost împreună la liceu? Întrebă iscoditor Toader, recunoscând, oarecum, în

descrierea lui Mihai pe fata lui Gică, prietenul lui de-o viaţă. Toader o cunoştea pe Daniela de când se născuse. Dacă Daniela îi avea ca unchi şi mătuşa pe Titi şi pe Tanţa în Cheia, atunci nu încăpea îndoială că Mihai îi povestea de Daniela lui Gică.

— Daniela locuia la câteva străzi de casa unde m-am născut şi am crescut, în cartierul Bucureştii Noi, pe strada Retortei. Tatăl ei, un om foarte cumsecade, este maistru croitor. Şi el a fost, ca şi tine, prizonier de război şi încarcerat în lagărele de muncă forţată.

— Unde stă?, întrebă bătrânul, şi avu o tresărire care nu-i scăpă lui Mihai.

— Ce este, Toadere, de ce ai tresărit aşa?

— Nu, m-am gândit la ceva, însă mi-a trecut, răspunse bătrânul, încercând să se liniştească. Deja în mintea să i se înfiripa un gând. De fapt, încercă Toader s-o dreagă, n-am înţeles bine în ce cartier stătea. Ştii, Mihai, la vârsta mea am devenit mai fudul de ureche şi, dacă cineva vorbeşte mai încet, trebuie să-l rog să repete ce-a spus.

— Este din Bucureşti, născută în cartierul Bucureştii Noi, acum nu mai ştiu unde o locui. Dacă ea nu m-a căutat atâţia ani, nu cred că se cade s-o caut eu. Poate are deja familia ei, o avea poate copii, este fericită şi...

— Mihai, poate că ar fi bine s-o cauţi pe fata asta, nu ştii, poate că şi ea ar vrea să fie din nou cu tine, cine ştie? Spuse Toader, continuând să-şi urzească planul în minte.

— Toadere, vorbeşti precum tata, Dumnezeu să-l odihnească. Şi el mi-a zis, chiar înainte de a închide ochii, s-o caut pe Daniela. Ştii, apa râului care a trecut, nu mai poate învârti moară. Ce să mai vrea fata asta de la mine? Ea are familia ei. Ce-i pot eu oferi, nu am nimic.

— Mihai, drumurile Domnului sunt necunoscute nouă muritorilor. Tu ai mai dori-o pe fata asta?

— De când am fost arestat şi până în ziua de astăzi, nu am încetat o clipă să mă gândesc la ea. Mihai nu mai putu continua, ochii i se umplură de lacrimi.

*

La începutul lui aprilie 1995, depozitul de cherestea, necesar pentru materia primă şi depozitarea temporară a produselor fabricii de cherestea, fusese inaugurat. Fundaţia construcţiei a fost în aşa fel concepută, încât o dublă supraetajare a depozitului era posibilă. Cu aceasta Mihai respectase dorinţa lui Toader de a acoperi cât mai bine „groapa ticăloşilor” din spatele fostului grajd.

În seara zilei de 15 aprilie 1995, o camionetă MAN-Volkswagen cu coviltir şi un Audi parcară în Valea Berii, în faţa casei lui Toader. Niculae şi Tereza coborâră din maşini şi se duseră să-i salute pe Toader şi pe Mihai. Niculae îi înmână tatălui cheile de la camionetă.

— M-am gândit, tată, că poate aveţi nevoie de o camionetă aici la gater. Costurile de vamă am să le suport eu.

— Era musai, Niculae, să-mi aduci aşa ceva?

— Nu era musai, tată, ai dreptate. Ai nevoie de aşa ceva aici?

— Dacă am nevoie de aşa ceva? Păi am nevoie de o camionetă ca asta, ca de apă.

— Atunci s-o folosiţi sănătoşi!

— Vă mulţumesc, măi copii, se adresă Toader lui Niculae şi Terezei, mi-aţi făcut o mare bucurie. De ani de zile îmi doresc aşa ceva.

În zilele următoare, Toader, Niculae, Tereza şi Mihai s-au dus la notar ca să pecetluiască cele discutate la telefon. Niculae primi de la Toader cele cincizeci de mii de mărci germane în numerar. Mihai avea să fie, după moartea lui Toader, un om bogat. Tot ce îi aparţinea lui Toader Şoimu în Valea Berii avea să intre în posesia lui Mihai, după decesul bătrânului.

*

— Bună dimineaţa, Gică, Toader Şoimu este la telefon.

— Să trăieşti, Toadere, mă bucur că te aud. Cum o mai duci, mai este zăpadă pe la voi în Valea Berii.

— Nu mai este prea multă, Gică, s-a topit şi au început să iasă toporaşii. Ce faceţi de Paşti?

— De Paşti, ca de obicei, la noi acasă, vin desigur şi Daniela cu Maria ca să ciocnim ouă şi să mâncam cozonaci.

— Ce face Ana şi ce mai fac Daniela şi Maria?

— Mulţumesc de întrebare, Ana este bine, îmbătrânim amândoi ca doi pensionari. Maria este la o şcoala franceză în clasa a doua. Creşte şi este foarte cuminte, desigur cuminte atât cât poate fi un copil, şi se face tare frumoasă. Daniela este din nou singură, bărbatul ei s-a împuşcat acum câteva luni.

— Îmi pare rău să aud asta, Gică. De ce nu mi-ai spus şi mie?

— Ba să nu-ţi pară rău, Toadere, bărbatul ei era un nemernic. Nu-i frumos să-i vorbeşti pe morţi de rău, dar acela era un nemernic. De ce să-ţi mai fi spus lucruri urâte.

— După cum vorbeşti de fostul soţ al Danielei, nu sună foarte urât, pentru că acum n-o mai poate supăra, replică Toader cu subînţeles.

— Nu, Toadere, bine că s-a dus şi mi-a lăsat fetele în pace. De atunci parcă a întinerit Daniela mea. Ce faci de Paşti? Nu vii pe la noi ca să-l petrecem împreună?

— Mulţumesc de întrebare, Gică. Niculae, băiatul meu, a venit din Germania şi mi-a adus o camionetă pentru gaterul meu. Vreau, oricum, pe 21 aprilie să vin la Bucureşti cu Niculae şi cu Tereza pentru a întocmi hârtiile de vamă ca să pot înscrie apoi maşina.

— Cu atât mai bine dacă vin şi ei, Ana şi Daniela or să se bucure, ca să-i vadă şi pe ei după atâţia ani. Facem masă mare aici la noi. Daniela, cu banii pe care i-a strâns, şi-a cumpărat un apartament mare în Bucureşti şi locuieşte acolo cu Maria. Are, după cum ştii, o firmă de contabilitate care-i merge foarte bine şi foloseşte apartamentul şi ca birou administrativ. Are patru oameni care lucrează pentru ea.

— Acestea sunt veşti bune, dar ia spune-mi Gică, Daniela n-o să se mai mărite?

— Toadere, mi-a spus că, dacă se va mai mărita,

numai şi numai cu fostul ei prieten din copilărie o va face, cu Mihai Cornescu. A încercat să-l caute şi, cineva i-a spus că a fost eliberat după revoluţie din închisoare, dar că ar fi plecat din Bucureşti. Daniela nu mai ştie nimic de el.

— Gică, şi dacă i-l găsesc eu pe acest Cornescu, daţi o bere la „Carul cu bere”? Spuse Toader, râzând cu subtext.

— Ba dau şi zece, numai să-mi ştiu faţa fericită! Nu ţi-am spus-o niciodată, Toadere, şi-ţi mulţumesc că la acea vreme nu m-ai întrebat, deşi m-ai ajutat atât de mult. Maria este fata lui Cornescu şi-i seamănă leit.

Toader rămase ca trăsnit, auzind acestea. După o pauză spuse:

— Am să i-l aduc Danielei pe Cornescu înapoi, măcar că am să-l caut şi-n gaură de şarpe.

— Toadere, ai făcut tu multe în viaţă, dar asta n-o mai cred!

— Gică, am 78 de ani şi am făcut şi văzut, într-adevăr, multe în viaţă, şi bune şi rele. Una s-o ştii însă de la mine, de promisiunile făcute întotdeauna m-am ţinut. Promit să vi-l aduc pe Mihai Cornescu „pe tavă şi cu cravată la gât”. Când vin la voi de Paşti, vreau să stau de vorbă, între patru ochi, cu Daniela. În funcţie de discuţia pe care o voi avea cu ea, am să-mi ţin promisiunea.

— Eşti formidabil, Toadere, dar nu cred că scap numai cu berea, glumi Georgescu.

— Nu, Gică, trebuie să-mi dai şi o sticlă din zaibărul acela al vostru oltenesc.

— Ba dau şi o damigeană de zece litri. Haide, Toadere, nu mai vorbim, că la telefon ni se usucă gura. Broasca nu cântă pe uscat. Veniţi la Bucureşti şi aici facem „tocmeala”, la o friptură de miel şi la un pahar de vin. La urmă bem aldămaşul, mai râse Gică.

— Este în ordine, Gică, atunci pe curând, la Bucureşti. Te rog, numai să fii discret, ce am vorbit acum, să rămână, deocamdată, între noi.

— Aşa să fie Toadere, sănătate şi Doamne-ajută!

*

Pe 21 aprilie 1995, deîndată ce actele de vamă ale camionetei au fost fost întocmite, Toader, Tereza şi cu Niculae l-au vizitat pe Gică la Bucureşti, în strada Retortei.

Toader a făcut în aşa fel ca Mihai să rămână în Valea Berii ca să poată discuta liniştit cu Daniela, cerându-i scuze că pleacă fără el la Bucureşti de Paşti.

*

La restaurantul Berlin, de pe Calea Victoriei, Toader şi Daniela stăteau la o masă mai izolată şi discutau cu pasiune.

— De ani de zile nu te-am mai văzut, Daniela, nici pe tine, nici pe Maria. Acum eşti o femeie în toată puterea cuvântului. Gică mi-a spus că nu ai avut o viaţă prea uşoară cu fostul bărbat.

— Nea Toadere, aş prefera să nu mai vorbim de aceasta acum.

O ţigancă intră în restaurant cu un coş de zambile. Toader îi cumpără ţigăncii o jumătate de coş de flori şi i le oferi, zâmbind, Danielei.

— Daniela, eu sunt om bătrân şi nu mai vreau să mă însor, pentru că am dus-o mult prea bine în viaţă cu Tamara mea. Tu însă cred că ar fi bine dacă ţi-ai găsi un băiat bun ca să te măriţi. Nu este treaba mea, dar te ştiu de când te-ai născut şi vreau să te văd iar veselă şi fericită, aşa cum te-am cunoscut.

Zâmbetul ironic al Danielei nu s-a lăsat mult aşteptat.

— ... şi dumneata, nea Toadere, să înţeleg acum că vrei să mă măriţi? Toader răspunse ironiei cu un zâmbet.

— Gică îmi spunea, cu mulţi ani înainte, că eşti cu un băiat, unul Cornescu. Ce mai ştii de el?

— Nu mai ştiu nimic de el, nea Toadere.

— Ai vrea să-l revezi? Veni prompt întrebarea provocatoare.

— Şi dacă este însurat acum Mihai, dacă are familia lui, copii?

— ... şi dacă nu este însurat şi nici n-a fost şi nu are copii?

— Un copil îl are deja cu mine, Maria este fata lui.

Bătrânul se arătă surprins, deşi Gică îi spusese că Maria este fata lui Mihai.

— Deci, dacă nu este însurat şi Maria este fata lui, te-ai mărita cu el?

— La ce bun aceste întrebări ale dumitale, nea Toadere? Poate că el nici nu ar vrea să mai ştie de mine, după câte a pătimit din cauza mea?

— Repet întrebarea: „dacă nu este însurat şi dacă el îşi doreşte mult să se însoare cu tine, te-ai mărita cu el?”

— Mâine, dacă ar fi posibil.

— ... şi dacă Mihai este un om sărac?

— Mi-ar ajunge sufletul lui alături de mine şi de Maria. Bani am eu destui.

— Hm... îmi ajung răspunsurile tale deocamdată. Vrei să bem un pahar de vin împreună şi să închinăm pentru succesul proiectului discutat?

— De aceea m-ai invitat doar la restaurant, ca să bem un pahar de vin. Nu mai sunt la vârsta aceea ca să-mi dai un Ci-co.

Toader comandă două pahare de Jidvei şi dădură noroc.

— Nea Toadere, întrebă Daniela înainte de a părăsi restaurantul, cred că îmi ascunzi ceva, aşa este?

— Ce bine este să existe comunitate de păreri. Şi eu cred, Daniela, că-ţi ascund ceva...

— Ce-mi ascunzi, nea Toadere?

— Eu ştiu ce-ţi ascund... noi ăştia bătrânii suntem foarte secretoşi pe măsură ce înaintăm în viaţă.

— Dumneata, ştiu că ştii, dar eu nu ştiu ce ştii, se încruntă Daniela ca un copil care nu şi-a primit jucăria promisă. Dacă nu-mi spui, am să te pârăsc lui tata.

— Poţi s-o faci, dar cred că este mai bine să te măriţi cu Mihai şi, pe viitor, atâtea zile câte voi mai avea, să mă pârăşti lui Cornescu.

— Eşti încăpăţânat ca tata, de aceea sunteţi prieteni de-o viaţă.

— Şi tu eşti tot ca tatăl tău, olteancă ironică şi iute la

vorbă, ca şi el.

— Eşti răutăcios, nea Toadere, hai spune-mi ce ştii de Mihai?

— Dacă vrei cu tot dinadinsul să ştii, vino cu Maria la Cheia.

— ... şi de ce nu pot să aflu acum şi trebuie să vin până la Cheia.

— Deoarece Cheia şi Valea Berii sunt cele mai frumoase locuri din lume... şi pentru că Titi şi cu Tanţa vor să te vadă... şi poate altcineva vrea să te revadă. Dacă eşti curioasă, vino în Valea Berii. Te asigur că merită osteneala. Să iei şi fata cu tine, te rog, chiar dacă trebuie s-o învoieşti de la şcoală. În Valea Berii am un pui de căţel şi Maria n-o să se plictisească acolo. Când vii, deci?

— Am concediu până pe 30 aprilie. Miercuri, pe 26 aprilie, pe la ora prânzului, vin cu maşina la Cheia, am să stau la nea Titi.

— Perfect, când ajungi la ei, sună-mă la telefon şi mai vorbim.

*

Toader, Niculae şi Tereza se întoarseră pe 23 aprilie acasă. Bătrânul nu-şi mai încăpea în piele de bucurie. Niculae şi Tereza erau la el şi peste câteva zile avea să-l trimită pe Mihai la Cheia ca să se întâlnească cu Daniela. Dacă totul merge aşa cum a plănuit, Mihai se va însura curând cu Daniela. În plus, primise de la Niculae un camion cadou şi acum avea cu ce să facă transporturile de cherestea.

— Doamne, viaţa poate fi, uneori, şi frumoasă.

Întâlnirea

— Mihai, uite aici o adresă în Cheia, am să te rog să mergi astăzi, după-amiază acolo ca să iei o comandă, spuse Toader. Pune pe cineva de la gater să spele automobilul ca să te duci cu el curat. Aştept un telefon de la ei şi apoi te anunţ. Te rog să te ferchezuieşti şi să te îmbraci frumos, la

cravată, că acolo sunt persoane cu nas subţire şi trebuie să faci impresie bună.

— Bine, Toadere, încuviinţă Mihai, puţin confuz. Ce comandă trebuie să iau?

— Este o comandă la care va trebui să lucrezi toată viaţa ta de aici înainte.

— M-ai lămurit buştean, Toadere, oricum mă duc, că m-ai făcut curios.

*

Pe la ora prânzului, Daniela sună de la Titi Georgescu.

— Bună ziua, nea Toadere, am ajuns la Cheia şi tot nu pricep nimic, mă mai ţii mult în suspans?

— Este şi Maria cu tine?

— Întocmai cum mi-aţi ordonat, domnule Şoimu, răspunse Daniela ironic.

— Peste o jumătate de oră va veni cineva la voi acolo. Faceţi-vă fete frumoase, deoarece vine cineva sus-pus. Va deveni, în curând, patronul unei fabrici de cherestea.

— Aha?... şi ce treabă am eu cu acela? Continuă Daniela pe acelaşi ton ironic.

— Asta este treaba ta, Daniela, şi nu vreau să mă amestec, răspunse Toader sarcastic. Dar vorba multă, sărăcia omului... Peste o jumătate de oră, deci!

Toader aşează receptorul telefonului în furcă şi se duse să-l zorească pe Mihai ca să plece la Cheia.

*

Mihai ajunse repede la adresa indicată de Toader pe hârtie. Cunoştea această casă, fusese aici cu mulţi ani în urmă cu Daniela. Era casa lui Constantin şi a Tântei Georgescu, unchiul şi mătuşa Danielei.

În curtea casei, o fetiţă se juca cu o pisică. Era îmbrăcată ca o prinţesă, dar reuşise deja, alergând după pisică, să murdărească în genunchi ciorăpeii albi. Mihai intră pe poartă şi se duse la fetiţă.

— Cum te cheamă, prinţeso? o întrebă Mihai.

— Maria Georgescu mă cheamă, răspunse fetiţa, flatată că i se spusese prinţesă, şi am şapte ani şi jumătate.

— Maria este un nume foarte fru...

Mihai rămase înmărmurit, se uită în ochii Mariei şi parcă se văzu într-o oglindă... Îi veniră în minte ultimele cuvinte ale lui Tudor Cornescu, tatăl lui: „Mama ta a văzut-o de curând pe Daniela cu o fetiţă... Fetiţa îţi seamănă...”

— Eu vorbesc şi limba franceză, domnule, dar pe dumneavoastră cum vă cheamă?

— Mihai mă numesc, prinţeso, răspunse Mihai, tremurând de emoţie. Când... când ai să împlineşti opt anişori?

— M-am născut la 19 august 1987, dacă sunteţi bun la matematică, puteţi să faceţi singur socoteala, i se adresă Maria ironic.

Maria îi zâmbi în colţul gurii, privindu-l şăgalnic.

— Doamne, spuse Mihai, ai zâmbetul Danielei.

— Daniela este mămica mea, Mihai. O cunoaşteţi pe mămica mea?

—

Mihai o luă pe Maria şi pe pisică în braţe şi se îndreptă cu ele înspre uşa casei. Cornescu făcu uşor socoteala, august 1987, noiembrie 1986 cu Daniela, la Scropoasa...

Uşa casei se deschise şi... o femeie, un înger de femeie, femeia vieţii lui, strigă:

— Maria, te rog să nu te murdăreşti că ne vine cineva în vizi...

Mihai şi Daniela îşi întâlniră privirile şi se îmbrăţişară fără un cuvânt.

— Mami, mami, Mihai îl cheamă pe acest domn. Mihai mi-a spus că sunt o prinţesă. Îl cunoşti mami pe domnul Mihai?

— Îl cunosc Maria, îl cunosc de foarte mulţi ani, de o viaţă... şi, dacă nu lasă pisica jos din braţe, o să fie Mihai aşa cum l-am cunoscut în liceu...

Mihai lăsă să-i sară pisica din braţe şi observă că Niculae, Tereza şi cu Toader opriseră Audi-ul în faţa casei lui Titi. Cei trei coborâră din autoturism şi intrară în casă.

— A... şi Daniela este aici? Spuse Toader ironic,

făcând pe neştiutorul. Ea este, deci, muşteriul căruia trebuie să-i iei comanda pentru gater? Ai grijă, Mihai, să-i iei de astă dată bine comanda, că altfel o pierzi de muşteriu!

— Toadere, Toadere, reacţionă Mihai oftând. La aşa ceva nu m-am aşteptat! Cum pot să-ţi mulţumesc…

— Viaţa este plină de surprize, Mihai, nu-i aşa? Adăugă Toader. Dar acum să vorbim de „afaceri”… Eu, Tereza, Niculae şi cu Maria vom rămâne până diseară la Titi şi la Tanţa, ca să mai vorbim. Voi doi mergeţi acum în Valea Berii că Daniela n-a mai fost de mult pe acolo. Oamenilor de la gater le-am dat liber astăzi. În casă am făcut focul şi am lăsat o sticlă de vin rece şi două pahare pe masă. Chiar dacă aveţi şi alte treburi de rezolvat, nu lăsaţi vinul să se încălzească pe masă, că-i păcat de el, este zaibăr oltenesc de la Gică… Nu trebuie să ne lăsaţi şi nouă din vin, că mai am o damigeană plină de la Gică.

Mihai se limită la a clătina din cap, fără să-şi creadă ochilor ceea ce trăia astăzi. Toader, Tereza, Niculae şi Maria intrară fără alte cuvinte în casa lui Titi. Daniela se duse la Toader şi-l îmbrăţişă.

— De ce a trebuit, nea Toadere, să mergem amândoi la restaurant? Întrebă Daniela contrariată. Nu puteai să mă descoşi despre Mihai şi la tata acasă?

— Ba da, dar mi-era sete de un vin de Jidvei, răspunse Toader.

— Mergi alături de mine? O întrebă Mihai pe Daniela.

— Acum, o fac, pentru că ai dat pisica jos din braţe, Mihai, voi merge alături de tine până la sfârşitul lumii.

— Nu s-ar putea spune că ţi-ai pierdut simţul ironiei.

— Mă vrei altfel?

— Nu, te vreau aşa cum eşti.

— Atunci ce mai aşteptăm?…

Se urcară în maşina Danielei şi plecară spre Valea Berii.

*

N-a durat mult şi cei doi s-au cununat la 3 septembrie 1995, în Cheia. Toader le-a făcut în Valea Berii

o nuntă ca-n poveşti, aşa cum şi el cu Tamara lui au avut parte. Cu acest prilej, Niculae şi Tereza au revenit în România. Daniela Cornescu şi Mihai au hotărât să rămână la Cheia atâta timp cât va mai trăi bătrânul Toader. Pe Maria au lăsat-o în Bucureşti, la Gică şi la Ana ca să poată urma cursurile şcolii de limba franceză. Fetiţa aflase acum cine sunt părinţii ei adevăraţi. I-au schimbat şi numele de familie în „Cornescu”, aşa cum era normal. Părinţii Mariei veneau în fiecare vineri seara la Bucureşti şi se întorceau duminică seara înapoi, în Valea Berii. În vacanţe, Maria venea la Cheia şi, la sfârşit de săptămână, mergea cu părinţii pe munţi în drumeţie.

Firma de contabilitate a Danielei funcţiona la fel de bine ca şi înainte de nunta lor. Aşa că mai deschise o firmă, tot de contabilitate şi în Cheia. Clienţii ei, firme şi persoane private înstărite din regiune, îi erau asiguraţi prin relaţiile lui Toader.

Fabrica de cherestea din Valea Berii mai angajase trei persoane şi încă patru ca învelitori de case şi ţiglari. Pentru aceştia mai cumpărară o macara mică, necesară urcării ţiglei pe casele în lucru.

*

În octombrie 1995, se prezentă la fabrica de cherestea din Valea Berii un bărbat pe nume Marinescu, reprezentantul podgoriilor Ostrov şi Murfatlar. Acesta voia să comande ambalaje din lemn pentru exportul vinurilor de calitate nobilă din podgoriile amintite. Sticlele de vin trebuia ambalate separat în cutii de lemn, artistic construite. Cu maşinile pe care fabrică din Valea Berii le avea în dotare nu era niciun fel de dificultate. Reprezentantul podgoriilor avea, în schimb, o altă problemă. Exportul vinului se făcea în Portugalia, Germania şi, uneori, în Spania şi clienţii de acolo pretindeau că dopul sticlelor să fie din plută portugheză.

— Doamna Cornescu, domnule Şoimu, domnule Cornescu, îmi trebuie pe cineva care să meargă în Portugalia şi să înveţe acolo tehnologia prelucrării plutei, de la descojirea de pe stejarii de plută, până la formă finită

de dop. Ştiţi, continuă reprezentantul, eu sunt un om bătrân şi nu pot să mai colind lumea la vârsta mea. Nici copii nu mai am în ţară şi nici pe altcineva, ca să-i trimit o lună în Portugalia. Pe de altă parte, este nevoie pentru aşa ceva, de un inginer priceput care, după ce învaţă acolo tehnologia de prelucrare a plutei, să construiască, sau să adapteze în Bucureşti maşinile şi aparatură necesară pentru aceasta. Dumneata, domnule Cornescu, eşti absolvent de TCM şi cred că eşti predestinat pentru asta…

— Domnule Marinescu, fabrica noastră de aici impune prezenţa mea aproape zilnică în procesul de producţie. Care ar fi condiţiile dumneavoastră?

— Tinere, eu îţi plătesc avionul dus-întors până în Lisabona, transportul în zona Sines-Alentejo, cazarea şi trei mese zilnice acolo. În plus vei primi două mii de mărci germane pentru luna pe care o stai acolo. Dumneata te obligi să-mi faci, după ce te întorci în ţară, proiectele şi planurile detaliate de execuţie ale maşinilor şi instalaţiilor necesare pentru prelucrarea plutei şi îmbutelierea sticlelor, în timp de un an de zile. În această perioadă vei primi lunar câte 1200 de mărci germane. Costurile bibliografiei tehnice, necesare proiectului, le suport eu. Plata pentru construcţia maşinilor o suport tot eu. Dumneata te obligi ca la două săptămâni să vii la Bucureşti pentru a urmări construcţia şi montarea aparaturii. Pentru a pune în funcţiune aparatura, va trebui să stai circa o lună în Bucureşti. Transportul la Bucureşti şi şederea acolo, le plătesc eu şi, în plus, vei avea un salariu de o mie două sute de mărci germane. Asta e oferta mea.

Mihai era uluit de propunere, dar nu voia să-l lase pe bătrânul Toader, binefăcătorul lui, singur acasă. Mihai se uita când în ochii Danielei, când în ochii bătrânului. Nu era simplu să ia o hotărâre…

— Ce mai aştepţi, Mihai, spuse Toader. Tu şi cu Daniela sunteţi bucureşteni. După ce eu nu voi mai fi, oricum nu veţi ieşi la pensie în Valea Berii. Este şansa ta, nu-i da cu piciorul!

— Vorbeşti serios, Toadere?

— Este ceea ce gândesc, Mihai. Domnul Marinescu aşteaptă un răspuns acum de la tine. Spune „da”, Mihai, dacă şi Daniela este de acord.

Daniela încuviinţă cu hotărâre din cap.

— Mihai spuse un „da” abia perceptibil.

— A fost acesta un „DA”, domnule Cornescu?

— A fost un „DA” al hotărârii noastre, domnule Marinescu, spuse Toader, privindu-i pe Daniela şi pe Mihai direct în ochi. Aş avea o întrebare, cum de aţi ajuns dumneavoastră tocmai la noi aici în Valea Berii şi cum de ştiţi atâtea despre Mihai?

— Fiul meu este specialist în motoare navale şi este coleg de serviciu şi prieten bun cu Niculae Şoimu în Germania.

*

La 15. Noiembrie 1995, Mihai decola din Bucureşti pe direcţia Lisabona, via Zurich. Din aeroportul Lisabona a închiriat pentru o lună automobilul rezervat de domnul Marinescu. Mihai a mers până în oraşul Sineş, localitatea unde s-a născut Vasco da Gama. Acolo avea rezervată o pensiune în satul turistic Porto Covo, aflat la circa zece kilometri de Sineş. A două zi, tânărul s-a prezentat la firma Leal & Vicêncio Cortiça Lda. Din prima zi Mihai a început să-şi facă desene şi schiţe după instalaţiile de prelucrare a plutei.

Duminica următoare, pentru că era liber, Mihai s-a folosit de maşina închiriată ca să viziteze Lisabona. Nu departe de Piaţa Comerţului a găsit o giuvaiergerie de unde i-a cumpărat Danielei un lănţişor de aur, tipic portughez, de 19,2 karate cu un medalion, reprezentând o floare de colţ cu un mic diamant în mijloc. O asemenea bijuterie, aproape identică dar de argint, i-a cumpărat şi Mariei. În zilele care au urmat a fost dus şi pe plantaţiile de stejari de plută ca să poată face diferenţa între calităţile plutei. Lui Toader i-a cumpărat de acolo un toporaş decorativ, făcut pentru decorticarea plutei de pe arbore. Pentru că oamenii de acolo nu vorbeau bine engleza, Mihai a început să înveţe limba portugheză. După o lună putea

comunica, binişor, la nivel mediu, în noua limbă. Pe 21 decembrie, Cornescu ateriza pe aeroportul Otopeni cu o geantă plină de schiţe şi detalii de construcţie pentru instalaţiile de prelucrare a plutei.

Daniela şi Maria îi săriră de gât şi-l îmbrăţişară pe Mihai în aeroport. Maria fu prima care îşi primi cadoul, lăsându-şi mândră lănţişorul să-i atârne de gât peste haine. Daniela îşi sărută soţul şi-şi primi şi ea cadoul de la Mihai.

— Est cel mai frumos cadou pe care l-am primit vreodată, Mihai.

— Lănţişorul meu este mai frumos ca al tău, mami, se lăudă Maria.

— Voi două sunteţi frumoase, fetele mele.

De la Otopeni, trecură prin Bucureştii Noi de unde i-au luat pe Gică şi pe Ana ca să meargă la Cheia pentru a petrece împreună Crăciunul cu Toader Şoimu.

La jumătatea lui mai 1996, instalaţia de îmbuteliere a vinurilor nobile de Murfatlar şi Ostrov din Bucureşti începuse să funcţioneze. Maşinile pentru prelucrarea plutei importată din Portugalia funcţionau la parametri optimi. Mihai îşi evidenţiase încă o dată măiestria.

Moartea Şoimului

În tine se-ntrupează năzuinţa Pe care toţi eroii o purtară: *Să cânt-în largul zării biruinţa*, *învingători şi liberi*, *ori să moară*.

(*Viorica Lăzărescu*, *închinare*)

Bătrânul Toader se simţea tot mai rău pe zi ce trece. Într-o frumoasă zi de vineri a lunii iunie 1996, Toader îi spuse lui Mihai cu vocea întretăiată:

— Mihai, vreau să-ţi cer o favoare şi anume, ca tu să nu pleci astăzi la Bucureşti. Las-o pe Daniela să plece la Maria. Am nevoie de tine la sfârşitul acesta de săptămână.

— Desigur, Toadere, nu-i nici-o problemă. Te simţi bine?

— Mă simt bine, ca un om bătrân ce sunt. Mâine

vreau să mergem amândoi să ne plimbăm puţin, în sus pe Valea Berii.

— Foarte bine, Toadere.

Mihai avu o presimţire rea şi seara îl sună pe Niculae, în Germania.

— Bună seara, Niculae, am o presimţire rea, Toader nu arată prea bine.

— Îţi mulţumesc pentru telefon, Mihai, este o veste rea, dar ştiam că odată şi-o dată am să aud şi asta. Mă bucur mult că eşti alături de tata. Te rog să mă suni, dacă va fi mai rău...

Mihai i-a spus Danielei, când a plecat la Bucureşti, că are o presimţire sumbră în ceea ce-l priveşte pe Toader.

— Mihai, dacă vrei, voi rămâne şi eu în Cheia. Îi datorăm atâtea lui nea Toader...

— Cred că este mai bine, Daniela, dacă rămân numai eu cu Toader.

Daniela se duse la Toader şi îl îmbrăţişă ca pentru ultima oară, apoi îl sărută pe Mihai cu lacrimi în ochi, se urcă în maşină şi plecă la Bucureşti.

Tânărul îl sună şi pe Părintele Haralamb din Cheia şi-l anunţă despre posibilul sfârşit al lui Toader.

— Părinte Haralamb, mâine vrea Toader să mă plimb cu el pe poiană, în Valea Berii. Puteţi veni şi dumneavoastră, poate are ceva să vă spună. Nu arată deloc bine...

— Mâine la ora nouă sunt la voi.

— Vă mulţumesc, părinte!

— Lui Dumnezeu să-i mulţumeşti, Mihai. Dacă se întâmplă ceva cu Toader în noaptea asta, să ai o lumânare pregătită. Te rog să dormi cu el în cameră la noapte...

*

În dimineaţa zilei de 22 iunie 1996, Toader, bătrânul de 79 de ani, mergea încet prin iarba necosită, încă umedă de rouă nopţii, sprijinindu-se de braţul lui Mihai. Nu era nicio adiere de vânt pe păşunea văii şi nici ciripitul păsărilor nu se auzea, ca de obicei. Era o linişte ciudată, de parcă natura însăşi se pregătea să întâmpine un

eveniment important.

La un moment dat, bătrânul Toader vru să se aşeze. Mihai luase o pătura cu el, o întinse pe iarbă şi se aşezară amândoi pe ea.

— Mihai, ieri a fost solstiţiul de vară când ziua este mai lungă decât noaptea. Ziua este strălucitoare şi veselă, noaptea este neagră. Aşa a fost şi viaţa mea, când veselă, când neagră, când „zi” când „noapte”. Solstiţiul şi echinocţiul sunt ca o balanţă între zi şi noapte. Aşa a fost şi viaţa mea, am făcut şi trăit şi bine, am făcut şi trăit şi rele. Aşa este viaţa. În general, am avut în viaţă mai multe clipe frumoase decât urâte. Vezi, în această privinţă ne asemănăm. Nici tu n-ai avut parte numai de bine în viaţă, dar, pe ansamblu, cred că până în momentul de faţa ţi-a fost mai mult bine decât rău...

— Aşa este, Toadere, tu ai fost acela care mi-ai readus soarele în viaţa mea.

— Nu de aceea îţi spun toate astea. Poate că aşa este, Mihai, că ţi-am netezit puţin calea, tu însă eşti un băiat minunat şi plămădeşti aur în mâinile tale. Cel mai mult mă bucură că eşti acum căsătorit cu Daniela. Sunt fericit că la aceasta am avut şi eu partea mea de contribuţie. Tu eşti fericit, Daniela şi cu Maria sunt fericite, Gică, cel mai bun prieten al meu este fericit. Toţi suntem fericiţi, că tu eşti acum cu Daniela. Dacă toţi în jurul meu sunt fericiţi, pot să mor şi eu fericit. Este un sentiment tare plăcut.

Mihai îngăimă cu nodul în gât un fel de aprobare.

— Să ai grijă de fetele tale, Mihai. Familia constituie tot ce este mai frumos pe lume. Bogăţia este bună, dar nu se poate ridica spiritual la înălţimea valorilor familiei. Ai grijă de ele şi ai grijă de tine. Aşa mi-am dorit ca, după ce te văd căsătorit şi cu familia ta, pot să mor liniştit şi împăcat cu viaţa mea. A fost ultimul meu mare vis, şi acum s-a împlinit.

— Îţi mulţumesc din inimă, Toadere!

— A fost datoria mea faţa de Dumnezeu ca să fac şi fapte bune în viaţă. Mai am totuşi o ultimă rugăminte, Mihai. Vreau să mă îngropi lângă mormântul tatălui meu,

Nechifor, al Tamarei mele dragi şi unde este îngropată şi urna lui Nechifor, băiatul meu, lângă bradul din fundul curţii.

— Aşa am să fac.

— Mi-am cioplit de mult crucea şi se află în podul casei. Pe ea trebuie să dăltuieşti doar data, de astăzi...

— Aşa am să fac, Toadere, spuse Mihai, nemaiputându-şi opri lacrimile care îi curgeau şiroaie. Pe pajişte se apropia de ei părintele Haralamb.

— Foarte bine că ai chemat părintele, Mihai. Mie până astăzi mi-a fost dat să trăiesc. Mihai Cornescu, a fost una dintre bucuriile vieţii mele să te cunosc. Acum du-te, te rog, şi lasă-mă să mă spovedesc părintelui Haralamb. Rămâi cu bine, Mihai!

— Cu bine, Toadere, îţi mulţumesc din suflet pentru tot ce ai făcut pentru mine. Sper să ne întâlnim şi în alte vieţi...

— Cu bine, Mihai!

Mihai se îndepărtă de bătrân cu faţa scăldată în lacrimi.

Părintele Haralamb se veni lângă Toader Şoimu, aprinse o lumânare şi o aşeză într-un sfeşnic pe care îl aduse cu sine. Preotul Haralamb îşi puse patrafirul, făcu rugăciunea şi se pregăti să-i asculte spovedania lui Toader.

— Părinte, numele meu de botez este Paraschiv şi nu Toader, aşa cum mă ştie lumea...

— Ştiam, Paraschive, care este numele tău de botez, continuă-ţi spovedania.

— Am făcut şi am văzut multe în viaţă, am curmat vieţi omeneşti. Mai întâi am fost trimis în război. După ce m-am întors de pe front, am curmat alte vieţi, pentru ca, după priceperea mea, să-i scap pe alţii de la pieire sau de la chinurile pe care aceştia le-ar fi pricinuit semenilor lor...

— Pentru noi, eşti alături de fraţii tăi, Eroul din Valea Berii. Ai fost unul dintre miile de eroi care s-au jertfit pentru o Românie mai bună, fără ca cineva să le facă statui sau monumente.

— Îţi mulţumesc pentru vorbele dumitale, Părinte

Haralamb. Mă bucur că părintele Damian are un asemenea urmaş aici la noi, pe Valea Teleajenului.

— Continuă-ţi dar spovedania, Paraschive! Sfânta Scriptură zice: Toţi multe greşim. Iar de vom zice că păcat nu avem, pe noi înşine ne înşelăm şi adevărul nu este în noi; iar dacă ne vom mărturisi păcatele, credincios şi drept este Dumnezeu, Acela care să ne ierte nouă păcatele şi să ne curăţească pe noi de toată întinăciunea şi nedreptatea.

— Doamne Dumnezeule, spuse Toader, astăzi doresc din toată inima a mă întoarce la Tine, a mă curăţi de toate păcatele, Părintele meu Cel preabun, pe Care te-am jignit şi mâhnit şi a mă mântui de tot păcatul. Puterile mele cele slabe încă nu sunt în stare a mă ajuta pentru a face aceasta. Deci, rogu-mă Ţie, Dumnezeule, Părintele milostivirilor, ajută-Mă a face şi a desăvârşi această curăţire de păcate. Rogu-Te, Doamne, fie-Ţi milă de mine şi iartă-mă. Doamne, Iisuse Hristoase, Mântuitorul şi Dumnezeul meu, Tu ai venit în lume să mântuieşti pe cei păcătoşi, dintre care cel dintâi sunt eu. Ajută-Mi, Doamne, Care ai venit să chemi, nu pe cei drepţi, ci pe cei păcătoşi, la pocăinţă cheamă-Mă şi pe mine păcătosul. Ajută-Mă a alerga la Tine, Izvorul vieţii şi Lumina lumii, Care luminezi tuturor. Primeşte-Mă pe mine, păcătosul. Ajută-Mă a alerga la Tine, la milostivul Scaun al judecăţii Tale de aici de pe pământ, la Sfânta Spovedanie înaintea morţii mele. Pentru minunata Ta întrupare, activitate Mesianică, Patimă, Crucificare şi moarte pe Cruce, pentru mântuirea noastră şi pentru preamărita Ta Înviere, rogu-te pe Tine, Care ai iertat pe vrăjmaşii Tăi răstignitori, iartă-Mi şi mie toate păcatele mele şi primeşte-Mă în Împărăţia Ta!...

*

Mihai, observându-i pe Toader şi pe părintele Haralamb de departe, plângea în hohote, ca un copil. După aproximativ o oră de la spovedanie, văzu că Sfinţia sa Haralamb se puse pe genunchi şi aşează creştineşte, pe iarba pătată de flori a Văii Berii, trupul rămas fără viaţă al Marelui Paraschiv Şoimu, şi-i închise ochii.

Părintele Haralamb îi făcu semn lui Mihai să se

apropie şi începu slujba de primire la ceruri a robului lui Dumnezeu, Paraschiv Şoimu. În Valea Berii se auzea numai vocea frumoasă a părintelui.

La sfârşitul slujbei, o pală de vânt stinse lumânarea din sfeşnic. Vârfurile brazilor începu deodată să se clatine şi se porni un vânt puternic pe Valea Berii. Părintele Haralamb şi Mihai au mai încercat să aprindă lumânarea, dar nu a mai fost posibil din cauza vântului.

— Dumnezeu să-l odihnească pe Paraschiv Şoimu, Mihai!

— Dumnezeu să-l odihnească, părinte Haralamb!

— Mihai, cheamă te rog doctorul din Cheia ca să întocmească certificatul de deces. Pe toţi ceilalţi din Cheia am să-i anunţ eu că Toader Şoimu a plecat în lumea celor drepţi. Anunţă-i tu pe Niculae în Germania şi pe ceilalţi care nu sunt din Cheia. Eu propun ca înmormântarea să fie marţi, pe 25 iunie, la ora unu după prânz. Am să-ţi trimit astăzi oameni ca să-l pregătească pe răposat pentru îngropăciune şi apoi pentru priveghi.

*

În trudă ne-am zbătut şi-n umilinţă, Tiranii pâinea ne-au luat... Destul ne-am încleştat în suferinţă, Cu Neamu-ntreg am sângerat. Din greu şi aspru vuiet de ciocane, încovoiaţi de foame şi nevoi, Din zgura de furnale şi cazane, Flămânzi ne ridicăm şi goi.

(*Imnul muncitorilor*, *Radu Gyr*)

La 25 iunie 1996, curtea lui Toader Şoimu din Valea Berii era ticsită de oameni. Niculae şi Tereza Şoimu, Niculae, vărul defunctului şi Cozma, fiecare cu nevestele şi copiii, zeci şi zeci de oameni, prieteni, copiii părintelui Damian, maici de la Mânăstirea Suzana, cunoscuţi, clienţi, silvicultorii şi poliţiştii zonei etc. Titi, Tanţa şi Ana Georgescu, Gică, Daniela şi Maria stăteau alături de Mihai care nu-şi mai putea conteni lacrimile. Mai bine de o sută de oameni îmbrăcaţi în haine negre, umpleau într-o tăcere mută curtea casei din Valea Berii, sub soarele arzător de sfârşit de iunie. Pe la ora prânzului, apăru şi părintele

Haralamb cu familia.

... vocea frumoasă a Părintelui Haralamb se auzea în toată poiana din Valea Berii. Fiecare lua o mână de pământ şi arunca, în semn de rămas bun, pe cosciugul lui Toader Şoimu. Preotul îşi încheie slujba şi predică şi apoi îi dădu cuvântul, după dorinţă, lui Gică Georgescu. Gică îşi şterse lacrimile cu batistă şi se duse lângă groapa lui Şoimu, prietenul lui de o viaţă.

— Cinstiţi oameni buni, nu mi-a dat Dumnezeu darul cuvântului şi al scrisului. Vreau să spun numai că acum s-a stins din viaţă penultimul vlăstar al familiei Şoimu, unul dintre eroii neamului românesc. El va rămâne, ca atâtea alte mii, un anonim al neamului nostru. În cinstea lui nu se vor scrie nici letopiseţe, nici cărţi. De aceea vă rog pe cei mai în vârstă, prezenţi aici, să le povestiţi copiilor şi nepoţilor voştri istoria lui, ca şi ei la rândul lor s-o povestească mai departe, urmaşilor lor. Vă mulţumesc... Şi... Dumnezeu să-l odihnească!

Gică Georgescu mai luă o mână de pământ şi o aruncă în groapă, peste coşciug.

— Să te odihnească Dumnezeu în ceruri, prietene Paraschiv, spuse Gică pe marginea gropii, fără să-l audă nimeni.

Mihai şi Daniela îi poftiră pe toţi la masa parastasului şi oamenii se aşezară rând pe rând la mesele pregătite în curtea casei. Doi oameni umplură groapa cu pământ şi la urmă Mihai şi Niculae Şoimu înfipseră crucea la căpătâiul lui Toader.

De cealaltă parte a poienii din Valea Berii, cineva intona la trompetă cântecul „Il silencio” al lui Nini Rosso.

... şi viaţa îşi urmă cursul ei

Pe la sfârşitul lui 1997, instalaţia de îmbuteliere a vinurilor Murfatlar şi Ostrov din Bucureşti nu mai putea face faţă cerinţelor, deşi funcţiona la capacitate maximă. Domnul Marinescu, directorul fabricii de îmbuteliere, îl chemă într-o zi pe Mihai Cornescu la el.

— Domnule Cornescu, cerinţa la export a vinurilor noastre este atât de mare, că de-abia o mai putem onora. Alte şi alte firme, în special din Portugalia, ne cer să mărim cantitatea de vinuri exportate. Pe de altă parte, portughezii vor să-şi vândă şi ei vinurile la noi pe piaţa românească. Ne trebuie un om capabil, care să proiecteze o instalaţie mult mai mare de prelucrare a plutei pentru dopuri şi una mult mai mare de îmbuteliere a vinurilor. Acest om capabil sunteţi dumneavoastră. Noua instalaţie se va construi şi monta în Bucureşti şi vinurile se vor îmbutelia şi ambala, ca şi până acum, tot în Bucureşti. Livrările se fac de la Murfatlar şi de la Ostrov şi, poate în viitor, şi de la alte podgorii. Puteţi proiecta o instalaţie mult mai mare?

— Desigur că o pot face, domnule Marinescu. Trebuie să-mi spuneţi numai ce capacitate de producţie maximă vreţi să atingeţi.

— Aceasta nu este totul, domnule Cornescu. Vrem ca ambalajul vinurilor să fie mai departe produs în fabrica dumneavoastră din Valea Berii. Pe de altă parte, avem nevoie de dumneavoastră zilnic, aici în Bucureşti, la fabrica de îmbuteliere a vinurilor. Am mai dori ca să mergeţi, cam la două luni, pentru circa o săptămână în Portugalia. Acolo trebuie să controlaţi vânzările vinurilor noastre şi să achiziţionaţi noi clienţi. Sunteţi exact persoana de care avem nevoie şi prezenţa dumneavoastră în Bucureşti şi, periodic, în Portugalia este imperios necesară. Desigur că oferta mea faţă de dumneavoastră se va ridica la nivelul pretenţiilor noastre. Dacă dispuneţi de fondurile necesare, puteţi prelua importul de vinuri din Portugalia ca o acţiune a dumneavoastră cu procentul de 90%. Pentru aceasta este nevoie de un capital propriu de 12.000 D-Mark...

— Pot continua, domnule Cornescu?

— Continuaţi vă rog, sună foarte interesant tot ce-mi spuneţi.

— Pentru faptul că ne veţi oferi posibilitatea de a deţine 10% din acţiunile firmei dumneavoastră la

importurile de vinuri din Portugalia, noi vă asigurăm, prin contract scris, vânzarea produselor importate în următorii cinci ani pe piaţa românească. Contăm din start pe vinderea vinurilor portugheze în România, aproximativ 200.000 de sticle pe an. Salariul dumneavoastră la firma noastră va fi iniţial de 2000 D-Mark pe lună. Transportul cu avionul, cazarea în Portugalia şi diurna de 150 DMark pe zi, le suportăm noi. Cred că oferta pe care v-am propus-o este una bună, bazată pe interese comune, reciproc avantajoase. Tot ceea ce am discutat aici va face obiectul unui document, scris care va reprezenta contractul nostru, dacă sunteţi de acord cu aceste condiţii. Când ne puteţi spune dacă acceptaţi condiţiile noastre şi, în caz afirmativ, când puteţi începe activitatea la noi?

— Domnule Marinescu, mai întâi trebuie să discut cu soţia mea dacă şi ea este de acord. Prezenţa mea zilnică la Bucureşti mă va obliga să vând fabrica de cherestea din Valea Berii. Soţia mea va trebui să rămână cu mine în Bucureşti şi va trebui să vândă firma ei de contabilitate din Cheia. Dacă ne decidem să rămânem în Bucureşti şi accept condiţiile dumneavoastră, pot să încep activitatea de la 2 februarie 1998.

— Veţi primi la noi un salariu iniţial de 2200 D-Mark pe lună cu o creştere anuală de 10%. Aş vrea să ne întâlnim săptămâna viitoare, ca să-mi comunicaţi hotărârea dumneavoastră. Este potrivită ora 10, domnule Cornescu?

— Este foarte bine, domnule Marinescu, lunea viitoare la ora zece, aici la dumneavoastră în birou.

*

Mihai se sfătui cu Daniela şi pe 2 februarie 1998 începu activitatea la fabrica de îmbuteliere a vinurilor Murfatlar şi Ostrov din Bucureşti, VMOB.

Fabrica de cherestea, camionul MAN-VW, casa şi firma de acoperitori de case din Valea Berii le vându convenabil, în procent de 60%, unor trei angajaţi ai gaterului. Mihai păstra 20% din acţiuni şi restul de 20% i

le dărui lui Niculae Şoimu, cu toată împotrivirea iniţială a acestuia.

Daniela cedă drepturile firmei de contabilitate din Cheia, în schimbul unei sume acceptabile pentru ambele părti, unei angajate a firmei.

*

Trecură şase ani de când Mihai Cornescu activa, cu mare succes, la fabrica de îmbuteliere a vinurilor Murfatlar şi Ostrov din Bucureşti, VMOB. Paralel cu această activitate, Mihai înfiinţase în 1998 firma „VinoCor" de import, specializată în importul de vinuri din Portugalia şi Spania. Din Portugalia importa vinuri din zona Alentejo, de la sud de Lisabona. Vinurile podgoriilor Borba, Pais do Sado şi Reguengos aveau mare căutare pe piaţa românească. Cu acelaşi succes se vindeau vinurile spaniole din podgoriilor Rioja, Montila Moriles-Cordoba, Jumilla, precum şi vinul spumos tip şampanie, Freixenet. Firma VinoCor se extinse în 2001 prin exportul de vinuri româneşti pe piaţa vesteuropeană. Podgoriile preferate la export erau Dealul Mare, Jidvei, Pietroasele şi altele. I se cereau lui Mihai în străinătate şi vinuri de Murfatlar şi de Ostrov, dar Cornescu a preferat să nu intre în conflict cu firma domnului Marinescu, făcându-i concurenţă neloială. Firma VinoCor avea acum peste patruzeci de angajaţi, iar transportul de vinuri se făcea cu cele şase camioane ale firmei, procurate la un preţ convenabil din Germania, de către Niculae Şoimu. Afacerile din Valea Berii mergeau din ce în ce mai bine, fabrica se extinse şi Mihai se bucura că a lăsat firma lui Toader pe mâna unor oameni vrednici. Desigur că din veniturile firmelor primeau şi el şi Niculae câte douăzeci de procente. Firma de contabilitate din Bucureşti a Danielei se mărise şi avea acum treizeci de angajaţi, dintre care douăzeci cu studii superioare.

Maria devenise o domnişoară înaltă şi frumoasă. În 2004 a absolvit liceul de filologie, cu profilul limba franceză. Pentru că fusese o elevă eminentă i se aprobă să urmeze doi ani într-un an şi astfel îşi luă examenul de bacalaureat cu un an mai devreme. În acelaşi an intra cu o

notă de admitere foarte bună la Facultatea de Limba Franceză din cadrul Universităţii din Bucureşti.

*

Mihai muncea neobosit, atât pentru pentru firmă domnului Marinescu, cât şi pentru pentru propria firmă, VinoCor. Învăţase limbile castellano-spaniolă şi portugheză foarte bine şi se descurcă de minune în vizitele periodice efectuate în aceste ţări. Afacerile familiei Cornescu mergeau foarte bine, iar Maria îşi răsplătise continuu părinţii prin rezultatele de la şcoală şi apoi de la facultate. Ea fusese în repetate rânduri în diverse zone ale Franţei ca să se perfecţioneze în limba franceză, uneori chiar şi câte două luni.

Mihai se plângea în ultima vreme tot mai des de dureri de ficat, avea deseori febră, era extrem de obosit şi ceea ce-l supăra cel mai tare era mâncărimea pielii. Se aşeza la masă cu Daniela şi cu Maria, dar nu avea niciun pic de poftă de mâncare. Mânca tot mai puţin şi începuse să scadă în greutate. În mai 2006, Mihai a făcut o călătorie în Spania, în oraşul Hâro din provincia Rioja. Fusese invitat acolo de podgoriile Mugă. Afacerile lui Cornescu cu „Bodegas Mugă" funcţionau de câţiva ani foarte bine şi acum administraţia firmei îl invitase la o călătorie prin Spania. Aveau să fie vizitate Toledo, Aranjuez, Consuegra-La Mancha cu morile de vânt ale lui Don Quijotte, Alcală de Henares cu casa lui Miguel de Cervantes şi desigur Madridul. Punctul culminant avea să se producă la Madrid, pe data de 10 mai, la sărbătorirea Sfântului Isidro, patronul Madridului, prilej cu care, în acea seară a asistat pentru prima dată la corida de tauri din Piaţa Ventas. Ajunşi în Madrid, ghidul privat, pus de către firmă „Bodegas Mugă" la dispoziţia lui Mihai, îi relatase, printre altele, că San Isidro s-a născut în Madrid în 1082 şi a murit în 1172. Îl conduse apoi la Muzeul Prado, la Muzeul Figurilor de Ceară, la clădirea centrală a poştei din piaţa Cibeles şi la statuia ursului care scutură pomul madrono. Numele Madrid, i se spusese, provine de la numele acelui pom, madrono.

Mihai nu se simţea de mult timp prea bine şi ar fi vrut, iniţial, să renunţe la invitaţia de a vizita Spania. Deseori avea dureri de stomac şi se simţea balonat, vomita cu sânge, în timp ce scaunul îi era negru, moale, lucios şi foarte urât mirositor. Durerile de ficat apăreau tot mai des şi erau tot mai greu de suportat.

În dimineaţa acelei zile, Mihai a avu un acces de vomă cu sânge chiar în Plaza del Sol. Nu s-a simţit bine să i se întâmple aceasta chiar în prezenţa ghidului. Criza i-a trecut şi a continuat vizita în Madrid, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Seara, în toiul coridei de tauri, ghidul l-a scos aproape pe braţe din clădirea coridelor, aflată în Piaţa Ventas. Mihai s-a scuzat ghidului şi l-a rugat să-l ducă la aeroportul din Madrid ca să plece cât mai repede acasă.

Ajuns în Bucureşti, maşina salvării l-a luat direct din aeroportul Otopeni şi l-a dus la spital. Daniela conducea automobilul VW-Golf în spatele salvării.

*

O soră medicală i-a condus, pe Daniela şi pe Mihai, în biroul directorului spitalului.

— Vă rog să aşteptaţi puţin aici, domnul director va sosi în cel mult zece minute. Pot să vă aduc o cafea, Doamna Cornescu, şi dumneavoastră, domnule Cornescu pot să vă aduc ceva de băut?

— Vă mulţumesc de întrebare, doresc o cafea, dacă se poate, răspunse Daniela.

— Eu nu vreau nimic, vă mulţumesc doamnă, răspunse Mihai.

Cei doi rămaseră tăcuţi în fotoliile din biroul uriaş al directorului. Calendarul de pe perete arăta vineri 19 mai 2006. Sora îi aduse Danielei cafeaua şi, la scurt timp, întră directorul spitalului. Îi sărută mâna Danielei şi-i întinse mâna lui Mihai.

— Numele meu este Someşanu, se prezentă directorul spitalului. Îmi pare bine să vă cunosc, doamna Cornescu, domnule Cornescu.

— Bună ziua, domnule Someşanu, plăcerea de a vă

cunoaşte este de partea noastră, spuse Mihai. Aş fi preferat să vă cunosc în condiţii mai plăcute. Ce-mi puteţi spune despre stadiul bolii mele?

— Aş vrea să vă întreb pe amândoi cât de sincer pot fi faţă de dumneavoastră, în ceea ce priveşte stadiul bolii?

— Domnule director Someşanu, răspunse Mihai, nu mai sunt demult un copil şi vă rog să fiţi cât mai sincer posibil.

— În urma analizelor efectuate în ultimele zile s-au constatat, domnule Cornescu, leziuni grave ale ficatului. Aţi practicat în tinereţe vreun sport dur, box, judo sau rugby, de exemplu? Ficatul dumneavoastră este foarte deformat. Înclin să cred că această deformare este cauzată de eventualele lovituri primite în timpul practicării unui sport mai dur.

— Domnule doctor, în era ceauşistă am fost întemniţat pe baza unei oribile înscenări. Mi s-a imputat faptul că am făcut trafic de valută şi proxenetism. Eram pe atunci un tânăr inginer şi mai câştigam ceva bani, spălând, la sfârşit de săptămână, autocarele firmei ONT. Voiam să mă căsătoresc cu această doamnă de lângă mine, pe atunci fiind domnişoara Daniela, studentă la ASE. Un ofiţer de miliţie dorea acelaşi lucru, astfel a trebuit să dispar o perioadă, ca să nu-i stânjenesc planurile sale de căsătorie. Bătaia, maltratările, frigul iernii, dogoarea verii şi mâncarea mizerabilă din închisoare le-aţi putut vedea acum prin efectele lor, la analizele de care tocmai ne-aţi informat. La toate acestea aş aminti drept cauză a bolii mele şi prea desele vaccinări făcute în perioada detenţiei. Venea un medic, un altul decât cel al închisorii şi ne vaccina, spunea el, pentru hepatită. Acum nu ştiu dacă ne vaccina ca să nu ne îmbolnăvim de hepatită, sau tocmai ca să primim virusul acestei boli. Ne strigau după număr, ne încolonau şi ne vaccinau la rând. Nu-mi amintesc să fi schimbat acul seringii la fiecare persoană. Câţiva colegi au reclamat faptul că nu se schimbă acul seringii. Au fost imobilizaţi de către gardieni şi obligaţi să accepte vaccinarea în condiţiile impuse de penitenciar. Medicul

închisorii nu lua parte la aceste vaccinări. Mulţi colegi de închisoare s-au îmbolnăvit grav, imediat după aceea de hepatită, încă din perioada încarcerării. Poate că tocmai acesta era scopul vaccinării şi anume, decimarea noastră. Nu toţi deţinuţii erau vaccinaţi. Cei care erau închişi pentru crime şi cei pe care îi ştiam că sunt turnători nu au fost chemaţi ca să se încoloneze pentru vaccinare.

— Este trist ceea ce povestiţi.

— Din păcate nu am în acest moment istorii mai vesele de povestit. De când am ieşit din închisoare, simt dureri la ficat. Poate că eu fac parte dintre aceia care le-am supravieţuit cel mai mult acelor vaccinări.

— Înţeleg, domnule Cornescu, nu sunteţi singura persoană care a fost în închisorile comuniste şi la care am constatat efecte identice.

— Nu sună foarte consolator, domnule Someşanu, spuse Daniela.

— Nu dispun de o altă consolare în cazul soţului dumneavoastră, i-o tăie medicul. O minciună desigur că nu vreţi să auziţi şi, nici nu am intenţia să vi-o furnizez.

— Domnule Cornescu, vă mai întreb o dată, cât de sincer pot fi cu dumneavoastră.

—

— V-am spus, domnule director, că ne puteţi vorbi deschis, spuse Daniela autoritar.

— Doamna Cornescu, întrebarea i-a fost adresată domnului Cornescu, este viaţa dumnealui în joc şi de la dumnealui aştept acum, un răspuns, vă rog aşadar să vă abţineţi!

— Domnule Someşanu, este vorba aici despre viaţa soţului meu, despre viaţa tatălui copilului meu. Dacă acest bărbat de lângă mine are ficatul distrus, este în cea mai mare măsură şi vina mea, pentru că din cauza mea a fost băgat în puşcărie... Pentru că acel ofiţer MAI să se căsătorească cu mine, şi a făcut-o, i-a provocat tatălui meu un infarct miocardic, cauzat de bătăile administrate în timpul anchetei, l-a lăsat paralizat pe viaţă pe tatăl actualului soţ... Nu ştiu cum ar reacţiona alte femei când

soţul le pune pistolul la tâmplă, sau când vine cu două târfe ca să facă sex cu ele, şi nevasta este în cameră, alături de ei? Eu am supravieţuit la toate acestea şi acum sunt aici sănătoasă, aşteptând din gura dumneavoastră diagnosticul actualului meu soţ. Poate că era mai bine ca eu să nu fi existat şi aceşti oameni să nu ar fi suferit atâta, numai şi numai din cauza mea... Nu ştiu cât aţi pătimit dumneavoastră pe timpul lui Nicolae Ceauşescu. Poate că aţi fost după facultate angajatul acestui spital, numai că aveaţi biroul, poate, la un etaj inferior... Vă rog, aşadar, să ţineţi seama de implicarea mea în situaţia soţului meu.

— Vă rog să mă ascultaţi cu luare aminte, doamna Cornescu! În iulie 1987 mi s-a luat dreptul de a-mi profesa meseria, pentru că am provocat un avort unei femei. Operaţia a decurs foarte bine şi fără complicaţii, numai că femeia m-a „turnat” la miliţie. Ea este acum nevasta unui ministru aflat în funcţie, dar aceasta mai puţin contează. După revoluţie am fost eliberat din închisoare şi mi s-a redat dreptul de a-mi profesa meseria. Şi eu am rinichii distruşi de la bătaia cu saci de nisip şi stau zi şi noapte cu medicamentele necesare în buzunar. Nu sunteţi dumneavoastră singura, doamna Cornescu, care aţi suferit pe vremea comuniştilor.

— Vă rog din tot sufletul să-mi scuzaţi ieşirea, domnule Someşanu! Spuse Daniela ridicându-se de pe fotoliu şi înclinându-se respectuos în faţa directorului spitalului.

— Este în ordine, doamnă, vă rog să luaţi loc. Este bine că am clarificat situaţia.

Mihai se uită la Daniela. Niciodată de când s-au căsătorit, Mihai nu a întrebat-o ceva pe Daniela despre anii cât a stat el în închisoare. Nu a chestionat-o niciodată, de ce nu l-a vizitat la închisoare, ca să-i spună măcar că Maria este fata lui. Ana Georgescu îi povestise câte ceva despre viaţa Danielei cu Buneanu şi anume ca acesta, după ce a tratat-o mizerabil cât i-a fost soţ, s-a împuşcat după ce pierduse totul la jocurile de noroc. Tot Ana îi povestise că Maria se născuse ca fata Tântei Georgescu şi că Toader i-a

ajutat mult atunci pe Daniela şi pe Gică. Nu credea că Daniela ştie că tatăl lui, Tudor Cornescu, paralizase în urma bătăilor administrate la miliţie. Niciodată nu a auzit-o pe Daniela până acum, că se consideră vinovată de şederea lui în închisoare.

— Vă rog să-mi spuneţi deschis, domnule Someşanu, cât mai am de trăit, întrebă Mihai cu vocea stinsă.

— Domnule Cornescu, sunteţi într-o stare avansată de cancer la ficat, numit metastază hepatică. Îmi pare nespus de rău, să vă dau această veste neplăcută, vă rog să mă credeţi. Putem încerca cu chimioterapie ca să frânăm evoluţia cancerului, dar nu cred că avem şanse. Sunteţi un om încă bine clădit din punct de vedere fizic...

— Cât credeţi că mai am de trăit, domnule Someşanu?

— În cel mai fericit caz doi ani, domnule Cornescu. Îmi pare foarte rău doamnă şi domnule Cornescu să vă dau această veste.

— Desigur, vă înţelegem, domnule Someşanu.

— Domnule Cornescu, vă rog să veniţi luni, pe 22 mai, aici la mine pe la ora zece, ca să stabilim programul de chimioterapie.

— Da, desigur că am să vin, vă mulţumesc.

Daniela şi Mihai îşi strânseră mâinile cu Someşanu şi părăsiră biroul.

— Mihai, eu nu mai vreau să intru acum în salonul tău. Ne despărţim aici şi vin mâine dimineaţă din nou. Aşează-te în pat şi odihneşte-te puţin. Multă sănătate îţi doresc!

Daniela nu mai voia să-l vadă pe Mihai cum se aşează în patul din salon. Pur şi simplu îi făcea rău să vadă starea în care ajunsese. Se despărţi de Mihai pe holul spitalului şi acesta se duse abătut în salonul lui.

*

Vlad Moroşanu era un bărbat prezentabil, de treizeci de ani, brunet, cu ochii căprui, suplu, osos, cu trupul de circa 1,8 Om înălţime. În anii liceului şi în timpul facultăţii activase în diverse echipe de handbal. Acum nu mai

practică sportul organizat, dar în fiecare zi alerga circa zece kilometri ca să se menţină în formă. Vlad era încă necăsătorit, dar nu ducea lipsă de admiratoare. Tocmai îşi făcuse porţia de alergat în acea zi şi trecuse pe la spital, pentru că-şi uitase, cu o zi în urmă, walkman-ul în buzunarul halatului. Era îmbrăcat într-un costum de trening. Astăzi avea liber şi voia, după ce ajunge acasă, să facă o tură cu bicicleta până la Băneasa ca să viziteze grădina zoologică.

Era vineri pe la ora prânzului şi în spital fuseseră aduşi cinci pacienţi, toţi grav răniţi în urma unei coliziuni frontale a două autoturisme. Colegii lui de la secţiile de ortopedie, chirurgie şi anestezie aveau acum de lucru până peste cap. Aceştia chemaseră tot personalul medical într-ajutor, inclusiv pe soră medicală care era în acea zi de serviciu la biroul de informaţii. Tocmai atunci se întâmplă că bateria buteliilor de oxigen pentru alimentarea întregului spitalul se goli şi, în acelaşi timp, compresorul de aer comprimat se defectă şi agregatul de rezervă nu mai porni.

— Bună ziua, domnule doctor Moroşanu, spuse femeia de la biroul de informaţii în drum spre blocul operator. Credeam că sunteţi liber astăzi?

— Sunt liber Mihaela, dar mi-am uitat ieri ceva în biroul meu. De ce este acum aşa de pustiu pe aici? Unde s-au dus toţi?

— Au venit cinci persoane, grav rănite într-un accident şi am fost chemaţi toţi la sălile de operaţie ca să dăm o mână de ajutor. Colac peste pupăză, s-au golit buteliile de oxigen şi compresorul de aer comprimat, s-a defectat. Vasile de la întreţinere este plecat pentru circa două ore ca să-şi ia fata de la grădiniţă, pentru că nevastă-sa este bolnavă. Nimeni nu ştie cum să schimbe buteliile de oxigen şi cum să pornească compresorul de avarie.

— Cred că am să încerc să fac eu asta, spuse Moroşanu. Vreau numai nişte haine de lucru şi, nişte scule de la Vasile.

— Dacă o faceţi şi p-asta, domnu doctor, sunteţi o

comoară, eu l-am lăsat pe Vasile să plece şi acum aveam nevoie de el.

Vlad se îmbrăcă într-un overall de lucru, schimbă consumul de oxigen pe o baterie de butelii plină şi pregăti compresorul de avarie pentru pornire. Compresorul de avarie nu pornise pentru că nu avea destul ulei de ungere. După ce i-a completat nivelul de ulei, Vlad s-a dus în biroul de informaţii, unde se afla comanda centrală a aparaturii spitalului, ca să pornească compresorul şi să deschidă ventilul magnetic al liniei de oxigen. Totul funcţiona acum bine şi în timp optim. Doctorul Moroşanu era transpirat din cauza căldurii şi, mai ales, a rapidităţii cu care acţionase. Vlad se aşează pe un scaun ca să-şi tragă sufletul şi să-şi ştergea transpiraţia abundentă de pe frunte.

O fată frumuşică de vreo douăzeci de ani, suplă, de circa 1,65m înălţime întră în spital şi se duse la biroul de informaţii. Avea un păr negru, lucios, care-i atârna peste umeri, era îmbrăcată cu pantaloni jeans negri, încinşi cu o curea de piele lată. O bluză albă, semitransparentă, tip ie, strânsă pe corp, îi atârna peste umerii frumoşi, lăsându-i să iasă în evidenţă sânii proeminenţi, acoperiţi de un sutien negru. O geantă neagră cu baretă lungă, inscripţionată cu literele D&G, îi atârna neglijent peste un umăr. Maria Cornescu îşi scoase ochelarii de soare cu inscripţia Fosil, şi-i puse în geantă. Cu o mişcare reflexă a capului îşi dădu părul peste umeri.

— Bună ziua, nu vă supăraţi, domnule...

— Moroşanu, mă numesc... spuse Vlad, ridicându-se în picioare de pe scaun, cu ochii pironiţi la tânăra fată din faţa biroului de informaţii.

— Bună ziua, domnule Moroşanu, tatăl meu este spitalizat la dumneavoastră şi vreau să-i fac o vizită. Numele lui este Mihai Cornescu, îmi puteţi spune, vă rog, la ce salon îl pot găsi?

— Da, desigur, am să-i caut numele în registrul pacienţilor, spuse Vlad, neluându-şi ochii de la Maria. Da... desigur, numai puţin, vă rog. Vlad se uită după registru, dar nu-l găsi pe birou.

Tot cu ochii după Maria, atinse un vraf de dosare şi acestea se prăvăliră pe podea. Vlad adună dosarele de pe jos şi le puse cum nimerii pe masă, neluându-şi ochii de la Maria.

— Nu găsesc registrul pacienţilor, vă rog numai un moment, am să sun pe cineva la telefon…

— Nu vă impacientaţi, domnule Moroşanu, îi spuse Maria, văzându-l evident tulburat.

Nu era pentru prima oară când Maria reuşea să-i tulbure mintea vreunui bărbat de vârsta ei. Era conştientă că este o fată frumoasă şi că place bărbaţilor, numai că cel din faţa ei nu mai era un adolescent, ci un bărbat în toată puterea cuvântului… şi Moroşanu nu arăta deloc rău…

Soră medicală venea agale, cu registrul pacienţilor sub braţ, spre biroul de informaţii. Registrul era un document oficial al spitalului şi sora-şefă, din prudenţă, îl luă cu sine la părăsirea biroului. Maria, văzând-o, intră cu ea în vorbă, după ce îi citi numele de pe ecuson.

— Bună ziua, doamnă Pantea, mă numesc Maria Cornescu şi tatăl meu este internat aici la dumneavoastră. Puteţi să-mi spuneţi, vă rog, în ce salon este? Domnul Moroşanu de la întreţinere, n-a putut să-mi spună, că nu avea registrul pacienţilor în birou.

— Domnişoara Cornescu, tatăl dumneavoastră este în salonul 321, la etajul trei, în aripa dreaptă a spitalului. Permiteţi-mi să vă dau şi o altă informaţie şi anume, aceea că domnul doctor Moroşanu, aici prezent, nu lucrează la întreţinere, ci este adjunctul medicului şef de la cardiologie.

Maria roşii şi se scuză respectuos.

— Vai, vă rog să mă scuzaţi, domnule doctor Moroşanu, v-am văzut îmbrăcat aşa şi am crezut că…

— … Că haina face pe om.

— Nu, de fapt da… încerc să-mi recee.. par gafa făcută, spuse Maria, bâlbâindu-se.

— Nu este nicio problemă, am să vin cu dumneavoastră, spuse Vlad, sigur acum pe situaţie, ca să

vă arăt unde este salonul tatălui dumneavoastră.

Moroşanu ieşi din biroul de informaţii şi o conduse pe Maria la liftul care ducea spre salonul unde era Mihai Cornescu.

— Vă rog, încă o dată insistent, să-mi iertaţi gafa făcută.

— Cred că aceasta ar fi o situaţie relativ simplu de rezolvat. Ar fi o posibilitate şi anume, ştiu în apropiere o cofetărie care serveşte o minunată cafea la nisip. După ce plecaţi de la tatăl dumneavoastră, ne putem întâlni în faţa spitalului, dacă vreţi, pe la ora trei şi jumătate, şi mergem la această cafeterie. Au şi nişte dulciuri excelente... adăugă Vlad ademenitor. Până atunci eu am timp să merg acasă şi să mă schimb, ca să vă pot arăta că am şi alte haine.

— Sună ispititor, invitaţia la o cafea bună şi la dulciurile de care aţi pomenit. Credeţi că astfel se poate face un transfer de la serviciul de întreţinere, la profesia de medic?

— Funcţionează, în acest caz, numai transferul la secţia cardiologie...

— Aha...

— Atunci ne vedem la ora stabilită în faţa spitalului? În altă ordine de idei, prietenii îmi spun Vlad.

— Eu sunt Maria, îmi pare bine de cunoştinţă.

— Plăcerea este de partea mea. Transmite-i, te rog, multă sănătate tatălui tău. Nu este în secţia mea, dar mâine sunt de serviciu şi am să-i fac o vizită.

*

Maria intră în salon şi observă că tatăl ei nu arăta de loc bine. Mihai Cornescu citea „Don Quijote”, de Miguel de Cervantes, în original. Mihai lăsă cartea pe noptieră şi-şi salută fata. Maria îşi sărută tatăl pe obraji.

— Cum îţi merge, papa?

— Bine, chiar foarte bine. Acum mă lupt cu morile de vânt, spuse Mihai, arătându-i cartea de pe noptieră.

— Mama mi-a spus că aţi fost astăzi şi aţi discutat cu medicul şef, Someşanu.

— Da aşa este, Someşanu este un om dintr-o bucată.

— Ce spun medicii?

— Săptămâna viitoare cred că am să încep un nou tratament.

— Cât de repede ai să-ţi revii după acest tratament, papa?

— Someşanu nu era foarte optimist, dar vor găsi ei o cale ca să mă vindece şi să mă repună pe picioare. Dar lasă asta, arăţi grozav, fata tatei? Ai vreo întâlnire astăzi cu cineva?

— Da, dar invitaţia mi-a fost făcută acum zece minute.

— Nici nu este de mirare că cineva te-a invitat, aşa cum arăţi. Cine este fericitul?

— Este un medic, un tip de la voi din spital de aici. Mâine a zis că trece pe la tine, să te vadă.

— Nici nu v-aţi întâlnit încă prima oară şi vrea deja să-ţi cunoască părinţii... Pare serioasă treaba! Să-mi comand deja costumul de socru-mic la nuntă?

— Papa, nu fi ironic!

— În spitalele astea nici să glumească nu mai poate omul! Cum îl cheamă, o iscodi Mihai.

— Papa, se vede că aţi trăit pe vremea securităţii: cum îl cheamă, unde locuieşte, de câţi ani este membru PCR, are origine socială sănătoasă, numele şi adresa exactă a ţăranilor participanţi la revoluţia din 1907, etc. Nu, nu are nici „ordinul Lenin”, nici nu este militar ca să fie medaliat cu „Răbdarea măgarului” şi nici nu a fost „trecut pe sub chilă,” că marinarii...

— Ţi-am spus eu că mă lupt cu morile de vânt! Eşti ironică, precum Daniela.

— Oh, papa, eşti incurabil!

— Aşa mi-a spus astăzi şi medicul şef Someşanu... Voi, cred că astăzi, v-aţi vorbit cu toţii, râse Mihai.

— Papa, îmi cer scuze, era doar o glumă. Nu am vrut să spun asta. Îmi pare rău, că mi-a ieşit din gură aşa ceva. Mama mi-a povestit deja despre discuţia voastră cu Someşanu...

— Fii liniştită, Mărioară, nu ai nicio vină. Dar... tot nu mi-ai pus cum îl cheamă pe doctoraşul tău.

— Este un cardiolog de la voi de aici, îl cheamă Vlad.

— Vlad Moroşanu? Păi acesta este cel mai bun medic de aici, cu toate că este foarte tânăr. Deci Moroşanu a pus ochii pe tine, Mărioară. Ai grijă cu aceşti cardiologi, că ei ştiu foarte bine cum să „cucerească" inimile. Când vă întâlniţi?

— Peste un sfert de oră în faţa spitalului, răspunse Maria, consultându-şi ceasul de la mână.

— Şi atunci ce mai zăboveşti cu mine aici? Mergi la oglindă, aranjează-te, fă-te chic şi mergi să-i suceşti gâtul cardiologului!

— Mai devreme ai spus că arăt grozav şi acum mă trimiţi să mă fac chic. Cum să înţeleg mai bine?

Mihai înghiţi în sec, pentru că acum el făcuse o gafă.

— Arăţi excelent, fata mea, la fel cum şi Daniela arăta la vârsta ta. Haide, mergi la rendez-vous cu Vlad şi când mai vii pe la mine să-mi povesteşti cum a fost.

— Au revoir papa, şi fă-te bine mai repede!

— Mergi cu Dumnezeu şi distracţie plăcută, Mărioară. Nu mi-ai spus cum merge facultatea?

— Merge foarte bine, papa, ştii că am fost întotdeauna bună la învăţătură.

— Trebuia să ai şi ceva bun de la mine! Îi surâse Mihai Mariei, când ieşi pe uşă.

De cum plecă Maria, Mihai merse la toaletă şi avu iar un acces de vomă şi dureri de ficat. O soră medicală intră şi-i dădu un calmant care, de-abia după aproximativ o oră, îl linişti pe Cornescu.

*

Maria aştepta în faţa spitalului. Ieşise mai devreme de la tatăl ei din salon, deoarece nu-i făcea plăcere să-şi vadă tatăl în acea stare.

La ora trei şi jumătate punct, veni la ea un bărbat îmbrăcat într-un costum uşor de vară de culoarea cafelei, ţinând un trandafir alb în mână. Vlad îşi scoase ochelarii de soare, îi sărută mâna Mariei şi-i dădu trandafirul.

— Moroşanu de la întreţinere vă invită la o cafea, domnişoară Maria, aveţi amabilitatea să-l acompaniaţi?

— Domnule Vlad Moroşanu, gafista de serviciu Maria, vrea să bea o cafea la nisip cu dumneavoastră, să se convingă de calitatea dulciurilor cărora le-aţi făcut atâta reclamă, îi aruncă Maria un surâs ironic în colţul gurii.

— Nu am exagerat cu nimic, Maria, ard de nerăbdare să te conving că reclama făcută este întemeiată.

Maria îl luă de braţ pe Vlad şi porniră spre cofetărie.

— Cum îi merge tatălui tău?

— Nu arată de loc bine şi, am o presimţire rea. Cred că tata nu mi-a spus adevărul despre starea bolii lui. În loc să-mi spună despre el, m-a întrebat cum merge cu facultatea, şi aşa mai departe.

— Deci eşti studentă, ce studiezi?

— Sunt la Universitatea din Bucureşti, la Facultatea de Limba Franceză, în anul doi.

— Oau... un domeniu foarte feminin?

— În aceeaşi măsură în care întreţinerea, este un domeniu masculin. Vreau să-ţi aduc la cunoştinţă că în Franţa chiar şi bărbaţii vorbesc franţuzeşte.

— Trebuie să recunosc că afirmaţia ta este foarte interesantă... Ai fost în Franţa?

— Da, am fost de câteva ori. Şi tu ai fost?

— Am fost o dată în Montpelier, la mare, în localitatea Palavas les flots.

— Şi eu am fost acolo de două ori, o dată cu părinţii la plajă şi o dată anul trecut la Universitatea din Montpelier...

— Îţi place să mergi pe munte?

— Ador drumeţiile pe munte? Ce munţi ai cutreierat?

— Făgăraş, Retezat, Apuseni, Cindrel, dar cel mai mult mi-au plăcut Penteleul, Siriul şi Ciucaşul.

— Eu, deşi părinţii mei sunt bucureşteni, sunt născută la Cheia-Mâneciu.

— Bunicii mei sunt din Bucovina, dar au venit după război în Bucureşti.

— Ai mei după mamă sunt olteni, iar după tată sunt

bucureşteni. Pe cei din urmă nu i-am cunoscut…

Idila Mariei şi a lui Vlad s-a transformat în căsătorie la 20 ianuarie 2007. Maria a rămas la scurt timp gravidă şi la 25 octombrie 2007 se născu Victor Moroşanu.

Cumpăna vieţii şi a morţii, Anno Domini 2007

Anul 2007 nu a adus numai bucuriile căsătoriei Mariei cu Vlad şi apoi naşterea lui Victor Moroşanu.

Afacerile lui Mihai cu vinurile şi cu fabrica de cherestea din Valea Berii mergeau bine ca şi până atunci de altfel. Firma de contabilitate a Danielei funcţiona la fel de bine. Mihai Cornescu se simţea tot mai rău şi în iulie, trebui să renunţe la serviciul de la firma domnului Marinescu. Tot în iulie Mihai îi vându lui Niculae Şoimu partea lui de acţiuni de la firmele de cherestea şi de acoperitori de case din Valea Berii. Banii primiţi de pe acţiuni şi încă de două ori pe atât i-au dat Mariei şi lui Vlad şi cu aceştia şi-au cumpărat o casă în cartierul Dămăroaia.

Din martie şi până în august, se stinseră pe rând din viaţa Gică, Ana, Titi şi Tanţa. Daniela era distrusă, deoarece în câteva luni ale aceluiaşi an, rămăsese fără părinţi şi fără unchiul Titi şi mătuşa Tanţa, cei care au ajutat-o ca s-o nască şi s-o crească pe Maria. Mihai era din ce în ce mai bolnav şi stătea mai mult în spital decât acasă. Cancerul se generalizase, iar Mihai arăta ca o stafie, ochii i se adânciseră în orbite, pielea corpului i se înnegrise şi de-abia se mai putea ţine pe picioare. Cută de pe frunte arăta hidoasă acum. Din 24 noiembrie Mihai se aşează în pat şi nu se mai putu ridica. Pe 27 noiembrie dimineaţa, o chemă pe Daniela lângă el şi o rugă să aducă preotul, ca să se spovedească.

— Daniela, eu am să mă duc acum acolo unde fiecare muritor pleacă mai devreme sau mai târziu. Tu ai datoria să ai grijă de Maria, de Vlad şi, mai ales, de Victoraş, nepoţelul nostru. Să le povesteşti viaţa noastră cu tot ce am îndurat noi în era comunistă, ca să nu se mai repete aceasta şi cu alte generaţii. Am fost foarte fericit cu tine şi

în oricare altă viaţă m-aş căsători din nou cu tine. Îţi mulţumesc din inimă pentru fiecare clipă pe care am petrecut-o alături de tine. Să nu te mai consideri vinovată de ceea ce mi s-a întâmplat. A fost destinul meu şi trebuia să mi-l împlinesc... rămâi cu bine, Daniela, Dumnezeu să te aibă în paza Lui!

Soneria sună şi femeia de serviciu lăsă preotul să intre în casă, aşa cum o instruise Daniela. Vlad cu Maria veniră şi ei la scurt timp după preot şi intrară în camera muribundului. Preotul întră înăuntru şi ceru să se aprindă o lumânare.

— Vă mulţumesc tuturor că aţi venit la mine. Vlad, să ai grijă de Maria şi, mai ales, de Victoraş. Rămâneţi cu bine şi Dumnezeu să vă aibă în paza Lui! Lăsaţi-mă, vă rog, acum singur cu preotul ca să mă împărtăşesc. Vă va chema dumnealui înăuntru când va considera de cuviinţă.

Daniela, Maria şi Vlad ieşiră din cameră, bocind şi cu feţele şiroind de lacrimi. Preotul îşi puse patrafirul şi se aşeză pe un scaun la căpătâiul lui Mihai Cornescu ca să-i asculte spovedania. După aproximativ o oră, preotul îi închise ochii lui Mihai şi ridică vocea:

— Dumnezeu să-l odihnească pe robul Lui Dumnezeu, Mihai! Vă rog să poftiţi înăuntru pentru slujbă! Domnul Mihai Cornescu a încetat acum cinci minute din viaţă, la 27. Noiembrie 2007, ora 12:45. Cineva să cheme, vă rog, medicul de familie pentru întocmirea actului de deces.

Primeşte, Doamne Atotputernic, pe robul Tău Mihai în împărăţia Ta...

Epilog

Daniela se trezise. Dormise profund şi se simţea mai odihnită. Se uită la ceas şi văzu că este ora patru după-amiază. Soarele îmbăta rezerva spitalului în lumina lui sfântă. Iisus Hristos de pe crucifix o privea cu speranţă. Furtuna trecuse şi Daniela nici nu simţi în somnul ei profund, când se deschiseseră iar obloanele ferestrelor. Televizorul era stins. Se ridică încet din pat, cu grijă, ca să

nu mişte furtunelul de perfuzie. Calendarul din perete indica ziua de joi, 28 octombrie 2010.

Îşi dădu seama că fusese vizitată de către copii în timp ce dormea, după vaza micuţă de cristal în care erau trei flori de colţ. Un desen făcut de Victoraş stătea sprijinit de vază mare cu crizanteme. Se întrebă de ce nu au trezit-o, dar poate că a fost mai bine aşa.

— Da, îşi spuse, am pentru ce să trăiesc, Maria, Vlad şi mai ales Victoraş au nevoie de mine. Ei au dreptul la fericire şi eu îi pot ajuta să aibă parte de ea. Trebuie să trăiesc, mai am încă multe de rezolvat...

Simţi un gol în stomac şi, realiză că-i este teribil de foame, o foame cum de mult nu-i mai fusese. Apăsă pe butonul de apelare a camerei de gardă şi o rugă pe infirmieră, când intră, să-i aducă ceva de mâncare...

Daniela deschise televizorul şi comută pe mai multe posturi. Pe unul dintre programe era un concert al formaţiei Guns and Roses cu melodia „November rain”.

*

Pe o bancă, în comună Cheia-Mâneciu, Cozma tocmai terminase de povestit nepotului Paraschiv, toată istoria lui Paraschiv Şoimu.

— Şi eu l-am cunoscut pe nea Paraschiv, tataie?

— Da, Chivule, Paraschiv Şoimu, eroul din Valea Berii era tocmai nea Toader.